:: અનુક્રમણિકા ::

ક્રમ	વિષય	પે.નં.
૧.	**શ્રી ચંદ્રપ્રભસ્વામિજિન સ્તવન વિવેચના**	૧
૨.	બેગમ મુખો બાદશાહ	૧૮
૩.	રોગી વૈદ્યનું દૃષ્ટાન્ત	૨૨
૪.	શીતલાચાર્ય અને ૪ ભાણેજ મુક્તિ	૪૧
૫.	જિન ને આગળ કરવા એટલે શું કરવાનું ?	૫૩
૬.	પ્રભુ તૂઠે શાનું સુખ ?	૬૦
૭.	રામાયણ કલ્પિત હોય તો ?	૬૩
૮.	**શ્રી સુવિધિનાથ જિન સ્તવન વિવેચના**	૬૯
૯.	ભગવાન સમય સમય બદલાતા શી રીતે ?	૭૯
૧૦.	ઘડો અને ફૂલહારનું દૃષ્ટાંતથી શોક અટકે	૮૧
૧૧.	સગરચક્રીનો સંતાપ	૮૨
૧૨.	ત્યાગધર્મ એ મોટી જડીબુટ્ટી.	૯૨
૧૩.	**શ્રી શીતલનાથ જિન સ્તવન વિવેચના**	૯૯
૧૪.	પુષ્પચૂલા સાધ્વીજીને કેવળજ્ઞાન શી રીતે	૧૦૫
૧૫.	ચંદનબાળાનો ભક્તિભાવ	૧૧૦
૧૬.	લક્ષ્મીપત બાબુની માતૃભક્તિ	૧૧૫
૧૭.	અયોગ્યનું દારિદ્રય પ્રભુ શી રીતે ફેડે ?	૧૨૭
૧૮.	ગુરુકૃપા સાથે પ્રાર્થના પણ જરૂરી	૧૩૫
૧૯.	**શ્રી શ્રેયાંસ જિન સ્તવન વિવેચના**	૧૪૩
૨૦.	અમેરિકન બહેનનો દાખલો	૧૪૫
૨૧.	**શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન સ્તવન વિવેચના**	૧૭૨
૨૨.	ઈરાનનો બાદશાહ અને સંન્યાસી	૧૮૮
૨૩.	**શ્રી વિમલનાથ જિન સ્તવન વિવેચના**	૨૧૮
૨૪.	બાળ પ્રહ્લાદ	૨૨૨
૨૫.	પૃથ્વીચંદ્ર-જંબૂકુમાર	૨૨૪
૨૬.	ઉપમિતિનું ભિખારીનું દૃષ્ટાંત	૨૩૫
૨૭.	**શ્રી અનંતનાથ જિન સ્તવન વિવેચના**	૨૪૫
૨૮.	આપણને પ્રભુ કેમ ગમે છે ?	૨૬૫
૨૯.	**શ્રી ધર્મનાથ જિન સ્તવન વિવેચના**	૨૭૩
૩૦.	મહામંત્રમાં પૂરક તત્ત્વ ઘટના-૧/૨/૩	૩૦૦

W..t..Þpturðs ÞS f], [turðËe M,ð™ hnMÞtÚto 8Úte15

શ્રી ચંદ્રપ્રભસ્વામિજિન સ્તવન-૮

[kÿ«¼ rs™ Ëtrnƒt hu, ,w{u Atu [,wh Ëwòý {™™t {tLÞt;
ËuÕt òýtu ŒEË™e hu, ŒLuòu ..Œ r™ðtoý, {™ {tLÞt,
ytðtu ytðtu hu [,wh Ëw¾ ¼tu,e; fesu ðt, yuftk, y¼tu,e,
,wý,tuXu «,xu «u{, {™™t {tLÞt...1
ytuAwk yrÄfwk ..ý fru hu, ytËk,tÞ, sun {™™t{tLÞt;
yt.u V¤ su yý fru hu, r,,Yytu Ëtnuƒ ,un; {™™t ...2
Œe™ fÌtt rðý ŒË™Úte hu, ŒË,t™e ðÄu {t{;
s÷ Œeyu [t,f ¾esðehu, {u½ nwytu r,ýu ¬Þt{...3
..eÞw ..eÞw fhe ,w{™u s.wk hu, nwk [t,f ,w{u {un hu;
yuf ÷nuh{tk ŒËw¾ nhtu hu, ðtÄu ƒ{ýtu ™un...ytðtu...4
{tuzwk ðnu#wk yt.ðwk hu, ,tu |e Ze÷ fhtÞ ?
ðt[f Þþ fru s,Äýe hu, ,w{ ,øXu Ëw¾ ÚttÞ, ...ytðtu...5

©e [kÿ«¼Mðtr{rs™ M,ð™-rððu[™t-8

[kÿ«¼ rs™ Ëtrnƒt hu, ,w{u Atu [,wh Ëwòý {™™t {tLÞt;
ËuÕt òýtu ŒEË™e hu, ŒLuòu ..Œ r™ðtoý, {™ {tLÞt,
ytðtu ytðtu hu [,wh Ëw¾ ¼tu,e; fesu ðt, yuftk, y¼tu,e,
,wý,tuXu «,xu «u{, {™™t {tLÞt...1

¼tðtÚto : nu{tht Ëtnuƒ [Lÿ«¼rs™ ! yt.. [,wh Atu, Ëwòý Atu y™u {™u {™{tLÞt ({™,,{,t) r«Þ Atu. yt..ŒËËu fhu÷ ËuÕt òýtu Atu, ,uÚte r™ðtoý.Œ-{tuût.Œyt.|ptu. nu [,wh ! nuËw¾¼tu,e ! nuy¼tu,e ! ytðtu ytðtu, yt..ýu yuftk,u ðt, fheyu; fthý fu yt..™t ,wý™e ,,turü fhðtÚte «u{ «,xu Atu.

rððu[™ : frð fru Au, 'nu rs™u Lÿ Œuð [kÿ«¼Mðtr{ Ëtnuƒt ! yt.. ,wýËk.Òt ™t{ðtrt Atu, fu{fu yt.. [kÿ™t suðe |e,¤ y™u WßßðÕt «¼tðtoxt Atu.' yrª «¼w™t fu ,wý ÷eÄt-

(1) «¼w™e «¼t |e,¤ Au, yux÷u Xkzf yt.u Au. su{ [kÿ ..tu,t™t rfhýÚte |e,¤,t yt.u Au, ,u [kÿ«¼Mðtr{ ..tu,t™t ™t{, Œþo™, M{hý y™u ðtýeÚte |e,¤,t yt.u Au. ËË{tLÞÚte rs™™t{, rs™™wk Œþo™, rs™™wk M{hý y™u rs™™e ðtýe yu fMttÞtu™t ,t.. r{xtðe |e,¤,t yt.u Au. {txu yt s frðyu yLÞ M,ð™{tk ,tÞwk Au fu,

**'|e,¤,t ,wýu ntuz fh, ,w{ [kŒ™ fntk rƒ[tht;
™t{u rn ,w{ ,t.. rh, ntu, ðtkfwk ¼Ë, ¼ËthL.''**

yt..™t |e,÷,t™t ,wý™e Ëtútu rƒ[thwk [kŒ™ ðÞtk nrhVtE fhe |fu ? [kŒ™™u |e,¤,t yt.ðt ¼ËtðwK ..zu Au, ìÞthu yt.. ™t{{t©tÚte ,t.. rn™thtAtu.

[kÿ™e «¼t |e,¤, ,u Ëk,ó ŒÞ™u Xth™the Au, ,u{ ¼,ðt™™e yrhk,,yt™e ßÞtur, ..ý yrhk, «u{e™u Xth™the Au; fu{fu yrhk,™wk ™t{{t©t ÷u,tk yu™u rðtiË Au fu ..t.tu™t ,ks™tu ™tþ ÚttÞ Au. ¼,ðt™ su{ ™t{r™Ùtu.tÚte |e,¤,t yt.u Au, ,u{ MÚtt..™t r™Ùtu.u yÚtto,T ytf]r, ÞtË™u ðe,ht,,ýt™e {qŠ, ..ý |e,¤,t yt.u Au; yu{ ÿÔÞr™Ùtu.u Þt™u rð[h,t «¼w y™u ¼tðr™Ùtu.u Þt™u ŒÞþ™t Œu,t «¼w s,,™u Xthu Au. [thÞ r™Ùtu.u «¼w |e,¤ Au, yux÷u fMttÞÚte ..erz, Sðtu™u W.þ{ ¼tð yt.e™u |t,t yt..™tht ƒ™u Au. nðu ƒeS ðt,- su{ [kÿ«¼Mðtr{ ¼,ðt™ [kÿ«¼t suðt |e,¤ Au, ,u{

(2) «¼w [kÿ suðt WßßðÕt ..ý Au. WßßðÕt «¼tÚte «¼w ËuðËf™t {tun-y¿tt™¾he ykÄthe ht, suðt rŒË{tk ¿tt™ «ftþ hu÷tðu Au. {tun™t ykÄfth{tk yÚtzt,t Sðtu™u ðM,w™t ,wýŒtu»t™e ¾çh ™Úte ntu,e, y™u ,uÚte s Œw:¾e ÚttÞ Au. '«þ{r,' |tM«t{tk ÷ï¼wk Au fu,

'दुःखद्विट् सुखलिप्सुः' मोहान्धत्वात् अदृष्टगुणदोषः ।
यां यां करोति चेष्टां, तया तया दुःखमादत्ते ॥'

Sð Œw:¾™tu îu»te ™u Ëw¾™tu Rå¼wf A,tk ðM,w™t ,wýŒtu»t™tu òý ™ n ntuðtÚte su su [üt Sð Ëw¾ {txu fhu Au, yu{tkÚte s yu Œw:¾ s {uþðu Au ! Œt.,. Ëw¾ {txu Ä™tso™e «ð]Ët fhu Au, ..hk,w Ä™ y™u ðu.th™t ,wýŒtu»t™e ¾çh ™n ntuðtÚte ..tu,t™e «ð]ËtÚte ..tu,u s Œw:¾ ..t{u Au. yu{ Sð {tunÚte ytkÄtu ntuðtÚte RrLÿÞtu™t rð»tÞtu ..tA¤ Ëw¾ {qðt™e ytþtyu Œtuzu Au, ..hk,w yk,u Ëw¾™t ƒŒ÷u ¼thu Œw:¾ ..t{u Au. Ä™ y™u rð»tÞtu{tk yk,u Œw:¾ Au, ..hk,w {tun™t ykÄt.tÚte yu Œw:¾ Œu¾e |f,u ™Úte, ,uÚte Ä™ y™u rð»tÞtu{tk Ëw¾

{fõ‰™Wk {t™e Ctuzu yu{tk yk,u Cw¾ s ..t{u ™Ÿ ? swytu,

{B{ýu Ëtð Ëtu™t™tu ƒ¢E ,u ..ý hi™Ÿ szu÷tu ! yuðtu ƒ¢E Q¼tu ffu÷tu, ..hk,w yu™Wk Ëw¾ fux÷wk ¼tu,ðe þõÞtu ? ffwk s ™Ÿn; {t°t yu™tk Cþo™Wk Ëw¾; ƒtfe ,tu Ä™ ðÄw ™ ¾[toE òÞ {txu yu ,u÷ ™Ÿ [tu¤t ¾t,tu, ƒtfe ,tu yu ƒ¢E ..qhtu ƒu ®þ,zt¤tu ƒ™tðt, '÷tfzwk ðtk ËM,w {øu Au, ðtk {Vr,Þwk {øu Au, ,u ÷tðe™Ÿ ðÄ[e ™týtk Q¼t ffwk' yu ÷t÷Ët{tk CtuztCtuz ffi,tu, ò¡tu Atu ™Ÿ, ™Œe™t ¼tuzt.ch{tk ÷tfztk ,ýtE s,t ÷uðt {txu ..tu,ze ..nuhe™Ÿ ™Œe{tk ..zâtu n,tu ! ,h,tk ytðz,wk n,wk ,u yuf ÷tfzwk yt{ ,ýtÞ, ,tu ƒeswk ƒeS ƒtsw ,ýt,wk ntuÞ, ,u ÷uðt ,h,tu ,h,tu ½ze{tk yt{ Ctuzu, ½ze{tk ,u{ Ctuzu ! þwk yt Ëw¾ ¼tu,ðe hÌttu Au ? ™t, {ntCw¾, yux÷u ,tu htò @ný‹fu yu™Wk Cw¾ xt¤ðt ƒu÷tðe ..¢Au Au,

',wk ƒnw Cw¾e ÷t,u Au. yux÷u ,tu ytðt ,tuVt™e ¼tuzt.ch{tk ð™t òu¾{u ..zâtu Au. ƒu÷ ,thu þwk òuEyu Au ?'

íÞtk {B{ýu þwk {tøÞwk ? h,™t ƒ¢E™k yuf ƒtfe hnu÷ ®þ,zwk ..qhwk ffiðt™Wk {tkøÞwk ! yt{tk yux÷t ƒÄt yZ¤f Ä™Úte þwk Ëw¾ ¼tu,ððt™e ðt, Au ? ™t, ¿tt™eytu fnu Au, Ä™{tk ðtkÞ Ëw¾ ™Úte.

'yÚtto™t{T ysoe™Ÿ Cw¾{T, yŠs,t™tk [hûtýu, ytÞu Cw¾k Ôÿu Cw¾k, rÄ,Útþ™Útø¼ts™{T.'

..iËt {uºððt{tk fü, {uºðu÷t™Ÿ Ët[ððt{tk fü-Cw¾, ..iËt™e ytðf ffiðt{tk Þ fü-Cw¾ y™Ÿ ..iËt ¾h[tE òÞ ™Ÿ ÚtE òÞ yu{tk Þ Cw¾ ! AÕ÷u AÕ÷u ..iËt {h,tk {qfðt ..zu, yu™Wk ¼thu Cw¾ ! rÄ÷th ntu y™Ÿf y™Útuºt™t ¼ts™Y... yÚto™Ÿ !

{B{ý™tu Cî¾÷tu ftuf „ýtu ,tu Þ ytsu Ëtt™Ÿ ò,-y™¼ð™e ðt, Au fu ..iËt f{tððt{tk ™Ÿ Ët[ððt{tk fux÷e ðeþeyu Ëtu ÚttÞ Au, Cw¾™t ™Ÿ fü™tk ..tux÷tk Au. íÞthu rð»tÞtu{tk Ëw¾ ðtk Au ? ..WûÞt W¢Eu ƒnw Y.tøe ..i™e {øe ntuÞ, ,tu Þ yu™Ÿ htS ht¾ðt fuxfux÷e ,w÷t{e ! ™Ÿ fux÷tkÞ fü WXtððt ..zu Au ™Ÿ ? yu{, {uze-{nu÷t,™tk ™Ÿ {tuxh™t Ëw¾ r™®þ..ýu ¼tu,ððt™Wk ðtk Au ? yu{tk Ë¥th ò,™Ÿ Cw¾™e ht{tÞý Q¼e ÚttÞ Au. yuðwk ¾t™-..t™trCt™t Ëw¾ ..ý yÕ.ft¤ y™Ÿ yt,¤ ..tA¤ Cw¾-fü™tk ..tux÷tk ¼thu Ctu¾tÞ Au ! ™Ÿ fuxfux÷e ò,™tk htu,tu Þ ÚttÞ Au ! nt÷,tk ™Ÿ [t÷,tk ,uË ™Ÿ þhtE ! r.¥t ™Ÿ ƒtCe... ! yt ƒÄt{tk rð»tÞtu{tk Ëw¾ ðtk hÌtwk ? y™k, y™k, ft¤ Sð

¾t™-..t™ ..tA¤ ½u÷tu hÌttu A,tk ,]ó ™Úte ! yu{tk s Ëw¾ {t™e yu {txu «ð]Â¥t ffe Cw¾tu™Ÿ ™tu,hu Au.

íÞthu íÞtk [ký™t suðe W®Sð¤ «¼tðt¤t [ký«¼Mðtr{ Ët[t Ëw¾™e «tró™t y™Ÿ Cw¾™t ™tþ™t yuðt W.tÞ «ftþu Au fu yu™tu ytÙh ffi,tk Sð ..h{tŠÚtf Ët[wk Ëw¾ ..t{e þfu Au. yux÷u yu{ ffuðtÞ fu Sð òu yt «¼w™tu «ftþ ™Úte ,úný ffi,tu, ,tu yuðtu y¼t,eÞtu Sð {tu¹™e ykÄthe htr°t{tk yÚtztÞ Au íÞthu «ftþ yt..™tht yt,{™Wk ysðt¤wk ffi™tht ¼,ðt™ yn°t ytðe {øt Au ,tu ..Ae þt Ëthw yt(ú{t™Wk ysðt¤wk (¿tt™) {qfe sz™t ykÄtht{tk yÚtztðwk ?

yu ¼,ðt™ °tý he,u ysðt¤wk ffi™tht Au,

(1) MðY.Úte, (2) ðtýeÚte y™Ÿ (3) Cþo™Úte.

(1) MðY.Úte : ¼,ðt™™t MðY..™e rð[thýt ffiðtÚte ysðt¤wk ÚttÞ Au. **þÖMk¼ðËqnh** yt he,u ƒwÎât n,t. ,whw «¼ðMðt{eyu yu{™Ÿ ƒrnhtí{t, yk,htí{t y™Ÿ ..h{tí{t- yu °týu™Wk MðY.. Ë{òÔu÷wk. yu{tk ..h{tí{t™Wk MðY.. òýe yu{™Ÿ yu™e ÷t÷[÷t,e. rCE÷{tk ysðt¤wk ÚttÞwk, ,tu nðu ..tu,t™Wk ..h{tí{MðY.. «,x ffiðt yu{ýu íÞtk s [trh°t{t,o ,úný ffiu÷ ! yu{ ƒútrný ..whtun, nrh¼y™Ÿ sí™ Mtuaðeytu™e «þtk, [Þto-ËtÄ™t ,Útt yu{™t ,whnýe™tu yt[tÞo «ìÞu™tu rð™Þ¼ð òuE, ..tu,t™t r{ÚÞtíð™tu fúV {tuÞtu ..zâtu; ,tu nðu su rs™{qŠ,™e ..nu÷tk ntkËe ffe n,e yu s {qŠ,{tk yu{™Ÿ ðe,ht,, ..h{tí{MðY.. Cî¾tÞwk y™Ÿ yu «¼wyu yu{™t{tk ysðt¤wk ffiÞwO, yu «¼w™t ðe,ht,, MðY..u ysðt¤wk ffiÞwO.

(2) ¼,ðt™™e ðtýe™Wk yt÷ký™ fhu, ,tu ..ý ysðt¤wk ÚttÞ Au. ¼,ðt™™e ðtýe Sð ySð ytrCE ™ð,¥ð™Ÿ fnu™the y™Ÿ MÞtîtCEtrCE rËØtk,™Ÿ fnu™the Au. yu{tk ¼,ðt™™e ðtýe Sðtu™e ytu¤¾ ffitð™the Au, fu Sðtu fÞt fÞtk ? ,u{s Sðtu™Ÿ fÞt fÞt þMÞtu ÷t,u Au ? y™Ÿ fuðe he,u yu þMÞtu™Ÿ htufe Sðhût ÚttÞ ? ðøe Sð™Ÿ ..tu,t™Ÿ þMÞtY... ƒ™™tht Au RrLÿÞtu™t rð»tÞtu; ™Ÿ yu™e ht,,- ytËÂõ,, ,u{s f»ttÞtu ƒ™Ÿ Au þMÞtY.... yt ƒÄwk þMÞtY... Au. yu hturfðt íÞt,,{t,o, rðhr,{t,o W.tÞ Au. ¼,ðt™ Útfe Sðtu™Ÿ «ftþ îtht f{ofkÄ™t fthý¼q, yt©ð, ™Ÿ f{o yxftÞ,™tk ËtÄ™¼q, Ëkðh™Wk ¿tt™ ÚttÞ Au. yuÚte Cþo™-¿tt™-[trh°tY... {tuût{t,o{tk «ð]r¥t ÚttÞ Au. yt W.fth ¼,ðt™™e ðtýe™tu Au. ¼,ðt™™e ðtýeyu htumrýÞt [tuh™t Sð™{tk ysðt¤wk ..tÚttÞwO Sð™™tu

ykÄfth ™tþ ..tB¤tu. yt{ rs™õtyéÚte {tuntkÄfth ™tþ ..t{u Au. ðøe

(3) ¼,ðt™™tk Cþo™Úte ..ý {tuntkÄfth ™tþ ..t{u y™u fÕ¤tý Útt¤. **ytÿofw{th™u** y¼¤fw{thu {tuf÷u÷e yrhnk, «r,{t™tk Cþo™Úte {tuntkÄfth ™u Út¤u÷tu. **þÖ¤k¼ðt™u** ..ý ..nu÷tk ¤¿tM,k¼™e ™e[u Cçxu÷e rs™{qŠ,™tk Cþo™Úte {tun-r{Ú¤t¿tt™ ™u Út¤u÷. [kÿ«¼rs™™e [kÿ suðe «¼t, ..ý yt ÷tuftu¥th «¼t {õt™wk yt.ýwk Ët½tœ¤ Au.

'nu «¼w ! yt... [,wh Ëwòý Atu' yt... Ëwòý yux÷u fu ¼ýu÷t™e ËtÚtu ,ýu÷t ..ý Atu. ¼ýu÷t™tu W.¤tu,, fh™tht Atu. yu{ Ëwòý ËtÚtu [,wh ..ý Atu. yux÷u fu ÷tuft÷tuf™e òýfthe™tu ¤tuœ¤ rð™¤tu,, fhðt{tk [,wh Atu. Ë[M, ÷tuft÷tuf™t Ë[M, Sðtu y™u ..wŒT,,÷tu™t ¼tðtu™t Ëthe he,u òy™tht Atu, yux÷u {tht ..ý Ëw¼Cw:¾™u òy™tht Atu. ðøe yt... [,wh Ëwòý Atu; yux÷u yt... su{ Sðtu™t rn,™t òýfth Atu, ,u{ {tht rn,™t ..ý òýfth Atu. yt{ «¼w ! ßÞthu yt... [,wh Ëwòý Atu, {tht ..ý rn,™u òýtu Atu, ,tu {™u rðìtË Au fu yt... {tht ..ý rn,™u fhþtu. ðøe nu «¼w ! yt...™e òýfthe™tu yt «¼tð Au fu ytðt òýfth yt...™wk ûtyðth ..ý yu MðY..u a¤t™ fh™th™u {ntuŒ¤ Útðt{tk yt... r™r{¥t f™u Atu. fÌtwk Au- **'a¤t,Mõck ¤i: ûtyk ðtr.., rËÂØM,u»ttk {ntuŒ¤t.'**

yrhnk,™u ûtyðth a¤t,tk {tu»e rËØ Útt¤ Au, ,u rð»t¤{tk **{hwŒtðt{t,t™wk** áütk, Au. {hwŒtðt{t,t ..nu÷tk ,tu CeûtT ÷E™u ½h{tkÚte ™efø ,¤u÷t Cefht É»t¼™e ..tA¤ Ích,t n,t, htu,t n,t. fux÷wk htu¤t ? yuf nðh ð»to htu,t fÌt ! ytkÔtw ÷wkAðt Ë[Þ ™Úte, ÷wkAu ,tu feò ytkÔtw [t÷w Au. ht,™t Ëqþu ,tu ytkÔtw ytk¾ ..h Ëwft,E òÞ Au. yu{ ™u yu{ ytk¾u ..z÷ ytðe ,¤t ! Ct¾ð™wk fkÄ Au. fE {t,t Cefht ..tA¤ ytðwk htu™the {¤u ? yu ,tu yuf {hwŒtðt {t,t fu su nðh ð»to htu¤t... ! yu ,tu ðøe É»t¼Cuð™tk Ë[ðthý ..tËu ytð,tk ft™u CuððtwkCw¾ Ëtk¼œe yu{™u n»tõ™t ytkÔtw hu÷t¤t, yuÚte ytk¾™tk ..z÷ ÄtuðtÞt y™u É»t¼™e Ë[ÂØ òuE™u rn¾t¤t. ..ý É»t¼ {™u ftu÷tð,tu ™Úte ? yu{ yu{™t {™u fnw Cw:¾ ÚtÞwk. frð fnu Au,

{t,t™u ™hð ftu÷t¤t hu, {tze {™ fnw Cw:¾ ..t¤t hu,

yu ,tu ðe,ht,, r™Mune hu, ,¤t fkÄ™ «u{ rðÂtune hu...

yt{ fnw Cw:¾ ÚtÞwk ..hk,w i¤tk ,,tkX ™ ðøe fu su É»t¼™e ..tA¤ yuf nðh ðhË htuE htuE™u {U ytk¾u ,,w{tðe ! ,u nðu nwk yu™e Ët{u ytðe Awk

A,tk {™u nuk {™u ftu÷tð,tu ™Úte ? ,tu [t÷tu ½ph ..tA, ™t, yu{ ,,tkX ™ ðøe. {t,t Ët¤ rCE™t n,t, ,uÚte ,,tkX ™ ðt¤,tk yt rð[th fÞtuo fu '{™u òu yuýu ftu÷tðe ntu,, ,tu 1 nðh ð»to {™u Atuze™u ð™{tk h¾zðt þwk ft{ ò, ? {the ..tËu s ™ fuËe hnu, ? rfL,w yu ðe,ht,, Au, ht,, M™un rð™t™t Au, ,uÚte þwk ft{ ftu÷tðu ? yux÷u {thtu ..ý M™un«u{ ¾tuxtu Au...' yt rð[thu {hwŒtðt{t,t r™:Ëk,, y™tËõ, ¼tð{tk [zât ™u i¤tk fuð÷e Útt¤t ! ðe,ht,, «¼w™t ûtyðth a¤t™u {hwŒtðt{t,t ðe,ht,, fL¤t ..AeÚte {tuût{tk ,¤t. yt ûtyðth™t a¤t™u {ntrËÂØ {ntwŒ¤ ..tB¤t.

nu [kÿ«¼rs™ Ëtnuft ! ,{u [,wh Ëwòý Atu, yux÷wk s ™rn ..ý {tht {™™t {tL¤t Atu, {™™t {tr™,t Atu, {™u {™,,{,t Atu; fu{fu {thu {tht ytí{t{tk þe,÷,t y™u «ftþ òuEyu Au y™u ,u yt...™e ..tËuÚte {¤u yu{ Au; fthý fu yt... yu™t ¼kzth Atu. R,h CuËðe-CuËð,tÚte yt ftkE ËeÍu ™rn, ,uÚte {tht {™™u yu þt™t hw[u ? R,h CuËð ,tu rð{t™{tk Þ ytðu òÞ, ..ý «¼w yt... ! ðe,ht,, Ëõt¿t ..h{tí{t fL¤t ..Ae CuËð,t™e ..t÷¾e{tk ™ fuXt, ..hk,w ..htu.fth y™u MðÄ-Ëk¤{ ¾t,h ..]Úðe,÷ W.h rð[¤to ! ytðt «¼w fu{ {™{tL¤t «¼w ™ f™u ?

É»t¼Cuð ¼,ðt™™u ÷t¾ ..qðo su»÷t ð»ttuo fuð÷e.ýt™tu ft¤ ! A,tk yuðtu sk,e ft¤ ..ý «¼w ..]Úðe ..h ..,u [t÷e™u rð[¤to ! ..ý ¼h,™u ½h sE fuXt ™rn fu '÷u ¼h, ! nðu {thu ËtÄ™tft¤ ..qhtu Út¤tu ,tu nðu yt¤w»¤ ..qýtonq, y™u {tuût «tÂÃ, ËwÄe yrª fuXtu.' ™t, yuf ÷t¾ ..qðoð»to ËwÄe «¼w rð[h,t s hÌtt, rð[h,t s hÌtt. s,,, ..h Cþo™-ðkŒ™-W.Cuþ-hí™Ø¤tœe {t,o yt.ð™tu W.fth fh,t s hÌtt, fh,t s hÌtt ! ytðt fuE ,wýtu™u fthýu nu «¼w ! **yt... y{tht {™™tk {tL¤t Atu.** y{tht {™™u {™,,{,t Atu, {™™t {tr™,t Atu.

'{™™t {tL¤t fu{ ?' yu™e feS he,u rð[thýt :

yÚtðt, nu [kÿ«¼rs™ Ëtnuft ! {tht '{™™t {tL¤t' {™™t {t™e,t ,{u yux÷t {txu Atu fu ,{u [,wh Ëwòý Atu, yux÷u '{tht ytí{t™t fuðt fuðt CtuŒ Au, ™u yu™t r™Ëthý™t fÞt fÞt W.t¤ Au' yu™u Ëthe he,u òýtu Atu, ðøe ..tAt [,wh Atu yux÷u ytðt Ëtht òýfth A,tk ,{u {tht yu CtuŒ, {the yu ™f¤tEytu feò™e yt,,¤ fnu,t ™Úte, fne™u {™u n÷ftu ..tz,t ™Úte. yux÷t fÄt ,{u Ëwòý A,tk [,wh Atu; {™u y™u yu{ feò™u Ëthe he,u

ytuš¾,t A,tk Ët{t™u ËÈF¼tð fu{ ƒLÞtu hnu yuðwk fhðt{tk ntuÞtuÞth Atu. {™u y™u ƒeò™u ,{tht «íÞu™u ËÈF¼tð ƒLÞtu hnu, yuðe ,k¼eh,t Œt³ð™tht Atu. ,úte {tht {™™t {tLÞt {t™e,t Atu, {tht {™™u ,{u yr,rÞ Atu. ðt, ..ý Ët[e Au, fu{fu ¼,ðt™ y™k,¿tt™e Au, s„™t yýw-yýw™t y™u yufuyuf Sð™t y™k, y™k, ftr¤™t Ëðo ¼tðtu™t Ë{M, ..ÞtoÞtu™t ¿tt,t Au, «íÞûtÿüt Au. yu {tht yuf™t rŒ™t ,wó ŒtrŒ, ,wó ™f¤tEytu fu{ ™ òý,t ntuÞ ? yðÞ òý™tht Au, A,tk «¼w™e Œtþ™¼tr{ Þt™u Ë{ðtÌtý{tk ƒuXu÷t yufuyuf™t ,wó Œtu»ttu™u ƒnth «ftþ,t ™Úte fu ‘yt V÷týtu Sð ytðt ytðt ,wó Œtu»ttuðt¤tu Au, ™u W.hÚte mwk r™Œtuo»t Awk yuðtu Œt¼tð htÏÞt ffu Au.’ «¼w M.ü òýu Au fu ‘yt yÄwf ©tu,tytu yÄwf™t Ä™e [tuhe ffe™u yÄwf MÚtt™u ,u Ä™ Œf¤Ôwk Aq.tÔwk Au. yu{ yt yÄwf Sð yu™t yÄwf Ë,t-M™ne™e MÞte-..hMÞte ËtÚtu ft{™t Ëkƒkt òuzu÷t Au; ™u ..tAtu Œt¼tð Ëtt[the™u ht¾u Au,… ytðwk ytðwk M.ü òýðt A,tk «¼w ftuE™u yuðtu Œtu»t ƒnth «ftþ,t ™Úte; y„h ¾wŒ yu™u ..ý òý Úttðt Œu,t ™Úte fu ‘mwk ,thu yu Œtu»t òýwk Awk.’ ytðe «¼w yt..™e ,k¼eh,t Au, yu yt..™e [,whtE Au, þtý..ý Au.

ðÞtk «¼w™e ..thtðth ,k¼eh,t ? ðÞtk yt.ýe ûtwÿ,t ? :

òuðt™e ¾qfe Au fu «¼w ! ftuE™t fu÷tÞ «ftþ™t Ëðo ,wó Œtu»ttu™t òýfth A,tk [,wh ,k¼eh hne ..tu,t™e òýfthe™e ƒeò™u ¾¼h ™Úte ..zðt Œu,t ! íÞthu yt.ÿ™u ftuE™tu yuf Œtu»t òýðt {tÞtu. ,tu yu™e ®™Œt ìtht s„™u yuu™e òý fhðt òuEyu Au ! fuðef yt.ýe ûtwÿ,t ? yt{ ®™Œt fhðt{tk yt.ýe [,whtE ,ýtÞ fu {ó¼toE ,ýtÞ ? þwk ..hŒtu»t™u s„™e yt,¤ ,tðt{tk ntuÞtuÞthe Au ? fu {ó¼o,t Au ? Œw™™Þt™e yuf Ëwþe÷ ..í™e{tk ytx÷e ntuÞtuÞthe ntuÞ Au fu ..r,™t ,wó Œtu»t™u òýðt A,tk ƒeò™e yt,¤ yu „t,e ™Úte, «,x ™Úte fh,e Œt.,. {ðt ytðu÷e Y.tœe Ë¼™e Ët{u ..r, ðt,™e ð[{tk ð[{tk ytk¾ {xftk {the ÷u,tu ntuÞ, árü ™t¾e Œu,tu ntuÞ, yuðe ..r,™e ..hMÞte ÷k.x,t ..tu,u òýðt A,tk ƒnth „tþu ™m fu ‘{thtu ..r, ytðtu ..hY÷k.x Au.’ yux÷e yu™e ,k¼eh,t ntuÞ Au. A,tk yt ytÙÞo Au fu ..tAe yu s MÞte ƒeò ..hnw»ttu™e ®™Œt fhðt{tk þtþtðeh ntuÞ Au !

r™kŒt™wk fthý rÞ,t™e ¾t{e :

«&™ : fu{ ytðtu ,Vtð, fu ..tu,t™t ..r,™t Œtu»ttu™e ƒeò yt,¤ ®™Œt ™m fhu ? y™u ƒeò™t Œtu»ttu™e ®™Œt fh,e ntuÞ Au ?

W¥th : fntu, yuýu ..r,™u ..tu,t™t Ëðuo£ðto rÞ {tLÞt Au, Ëðuo£ðto Sð™Ëtúte {tLÞt Au, y™w.{ y{tÞ ËkË{thËÈw¼™t Œt,t {tLÞt Au, yux÷u yu™t Œtu»ttu ƒnth „tðt™wk yu™u {™{tk MÚtth,wk s ™Úte yux÷u nðu Ë{Ôqu fu ƒeò™t Œtu»t „tðt™wk fu{ MÚtthu Au ? yt s fthý Au fu yt.ýu ƒeò™u Ëðuo£ðto rÞ {tLÞt ™Úte; ..Ae ¼÷u™u ..tu,t™tu Ë„tu ƒt.. ntuÞ fu Ë„tu ¼tE ntuÞ, yu Ëðuo£ðto rÞ {tLÞt ™Úte, ,úte {tufu ytÔu yu™tÞ Œtu»t ƒeò yt,¤ „tðt™wk fhtÞ Au. {txu s ..í™e ..tu,t™t yr,rÞ ..r,™u ..tu,t™e ûtwÿ,t™u ÷eÄu ..tu,t™t ƒt..™t Œtu»t fnu,e ntuÞ Au ! ™u ðtttuo ,Þt ..Ae ..tu,t™e {t™u÷e yr,rÞ Ë¼e yt,¤ ¼÷wk ntuÞ ,tu ..r,™t Þ Œtu»t fÏtt rð™t ™m hnu, ƒtfe ,tu swytu fu {t,tyu ..tu,t™t yr, rÞ {t™u÷t ..wÞ™t Œtu»t ðÞtk ƒnth „tÞ Au ?

yux÷u s Ë{Ôqu fu yt.ýu ƒeò™tu Œtu»t ƒnth „tðt{tk ƒeò™e n÷ftE «,x fhðt{tk fu{ ŒtuZztÏtt ƒ™eyu Aeyu ? fntu, yu yt.ÿ™u ¼÷u rÞ ntuÞ, ..hk,w Ëðuo£ðto rÞ ™Úte. ™m,h Ëwþe÷ ..í™e™u ..r,™e y™u {t,t™u yr,rÞ ..wÞ™e n÷ftE „tðt™wk su{ ™Úte ytðz,wk, yu{ yt.ÿ™u, ƒeòytu òu yr,rÞ ntuÞ ,tu, fu{ s yu™e n÷ftE „tðt™wk {™ Úttt Þ ? yt W.hÚte Ë{Ôqu fu,

«&™ : «¼w Sðtu™wk ½ýwk ½ýwk ,wó òý™tht A,tk fu{ ƒnth yu™e n÷ftE ™Úte „t,t ?

W¥th : fntu, «¼w™u Sðtu Ëðuo£ðto rÞ Au yr,þÞ rÞ Au yu{tkÚte y½ðe ..ý ƒtŒ ™m, ,úte ,tu «¼w ..qðo™t ºteò ¼ðu s„™t Sð{tº {txu yt ®[,ðu Au fu ‘fu{ yt r÷[tht Sðtu™u f{o r.þt[™e rðXkƒý{tkÚte W,thwk !’ yt òu,tk yt.ÿ™u «¼w™u fnuðt™wk {™ Úttt Þ fu,

‘«¼w ! ,{the fux÷e ƒÄe [,wh Ëwòý,t ! fux÷e ƒÄe rððuf¼he ¿tt™Œþt ! fux÷e ƒÄe ðztE ! fu yt.. {™u ™¾þe¾ ytuš¾ðt A,tk, yt.. {tht Ëðuo£ðto Œtu»ttu™t òýfth A,tk, yt.. yu™u ƒnth ƒeò yt,¤ «ftþ,t ™Úte ! yu Ëo[ðu Au fu ‘nu ™Út ! mwk yt..™u Ëðuo£ðto rÞ Awk, yr,þÞ rÞ Awk. yntuntu ! fE {the ÷tÞft, ..h «¼w ! yt.. {tht ..h «u{ ht¾tu ? {™u rÞ yr,rÞ fhtu ?

ƒË, ƒË, yt yt.. {™u yr,rÞ fhe ht¾tu Atu, ,úte s {tht {™™t {tLÞt Atu, {tht {™™t {t™e,t Atu yux÷u s mwk rð™kr, fhwk Awk fu-

“ Ëuðt òýu ŒtË™e hu, Œtþtu ..Œ r™hðtý.”

nu {tht ™Út ! yt.. yt ŒtË™e Ëuðt™u òýu Atu yÚttto,T yt.. òýu

Atu fu yt ,{thtu Eüðt ,{the Eüðt ffie hÌttu Au, ,úte Eüðt™t V¤{tk ŒEË™u f].t ffie™u r™ðtoý.Œ-{tuût.Œ yt.þtu.

frð yr^a {tuût.Œ Eüðt fÞto rð™t yútto,T nf rð™t ™Úte {t,,,t rfL,w Eüðt ffie™u nfÚte {t,µ Au. ™tufh þuX™e {rn™tu Eüðt ffie™u ..Ae su{ ..,,th nfÚte {t,µ, yu{ yr^a frð «¼w™e Eüðt ffie™u ..Ae r™ðtoý nfÚte {t,µ Au.

«&™ : Ôþðth{tk ,tu þtýtu þuX {rn™tu ÚttÞ yux÷u ð,h {twÞu ..,,th yt.e ŒEu Au, ™tufhu {t,ðtu ..z,tu ™Úte. ,tu yr^a fu{ «¼w ..tËu V¤ {t,ðwk ..zu Au ?

W¥th : Ôþðth{tk ..ý ™tufh™u fnw {tue hf{ òuE,e ntuÞ ,tu {t,ðe s ..zu Au, yu{ yr^a 'r™ðtoý' yu fnw {tuxwk V¤ ntuðtÚte Eüðfu «¼w ..tËu {t,ðwk s ..zu.

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૩૫,અંક-૨૬,તા.૧૪-૩-૧૯૮૭

1Þthu yuf «&™ yuðtu ÚttÞ fu,

«&™ : ¾ih, {tuxwk V¤ ½÷u {t,ðwk ..zu, ..hk,w yu{ òu ðe,ht,, «¼w ..tËu {twÞtÚte «¼w V¤ Œu,t ntuÞ, ,tu ,tu yu™tu yúto yu, fu '«¼w ..tËu {t,tu ,tu «¼w heÍu Au ™u V¤ Œu Au, ™ {t,tu ,tu «¼w heÍ,t ™Úte ™u Œu,t ™Úte,' yt{ «¼w{tk ðe,ht,,,t ™rn hnu, ,u™wk fu{ ?

W¥th : yr^a E{sðt™wk Au fu ðe,ht,, «¼w ..tËu {t,ýe-«tÚtoto™t, yu ¾hu¾h ,tu «tÚtoto™t ™Úte, ..hk,w «tÚtoto™t fh™th™t ..tu,t™t rŒ÷™e ,eðú ytþkËt Au, ,eðú RåAt Au, fu '{thu yt V¤ òuEyu Au.' yux÷t {txu [ttÞðtŒ™ EqºttŒtu™e rððu[™tY... @e '÷r÷,rð™,ht' þtM^Pt{tk '[Wðe Ëkr... rsýðht, r,iÚtthht {u ..ËePk,w' 'ÄB{tu ðzTw...ÄB{w¥th ðzTw™e rððu[™t ÷¾,tk @e mrh¼ÿEqrhS {nthtsu yt «&™ WXtÔÞtu Au fu 'òu ,eÚtOfhtu «EÕt Út,t ntuÞ ,tu yu «¼w «EÕt,tðtºt ht,ðtºt XÞto ! ..Ae yu{™t{tk ðe,ht,,,t þe he,u ?' yt{ «&™ ÚttÞ, yu™t E{tÄt™{tk ÷ÏÞwk fu 'ðe,ht,, heÍ,t ™Úte fu htu»ttÞ{t™ Út,t ™Úte; ..hk,w yu{™e yt,¤ **«tÚtoto™t fh™th™e «tÚtoto™t yu™t ..tu,t™t rŒ÷{tk «tŠÚt, ðM,w™e ,eðú RåAt-ytþkËt Eþ[ðu Au.** ,tu ..ÆAtu:

«&™ : þwk ðM,w™e RåAt-ytþkËt fhðtÚte ðM,w {¤u ?

W¥th : nt, ðM,w™e ,eðú RåAt-ytþkËt yu fes-ykfwh Au, ÷Ïwk Au fu,

'बीजं सत्प्रशंसादि, चिन्तादिस्यात् तदांकुरम्'

ftuE.ý ,,wý fu Ä{o ..tfY.u ™e.òððt {txu yu™e EB»fT «þkËt-ytf»toý-yntu¼tð yu fes Au; y™u yu fes ntÞt{tk ððtÞ yu™t ..h ykfwhY..u yu™e ®[,t ytþkËt-yr¼÷t»tt ÚttÞ. ..Ae ¢{þ: yu™wk þtM^Pt-@ðý, «ð]Âå¥t... ð,uhuÚte yt,¤ ðÄ,tk yu™t ..h yk,u ..tfY.u V¤Y.u ,u ,u ,,wý fu Ä{o ™e.su.

yt{ yt V¤-..tf™t {op{tk «þkËt-ytþkËt ð,uhu ..zu÷t Au; {txu fnuðtÞ fu ,eðú ytþkËtÚte yk,u ðM,w™e rËÂØ ÚttÞ. ðe,ht,™e yt,¤ «tÚtoto™t-ð[™ yu ¾hu¾h ,tu ytþkËt-ð[™ Au, yux÷u ytþkËtÚte s Þt™u «tÚtoto™tÚte s EürËÂØ ÚttÞ. {txu ÷Ïwk '«tÚtoto™t,: yuð EürËÂØ:'

fË, yt rnËtfu yr^a [kÿ¼rs™ Ëtnuft yt,¤ Eüðt™t V¤™e {t,ýe-«tÚtoto™t yu ¾hu¾h ,tu Eüðf™t rŒ÷™e yu ðM,w {txu™e ,eðú RåAt ytþkËt Ôþõ, fhtÞ Au. ..Ae Eðt÷ ™Úte hnu,tu fu 'ðe,ht,, ..tËu {t,ðt{tk ðe,ht,™e ðe,ht,,,t ™rn nýtÞ ?' ™t, yr^a «¼w ..tËu ¾hu¾h {t,,,t ™Úte, rfL,w ..tu,t™t rŒ÷™e ,eðú RåAt Ôþõ, fhu Au fu '{thu yt òuEyu Au' yux÷u s.

'sðe¥ththÞ' Eqºt fu÷,tk yt òuðt™wk Au fu {t,ýe{tk yt.ýu fu÷e ,tu ™ËÞwk fu- ''nu «¼w ,{tht «¼tðÚte {thu ½ðr™ðuoŒ ntu,' ..hk,w ntÞt™u ¾hu¾h ..ÆAtu, fu- 'þwk ½ðr™ðuoŒ™e ,™u ,eðú RåAt Au ?

'þwk ¾hu¾h ,thu ½ðr™ðuoŒ òuEyu Au ™u ,wk «¼w ..tËu yu {t,µ Au ? fu ,tht yk,h{tk ½ðr™ðuoŒ™e yuðe fþe ,eðú ,{Õttk s ™Úte, ™u {tºt hxe òÞ Au fu «¼w {™u ½ðr™ðuoŒ yt.tu ?'

«tÚtoto™t fheyu ™u «tŠÚt, ðM,w™e ,eðú ,{Õtt s ™ ntuÞ, ,tu yu Ët[e «tÚtoto™t ™Úte, ..ý {tºt ..tu.x.tX Au, yútto,T ,,ÏÄh-ð[™ ..tu.x™e su{ Ë[[»t rð™t {tºt hxe fhðt™wk hË÷wk Au !

Ëthtkþ, «tÚtoto™t fhðt™e, ,u rŒ÷{tk «tŠÚt, ðM,w™e ,eðú RåAt-ytþkËt-,{Õtt ht¾e™u fhðt™e. yt rnËtfu frð yr^a rŒ÷{tk r™ðtoy™e ,eðú ytþkËt ht¾e™u «¼w™u «tÚtoto™t fhu Au fu,

"Eüðt òÿtu ŒEË™e hu, Œeþtu ..Œ r™ðtoý."

Eüðt þe ? ËeÄwk r™ðtoý fu{ {tøtwk ?

«¼w ! nwk yt..™e Eüðt{tk ÷tøtu Awk {txu yt.. {the Eüðt™e fÕh fhtu. WÆth @e{k, {tyË ,he{ ™tufh™e Eüðt™e fÕh fhu Au, ,u nu «¼w ! ,{u {the Eüðt™e fÕh fhtu. {the ,he{e xtºtu. {thu r™ðtoy™e @e{k,tE òuEyu Au, {txu ŒEË™e Eüðt yt.. {™ ..h ÷tu, fŒt[yt.. {™u ..ÆAtu :

«&™ : ,U Ëuõt |e fhõt™e ht¾e Au ?

WÃth : (1) yt..™tu s {U ytþhtu htÏÞtu Au. yt.. yrhnk, rËõtÞ feò ftuE Ctuõ {™u „{‚t ™Úte, ¾..‚t ™Úte. yt.. rËõtÞ {U feò™tu ytþhtu htÏÞtu ™Úte, {thu ftuE ..ý ytV, ntuÞ, ,tu {thu ytÄth ,{thu, ..h¾õu {the ËÉT,r, ,{tht s ytþhu. (2) feS Ëuõt {thu yu, fu "nwk Ctþo™ fhwk ,tu yt..™Wk, M{hý-hxý fhwk ,tu yt..™Wk, yt¿tt {t™Wk ,tu yt..™e s... yrhnk,™Wk s |hý {U ÷eÄwk Au. fu{fu yt.. yrhnk,™t «¼tð ..h {™u yÚtt„ @Ot Au. fÄe s ðt,{tk {™u yt..™t y®[íÞ «¼tð ..h @Ot Au.''

Ëuõt yux÷u W.tË™t. 'W.. = («¼w™e r™fx) r™fx,'ytË™t' = hnuðwk. yu{™t {t,uo, yu{íu ®[æÞt {t,uo [tÕÞt fhðwk yu «¼w™e Ëuõt W.tË™t fnuðtÞ. yrhnk,™e Ët[e W.tË™t yno,T-ð[™™u y™wËth Sõ™ Sððwk ,u.

"«¼w ! nwk yt..™e Ëuõt fhwk Awk, W.tË™t fhwk Awk, {txu s Ëuõt™t fCe÷t{tk Ëuõt™t V¤{tk yt.. {™u Ctuþtu ..Œ r™ðtoý. f]..t fhe™u r™ðtoý ..Œ yt.òu.

ËeÄwk r™ðtoý su fu{ {tøtwk ? fthý :

«&™ : yr ª «&™ yu ÚttÞ Au fu Ëuõt™t fCe÷t{tk Ëuõfu yufÆ{ ËeÄwk AuÕ÷wk r™ðtoý ..Œ s fu{ {tøtwk ?

WÃth : ðt, yu Au fu, (1) r™ðtoý™e {t„ýe{tk fÄwk s {t„e ÷eÄwk Au. yt ..u÷t ytkÄÕt™e {t„ýe suðwk Au. yuf ykÄ r¼¼theyu Ctuõ™t yuf s {t„ýe™t ðhCt™{tk yuf {t„ýe{tk yðtk,h fÄe sYrhÞt, {t„e ÷eÄe. ðe (2) Ëuõfu yuÞ Ctuõtu™u yþhý {t™e yu{™u Wðtþe™u ðe,ht„ yrhnk,™u s Ëõtuõtto {tuÞt Au, ,u{ rð»tÞtu™u yþhý {t™e yrhnk,™u s |hýt¼q, {tuÞt Au, ,u ..ý yrhnk, f™õt {txu, ¼,ðt™™u ¼Syu ™u ¼,ðt™ ™ f™tÞ ,tu þwk ft{™Wk ? (3) ftfe ¼,ðt™™t yCh¼w, ,wýtÚte ytf»ttCe™u Ëuõf ,u{™e Ëuõt{tk òuztÞu÷tu Au, ,Úte nðu ,Ú™u yrhnk,™t ,wýtu ..t{ðt ½Ëwk ÷tøtwk Au, y™u Ëkëth rð»tÞtuÚte Q¼ðtÞtu Au. yu™t ..h™tu {tun W,thðt™e ,t÷tðu÷e ÷t„e Au. {txu s ¼Ö,™u yrhnk,™t ËÂå[Ct™kCÆ[Þ yY..e.ý™t ,wý™e y™u r™h..ût Ëw¾™e {{‚t òuEyu Au; yux÷u ËeÄwk r™ðtoý..Œ {tøtwk.

r™ðtoý yux÷t {txu {tøtwk fu,

(4) (1)¼ð¼ú{ý™e ftÞ{e yt..Ct™tu yk, ytðu; (2) MðÞk ..t.Sð™™tu y™u feò™u Ctw¾ Ctuõ™t Sð™™tu yk, ytðu.

(5) ðe ËeÄwk r™ðtoý yux÷t {txu {tøtwk fu òu r™ðtoý ™Sh Ët{u ™u ™Sh Ët{u hnu, ,tu r™ðtoý™t „wýtu Œt..,. ðe,ht„‚t, y™tntrh,t, rð»tÞ-yËk„ W.þ{, WËtËe™,t... ð¿uhu {txu «Þt™ [t÷w hnu. {™™u yu{ ÚttÞ fu 'yk,u {thu ðe,ht„ Útðwk Au, ,tu |t {txu nt÷ ht,trCt™u ..tu»twk ? yk,u y™tnthe Útðwk Au ,tu |t Ëthw yþÞthu ytnth™tu ÷k.x Úttô ?' ,t.iÞo, r™ðtoý ..ŒÆtk fÄt ,wý™e ..htftct Au, ,Úte yu {t,ðt{tk fÄwk {k,tE òÞ Au.

(6) 'r™ðtoý' Cteðtu ytu÷ðtÞ yu™u fnu Au. r™ðtoý..Œ yux÷u Ë{M, ht„trCt™e yt„™e |tkr,™Wk MÚtt™. ht„trCt™e yt„ fwÍtE òÞ ,tu r™ðtoý fnuðtÞ. **su™u {™ yuf yrhnk, s ytÄth, ,u™t{tk fÄe ht„™e yt„ fwÍtE ðe,ht„ f™õt™e ÷tÞft, Q¼e ÚttÞ Au.**

(7) r™ðtoý {tøtwk ,u yrhnk,{tk s ¾tuðtE sðt aÞt™ fhwk «tÚtt™t, Ëuõt, M¡wr, su ftkE fhwk ,u... Þtð,T yt¿tt ..ý yrhnk,™e s {tuÞ fhwk. yu s yt¿tt WÃtðwk; yux÷u fu {the fÄe s âÚu ðe,ht„ yrhnk,{tk s furLÿ, ÚtE òÞ yt ÷tÞft, ..h, yt Ëuõt ..h, r™ðtoý..Œ Ëuõf™u òuEyu Au.

(8) ðe r™ðtoý..Œ yux÷t {txu {tøtwk fu {tuût..Œ™e yt„¤ yr ª frðyu feò fÄt ..Œ™u {t{q÷e „ýe ftZât, fu{fu {tuxwk Rüÿ..Œ {¤u ,tu ..ý ,u¾tuðtE sðt™Wk Au, yux÷u yu futh Au, {txu s ykr,{ r™ðtoý..Œ ¼,ðt™ ..tËu {tøtwk.

(9) ðe Ëuõt™Wk V¤ ËeÄwk r™ðtoý yux÷t {txu {tøtwk fu Ëthe **Ëuõt y™u ËtÄ™t ..tu,t™t ytí{t {txu fhõt™e Au,** ,u ítthu s Ëthe ÚttÞ fu òu ytí{t™Wk {q¤ MðÁ.. yt.ýe ™Sh Ët{u ntuÞ, ytí{t™Wk {q¤ MðÁ.. y™k,¿tt™{Þ Au y™u yY..e Au, '{thu ¿tt™{Þ yY..e.CÆtk sðt™Wk Au; yt WËtÞ ÷ût{tk ht¾e™u yt..ýu ¼,ðt™™e Ëuõt fhõt™e Au, ™u Ëuõt™t fCe÷t{tk yY..e.Œ {t,ðt™Wk Au, ™n fu Ëuõt™t fCe÷t{tk ..ÍËtrCŒ {t,ðt™t. fu{fu yt fÄt ûtý¼k,h™t [xft Au ûtrýf [tct Au; {txu {thu ,tu yY..e MðÁ..™u «,x fhõt {txu s Ëuõt-ËtÄ™t fÄwk fhõt™Wk Au.' {txu s frð yt {tøtwk '{™u Ctuòu ..Œ r™ðtoý' {™u r™ðtoý..Œ yt.òu.

frðyu r™ðtoý..Œ {tøtt ..Ae òuÞwk fu 'rð»tÞtu™tu hrËÞtu y™u ,Úte s fnth{tk ¼xf,tu {thu Sð «¼w Ëuõtu yufftth ðÞtuÚte Útõt™tu ? yu ,tu {™{tkÚte rð»tÞtu ftZe ™ð¼u y™u yu {txu «¼w™u {™{tk ðËtðu, ,tu s «¼w™tk yt÷k»f™u Ctwð÷ðe rð»tÞtu ¼q÷u y™u ..Ae «¼w Ëuõtu yk,h{tk ,z{Út÷ fhe |fu. ,Úte nðu «¼w™u rð™k,.

“ytðtu ytðtu [,wh Ëw¾¼tu,e”

nu [,wh Ëw¾¼tu,e «¼w ! {tht {™{tk ytðtu, ..Äthtu, {tht {™{tk yt..™t ytððtúte ƒeò ºteò ÷Vhtk ™ú f[ht {tht {™{tkúte ™ef¤e sþu. yu{ {tht {™{tkúte f[ht ËtV ÚtE òÞ, f[ht™tu r™ft÷ ÚtE òÞ, ,tu {thu ½ýe ½ýe þtkr, ÚtE òÞ. «¼w ! nwk yt..™ú s {tht {™{tk ..Äthðt yt,ún yux÷t {txu fhwk Awk fu yt.. Ëw¾¼tu,e Atu, ™ú ,u ..ý [,wh Ëw¾¼tu,e Atu. Ëw¾¼tu,e [,wh Þt™ú þtýtu yu™wk ™t{ fu su ..tu,t™t yr,r«Þ™ú ..ý Ëw¾¼tu,e ƒ™tðu. yux÷u s {™ú rðüttË Au fu yt.. {™ú ..ý Ëw¾¼tu,e ƒ™tðþtu. «§ ÚttÞ,

«&™ : {tuût{tk Ëw¾Z™tk fþtk ËtÄ™ ,tu Au ™rn, ,tu ..Ae {tuûtu ..Äthu÷t «¼w Ëw¾¼tu,e þe he,u ?

W¥th : Ëw¾Z™tk ËtÄ™túte Ëw¾ ý™¼ðtÞ yu ËtÄ™™ú Ët.ût Ëw¾ fnuðtÞ, ËtÄ™™e ,w÷t{eðtªwk Ëw¾ fnuðtÞ.

ÈkËth™tk Ëw¾ yuðtk Au,- ËtÄ™ Ë÷t{, ,tu Ëw¾ Ë÷t{,. ËtÄ™ Wžâwk fu Ëw¾ Wžâwk.

ïÞthu {tuût™wk Ëw¾ ,tu ËtÄ™-r™h.ûut ntuÞ Au, yu yt¼{t™wk Mðt¼trðf Ëw¾ ntuÞ Au. Œt.,., ŒtÄ{tk r{Xtþ Ëtfh-Ët.ût ntuÞ Au, ..hk,w Ëtfh{tk r{Xtþ Mðt¼trðf ntuÞ Au. yt¼{t{tk yu™wk Ëw¾ Mðt¼trðf Au ..hk,w ,u yü f{ö™t ytðhýúte Œƒtþu÷wk Au; ßÞthu yu ytðhý Ëk.qýo ™ú ÚtE òÞ ïÞthu yu Mðt¼trðf y™k,Ëw¾ «‚x ÚttÞ Au. ßtk ËwÄe ytðhý™t ÷eÄu yu Œƒtþu÷wk hnu Au ïtkËwÄe ƒtÌt ËtÄ™ su Rrþ-rð»tÞtu, yu™t ïtht f]rºt{ ûtrýf Ëw¾ Q¼wk ÚttÞ Au. ..hk,w ytðwk ËtÄ™-Ët.ût Ëw¾ ,f÷tŒ ntuÞ Au, Ítkíðt™t ™ëh suðwk r{ÚÞt ntuÞ Au; ,úte fux÷efðth ËtÄ™ Q¼wk A,tkÞ Ëw¾ ™ú ÚttÞ Au. Œt.,. ..Ut ¾t,tk Ëw¾ ÚttÞ Au, ..hk,w ,u {þtrŒ s ..Ut ¾t,t Ëw¾; ..Ae nŒúte ðÄthu ¾tðt òÞ ,tu Ëw¾ ÷tu.. ! ..Ae Wƒft ytðu, ..ux [zu, Q÷x suðwk ÚttÞ,... Ëw¾ ™ú ! {txu **Ët[wk y{hËw¾ ,tu rð»tÞr™h.ût Ëns yt¼{{Ëw¾.** yu Ëw¾™t ¼tu,e «¼w Au, ,úte «¼w ‘[,wh Ëw¾¼tu,e’ Au.

yuðt «¼w™ú yt.ýt rŒ÷{tk ytððt {txu yt{kºteyu Aeyu fu,

“ytðtu ytðtu hu [,wh Ëw¾¼tu,e ! fesu ðt, yuftk,u y¼tu,e !”

{tºt ‘Ëw¾¼tu,e’ ™rn, ..ý [,wh Ëw¾¼tu,e. **‘[,wh Ëw¾¼tu,e’ ,u, fu su r™h.ûut Mðt¼trðf y™k, Ëw¾™t s [tnf y™ú yu s Ëw¾™t ¼tu,e ntuÞ.** rð»tÞËt.ût y™ú Ítkíðt™t ™ëh suðt rð»tÞtu™t f]rºt{ ûtrýf Ëw¾™t [tnf

y™ú y™t su ¼tu,e ntuÞ ,u ,tu {ÿt Au. ,úte fhð «¼w™ú fnu Au ‘{txu nu [,wh «¼w ! ,{u yuðt {ÿt rð»tÞËw¾™k,e ™úte rnf,w nu [,wh Ëw¾¼tu,e ! ,{u {tht {™{tk ytðtu, sYh ytðtu. ¼,ðt™ r™h.ût Ëw¾™t yt.. ¼tu,e Atu. {tuût{tk su Ëw¾ Au ,u rð»tÞr™h.ût Au, rð»tÞtúte ..h Au. ÈkËth™t Ëw¾tu rð»tÞ™ú Ët.ût Au, su ..rhýt{u Þ y™k, Œw:¾Œtþe Au, ™ú yr¤ ..ý Œw:¾Œtþe Au; fthý fu Ëw¾™wk ËtÄ™ òu ËkÞtu,, ƒŒ÷tÞ, ,tu Œw:¾ yt..™thwk ƒ™ú Au. y™k, Ëw¾ðtºt ¼,ðt™™ú rŒ÷{tk ðËtðeyu ,tu ¼,ðt™™t y™k,Ëw¾™e Ítkíe yt..y™ú òuðt {¤u. {™™ú ÷t,u fu ‘Ëw¾ {txu s ƒÄe y..ût ¾tuxe Au. ¼,ðt™ su y..ût ð,h™wk Ëw¾ ¼tu,ðu Au, yu s Ët[wk Ëw¾ Au.

¼,ðt™™ú Ëw¾ {txu ËtÄ™™e y..ût ¾tuxe fhu÷e, yux÷t {txu ,tu [thrºt ÷E™ú «¼wyu, fthf Ëw¾ {txu su y..ûttytu hnu Au, ,u ƒÄe ..z,e {qfu÷e. Œt.,., (1) ¾tÞt™ ƒUxt hnu™ú fheyu ,tu ytht{úte ÚttÞ. yu ƒUxt hnuðt™e y..ûtt ..z,e {qfe™ú, «¼wyu ¾zt ™ú ¾zt s ftWMËΔ, ¾tÞt™ú hnu,t ! ðe Œt.,., (2) ..tºtt{tk ,tu[he ÷uðt™e ntuÞ ,tu sÆt sÆt y™ú ½htu{tk Vhðtúte ..tºtt{tk y™ú ò,™e ðM,w ÷E þftÞ. ..ý «¼wyu {tºt fh.tºte.ýwk htÏe™ú ..tºtt™e y™ú y™ú ðM,w ðntuhðt ðt.hðt™e y..ûtt s Atuze. yu{ Œt.,., (3) ðMºt htÏt ntuÞ ,tu Xkze{tk þhehu™ú Xkze hturfE nwkV ÷t,u.. ..hk,w «¼wyu yt y..ûtt Þ Atuze r™ðMºt s hÌtt ! yhu ! yux÷wk s ™rn, ..ý yt,¤ ðÄe™ú. (4) r™ðMºt þhehu {ÿAh Whtzðt ™ ntÚt n÷tððt™tu ! fu ™ ïÞtkúte ¾Ëe sðt™wk ! yu{ ztkË-{ÿAh™t ..heËn ËÌtt ..ý ðMºttrŒ™e y..ûtt ht¾e ™rn : fu{fu «¼wyu [thrºt ÷u,tk Ë[S htÏÞwk Au fu ftÞt™t Ítkíðt™t ™ëh suðt f]rºt{ ûtrýf Ëw¾ ¾t,h ËtÄ™tu™e y..ûtt ht¾ðe ¾tuxe. yux÷u s «¼w™ú r™h.ût Ëw¾™tu hk,, ÷t,u÷tu. ..Ae ûtrýf ftrþf Ëw¾™e þwk ft{ ..hðt fhu ? þwk ft{ ..heËntúte ..tAt nXu ? ytðtu s ftuEf hk,, Mútq¼¼Š™ú ÷tÞtu nþu ,tu s Y.tue ftuþt y™ú {k¤te{wrýft™ú Atuze [thrºt ÷u Au ! yt s rð[th fu, ‘ðu {ºte{wrýft ÷ô ,tu ftuþt™t 24 f÷tf™t Ëw¾ òÞ ,tu ..Ae òu yt ÈkËth{tk ƒUXtu hnwk ,tu {tuût™t y™k, Ëw¾ ™ {¤u. {thu {tuût™t Ëw¾ òuEyu Au {txu yt ÈkËth™t Ëw¾ Atuzwk.”

Mútq¼¼Šyu fuðe ËwkŒh rð[thýt fhe fu {tuût™tk MðtÄe™ y™k, Ëw¾ yt,¤ ðuÞt™t Ë™ú.t,™t [tºt Au, yu{tk yt¼{t™e rð»tÞ{ýt Au. yu Ëw¾™e {Út{ý yu ŒtY ..eÄu÷t ,,tkzt™t ¾u÷ Au !’

ftuý yt Mútq÷¼¡S ! yu{ýu yufðth ðu÷Þt™t Ëw¾ hk,rð÷tË... fÄwk s {tûÞwk Au, A,tk ‘{tuût™e ÞtŒ{tk’ yðth ytÔu yuf ûtý{tk s ìÞt,, fÞwO ! ðu÷Þt Atuze ËkËth Atuzâtu, ËtÄw ƒLÞt ftný fu ,u{™t rŒ÷{tk {tuût™t Ëw¾™e ÞtŒ ytðe. ÞtŒ þe he,u ? þwk ..nu÷tk yð™tu y™¼ð fhu÷tu ? nt, ..çþo ¼ðu {tuûtËw¾ {txu ythtÄ™t fhe ntuÞ yux÷u yu™e ,{ÒttY..u yu™tu y™¼ð ntuÞ. yt,¤ s,tk Mútq÷¼ý {w™Ýu ,u ðu÷Þt™Ûs «r,ftuÄ fÞtuo ! ðu÷Þt™u ©trðft f™tðe ! yt,¤ s,tk ¿tt™ yuðwk ¼ÛÞt fu yÕ.. Ë{Þ{tk 14 ..çþo ¼ÛÞt ! yt fÄwk {tuût™t y™k,t r™h.uût Ëw¾ ..tA¤ ¼z÷t f™ðt™t rnËtfu ƒLÞwk.

fïð fnu Au, «¼w ! yt.. [,wh Atu, MðÞk r™h.uût y™k, Ëw¾™t Mðt{e f™e, yu Ëw¾™t ¼tu,e ƒLÞt Atu. W.htk, ËuðŠ™u ..ý yu Ëw¾™t {tr÷f f™ðtu Atu, {txu yt.. [,wh Atu, fðtŒt™ Atu. ™u{-htsw÷ fÒtu{tk ™u{™tútu yt [,whtE fhe. htsw÷™u ..hýðt™t fnt™u ytðe ..Ae ,uh¡Úte hÚt ..tAtu ðt¤e htsw÷™u s,tze.

“htS{r,þwk ..çþo ¼ð™e, «e, ¼÷e ..hu ..t¤e,
..týe ,úný Ëkfu,u ytðe, ,uh¡Úte hÚt ðt¤e;
yƒ¤t ËtÚtu ™un ™ òuzâtu, yu ..ý ÄìÞ fntýe.”

þwk yt ™u{™tút «¼w™e [,whtE ™Úte ?

«&™ : þwk yt™u X,ftS ™ fnuðtÞ ?

WÙth : ™t. fu{fu htsw÷u ..Aeúte ™¼e fÞwO Au,

‘ðu rððtn yðËhu ™rð ŒeÞtu hu, ntÚt W.h ™rð ntÚt {uhu ÷t÷;
ŒeÛtt yðËhu rŒÞuhu ÷t÷, rþh W.h s,™tÚt {uhu ÷t÷.”

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૫,અંક-૨૮,તા.૨૮-૩-૧૯૮૭

yt{ ™¼e fhe yuýu «¼w ..tËu sE yt™kÚte ŒeÛtt ÷eÄe Au. y™u yk,u {tuût{tk ,Þt, ,tu yuf ƒeð™u y™k, Ëw¾™t {tr÷f Ëw¾™t ¼tuõ,t ,hefu swyu Au. htsw÷u ™u{™tút ËtÚtu™t ËkËthËw¾™e ÷t-Ët Atuze, ,tu {tuût™t y™k, Ëw¾ ..tÞt. s„™t **Ëw¾¼tu™e ƒtŒftfe ÚtE òÞ ìÞthu {tuût™t y™k, Ëw¾ {¤u.** VhËty™t Ëw¾™tu MðtŒ ÷uðtu ntuÞ ,tu {eXtE™t ftu÷¤t™u „þe sðtu ..zu, ,u{ ËkËth™t Ëw¾ Atuzâu {tuût {¤u.

ytðtu ytðtu...fesu ðt, yuftk,u y¼tu,e.

ytðtu ytðtu fu ðth ƒtu÷tÞ yu rðÂËt «Þtu,, Au. yu™tu yúto yt.. ðthðth y{tht rŒ÷{tk ..Äthtu y™u yuftk,{tk ðt, fhtu.

«&™ : þwk rð™kr, fheyu ,tu ¼,ðt™ yt.yt rŒ÷{tk ytðu ?

WÙth : nt, ÷tðtt ntuÞ ,tu ytðu. hM,t{tk fu Ë½{tk Y.t¤e h{ýe òuE ntuÞ, ..Ae ,{the ð¦h rð™kr,yu ..ý yu ,{tht rŒ÷{tk ytðu Au ™u ? ðÞtk ËwÄe ? ¼u ..ntu[tu y™u ƒeò ft{{tk ™ ÷t,tu ìÞtk ËwÄe ! ,tu «¼w™u òuÞt ..Ae rð™kr,Úte rŒ÷{tk «¼w ™ ytðu ?

‘nu «¼w ! yt.. Ëw¾¼tu,e A,tk y¼tu,e Atu, ..tiŒT,r÷f Ëw¾™t ËtÄ™tu™tu ¼tu,-W.¼tu,, ™rn fh™tht, yu™tu yt™kŒ ™rn ÷u™tht Atu. ,úte s yt.. ðt¼ðÞtõ, [tkŒe-Ëwð{ý-hí™t Ë{ðËh{tk ƒuËtu Au y™u ƒuXt ..Ae yu s [tkŒe Ëtu™t™e y™u hí™e ÍtxfÞe ftZe ,u™u Atuzðt suðwk fntu Atu;

‘yt{ «¼w ! yt.. ‘Ëw¾¼tu,e Þ Atu y™u ‘y¼tu,e Þ’ Atu. fntu y¼tu,e ¼,ðt™u ..tiŒT,r÷f ¼tu,, ¼tu,ðt™t htÏÞt ™Úte, ,úte s Ëw¾e Au, y™k, Ëw¾™t ¼tu,e Au.

fesu ðt, yuftk,u : fïð «¼w™u fnu Au ‘«¼w ! {tht rŒ÷{tk ytðtu y™u yuftk,{tk ðt, fhtu, yuftk,{tk ðt, Ëthe he,u ÚtE þfu. ,tu yt.. yuftk,{tk {tht rŒ÷{tk ..Äthe {™u {tht Aq.t Œtu»ttu f,tðe, Ëthe rn,rþût yt.tu. yt.. {™u fntu fu, **“ytx÷t Ÿ[t {™wÞ sL{{tk n÷ft ™e[fezt-{fuzt suðt ÄkÄt ,wk þwk fhe hÌttu Au ?”** ytðwk fÄwk fnuðt {txu ¼,ðt™ ! yt.. nŒth Atu; fu{fu yt.u Mðwk yuðwk Ëðtuå[Sð™ SÔÞwk Au. yrª «§ ÚttÞ,

«&™ : þwk «¼w yt.ýe ËtÚtu yuftk,{tk ðt, fhu ?

WÙth : nt, «¼w ËtÚtu yt.y™u ðt, fh,tk ytðzu ,tu «¼w yt.ýe ËtÚtu ðt, fhu Au yu{ ÷t,u. su{fu, «¼wŒþo™ ð¾,u yt.ýu ,tu «¼w™u òuEyu Aeyu, ..ý «¼w yt.y™u swyu Au ¾ht ? nt, yt.ýu «¼w™e ytk¾ Ët{u òuE yt.ýu «¼w™u rð™kr, fheyu, fu ‘«¼w ! ,{u {tht Ët{wk swytu, yu{ fnu,tk fnu,tk yt.ýu yu aÞt™ htÏeyu fu ‘«¼w {tht Ët{u swyu Au,’ ,tu sYh yt.y™u ÷t,u fu «¼w yt.yt Ët{u swyu Au, «¼w™e f]..t™Sh yt.yt ..h ..zu Au. ƒË, yu he,u yk,h{tk «¼w™u Äthe «¼w™u yt.ýu rð™kr, fheyu fu ‘«¼w ! {the ËtÚtu ðt, fhtu. nwk f{o.erz, Awk, {tht{tk y™k, Œtu»ttu Au, y™k, ht,tŒT™t htu,tu Au. yt.. suðt y™k,,wýe y™u ht,tŒ htu,hrn, {™u {eÞt ..Ae ..ý {tht{tk yu ..th rð™t™t ht,tŒ htu,tu ..zât hnu ? {thwk «¼w ! ðtŒwk fhtu.’ yt{ rð™kr,

fh,tk ..Ae ÷t,u fu «¼w yt.ýe Ëtútu ðt, fnu Au, yt.ý™u fkEf fnu Au. {t°t yk,h{tk «¼w™u yt{ ƒtu÷,tk Äth,tk ytðzðk òuEyu.

«&™ : yt{tk yuftk,{tk ðt, fuðe he,u ?

W¥th : ‘yuftk,{tk’ yux÷u yk,„o, he,u. yt.ýt yk,h{tk «¼w ƒtu÷u yu ftkE ƒeõ™u ¾ƒh ™ ..zu; {txu yu yuftk,{tk ðt, „ýtÞ.

yt{ «¼w Ëtútu yuftk,{tk ðt, fh,tk fh,tk «¼w™t **,wý „tuXu «,xu «u{** : «¼w™u fneyu fu yt..™e Ëtútu™e ðt,[e,{tk y{™u yt..™t {nt™ ,wýtu sýtÞ y™u yu ,wýtu y{™u „tuXe òÞ, Vtðe òÞ. ,tu yt..™t ..h y{™u «u{ «,xu. ,wýðt™ {tÿË Ëtútu ðt,[e, fh,tk yt{ ƒ™u Au fu ..n÷t yt.ý™u ût{t, Œ¼t ytrŒ ,wý{tk ,tuX,wk ™htu,wk ,u nðu ,tuXðt {tkzu Au. ™u ,wý-,wýe ..h «u{ «,xu Au. {ntðeh Môt{e™t M,ð™{tk fÌtwk ™u ? **‘yu{ y{u ,w{ ,wýu ,tuXþwk, hk,u htåt"t ™u ðe {tå"t hu’** «¼w ! y{u ,{tht ,wýtu{tk ,tuXþwk, yu™tu yuðtu y{™u hk, [zþu, fu yu hk,u ,{tht ,wýtu{tk y™u ,{tht{tk «u{Úte htå"t-{tå"t hneþwk. yux÷u ..n÷tk ,wýtu{tk ,tuXe òÞ Vtðe òÞ, ..Ae yu ,wý,wýðt™ ..h «u{ «,xu Au yÚtðt **,wý „tuXu «,xu «u{ yux÷u** ¼,ðt™™e Ëtútu ,wý™e „tuce fhðtÚte ,wýtu™e ðt,[e, fhðtÚte yt.ýt{tk ‘«,xu «u{’ yÚttoT ,wýtu™tu yt.ýt{tk «u{ «,xu Au. ÔÞðnth{tk ytðwk ƒ™u Au. ,wrÞ÷™t ,wý™e ðt,[e, fh,tk ,wý ..h «u{ Q¼tu ÚttÞ Au. yufðth «ð["{tk **,wýËü™ y™u yÂðj"þ{to™e** ðt, fne, ,wýËü™™e ût{t ðýoðe yu™tu WŒÞ ƒ,tÔÞtu. yÂðj"þ{to™tu ,wýËtu y™u Vo{tk y™k,Ëkÿth ÔÞtÏÞt™ ..qhwk Útÿt ƒtŒ yuf MÚtt™ftËe ¼tE ytðe™u fnu-Ëtnuƒ ! {™u ,tu ,wýËtu ƒw ytðu, nwk ½h™tu ðzuhtu Awk þuhƒh{tk {thwk ftzo [t÷u Au, Atufhtu nturþtÞth Au ,u ..trfM,t™ fntk[e sE ðu.th fhe ytðu Au, ftu÷t¡t ..h {thtu ƒk,÷tu Au, ½h™t ƒÄt {the yÆtf ƒw òeðu Au. yux÷u shtf ftuE™e ftkf ¼q÷ Út,tk {thtu r.¥ttu ¾Ëe òÞ Au. {thu ¢tuÄ ƒw fhðt òuEyu Au, ,tu ,whS òu ¢tuÄÚte yÂðj"þ{to™ y™k, Ëkÿth ,tu ¢tuÄÚte {thwk þwk Úþu ? f].t fne™u {thtu ¢tuÄ Atuztðtu, {™u ¢tuÄ ™ fhðt™e ƒtÄt s yt.e Œtu. ‘{U fÌtwk, ¢tuÄ ,tu {™e ðM,w Au yu ftkEf yr™ü ƒ™,tk {™{tk yuftyuf M÷wÌhe ytðu ít÷tk ƒtÄt þe he,u ..þþu ?

yu ¼tE fnu ,tu Ëtnuƒ ! {thu þwk ¢tuÄ{tk ™u ¢tuÄ{tk s {hðwk ?

{U fÌtwk, ‘™t. ,{u yu{ fntu, ¢tuÄ ƒnth «,x ÚtE òÞ ,tu y{ƒ Œkz ¼hðtu yuðwk hƒ¼tu’ yu{ýu ËeÄtu W.ðtË™tu s Œkz htÏtu. {U fÌtwk ,{thu ,wýËt™tu

MÒ¼tð Au ,tu fux÷t W.ðtË ¼hþtu ?

{™u fnu ,whS yu{tk þwk Au ? ƒu-[th W.ðtË ¼hðt ..zþu ,tu ¢tuÄ ¼w÷tE sþu ! yu{ýu r™Þ{ ÷eÄtu y™u ..Ae yufðth ¢tuÄ ÚtE ,Þtu ,tu W.ðtË ¼Þtuo ..ý ..Ae yu™e Ëwhfe yuðe [t÷e; ðt,u ðt,u {™™u Út,wk fu ‘Sðz ! ahU™ ht¾su, òu ¢tuÄ fÞtuo Au ,tu W.ðtË ..zþu. yu{tk ðe yuftŒðth ¢tuÄ ÚtE ,Þtu ,tu W.ðtË ¼Þtuo yuðt °tý-[th W.ðtË ¼Þto y™u ..Ae ,tu ÷tE™ õ÷eÞh, ¢tuÄ ƒkÄ ÚtE ,Þtu.

¢tuÄ ..h ftƒw ytðe ,Þtu. yt ftu™u ÚttÞ ? suýu ,wrÞÞ÷™t ,wý™e ,tuce fne yu™u. yu{ ¼,ðt™™tu ût{t,wý ðÛtu ™u ¢tuÄ ¾tuxtu ÷tðÞtu yu™u ,wý „tuXu «,xu «u{. ¼,ðt™ ..h y™u ¼,ðt™™tk ût{t,wý ..h «u{ ò,ú, ÚttÞ, ,uðt™u yu{ ÚttÞ fu ‘þwk {thu ¢tuÄ fne fne {hðwk ? nðu ût{t s fuÆðt Œu. yt rð[thu ¢tuÄ Œeh fne þftÞ.

«¼w,wý™e ,tuce fhðtÚte-ðt, fhðtÚte nì"t{tk «u{ ytðu Au ,u yt fu... ‘ru «¼w ! yt.. y™k, Ëw¾™t ¼tu,e Atu ..ý [,wh Ëw¾¼tu,e Atu. ‘[,wh’ yux÷u (1) Ëuðf™t Œw:¾ Ë{sðt{tk, (2) Ëuðf™e ,eðú RåAt Ë{sðt{tk, (3) Ëuðf™e þÂõ, Ë{sðt{tk, (4) Ëuðf™t ËkÞtu,, Ë{sðt{tk yt.. [,wh Atu ,u{s nu «¼w ! (5) yt..™u ƒeò™t ..ý Ëw¾™tu rð[th Au, MðÞk ..tu,t™t s Ëw¾™tu rð[th fhu ,u MðÚteo yux÷u ‘{q¾o’ fnuðtÞ, ‘[,wh’ ™ fnuðtÞ. su{fu {q¾o Ëw¾¼tu,e ƒtŒþtn {t°t ..tu,t™t Ëw¾™u òu,tu «ò™t Ëw¾ ,hV Œw÷oût fh,tu n,tu. ,Úte «ò yu™u {q¾o Ë{s,e, «ò{tk yu™e ,uðe ÷tufr«Þ,t ™ n,tu,e. «ò™u Ëw¾e fhðt™e þÂõ, y™u Ët{,úe A,tk «ò™t Ëw¾™tu rð[th ™ fhu yu þwk [,wh ftE Au ?

fu,{{w¾tu ƒtŒþtn :

yuf ƒtŒþtn {nu÷{tk s ht,rŒðË ƒu,{™wk {tuZwk òu,tu ..zâtu hnu,tu. rŒðt™ ztÌttu n,tu, yu ƒtŒþtn™u «ò ,hV Úte rð™kr, ¼ýe fhu fu ‘ƒtŒþtn ™t{Œth ! yt.. Ëðtheyu ™ef¤tu y™u ht"Ë¼t{tk ..Ätht,u y{™u yt..™t Œþo™ ÚttÞ y™u yt.. y{tht Ëw¼-Œw:¾™e ðt, Ëtk¼¤tu, ™u yt..™t rŒ÷{tk ÷tu;’ ít"thu htò™u fu,{™t Ãtth{tk ƒnth ™ef¤ðwk ™Úte, ,Úte rŒðt™™u fnu ‘,{u nturþtÞth Atu. ,{u s ƒÄw ft{fts Ëk¼t¤tu.’ rŒðt™ ¼ýwk ¼ýwk Ë{òðu A,tk htò ƒnth s ™ef¤,tu ™Úte. yu{tk yuf ..krz,u ƒtŒþtn™u Xuftýu ÷tððt {txu «Ät™™u ..tu,u yuf rfr{Þtu fhðt™e ðt, fhe. rŒðt™u Ë,ðz fhe, yux÷u yuýu

htò"u {¤õt"Wk „tuÕÂwk...

htò™t {nu÷ ..tËu sE htò"u fnuõztÔwk fu, ‘,{tht ËtZ¼tE ytÔt Au, ,u ,{™u {¤õt RåAu Au’. htò rð[thu Au, ‘yhu ? {thtu ËtZ¼tE’ ? fu,{™u ..¢Au, ,thu ftuE fü™ ,tu ™Úte, ,tu ..Ae {thu ËtZ¼tE þe he,u’ ? ..krz,™u {nu÷™e ykËh htòyu ftu÷tÔtu, {w÷tft, yt.e. htò ..¢Au, ‘,{u {tht ËtZ¼tE þe he,u ?

..krz,™u nfe{tu :

..krz, fnu, ‘‘¾t{e™e fu Ëefne Au, yuf @e{k,tE, fS ,hefe. @e{k,tE ,{™u ..hýtðe; „hefe {™u ..hýtðe. ,uÚte yt.ýu fk"u ËtZ¼tE. yt ËtZ¼tE™t ™t,u ,{"u fnth þwk [t÷u Au ,u fnuðt ytÔtu Awk. fnth{tk yt¾e «ò ,{™u Ík¾e hne Au, ,{tht {txu fux÷t ÷tht ffu Au, ,{tht Qþþo™"u ,÷Ëu Au. ,{u fnth ytðtu ™"u «ò"u Qþþo™ yt.tu; ,u{s yu"t Ëw¾÷Qw¾™u Ëtk¼¤tu, yu™t ..h rð[th fhtu. fu,{ Ëtnuf™t «u{{tk «ò"u ™ ¼w÷tÞ.

fu,{Ëtnuf ftkE ËðuuËðto ™Úte, «ò ËðuuËðto Au.

fu,{ Au ,uÚte ftkE ,{u htò ™Úte, ..ý «ò Au ,tu ,{u htò Atu.

«ò rf[the ,{tht Qþþo™ rð™t Qw¾e Au, ..eztÞ Au; ìÞthu ,{u {nu÷{tk ytht{ fhtu Atu ! yt{ ,{thk Ëthk ™Úte QE¼t,wk. {tht ftÚtþtn"k þwk fnth{tk n÷fwk QE¼tÞ ?’’

- yu{ ftu÷,tk ftu÷,tk yu hze ..zâtu. htò ..e,pe ,þtu. «ò"u Qþþo™ yt.ðt yÚ"u «ò™t Ëw¾÷Qw¾ Ëtk¼¤ðt ,ìth ÚtE ,þtu. yuýu fÌtwk ‘,{the ðt, fnt/h Au. òytu rÕðt™"u fntu, nwk htsË¼t{tk ytðwk Awk’. fË, ..tËu ..tu/th. yu ..krz, W.zâtu rÕðt™ ..tËu, sE™u rÕðt"™u fnu Au, ‘‘rÕðt™ Ëtnuf ! ¾wþ ¾fh !’’

rÕðt™ ytùÞo ..t{e fnu, ‘þwk ðt, fnu Au ?’’

..krz, fnu, ‘‘ntS, {nu™, Ëv¤ ! ftÚtþtn Ë{S ,Þt Au y™u ..tu,u htsË¼t{tk ytðu Au’, - yu{ ,{™u sýtððt {"u fÌtwk Au.’’ rÕðt"u yu™u {tuxwk E™t{ ytÃÞwk y"u htò"u ÷uðt sðt {tuxwk Ët{iÞwk [ztÔÞwk. Ët{iÞt ËtÚtu ßÞthu ftÚtþtn ™,h™t hM,tytu ..hÚte ytðu Au, ìÞthu «ò òuðt Q{xe Au, y"u ‘sÞ ntu ! sÞ ntu ! ™t{Eth sntk..™tn™tu !... ‘ÄÞ ÄÞ ftÚtþtn ..hõhrÕ,th™u !’ ð,uh"t „„™¼uEe ™tE „wkS hÌtt Au. ..Ae htsË¼t{tk ..ntu[e ftÚtþtn ßÞtk fnu Au, ‘ytsu {thu ËtÚt™he rÕðtË Au fu ,{tu ËtÌt™tk {™u

Qþþo™ {ð÷tk’ ! fË ..Ae ,tu ftÚtþtn fu,{™u „tiý fne «ò"u {wÌÞ fh™thtu fLÞtu, ..hQw¾ ¼kS™ fLÞtu. nðu yu [,wh Ëw¼tu,e fnuðtÞ. ..nu÷tk n,tu yu {¢o Ëw¼tu,e, su {to ..tu,t"Wk s Ëw¾ òu,tu n,tu.

«¼w [,wh Ëw¼tu,e Au. yu{™u yt.ýu rð™kr, fheyu Aeyu fu,

‘‘ytðtu ytðtu [,wh Ëw¼tu,e ! fesu ðt, yuftk,u ¼tu,e !

„wý „tuÍu «,xu «u{.’’

«¼w™t „wýtu „tuÕðtÚte yt.ýt {™{tk «u{ «,xu Au; {™™u «¼w™t „wýtu{tk Vtðe sðtÚte y"u „wýtu ytþk, „Útt ÷t,ðtÚte „wýtu ..h y"u „wýð™ «¼w ..h ..thtðth «u{ Q¼tu ÚttÞ Au.

yn¬ ‘yuftk,u’ þçË™u ‘ðt,’ ËtÚtu òuze yÚto fÞtuo yuftk,{tk ðt, fhtu. nðu ‘yuftk,’ þçË"u ‘¼tu,e’ ËtÚtu ÷,tzeyu, ,tu yÚto yu ÚttÞ fu, ‘hu yuftk,u ..h™t ¼tu,e ! {the ËtÚtu ðt, fhtu.’’ ..hk,w yu{tk yt.r¥t yu Au fu ‘«¼w òu yuftk,u ¼tu,e yux÷u fu ..h™t ¼tu,e yËkËõ, Au, ,tu «¼w Ëuðf Ët{u ðt, fu{ fhþu ? fu{fu yu{"u ,tu Ëuðf ..ý ..h Au, y™u «¼w ,tu ..h{t™t ¼tu,e Au. yÚtto,T yËkËõ, Au. yux÷u «§ yt ÚttÞ,

«&™ : «¼w òu ..h™t yuftk,u ¼tu,e Au, ,tu ..h"e ËtÚtu ðt, fuðe he,u fhu ?

W¥th : ‘..h™t yuftk,u ¼tu,e’ ™tu yÚto yu Au fu ..h"e W.h ftuE ..ý ò,™e ytËÂõ, {{,t ð,uhÚte ËkfkÄ ™n fh™tht. yux÷u s ‘‘¼,ðt™ yt.. Ë{ðhý ..h Qeþ™t yt.tu Atu yu{tk yu @tu,t ËtÚtu ðt, s fhtu Atu ™u ? A,tk yu ..h"e ËtÚtu yt.. ytËõ, ™Úte „ý,t. fË, yu he,u «¼w ! {tht yk,h{tk ytðe™u ðt, fhtu. yt.. ¼tu,e Atu yux÷u ðt, ..ý y÷¼tu,™t Ë{Úto™e s fhþtu, ™u ,uÚte {™u ..ý yu ¼tu,e.yt™t „wý ..h «u{ «,xþu’’ „wý™e „tuce fhðtÚte „wý ..h «u{ ò,u {txu {the ËtÚtu ðt, fhtu; fu{fu, ..wÕE,÷™t Ëw¾™e „w÷t{eÚte ºtuËe ,Þtu Awk. ,Úte {tht {™™u yu{ ÚttÞ fu, ‘{tht «¼w ..tÕE,r÷f Ëw¾™t yuftk,u ¼tu,e þe he,u fLÞt ? y"u yu{tk yu fuðtf {nt÷,t nþu fu yu{™u nðu fÕe ¼tu,e {xe ¼tu,e f™ðt™Wk {™ s ™n ! {txu ÷tð, «¼w™u {¢e ..¢e ÷ô ,Úte «¼w ! ,{"u rðõÞwk Awk fu {the ËtÚtu ðt, fhtu; y"u yu{ ðt, fh,tk {™u yt..™t y™W.{ „wýtu{tk „tuÍe sþu, y"u ,Úte {™u yt..™t „wýtu ..h y"u yt..™e W.h «u{ «,xþu. yt {thtu «u{ Ëuðf ,hef™tu ntuðtÚte Ëuðf y"u ËuÔÞ™e fuðe rðþu»t,t ntuÞ ,u {txu frð fnu Au÷

ytuAwk yrÄfwk ..ý fnu hu, ytËk,,tÞ, sun {™™t{tLÞt;
yt..u V¤ su yý fnu hu, r,,Yytu Ëtnuf ,un; {™™t ...2

¼tðtÚto : su ytËk,,tÞ, Au yux÷u fu yt..™t Ëk,,™u ytÄe™ Au, yt..™t ..h yturþÞt¤tu Au, ,hsw Au y™u yt..™u rð™kr, fnu Au, yu™u ƒtu÷ðt{tk {ÞtoËt ™Úte hu,e {txu yuðtu ¼õ, yt..™u ytuAwk-yrÄfwk ..ý fnu; ..ý r,,hwytu Ëtnuƒ Þt™u {nt™ Mðt{e™e yt ðztE Au fu yu™u ÷ût{tk ™÷u rfL,w fÌtt rð™t V¤ yt.u.

rððu[™ : su Ëuðf ,hsw ntuÞ y™u yturþÞt¤tu ntuÞ ,u Mðt{e™u fnuðt ƒuËu ‚Þthu ytuAwk-ðÄ,wk ƒu÷ðt ..tA¤ yu™e rƒ[tht™e Mðt{e «‚Þu ytËk,,tÞ,,t Au, yuf þhýtÄe™,t Au. Mðt{e™u s yuf {t°t þhý {t™u Au. yux÷ yu Mðt{e™u ™ fnu ,tu ftu™u fnu ? ytðu þhýt,, «u{e Ëuðf «¼w™u ftkE ytuAwk -ðÄ,wk fne ™t¾u yu ƒ™ðt òu,, Au. ,tu «¼w ! yt.. yu {™{tk ÷uþtu ™Ÿ. ƒt¤f {t-ƒt..™u s yuf þhý¼q, {t™u Au, ,Úte yu yu{™e yt,¤ ytuAwk-yrÄfwk fne ™t¾u Au ..ý {tƒt.. ,u™u {™ ..h ÷u,t ™Úte, y™u ƒt¤fu ™rn {t,,wk fux÷wk Þ yu™u Œ Œu Au. ,u{ yt.. ..ý {thwk fÌtwk {™ ..h ™ª ÷u,tk {tht ð,h {tðu {™u Ëuðt V¤ Œ Œuòu. {nt™ ..whwt ,u Au fu su ‘yt.u V¤ yý fÌttu hu.’ su{fu, ,hsw hu,e ztìõh ..tËu ..tu,t™t hu,,™u ¼Þkfh Ë{S ƒu[th ,ýtu ðÄthu fne™u fnu Au; ..ý ntk, òu hu,e™u fzf ..ÚÞ ™rn ..ý {™{tLÞt ¾t™..t™e Aqx òuE,e nþu ,tu hu,, ntuÞ ,u™t fh,tk ytuAtu fnuþu. A,tk Ëthtu ðiã ‘yý fÌtu’ yÚtto,T hu,e™t fnuðt ..h aÞt™ ™ Œu,tk, hu,e™e fÕ..™t ƒnt™t Þ Ëtht ÞtuøÞ Œðt-W.[th fhu Au. ,u{ nwk {t™wk Awk fu {™u yt.. ð,h fÌtu V¤ yt.þtu. yrª «&™ ÚttÞ,

«&™ : òu Ëuðf™u rðütË Au fu «¼w ð¥{tðu Ëthwk ËuðtV¤ yt.u s Au, ,tu «¼w™u «ûtu™t{tk ytuAwk-yrÄfwk fnuðt™e sYh s þe ? ,u{s «¼w™t yturþÞt¤t ƒ™ðt™e ..ý sYh þe ?

W¥th : «¼w™u fnuðt™e yÚtto,T «ûtu™t fnðt™e sYh yux÷t {txu hu Au fu òu ðM,w™e ¾n¾ne ,eðú ytþkËt yr¼÷t»tt ntuÞ ,tu su™e ..tËuÚte yu {¤u ,u{ ntuÞ yu™e «ûtu™t fhto rð™t hu,t,wk ™Úte. ytuþÞt¤t.ýwk yt he,u, fu ðe,ht,, «¼w™e ðiãtuÞ™e Œuþ™tÚte {™ ðiãtuÞ ,hV ðu,, ..Ae «¼w™u yt he,u «ûtu™t fhtÞ fu,

“«¼w ! yt..™e rðãtr,,,t™e ð,Úte rðãtr,,,t™tu nwk «u{e ƒ™u÷tu yuðtu nwk òuô Awk fu yt s,,{tk ,{tht rËÕðÞ ƒeòu ftuE yuðtu ðiãtuÞ y™u yuðe y™tËõ, ..{tz™th ™Úte. ™u ht,trŒ™e rðkkƒýtÚte ƒ[tð™th ™Úte; ,Úte nwk ,{thtu yturþÞt¤tu ,{thtu ,hsw ƒ™u÷tu Awk, suÚte ,{the yt,¤ «ûtu™t fh,tk ytuAwk-ðÄ,wk ƒu÷e ™ÞËwk Awk; ..hk,w ,{u {tuxt ..whwt Atu, WŒth Atu. ,Úte yu™t ..h aÞt™ ™ Œu,tk, {thu su sYhe Au ,u {tht ð{tðu yðÞ Œ Œuþtu, yuðtu {™u rðütË Au. Ëthtu ðiã hu,e™t ytuAt-yrÄft ƒu÷ Ët{u ™ òu,tk, ,u{s hu,e™t ð,h fÌtu ..tu,t™u ÞtuøÞ ÷t,u ,u Œðt-W.[th fhu s Au.”

ðt, yt Au fu yt ,tÚtt{tk ..oþtoÄo-W¥thtÄo{tk ËuÔÞ y™u Ëuðf ð¥[u yt ,Vtð, ƒ,tÔtu Au fu Ëuðf™e yt ¾trËÞ, Au fu yu ËuÔÞ™e yt,¤ «ûtu™t fh,tk ytuAwk ðÄ,wk fux÷wk Þ ƒu÷e ™ä¾u Au. ‚Þthu ËuÔÞ «¼w™e yt rðþu»t,t Au fu yu ƒu÷ðt fh,tk ftÞo s fhðt ,hV hwr[¤t ntuÞ Au. yu{tk ..Ae Ët{t™e «ûtu™t™e Þ y.ûtt ht¾,t ™Úte y™u ð,h {tðu Ëuðf™wk ™ ÄtÞO ft{ fhe Œu Au ! {txu s «¼w {tuxt ,,he-r™ðts fnuðtÞ Au, {nt™ Œw÷t Mðt{e ,,ýtÞ Au. yrª hu,e y™u Ëtht ðiã ztìõh™wk áütk, ƒntƒh aÞt™ ..h ÷uðt suðwk Au.

hu,e-ðiã™wk áütL, :

hu,e ™u Ëtht ðiã ztìõh™e fuðe ÂÞÚtr, ntuÞ Au ? hu,e òu fw.ÚÞ™tu ÷t÷[w ntuÞ ,tu ..tu,t™tu hu,, ytuAtu ƒ,tðu suÚte ztìõh {™{tLÞwk ¾tðt ..h ykfwþ ™ {qfu; ™u hu,e™u òu ..ÚÞ™e fr®ÞtE ðÞe™u ..ý Íx.x hu,, Ëthtu fhðt ,hV ÷ût nþu ,tu ..tu,t™tu hu,, ðÄthe ðÄthe™u fnuþu; ..ý Ë{sw ztìõh ,tu ,u™u ÞtuøÞ s yti»tÄ W.[th fhu Au. yu ŒhŒe™u ÏÞt÷ ™ ntuÞ yuðtu hu,, ..h¾e ztìõh yu™e Œðt yt.u Au.

Ë{sw Eht™e ztìõh :

{wkƒE{tk Eht™e ztìõh n,tu. ,u™e ..tËu ytð™tht Œèo s÷Œe Ëtò ÚtE sðt {txu, ™u ztìõh Íz.e W.[th fhu ,u {txu, Œèo ðÄthe™u ƒu °tý,,ýwk fnu; yÚtðt ‘Œèo ðÄthu fnep ,tu ztìõh ¾tðt ..eðt™wk ƒkÄ fntðþu.’ yu{ ¾tðt™e ÷t-Ëtyu Œèo ytuAwk ..ý fnu; ..hk,w Eht™e ztìõh ..tu,t™t rnËtƒu s Œðt yt.u, ™ ytuAe ™ ðÄthu.

y{tht ËkËthe.ýu {t,t™t {t{t ðt, fh,t n,t fu ‘yuf ðth {™u þhŒe - ¾tkËe ÚtE ytðe, ,u yu Eht™e ztìõh ..tËu ,þtu. ztìõh™u þhe ƒ,tðe ¾tƒ þhŒe ™u ¾tkËe™e ðt, fhe. ztìõhu ..qAâwk ‘Atuftt ! ht°tu ytuZ™u Ëqu÷tu ?’

{U fÌtwk, "™t, ,h{e ÷t„e n¡e, ,úte ytuZâwk ™htu¡wk.' ztìõh Ë[S¡Þtu fu 'yt™u ..tA÷e htºtu ..hËuðt ..h Xkzt ..ð™úte ÞÞeh{tk ÞhÞËe ..uËe ,E Au.'

ztìõh {™u fnu fu, "ò Atufht, ƒòn{tkÚte [th yt™t™tu ,h{ Y{t÷ ÷E ÷usu. (yu ð¼, ,u ËM,eðthe yux÷u [th yt™t{tk ,h{ Y{t÷ {¤,tu) y™u {tútu ƒtkÄe Œusu. ft™ ™u ,þwk ZkftE òÞ yu{ ƒtkÄe Œusu.

{U fÌtwk, "..ý ztìõh ! {™u ŒÕt ,tu yt.tu. {™u fux÷e ƒÄe ÞhÞËe ™u ¾tkËe Au ? ŒÕt rð™t {Ïþu ?''

{™u ztìõh fnu, "Atufht ! ,the ..tËu ..ÏËt ðÄthu Au ? ÷tð {Vr¡Þt {ƒðt ntuÞ ,tu yrª {ƒe Œu xuƒ÷ ..h. ,h{ Y{t÷Úte ,the ÞhÞËe {xe s¡u, ™ {xu ,tu ytðsu {the ..tËu, {V, ŒÕt ÷E ssu.'' ¾hu¾h ƒLÞwk yuðwk; ƒòn{tkÚte ,h{ Y{t÷ ÷E {tútwk ft™ ,þwk ƒtkÄe ŒeÄt. Ëtksu ÞhÞËe {xe ,E !

ŒhÞËe ..tu,t™tu htu, ytuAtu ðÄ,tu fnu, ..hk,w {tuxt {™tu ztìõh ,tu yuðtu ™ ÄtÞtuo W.[th yt.u Au fu ŒhÞE {xe òÞ.

frð fnu Au, '«¼w ! ,{u ytðt {tuxt {™t {tyË {tht ytuAt ð¥tt fÌtt ..h ™ ùu,tk, {tuxwk rŒ÷ ht¾e {™u fÕ..™t,e, V¤ yt.e Œuòu.' ..ÇAtu, -

«¼w ðÞthu yt.u ? :

«&™ : ,u «¼w yu{ yt.e Œu ?

W¥th : nt, Þh, yux÷e fu yt.ýtu fuË yt.ýu ..çhu.çhe @ðtúte «¼w™u ËtU.e ŒuËtu ùuEyu. yðËhu ,uðt ntur¡Þth ðiã-ztìõh™u fuË ËtU.e Œtu Atu ™u ? ™u htu, {xe òÞ Au ™u ? yu{ «¼w™u yt.ýtu fuË ËtU.e ŒEyu ,tu ft{ ..„e òÞ, fu{fu yt.ýu ËkËth™t yuðt {nt htu,ðtt Aeyu fu su{tk yðtk,h ½yt htu„,tu **(Complications)** Au, y™u «¼w yu™t **M.D.F.R.C.S.** Au. fntu, Äuðk,he ðiã Au. ..ÇAtu,

«&™ : ..hk,w yËtÞ htun ntuÞ ,tu Þ {xtzu ?

W¥th : Ë[S ht¾tu, **«¼w™t Þhýu sðt™wk su™u {™ Útt yu™tu ËkËthhtu„ yËtÞ ntu,tu s ™Úte.**

yu™tu ËkËthhtu„ {xu s Au. ƒË, ðt, yt Au fu «¼w™u @ðtúte ,{thtu fuË ËtU.e Œtu.

rð÷tÞ,{tk yuf **rðÄðt ƒtE™tu Atufhtu** ÞwØ{tk {th ¾tE™u ytÔÞtu. ƒtE ½thu htu,e n¡e. ,t{™t ÷tuftuyu ½u,t ÚtE [[o (ŒuðÞ){tk sE ½wkxýeyu ..ze «¼w™u «útutº™t fhe,

"nu «¼w ! yt rƒ[the ,hef rðÄðt/ƒtE™t Atufht™u Ëtòwk fhe Œuòu. ,wk s„ Œtþw Au, yt¢t s„™wk ¼÷wk fh™thtu Au. y{™u ..tftu rðït Au fu ,wk Ëtòwk fhe s Œuþu."

rŒf÷ðo y™u @ðtúte yt «útut™t fhe; yu{tk Þwk fÞwØ ? Atufht™tu y™u ƒtE™tu fuË ½,ðt™™u ËtU.e ŒeÄtu. ,{™u fŒt[ytùÞo ÷t,þu ..hk,w Atufht™u 1ÞthÚte ð¤,t ..tye ÚtÞt, ½t-ƒt {xe sE ÞwÕt™ Ëtòu Ëthtu ÚtE ,Þtu.

«¼u™e «útut™t Þwk ft{ fhu Au ! yt.y™u yu™e „{ ™Úte {txu «¼u™u ð¤,ðt™u ƒŒ÷u ytztyðt W.tÞtu fheyu Aeyu. Þwk yt.ýt Þt™ºtu ™Úte fnu,t,

'Œuþ rðËuþu ftkE ¼{esu ? «n Qøe „ti,{™t{ Ë{hesu.'

¼,ðt™ fu{ V¤,t ™Úte ? :

(1) ftk ,tu yt.ýt{tk ¼,ðt™ Þt ¼,ðk,-Þåõ, ™ {t™ðt™e ™tÂM,f,t Au fu '¼,ðt™ ð¤e ftuý Au ? ¼,ðt™ ð¤e Þwk fhe Þfu ?' yÚtðt

(2) 'yt.ýt{tk yr¼{t™ Au fu {tht ..wÁ»ttÚtúte s ÄtþwØ ÚtE Þfþu.' yÚtðt

(3) yt.y™u ¾tuxtu ¼Þ Au fu '¼,ðt™ ..tËu ËkËth™wk ftkE {t,wk ,tu {thu ™rË{tk sðwk ..zu !'

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૩૫,અંક-૨૯,તા.૪-૪-૧૯૮૭

yt ºtý{tk™wk ftuE.ý fthý yt.y™u ¼,ðt™ yr[kíÞ «¼tððtt¤t {éÞt A,tk yt.ýu y¼tr,Þt ƒ™e ¼,ðt™™u ðt,u ðt,u yt,¤ fh,t ™Úte. ™m,h „ÿh ¼,ðt™ su 'sÞðe÷htÞ' Ë{¢t{tk {k,tðu Au', 'ntuW {{k ,wnÃ¼tðytu Ea V÷ rËÂØ', ''nu ¼,ðt™ ! {thu ,{tht (y®[íÞ) «¼tðÚte Eü ftÞo™e rËÂØ ntu,'' yu™u ÷ût{tk ™ ÷Eyu ? ..ý {tun{Z,t yt™u rŒ÷{tk s[ðt s ™ Œu. W.hÚte {tuZu ŸÄt ƒtu÷ ƒtu÷ðu fu 'ðu Ä{o fhe™u ËkËth™wk ftkE {tk¡tu ,tu ,u Ä{o ,{thu yÄ{o fh,tk Þ ¼Çkztu ƒ™þu ! ™u Œw¡or,yu{tk ,{™u heƒtðe heƒtðe™u {thþu !' ™tÂM,f™tu ƒt.. ..ý ytðt ƒtu÷ ™ ƒtu÷u.

™tÂM,f Ä{o {t™,tu s ™Úte, yux÷u Ä{oÚte fÞwk ™e.sðt™wk s {t™,tu ™Úte; ..Ae Ä{oÚte ™wfËt™ Úttðt™wk Þ Þt™tu {™u ? yu ,tu yux÷wk s fnu 'Ä{o nkf„ Au, Ä{o™e {nU™, fhtu yu r™»V¤ Au, Ä{o fhtu yux÷t ,{u ËkËth÷Ë¾ ,w{tðtu. ,.. fhtu ,tu Ëthwk Ëthwk ¾tðt™wk xÞu. ŒE™ fhtu ,tu yux÷t ..ÏËtÚte Ú,e ËkËth™e ÷nuh ,w{tðtu...'' ™tÂM,f™tu ƒt.. ..ý ytx÷wk s fnu. ..ý yu{ ™ fnu, fu

“ËkËth™t ftÞo {txu ,{u ,… fhtu ,tu yu ,.Äo yÄ{útu ¼{kztu y™u yu Cw,o;™t ..t.. ƒkÄtðu !” itthu yt ,tu yu{ fnu Au. “ËkËth™t ftÞo {txu Äo fhtu ,tu yu ,… ð,uhu Äo {t÷{uÕ™t ¾t™…t™ ð,uhu yÄo fh,tk Þ ¼{kztu, ™u yu Cw,o;ytu{tk he{tðe-he{tðe™u {thu !’’ Au y÷ ? ytðwk fnu™thytu™u ftuý ..qAu fu,

‘ðu ËkËth™t ftÞo {txu Äo ™ fhtÞ, ,tu þwk ..t.. fhtÞ ?’

ËkËth™t ftÞo {txu yrhnk, ¼,ð™™u ™ {™tÞ ™ ..qòÞ, ,tu þwk {u÷t CuÕðu™u {™tÞ, ..qòÞ ? y™u yútu þwk ËËT,r,™tk Ëw¾ {¤u ? ðt, yt Au fu, **‘yrhnk,™tu Ëuðf fuðtu ntuÞ ? yu™u yrhnk,Cuð ..h yux÷wk ƒÄwk Qk¤;wk fnw{t™ ntuÞ fu yu ðt,u ðt,u yrhnk, «¼w™u s ÞtŒ fh™thtu y™u yrhnk, «¼w™u s yt,¤ fh™thtu ntuÞ.** ..hk,w «¼w™t M{hý rð™t™tu ™ ntuÞ; «¼w™u yt,¤ fÞto rð™t hnu™thtu ™ ntuÞ.’ yt òu {tLÞ ™Úte, ,tu þwk yu r{ÚÞt CuÕðu™wk M{hý fh™thtu ntuÞ ? Þt yu{™u yt,¤ fh™thtu ntuÞ ? Ct.,., Ëðthu òøÞtu fu ,h, rCËÉ {k,¤{Þ òÞ yu {txu òu ™ðfth ™ „ýu, ,tu þwk yu r{ÚÞt CuÕ™tk ™t{ fu {kºt ÞtŒ fhu ? fu ™tÂM,f™e su{ ¼,ð™™u ÞtŒ s ™ fhu ? Äo òu {tuût {txu s Útu, ™u {k,¤{Þ ™u Ëw¾{Þ rCËÉ {txu Äo ™ s ÚtE þf,tu ntuÞ, ,tu yu {txu þwk ..t.t[ý s fhðt ..zu ? ðu.th{tk ¼ez ytðe™u yt{Y òÞ yuðe Au, ,tu ¼ez xtðt sYhe ..iËt {txu yrhnk, ¼,ð™ ..tËu ™ sðtÞ ? ,tu þwk ¼kxtfýo ..tËu sðtÞ ? itt{ òu ¼,ð™ ..tËu sE ..qò fhe ¼ez xt¤ðt™wk {t,u, ¼ez xt¤ðt ..iËt {t,u, ,tu þwk yu rs™..qò y™u «tÚto™tÄo ËkËth-rð÷tË™t yÄo fh,tk ¼{kztu ? ™u þwk yu rs™..qòrCË Äo Cw,o;ytu{tk he{tðe-he{tðe™u {thu ?

yt ƒÄe ¼ú{yt Au, ‘Äo {tuût™t nu,w rËðtÞ ÚtE s ™ þfu’ yuðt ..tu,t™t {™{tLÞt ½ze ftZu÷t r{ÚÞt rËØtL,™u ..fze ht¾ðt ytðt Äo™u yÄo fh,tk ¼{kztu fnuðt™e ™u Äo™u Cw,o;CtÞe fnuðt™e r{ÚÞt «Y.ýt fhtÞ Au.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૫,અંક-૩૦,તા.૧૧-૪-૧૯૮૭

yu{tk ,tu yuðwk ÚtÞ fu {tºt ÷tu÷tu þe÷ ..tt™the ƒtEytu™t þe÷™u ðu÷Þt-fw÷xytu™t fwþe÷-yÄo fh,tkÞ ¼{kzwk fnuðt™e yt.Â¥t ytðu, Äthu fu ƒth ðí,Äthe ©tðf ftuE y™tze ..tztuþe Ëtútu™t Ëk{kÄ{tk ftuhx™t ÷Ýt{tk VËtE ,Þtu, ,tu þwk fhu ? ftuhx{tk S, {uÕðe ..tu,t™e yt{Y òðð ðt rs™Lý-

¼Âõ,-..qò ðÄthu ,tu þwk yu yu™t ..qòÄo™t hk,ð÷tË y™u ®ËtrCË ..t.tu fh,tk ¼{kztu „ðtu ?

¾he ðt, yu Au fu þtMºtu „]nMÚt™u Äo«Ät™ Sð™ Sððt™wk fnu Au. yu™tu yúto s yu Au fu ..tu,t™t ËtkËthrf Sð™{tk yu Xt{ Xt{ Äo™u MÚt™ yt..™thtu ntuÞ yux÷u. Ct.,., þneh™u ,tð ð,uhu ftuE r{{the ytðe ,tu yu ðãzt¼tõh™u fu Ctõt™u ..Ae ..fzu, ..ý Äo™u ..nu÷tu ..fzu. þt™t {txu ? ythtuøÞ™t ËtkËthrf ftÞo {txu. ..iËt {txu Cwft™ ..Ae ¾tu÷u ™u ðu.th ..Ae þY fhu..hk,w ™ðfth M{hý, „ti,{™t{ M{hý ð,uhu Äo ..nu÷tu fhu. þt {txu ? ðu.th{tk Ëv¤,t Þt™u Ä™ f{tE {txu. yn« yt ƒÄu ËtkËthrf ftÞo {txu ™ðfth-M{hýtrCË Äo fÞtu Au, ,tu þwk yu Äo y™;r,-yËtrCË yÄ{útu ¼{kztu ? þwk yu Cw,o;{tk he{tE he{tE™u {thu ? **Ä{oËk,ún ©tðfðrÄ ð,uhu þtMºt yt Vh{tðu Au fu, ‘Ë{wrCË, Cþrðt™Þ fhðtu ntuÞ itt{ ©tðf Ëv¤,t {txu ..h{urc{kºt „ýu, „ti,{™t{ M{hu y™u Cu..ð,hw™u ¼uxýwk fhu. fu{fu Ëðo«t Ëv¤,t Äo™u «Ät™ fhðÚte s {¤u’** yn« þtMºtu þwk fÌwk ? ðu.th{tk Ëv¤,t yux÷u fu ËtkËthrf ftÞo {txu Äo fhðt™wk fÌwk.

ðt, yt Au fu **¼,ð™™u «tÚto™t fhðtÚte ftÞoËÂØ ÚtÞ Au.** (1) ™tÂM,f™u yt {tLÞ ™Úte yux÷u yu «¼w™u «tÚto™t fh,tu ™Úte. (2) yr¼{t™e™u «tÚto™t™t {n¥ð fh,tk ..tu,t™t ..wÁ»ttÚtoÚt™wk {n¥ð Cw¼Þ Au ,úte yu «¼w™u «tÚto™t fh,tu ™Úte y™u (3) yË,T «Y.ýtúte ¼úr{, Útu÷t™u ËtkËthrf ftÞo {txu fht,e «¼w «tÚto™t™tu Äo yÄ{útu ¼{kztu y™u Cw,o;CtÞe Cw¼Þ Au ,úte yu «¼w™u ytðe «tÚto™t fh,tu ™Úte. yt ºtýÞ sý y¢t™e Au, itthu {nt™ ¿t™e **W.taÞtÞ ÞþtuðsÞs** {nthts yn« **[kÿ¾ Mðt{e™u** «tÚto™t fhu Au, **‘yt.u V¤ su yý ftÍtu hu, r,hwytu Ëtrnf ,un.’** yútto,T {tuxtu Mðt{e ,u Au fu su ð¡h {tþu Ëuðt¢ yt.u Au. yt.. {tht {tuxt Mðt{e Atu, ,úte {™u rðïtË Au fu yt.. {thwk Eü rËØ fhe yt.þtu s.’

yt.y™u yt.ýtu fuË ¼,ð™™u ËtU..,tk ..qhtu rðïtË òuEyu.

htsMút™e™e «¼w™u «tÚto™t :

{nthts»Ù{tk yuf {thðtz™t, htsMÚtt™™t ©tðf {™u {¤Þt. yu fnu, ‘Ëtnuƒ ! {thu ƒu Ceftheytu; ,u yu{™u [tÞºt{t,uo [ztððt {txu ËtÄðeS™t Ëk.fo{tk {qfe. yu{tk yuf™u ,tu ðÌhtððtÞ¼Ët™t Ëthe ..wü ÚtE, yux÷u [tÞºt ÷uðt ,Þth ÚtE, ,tu yu™u [tÞºt y.tÛÞwk. ..hk,w ƒeS y÷f, ËtÄðeS™t Ëk.fo{tk

yúte yu..Aeúte Gw,r,ytu{tk h¾ze..ze? fu yu ,tu nðu..Ae ,eútOfn Út™th Au?

yt[tÞ ¼,ðt™ **{t™,wk,ËqhltSyu** ƒuzeytu ,tuzðt ´½õ,t{h-M,tu°t’ -h[™t Y.e yrhnk,-½Âõ,™tu Ä{o fÞtuo, ,tu þwk yu Gw,r,ytu{tk heftE heftE™u {hðt™t ?

„t{-..h,t{ s,e ð¼u íÞtk fwþ¤-{k,¤ ÚttÞ, yu {txu ™ðfth „ýtu, „ti,{Môt{e™u ÞtCE fhtu, ,tu þwk yúte Gw,r,ytu{tk ¼xfðwk ..zþu ?

‘yrs, þtkr,’ M,ð™{tk

“..wrhËt ! sE Gwf™¾ðthyk, sEÞ rð{ø,n Ëwf™¼fthyk;”

yrsyk Ëkr, [¼tðytu, y¼Þfhu Ëhyk ..ð߸nt....”

„tút{tk fÌtwk, ‘hu {™wÞtu ! òu Gw¾™wk ðthý y™u Ëw¾™wk Ëk.tCE™ RåA,t ntu, ,tu yrs,™tút y™u þtkr,™tút «¼w™wk þhý Môefthtu’ yt{tk ‘Gw¾ðthý’ yux÷u fu ftuE.ý Gw¾™wk ðthý y™u ‘Ëw¾Ëk.tCE™’ yux÷u {t°t {tuûtËw¾ s ™rn, rfL,w ËkËthËw¾ ..ý ÷eÄwk, ,tu þwk yu {txu yrs,þtkr,™wk þhý ÷uðtÞ ,tu Gw,r,ytu{tk ¼xfðwk ..zu !

ðe AÕe „tút{tk fÌtwk,

‘‘sE RåAn ..h{.Þk, yrðt rf®At Ëwrðtí Útzk ¼wðýu;

,t ,u÷÷wðhýu, rsýðÞýu ytÞhk fwýn.’’

yÚtto,T òu ..h{.CE {tuût RåA,t ntu yÚtðt s„{tk Ëwrð™M,], feŠ, RåA,t ntu, ,tu rs™ð[™ (rs™tuõ,Ä{o)™u rð»tu «Þí™ fhtu. yt{ ËkËth™e ðM,w feŠ, {txu Ä{o fhð™wk fÌtwk ! ,u þwk Sðtu™u Gw,r,ytu{tk heftðe {thðt fÌtwk ? y™u yu{ rs™tuõ, Ä{o fhe™u Sðtu feŠ, ,tu {uÞðþu ..ý þwk yúte yu Gw,r,ytu{tk heftE heftE™u {hþu ?

yt™kŒ½™S {nthtsu ‘@e [ký«¼Môtr{’™t M,ð™{tk „tÞwk,

‘‘ftr{, ..qhý Ëqh,hw, yt™kŒ½™«¼w ..tÞ;

Ë¤e {w™u Gt¾ý Gu, [ký«¼ {w¾[kŒ....’’

‘yt™kŒ½™ yuðt @e [ký«¼Môt{e™t [hýf{¤ (Ëf÷) ftr{,™u RråA,™u ..qh™tht Ëwh,hw fÕ.ð]ût Au,’ yu{ fÌtwk. yt{tk yu{ ™úte fÌtwk fu, ‘ftr{,’ yux÷u ‘{t°t {tuût’ Ët{tlÞúte ‘ftr{,’ fÌtwk yux÷u fu ftuE.ý RåA, yÚtto,T ËkËth™tk ftÞo ËkËth™e ðM,w RåA, ntuÞ, ,tu yu™u ..ý ..qh™tht «¼w Au. yt{ ‘ftr{,’ þçŒúte yu Ëq[Ôwk fu ‘,{thu ËkËthrf ðM,w™e ..ý ft{™t ntuÞ, ,tu Þ Ë{S ht¾tu fu yu™ ..qh™th yrhnk, «¼w Au. {txu «¼w™u ¼òu.’ þwk yt{tk frðyu

÷tirff ft{™úte ..ý «¼wËuðt fhð™wk ™ fÌtwk ? íÞthu yrª ¾tuxt ¾tuxt «§ fhðt{tk ytðu Au fu,

«&™ : ..ý yt{ ËtkËtrhf ðM,w {txu ¼,ðt™ ½S þft,t ntuÞ ,tu, ,tu ¼,ðt™ ..tËu Sð ËtkËtrhf ÷tirff ðM,w {t,-{t,, fh,tu hnuð™tu, ™u yu{ {t,-{t,, fhu ,tu ÷t÷[w ™ ÚtE òÞ ?

Wáth : yt «&™ s ¾tuxtu Au. ¾tuxtu yux÷t {txu Au fu yrª yu ftuE rð[thýt s ™úte fu, ‘‘Ä{o fhe™u Ä{o ..tËu fu ¼,ðt™ ..tËu þwk {t,ðwk ? {tuût {t,ðtu ? fu ËkËth Ëw¾ ?’’ ytðwk ftkE òu ¼,ðt™ ..tËu {t,ðt™e s rð[thýt ™úte, ,tu ¼,ðt™ ..tËu {t,-{t,, fhð™e ðt, s õÞtk hne ?

yrª rð[thýt ,tu yt Au fu, ‘ËtkËtrhf ftÞo {txu ytþhtu Ä{o™tu ÷u ? fu ..t..™tu ? ytþhtu yrhnk, «¼w™tu ÷u ? fu r{Úut Gtðe-Gtð,t™tu ?’ òu fneyu fu ‘Ä{o™tu s ytþhtu ÷u, yrhnk, ¼,ðt™™tu s ÷u,’ ,tu yu™tu yúto ,tu yu s ÚtÞtu ™u ? fu ‘ËkËth™t ftÞo {txu ..ý Ä{o ÚttÞ. ËtkËtrhf ðM,w ¼,ðt™ ..tËu {t,u’ ..Ae ‘¼,ðt™ ..tËu {tuût s {k,tÞ, ËkËth™e ðM,w ™ s {k,tÞ’ yu õÞtk hÌtwk ? Ä{o {tuût {txu s ÚttÞ yu õÞtk hÌtwk ? ..n÷tk su þtM°t-CE¼t ytÃÞt. yu{tk yt M.ü Au fu Gt.,., ‘òu Ëw¾™t ËtÄ™ RåA,t ntu, ,tu yrs,-þtkr, rs™™u ¼òu.’ yÚtto,T ,tí.Þo yrª ‘..wrhËt ! sE Gwðõ¾ðthyk’ „tút{tk M.ü fnu Au ‘hu {™wÞtu ! òu ,{u Gw¾™wk ðthý y™u Ëw¾tu™wk ËtÄ™ RåA,t ntu, ,tu ,{u yrhnk, ¼,ðt™™wk þhý Môefthtu; yÚtto,T ‘¼,ðt™™u ,{thu fuË ËtU.e CE ,{u ¼,ðt™™e ,™-{™-Ä™úte ¼Âõ,{tk ÷t,e òytu.’

yrª 8{t ¼,ðt™™t M,ð™{tk frð fnu Au :

‘‘yt rðüuË ht¾ðt™tu fu ‘V¤ Geyu yýfÌtu hu r,hwytu Ëtrnf ,un’’

yu yuðt {tuxt VtEth rCE™t Ëtrnf Au fu su yt.ýt ð),h fÌtu yt.ýe ËuðtÞwk V¤ yt..™tht Au. ..çAtu,

«&™ : ‘ð),h fÌtu’ yux÷u þwk ËuðfÞ «tútoot ™rn fhð™e ?

Wáth : ‘Ëuðf «tútotÞ fhu’ yu Ëuðf™tu Ä{o Au; y™u ‘r,hwyt ÞtÞ™u {tuxt rCE™t Môt{e «tútof™e fÕ.™t ƒnthÞwk V¤ yt.u’ yu Môt{e™tu Ä{o Au. ..çAtu,

«&™ : fÕ..™t ƒnthÞwk V¤ þe he,u fntu Atu ? Mð),o fu {tuût V¤ yt.u yu™e yt.ýu fÕ..™t ,tu fhe þfeyu Aeyu ™u ? ,tu Mð),o-{tuût ..ý yt.ýe fÕ..™tk V¤ ÚttÞ ™u ?

Wáth : Mð),o y™u {tuût™e yt.ýe fÕ..™t yr,Mútq÷ Au, W.hA÷fe Au;

fu{fu {tuût{tk su y™k, Ëw¾ Au yu"e y™u y™u Mð¥o{tk {™w»Þ-÷tuf fh,tk su yËkïÞ-yËkïÞ ,wýt Ëw¾ Au yu"e, yt.y™u fÕ..t s ™Úte. fcpt"tk Ceuzft"u {tuxt Ëhtuðh™t {t..™e fÕ..t ™ ytðu, yu{.

{™w»Þ-÷tuf™t „tufht „kÄt,t Ëw¾{tk xuðtu-÷t yt.y™u yuðt „kCðtz rð™t™t CUð,tE Ëw¾™e fÕ..t s ™ ytðu.

Ëw¾ ƒu ò,™t; fk[™ y™u ftr{"e"t. yu{tk {™w»Þ-÷tuf™t fk[™tk Ëw¾{tk þtu {t÷ Au ? yt¾t sk{Cpe..™t neht-{týuf"e su rfk{, ÚttÞ, yu"t fh,tk ..ý $ŷ"e yuf {tusze™t neht"e rfk{, fkE „wýe [ze òÞ ! ìÞthu {™w»Þ™t ftr{"e"tk Ëw¾{tk Þ þtu {t÷ Au ? {t"õe MPte™t yt¾t þneh{tk „kCðtz rEõtÞ ftkE ™rn. þneh™tu yuf ¼t„ yuðtu ™Úte fu ßÞtk „kCE {¤-{¤t-fV-hËe-hwÄh, r¼Ë {tkË-[hçe-ðeÞo ð,uhu rEõtÞ fþwkÞ ..rðt hr¤Þt{ýk ntuÞ. {t"õe MPte"k Y.t¤wk C¼t,wk þneh yux÷u ™tÞ÷u™ {Zu÷e òýu rðût"e ftuÚte¤e ! yuf÷t ™tÞ÷u™t yM,hÚte þwk {tunðt"k ? ™tr{tk ÷x, {tu{tk Útcf, ytk¾{tk r.yt, ft"{tk {u÷, ™u ™e[u"t yk,tu{tk {e{Þt ð,uhu Au. ðtkÞ fþwk ..rðt fu su ƒth ™efe¤e ytðu ,tu {tu{tk {ofõt"k {™ ÚttÞ Au ¾hwk ? yr, ft{e {tyË ..ý r‹Þ ÷t„e ™the™t {oPt"u ™rn ..eyu.

{™w»Þ ÷tuf"e MPte"t þneh{tk ytðt „kCE „tufht ..CEúto ¼tto Au ! ìÞthu CUð,tE MPte yux÷u CUðtk,™t"t þneh{tk ytðwk fþwk s „kCw „tufhwk ™rn; òýu Ëfhxuxe fuðe yth.th [tuõ¾e hr¤Þt{ýe ? yuðe yÃËht"t {¤ þneh™tk Y... ÷tðÛÞ ,tu yuðt fu {™w»Þ òu CUðtk,™t"t yu {¤ þneh™t Y..™u swyu ,tu ..t,÷ s ÚtE òÞ ! CUð÷tuf rð{t™,-ð,uhu™tk ËtlkCEo {™w»Þ"e fÕ..t{tk ™ ytðu !

{txu ,tu W¼thtsÞ™ Ëq¤t fnu Au fu, ‘‘su{ {tuxt Mðhtk¼q hrý Ë{wÿ"e yt,¤ yuf xe.wk, ,u{ CUð÷tuf"t Ëw¾ yt,¤ {™w»Þ ÷tuf{tk Ëw¾ yuf ™t™fzt Ëqû{®fCw sux÷t Au ! ,u rCÛÞËw¾ ..ý yËkïÞ ðhËtu™t ! ™u yr™t „kÄt,t Ëw¾ ,tu yr, yÕ.. ftu™t ! {txu nu {t"õ ! òu ,wk ¼tu,Ëw¾"tu ..ý yÚte¤o ntuÞ, ,tu Þ ,thu yr™t „kÄt,t „tufhtk ¼tu,Ëw¾ Atuze [trhPt s ÷uðt suðwk Au, sUte ,™u yu yËkïÞ ftu™t CUð,tE ¾ht ¼tu,Ëw¾ {¤u.

ƒtfe yr™t yr, „kCE ¼tu,Ëw¾{tk þwk ht[u Au ? yu"u ,wk þwk Ëw¾ {t"u Au ?’’ fnþtu.

«&™ : ..ý Ëtruf ! y{™u yr™t ..CEúto{tk Ëw¾™u y™¼õ ÚttÞ Au ™u ?

W¼th : yu{ ,tu ¼qkz"u fu rðût"t fezt™u Þ rðût [tðt{tk Ëw¾™u y™¼õ ÚttÞ Au, ,tu þwk ,{u yu rðût"u Ëw¾Y.. fu Ëw¾™wk ËtÄ™ fnuðt ,ìth Atu ? ™t; ƒË, ,tu Ë[S hu¾tu fu rþ¾kz fu þeht yt,¤ su{ rðût yu Ëw¾-ËtÄ™ ™Úte yu{ CUð,tE Ëw¾ yt,¤ {™w»Þ ÷tuf™t Ëw¾ ftuE Ëw¾ s ™Úte.

yux÷u s W¼thtsÞ™ {¤ yt,{{tk yt Ëq[Ôtwk fu, ‘,thu Cè¼tor,Cè¼o ftu™t ¾ht ¼tu,-Ëw¾ òuE,t ntuÞ, ,tu Þ yr™t „kCE y™u yÕ.ft÷e™ ¼tu,-Ëw¾ Atuz y™u r™»..t.. [trhPt ÷u.’

yrª þt"t {txu [trhPt-Ä{o ÷uðt"tu fÌtu ? þwk {tuût {txu ? fu CUð,tE Ëw¾ {txu ? ,tu þwk yt,{ ytðwk ƒ,ðu ? ..ý ƒ,tÔþwk Au yu nfef, Au. ftrý yuf s, fu yt W¼t{ {™w»Þ yð,th™u ..t{e rð»tÞ¼tu,™tk ..t.. Atuzðt suðt Au; rnkËt-sqX-[tuhe-yƒúñ..rh,úntk ..t.. Atuzðt suðt Au; f»ttÞtu™tk ..t.. Atuzðt suðt Au y™u Ëðo ..t..-ìÞt,, Y... [trhPt-Ä{o s Ëuððt-ytCheðt suðtu Au. {,÷f, ¿tt"e fnu Au, **‘‘..t.. Atuz y™u Ä{o fh.’’** ..qAtu,

«&™ : ..ý ,u þwk CUð,tE Ëw¾ {txu ?

W¼th : nt, su"u nS ¼tu,Ëw¾ s „{u Au yu"u ..t..{tkÚte yrª Atuztððt yu{ fÌtwk. yt s ðM,w W¼thtsÞ™ Ëq¤t"e „úut"e ..tEÞ xeft{tk ðtrCðu,t÷ **þtkr,Ëqh S** yt[tÞo ¼,ðk,u fne Au. yu{u fÌtwk Au,

‘विषयाभिलाषिणापि धर्मे एव यतितव्यम्’

yÚtto,T ‘rð»tÞËw¾™t yr¼÷t»teyu ..ý Ä{o{tk s ‹Þí™ fhðt suðtu Au.’ ƒu÷tu, yrª Ä{o {tuût rEõtÞ ƒeò ftuE ytþÞÚte ™ s ÚttÞ yuðe {™E fne ? fu{ {™E ™t fne ? yux÷t s {txu fu þtMÃtfthtu™tu yuf s yr¼‹Þ Au fu, ,{u ®rËtrCE Cw»f]ìÞtu y™u rð»tÞ¼tu,™t ..t.. Atuztu, Ä{o fhtu...

‘‘દિવ્ય-દર્શન’’-‘‘પ્રવચન મહોદધિ’’ વર્ષ-૩૫,અંક-૩૦,તા.૧૧-૪-૧૯૮૭

Ä{o fh,tk fh,tk òu ,{™u nt÷ ¼÷u {tuût™tu ht,, ™Úte, ..hk,w òu {tuût «ìÞu îu»t ™Úte, ,tu yt,¤ ..h ¿tt™eytu"e Ë{sq,eÚte rð»tÞËw¾™tu {r÷™ ytþÞ Aqxe sþu y"u {tuûtËw¾™tu ..rðt ytþÞ ytðe sþu yu{tk yìÞthu rð»tÞËw¾"e su y.ûtt Au, yu ‘ƒtaÞ V÷t.ûtt’ fnuðtÞ.

‘ƒtaÞ y.ûtt.’ yux÷u yt,¤ ..h Ë{sq,eÚte Þt"u «¿tt..™tÚte ƒtrÄ, Útðt"u Þtuø Þ y.ûtt.

yu yxfe sðt"u Þtuø Þ y.ûtt Au y™u ,u Ë,T y™wct™tu ht,, fhtð"the

Au. þh, {tºt yux÷e fu ,{™u {tuût «iÞu îu»t-y¾tð-yhw[-r,hMfth ™ òuEyu. yt s ðt, LÞtÞt[tÞo {ntu.tæÞtÞ @e HþturðsÞS {nthtsu 'ƒºtep ƒºtepe' þtMºt{tk yt &÷tufÚte fne,

अपि बाध्यफलापेक्षा, सदनुष्ठान-रागकृत् ।

सा च प्रज्ञापनाधीना, मुक्त्यद्वेषमपेक्षते ॥

yÚtto,T Ä{o fhðt{tk fÕE[ËtkËtrhf rð»tÞ {uÂðôt™e y.uûtt-yr¼÷t»tt ntuÞ, ,tu ..ý ,u y.uût, òu {wÂõ™tu yÎu»t Au ,tu, ƒtæÞ fturx™e y.uût Au, ™u ËËT y™wct™™tu ht,, fhtð™the Au; ,u{s «¿tt..™(Ë{sq,e)Úte ËwÄthe þftÞ yuðe Au.

W¥t{ {tuût™t ytþÞ ËwÄe ..ntU[u÷t Sðtu™u «thk¼u ,tu yt he,™t rð»tÞtr¼÷t»tÚte s Ä{o«ð]r¥t ntuÞ Au; ™u yu Ä{o«ð]r¥t fh,tk fh,tk s ..AeÚte {r÷™ ytþÞ ËwÄthe ..rðºt {tuût™t ytþÞðt¤t ƒLÞt Au. '{tuût™t ytþÞ rðLtÞ Ä{o«ð]r¥t fhtÞ s ™rn' - òu yuðtu rðËtL, ntu,, ,tu ,tu yu Sðtu Ä{o«ð]r¥t fh, s ™rn; ™u yu™t ƒE÷u ..t..«ð]r¥t{tk s htåÞt {tåÞt hÌtt ntu,. yuðt Sðtu™u òu fÌtwk ntu, fu, 'òytu ,{™u {tuût™tu ytþÞ ™Úte ? ,tu ,{thtÚte Œu.hu ™ yðtÞ, W.t©Þu ™ yðtÞ, ,... ™ fhtÞ, s.. ™ fhtÞ, ŒE™ ™ ŒLðtÞ, þe÷-ËtE[th ™ ..¤tÞ...' yu{ yu™u òu Ä{o fhð™tu RLfth s fÞtuo ntu,, ,tu yu Sðtu Ä{o™t ƒE÷u þwk fh,u ? rnkËt-soX-[tuhe-Œwht[th, MºteËk,„ ..rh,únËk,„ 18 ..t..Múttº™t ðu.÷t...ð,uhu ™hE{ ..t.. s ..t.. fh, ™u ? y™u þwk yu{ fh,tk fh,tk yu {tuût™t ytþÞðt¤t ƒ™, ? ™t, yu ,tu ¼÷u ÷tirff ËtkËtrhf V¤™e ÷t÷[Úte ..ý ŒLðtÞo™-..cò, ðú,-r™Þ{, rs™ðtýe-@ðý, îÞt,-,.MÞt, ËtÄwËuðt... ð,uhu Ä{o fh,tk fh,tk s ..tA¤Úte «thk¼f {r÷™ ytþÞ™u ËwÄthe ..rðºt {tuût™t ytþÞðt¤t ƒ™u Au. yux÷u sï™ þtË™™e {o¤ ðt, yt Au fu ..nu÷tk yt[hý ËwÄthtu, ®RËtrŒ ..t..™tk yt[hý ..z,t {qfe ŒE™trŒ Ä{o™tk yt[hý{tk ytðtu; ™u ..Ae yu{tk ytþÞ ËwÄthðt «Þí™ fhtu ,tu s ..rðºt {tuûttþÞ ytðþu, ..ý ™t, yt..{r,Úte 'y{u ,tu ..nu÷t ytþÞ ËwÄthðt {Útepwk, ..Ae ¼÷u y{thu ..t..t[hý X{Xtuf [t÷u.' ytðtu òu rþhM,tu ht¾tu ,tu ºtý fto¤{tk ytþÞ ™rn ËwÄhu.

rnkËt{Þ {ntythk¼-Ë{thk¼tu, soX-zVtý, [tuhe-y™er,-rðïtË½t,, MðÆºte-..hMºte™t rð»tÞ¼tu,„ yZ¤f ..rh,ún«ð]Â¥t, fkCE{q¤-{rCnt-{tkË½ûtý ð,uhu ð,uhu Äo{ ..t..tu [t÷w hð½t Au; ,tu þwk yuÚte ..t..™t ytþÞ ..tu»ttþu ?

fu {tuût™t ? y,h fntu, ™t {ntythk¼-Ë{thk¼{tk ..ý Sð sÞýt; {tuxt soX™t ïÞt,; ..hMºte-ðu»tÞt,{™ ïÞt,, ð,uhu ht¾epwk, ,tu yux÷tu Þ yu Ä{o s fÞtuo ™u ? nðu yu{tk fÕE[ytþÞ yu htÌtÞtu fu, 'yrª Ëthe «r,ct yt/Y ðÄu ™u Ëtht {tyË{tk ¾..eyu; ,tu ðu.th-Ûtðnth Ëtht [t÷u,' ,tu yt{tk {tuût™tu ytþÞ ™Úte {txu yt sÞýt y™u {nt..t..™t ïÞt,™tu Ä{o ™rn fhðtu ? y™u {tuût™t ytþÞ rð™t yuðtu Sð sÞýt ð,uhu Ä{o fhu ,tu þwk yu ¼tkfh ¾q™uS ð,uhu yÄ{oÚte ¼qkztu ? y™u Œw,or,yu{tk he/ftðe he/ftðe™u {th™thtu ? ,tu ,tu yu™tu yúto yu Útþtu fu ÷tuf{tk Ëthe Ë,e-MÞte ,hefu™e «r,ct òrððt™t y™u ..r,™tu «u{ ƒLÞtu ht¾ð™t s yuf{tºt ytþÞÚte ftuE MÞte òu þe÷Ä{o ..t¤u, òu ..h.whw»t ïÞt,™tu Ä{o [wM..ýu ..t¤u, ,tu yu™u {tuût™tu ytþÞ ™Úte {txu yu™t þe÷Ä{o™u yÄ{oÚte yÚtto,T ðu»tÞt,ehe™t Ûtr¼[th-yÄ{oÚte ¼qkztu fnuðtu ..ztu ! y™u yu yu™t þe÷Ä{o™u Œw,or,yu{tk he/ftðe he/ftðe™u {th™thtu {t™ðtu ..ztu ! yt fuðe yt.r¥t ? Ûtr¼[th-Œwht[th-ðu»tÞt,eheÚte Œw,or,yu{tk he/ftE he/ftE™u {hðt™wk ™rn, ..hk,w {tuût™t ytþÞ rð™t ÷tuf-«r,ct y™u ..r,«u{™t ytþÞÚte þe÷-ËtE[th Ä{o ..t¤u yu™tÚte Œw,or,yu{tk he/ftE he/ftE™u {hðt™wk !

'{tuût™t ytþÞ rðLtÞ Ä{o ™ s Úttt y™u yuðtu Ä{o yÄ{oÚte ¼qkztu, yu Œw,or,yu{tk he/ftðe he/ftðe™u {thu'. yt fE ò,™e Ä{o-ŒLþ™t ? yt sï™ Ä{o™e ,tu ™rn, ..ý E,h ytÞo Ä{o™e Þ ŒLþ™t ™ „ýtÞ.

yM,w, yrª frð fnu Au ËuðÍ ,tu «¼w™tu ytËk,tÞ, Au ÞtÚ™u yturþtÞt¤tu Au, ,hsw Au, ,uðe yu™e ¾trËÞ, yu Au fu yu ..tu,t™t RåAt y™u ..tu,t™e {t,ýe{tk ytuAwk-yrÄfwk Þ fnu; ..hk,w «¼w ! ,{u Mðt{e Atu, ™u Mðt{e™e ¾trËÞ, yu Au fu yu ËuðÍ™t ð,h fÌtu ËuðÍ™u ËuðtV¤ yt.u Au. {txu s yu {tuxt Mðt{e Au, r,hwyt Ëtrnƒt Au. yrª Ëðt÷ QXu Au,

ð,h-{tr;u yt.u Au ,tu {t,ðwk þt {txu ?

«&™ : òu «¼w ð,h-{tr;u V¤ yt.u Au, ,tu «¼w™u yt.ýu fÌtwk rŒ÷ ŒE fnuðwk s ™rn ? «¼w ..tËu ftkE s {t,ðwk ™rn ?

W¥th: ™t. ™ {t,ðwk yuðwk fÌtwk ™Úte. sYh {t,ðwk, {t„t hnuðwk.

«&™ : ,tu þwk ßÞthu {tuxt «¼w {tr;t rð™t ..ý yt.u s Au, ,tu «¼w ..tËu {t,ðt™tu y™u {t,-{t,, fhðt™tu ftuE yÚto Ëhu Au ?

W¥th : nt, «¼w ..tËu ðthkðth {t,ðt{tk yt.ýt rŒ÷{tk «tŠÚt, ðM,w™e ,eðú ytþkËt-yr¼÷t»tt ..tu»ttÞ Au; ™u yu ,eðú ytþkËt yt.y™u rðhtuÄe ¼tðÚte

ƒ[tÕe ÷u Au. Œt.,., «¼w ..tËu yt.ýu ût{t Ä{õ™e «tútò™t fh,t hmeyu yu{tk yt.ýe ût{t-Ä{õ™e ,eú ,t÷tõ÷e ..tu»ttÞ y™u ,úte ¢tuÄf»ttÞ W.h™tu yt.ýtu y™trŒ™tu ..ût.t, {kŒ ..z,tu òÞ; ™u yt{ ût{trŒ™e «tútò™úte yu™e ytþkËt ðÄe™u ¢tuÄtrŒf f»ttÞtu Œýt,t ytðu yu ftkE ™t™tuËq™tu ÷t¼ ™Úte.

nðu «¼w™u «tútò™t fhðt A,tk «¼w ƒtu÷,t ™Úte, ,tu þwk fhðwk ? yux÷wk ahÞt™{tk ht¾tu fu «¼w™u «tútò™t-{t,ýe fhðt{tk {wÏÞ.ýu ,tu ytþkËt Ôhõ, fhðt™e ntuÞ, ,tu ‘r,íÚthht {u ..ËeÞk,w’ yútto,T ‘,eÚtOfh ¼,ðk,tu {tht ..h «ËÒt Úttytu, {tht ..h «ËtŒ fhtu, {nuhƒt™e fhtu.’- yu «tútò™t{tk þe ytþkËt ht¾ðt™e ? òu «¼w™e {nuhƒt™e™e ytþkËt ht¾ðt™e ntuÞ ,tu þwk ðe,ht,, «¼w «ËÒt ÚttÞ ? {nuhƒt™e fhu ? y™u òu «tútof ..h «ËÒt Út,t ntuÞ, {nuhƒt™e fh,t ntuÞ, ,tu «¼w ..Ae ðe,ht,, ™m ..ý ht,e Xhþu ! þwk ðe,ht,, «tútof..h «ËÒt ÚttÞ ? ht,, fhu ? íÞthu òu yt.ýu òýeyu s Aeyu fu ðe,ht,, «¼w ftuE™t ..h heÍ,t ™Úte, hw»t,t ™Úte, ,tu ..Ae ‘«¼w {tht ..h «ËÒt Úttytu, {tht ..h heÍtu, {tht ..h ht,, «u{ fhtu.’ yu{ ƒtu÷ðt yt.ýe S¼ fu{ Q.zu ?

W¥th : ‘r,íÚthht {u ..ËeÞk,w’ yu „ýÄhðtýe Au. yu „ýÄh ¼,ðt™ îtŒþtk,e y™u ,ŒL,,ò, 14 ‘..qðo’ þtMºttu™t h[rÞ,t Au. yu yËîÞ fu y-ðtM,rðf ƒtu÷u ™m. ,tu yrª su ‘ðe,ht,, ,eÚtOfh Œeðtu {tht ..h «ËÒt Úttytu’ ÷ÏÞwk yu™e ..tA¤ ftuE hmMÞ Au yu{ Ë{sðwk òEyu.

‘,eÚtOfhtu «ËÒt Úttytu’™k hmMÞ : [tÚte ¼t»tt :

þtMºtfthtu ‘ðe,ht,, ,eÚtOfhtu {tht ..h «ËÒt Úttytuº’ yu ¼t»tt™u [tÚte ¼t»tt fhu Au. yt.ýu ¼t»tt ƒtu÷eyu Aeyu yu [th «fth™e ¼t»tt Au.

[th «fth™e ¼t»tt, :- (1) Ëíî¼t»tt, (2) yËíî¼t»tt, (3) r{©¼t»tt y™u (4) Ôhðnth¼t»tt.

(1) Ëíî¼t»tt yux÷u, suðe ðM,w-ÂMÚtr, ntuÞ ,uðwk ƒtu÷ðwk yu Ëíî¼t»tt. (2) ðM,w ÂMÚtr, fh,tk swŒwk fnuðwk yu yËíî¼t»tt yútðt {}»tt¼t»tt. (3) Úttuze Ët[e Úttuze yËíÞ ƒtu÷tÞ ,u r{©¼t»tt. íÞthu (4) su{tk Ët[wk fu sqX suðwk ftkE ™Úte, yu Ôhðnth¼t»tt. Œt.,., ftuEyu ƒeò™u fÌtwk ‘¼tE sht yrª ytðòu’ yt{tk Ët[wk-sqXwk fþwk ™Úte, {t©t Ët{t™u yt¿tt Au. Ët{t™u ƒtu÷tððt þçŒ-Ôhðnth fÞtuo yux÷wk s; ,úte yt™u ‘Ôhðnth¼t»tt’ fnuðtÞ.

yu{ «M,w,{tk ,eÚtOfh ¼,ðk,tu™u rð™k,r, fhe fu, ‘«¼w ! {tht ..h «ËÒt

Úttytu.’ yt{tk Ët[t ¾tuxt suðwk fþwk ™Úte. yu{tk yt.ýu «¼w™u {t©t rð™k,r, fhe yux÷wk s. yu{tk ftkE ðM,w™wk «r,..tŒ™ ™Úte fu suÚte Ëð÷t÷ hmu fu ðM,w Au ,uðe™wk «r,..tŒ™ Au ? fu ™Úte ,uðe™wk «r,..tŒ™ ? yt¾wk ftkEf «r,..tŒ™ ntuÞ ,tu ,u Ët[wk Au fu ¾tuxwk Au yu{ òuðt™wk hnu, ..hk,w ßÞtk {t©t yt¿tt Au, rð™k,r, Au; yu{tk Ët[t-¾tuxt™tu ËíÞ-yËíÞ™tu Ëð÷t÷ s ™Úte Q¼tu Út,tu. yux÷u ‘«¼w ! {tht ..h «ËÒt Úttytu, yuðe «¼w™u rð™k,r, fheyu, yu{tk fþwk ¾tuxwk-Ët[wk rð[thðt™wk hnu,wk ™Úte.

«&™ : ðe,ht,, «¼w òu «ËÒt Út,t ™Úte, ,tu þt {txu fnuðwk fu «¼w «ËÒt Úttytu ?

W¥th : ‘¼,ðt™ «ËÒt Úttytu’ yt su fnuðt™wk Au íÞtk {™{tk yt ¼tð ÷tððt™tu Au fu- ‘yrhnk, ,eÚtOfh ¼,ðt™™tu y®[íÞ «¼tð {™u «tó ntu.’ yt ..ý «¼w ..tËu {t,ðt™e ðM,w ™Úte, rfL,w yt.ýt rŒ÷™e Wíftx ytþkËt-yr¼÷t»tt Ôhõ, fhðt™e Au fu, ‘s„{tk Sðtu™u su ƒÄwk Ëthwk «tó ÚttÞ Au yu{tk {wÏÞ.ýu yrhnk, ¼,ðt™™tu y®[íÞ «¼tð s ft{ fhe hÌtu Au. yu «¼tð™e {the @Œt rŒ™«r,rŒ™ ðÄ,e hnu, suÚte nwk rnk{þt yrhnk, «¼w™t y™k, W.fth™tu ¼th {tht {Útu ht¾wk, yu «¼w «íÞu™e ¼thtu¼th f],¿t,t fÁe ™ ¼q÷wk...’

yrhnk, «¼w™tu yt y®[íÞ «¼tð yt.ýt ð¿,h {txÞu, ð¿,h ÄtÞtuo, yt.y™u yŒh¼w, V¤ yt.u Au. yu V¤ yt..™th «¼w™tu «¼tð Au yux÷u fu ¾h¼h «¼w ..tu,u s Au. ,úte fhðu yuðt V¤Œt,t «¼w™u ‘r,hwyt Ëtnuƒ’ ,hefu Ëk¼tuÄeyt. ..Ae fhð ƒtuÄf™e su{ «¼w™u ÷tzÚte nðu fhu Au fu, ‘nu [kÿ«¼Mðtr{ !

Œe™ fÌtt rðý Œe™™Úte hu, Œt,t™e ðÄu {t{;
s÷ Œeyu [t,f ¾esðehu, {u½ nwytu r,ýu ~Þt{...3

¼tðtÚto : Œe™ Ëuðf™t {txt rð™t Œt,t òu Œe™ yt.u Au, ,tuu yu{tk Œt™™e {{,t ðÄu Au, {n¥t ðÄu Au, Œt,t «ţu (Œe™ Ëuðf™e) {{,t ðÄu Au. (yu™t ƒŒ÷u Œt,t òu yt.ðt{tk Ëuðf™u xª,ptðu Au ,tu yu þtu¼t rð™t™t Ítk¾t ..ze òÞ Au.) Œt.,., {u½ ,hMt [t,f ..ûte™u ¾esðe®x,ptðe™u ..týe yt.u Au, ,tu yu ~Þt{ ƒ™u÷tu Au.

rð¢þ[™ : fhð «¼w™u rð™k,r, fhu Au fu, nu «¼w ! nwk yt..™tu Œe™-htkf Ëuðf Awk. Ëuðf Œe™ ƒ™™u {t,u y™u yt.. xŒðtõe™u yt.tu, ,u™e ftkE

®f{, ™Úte. ŒtË™e ftf÷wŒe ð,h, ytSS™e y..ûtt ð,h y™u xºðºtÔÞt ð,h, ŒtË™u Ëw¼ËtÄ™ yt.ðt{tk Œt,t™e {n¥tt ðÄu Au. su{fu ..çþoftº{tk þurXÞtytu ytðwk Œt™ fh,t n,t. ,.tË hŒ¼,t fu ,,t{{tk ftuý ËeŒtÞ Au. ..Ae ËeŒt,t™u yt.ðt™e Atþ{tk fu ÷tzw{tk ¾t™,e Ëtu™t™tu rË÷tu ™t¾e Œu,t ! yt he,u ,hef™u™e Ôntu Ät,t.

..u÷t þuX™tu Œt¾÷tu ytðu Au ™u ?

«r,¢{ý{tk nth ™ ..uhtÞ ,úte nth ƒtsw ..h {qfe™u þuX «r,¢{ý ffðt ƒuXt ,tu ËeŒt,t ËtÄ{fu þuX™e ..u÷t Ët{trÞf ..the nth™e [tuhe fhe. ..Aeúte þuX™u ÏÞt÷ ytðe ,Þtu fu yu ©tðf ðnu÷tu Qçâtu ,u ÷E ,Þtu rþu. iÞtk þuX fþe ntunt fh,t ™Úte, fþwk ƒtu÷,t ™Úte, Q÷xwk yu{ {t™u Au fu, “Ae þÕo,yu {U ËtÄ{f™tu WØth ™ fÞtuo ,u ¼q÷ ÚtE. ,úte ,tu yu rƒ[tht ËeŒt,t ©tðf™u yt ft{ fhðwk ..zâwk rþu; [t÷tu Ëthwk Útðwk fu {U ò,u ËtÄ{f-WØth ™ fÞtuo ,u yùýu {the ..tËu ËtÄ{f WØth™u Äýo fhtÔÞtu yu™tu W.fth {t™wk. nðuÚte yu nth yu™tu, {thtu ™rn !”

ƒesu rŒðËu ..u÷tu ©tðf yt þuX™u iÞtk s sE nth hsw fhe yu™t ..h ÷tu™ {t,u Au.

þuX fnu, ‘,{thtu nth ÷E òytu ..tAtu y™u òuEyu ,ux÷e hf{™e ÷tu™ yu{ ™u yu{ ÷E òytu.’

..u÷tu fnu : ‘™t þuX ! yu{ ™u yu{ ™rn. yt nth hŒ¼tu ™u yu™t ..h ÷tu™ yt.tu.’

þuX fnu, ‘,tu yu™t ..h ,{tht ™t{™e r[ra ƒtkÄe™u {qftu. ÷tu™ ..tAe ðtºtu y,h ,{thu sÑh ntuÞ iÞthu yt ,{thtu nth ..tAtu ÷E sòu.’

..u÷tu ©tðf yt Ëtk¼¤e™u ..e,ºe ,Þtu þuX™u ntút òuze™u htu,tu htu,tu fnu Au, ‘þuX Ëtnuƒ ! {tV fhòu, yt nth ,{thtu s Au. {tV fhòu. {U ..rz÷-{ý{tkÚte ðnu÷tu Qçe™u [tuhe ÷eÄu÷tu n,tu.’ yu{ ƒtu÷,tk ƒtu÷,tk yu™e ytk¾{tkÚte ytkËw ..zu Au.

þuX fnu, “ýhu ! yt ,{u þwk ƒtuÕÞt ! {thtu nth [tuhtÞtu s ™Úte ™u yt nth {thtu Au s ™rn ,úte {thÚte yt hŒ¼tÞ s ™rn. yux÷u yt ,tu ,{u ,{thtu nth ÷E s òytu y™u ÷tu™ ..ý ÷E òytu.”

{tuxt {tyË™e ¾he {n¥tt yu, fu ð,h {tzÞu yt.u ! ,,ti,{Ñt{eS ..tËu 1603 ,t.Ëtuyu yux÷wk s {tzÞwk n,wk ..ý ,,ti,{Ñt{e™u ..tu,t™tu fuË Ëtu.e

Œe¤tu n,tu ,úte s ‘y{™u yü.Œ ..h fi÷tË™tú™tk Œþo™ fhtðtu’ yu{ {t,u÷wk, ..hk,w ,,ti,{Ñt{eSyu yu{™u Sðk, fi÷tË™tú™t Œþo™ fhtÔÞt ! Þtð,T yu ,,whw ..nu÷tk fuð÷e ƒLÞt ! {tºt yt ,t.Ëtu s ™rn, ..hk,w fw÷ yu{™t 50 nðh rþÞtu fuð¤t™e ƒLÞt n,t ! ,,whw ,,ti,{™e fux÷e ƒÄe {n¥tt ðÄe ?

ynª fhð «¼w™u fnu Au, ‘«¼w ! htkf Ëuðf™u ð{ý{tðÞu Œuðtúte Œt,t™e {n¥tt ðÄu Au yútðt Œt,t ..h Ëuðf™e {{,t ðÄu Au {txu {™u Œtu.’

sº Œeyu [t,f ¾esðe hu, {ü½ nwytu ,uýu ¬Þt{-

ytX {m™t Ëw¤e [t,f™u htn òuðztðe ¾esðe™u-Ëk,t.. fhtðe™u xºðºtÔÞt ..Ae {ü½ yu™u ..týe yt.u Au, ,tu swytu yuúte yu {ü½ ¬Þt{ ƒ™e ,Þtu. {txu «¼w ! ,{u {n™ Œt,t, {™u xºðºtðtu ™rn. yu{tk ,{the þtu¼t-{n¥tt ðÄu ™rn, Q÷xe ½xe òÞ !

yt ,tu ¼,ð™™u {tºt {eXtu W.t÷k¼ Au. ƒtfe ,tu,

yrhnk,™u yt.ýu yt.ýt rŒ÷{tk sux÷wk Ÿ[wk {nÕð yt.eyu. nwk ..ŒÁtuze yt.ýt rŒ÷{tk yu{™u Ëðo þw¼{tk Ëðuo[to f,to-Ëüt ,hefu MÚtt™ yt.e yu, ,ux÷t yrhnk, yt.ý™u V¤u s Au.

{tºt sux÷e Ÿ[e yt.ýe @Øt, yux÷t Ÿ[t y™u ðnu÷t V¤u Au; yü «tr,ntÞoÞwõ, yrhnk,™u yt.ýt rŒ÷{tk ƒuËtzeyu, Wå[@Øt-ƒnw{t™-ytŒh Ëtútu ®[,ðeyu, ,tu yt.ýe Ÿ[e WÒtr, ÚttÞ Au. ÷e÷tA{ ..tkŒzt™e ½xtðtºt yþtuf ð]ût™e ™e[u «¼w™u òu,tk yu ÷e÷tþ fÕ..t{tk ÷tððtÚte ytk¾™e htuþ™e ðÄu Au. Ë{ðËh{tk yrhnk, ƒuXt Au, ™u Íh{h-Íh{h ..w».ð]Âü ÚtE hne Au ,u ®[,ð,tk ¾h¾h V¤÷™e Ëw,kÄe yt.ýe ytË..tË V¤÷tÞ Au, ,uðtu y™w¼ð ÚttÞ Au. yt he,u ytXÞ «tr,ntÞo Ëm, yrhnk,™wk ®[,™ fh,tk yt.ýt yt{{t{tk MÚtçŠ, ytðu Au. ytðt «¼tððk,t «¼w™u xuýtu þt™tu {thðt™tu ntuÞ fu, ‘«¼w {™u òu ®x,ptðe™u Vº Œuþtu, ,tu {ü½™e su{ ¬Þt{ Ítk¾t ..ze sþtu ?’ ..hk,w fhð ynª fne hÌtt Au yu ÷tz{tk {eXtu X.ftu ƒtu÷e hÌtt Au. yu™wk fthý yu Au fu fhðyu «¼w Ëtútu ..tu,t™tu {tºt fnuðt™tu ƒt¼tð ™rn ..ý ¾hu¾htu ƒt¼tð fuhÔÞtu Au. «¼w ! ,{u {the {t,t Atu, nwk ,{thtu ƒtº Awk. nwk ,{™u ™ fnwk ,tu ƒeò ftu™u fnwk ? nwk ,tu ,{thtu fuðtu ..t÷ð ..fze ƒuXtu Awk fu su{ ƒtºf {t,t™e Ëtútu X.ftÚte ðt, fhu yu{, «¼w ! ,{the Ëtútu ðt, fhe hÌttu Awk. yu™e ..tAº fhðyu «¼w™u ¾hu¾h {t,t {t™e ..tu,u «¼w Ëtútu ¾hu¾h ƒt¼tð fuhÔÞtu Au, yu{ Ë{òÞ Au.

yux÷u s ..nu÷tk ,tu yt.ýu «¼w ËtÚtu yt X.ft™e ¼tÞtt þe³õt fh,tk «¼w ËtÚtu yt.ýtu ft¢¼tð fuÞõtt™Wk þe³õt suðtk Au. òu yt.ýu rð™e ntuEyu ,tu nS yt.ýe ..[tË ËtX ðhË™e ô{hu ..ý {t-ft.. yt,¤ yt.ýt rŒ÷{tk ft¢¼tð ht¾,tk ytðzu y™u {t-ft.. yt.y™u yt.ýt ™t{™t ŒE.,., hr,÷t÷, ÷t÷¼tE ð¡,hu {t™ðk,t þ¢ŒÚte yt.y™u ftu÷tðu, yu yt.y™u ™ ,,{u, ..hk,w ‘h¡w/, ‘÷t÷w/ ð¡,hu ,wkfth þ¢ŒÚte ftu÷tðu ,u ,,{u. ,u{s ¾t™,e{tk yt.y™u yðËhu ‘fuðfq/ ! ytðe ytðe he,u ftu÷,tk þh{ ™Úte ytð,e ?’ yu þ¢Ëtu{tk X.fthu ,tu ,u yt.ýu «u{Úte ðÄtðe ÷Eyu; ,u{s yðËhu {t/t..™t ..,,u ..ze™u yt.ýu yu{™u fneyu, ‘ft ! ft.wS ! {the ¼q÷ ÚtE {™u ût{t fhtu. nwk ,{thtu ft¤ Awk, ™tŒt™ Awk. Vheúte ¼q÷ ™ fhðt ak¤t™ ht¾eþ...’ ytðwk fÄwk yt.ýu nS {t/t.. ËtÚtu rŒ÷™t ËkðuŒ™Úte fre þfeyu Aeyu, ..hk,w «¼w ËtÚtu yt he,™Wk ËkðuŒ™Úte fheyu Aeyu ? ™t-™t, þ¢Ëtu{tk ¼÷u frð,t þ¢Ëtu «¼w yt,¤ hxe ytðeyu yux÷wk s, ..ý {t,t™e su{ «¼w ËtÚtu rŒ÷™t yuðt {u¤ fuË,t ™Úte.

«&™ : Ë,e {t,t™e su{ «¼w ËtÚtu fu{ {u¤ ™m fu «¼w yt.ýt rŒ÷™u ¾hu¾h {t,t fu r..,t ÷t,u ?

W¥th : yt™tk fthýtu Au,

(1) ftk ,tu ..nu÷t ™k/h{tk «¼w™e {ç$, yux÷u ¾hu¾h Sðk, «¼w ŒE¾t,t ™Úte.

(2) yÚtðt ,tu {™{tk Sðk, «¼w™u ÷tð,tk ytðz,wk ™Úte fu yu{™e ËtÚtu ðt,[e, fhe þfeyu.

(3) yÚtðt fŒt[yt{ ytðzu, ,tu Þ yu ¼,ðt™ ¾hu¾h yt.ýe {t,t Þt r..,t Au yu ,hefu ÷t¾,tk ytðz,wk ™Úte.

(4) feò fthýtu{tk, ðihtøÞ™t y¼tðu fnth{tk yt.ýu yux÷t fÄt ytu,«tu, hmeyu Aeyu, ™u yu{tk ht[eyu {t[eyu Aeyu, fu ..Ae «¼w ËtÚtu ntÞwk yuðwk ò{,wk ™Úte.

«¼w ËtÚtu ™ ¼¤ðt{tk {tuxwk fthý yt Au fu-sz ..wŒE,,÷ y™u [u,™ Ë,,ðtn÷t{tk ytu,«tu,,t y™u yu{tk ht[ðt {t[ðt™Wk ht¾e hÌtt Aeyu. ,Úte nðu òu «¼w ËtÚtu ¼¤ðwk ntuÞ ,tu ..nu÷wk yt fhðwk òuEyu fu yt.ý{tk ðihtøÞ™e yt,, Ë¤,u, ŒwLÞðe Ë,tðnt÷t þwk, fu sz ..ŒtÚtuo Ä™-{t÷ ð¡,hu þwk, fÄt rŒ÷Úte yftht ÷t,u, ¾tðt ÄtÞ ! **,¥ðÚte ,¥ðáÂüyu ..tztuþe ™m, ..ý**

Ë,tðnt÷t s yt.ýe ..tËu yZ¤f {tun y™u yZ¤f ..t..tu fhtðe y™u yt.ýwk ..wÛÞ Ä™ ¾h[tðe ŒE yt.y™u Œw,or,ytu{tk ¼xf,t fhe Œu Au. {txu yt.y™u ¾tðt Ät,t ntuÞ yu{ ÷t,u,i»thu yt.y™u «¼w yt.ýt Ët[t rn,i»te ÷t,u. «¼w s ¾hu¾ht Sðk, {t,t r..,t ÷t,u y™u yu{™e yt,¤ yt.ýu ft¤f Aeyu yu{ ÷t,e yu{™e ËtÚtu yt.ýu nfÚte ðt,[e, fhe þfeyu.

nðu frð «¼w™u rð™ðu Au,

..eÞw ..eÞw fhe ,w{™u s.wk hu, nwk [t,f ,w{u {un hu;

yuf ÷nuh{tk Œw:¾ rhtu hu, ðtÄu f{ýtu ™un...ytðtu...4

¼tðtÚto : ‘..eÞw ..eÞw/ yu þ¢Ëtu ðzu nwk [t,f f™e™u yt..™u rð™ðwk Awk yt.. {u½ f™e (Ë{rf,Y.e ð»tto™e f].t fhtu. yt.. {the rð™kr, Ë¥ðh MÕefth fhtu ™u {tht Œw»f],tu ïtht Qå ÚtÞ÷t) Ë[M, Œw:¾tu™tu ûtý{tk ™tþ fhtu. sÚte {thtu yt..™t W.h™tu M™un f{ýtu ÚtE òÞ.

rððu[™ : nu «¼w ! yt.. {u½ Ë{t™ Atu, ËËÞfŸtðY..e ..týe ðhËe-ðhË™u rð™Wk Œtrhÿ Œqh fh™tht Atu. yt s frð feò yuf M,ð™{tk fru Au

‘Œqh fhu Œw:¾ rðË™t, ðhËk,e s÷Ätht,

r,{ nf{wk «¼w ! ,w{ ¼Þu, Ë{rf, Œt,tht...

{uhu Ëtmf ,w{ ne ntu/’

yÚttoT {u½ s÷Ätht ðhËtðe™u rð™tk Œw:¾ Œqh fhu Au; ,u{ n{thu {txu ,{u «¼w {u½ Ë{t™ Atu, ™u y{™u Ë{rf,Y.e s¤ yt..™tht Atu, ,tu nu «¼w ! ,{u {u½ y™u nwk [t,f Awk. yt..™Wk ht, rŒËË ..eÞw ! ..eÞw ! yu™tu ò.. s.wk Awk {txu yt.. ..÷ðth{tk {tht Œw:¾ rhtu. sÚte {thtu yt..™t ..h™tu M™un ðÄw «f¤ f™u.

¼,ðt™ ..÷ðth{tk Œw:¾ rh™tht Au. ..÷ðth ..ý «¼w™Wk ak¤t™ fh,t òytu, Äthu÷e rËÄØ {¤u Au. su{ ,wÿË,h [tuhe{tk fuðu¿tt™e Útt÷t ! [tuhe{tk fuXt Au ™u ntÚt{tk yÃËhtË{e ytX-ytX Y.ËwkŒhe fLÞt™t ntÚt Au, ..ý ðe,ht,™e ÷un ÷,tze, ,tu ytX fLÞt™t ntÚt nS ntÚt{tk hÌtt ™u ..tu,u fuð¿tt™e f™e ,Þt ! «¼wyu ûtyðth{tk ,u{™tk Œw:¾ nÞto.

«&™ : yuf ûtý{tk yÚttoT yuf ÷nuh{tk «¼w ..tËu Œw:¾ nhðt™Wk {tcÞwk, ,u þwk Ëw¾Œw:¾ {™™e fÕ..™t Au ,u «¼w M{hýÚte ûtý{tk Œw:¾ {xe òÞ ?

W¥th : ™t, Ëw¾Œw:¾ {tºt fÕ..™t ™m, ..ý þt,t-yþt,t f{o™t WŒÞu

ytí{t™t «iÞût ..rhýt{ Au. ™hf{tk su Sðtu ¼÷kfh Gw:¾ ðuXe hÌtt Au ,u {tºt yuf÷ fÕ..™úte Útuzt ðuXe hÌtt Au ? ðtM,ðf ðuXe hÌtt Au {txu ,tu ûttrÞf Ë{rf,™t Äýe @uzýf yiÞthu ™hf{tk Ë,, [eËtu ..tze hÌtt Au.

«&™ : ,tu ..Ae «¼w™u ûtý{tk ‘Gw:¾ih’ Gw:¾ rn™tht þe he,u fÌtt ?

W¥th : Gw:¾ih fÌtwk ,u ËkËthY.e Gw:¾™t rn™tht, ½™½t,e f{ÞtuY.e Gw:¾™t rn™tht, {t™rËf Gw:¾, ¼tð Gw:¾™t rn™tht «¼w Au. Sð ðe,ht,, «¼w™e ðe,ht,,t ËtÚtu yuftfth ÚtE òÞ, y¼uE «ryÄt™ fh™thtu ÚtE òÞ, yux÷u y™tËõ, Þtu,, Ë{íðÞtu,, y™u ð]r¥t-Ëkûtu.. Þtu,, ytðe™u ðe,ht,, f™e ,h, s ftfe™t ¿tt™tðhýtrŒ Ë{M, ½t,e f{tuo™tu ûtÞ fhe fuðõ¿tt™ ..t{e òÞ Au. iÞtk ‘ËtEun {wÂõ, {¢ðtÚte ¼ðGw:¾™tu ûtÞ ÚtÞtu fnuðtÞ. yt fhðt™e ,tft, y¼uE aÞt™™t rð»tÞ¼q, @e ðe,ht,, «¼w™e „ýtÞ {txu «¼w ûtý{tk Gw:¾ih Au yu{ fnuðtÞ...

þe,÷t[tÞo y™u 4 ¼týus {wr™

¼,ðt™ yuf ÷nuh{tk Gw:¾ rhu Au, su{fu þe,÷t[tÞo y™u ,u{™t [th ¼týus™t yuf ÷nuh{tk Gw:¾ rhtE ,Þt. þe,÷t[tÞo sk¼÷f¤ ûteý ÚtE sðtÚte ÂMÚthðtË fhe™u hnu,t n,t. ,u{™t [th ¼týus {wr™ Œeûtúte rðnth fhe ðkŒ™ fhðt ytðe hÌtt n,t. XUX ™,h™e ™Sf ytðe ,Þt. Ëtks ..ze ,E ntuðtÚte ™,h™t ™tfu Ä{þt¤t{tk ht, htuftE ,Þt. ft÷ Ëðthu {t{t {nthts™t Œþo™ ffhþwk, yu{ rð[the hÌtt n,t iÞthu yrª {t{t {nthts™u Ë{t[th {éÞt fu ¼týus {wr™ytu ytðe hÌtt Au ,tu ‘yu ¼týuòu fu{ yrª XUX ™ ytÔÞt ? „t{™e fnth fu{ hÌtt ?’ yu{ {t{t rð[thu Au.

yrª [thuÞ ¼týus {wr™ytu rð[th fhu Au, ‘ðÞthu {t{t {nthts ..tËu sEþwk ! {t{t {nthts™e Ëuðt fheþwk ! Œþo™-ðkŒ™ fhe ..tð™ ÚtEþwk !” ..ý yt Ëtks ..ze ,E ,Úte {t{t {nthts™u ðkŒ™ fhðt™tu ™ u ,u{™e ..tËu ..ntU[ðt™tu yk,htÞ Q¼tu Útu ntu !

“yntu ! {t{t {nthts fuðtf {nt¿tt™e ! fuðtf Œe½oft¤™t rðþwØ ËkÞ{™t ..t÷™th ! fuðtf yu Ë{,t™t Ët,h ! yhu ! ytðt {nt™ „ýr™Ä {nt{wr™™u ðkŒ™ fhðt™tu ht,¼h™tu yt..y™u yk,htÞ ..zâtu ? ðÞthu Ëðth ..zu ™u ™,h{tk sE {nŠ»t™t [hý{tk Íwfeyu ! ÄLÞ {nŠ»t ! ÄLÞ yt..™e „ý Ëk.r¥t !...” yu{ yt¾e ht, {t{t {nthts™t „ýtu™e y™wtuŒ™t™tu y™u..tu,t™u ™z,e f{tuo™e rð¾kfýt™e ®™Œt™tu rð[th fh,tk fh,tk [thuÞ™u fuðõ¿tt™ ÚtÞwk !

yux÷t{tk fuðõ¿tt™ ? Wå[ytí{tytu™u ðt, ðt,{tk fuðõ¿tt™ !

«&™ : yu{ ,tu [th {wr™ytu {t{t {nthts™t „ýtu™e rðnth{tk y™w{tuŒ™t ,tu fh,t nþu y™u ðkŒ™™e Ík¾™tÞ fh,t nþu, ,tu fu{ hM,t{tk fuðõ¿tt™ ™ ÚtÞwk ? ™u yrª fuðõ¿tt™ ÚtÞwk ? þwk yu™wk fthý ?

W¥th : fthý yt: (1) yuf ,tu f{o ¾..tðtðt ftfe ntuÞ yu ¾Ãt rð™t þe he,u fuðõ¿tt™ ÚttÞ ?

(2) fesw yu, fu rðnth™t hM,t{tk ,wnw™u ¼uxðt™e y™u ðkŒ™t™e yt,wh,t ¾he, ..hk,w yux÷e òuhŒth ™ nt; fu{fu iÞtk Ë{s yuðe Au fu ‘nS ,tu hM,tu Ëthtu ft.ðt™tu ftfe Au, ,Úte yu{ ðÞtk ft÷ Ëðthu s Œþo™ ðkŒ™ {¢ðt™t Au’ ßÞthu yrª ,tu Ë{su Au fu ‘ft÷u Ëðthu s Œþo™-ðkŒ™ {¢ðt™t Au’ ,Úte yt,wh,t òuhŒth yux÷u þw¼ ¼tð™t òuhŒth ÚtE ,E.

(3) ðÃe ..tu,u „t{ fnth Au y™u {t{t {nthts „t{™e ykŒh Au. yux÷u òýu yu{ s ÷t,u Au fu, ‘{t{t {nthts yt Ët{u s Au !’ ,Úte {t™rËf Œþo™ ÚtE hÌtt Au yux÷u ..ý þw¼ ¼tð™t ðÄe ,E.

(4) yÄtuo-yuf f÷tf ðnu÷t ntu, ,tu ,tu „t{{tk ..ntU[e sE Œþo™ ðkŒ™ ,h, {¤,, yu™t fŒ÷u yux÷t shtfþt {tuzt ..zât yu{tk ht,¼h™tu yk,htÞ Útu; yu ðM,w ..tu,t™t ..qðo f{o™u ÷eÄu ÚtE, ..tu,u ..qðuo fhu÷ Gw»f],™t ÷eÄu ÚtE. yux÷u Gw»f],™e r™kŒt fhðt™tu yðËh yrª {éÞtu. ,Úte òuhŒth Gw»f],,nto Út,tk ¼tð™t òuhŒth ðÄe ,E. ytðe ðM,w rðnth™t hM,t{tk ™ rn f™u÷e.

yu{ ,tu swytu™u {],tð,e@e Ëtaðe S™u ¼,ðt™™t Ë{ðËhý{tk n,t iÞtk fuðõ¿tt™ ™ Útwk, fu{fu yuðtu ftkE iÞtk Gw»f],nto™tu {tuftu ™ rn {éÞtu; y™u ..Ae {wft{u ytÔÞt ™u ,wnwýe [kŒ™ft¤t ,hÚte X.ftu {éÞtu fu, “fwÃe™u {tuzwk ytððwk þtu¼u ™ rn.’ yu™t ..h yu «{tŒ™e Gw»f],nto™tu {tuftu {éÞtu; yu{tk [th ½™½t,e ûtÞ fhe fuðõ¿tt™ ..t{e ,Þt !

yt rnËt{fu ytðt {nt™ ytí{tytu™e yt sL{™tk y™u ..qðo sL{™tk Gw»f],tu™ r™kŒt-,nto-Ëk,t.. fux÷t fÄt òuhŒth nþu fu Ëhus ðth{tk þwõ÷aÞt™ y™u fuðõ¿tt™ ..t{e òÞ Au ? ..qAtu,

«&™ : òuhŒth Gw»f],r™kŒt-Ëk,t.{tk yux÷e fÃe þe ,tft, nþu fu ,h, fuðõ¿tt™ y..tðu ?

W¥th : yr, òuhŒth Gw»f], ®™Œt-Ëk,t..Úte Gw»f],™t {q¤ ftþý¼q, ..h.ŒtÚttuo «íÞu ™e ytËÂõ, ytuAe Út,e Út,e y™tËõ, ¼tð ËwÄe ..ntU[e òÞ Au.

y™u ðe,ht,, f™ðt {txu yt s fhðt™Wk Au fu s,,™t ..Œtútuo «ítÞu™e ...Þtð,T ..tu,t™e ftÞt y™u ynkíð «ítÞu™e ytËÂõ, ..ý {hðt ..zu y™u Ë{qÞ,e ™ü ÚtE òÞ.

ÍtkÍrhÞt Ér»t™t ¼t,f htð™u yt «f¤ Œw»f],-®™Œt-Ëk,t..™tu {tuftu {œe ,Þtu, ,úte yu™t ítht y™tËõ, ¼tð sœnþe Q¢âtu, ,tu ,h, ðe,ht,,t y™u fuðÞ¿tt™ ..t{e ,Þt ! ..çÄtu :

«&™ : ,tu yt.y™u Œw»f],-r™kŒtúte yuðe ¼tð™t fu{ ðÄ,e ™Úte ?

W¥th : ..çþo ..whw»ttu™t «Ëk,, ..hÚte yt òuðt™Wk Au fu y÷f, yt.ýu yt.ýÚte Út,t ..t.. Œw»f],™e ®™Œt y™u Ëk,t.. ,tu fheyu Aeyu, ..hk,w feS f»tsw ..h.ŒtÚtto™e ytËÂõ, fux÷e ytuAe fheyu Aeyu ? Œt.,., ftuE ft{u sðt Ÿ[wk òuE ËVh-ËVh [tÕÞt y™u ..,, ™e[u fezeytu f[htE ,E Œt¼e, ,tu íÞtk ®nËt-Œw»f],™tu Ëk,t.. ÚttÞ Au, ..hk,w su ŒwLÞðe MÔtÚto ..h ½]Ýt õÞtk ÚtE ? ..h.ŒtÚto W.h y™u yu™e ytËÂõ, ..h ½]Ýt õÞtk ÚtE ? fu su™t r™r{¥tu SðŸnËt ÚtE ? íÞthu Sð™{tk ,tu yt òu,t hn uðt™Wk Au fu y÷f, nS ®nËt-sqX ð,,hu ..t.. ÚtE òÞ yu ¾xfu Au, yu™tu Ëk,t....ý ÚttÞ Au. ..hk,w su ŒwLÞðe ..ŒtÚto™e Þtð,T ..tu,t™tk {t™-Ë{t™™e ¾t,h yt ..t.tu ÚttÞ Au, ,u ..ŒtÚttuo™e y™u {t™-Ë{t™™e hnu,e ytËÂõ, õÞtk ¾xfu Au ? yu™tu Ëk,t.. õÞtk Au ?

y÷f,T ..t.. «ítÞu ½]Ýt nS ÚttÞ, ..hk,w yu ..t..™tk r™r{¥t¼q, ŒwLÞðe {tun{tÞt™t ..ŒtÚto «ítÞu ½]Ýt õÞtk ÚttÞ Au ? Ëq,-¼tð õÞtk ÚttÞ Au ?...Þtð,T

..tu,t™e ..t.e ò, ..h ½]Ýt-Ëq,-¼tð õÞtk Au fu

'rÄ¬th ..ztu {tht {™¾t™u ! rÄ¬th ntu {tht Sð™u, fu nwk yt yuðe {tun{tÞt y™u ŒwLÞðe ..ŒtÚttuo™e {{,t-ytËÂõ,-,}»yt-÷Ë™u fUXtu Awk, fu su™t r™r{¥tu yZ÷f ®nËtrŒ™t y™u ¢tuÄ-yr¼{t™trŒ f»ttÞtu™tk ..t.. {thu fhðt ..zu Au !'

..çþo™t {nt.whw»ttu™tk Sð™{tk yt ..tu,t™u ..tu,t™e Œtu»t¼he ò, «ítÞu ½]Ýt ðhË,e n,e y™u {tun{tÞt ,Útt yu™e ytËÂõ, ..h ½]Ýt [t÷,e n,e; ,úte {tuftu ytÔÞu yu ½]Ýt ðÄe s,tk ytËÂõ, Ëtð Aqxe ,E ! y™u y™tËõ, Þtu,{tk [ze ðe,ht,, Ëðõ¿t fuðÞ¿tt™e f™e ,Þt !

¼h, [¢ð,eo™u nk{{þt yt ytk,h rðð¼tŒ [t÷,tu n,tu, ,úte yðËh ytÔÞu yheËt ¼ð™{tk yuf ð¥xe Q,he s,tk ò,™t {tun™e ½]Ýt ðÄe ,E, y™tËõ, f™e ,Þt ! fuðÞ¿tt™ ..t{e ,Þt !

{hwŒtðt {t,tyu þwk fhÞ ? ..W®t Ér»t¼ŒtÞð™u {tun Atuze ¼h Atuzâtk, ..ý

{t,t ..tu,u {tun ht¾e nðh ðhË htu,t fUXt ! fux÷tu Vhf ? yuÚte Ér»t¼ŒtÞð ,tu ,eÚtCfh ÚtÞt, ..ý yu{ýu Ët{u ytðu÷ {t,t™u ftu÷tÔÞt ™n yuÚte {t,t™u ..n÷tk ,tu ¾twxwk ÷tÆwk. ..hk,w ..Ae ò, ..h ½]Ýt ÚtE, fu 'nwk fuðe {qh¾e fu htuE ? ftuý ftu™Wk Au ?..., yu{ fhe yLÞíð ¼tð™t{tk [ze ytËÂõ, V,tðe Œeðe ! y™tËõ, Þtu,{tk [zât ! ðe,ht,, Ëðõ¿t ÚtÞt y™u ytÞw»Þ íÞtk s ..qýo Út,tk {tuût ..t{e ,Þt !

ÍtkÍrhÞt {w™™t y™u ¾kÄf {w™™t ¼t,f fu htð™u ..tu,u fhu÷t Ér»t-níÞt™t ¼tuh ..t.. ..h .Aeúte 'yu ..t.. ftuýu fhtÔÞwk ?' -yu rð[th ytÔÞtu y™u yu ..t.. fhtð™th htò.ý™e Ë¥tt y™u yr¼{t™ ..h ½]Ýt ÚtE, ,tu htÏÞ.tx ¾ð™t ..rhðth «ítÞu™e... Þtð,T XUX ò, «ítÞu™e ytËÂõ, {qfe ! yu y™tËõ, ¼tð{tk [zât, ™u ðe,ht,, ÚtE Ëðõ¿t ÚtÞt !

{n¥ð™e ðt, yt Au, fu yuf÷t rnkËtrŒ ..t..tu™u s ™ hwytu, rnL,w rðþu»t ,tu (1) yu{tk r™r{¥t¼q, ŒwLÞðe ..ŒtÚttuo™u hwytu, (2) ..ŒtÚttuo™e ytËÂõ,™u hwytu, (3) ytËÂõ, {tu®e ..tztu y™u (4) ytËÂõ,™u V,,tðe Œtu.

'rðËÕ÷e-fhýuþk' þt {txu ?

yux÷u ,tu swytu, ',ME W¥the fhýuþk' Ëqºt{tk 'rðËturn fhýuþk' ..Ae 'rðËÕ÷e fhýuþk' ..Œ {qfâwk, fu{ {qfâwk ? 'rðËturn-fhýuþk' yux÷u ..t..™e rðþwØ fhðt ðzu,' yu{ f»tuÕÞt yu{tk ..t.. ,tu ËtV ÚtE ,Þt, nðu 'rðËÕ÷e fhýuþk'{tk ™ðwk þwk fhðt™Wk ? ,tu fu, 'yu ..t..™t {qr¼q, ..h.ŒtÚto™e ytËÂõ,™t þÕÞ™u nxtððt™Wk ftfe Au. ,u™u nxtððt ..zu' yuðtu 'rðËÕ÷efhýuþk'™tu ¼tð Au.

ðt, yt Au, rnkËtrŒ ™u ¢tuÄtrŒ ..t..™e ½]Ýt fhðt ..h yu ..t..tu™t {qr{tk ..zu÷ yúttu,T yu ..t..tu™tk {qr¼q, ftý su ŒwLÞðe ..ŒtÚto, yu™t ..h ™Vh, Q¼e fhtu y™u yu ..ŒtÚttuo™e ytËõ,™e ½]Ýt fhtu.

..u÷t þe,÷t[tÞo™t [th ¼týus {w™™ytu™u {t{t {nthts™t Œþo™-ðkŒ™ fhðt{tk rðnth{tk yÄtuo-yuf ÷tf {tuzt ..zðtúte ht,¼h™tu su yk,hts ™zâtu, yu yk,hts-f{o™e ..tA¤™t (1) Œw»f],™e yu{™u r™kŒt-Ëk,t..½]Ýt ÚtE, (2) yu Œw»f], Q¼t fh™th ..h.ŒtÚttuo™e, ™u (3) yu™e ytËÂõ,™e ½]Ýt ÚtE ..Ae, (4) yu ytËÂõ, Atuz,tk Atuz,tk yu{™u y™tËõ, Þtu,, ÷taÞtu ! yu{tk yu ðe,ht,, f™e fuðÞ¿tt™ ..tBÞt !

y÷f, yt y™tËõ, Þtu,, ..t{ðt{tk MÔŒw»f], r™kŒt-Ëk,t..½]Ýt W.htk, {t{t-{nthts™t Œt½o ËkÞ{trŒ Ëwf],tu-ËŒt,,ýtu™e yr,þÞ y™w{tuŒ™t ..ý

fthy¼q, f™e. ,u{s yu{™tk Cþo™-ðkCE™Wk {qÕÃtkf™ y™u yu™e Wifx ytþkËt-yr¼÷t»tt ..ý fthy¼q, f™e; fu{fu yu Ëwf],-ËEE,wýtu y™u yu{™tk Cþo™-ðkCE™ yt,¤ s„ fufth ÷tÃwk. ..h.CtiÚttuo Þtð,T ..tu,t™e ftÞt y™u {t™-ËL{t™ ™u ynkíð Ëw@t fufth ÷tÞt y™u yu™e ytËÂõ, Qze.

(1) su{ Cwf], „ntoËk,t.{tk Cwf],™tk {qþ¼q, ..h.CtiÚto ..h ½]ýt Útðtúte yu™e ytËÂõ, Qzu; yu{ Ëwf],™e y™W{tuCt{tk yu Ëwf],tu yt,¤ {tun{tÞt™t ..h.CtiÚto fufth ÷t,ðtúte ytËÂõ, Qzu; (2) yu{ y™tËõ, Þtu„ ÷tÃðtúte ðe,ht„„t ytðu.

yt fÕtuúte [thu ¼tÿus {wr™ytu ,tu fuðÞ¿tt™ ..tBÞt, íÞthu feS ftsw {t{t {wr™ þe,÷t[tÞo Q÷xe rðþt{tk [tÕÞt Au. ,u swytu,

{t{t {nthts™e Q÷xe rð[thýt :

{t{t {nthts™u òýðt {éÞwk fu, ‘ytsu ¼tÿus {wr™ytu ytððt™t n,t’, ‘,tu fu{ ytÔÞt ™rn ?’ yu™e r[k,t{tk ..zât. yu{tk ..Ae òýðt {éÞwk fu ‘Ä{þtºt{tk htuftE ,Þt Au,’ ,uÚte yu{™t {™™u rð¼ðtCE ÚtÞtu. rð[thu Au fu ‘¼tÿus {wr™ytu Cehúte ytðu Au yux÷u yu{™u {thwk Mðt„„ òuE,wk nþu, ,uÚte htuftE ,Þt ÷t,u Au. yt fuðwkf yr¼{t™ fu nwk ðze÷, ,u {tht ,hVÚte ..ý yu{™u Mðt„„ òuEyu Au ?’

™t™tzÞt™e yt fuðef yrð™e,,t !... ‘ðÄw ¼Ûtt nþu ..ý {q¤ ..tÞt™tu rð™Þ¼tð ™ ¼Ûtt ! ¾uh ! Ëðthu òuEþwk... !’

yt{ Cw‚Þtuo™{tk ht, „tÞe, Ëðthu swyu Au ,tu ¼tÿus {wr™ytu ytÔÞt ™rn; yux÷u {™™u Útÿwk fu ‘¾uh ! ÷tð {™u s yu{™e Ët{u sðt Cu;’ ,u ytÔÞt Ä{þtºtyu; ..ý swyu Au ,tu [thu {wr™ Q¼t Út,t ™Úte, ðkCE™ fh,t ™Úte. yux÷u yu{™u ÷tÃwk fu’ ‘yt{™u ¼thu yr¼{t™ [zâwk ÷t,u Au, yu{™u ðkCE™ ÷uðwk Au ? ,tu ftkE ™rn. yu ™tCE™ ÚttÞ ,tu ¼÷u ÚttÞ. {thu yu{™u ftuÄ ..tX ¼ýtððtu òuEyu, ,uÚte ÷tð nwk s ðkCE™ fhwk.’

yu{ rð[the yu{ýu [thu {wr™ytu™u ðkCE™ fÞwO y™u ..Ae fnu Au, ‘÷tu nðu ,tu Ëk,tu»t ™u ? ,{u ðkCE™ ™ fÞwO ,tu {U fÞwO.’

yu ð¾,u ¼tÿus {wr™ytu fnu Au, ‘yt ,tu ,{u ÿÔÞ-ðkCE™ fÞwO; nðu ¼tð-ðkCE™ fhtu.’

{t{t {wr™ yt Ëtk¼¤e [tuÕât-‘yhu ! yt þwk {tht {™™e ÂMÚtr, òýu Au ?’ ..qAu Au, ‘fÞt ¿tt™Úte òÛÞwk fu {thwk ðkCE™ ¼tðkCE™™Úte ..ý ÿÔÞ-ðkCE™ Au ?’

{wr™ytu fnu Au, ‘yr«r,..t,e ¿tt™Úte (yÚtto,T fuðÞ¿tt™Úte)’ .

{t{t {nthts @e þe,÷t[tÞo Ë{S ,Þt fu, ‘yt{™u fuðÞ¿tt™ ÚtÞwk Au,’ yux÷u ..tu,u ¼thu rð»ttCt{tk ..zât. rð[thu Au fu,

{t{t {wr™™tu ..ùt,tÃtu :

“yhu ! yhu ! yt {U þwk fÞwO ? þwk {U fuðÞ¿tt™e™e ytþt,™t fhe ? ht,¼h y™u yíÞth Ëw»Ae fuðÞ¿tt™e y™k,¿tt™e {txu yt {U fuðwk fuðwk n÷fwk rð[thÞwO ? ðÞtk nwk Cerh¼t{tk ¾Ë¾Ë sux÷t yr,ÿÕ.. ¿tt™Ýtu¤tu ? y™u ðÞtk yt Cerh¼t sux÷t y™k,¿tt™Ýt¤t ? y™k,t™k, ËÕo Sðtu y™u y™k,t™k, yýw.h{týw Ëw»Ae™t ËÕo sz ..CtiÚttuo™t ËÕofto¤™t y™k, y™k, ..Þto¤tu™u yt «íÞûtt Cu¾™tht ! íÞthu {™u {tht {tÚtt ..tA¤™wk Þ «íÞûtt Cu¾t,wk ™Úte ! fux÷tu fÄtu nwk yfqÍ y¿tt™e ! yuðt {U yt y™k,¿tt™e {txu su{ ,u{ n÷fwk rð[tÞwO ?....’’

rÄ¬th ..ztu {tht yr¼{t™™u ! ¼Ww ! «¼Ww ! yt {U þwk fÞwO ? ð»ttuo™e {the ËkÞ{ ËtÄ™t A,tk {thwk r{ÚÞt yr¼{t™ xéÞwk ™rn ? ,u nwk ytðt {nt¿tt™e™e ytþt,™t fh™thtu fLÞtu ? þu™t ..h fLÞtu ? yt Cwr™Þt™e ¾tuxe {tuxtE™t ÏÞt÷ ..h ? ¾h¾h yt ËkËth™t {tuxtE ð¿tuhu ¼tðu y™u sz ..CtiÚttuo yËth Au, ¾,h™tf Au; fu{fu yr¼{t™-ytËÂõ,.... ð¿tuhu ËkËth™t {q¤¼q, f»ttÞtu™u ..tu»t™ht Au...

‘ntÞ ! ntÞ ! yu ,Æ™ yËth ¼tðtu™u {U {nÕð yt.e ËkÞ{ ÷eÄt ..Ae ..ý ..tu»Þt ? rÄ¬th ..ztu hu {tht {nty¿tt™ ytí{t™u !...’ yu{ rð[th,tk rð[th,tk yu s„™t ..CtiÚttuo «íÞu y™u ò, «íÞu ½]ýtðtu¤t fLÞt y™u {q¤{tkÚte ytËÂõ, ,tuz™tht fLÞt, y™tËõ, ¼tð{tk [zât, ðe,ht„ fLÞt y™u ,h, fuðÞ¿tt™ ..tBÞt !

þwk yt{ ÷nuh{tk fuðÞ¿tt™ ? nt,

ytËÂõ,{t°t ,tuztu, ,{™u ÷nuh{tk fuðÞ¿tt™ ! þe he,u ytËÂõ, ,qxu ?

ðe,ht„ ..h{tí{t™u yt¾t s„ fh,tk yíÞk, @uc y™u fhwýtfh {t™e, ËÕo fh,tk yíÞk, yrÄf r«Þ fhtu. su{ [t,f ..ûte ytX-ytX {rn™t sÕ¤ rð™t hne {U½™u s yíÞk, r«Þ fnu Au, ,u{. {txu s frð yrª «¼w™u fnu Au, ‘‘..ëw ..ëw fhe ,{™u swwk hu nwk [t,f ,w{u {un’’ «¼w {thu ,tu ,{u s r«Þ Atu, ,{u s yr, r«Þ Atu yu{ fhe ,{thwk ht, rûtËË, [t,f.ûte {U½™wk hxý fhu yu{, ,{thwk hxý fhwk Awk.

¼,ðt™™t Sð™u ¼ðu ¼ðu f{X™t s Sð™tuu ËkÞtu,, f™e ytÔÞtu ™u ..ezt yu™t s ,hVúte ytðe ,u ¼rð,Ôe,túte. nðu swytu, ftÞo f™ðt{tk ..tk[fthý ft{ fhu Au. ..hk,w yu ..tk[u fthýtu ..h yrhnk,™tu «¼tð yÈh fhu Au.

«&™ : ..tk[fthý ..h yrhnk,-«¼tð™e yÈh fuðe he,u ?

W¥th : (1) ..tk[{tk ..nu÷wk fthý ¼rð,Ôe,t, yux÷u ntu™nth f™tð. su ft¤u su f™ðt™wk r™Þ, ntuÞ, r™Âù, ntuÞ ,u. yt™u 'r™Þr,' ..ý fnu Au. Œt.,., ,eútOfh ¼,ðt™ AuÕ÷tk ¼ð{tk ðÞtkÞ ¼¢u ™rn. ¼w÷¼t÷ ™ fhe ™t¾u; yux÷t fÄt yu ,wrýÞ÷ y™u ò,ú, ntuÞ Au; A,tk {ntðeh ¼,ðt™u ™t÷tÞf ,tuþt¤t™u ,uòu÷uÞt rþ¾ðe yu ¼rð,Ôe,t™tu ¼tð fnuðtÞ, su ntu™nth f™ðt™tu n,tu {txu fLÞtu.

yu{ Ë{htrŒËÞ™u ftuE ..çðð™t ..tu,t™t ybt,t f{úte ..ezt ytððt™e n,e, ..hk,w ,u yÂð™þ{tð™t s ËkfkÄúte ytðe, yu ¼rð,Ôe,t.

yt ¼rð,Ôe,t yux÷u r™Þr, fnuðtÞ.

¼rð,Ôe,t ..h yrhnk, «¼tð :

yt r™Þr, r™Þ,tr™Þ, ntuÞ Au. [t÷w ..rhÂMútr,{tk y{wf he,u s f™tð f™u yux÷t ykþ{tk r™Þ,, ..hk,w ..rhÂMútr, VÞto ..Ae yu he,u ™ f™u yu yr™Þ,. Œt.,., Ë{htrŒËÞ™u [th ¼ð ËwÄe yÂð™þ{tð™t Sð™t s ntúu {]íÞw s ÚtÞwk yu r™Þ, r™Þr,; ..hk,w ..tk[{tk ¼ð ..Ae yu s yÂð™þ{tð™t Sðúte ..ezt ,tu ytðe, ..ý {]íÞws™f ..ezt ™ ytðe yux÷t ykþ{tk yr™Þ,.

(1) ..nu÷wk fthý ¼rð,Ôe,t :

nðu swytu fu ¼rð,Ôe,t ..h yrhnk,™tu «¼tð þe he,u ? ,tu fu yrhnk,™t «¼tðu yu ¼rð,Ôe,t™t f™tð y™wfq¤ ÚtE òÞ Au yúðt fntu sux÷t ykþ{tk yu r™Þr, yr™Þ, Au, yux÷t ykþ{tk yu yrhnk,™t «¼tðúte y™wfq¤ f™e.

(2) ..tk[fthý{tk f¤swk fthý 'Mð¼tð' :

Mð¼tð yux÷u ðM,w™e «f]r,, ðM,w™tu Mð¼tð, Œt.,., {txe™tu s Mð¼tð fu yu{tkúte ½ztu f™e þfu. ™te™e hu,e™tu yu Mð¼tð s ™rn; ,úte ,,{u ,ux÷e hu,e [tfzu [ztðtu, ..ý yu{tkúte ½ztu f™u s ™rn. yu{ ¼ðe Sð™u {tuût-Ët{,úe {¤e, ..Ae Ë{rf, ÚttÞ.... Þtð,T {tuût ÚttÞ, yu yu™tu ¼ÔÞíð Mð¼tð fnuðtÞ. íÞthu y¼ðe Sð™u y¼ÔÞíð Mð¼tð ,,ýtÞ.

yt ¼ÔÞíð Mð¼tð ..tfðt {tkzu íÞthu {tuût™e r™fx,t ÚttÞ. yrª yrhnk,™tu «¼tð yt, fu yu ¼ÔÞíð Mð¼tð™u sÕŒe ..ftððt {tkzu.

(3) ºteswk fthý ft¤ :

ðM,w f™ðt{tk y{wf ft¤ ..Ëth ÚttÞ s. yu 'ft¤' fthý fnuðtÞ. Œt.,., ,¼o ™ð {rn™u s ,itth ÚttÞ, ¾u,h{tk fe ðtÔÞt ..Ae yu y{wf ft¤u s ..tfu. ËkËthe ¼ðe Sð™u fÄtu s y[h{tð,o™tu ft¤ ..Ëth ÚtÞt ..Ae s [h{tð,o ft¤ ytðu y™u yu{tk s Ä{o {¤u, yu{tk ft¤u ft{ fÞwO. y[h{tð,o ft¤™u ..ðe™u ytuAtu ™ fhe þftÞ, yux÷tu ft¤ ..Ëth fhðtu s ..zu yu ft¤™e rðþux,t.

yrª yrhnk,™tu «¼tð yt he,u ft{ fhu, fu [h{tð,oft¤{tk Sð yrhnk,™u ð¤,u ,tu yu{™t «¼tðu nðu ft¤ {tuût™u y™wfq¤ ÚtE òÞ. Œt.,., {ntðeh «¼w™tu Sð ºteò {her[™t ¼ð ..Ae ,,fzâtu ¾htu, ..hk,w Ëtu¤{t rðÏ¼or,™t ¼ðu yrhnk,™t «¼tðu yu™u ft¤ y™wfq¤ fLÞtu. ..hk,w íÞtk yk,u ..whw»ttÚto f,tzâtu, ,tu ..tAt yu ,,fzât. yu{tk y,rý, ft¤ ™ft{tu ,Þtu, ..ý ftðeË{t ¼ðu yrhnk,-«¼tðu ft¤™u Ëthtu f™tÔÞtu, ,u [z,t s ,Þt [z,t s ,Þt; fhu Au ™u fu, "ftðeË{u ™hð ÷E, ..wÛÞ Œpt ðÞto.''

(4) [tuÚtwk fthý f{o :

Sð™u yt s,,,{tk Ëthe-™hËe ðM,w™e «trÃ, ÚttÞ Au, yu ..tu,t™t ..çðð™t þw¼-þw¼ f{o™t «,t.u ÚttÞ Au. XuX {tuût{t,o™tu Wå[..whw»ttÚto ..ý su {™w»Þ sL{{tk s y™u ,u Þ Ëk½Þý™e y™wfq¤,tyu s ÚttÞ Au, yu {™w»Þ sL{trŒ fÄwk f{úte s {¤u Au. Sð Ÿ[t ..whw»ttÚtoúte Wå[þw¼ ¼tð{tk [zâtu ntuÞ, ..hk,w òu ytÞw»Þ™wk ..wÛÞ-f{o ÚtturÞwk ¾q,wk ntuÞ ,tu ytÞw»Þ ..qýo Útð ËwÄe{tk y{wf ¼tðu ..ntuk[e yxfe òÞ; W.h™t ,,wýMÚtt™fu ™ [ze þfu.

yrª f{o ..h yrhnk,™tu «¼tð yu ..zu, fu ,{u yrhnk,™u ð¤,tu yux÷u ™ðtk f{o yuðt Ëtht Q¼t ÚttÞ fu su™t Ëtthu ,{u Ëthtu Ä{o..whw»ttÚto fhe þftu.

(5) ..tk[{wk fthý ..whw»ttÚto :

..whw»ttÚto yux÷u Wå{. ,{u suðtu ..t.. fu Ä{o™tu ..whw»ttÚto ftu, ,uðt yþw¼ fu þw¼ f{o Q¼t ÚttÞ; yux÷wk s ™rn, ..hk,w Ä{o-..whw»ttÚtoúte ..çðð™t yþw¼ f{o™tu ™tþ ..ý ÚttÞ. yrª ..whw»ttÚto ..h yrhnk,™tu «¼tð yu he,u ft{ fhu fu ,{u yrhnk,™wk yt÷kƒ™ Ähtu, þný ..fztu, ,tu ..whw»ttÚto {tuût™u y™wfq¤ ..whw»ttÚto ÚttÞ.

yt{ yrhnk,™tu «¼tð ..tk[u fthý ..h ..zu Au. ,úte yrhnk,™tu «¼tð y™u yrhnk, yu {tuût™tu {wÏÞ nu,w Au y™u ¼rð,Ôe,trŒ ..tk[fthý yu™t ŒtË

Au, yu™e ..tA¤ {tuût™u y™wfo¤ ÚtE òÞ Au.

,uúte frð yrª [kÿ«¼Mõtr{™u fru Au, **‘yuf =nh{tk Œw¾ rnhtu hu, ðtÄu ƒÿtu ™tn.’**

«¼w ! ,{thu ftuE fü ™rn, {nÌ™, ™rn, ™u Ënus{tk ,{u ŒtË™tk ½ðÎw¾ Œeþ fhtu Atu. ƒË, ,{the yt ŒtË ..h {nh Q,hu, ™u Ënus{tk {thu ..tk[u fthý y™wfo¤ ÚtE, {tht ½ðÂMÚtr,f f{o ™tþ ..t{e r™fx{tk nwk ½ð™tk Œw¾úte {wfÛE {tuût ..t{wk. {txu «¼w ! {the «útðt™t Au fu {tht ½ðÎw¾ Ënus{tk r™ðthtu, ,tu ,uúte {thtu yt..™t ..h M™un ƒÿtu ðÄe sþu. yrª Eðt÷ ÚttÞ,

«§ : ,tu þwk «¼w ½ðÎw¾ ™ r™ðthu íÞtkËwÄe «¼w ..h M™un ™Úte ðÄthðtu ?

W¥th : M™un ,tu ½ÿtu Þ ðÄthðtu ntuÞ, ..hk,w ½ðÎw¾ yux÷u fu ÷tk¶e ½ð-ÂMÚtr,™wk Œw¾, yu ™ r{xu íÞtk ËwÄe yrhnk, ..h yux÷e M™un ð]rØ s Út,e ™Úte. yux÷t {txu ,tu ..k[Ëo¥tfthu

(1) [th þhýMðefth, (2) Œw»f],,nto y™u (3) Ëwf],-ytËuð™.

yu ºtý W..tÞ ½ðÂMÚtr, ..fðõt {txu ƒ,tÔÞt, yu{tk þwk Au ? yt s, fu yrhnk,-þhý ytŒÉte ½ðÂMÚtr, ..tfðt {tkzu yux÷u ½ðÎw¾ xqkfwk ÞtÞ™u ytuAwk Út,wk òÞ y™u yúte yrhnk, ..h ½tð ðÄðtúte yrÄf Ä{o-..wh»ttÚto ÚttÞ.

Ëthtkþ, ‘«¼w ! {tht ½ðÎw¾ rnhtu, ytuAt fhtu, ,uúte yt..™t ..h {thtu M™un-½tð-ËŒÏ½tð-ƒnw{t™ ðÄe òÞ; ,tu nwk yrÄf Ÿ[t Ä{o-..wh»ttÚto fhe þfwk.’

yt{, [kÿ«¼ Mõtr{™u rð™kr, fÞto ..Ae nðu frð yk,u fru Au fu,

{tuzwk ðnu÷wk yt..ðwk hu, ,tu þe Ze÷ fhtÞ ?

ðt[f Þþ fru s,Äýe hu, ,w{ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ, ...ytðtu..5

½tðtÚto : (nu «¼w ! {tuût.Œ yt..ðt™e ,tft, s,„{tk ßÞthu yt..™t{tk s Au íÞthu) {™u {tuzwk fu ðnu÷wk yt..u s {tuût.Œ yt..ðt™wk Au, ..Ae (yu s÷Œe yt..tu) yt..ðt{tk Ze÷ fu{ fhtu Atu ? ðt[fÞþ fru Au fu nu s,„™t {tr÷f (yt.. «EÌt Úttytu) ðtM,rðf Ëw¾™e «trÃ, yt..™e ,wÂü«EÌt,t-f].tÚte s Útðt™e Au.

rððu[™ : yrhnk, ..h M™un-ËŒÏ½tð-ƒnw{t™ ðÄÞt ..Ae rs™uih ¼,ðt™™e f].tÚte s XUX {tuût Ëw¾e ..ntu[tÞ Au, {tuûtËw¾ «tÃ, Útðt™wk Au yux÷u ðnu÷t fu {tuzt {tuûtËw¾ yt..™tht ,tu yrhnk, s Au, {txu nu «¼w ! yt.. þt {txu Ze÷ fhtu Atu ? {tht ..h ‘,qXtu’ ,wü{t™ Úttytu...

«&™ : ðe,htr, ,qXu ¾ht ? ,wü{t™ yux÷u ,tu htr,ðtut ƒLÞt, ðe,ht„ yuðt ƒ™u ?

W¥th : ™t, A,tk yrª ‘,qXu™tu ½tð Ë{qu,

‘,w{ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ’- «¼w yt..yt ..h ,wü{t™ ÚttÞ yÚtto,T «¼w yt..y™u ..tu,t™t ¿tt™{tk Þtuøÿ =t¾u yu{ frð R¼Au Au. ftht fu «¼w su™t ..h ,tu»t ..t{u ,u™u «¼w {tuût™t Ëw¾ yt..u Au. su{ þuX™e Œwft™{tk ™tufh ,tu ½ÿt ntuÞ, ..ý þuX su ™tufh ..h ,wü{t™ ÚttÞ, ,u ™tufh™u Þtuøÿ òÿe™u ,u™wk ..w®te™t =ø™ ytrŒ ftÞo ffhe yt..u Au. yrª þuX ‘«Ëût’ yux÷u ftkE yu ™tufh Ëtútu nËe ¾e÷e™u ƒtu÷,t ™ ntuÞ, ..hk,w ..tu,t™e Ë{s{tk yu™u Þtuøÿ =t¾u yu{ «¼w yt..y™u ht„ ™ Œ¼tzu. ðe,ht„ yt..y™u =tÞf Ë{su, {tuût {txu Þtuøÿ {t™u, yu yt..ye ¼,ðt™™t ¿tt™{tk Þtuøÿ,t Œu¾tE y™u ,u s yt..ye {tuxe =tÞft, ,ÿtÞ. ,u ytðu yux÷u «¼w ,qÂût ,u ÚttÞwk, yux÷u {tuût ytðu.

yt..ýu ƒÄe ðt,{tk ðe,ht„™u ðtŠ,ðt™wk Au. su fthýtuÚte ËkËth Au ,u™t rð.he, fthýtuÚte {tuût Au. yt ¿tt™ yt..™th yrhnk, Au, ,tu ËkËth fu{ f..tÞ ? **yrhnk, y™u yrhnk,™t þtMºttu™u yt,„¤ fhðtÚte ËkËth f..tÞ.**

rs™-rsð[™™u yt,„¤ fhðtÚte fu{ ËkËth f..tÞ ? yt™tk ƒu fthý Au,

(1) ËkËth yt..{r,Úte y™u y¿tt™eytu™t ð[™ ..h™e @Øt™e r{ÚÞt{r,Úte [tÕÞtu ytÔÞtu Au. yux÷u òu rs™™u rsð[™™u yt,„¤ fheyu, ,tu yt..{r, y™u r{ÚÞt{r, f..tÞ; yux÷u Ëns Au fu yúte ËkËth ..ý f..tÞ. rs™ yrhnk,-ðe,ht„-Ëðo¿t™u yt,„¤ fÞto yux÷u yu{™t ..h ƒnw{t™ Q¼wk fhe ™Sh Ët{u yu{™u ytŒÞo ,hefu Äþto. yu{tk ..tu,t™e y¿tt™e ò,™u ®Œ{, rð™t™e =tÄe, yrkíð ytu,tðtwk. ‘rs™ð[™™u yt,„¤ fhwØ’ yux÷u r{ÚÞtÄ{o™e @Øt ..z,e {qfe. yu{ fhðtÚte r{ÚÞt þtMºttuõ, ¥ðtu ..Œtútuo™e {{,t ..z,e {qfe yt{ yrkíð y™u {{íð su ËkËth™t {q¤ MÚtt™ Au yu™u ..z,t {qfðtÚte Ënusu ËkËth f..t,u ytðu.

Ëthtkþ : Sð™u {th™the Au yt..{r, y™u r{ÚÞt{r,. {,s{tk yu™t MÚtt™u rs™ y™u rsð[™{r, „tuXðtE òÞ ,tu Ënusu {hð™wk yxfe Sð,Œt™ {¤e òÞ.

rs™ rsð[™™u yt,„¤ fhðtÚte ËkËth f..tðtÚtwk ƒeswk fthý ƒnw ..tÞt™{tk =tðt sðtÞk Au, ,u yt Au;

(2) ËkËth ..t..t™wfkÄtuÚte yÞ÷, [t÷u Au. fthý yu Au fu ..t..t™wfkÄtu

Sð™u yuðe fw{r,-..t..{r, fhtðu Au, fu su™t ..h ..t..t[hýtu [t÷u Au. yuÚte ËkËth ..tu»ttÞt fhu ™u ËkËth ðÄu, yu Ëns Au. Sð™u su GwLÞðe Ä™{t÷- ..rhðth {thu Au, yu™t fh,tk yu™t ..h™e {{,t™e fw{r, ,Útt f»ttÞtu™e fw{r, ðÄw {thu Au. yuÚte Sð yÍøf ..t..MÚtt™fu ËUðe™u ½ðt™t Vuht ðÄthu Au. nðu ùu Sð rs™ rs™ð[™™u yt,¤ fÞto fhu, ,tu yu™tu yÚto yu fu,

(1) yuýu rs™-yrhnk,™Wk [hýWk ÷eÄwk. ..Ae yrhnk,-[hý™e yt ,tft, Au fu yu ..t..t™Wfkàtu™u ,tuze ™t¼u, fu{fu rs™™u yux÷u fu yrhnk,-«¼tð™u {wlÞ,t ytÃÞtÚte ..t... W.tÞtu ..h ½]ýt ÚttÞ fu, 'ntÞ ! ytðt y®[lÞ«¼tðe yrhnk,™t «¼tðÚte ƒÄwk rðØ ÚttÞ Au, ,tu {U yu{™u Atuze yt ..t... W.tÞtu ðÞtk fÞtO ?' yu{ ..t... W.tÞtu ..h ½]ýt ÚttÞ, yuÚte ..t..t™WfkÄtu ,qxu. yux÷u s ½ðÂMÚtr, f..tÞ, ½ð™t Vuht ytuAt ÚttÞ.

(2) yu{ rs™ð[™™u yt,¤ fhðtÚte rs™ð[™u Gw»f],tu™e ytu¾ fhtðe Au, yux÷u yuÚte Gw»f],tu™e r™kGt-,nto-Ëk,t... Q¼t ÚttÞt y™u yuÚte ..ý ..qðuo fhu÷t Gw»f],™t ytu¾ y™WfkÄ ,qxu. yt{ ytu¾ y™WfkÄtu ..t..t™WfkÄtu ,qxðtÚte ËkËth f..tÞ yu Ëns Au. ðt, yt Au, - ðt,ðt,{tk rs™ y™u rs™ð[™™u yt,¤ fhtu.

rs™™u yt,¤ fhðt yux÷u [wk fhðt™Wk ?

rs™™u yt,¤ fhðt yux÷u ðthkðth «tÚto™t fhðt™e fu, "nu rs™ ! yrhnk, ! nu ðe,ht,, Ëðo¿t ! yt... yr[kÞ [Âõ,ðtøt Atu. mwk {øZ ..t..e Awk, ¼tðÚte y™¼t-yƒqÍ Awk; fu{fu y™tÚtE {tuníte hk,tÞ÷tu Awk. mwk RåÄwk Awk «tÚtwo Awk fu ,{tht y®[lÞ «¼tðÚte mwk yr¼¿t Úttô, Ë¿tt™ ƒ™Wk. mwk {nt..t..e Awk, ËthËth™t rn,trn,™t ™u ftÞtoftÞo™t rððuf rð™t™u Awk. {thu ,{thtu s ytÄth Au, ,{the GetÚte s {thu ,hðt™Wk Au. ,{™u ..qðuo ½su÷t, {txu yrª Ëthwk ..tBtu Awk y™u ..qðuo ,{™u ½sðt{tk sux÷e ¾t{e ht¾u÷e yux÷e yrª yr™u «trÃ, ÚttÞ Au. yux÷u yu ¾t{e™e yu yÄwhtÞ™e ..qš, fhðt {txu yrª mwk ,{™u ¾qf ½swk. yrª Ëthwk {ebwk yu ,{the GetÚte {ebwk, ™u ™hÚwk {ebwk yu ,{u ½qÞðtÚte {ebwk."

yt{ Ëtht{tk «¼w™e {nuh GÞt ÞtGE fhe y™u Gw¾ yt.Ât¥t ™hÚt{tk ..qðo™e yt.ýu fhu÷e «¼w™e rð™[r, ÞtGE fhe nðu «¼w™u ™ ¼w÷tÞ, yu Ík¾™t Q¼e fhe yu «¼w™u yt,¤ fÞto fhuðtÞ.

yu{ ðt,ðt,{tk rs™ð[™™u yt,¤ fhðt™t ,u yt he,u fu,

ftkE.ý Ëthwk fheyu yu{tk yt ÞtGE fhðt™Wk fu, '{tht «¼w™e yt¿tt Au' {txu mwk yt fhwk Awk.' **'WÛÉþuC'** [tM®tu fÌtwk Au - **'ytý«t ðÞtðhtk fwfÕ'** «¼w™e yt¿tt Au {txu mwk Ëk½ËtÄw™e Ëuðt ðÞtðå[fhwk Awk. yu s «{týu '«¼w™e yt¿tt Au {txu mwk GÞt-GE™[e÷-,... fhwk Awk, «¼w™e yt¿tt Au {txu rs™ÂÃõ, ËtÄwËuðt-Ä{GËtÄ™t fhwk Awk.' rs™-rs™ð[™™u yt,¤ fhðtÚte yt.ýt yt¿{t{tk Þtuøt,t ðÄu Au, yu s yt.ýt ..h ¼,ðt™™e ,wrü-«ËÒt,t ðÄe "ýtÞ. ™rn,h ¼,ðt™ ,tu ðe,ht,, Au, yu ™ heÍu fu ™ hw»tu, ,uÚte yu{™u ðe «ËÒt,t [e ? fu yu{™u y«ËÒt,t [e ? ..hk,w ..nu÷tk fÌtwk ,u{ suðe he,u ftuE [uX y{wf ™tufh ..h ƒnthÚte fþe «ËÒt,t ™Úte GE¾tz,tu, ..hk,w {™{tk Äthe ht¾u Au fu yt ™tufh ËwÞtuøÞ Au, yu s [uX™e yu™t ..h ,wrü ƒ™e «ËÒt,t ÚtE "ýtÞ. yuðe he,u ¼,ðt™ ..tu,t™t ¿tt™{tk yt.ý™u swyu fu yt ËwÞtuøÞ ½õ, Au yu s ¼,ðt™™e yt.ýt ..h ,wrü fnuðtÞ, «ËÒt,t fnuðtÞ.

frð «¼w™u fnu Au, 'nu s,Äye ! ,w{ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ'. yt... ùu {tht ..h ,wü Úttytu, yÚtto,T yt..™t ¿tt™{tk {™u ËwÞtuøÞ Ëuðf ÷u¾tu, ,tu {thu Ëw¾ ÚttÞ yrª yuf «§ ÚttÞ.

«&™ : ùu ¼,ðt™™e ,wrü-«ËÒt,t f].t yt.ýe Þtuøt,t Y... ntuÞ ,tu ,u ,tu yt.ýe ..tËu ntuÞ, ..Ae ¼,ðt™ ..tËu {t,ðt™Wk [wk hÌtwk ? y™u ùu ðe,ht,, ¼,ðt™ yu yt..,t ntuÞ ,tu ..nu÷tk Úttuze f].t,, ..Ae ðÄthu, ..Ae ðÄthu... yu{ ,h,{,tðtœe f].t fu{ yt.u ?

W¥th : yrª rs™[tË™™e yt yuf {nt™,t ¾qf Ë{sðt suðe Au fu GËðtrÄGËð ðe,ht,, yrhnk, ¼,ðt™™e f].t yrhnk, ..tËuÚte ™Úte {¤,e, ..hk,w yt.ýt rG÷{tkÚte yu QXu Au. yu{ ,whw™e f].t ..ý yt.ýt rG÷{tkÚte QXu Au. ,u Ëthe he,u, fu **yt.ýt rG÷{tk GËð-,whw™u sux÷wk Ÿ[wk MÚtt™ yux÷e yu{™e yt.ýt ..h ðÄthu f].t "ýtÞ.** ƒeò [qGËtu{tk fheyu ,tu,-

yt.ýu GËð,whw™Wk sux÷wk Ÿ[wk {qÕÞtkf™ fheyu yux÷e Ÿ[e f].t yt.y™u {¤e "ýtÞ. íÞthu «§ ÚttÞ,

«&™ : ùu f].t yt.ýt rG÷{tkÚte Q¼e fhðt™e ntuÞ ,tu yu{tk ¼,ðt™u [wk ytÃÞwk ? yu{tk ¼,ðt™™tu W.fth ðÞtk ytÔÞtu ?

W¥th : ¼,ðt™™tu W.fth yu he,u fu yt.ýt rG÷{tk GËð,whw™u Ÿ[wk MÚtt™ yt..ðt{tk yÚtto,T yu{™t ..h Ÿ[wk ƒnw{t™ fuÞðõt{tk yt.ýu yu{™Wk yt÷kƒ™ ÷uðwk ..zu Au. ùu yu{™t ƒGE÷u ƒeò ftuE ½¤,t GËðGËðe fu ½¤,t

{tyË™k yt÷kf™ ÷Eyu, yÚtto,T feò ¼¢,t ..h fnw{t™ ht¾eyu ,tu yu{tk ftkE ðªu ™rn, yuðwk Ÿ[wk V¤ {¤u ™rn. Œt.,.,

,{u nìÞt{tk ðe,ht„ yrhnk,™u fŒ÷u ftuE r{ÚÞtíðe ŒuðŒuðe ..h ytuðthe òytu yu™t ..h yntu¼tð Ähtu y™u yu™t ™t{™e ™ðftthðtºe „ýtu, ,tu yu™wk {t÷Œth V¤ ytðu ™rn. @urýf Ëw÷Ët ð„uhuyu rŒ÷{tk ðe,ht„ yrhnk, {ntðeh ¼„ðt™ ..h yÚtt„ y™u ËÕtuÕt{ fnw{t™ Ähu÷wk, {txu s yu ,éuÚtÕfh ™t{f{õ™e ..wÌÞtE ..tB¥t. yu™t fŒ÷u yu{ýu ftuE ht„-î»u»t¼tto Œuðe-Œuð,t ..h fnw{t™ htÏÞwk ntu„, ,tu yu V¤ yu ..wÌÞtE ™ ..t{,.

yt{ r{ÚÞtíðe Œuðe-Œuð,t ™rn ..ý ðe,ht„ {ntðeh ..h{tí{t ..h y™Lÿ fnw{t™ ÄÞwO. yÚtto,T fnw{t™ Ähðt{tk yt÷kf™ {ntðeh ..h{tí{t™wk ÷eÄwk y™u Wå[V¤ ..tB¥t, ,tu yu{tk W.fth {ntðeh ..h{tí{t™tu „ýtÞ yu s «¼w™e f].t ÚtE fnuðtÞ.

ŒuðtrÄŒuð ..h fnw{t™ ¼÷u yt.ýu Äheyu, rfL,w yu{tk ðztE yt.ýe ™rn ..ý yu yt÷kf™¼q, ŒuðtrÄŒuð™e Au. yt ðt, [t÷w ÔÞðnth{tk Ëthe he,u Ë{òÞ Au. Œt.,., {tkŒtu fu ybõ, {tyË ftuE™t ntÚt™t xufu r,,rhts [ze òÞ, ,tu yu{tk yu ðztE ..tu,t™e ™rn, rfL,w yu xuftu-yt÷kf™ yt..™th {tyË™e {t™u Au. Ë{su Au fu òu yt{™tu xuftu ™ {éÞtu ntu„, ,tu {thtÚte ftkE [ze þft, ™rn.

{t,t™u òuE òuE få[wk htS ÚttÞ Au. yu{tk htS.tu ,tu ¼÷u få[wk ..tu,u Q¼tu fhu Au, ..hk,w yu htS.t{tk fthý¼q, {t,t {™Þ Au, få[wk ..tu,u ™rn; fu{fu yu få[wk ..tu,t™t rŒ÷{tk htS.tu Q¼tu fhðt ,tu „{u ,u÷wk ,ìth ntuÞ, ..hk,w Œpo™ òu {t,t™u fŒ÷u ftuE feS ftE™k {¤u, ,tu yuðtu htS.tu QXu s ™rn. Œpo™ {t,t™wk {¤u ,tu s få[t™u «u{-fnw{t™-htS.tu Wå[fturx™tu ÚttÞ Au; {txu «u{-fnw{t™{tk ™u htS.t{tk {wÏÞ fthý ,hefu få[wk ..tu,u ™rn, rfL,w {t,t s „ýtÞ Au.

fË, yu he,u yt.y™u Œuð-„wh ..h Ÿ[wk fnw{t™ ÚttÞ yu{tk {n¥™wk fthý yt.ýu ™rn, ..ý Œuð-„wh Au. yÚtto,T Wå[«u{-fnw{t™ Q¼wk Útðt{tk ðztE yt.ýe ™rn, ..hk,w ŒuðtrÄŒuð ðe,ht„ ¼„ðt™™e Au y™u yu÷u s fnuðtÞ fu yu÷e yt.ýt ..h ðe,ht„ ¼„ðt™™e f].t ÚtE. yu÷u yt ytÔÞwk fu fnw{t™ ¼÷u yt.ýu ÄÞwO, ..hk,w yu{tk f].t-fnwýt yrhnk,™e ÚtE „ýtÞ, W.fth yrhnk,™tu ÚtÞtu „ýtÞ.

òu ft{e {tyË ..tu,t™e «t{ÃÞthe r«Þt™u òuE òuE htS Út,tu ntuÞ Au y™u òu fu Œpo™ y™u htS.tu ,tu ..tu,u s ..tu,t™t rŒ÷{tk Q¼tu fhu Au, A,tk ..ý yu{tk W.fth yu r«Þt™tu {t™u Au; yu™u fhu Au fu, ‘‘{™u ,tht Œpo™Úte fnw yt™kŒ ÚttÞ Au. yt{ yt™kŒ-yt™kŒ Útðt{tk ,thtu fnw W.fth Au. ,wk Œpo™ yt.ðt{tk {tht ..h fnw W.fth fhu Au.’’ ¾¢fe swytu. ..u÷e Ët{u [t÷e™u ¼÷u ™rn ytðe ntuÞ, ..ý ..tu,u s yu™e Ët{u [t÷e™u „Þtu nþu, A,tk Þ fnuþu, ‘„wk {¤u Au ™u {™u yt™kŒ yt.e {tht ..h fu÷tu fÄtu W.fth fhu Au !’

yu{ ðe,ht„ «¼w™tk Œpo™-ðkŒ™-..qs™-M{hýÚte ¼õ,™u fnw yt™kŒ-yt™kŒ ÚttÞ yu{tk ðztE ..tu,t™e ™rn, ..ý ŒuðtrÄŒuð™e {t™u, yu{tk þwk ¾tuxwk Au ? yrhnk,™e yt ðztE yu s yu{™e f].t. yu÷u nðu Ë{òu fu yt.yt rŒ÷{tk yrhnk,™e sux÷e Ÿ[e ðztE {t™eyu, sux÷wk Ÿ[wk {çÌÞtkf™ fheyu, yu{™u sux÷wk Ÿ[wk MÚtt™ yt.eyu yux÷t «{tý{tk yu{™e yt.yt ..h f].t ÚtE „ýtÞ. yt s mËt¡fu fnuðtÞ fu **Œuð-„wh™e f].t Œuð„wh{tkÚte ™rn, rfL,w yt.yt rŒ÷{tkÚte QXu Au; fu{fu yt.yt rŒ÷{tk yu{™u yt.ýu sux÷wk Ÿ[wk MÚtt™ yt.eyu yu{™wk sux÷wk Ÿ[wk {çÌÞtkf™ yt.ýu fheyu, yux÷e yu{™e yt.yt ..h f].t ÚtE y™u Wå[V¤ {¤u Au.**

yux÷u s Þwðt™™u ftuE Y.tºe r«Þ fLÞt ËtÚtu Ë„tE ÚtE ntuÞ y™u yu fLÞt™u ½uh sE ðthu ðthu {éÞt fh,tu ntuÞ, ,tu y÷f, Œpo™ ,tu Þwðt™ ..tu,u s ytðe™u fhu Au y™u ..tu,u s yt™kŒ Q¼tu fhu Au ..hk,w A,tk ..ý yu{tk W.fth fLÞt™tu {t™u Au. yt{ òu fLÞt™tu «u{e yu™t Œpo™ y™u yt™kŒ{tk W.fth fLÞt™tu {t™u yux÷wk s ™rn, ..ý Þwðt™ ..tu,u fLÞt™u ftuE rðhpü ®f{,™e ðM,w™e ¼ux fhu y™u fLÞt yu Mðefthu, ,tu Þ òu yu ¼ux Mðefthðt{tk Þwðt™ W.fth fLÞt™tu {t™u, ,tu ..Ae ðe,ht„ yrhnk,™tu «u{e ðe,ht„ yrhnk, ..tËu sE yu{™t Œpo™ {uÞðu, ™u yuÚte yt™kŒ yt™kŒ ..t{u, yu{tk W.fth yrhnk,™tu {t™u yu{tk ¾tuxwk þwk Au ? „u{s ..tu,u ðe,ht„™e {nt ®f{,e ðM,wÚte ..qò fhu, ..tu,u ,ìth fhtðu÷tu ..tu,t™t ÷¾ Yr.Þt™tu {w„x «¼w™u [ztðu, yu{tk ..ý yu W.fth yrhnk, «¼w™tu {t™u yu{tk ¾tuxwk þwk Au ?

..u÷tu Þwðt™ fLÞt™u yt rfk{,e ðM,w™e ¼ux fhe yu{ ™Úte fnu,tu fu, ‘òu, {U ,™u yt ®f{,e ¼ux yt.e yu{tk {thtu W.fth {t™.’ ..hk,w yu{ fnu Au fu, ‘,U {the yt÷e ¼ux Mðefthe yuÚte ,thtu W.fth {t™wk Awk.’ {tuxt htòytu y™u y{÷Œth Ëtnuftu ftuE™e ¼ux Mðefthu ,ìtk ¼ux Œu™thtu yu{™tu W.fth {t™u

Au fu yt.u y{the ¼ux Mõefthe y{tht ..h W.fth fÞtuo Au. y÷f, ¼ux ..tu,u ŒÃe Au ..hk,w ..tu,u yu{™t ..h ¼ux Œ W.fth ..tu,u fÞtö™k ™Úte {t"™;tu fu ™Úte {™tð,tu. ,tu ..Ae ðe,ht,,™e yt.ýu {nt.oþ h[tðeyu, ™u rfk{,e yt¼oþtý «¼w™u [ztðeyu, yhu ! {tuwk ŒUhtËhu Þ ƒ™ðe yt.eyu, yu{tk þwk yu{™t ..h yt.ýu W.fth fÞtuo yu{ {t"õt™k ?

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૫,અંક-૩૩,તા.૨-૫-૧૯૮૭

ðt, yt Au fu ‘yt.ýt ÓŒÞ{tk «¼w™u ¼÷u Ÿ[wk MÚtt™ yt.ýu ytÃÞwk, ..hk,w yu{tk y™u yuÚte {¤,t Wå[÷t¼{tk W.fth «¼w™u s ÚtÞtu, f].t «¼w™e s ÚtE’. yu{ s {t"õwk òuEyu. {txu fntu,

yt.ýt rŒ÷{tk ŒUð-,whw™u sux÷wk Ÿ[wk MÚtt™ yt.eyu yux÷e yt.ýt ..h ŒUð-,whw™e f].t ÚtE „ýtÞ. «¼w yux÷t yt.ýt ..h ,q¢ât, «ËÕt ÚtÞt „ýtÞ.

yux÷u nðu Ë{þu fu «¼w™u yt.ýu rð™ðeyu fu, ‘«¼w ! {tht ..h ,wü{t™ Úttytu, {tht ..h «ËÕt Úttytu,’ íÞthu {™{tk yu{ ¼tðõt™k Au fu, ‘«¼w ! {tht rŒ÷{tk ytðe™u yt.. Wå[MÚtt™ ..t{tu, nwk ..tu,u yt..™u Wå[MÚtt™ yt.wk; yt..™k nwk Wå[{qÕÞtkf™ fhwk. {™u yt..™e yt,¤ s„ ƒufth ®f{, rð™t"™k ÷t,tu, yux÷u s„™t ÷t¼tu «tÃ, ÚttÞ íÞtk ..ý {™{tk {tuÞt fhwk fu yt ƒÄe ÷e÷t{tk ¾h¾h ,tu W.fth {tht ¼„ðt™™tu Au. yu{™t s W.fthÚte yn™ Ëthwk ƒÄwk ..t{wk Awk; ,Úte yn™ rfk{, ÷e÷tËk.n¢t™e ™Úte, ..hk,w rfk{, {tht «¼w™e Au.

Ëthtkþ : yt.ýt rŒ÷{tk «¼w™u yr,þÞ ytŒhÚte MÚtt.ðt™t Au, yuðtu ytŒh fu ƒeò ftuE «íÞu yuðtu ytŒh ™ ntuÞ, íÞtk „ýÄh „ti,{ Mðt{eS™u ÞtŒ fhðt™t. ,whw ¼„ðt™ {ntðeh Mðt{e «íÞu yu{™tu fux÷tu ƒÄt ytŒh ! fux÷wk ƒÄwk ƒnw{t™ ! yt s yu{™t{tk {nt™ ÞtuøÞ,t n,e, ÷tÞft, n,e, y™u {t™;t fu ..tu,t™t rŒ÷{tk «¼w™u Ÿ[wk MÚtt™ yu s ..tu,t™t ..h «¼w™e f].t n,e.

ðe rŒ™ «r,rŒ™ yt ÞtuøÞ,t, ÷tÞft, ðÄ,e hne Au; fu{fu {ntðeh «¼wÚte sŒt sŒt Sðtu ..h Ú,t W.fth, ™u „t{t{ ™u þnuh-þnuh Ú,e Ä{o-«¼tð™t y™u þtË™-«¼tð™t òuE òuE „ti,{ {nthts™k mtÞwk rð[th÷t rð[th÷t Q¼¤,wk n,wk, “yntntnt ! {tht ,thýnth ™úÚt™tu rðï ..h yt fux÷tu ƒÄtu yZ¤f W.fth !’’ «¼w ..h yt ðÄ,tu s,tu ytŒh-ËŒT¼tð yu{™e ÷tÞft,

ðÄthe hÌttu n,tu. yu s yu{™t ..h «¼w™e f].t ðÄe hne n,e.

nðu ÷tÞft, ðÄtð™k ƒeswk fthý : „ti,{ {nthts ðt,ðt,{tk «¼w™u yt,¤ fhe hÌtt n,t. {ò swytu, ..tu,u {tuxe íÕtÞtk,e™t h[rÞ,t n,t. yux÷u su Ët{tÞ «§tu™t W¥th ,tu ..tu,u Ëthe he,u òý,t s n,t. yux÷u rþÞtu™u y™u ƒeòytu™u ..tu,u Ëthe he,u Ë{òðe þf,u, A,tk ..tu,u yuðtu «Þï ™ fh,tk „whw «¼w™t {¾u W¥th tu ŒuðtÞ, yu {txu «¼w™u ðthkðth ‘nu ¼„ðk, !’ ‘nu ¼„ðk, !’ yu{ fhe «&™tu ..qA,t. yt{tk ytþÞ yuf s fu {tht „whw™tu ÷tuftu{tk «¼tð ðÄu. yt{tk ..tu,t™e ò,™u ƒŒ÷u „whw™u yt,¤ fÞto fh,t yu s yu{™e ÷tÞft, ðÄ,e [t÷e.

ËthY..u yt{tk fu ðt, ytðe,

(1) ..nu÷e ðt, yt, fu htus ™u htus „whwÚte Ú,e ™õ™õe Ä{o-Ëthf,t y™u Ä{o«¼tðf,t yu ,Úte „whw™e ðÄ,e feŠ,-«r,ctyu „ti,{ {nthts™tu rn¾ ðÄ,tu hÌttu. yu{tk yu{™e Þtuuøu,t ðÄ,e hne.

(2) ƒeS ðt, yt, fu ‘‘nwk {thtu «¼tð þt™u ðÄthwk ? «¼tð {tht „whw™tu ðÄthwk. htus ™u htus Ët{tk „whw ..tËuÚte «§tu™t W¥th fZtðe ÷tuftu{tk {tht „whw™tu «¼tð-«r,ct ðÄthwk. ytðe he,u „whw™t «¼tð-«r,ct ðÄthðt™t {tht yntu¼tøÞ õÞtkÚte ?’’ yt{ „ti,{ {nthts ..tu,t™e ÷tÞft, ðÄth,t hÌtt.

þuX™e Ë{s{tk ..u÷t ™tuf™™e Þtuøt,t ð,to,e yu s þuX™e ,wü{t™,t. yu{ yn™ {ntðeh «¼w™t ¿tt™{tk „ti,{ {nthts™e Þtuøt,t ð,to,e yu s «¼w™e ,wü{t™,t. nðu yu{ ™ïn ..qA,t fu,

«&™ : ..ý yu{tk ,tu Þtuøt,t Ësoðt™e y™u ðÄthðt™e {nu™, ,tu „ti,{ {nthtsu ..tu,u fhe ™u ? yu{tk ¼„ðt™u þwk fÞwO ? ¼„ðt™™e ytðe ,wü{t™,t{tk ,tu „ti,{ fthý ƒLÞt, ¼„ðt™ õÞtk fthý ƒLÞt ?

W¥th : ¼„ðt™ fthý yu he,u ƒLÞt, fu ..qðuo fnu÷ ƒÄt{tk {q¤ ,tu ¼„ðt™ s fthý Au; fu{fu „ti,{ {nthts™u yuðe „whw-Ëuðt{tk {q¤ yt÷kƒ™ ¼„ðt™ {¤Þt n,t ,tu s yu ƒÄe Ëuðt fhe þõât; {q¤{tk s òu yuðt y™k, „wýËk.Òt {ntðeh ¼„ðt™ ™ {¤Þt ntu, ,tu õÞtk yt ƒÄwk Úttðt™k n,wk ? yux÷u s su{ «¼w™e Ëuðt{tk, yu{ «¼w™e ..qðuo fnu÷e „wü{t™,t{tk {q¤ fthý ..nu÷t ™kfhu fthý ¼„ðt™ s Au. „ti,{ {nthts™tu Wå{ ,tu ƒeò ™kfhu fthý Au. yt™k fthý M.ü Au fu {q¤{tk òu yt÷kƒ™ „hefu ytðt ðe,ht„ Ëðo¿t ¼„ðt™ s ™ {¤Þt ntu„ ,tu ƒeò Ëht„e™t yt÷kƒ™u yuðtu ..whwMtÚtuo s õÞtk Úttðt™tu

n,tu ? fŒt[Út¤tu ntu, ,tu¤ V¢{tk ®n,tuzt !

..w™hwrõ,™tu Œtu»t ðntuhe™u yt ðt, Vhe Vhe yux÷t {txu sýtððe ..zu Au fu yt.ýe ò,™t ..whw»ttÚto™t nwk.Œ{tk yt.ýu ðe,ht,, yrhnk, ..h{tí{t™tu y™L¤ W.fth ¼q÷e sEyu Aeyu, y™u ftuEf shtf {tuxwk Ëwf], f¤wO ,tu ò,™u {t™ ¾xtðeyu Aeyu ! ‘{U ƒu ÷t™¼wk Œt™ f¤wO, {U Ëk½ ftZâtu, {U {krŒh ƒkÄtÔÞwk, {U W.t©¤ Q¼tu f¤tuo’ **yt ðtM,ð{tk ¼,ðt™u s¤ yt.ðt™u ƒŒ÷u ò,™u s¤ yt.ðt™wk fht¤ Au, yu Ë™u,t,™tu [t¤tu Au.** òu {q¤ ..nu÷t fthý ,hefu ¼,ðt™u s W.fth ¤tŒ ntu¤, ,tu yu{ fneyu fu, ‘òu ¼,ðt™ s ™ {ë¤t ntu,, ,tu {the þe ,wkò¤ fu nwk yðt ËB¤,Œt™ Œ þfwk ? fu yðt Ëk½¤t°tt, {krŒh- r™{toý, W.t©¤-r™{toý.... ð,uhu Ëwf], fhe þf, ?

ƒË, htus Ëðthu Q¼e™u ðthu ðthu ™u ðt,u ðt,u ¼,ðt™t ..h{ W.fth {tL¤t fhtu; yk,h{tk yu™e ¼thu f],¿t,t y™w¼ðtu. ðt,u ðt,u ¼,ðt™u ÄL¤ðtŒ yt¤t fhtu y™u f],¿t,t yŒt fhðt þõâ yux÷t ,™-{™-Ä™ y™u ð[™™tu ¼tu, yt.tu. ¼tu, yt.ðt{tk ,qxe {htu; ,™-{™-Ä™-ð[™™tu ¼thu ¼tu, yt..,t [t÷tu. yu{ fhe™u ¤ ò,™u s¤ ™ yt..,t, ..ý ¼,ðt™u s¤ yt.òu, ™u y..tððu.

Ëhtk¤:

ƒÄu ¼,ðt™u yt,¤ fhtu, ƒÄU¤ ò,™wk nwk.Œ ,tue ™t¼tu. ¼÷u yt.ýu òu ..wh»ttÚto fhe™u Œt™tŒ Ä{o f¤tuo, ..hk,w ítk ‘yt ftkE {the þÂõ,Úte ™Úte Út¤wk, ..hk,w ¼,ðt™e f].tÚte Út¤wk Au. ¼,ðt™u s yt {the ..tËu fhtÔÞwk Au. su{fu Ëhtu {™e{ þuX™e ðe Œt™ fh,tu ntu¤, ítk yu™u ftuE fnu, ‘ytuntu ! ¼tE ,{u Ëhwk Œt™ fhtu Atu,’ ,tu yu Îx fnu¤u, ‘™t ¼tE ! ™t, yt Œt™ nwk ™Úte fh,tu, yt ,tu {tht þuX {the ..tËu Œt™ Œtðtðu Au.’ yu{ yrª ‘Ä{o- ..wh»ttÚto nwk ™Úte fh,tu, yt ,tu Œt¤w ¼w {the ..tËu yt ..wh»ttÚto fhtðu Au;’ yu yt..ýu fneyu.

nðu ítk òu ¼,ðt™u ¼q÷e {™u yu{ Út¤ fu ‘yt Ëwf],tu nwk fhwk Awk’, ,tu yu Œwƒwo{Ø ÚtE. yðe Œwƒwo{Ø fhtð™th ..t.t™ƒkÄtu Au.

Œwƒwo{Ø y™uf «fth™e ntu¤ Au, su{fu ft{-¢tuÄ-÷tu¼tŒ f»tt¤tu™e, Y..- hË ytŒ rð»t¤tu™t ht,™e, Ä{o-y©Øt™e.... ð,uhu ð,uhu ƒwÂØ yu ŒwƒwoÂØ Au.

yu{ Ëwf],{tk ¼,ðt™u yt,¤ fhðt™wk ¼q÷e ò,™u yt,¤ fhðt™e nwk.Œ™e ƒwØ ..ý yuf Œwƒwo{Ø Au.

Œwƒwo{Ø fhtð™th yþw¼ y™wƒkÄ Au. ðt,ðt,{tk ¼,ðt™™u yt,¤ fhðtÚte ¼,ðt™u ƒÄu s {wÞ¤,t yt.ðtÚte nwk.Œ™e Œwƒwo{Ø fhtð™th yþw¼ y™wƒkÄ f..t¤ Au.

nwk.Œ {qfe ŒuðtÚte yt.ýe ÷t¤ft, ðÄu Au.

«&™ : þwk ¼,ðt™ yt.ýe ÷t¤ft, ðÄthe yt.u Au ?

W¥th : nt. ¼,ðt™ þtË™ yt.u Au, ythtÄ™t™t {t,tuo ƒ,tðu Au y™u rðþu»t ,tu ¼,ðt™ yt..y™u yt÷kƒ™ yt..u Au. íÞtk ¼,ðt™ yt..y™u W.tŒ¤,t™e ƒwrØ y™u ..wh»ttÚto™e ƒwrØ fhtðe yu ðÄthðt ítht yt.ýe ÷t¤ft, ðÄthe yt.u Au. ,u{ yt.ýu ðt,ðt,{tk Œuð-,wh™u yt,¤ fneyu y™u @Øt ðÄtheyu ,tu yu{tk yu{™t ..h yx÷ rðïtË ðÄt¤tuo, ,u yt.ýe ÷t¤ft, rðfËtðe ,ýt¤. su{fu, [k.t ©tðft™u yƒhu ..qÂwk fu, ‘ƒtE ! ytx÷tu {tuxtu ,... ,thtÚte þe he,u Útt¤ Au ?’ ,tu [k.tyu sðtƒ yt¤tu, **‘Œuð-,wh™t «¼tðu.’** ..ý yu{ ™ fÌtwk fu ‘{the þÂõ,Úte’ yt.ýu yrhnk, «¼tu yt rðïtË y™u Ë{.oý fuhððt™wk Au. ,u{tk f],¿t,t Au, ðt, ðt,{tk ™u ðthu ðthu ,u f],¿t,t yðu ,tu yt.ýe ÷t¤ft, ðÄe fnuðt¤...

yt ƒÄe ‘ðe,ht,, ¼,ðt™ ,qXu ,wü{t™ Útt¤ yu™t ..h’ rð[thýt fhe. yrª frð fnu Au, ‘nu s,Äýe ! [kÿ¼ rs™Ëtnuft ! ,w{ ,qXu Ëw¾ Útt¤.’ yÚtto,T ‘«¼w ,{u ,wü{t™ Úttyu ,tu {thu Ëw¾ Útt¤.’ yÚtto,T **«¼w™tu «ËtŒ {¤u ,tu Ëw¾™tu yt¤ðtŒ Útt¤.**

«¼w ,qXu þt™wk Ëw¾ ? **yÚtto,T «¼w™t «ËtŒu f¤t Ëw¾™tu yt¤ðtŒ** ? ,tu fu **(1) ..nu÷wk Ëw¾ r™ÂL,,t™wk.** fu{fu yrhnk, ËðoËw¾÷Ëðo ftÕ¤tyŒt,t Au. yuðt y™L¤ y™u y®[íÞ «¼tðe yrhnk, «¼w ËðoËðto ,wü{t™ Út¤t ..Ae fþe ðt,-ðM,w™tk Q¿..™e ®[,t s hnu,e ™Úte. Œt.,., Ôðrðnth{tk ftuE™t ..h [¢ð,eo Ë{Útx ËðoËðto ,wü{t™ Út¤t ..Ae yu™u fþe ðt,™e ®[,t hnu,e ™Úte, Ät¤wO R»Âwk ƒÄwk ..th ..zu Au. yt{tk ..Ae r™ÂL,,t™wk {tuxwk Ëw¾.

(2) ƒesw Ëw¾ r™¼Þ,t™wk. Ë{Úto{ntË{Úto yrhnk, «¼w ,wü{t™ Út¤t yux÷u ..Ae fþtu ¼¤ ht¾ðt™tu hnu ™n fu, ‘nwk r™Ä™ ÚtE sEþ ,tu ? nwk rƒ{th ..ze sEþ ,tu ? nwk ðt¤tkf VËtE sEþ ,tu ? ytV, yt¤ðu ,tu ?... ™t, yðtu fþtu ¼¤ hnu ™n. yhu ! ‘nwk Œw,o r,{tk ..xftE ..zeþ ,tu ?’ yt ..ý ¼¤ ht¾ðt™tu hnu ™n. yt r™¼Þ,t™wk Ëw¾.

(3) °teswk Ëw¾ {nt,]rÃ,™wk. yrhnk, ¼,ðt™ ,qÂXt ,wü{t™ Út¤t, yt.ýt

..h Eðu̇dEðto «EÒt ÚtE ,Þt. yux÷u ,tu s„„™e Eðo@uc rð¼qr, yt.ý™u y™Wfqp ÚtE ,E. ..Ae ƒeS fE ðM,w™e y™Wfqp,t fhðt™e Q¿e hmu Au ? yt s„„{tk ðe,ht„ ¼,ðt™Úte [rzÞt,e ,tu þwk ..ý yu{™e rhtuÞ™e ftuE ðM,w s ™Úte y™u yt.ý™u yuðt ,wü «EÒt ðe,ht„ {¢e ,Þt Au ..Ae ƒeò fþt™e Þ Îk¾™t s þt™e hmu ? su™u ftune™qh nehtu {¢e ,Þtu ntuÞ, yu™u nðu ft[™t xofzt™e fu [th Vtx÷t [ºtht™e Îk¾™t þt™e hmu ? yu ,tu s™{ ..qh,tu ,]ó ÚtE ,Þtu. yu{ yt.ý™u ,wü «EÒt ðe,ht„ «¼w {¢e ,Þt yux÷u yt.ýu ,tu yuðt ,]ó ÚtE ,Þt fu s„„™e ƒþe [es™e Îk¾™t s ™ hmu. yt{ «¼w ,qXu r™Þ-,]ó,t™Wk Ëw¾ ÚttÞ.

(4) [tuÚtwk Ëw¾ rs™ðtýe™t {M, ..t™Wk :

«¼w ,wü{t™ ÚttÞ yux÷u ¼,ðt™e y™k, fÕÞtýfh ðtýe™Wk y{],..eðt {¤u y™u yu™t ..t™Wk Ëw¾ y.hk.th ntuÞ. Ë{htrCEÞ fuðe™tu Sð ..nu÷t ½ð{tk ,wÿËU™ htò; yu{™t ..h ðihe yÂð™þ{toyu CEð ÚtE™u ðihÚte yÂð™ s¤,e hu,e ðhEtðe ïÞthu yu{ýu yt ÞtCE fÞwO,

'ýýtuh.thkr{ ËkËthu ÷Øk {yu yËGwÕ÷nk yr{Þ{þk rsýðÞyk'- yÚtto,T 'yntu ! y..th yuðt ËkËth{tk {™u yr,Gw÷¼ y{],{Þ rs™ð[™ {éÞt !' ..Ae rð[tÞwO ',tu yu yr,Gw÷¼ rs™ð[™ ..t{e™u nwk Ëv¤ fhwk !' þe he,u Ëv¤ Út,t rþu ? fntu, yu ð[™u y{÷{tk W,the™u Ëv¤ ÚttÞ. ,wÿËU™ htò yu fhe hÌtt Au. yu rs™ð[™ þwk Au ? ,tu fu

"¾r{yÕðk ¾{trðyÕðk, WðËr{yÕðk, WðË{trðyÕðk''

yÚtto,T 'yt.ýu ƒeò™u ût{t yt.ðe y™u ƒeò™e ût{t {t,ðe. yt.ýu W.þtk, Útðwk y™u ƒeò™u W.þtk, fhðt.' yt{tk ðÞtkÞ ¢tuÄ fhðt™e fu Wf¤tx fhðt™e ðt, ™Úte, yux÷u ,wÿËU™ htò yt rs™ð[™u y{÷e fhðt ™¬e fhu Au fu {thu hu,e ðhEtð™th ..h ¢tuÄ, îu»t, ÄýÄ{tx fþwk ™m fhðt™u. ð¢e yt rs™ð[™t ..t÷™{tk yíÞk, yt™kCE {t™ðt™tu. yt yt™kCE yt Ëw¾ rs™ ,qXât ..h ÚttÞ. fu{fu rs™uih ¼,ðt™u yt ût{t™tk-W.þ{™tk ð™ ytÃÞt, yu s yu{™e ,wÂü«EÒt,t.'rs™ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ', 'rs™uih ¼,ðk,u yt yý{tu÷ ð™ ytÃÞt yu yu{™e ,wÂü ÚtE ™u {™u yu {¢e, ,wÚte Ëw¾ ÚttÞ Au.

(5) ..tk[{wk Ëw¾ Wå[r™©t {éÞt™Wk Au.

Sð™ Sð,tk {tÚtu ðu Ëtht™e r™©t ntuÞ, yux÷u fu Ëtht™u ytr©, ntuEyu, Ëtht™u ytÄe™,t-ytÄe™..ýwk ntuÞ, ,tu Ët{tuÞ Ëw¾ ™m ..ý {ntËw¾

ÚttÞ Au. ..Í™™u Ëtht ..r,™e r™©t ntuÞ, rþ»Þ™u Ëtht ,wh™e r™©t ntuÞ, ..wºt™u Ëtht r..,t™e r™©t ntuÞ, rCët™™u Ëtht htò™e r™©t ntuÞ, ™tufh™u Ëtht þuX™e r™©t ntuÞ ,tu yu Ëw¾Y... ƒ™u Au. yt r™©t yux÷u ytÄe™,t. r™©tðt¤tu {tÿE su™u r™©,-ytr©, ntuÞ yu™u Ëðu̇dEðto ytÄe™ ntuÞ Au. ðt,ðt,{tk yu™u ..qAu ™u yu fnu ,u{ s fhu. su ðze÷™e r™©t {tÚtu ht¾e, yu ðze÷™e yt¿tt,{t,©þo™, RåAt.. ƒÄw {tÚtu [ztðu.

nðu ðu yt.ýu ¼,ðt™e r™©t {tÚtu ht¾e, ,tu ƒÄwk ¼,ðt™e yt¿tt {wsƒ s fhðt™wk y™u yu{tk ¾wþ hmuðt™wk. ¼,ðt™ ,qXu ðÞthu ? ,tu fu yt.ýu ¼,ðt™e r™©t {tÚtu [ztðeyu, ,tu yt.ýu ¼,ðt™u Ëðu̇dEðto ytÄe™ ÚtE ,Þt. ..Ae yt.ýe ®[,t ƒÄe ¼,ðt™t {tÚtu ht¾e, ®[,t yt.ýu ™m fhðt™e, yt.ýu ,tu yu{™e yt¿tt s ðuðt™e; y™u yt¿tt{tk [t÷eyu yu{tk ftuE fü-yt.r¥t ðuðt {¢e, ,tu yt.ýu ,tu ¾þe s {t™ðt™e fu {thu «¼w-yt¿tt {tÚtu Au, yux÷u {thu fþwk Gw¾ ™Úte. Ëwþe÷ ..Íe ..r,™t fÌtt{tk hu,e ntuÞ, yu{tk ðÞthuÞ ftuE fü ytðu, ,tu yu {™u fþwk Gw¾ {t™,e ™Úte. Ëe,t ht{™u r™©, n,e y™u ht{™e ËtÚtu ð™ðtË{tk sðt™wk ytÔÞwk. ,tu shtÞ yu™t {™u f[ðtx ™ ÚtÞtu. yu yt™kCÚte ð™{tk ËtÚtu ,E ™u ..r,™e r™©t{tk yu {ntyt™kCE {t™,e. yu{ yt.ýu «¼w™e r™©t{tk fÕE[f»x ytðu, ytV, ytðu, ,tu Þ yt.ý™u {ntyt™kCE ÚttÞ; f[ðtx ™ ÚttÞ {txu «¼w™u fneyu Aeyu, ',w{ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ.'

',w{ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ' yu{tk 'Ëw¾' þçË™t ytðt ,tu ƒeò fux÷tÞ ¼tð ™ef¤u; ..ý yu ƒÄt Ëw¾™t {¢{tk, frð fnu Au, 'yrhnk, ¼,ðt™ [kÿ¼ Mðt{e™e ,wü{t™,t fthý¼q, Au.'

Ëthwk fÃÕ., ..ý {t™ðt{tk ÷t¼ :

'ðe,ht„ ¼,ðt™ ,wü{t™ ÚttÞ fu ™m ?' yu Ëðt÷ ƒtswyu ht¾e, yt.ýu ðu yt.ýt {™{tk {t™eyu fu ''yntu ! yntu ! «¼w™e {tht ..h fux÷e ƒÄe {nuhƒt™e Au ! fux÷e ƒÄe f]..t Au ! «¼w {tht ..h fux÷t ƒÄt ,wü ÚtÞt Au fu {™u Ëthwk Ëthwk {éÞt s fhu Au ! ™m,h yu {uÕðt™e {the þe ÷tÞft, n,e ? fu{fu nwk ht„-îu»t, ft{-¢tuÄ-÷tu¼, EÞþto-yr¼{t™... ð,uhu fuxfux÷t Gtu»ttuÚte ¼hu÷tu Awk ! rƒ™-÷tÞf™u fwÕh, þt™e ƒÄe y™Wfqp,t fhe yt.u ? ..hk,w nfef,{tk {thu ..th rð™™t™e y™Wfqp,tytu Au, yu {tht «¼w™e CEÞtÚte s Au.

«¾w ! ,{the ,wü{t™,túte s {thu ƒÃwk Ëthwk Ëthwk ƒ™e ytÔÞwk Au, ™u nS ..ý Ëthwk Ëthwk ƒ™,wk ytðu Au. ™út ! yt.™e fu÷e ƒÃe y.th fhwýt !’’ yt{ òu yt..ýu ¼,ðt™{tk fhwýt™tu ythtu.. fheyu ,tu ™wfËt™ þwk ? y™u ™wfËt™ ™m, ..ý yt..ý™u {nt÷t¼ yu ÚttÞ fu- (1) yt..ýu sz s,,,™u ytÄe™ Útðt™u ƒŒ÷u, ™u (2) s,,,™t ytr©, yturþÞt¤t ƒ™ðt™u ƒŒ÷u «¾w™u ËðudËðto ytÄe™-ytr©,-yturþÞt¤t ÚtE sEyu.

ht{tÞý fÂÕ., ntuÞ ,tu Þ...

fu÷tf ÷tuftu ytsu ht{tÞý™u fÂÕ., fnu Au. yu™u yt..ýu fneyu fu {t™tu fu, ht{tÞý fÂÕ., nþu, ..hk,w ÷tuftuyu yu™u ËÞ fnef, {t™e ÷eÄe, ht{tÞý™t Ë,T ..t°ttu™u ¾h¾h ðtM,rðf ÚttÞu÷t {t™e ÷eÄt y™u yu{™t yt[hý™u yu™u ,wýtu™u ¾h¾h ƒ™u÷e nfef, {t™e ÷eÄe, ™u ..tu,t™t Sðl™{tk W,thðt «Þí™ fÞtO, ,tu ÷tuftu™u þwk ™wfËt™ ÚtÞwk ? fntu, ™wfËt™ fþwk ™m. Q÷xwk Sð™ ËwÄthðt™t {nt™ ÷t¼tu ÚtÞt íÞthu ,{u ‘ht{tÞý fÂÕ., fÂÕ.,’ yu{ ..tuftÞto fhtu yu{tk ,{™u y™u s™,t™u ÷t¼ þtu fhtu Atu ? Q÷xwk ,{tht ð[™úte s™,t{tk fuLEf {wÄ Sðtu™u ƒwrØ¼uE y™u @Ø¼uE ÚttÞ Au fu, ‘ntÞ ! íÞthu òu ht{tÞý™wk ytðwk fþwk ƒ™÷wk ™m, ,tu {ofu yu™u {t™t™wk,’ yu fhe yu{tkÚte «uhýt ÷u,t yxfe òÞ, yu÷u ÷tuf ƒtu½t ™u ƒtu½t suðt hnu.

{t™tu fu ht{tÞý fÂÕ., ntuðt™e ðt, Ët[e ..ý ntuÞ, ,tu ..ý Ët[wk ƒÃwk s ƒtu÷ðt ÷tÞf ™úte ntu,wk. Œt.,., ..ít™e òý,e ntuÞ fu {thu ..r, ËŒt[the ™úte, A,tk þwk ..tu,t™t ƒtuf™u yu{ yu fnuþu ¾he fu ‘÷tuftu ¼÷u ,tht ƒt..™u ËŒt[the fnu, ..hk,w ,tht ƒt.. ¾h¾h ËŒt[the ™úte ?, y™u ..wºt™u òu yuðwk fnu, ,tu þwk ..tu,t™t ÷t¼ ÚttÞ ¾htu ? fu yuúte Q÷xwk, ..wºt™u yu{ fnu, ‘òu ,tht ƒt..t {nt™ ..whwºt Au, ËŒt[the Au, yu{™u ,wk ŒtÕ suðt {t™eþ y™u yu{™tu ¾of ¾of rð™Þ fheþ. yu{™e ƒÃe yt¿tt {t™eþ, ,tu ,wk Ëw¾e ÚtE sEþ’ òu ..wºt™u {t,t ytðwk fnu yu ðts/e ? ™u yu™úte ..wºt™u ÷t¼ ÚttÞ ? fu ƒt..™e Ët[e ytu¾ fhtðððtúte ÷t¼ ÚttÞ ?

ðtM,ð{tk Ët[wk ,u Au fu su ƒtu÷ðwk ..tu,t™u y™u ..h™u ytÂí{f ÷t¼{tk Q,hu.

yu÷u s ‘yrhnk, ¼,ðt™ {tht ..h y.hk.th {nh fnu Au, fhwýt fnu Au. yu{™e Œtu÷úte s XX r™,tu{tkúte ™éfþe nwk ytx÷u Ÿ[u Ëw¾e ytÔÞtu Awk,’- yu{ {t™ðwk-ƒtu÷ðwk yu{tk fþwk ™wfËt™ ™úte; ƒÕfu yuúte «¾w «íÞu f],¿t,t Œt¼ðt {txu {tuxt ¼tu,, yt.e™u «¾wÚtÂõ, fhðt™tu Wi÷Ën ƒLÞtu hnu Au. yuúte ,™-{™-Ä™úte ¼thu ¼tu,, yt.e™u yrhnk, ¼,ðt™™e ¼Âõ, fh,t hnuðtþu. yu òuE™u Ëk,t™tu™u y™u ƒeò™u ..ý Ët[e yrhnk,-¼Âõ, fhðt™e «uhýt {¤þu.

yt{tk þwk ¾tuxwk Au fu yt..ýu {t™eyu y™u ƒtu÷eyu fu, ‘ðe,ht,, «¾w ,wü{t™ ÚttÞ Au ?’ y™u {t™ðt-ƒtu÷ðt W.htk, «¾w «íÞu f],¿t,t ytÔfheyu, ƒeòytu™u yrhnk, ¼Âõ,{tk òuzeyu...yt{tk ¾tuxwk þwk ÚtÞwk ? fþwk s ™m. yu÷u «¾w™u frð fnu Au, ‘,w{ ,oXu Ëw¾ ÚttÞ.’

«¾w ! ,{u {tht ..h ,wü{t™ Úttytu Atu {tht ..h «ËÒt Úttytu Atu, {tht ..h Œt fhtu Atu, yu÷u {thu fuE «fth™t Ëw¾ ÚttÞ Au,... Þtð,T [h{ y™k, Ëw¾ ÚttÞ Au.

yt fnu™th W.taÞtÞ Þþturðs¤S {nthts {nt™ ™iÞtrÞf ,tŠff ¼uòðt¤t n,t, yu ™ ¼q÷þtu. ..oðto[tÞo ‘W.r{r,’ þt†fth rËØŠ»t „ýe {nthts yrhnk, «¾w™e y.hk.th fhwýt fnu Au.

¾wŒE „ýÄh ¼,ðt™ fnu Au,

‘[woËEkr... rsýðht r,íÚthht {u ..ËeÞk,w’ ,eÚtOfh [tuðeË rs™ðh ..ý {tht ..h «ËÒt Úttytu. y÷f, yt «ËÒt,t Œw™Þt™t ht,e îu»te {tyË™t suðe «ËÒt,t ™úte, ®f,w ,tÂ¥ðf «ËÒt,t Au yu÷u yt..ýu ‘«¾w™e «ËÒt,t-Œt ,tu fÂÕ., Au’ yu{ {t™ðt™wk ™úte, ..hk,w Ët[e Œt {t™e «¾w™u «úutð™t fh,t s hnuðt™wk fu, ‘«¾w {tht ..h Œt fhtu, f].t fhtu, suúte {thu WØth ÚttÞ.’

‘«¾w Œt fhu Au fu ™m’ yu [[to ƒtsyu {ofe, yu rð[thtu fu su yu{ {t™u Au fu ‘«¾w Œt fhu s Au,’ y™u yu{ {t™e «¾w™u ðthkðth Þt[u Au fu,‘«¾w {tht ..h Œt fhtu,’ yu™k ..tu,t™k rŒ÷ «¾w «íÞu fuðwkf ÚttÞ Au ? «¾w™t Ët{u yr¼{t™ðt¤wk ? fu ™{ú,tðt¤wk y™u Ët[wk þhý Môefth™thwk ?

«¾w «íÞu™e yt ™{ú,t y™u «¾w™tk þhý™tu Môefth ..k[Ëo°tfthu fhtttu Au. yu yu{ýu {ofu÷e «úutð™t{tk òuE þftÞ Au. yu{ýu fhtwk Au,

‘‘{oÍu yÂBh ..tðu, yýtE {turðtrËyu,
yýr¼Òtu ¼tðytu; yr¼ÒturËyt.

yÚtto,T «¾wk nwk ..t.e Awk. y™tŒ {turúte ðrË, Awk, {turúte ¼trð, Awk,

(rð[thtu ytðu Au ,u {tunúte ¾hztÞ÷t ytðu Au ,úte) ¼tðúte Þt"u ..h{túttoúte ðM,w ÂMútr,yu y"r¼¡t Awk, yfwÍ Awk, («¼w ! yt..™u «túto"t fhwk Awk fu yt..™e ŒÞtúte) nwk yr¼¡t Úttô Ë¿tt™ Úttô'' yt{tk ¼,ðt™"u ..tu,t™e ..tr..,t, yÄ{ {tunðtrË,,t y"u yfwÍ,t fre™u ..tu,™e ™{ú,t Œptoðe. ðÞtk «¼w ,{u ..h{ ..rðºt ? ðe,ht,, ? y"u y"k, ¿tt™e ? y"u ðÞtk nwk ..t.e {tunt¼Þtuo ? y"u ËhtËh y¿tt™ yfwÍ ? ¼tux y"u fwzÚt÷ ? yt..™e yt,,¤ Q¼ðt ÷tÞf ™Úte yux÷tu nwk n÷ftu Awk, ™e[tu Awk. «¼w"u yt.ýtu yt ¼tð Œt¼tze™u þwk fhe hÌtt Aeyu ?

(1) Ëtu x[™t yÞtk, þwØ Ëtu™t Ët{u Ëtð yþwØ"u ,Æ™ {r÷™ frúth suðtk ÷tuZtk þe he,u htuV {the þfu ? yu{.

(2) Ëtð {tur½u÷e h{, fh"thtu ftŒf Œt..,., ÷tuf™t ..uËtfðtŒtu hu,e"tu Z,÷tu ðhËtŒúte ¼e"tu ÚtÞtu ntuÞ yu{tk ¼h f"tðe h{, h{"thtu ftŒf yu {tuxt rððufe y"u rs™{kŒh Ä{ptŒt ytrŒ ËÞ,T¿tt™ «urh, ËwkŒh Ä{Úttt"tu Q¼t fh"th «tiZ ..whw»t"e Ët{u þtu htuV {the þfu ? fu {U ,{tht fh,tk fnw Ëthwk f"tÔÞwk ? yu{-

(3) yufzu yuf ¼wkx™th ftŒf {nt.krz, fu «tuVËh Ët{u þtu htuV {the þfu ?

Ëthtkþ: yt ºtý ò,™t Œt¾÷t{tk ftŒf ™{ú,t s ht¾e þfu, yu{ yn ºtý ò,™e yÄ{ fûttytu, ËhtËh ..t..r÷ó,t, {tunðtrË,,t y"u yfwÍ,tðtŒtu yt.ýtu Sð yÞtk, ..t..rð™{woõ, þwØ,t, ¿tt™ Þtu,, «ð,of,t y"u y"k,¿tt™ Ëk.Òt,tðtŒt ¼,ðt™e y.ûttyu yÄ{fûtt{tk hnu™tht ntuðtúte «¼w yt,,¤ ™{ú,t fu{ ™ ht¾e þfeyu ?

'«¼w™e yt.ýt ..h fhwýt ðhËu s Au,' yu{ {t"ðt{tk «¼w fhwýt ¾h¾h fh"th ntuÞ fu fÂÕ.., fhwýt, ..hk,w yt fhwýt™e {tuÞ,t yt.ýt rŒ÷™u «¼w «tÞu ™{ú f"tðu Au, yu{ «¼w™k þhý ..fztðu Au. ..cÃtu,

«&™ : «¼w™e Œt {t"e yu{tk «¼w"k þhý ..fzâwk þe he,u fnuðtÞ ?

W¥th :- «¼w™e Œt {t"ðt{tk su ftkE Ëthwk «tó ÚtÞwk yu «¼w™e Œtúte «tó ÚtÞwk yuðwk ÓŒtúte {t"ðt{tk ÓŒ"u yu r"ÿÞ ÚttÞ Au fu, ''{thu ftkEf Eü òuE,wk ntuÞ ,tu «¼w™e Œtúte s Eü {ºðt"wk, yu{ ftkEf yr™ü xtYðk ntuÞ ,tu «¼w™e Œtúte s yr"ü xºðt"wk; yu [tu÷Ë ðt, Au. ,úte Eü-yr"ü ÿÔtu «Ëk,{tk {thu ,tu «¼w™k þhý Au.''

yt{ Ëthwk {ºðt{tk fu ™hËwk xºðt{tk «¼w™e Œt «¼w"tu W.fth {t"™"u þe ¾tux ytðe ? þwk ™wfËt™ ÚtÞwk ? ..cÃtu,

«&™ : «¼w™e Œt ..h Sðu, Œt ..h ytÄth ht¾u, yu ..Ae ..whw»ttÚtoe™ yuŒe ™ f"e òÞ ?

W¥th : ,tu ..Ae yu"t ..h ,tu yt «§ ÚttÞ Au fu òu «¼w™e Œt ™ {t"u, «¼w"tu W.fth ™ {t"u ,tu þwk yu r™{fnht{ ™ ÚtE òÞ ? ™,wýtu ™ ÚtE òÞ ? W.fthe™tu W.fth ™ {t"u yu ™,wýtu fnuðtÞ. yts™t fux÷tf Atufht ytðt ÚtE ,Þt Au ™"u ? {t,t r..,t"tu W.fth {t"ðt ,iÞth ™Úte, yu{ «¼w"tu W.fth ™ {t"u yu ..ý þwk ™,wýt ™ fnuðtÞ ? ftfe «¼w"tu W.fth {t"™"t ..whw»ttÚtoe™ ™Úte ntu,t, ..hk,w ..whw»ttÚteo s ntuÞ Au; y÷f, ½tf ËtÚtu sqX-yÑer,-rðtiËtt, ð¡uhu ..t.tu"t ..whw»ttÚto ™Úte fh,t; fu{fu {t"u Au fu, 'yt.ýu ËeÄe ÷tE™ ..h [t÷tu, «¼w™e ŒtÚte òuE,wk {¤e s hnuðt"wk Au. yu «¼w™e Œt {txu yt.ýu ,tu «¼w™e ¾qf ¼Âõ, y"u «túto"t fhtu fu «¼w ,{tht y®[íÞ «¼tðu {thu EUV¤ rËÂØ Úttytu.' yt{ yt{ «¼w™e Ëthe ¼Âõ,..cþof «¼w ..h ..tft rðïtËÚte «¼w ..tËu Eu ftÞo rËØ Útðt™e «túto"t fhu Au, ™u yu™u Eü ftÞo rËØ ÚttÞ Au. yt{tk ..whw»ttÚtoe™ Úttðt™e ðt, s ðÞtk ytðe ? yu{ fntu, Ëðt¤,t ™ Œt¾tE, ,tu ..t..™t ..whw»ttÚto ™hn ðÄthu, ..hk,w «¼w-¼Âõ,™t ..whw»ttÚto sYh ðÄthu.

ËwŒþo™ þuX"t Sð™ ™tufhe"t þuXu Ë{ðe ŒeÄwk fu, yt "™{tu yrhnk,tÞk'{tk ,tu s™{-{hý™e Xkze Wztze Œu; fu{fu ytftþ{tk Qze òÞ yuðt {tuxt {nthts òu {k"t yt.u ,tu yu Ët{tÞ {k"t, Þt"u nðt™e Xkze htuufu yux÷tu s {k"t Úttutu s yt.u ? yuðt ÷Âç¤Äh {ntí{t yt.ðt fuËu íÞthu ftuE {nt™ rËÂØ fh"th {k"t yt.u. yux÷u yt ,tu Œw¾¾tto ËkËth{tk ðthu ðthu s™{ {hý ™ fhðt ..zu yuðtu {k,h ,"u ytÃÞtu Au, yu{ Ë{S ht¾su, y"u yu"t ..h ¾qf @Øt ht¾e yu"wk hxý fh,tu hnusu.'

fË, þuX™e ðt, yu"t {"{tk Q,he ,E. yuýu ..tu,t"t rŒ÷{tk yu"t ..Œ W.h ¼thu @Øt ðÄthe ŒeÄe yu"t {"™u yu{ ÚttÞ Úttu fu, 'nt nt «¼w ! ,{u {tht W.h fux÷e fÄe Œt fhe ! yntuntu ! ytðtu {k"t {"u yt.e ŒeÄtu? íÞthu yt fux÷tu fÄtu Ÿ[tu {k"t !'

yt ..tu,t"t ntÞt{tk QÃ¤,t ¼tð{tk yu fux÷t yúttt,, ..wÛÞ W.tSo hÌttu Au ! yu ..Ae"t ¼ð Ëtútu rð[thòu. ËwŒþo™ þuX™t ¼ð{tk Wå[fwo¤ ÄŠ{c {t,t r..,t, s™{Úte {ntËk.Â¾t, ŒtÕð-,whw"tu Þtu,,... ð¡uhu ,tu Wå[Ët{,úe

{œe s; W.htk,{tk {™Wk Ëèð fux÷wk fÄwk òuhÕth {è÷wk Au ? yt fÄwk Ÿ[e fturx™t ..wÛÞ rð™t Útturwk s {ðu ? yu{ “™{tu yrhnk,tyk’ ..Œ W.h™e yÚtt,, y.hk.th @Øt y™u hxýtyu yk,hti{t{tk þw¼ y™tÿkÄ þw¼ ËkMfth fux÷t fÄt ™tÎÞt ! y™u ,u ..ý fuðt òuhÕth ™tÎÞt nþu ! fu Ëw©tþo™ þuX™t ½õ{tk yu fux÷eÞ Ÿ[e Ëw¾Õh @tðf Ä{™e ËtÄ™t fhu Au ! yu{tk yu ..ðo-r,rúytyu ..ti»tÄ-W.ðtË fhe ™,h™e fnth þqLÞ ½h{tk «r,{t ftÞtuÍ,o aÞt™u hnu Au ! su{tk y½Þt htýe™tu W.ÿð ytðu Au,... Þtð,T þoºyu [zðt™Wk ytðu Au ! A,tk ÷tþ ..ý fúñðú,, y®ËtðúÚ, y™u «r,{tðú,Úte [÷tÞ{t™ Út,t ™Úte.

yt fÄtu ftu™tu «,t.. ?

fntu, ..oþuo ..tu,t™t rŒ÷{tk Ähu÷e “™{tu yrhnk,tyk’ ..Œ ..húte yÚtt,, @Øt y™u hxýt™tu ,Útt yu ½õ{tk ..tyé™t ..qh{tk ÷tfz™t ¾qkxt{tk ..htuðtË sðt™Wk ytÛÞwk ,tu ..ý Ëèð y¾kz ht¾e “™{tu yrhnk,tyk”™e hxýt [t÷w ht¾ðt™tu «,t...

ðt, yt Au, ‘ðe,ht,, «¼w fhwýt fhu Au fu ™m’ yu [[to ftswyu ht¾e. yt.ýt rŒ÷{tk «¼w™e fhwýt ..h ¼thu E,fth, ¼thu @Øt y™u ¼thu fnw{t™ ht¾e Eü-«tÂÃ,{tk y™u yr™ü-r™ðthý{tk ¼,ðt™™e ŒÞt fthý¼q, {t™e ¼,ðt™ «íÞu yt¼th {t™ðt™Wk, f],¿t,t Ôõõ, fhðt™Wk fh,t hntu, “«¼w ,{the fnw ŒÞt ! ,{thtu fux÷tu fÄtu W.fth ! fu {thu yt {™,{,wk f™e ytÛÞwk; {thu yý,{,wk yr™ü xè÷wk. ,{thtu «¼w ! ¾qf ¾qf yt¼th {t™Wk Awk !’’ yt{ nÞu «¼w™e ŒÞt ðËtðe «¼w™tu yt¼th {tLÞt fheyu yu{tk yt.ýwk òÞ þwk ? þwk f,zu ? {nt™ ytí{tytu ßÞthu yúÚte s Ÿ[u ytÔÞt Au, ,tu yt.ýu yÚtt,, y.hk.th «¼w-ŒÞt ..h òuhÕth @Øt fhe «¼w™tu ðthkðth fu{ yt¼th ™ {t™eyu ? ™u yu{ yt.ýu ..ý fu{ ™ Ÿ[t ytðeyu ?

‘ðe,ht,, ŒÞt ™Úte fh,t yuðwk ,fÚte rËÙ ÚttÞ Au,’ ytðwk ŒtuZ znt.ý fhðtÚte y™u rŒ÷{tk «¼w™e ŒÞt ..h @Øt ™ Ähðtúte yt.ýu fÞwk {tuxwk fÕÞtý ..t{e sðt™t ?

ŒuÕð.t÷ yuf Ztuh [tuh™thtu ™tufh su™u sk,÷{tk É»t¼ŒuÕð ¼,ðt™™e «r,{t {œe. ,u yu™e òuhÕth W.tË™t{tk ÷t,e ,Þtu ,tu yu s ½õ{tk yu s ™,h™tu htò ÚtE ,Þtu ! y™u yu™u htò™e fLÞt ..hýðt {œe ! ¾wfe fuðe ÚtE fu yt htò-htýe yuf ðth ™,h fnth ð™{tk ,Þt Au. íÞtk yuf ½e÷-½hðtz suðt {tyË™u òuE htýe™u òr,M{hý (..oþo ½ð™Wk) ¿tt™ ÚttÞ Au y™u

yu {tyË™u ..oþo ½õ{tk ..tu,t™t ..r, ,hefu swýu Au ..Ae yu™u fnu Au,

‘{nt™w¼tð ! yt ,wk þwk fhu Au ? ,wk ðe,ht,, «¼w™t Ä{™e ythtÄ™t fh, yu «¼w™e ¾qf ¾qf ..qò ½Âõ, fh.’

íÞthu ..u÷tu fnu, ‘nwk yuðwk fþwk {t™,tu ™Úte.’ íÞthu htýe fnu ‘½÷t ytÞ[e ! yu ,tu òu fu nwk ,the ..oþo ½ðu ..î™e n,e. yt.y™u ™Œe™t ðnuý{tkÚte ¼,ðt™™e «r,{t {œe. {tht rŒ÷{tk ¼,ðt™ «íÞu ¾qf ½Âõ, fnw{t™ QÁ÷wk. {U ,™u «¼w-½Âõ, fhðt Ëq[ÔÞwk; ..ý ,U ,tu Ÿ¼t ÷ðtht s fÞto fu, “nwk yt™u ftkE ¼,ðt™ {t™,tu ™Úte, yt ,tu ..íÚth Au, yt™u ..qsðtÚte þwk ÚttÞ ?’’

{U ,™u ¾qf Ë{òÔÞtu fu, “ytðwk ŸÄw ™ ftu÷tÞ, ..t.. ÷t,u. yt ,tu {tuxt ¼,ðt™ Au yu{™e ŒÞtÚte yt.ýu Sðe þfeyu Aeyu yu{™e ¾qf ½Âõ, fheyu ,tu yt.ýu yt «¼w™e ŒÞtÚte Ëthe ,,r, y™u ¾qf Ëw¾ ..tyeyu.’’

yt ,U {tLÞwk ™m yux÷u rS ½xf,tu Au, ™u {U ¼,ðt™™e ¾qf ½Âõ, fhe, ,tu «¼w™e ŒÞtÚte nwk yt htò™e ..ðhtýe ÚtE Awk, ™u ,wk rS yt ŒÕŒÞt{tk Au. {txu nðu ¼,ðt™™e ½Âõ,{tk ÷t,,.’’

htýeyu ½ýwkÞ Ë{òÔÞtu ..ý ..u÷tu ¼thu f{eo n,tu, ™ {tLÞtu ,u ™ s {tLÞtu. yu ‘{qŠ, ,tu ..íÚth Au yu™u ¼,ðt™ {t™ðtÚte y™u ..qsðtÚte þwk ðu ?’ yuðwk {t™,tu hÌtu ,tu þwk ..tBÞtu ? yu™t ytí{t™tu þtu WØth ÚtÞtu ? {qŠ, nfef,{tk ¾h¾h ¼,ðt™ ™Úte yuðtu rËØtL, ftkÄe fÍËu yu þwk ¾txe òÞ ? íÞthu yt™e ¼tks,z{tk ..zât rð™t yu™tu rð[th fÞto rð™t {™{tk ¾h¾h {t™e ÷eÄwk fu, ‘{thu ,tu yt Ët[uËt[¼,ðt™ s Au’ y™u ..Ae yu{™e ..qò½Âõ, ðkŒ™ ,wý,,t™ ð,uhu fÞuo òÞ, ,tu yuÚte {tuxtu ÷t¼ yuf yt Au, fu ¼,ðt™ ntshtnswh ŒuÕ¾ðtÚte ¼,ðt™™tu rð™Þ fhðt™tu {nt™ ÷t¼ {ðu Au. yuf Ët{tLÞ ËtÄw™tu rð™Þ ..ý òu {nt™ ÷t¼ yt.u Au, ,tu ..h{,whw «íÞu yt.ýt rŒ÷{tk rð™Þ¼tð ytðu, yu fux÷tu fÄtu {tuxtu ÷t¼ yt.u ? ,tu rð[thtu ÷t¼ þu{tk ? ‘{qŠ™u yrhnk, {t™e yu yrhnk,™tu rð™Þ Ä{o f{tðt{tk ÷t¼ ? fu {qŠ, ,tu sz ..íÚth Au, yu ftkE yrhnk, ™Úte’ yu rËØtL, Mútt.ðt{tk ÷t¼ ? yt ðtu s «§ yrª Q¼tu ÚttÞ Au fu, ‘ðe,ht,, ¼,ðt™ f]..t-ŒÞt fhu ™m yu rËØtL, Mútt.ðt{tk ÷t¼ ?’ fu ¼,ðt™ ŒÞt fhu s Au Þt™e yt.ýt rŒ÷{tk ¼,ðt™™e ŒÞt «íÞu f],¿t¼tð y™u ™{ú,t-r™h¼{tr™,t fuþðt{tk ÷t¼ ? M.ü Au fu, **yt.ýt rŒ÷{tk WÄt{ «þM, ¼tð ..uŒt ÚttÞ yu{tk ÷t¼ Au.** yux÷u ¼,ðt™ ŒÞt fhu fu ™m yu [[oðt™t ÷t¼ fh,t ¼,ðt™™e ŒÞt «ËÒt,t

{t"e [t÷ðt{tk ÷t¼ Au. ÷t¼ fÞt ? ,tu fu y™uf «fth™t Ëw¾ {¤u Au. «¼w™e ŒÞt ÚtE ,tu XUX r™,tuŒ{tkÚte ƒnth ™ef¤e yn¢ ËwÄe Ÿ[t ytÔÞt, W.htk, «¼w {éÞt rs™ptË™ {éÞwk. ythtÄ™tytu {¤e y™u nS ..ý yt,¢™e ythtÄ™tytu {¤ðt™e Au. ƒÄwk «¼w™e ŒÞt ,wÂü «ËÒt,t W.h {éÞwk ,u {¤ðt™wk yu s {tºt Ëw¾ ™rn, {ntËw¾ Au. yux÷u frð fnu Au, ‘,w{ ,qXu Ëw¾ ÚttÞ.’

(Rr, ©e [kÿ«¼rs™ M,ð™ rððu[™t)

©e ËwrðrÄ™tÚtrs™ M,ð™-9

÷½w ..ý nwk ,w{ {™ ™rð {tðwk hu, s,,,,wÁ ,w{™u rŒ÷{tk ÷tðwk hu,
fwÞ™u Œesu yu þtƒtþe hu, fntu ©e ËwrðrÄ rsýkŒ rð{tËe hu...1
{ws {™ yýw{tknu ¼Âõ, Au ÍtÍe hu, ,un Œfe™tu ,wk Au {tÍe hu,
Þtu,e ..ý su ðt, ™ òýu hu, ,un y[rhs fwÞÚte nwytu xtýu hu..2
yÚtðt rÚth{tkne yrÚth ™ {tðu hu, {tuxtu ,,s ŒoÝ{tk ytðu hu;
sun™u ,usu ƒwÂØ «ftþe hu, ,un™u Œesu yu þtƒtþe hu...3
W¥tðo {q¤, ,Áðh yÄ þt¾t hu, AkŒ ..whtý yunðe ¼t¾t(ðt[t) hu,
y[rhsðt¤u y[rhs feÄwk hu, ¼õ,u Ëuðf fths ËeÄwk hu...4
÷tz fhe su ƒt¤f ƒtu÷u hu, {t,tr..,t {™ y{eÞ™u ,tu÷u hu;
©e ™Þrðsþ rðƒwÄ™tu rþ»Þ hu, sþ fnu E{ òýtu s,Œeþ hu..5

©e ËwrðrÄ™tÚtrs™ M,ð™-rððu[™t-9

÷½w ..ý nwk ,w{ {™™rð {tðwk hu, s,,,,wÁ ,w{™u rŒ÷{tk ÷tðwk hu,
fwÞ™u Œesu yu þtƒtþe hu, fntu ©e ËwrðrÄ rsýkŒ rð{tËe hu...1

¼tðtÚto : nu s,,,,wÁ ! nwk ™t™tu A,tk yt..™t rŒ÷{tk Ë{tE þf,tu ™Úte, y™u yt.. {tuxt A,tk yt..™u nwk {tht ™t™t rŒ÷{tk ÷tðe (Ë{tðe) þfwk Awk, ,tu yt þtƒtþe ftu™u ŒuÏtu ? ({™u fu yt..™u ?) ,u nu ËwrðrÄ™tÚt ¼,ð™ yt.. rð[the™u fntu.(yt ..nu÷wk W¥tÞwk)

rððu[™ : ËwrðrÄ™tÚt ¼,ð™u {tuût{t,¢™e ËÞ,,T rðrÄ Þt™u {tuût{t,¢ ..h þe he,u «Þtý fhe þftÞ ,u ythtÄ™t rðrÄ ƒ,tðe n,e. yux÷u {tuût,,{™e ËÞ,,T rðrÄ ƒ,tð™tht ntuðtÚte ¼,ðt™™wk ™t{ ËwrðrÄ ..zâwk Au.

nu ¼,ðt™ ! nwk ÷½w Awk, fthý fu nwk ŒeË Awk. Mðt{e fh,tk ŒeË nk{uþt n÷ftu ntuÞ. ™e[tu ntuÞ, ™t™tu ntuÞ. ðe¤e nwk yð,,ýe Awk, yux÷u ..ý ™t™tu Awk, y™u yt.. ,,wý,,wý™t ¼kzth Atu ,uÚte yt.. {tuxt Atu.

nwk ÷½w A,tk yt..™t rŒ÷{tk Ë{tE þf,tu ™Úte yu ytùÞo Au. yt..™wk rŒ÷ yux÷wk rðþt¤ Au fu ,u{tk ƒÄt Ë{tE þfu Au, A,tk nwk ŒeË ,hefu Ë{tE þf,tu ™Úte yux÷u yt..™t {™{tk {™u MÚtt™ {éÞwk ™Úte. nwk ™t™tu A,tk «¼w™t rŒ÷{tk ™ Ë{tÞtu, yu ytùÞo Au. yn¢ «§ ÚttÞ,

«§:- «¼w™t ¿tt™{tk ,tu Ëðo Sðtu ytðu Au, ,tu ¼,,t yt.ýu fu{ ™ ytÔÞt ?

W¥th :- ƒeò Sðtu su{ «¼w™t ¿tt™{tk ytÔÞt, ,u{ nwk ..ý «¼w™t ¿tt™{tk ,tu ytÔÞtu, ..ý ,u ,tu Sð Ët{tLÞ ,hefu ytÔÞtu, {thu ,tu «¼w™t rŒ÷{tk ŒeË ,hefu ytððwk Au, Ëuðf ,hefu ytððwk Au, Þtuøt ÷tÞf ,hefu ytððwk Au. ,u ytÔÞtu ,tu ƒÄwk ..tBÞtu. frð fnu Au, nwk «¼w™tk {™{tk Ë{tE þf,tu ™Úte, ßÞthu {tht ™t™t rŒ÷{tk nwk «¼w™u Ë{tðe þfwk Awk; yux÷u «¼w ! ,{u ,,{u ,ux÷t {tuxt, A,tk {tht ™t™t rŒ÷{tk Ë{tE òytu Atu y™u yt..™t {tuxt rŒ÷{tk nwk ™Úte Ë{t,tu, yu fuðwkf ytùÞo ? fŒt[ftuE {™u ..qAu,-

«§ : ,wk {tuxt «¼w™u fuðe he,u ™t™t rŒ÷{tk Ë{tðe þfu Au ?

W¥th : nwk «¼w™wk aÞt™ fÁk Awk ,u{tk «¼w {tht aÞt™{tk yux÷u fu {tht rŒ÷{tk Ë{tE òÞ Au. aÞt™ rŒ÷{tk fhðt™wk ntuÞ Au, y™u aÞt™ yuðe ðM,w Au, fu rŒ÷ ,,{u ,ux÷wk ™t™wk, ..hk,w aÞt™tu {tuxtu ..ý rð»tÞ yu rŒ÷{tk nqfnq ð,tðÞ Au. yux÷u fnuðtÞ fu yrhnk,™t aÞt™ ð¾,u ™t™t ..ý rŒ÷{tk {tuxt yuðt yrhnk,-ðe,ht,,™u ÷tðe ƒuËtzât.

¼,ðt™™u {™{tk ÷tððt™tu «Þtu,, :-

yt he,u ðnu÷e Ëðthu rð[thðt™wk fu, yrhnk, òýu Ët{uÚte rðnth fh,tk fh,tk ytðe hÌttk Au, ™u ..Ae «¼w ™Sf ytð,tk yt.ýu òýu yt.ýt ÓŒÞ{tk ,,tuXðu÷t hí™™t ®ËntË™ ..h yu{™u rƒhts{t™ fÞto. nðu ûtý¼h ..k[hk,e hí™tu™t ®ËntË™ ..h Ëwðýo ftÞt™t «¼w™u òuÞt fhðt™t, ..Ae «¼w™u [t{h Z¤t,t òuðt™t. ..Ae ..tA¤ ¼t{kz¤ðt¤t òuðt™t. «tr,ntÞo ™e[uÚte yt «{týu,- ®ËntË™, [t{h, ¼t{kz÷, Aºt, yþtuf𠕆]ût, ŒuðŒwkŒw¼e ..w»..ð]Âü, rŒÔÞæðr™, ®[,™{tk yt{ yuf yuf «tr,ntÞo Œ{þ: ðÄth,t sðt™wk, ™u ..qðo™t áÞ{tk W{uhtu fh,t sðt™wk... yu he,u ®[,™ fhðt™wk.

«§ : yt{ yt.ýu «¼¼™Ïk a÷Þt™ fhe «¼¼™Ïu ,tu a÷Þt™{tk yux÷u fu yt.ýt {™{tk ÷tðe þfeyu Aeyu; ..hk,w «¼¼™t rŒ{tk yt.ýu fu{ Ë{tE þf,t ™Úte ?

W¥th : «¼¼™e yt,¤ yt.ýu yt.ýe ..tu,t™e ò,™u '÷¼¼' yux÷u fu «¼¼™t y÷f¥t þuX ,hefu ,tu ™ s Ë{Syu, ..hk,w Ëuðf ,hefu Ë{s,t ntuEyu, ,tu ..Ae «¼¼™t {™{tk yt.ýu Ëuðf ,hefu fu{ {ksoh Út,t ™Úte ? fntu yux÷t s {txu fu «¼¼™t Ëuðf ,hefu™t su ÷ûtýtu òuEyu yu ÷ûtýtu yt.ýt ..tu,t™t{tk Œ¢t,t ™Úte, ìÞthu «§ Útt Þ,-

«§ : «¼¼™t Ëuðf ,hefu™t fÞt fÞt ÷ûtýtu òuEyu ?

W¥th : «¼¼™t Ëuðf ,hefu™t ÷ûtý Ë{sðt {txu ŒwLÞðe ¾of WŒth-W{Œt-fÚhŒt™-«u{t¤ þuX™t Ëuðf™tk Sð™ ..h ™sh ™t¾tu. {t™tu fu þuX ™tufh™u yu™t ntuÄt y™u ÷tÞt, fh,tk Ät÷tO fh,tk ðÄthu ..,th ,Útt ftu™Ë ð,thu yt..,tu ntuÞ y™u ™tufh ¾t™Œt™ ntuÞ ,tu, (1) ..nu÷wk ,tu ðvŒthe ¾of òªðu Au; (2) þuX™e yŒf ..¢he ht¾u Au.

ðvŒthe yuðe ? fu feò ftuE yu™u ,,{u ,ux÷tu ÷÷[tðu, ..hk,w ..tu,u þuX™e ðvŒthe ™n Atuzu. (3) þuX™ïk ,tu n÷fwk ™ ftu÷u yux÷wk s ™n, ..hk,w þuX™t ..w°t™e, y™u ..î™e™e ®Œt ..ý ™n fhu. yu{™e ..tu,u ftkEf n÷fe Þt ,wÃ, ðt,tu òý,tu ntuÞ ,tu ,u ..ý fnth ™n ftu÷u. yt.ýu «¼¼™e r™kŒt ,tu ™ fheyu, ..hk,w «¼¼™t Ëk½t ËtÄw-ËtæðeŒtðfu-©tðft™Ïk ,wÃ, fnth ftu÷eyu ™n ™u ? yu{™e ®Œt fheyu fu ™n ? òu r™kŒt fheyu, ,tu yt.ýu «¼¼™u ðvŒth ðÞtk hÌtt ? ,tu «¼¼™t Ëuðf þe he,u ?

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૫,અંક-૩૫,તા.૧૬-૫-૧૯૮૭

yŒf fuðe ? : ðe ™tufh þuX™e yuðe yŒf òªðu Au fu, (1) þuX™e yt,¤ ..tu,u þuX™e su{ ™n fuËu, (2) yŒf yux÷u ðt, ðt,{tk þuX™u fŒ÷u ..tu,t™e nturþÞthe ™n f,tðu; ..ý ..tu,t™e W.h þuX™e Œt, þuX™e nturþÞthe þuX™e W¥t{,t yt,¤ fhu Au. yu{ yt.ýu òuðt™Ïk fu «¼¼™e yt,¤ þuX™e su{ ™Úte fuË,t ™u ? þuX™e su{ ™Úte ð,o,t ™u ? yt.ýu «¼¼™Ïk ,,tihð fux÷wk Ët[ðeyu ? yt.y™u yt.ýe nturþÞthe yt,¤ fhðt òuEyu Au. «¼¼™u ytk,e ftuýu h[tðe ? yu{ ftuE ..¢Au, ,tu yu{ fnuðt™Ïk {™ ™n ÚttÞ fu '«¼¼™e Œtyu h[tðe ?' ..hk,w yu{ ftu÷tu fu 'ytk,e {U h[tðe.' yu{ yt ,ukút ftuýu f™Ôtu ? ,tu fnuðt™Ïk {™ Útu fu '{U f™Ôtu,' yhu ! «¼¼™e Œt ™ ntu, ,tu ,wk þwk f™Ôtðt™tu n,tu ? fntu «¼¼™e Œtyu f™Ôtu.

ðe þuX™e yŒfðt¤tu ™tufh ..tu,u ft{ fhe™u ,u™tu sþ þuX™u yt.u Au. ,,tihð ò,™Ïk ™n, ..ý þuX™Ïk Ët[ðu Au. ìÞthu yn° yt.y™u, «¼¼™u {¢fe yt.ýe ò,™Ïk, ,,tihð fhðt òuEyu Au.

Œt.,. ytsu fux÷tf xÙMxe ŒuðÿÔÞ™t ™týtk rðËE{tk s{t fh,t hne ..tu,u ,,tihð ÷u Au, y{tht ðneðx{tk y{u ŒuðÿÔÞ{tk ytx÷t fÄtk ™týtk f™Ôtt ! ¾he he,u ÷tuftuyu ™týtk «¼¼™e ¼Ãõ, {txu ytÃÞt Au, ,tu «¼¼™e¼Ãõ, Útðe òuEyu, y™u yu{tk Œuð™t ™týtkÚte Œuð™Ïk ,,tihð ÚttÞ ..ý ™t, yu{tk ..Ae xÙMx{tk Ëthe hf{ ™ hnuðtÚte y{tÁk xÙMxe.ýwk þe he,u þtu¼u ? ðe fìLf{tk xÙMx™e {tuxe hf{ s{t fhtððt ..h yt.ýt ¾t™,e ðu.th{tk Œurzx {¤e ntuÞ yu ðÞtkÚte {¤u ? «¼¼™t yt.ýu Ët[t Ëuðf Aeyu ? yt.ýe hnuýefhýe ..hÚte «¼¼ yt.y™u Ëw÷ÞtuÞ Ëuðf ,hefu Môefth,t ntuÞ yu{ ÷t,,u Au ?

Ëuðf ,hefu ,,ýtðt {txu þuX™e su{ «¼¼™e ™e{fn÷t÷e fhtfh fòðtÞ. {nthtò fw{th.t¤™u yufðth «¼¼™e yth,e W,th,t rð[th ytÔÞtu fu, '{™u ,tu «¼¼yu 18 ŒuþÏk htßÞ ytÃÞwk, ™u nwk «¼¼™u {¢t yuf s É,w™t Vq÷ fu{ [zt ðwk Awk ? A yu A É,w™tk Vq÷ fu{ ™ [zt ðwk ? fË ßÞtk ËwÄe A É,w™t Vq÷ ™ [zt ðwk ìÞtk ËwÄe {tht ¼tus™ ..týe fkÄ. yu{ «r,¿tt fhe {tyË™u A É,w™t Vq÷™e ,,..tË fhtððt yt¿tt fhe y™u ..tu,u {nu÷{tk ¾ÄÃt-..eÄt rð™t 'H nùuO ..tiö™ÚttÞ ™{:' hx,t fuËe ,Þt. Vq÷ ,tu su É,w [t÷e ntuÞ yu™t s {¤u ? fu feS É,w™t {¤u ¾ht ? ..hk,w fw{th.t¤ {nthts™u {™ yt Ëuðf.ýwk n,wk fu nwk Môt{e™tu Ëuðf þt™tu ? òu Môt{e™tu yr, ¼h[f {t÷ ÷E ..Ae Môt{eS™e {t{q÷e ..ý Ëuðt ™ fÄk ,tu ?

yt.ýe ò,{tk òu,t rð[theyu fu «¼¼™t y™k, W.fthu yt.ýu yr, yr, ®f{,e {t™ð Œun, y{q˜Þ yk,tu.tk,tu, rðrþü fwÂØ-þÂõ,, nt{-Œt{-Xt{. ð,uhu {t÷ ..t{e™u yu™t «{tý{tk «¼¼™e Ëuðt fuðe fòðeyu Aeyu ? ytðe {nt®f{,e {t™ðftÞt {uÃðe, Môt{e™e Ëuðt{tk ftÞtuÉ,o{tk yt ftÞt™u fux÷tkf f÷tf Q½e ht¾eyu ? ŒuðtrÄŒuð ,,ÁŒuð y™u ËtÄw ËtÄTf™e Ëuðt{tk yu™u fux÷e ÷,tzeyu ? yu{tk «¼¼™t s yt.u÷t ,™-{™-ð[™ y™u Ä™u fux÷t ft{u ÷,tzeyu ?

Ëuðf.ýwk þu™u fnuðt,wk nþu ? Môt{e™tu ¼h[f {t÷ ¾..u ..ý yu {t÷

MÕt{e™e Eüðt{tk ,Útt MÕt{e™t Ãÿtht EtÄw....EtÄtŠ{f Eüðt{tk ÷,tzðt yt.ýu y¾tzt fhðt Au ! ,tu MÕt{e ..tu,t™t ¿tt™{tk yt.ý™u Eüðf ,hefu fuðe he,u Ol¾u ? þt™t swyu ?

frð ytðwk ytðwk s ftkEf Ë{S™u fnu Au, ‘«¼w ! mwk ™t™tu A,tk ,{tht rlE÷{tk Ë{t,tu ™Úte, yÚtto,T Eüðf ,hefu ah™{tk ytð,tu ™Úte, nðu òu yt{ ¼,ðt™™t {™{tk mwk Eüðf ,hefu ™Úte, ,tu yu™tu yÚto yu fu {tht{tk Eüðf ,hefu™e Þtuøÿ,t ™Úte. {txu ,tu {thu ËkËth™e hí¤tx Au. ™rn,h ,tu yrhnk,™t Eüðf™u ËkËth{tk hí¤ðt™wk þt™wk ntuÞ ? yt{, «¼w™t rlE÷{tk mwk ™rn A,tk {tht rlE÷{tk ,tu {u MÕt{e ,hefu y»«tr,ntÞðÚte ÞÃõ, yrhnk, «¼w™u ƒuËtzât Au. yux÷u {tuxt ..ý «¼w {tht ™t™t rlE÷{tk Ë{tÞ Au.

fwÞ™u Olsu yu þtƒtþe ? frð fnu Au ‘«¼w ! ,{u {tuxt ™u ,{™u mwk {tht rlE÷{tk mwk Ë{tðe Où Awk, y™u yt.. ytðzt {tuxt A,tk ™t™t {™u yt..™t rlE÷{tk Ë{tðe þf,t ™Úte. ,tu þtƒtþe fu™u OEðtÞ ? þtƒtþe ,tu {the „ýtÞ fu {U yt..™u {tht rlE÷{tk Ë{tðe OeÄt. **Ew÷Ëtyu** ¼,ðt™™u rlE÷{tk ðËtðu÷t; ,Úte ,tu ykƒz ..rhðÚtsf Ew÷Ët™u òuE ytùÞo ..t{u÷tu. Þtð,T Ew÷Ët{tk ,u™u ËÞ„TÕþo™™wk Ët[wk Oþo™ Útt÷ÞWk. Ew÷Ëtyu {ntðeh ¼,ðt™™u rlE÷{tk ƒuËtzât n,t, yt™t «,t.u Ew÷Ët ..tËu {ntðeh ¼,ðt™™wk yux÷wk ƒÄwk rð[thðt™wk n,wk fu yk¤zu Q¼t fhu÷t ƒúñt-rð»ýw-{nuþ™t Sðk, Y.. òuðt rð[thðt {txu ,u™e ..tËu VwhËE s ™ n,e ! yt òu,tk Ew÷Ëtyu «¼w™u ..tu,t™t rlE÷{tk suðt ðËtðu÷t yuðt {U «¼w™u ..ý {tht rlE÷{tk ðËtÔÞt ™Úte. ,Úte mwk MÕtÞk þtƒtþe ÷E þfwk ,u{ ™Úte fu «¼w ,{u {™u {™{tk ™ ÷eÄtu, ..ý {U ,{™u {tht rlE÷{tk ðËtÔÞt Au. nt, þtƒtþe Ew÷Ët ÷E þfu. ƒtfe ,tu Ew÷Ët ¼,ðt™™t rlE÷{tk Þ ðËe n,e, ,Úte ,tu ¼,ðt™u s yu™u Ä{o÷t¼ fnuðztÔÞt n,t. ßÞthu {tht{tk ¼ye ¾t{e Au, ,Úte ¼,ðt™™t rlE÷{tk mwk ðMtu ™Úte, mwk Ë{tÞu ™Úte. yux÷u nðu ..oÃtu.-

«§ : yt..ýu ¼,ðt™™t rlE÷{tk fu{ Ë{t,t ™Úte ?

WÄth : fthý fu «¼w yt..ý™u Ët[t OEË ,hefu òu,t ™Úte, fu{ fu «¼w yt..ýt{tk OEË-Eüðf ,hefu™e ÷tÞft, òu,t ™Úte. «¼w™u yt..ýu ..oÃeyu ‘«¼w ! {™u OEË ,hefu fu{ Þtuøÿ {t™,t ™Úte !’ ,tu «¼w yt.ý™u fnu fu ‘,wk (Eüðf) ËkËth™tu OEË Au, ..Ae {tht OEË ,hefu þe he,u ƒ™e þfu ?

ËkËth™e yk,hÚte ,w÷t{e {tÚtu Äkðe ntuÞ ,tu yrhnk,™e yk,hÚte ,w÷t{e

{tÚtu ™n¥ Äke þftÞ.

{ws {™ yýw{tknu ¼Âõ, Au ÍtÍe hu, ,un Ohe™tu ,wk Au {tÍe hu, Þtu,e ..ý su ðt, ™ òýu hu, ,un y[rhs fwþÚte mwytu xtýu hu.2

¼tðtÚto : {tht yýw {™{tk yt..™t «ÞÞu ¼¾e s ¼Âõ, Au, yt {™Y.e OhnÞt™e ™tðze™t yt.. Ewft™e Atu, Þtu,e ..ý su ƒtƒ, ™ Ë{S þfu ,uðwk ytùÞo xtkýu-yðËhu ftu™Úte WÃL™ Útt»wk Au ? {thÚte fu ,{thÚte ? (yt ƒeswk W¾týwk Au)

rððu[™ : {tÁk {™ yýw suðwk yr, Ëqû{ Au, A,tk ,u{tk ¼¾e s ¼¾e ¼Âõ, ¼hu÷e Au ! fuðwk ytùÞo fu {™ ™t™wk A,tk ,u{tk ¼Âõ, {ýtu su÷e Ë{tÞ Au. A,tk ¼,ðt™ ,{™u {U yt yýw suðt {™™t Ëk[t÷f {tLÞt Au. yux÷u su{ ™tðze™u Ëk[t÷f Ewft™e ™tðze™u ,htðe™u òÞ Au ,u{ yt.u {tht {™™e ™tðze™u ,htððt™e Au.

‘yýw suðzt {™{tk ÍtÍe «¼w-¼Âõ, þe he,u Ë{tÞ Au ?’ yt yuf ytùÞo Au. yt ytùÞo™u Ët{tLÞ Þtu,eytu Ë{S þf,t ™Úte, ..ý yr, Ëqû{ {™{tk «¼w «ÞÞu™e ¼Âõ, Ë{tE Au ,u nfef, Au, yux÷u yu yuf ytùÞo Au. ƒeswk ytùÞo yu Au fu «¼w ! ytðt ¼thtu¼th ¼Âõ,Úte ¼hu÷t {™™t ,{u Ewft™e ({tÍe) Atu yt ðt, rð[ºt ytùÞoY.. yux÷t {txu Au fu {U òu yt..™u {tht yýw {™{tk Ewft™e ,hefu yt..™u ƒ/su htÏÞt Au ! ,tu Ëðt÷ yt Au fu {tÁk {™ yt..™u ¾U[e òÞ Au ? fu yt.. {tht {™™u ¾U[e òytu Atu ? yt ðt, Þtu,eytu™u y‚ÞÞ Au. frð fnu Au, yt ytùÞo yðËhu ftuýu Q¼wk fÞwO ?

yn¥ yuf «§ ÚttÞ,-

«§ : ™t™t {™{tk ¼,ðt™™e ¼h.qh ¼Âõ, Ë{tE yu ytùÞo þt™wk ? òu ™t™t {™{tk OÞtLÞðe ..OtÚttuo™t ¼h[f ht,,, ,}»yt, {{,t Ë{tE þfu Au, ,tu yu {™{tk ËtÚtu ËtÚtu ¼,ðt™™e ¼h.qh ¼Þõ, Ë{tE òÞ ,tu ytùÞo þt™wk ?

WÄth : yt ytùÞo yux÷t {txu Au fu OÞtLÞðe ht,, ¼h[f ntuÞ íÞtk ðe,ht,, ..h ht,, Q¼tu hnu ™rn, ™u OÞtLÞðe ht,, Aqx,tu ™Úte ..Ae ðe,ht,, ..h™t ¼h[f ht,,™u hnuðt sÞt s ð¤tk Au ?

«§ : fËt[ƒuÞ ò,™t ht,, hnu yu{tk þtu ðtkÄtu ?

WÄth : ðtkÄtu yt, fu OÞtLÞðe «ƒ¤ ht,,™tu yt MÕtíð Au fu yu íÞtk ðe,ht,, ..h™t ht,,™u **QÁðt** ™ Ou. fËt[Ëhus ht,, Q¼tu ÚttÞ, ,tuÞ ,u

yr,{kE y™u yr, {t{q÷e ntuÞ yu GwLÞðe ,eðú ht,, yt,¤ ™mð,T ! ..hk,w nðu ðe,ht,™e y™k, W.fthe ,hefu ytu¾ ÚtE ,Úte yuýu GwLÞðe ht,™u ™mð,T ƒ™tðe «¼tðw ..h™tu ht,, ..tu,u ¼h.qh ƒ™e òÞ Au. yu ..u÷t GwLÞðe ht,™e su{ yýw {™{tk Ë{tÞtu yuÚte yu™u ytùÞo ™ „ýeyu ,tu ..ý ðtM,ð{tk ytùÞo yt Au fu {tht {™™t Ëk[t÷f {U «¼t™u MÚttÃÞt yux÷u «¼tðw {tht {™™u ¾u[e s™tht „ýtÞ, ..hk,w ytùÞo yu Au fu {tÁk {™ «¼t™u Sð™™t sÀEtk sÀEtk «Ëk,tu{tk ¾u[e òÞ Au.

yÚtðt rúth{tkne yrúth ™ {tðu hu, {tuxtu „s ŒEo‚{tk ytðu hu;

su™u ,usu ƒwÂØ «ftþe hu, ,u™u Œesu yu þt‚ftþe hu...3

¼tðtÚto : yÚtðt ÂMúth ðM,w{tk yÂMúth ðM,w ™Úte Ë{t,e (yu ytùÞo Au) ..hk,w ntÚte {tuxtu A,tk ™t™t ŒEo‚{tk ytðe òÞ Au, yu{ {tht ™t™t {™{tk {tuxtu «¼tw Ë{tÞ Au yu{tk ftu™u þt‚ftþe ? (yu™u sðt‚ yt Au fu) su™t ¿tt™- ,us™t «,t.u {™u yt «fth™e («§™t Wfu÷™e) ƒwÂØ ÚtE, ,u ¼‚ðt™™u s þt‚ftþe Œtuðe òuEyu.

rððu[™ : "¼‚ðt™ ÂMúth Au. ¼‚ðt™{tk ðe,ht„t ÂMúth Au ßÞthu nwk yÂMúth Awk, [k[¤ Awk; fthý fu {U ht,-îu»t™u ..fzât Au y™u yu ht,îu»t Eü-yr™™™e fÕ..™t{tk Vh,t hnu Au. ,Úte yÂMúth Au. ÂMúth ½h{tk su{ yÂMúth ðM,w ,tu ..ze hnu ,u{ ÂMúth «¼t‚{tk yÂMúth nwk xf,tu ™Úte yu, ™u yuðe he,u nwk ™™™tu A,tk ¼‚ðt™™t rŒ÷{tk ™ Ë{tô yu, þwk ytùÞo ™Úte ? ™t, ¼‚ðt™ ÂMúth Au, nwk yÂMúth Awk. ÂMúth ¼‚ðt™™t ¿tt™{tk ÂMúth ƒk™u Ë{tÞ Au, A,tk nwk ™ Ë{tô yu ytùÞo Au. ¼÷u ,u{ ntuÞ, ..hk,w nwk òu fu yÂMúth Awk A,tk {tht{tk ÂMúth ¼‚ðt™ Ë{tÞ Au. ..¢Ātu yu fu{ ƒ™u ? ,u fhð fnu Au. '{tuxtu „s-ntÚte ŒEo‚{tk ytðu' yus «{týu {tuxt «¼tw {tht{tk Ë{tE þfu Au.

yux÷u yt.ýu yt.ýt{tk «¼t™u Ë{tððt ntuÞ, ,u yt.ýu ÂMúth Útðwk òuEyu. yt.ýu yÂMúth Aeyu ,Úte ÂMúth Ëtútu yuf{uf ÚtE þf,t ™Úte. su{ yÂMúth ..ð™ ÂMúth ðM,w Ëtútu yuf{uf Út,tu ™Úte.

'yÚtðt rúth{tkne yrúth ™ {tðu hu...'-

yÚtðt yt ytùÞo Au fu yÂMúth ðM,w ÂMúth{tk Ë{t,e ™Úte. ¾he he,u ,tu ÂMúth ðM,w ftÞ{e Au, yu{tk yt,k,wf yÂMúth ðM,w ,tu Ë{tE òÞ Au. ŒE.,. ŒrhÞtu ÂMúth Au, ,tu yu{tk yrMúth ™Œeytu ytðe™u Ë{tE òÞ Au. ËqÞo

ÂMúth ðM,w Au yu™t ,us{tk yt,k,wf sÀEt sÀEt ,tht ™ût°ttu™tk ,us Ë{tE òÞ Au; ßÞthu yrª ..h{tú{t þwØ MðY.u ÂMúth Au, þtï, Au, yu{tk sÀEtk sÀEtk ¼tð fh™thtu nwk yÂMúth Ë{t,tu ™Úte. yÚtto,T ¼‚ðt™ ¼‚ðt™™wk rŒ÷ Ë{wÿ sðwk, yu{tk ft{[÷tw nwk yt {™ÞÞ ¼ð{tk ytðu÷tu, ,u {™u «¼tw ..tu,t™t{tk Ë{tðe ÷u,t ™Úte, Ë{tðe ÷u ,tu {™u ¼‚ðt™™e rðþu»t,tytu {ðu. Ë{wÿ ™Œe™u ..tu,t™t{tk Ë{tðe ÷u Au ,tu ..tu,t™e rðþu»t,tytu ™Œe™u Œu Au. Ë{wÿ rðþt¤ ,k¼eh Au, ,tu yu{tk sE {ðu÷e ™Œe™u Ë{tðe ÷E yuðe s ƒ™tðu Au. yrª ytùÞo Au fu òu ™Œe Ë{wÿ™u sE {ðu yu{ nwk ¼‚ðt™™u sE {ðwk Awk A,tk ¼‚ðt™ {™u Ë{tðe ÷u,t ™Úte. ..tu,t™e rðþu»t,tytu {™u yt..t ™Úte. ìÞthu «§ ÚttÞ,-

«§ : ¼÷u «¼tw ,™u ™ Ë{tðu, ..ý ,wk ,tu «¼t™u ,tht{tk Ë{tðe þfu ™u ?

W¥th : yuðt{tuxt ÂMúthþtï, «¼t™u{tht{tk þe he,uË{tððwk? ìÞtk òu fntu,-

«§ : {tuxt ntÚte™u ..ý ™™™wk Œo ..tu,t™t{tk Ë{tðu Au ™u ? yu{ ,wk ..ý «¼t™u Ë{tðe þfu ™u ?

W¥th : yt s ytùÞo Au fu ™™t Œo‚{tk {tuxt ntÚte™u þe he,u sðt {ðu Au ? y™u nfef, yu Au fu ™™t Œo‚{tk {tuxtu ntÚte «r,®ƒrƒ, ÚttÞ Au; ,tu Xef Au. yu{ nwk {tht ™™t {™Úte fht,t aðt™{tk {tuxt rðhtx y™u ÂMúth «¼t™u ..ý «r,®ƒrƒ, fhe þfwk Awk, ..hk,w ..Ae yu{tk ,tu þt‚ftþe ftu™e ? {the ? fu «¼t™e «¼tw ftkE ..tu,u Qe™u {tht rŒ÷{tk ™Úte ytÔÞt fu yu{™u þt‚ftþe ½xu. yu ,tu nwk «¼t™u {tht rŒ÷{tk [tne™u ÷E ytð™thtu ƒLÞtu, {txu þt‚ftþe ,tu {™u ½xu. fntu,

«§ : ,tu ..Ae ,wk þt‚ftþe ÷E ÷u™u ?

W¥th : ™t, «¼tw fh,tk nwk ðÞtk {tuxtu Awk ,u nwk þt‚ftþe ÷E ÷ô. «¼tw yt,¤ {™u þt‚ftþe ÷u,tk þh{ ytðu Au. þt‚ftþe ,tu {thu «¼t™u yt.ðe Au.

ìÞthu, fhð yrª {t,o ftZu Au,-

'su™u ,usu ƒwÂØ «ftþe hu, ,u™u Œesu yu þt‚ftþe hu.'

yt{ ,tu þt‚ftþe «¼t™u ™n, ..hk,w {™u {ðu fu 'nwk {tÁk rŒ÷ ™™™wk A,tk yu{tk {tuxt «¼t™u Ë{tðe þfwk Awk, ßÞthu «¼tw {tuxt rŒ÷ðt¤t A,tk yu{tk {™u Ë{tðe þf,t ™Úte.' ..hk,w yt{tk ,tu Vtu,x Vt÷ðt sðwk ÚttÞ Au; fu{ fu

..nu÷e ðt, ,tu yu Au fu yt.ýtk rŒ÷{tk «¼t™u W,the Ë{tðe Œuðt™e ytðz, ðÞtkÚte {ðe ? y™u,

ƒeS ðt, yu Au fu «¼w™t rŒ÷{tk yt.ýu ™Úte Ë{t,t yÚtto,T Ët[t Ëuðf ,hefu Mðefthtt,t ™Úte yu ..ý ¾ƒh þe he,u ..ze ?

yt ƒk™u ðM,w™e ytðz, «¼w™t fuð¤¿tt™™t ,us{tkÚte «ftrþ, ÚtÞu÷ Ä{cþtË™™t «ftþ™t Ënthu {¤e, yu ,us™t ytÄthu yu ƒÄe ¾ƒh ..ze.

yÚtto,T «¼w™u yt.ýt ™t™t y™u yÂMÚth rŒ÷{tk ..ý Ë{tðe ÷uðt™e ƒwÂØ Þt™u ytðz,, ,Útt «¼w™t rŒ÷{tk yt.ýu ™ Ë{tE þfõt™e ¾ƒh, su{™t ¿tt™-,usÚte «tÃ, ÚtE, yu{™u þt/ftþe Œuðtþ. «¼wyu ..tu,™t fuð¤¿tt™™t ,usÚte yuðt W.tÞ f,tÔÞt Au fu su™tÚte ðe,ht,, ..h{tí{t™u yt.ýt rŒ÷{tk W,the þftÞ. yu W.tÞtu òýeyu y™u yu™tu yÇÞtË fheyu yux÷u «¼w™u yt.ýt rŒ÷{tk W,thðt™e ytðz, ytðu Au, ,tu Ëðt÷ yt ÚttÞ fu,-

ðe,ht,, «¼w™u rŒ÷{tk W,thðt™t-Ë{tððt™t W.tÞ fÞt ?

ðe,ht,, yrhtk, ¼,ðt™™u yt.ýt rŒ÷{tk W,thðt {txu Ë{tððt {txu,

(1) ..nu÷wk ,tu yrhtk, ¼,ðt™ ™u yu{™wk þtË™ (yu{™e ðtýe) ..h yt.ýwk rŒ÷ ytuðthe òÞ fu ‘ðtn ! fuðt ËhË {tht yrhtk,Œuð ! fuðwk ËhË rs™þtË™ !’ yu{ yt.ýt mtÞt{tk yu{™t ..h y™u rs™þtË™ ..h yÚtt,, «u{ y™u y™Lþ @Øt WÃ¤ðt {tkzu.

(2) yu™e yt,¤ {tunf s,, fwå[t ÷t,µ. {™™u yu{ ÚttÞ fu ‘÷tze-ðtze-ƒk,÷t Þtð,T {tuxt htßÞ.tx.... ƒÄwkÞ {tht yrhtk, y™u yu{™t þtË™™e nuX ! ƒeswk ƒÄwk {t÷ rð™t™wk ™u sõÞe {tÞt ! s,,{tk òu ftkE {t÷Œth ntuÞ ,tu ,u {tht ¼,ðt™ y™u yu{™wk þtË™ Au. yu s ËtÞ Au. yus sL{{h,ytrŒ ¼ðŒw:¾ xtÕðt Ë{Úto Au, yu s ..h{tÚto Au.’ ytðe sƒhŒM, fturx™e @Øt ™u Ëðtuå[fturx™u «u{ yt.ýe h,h,{tk y™u htu{htu{{tk Ôtt.e òÞ, yuðwk fhðwk òuEyu.

(3) ºteò ™kƒh{tk Sðtu «íÞu yt.ýt rŒ÷{tk ¾qƒ ¾qƒ «u{-ðtíËÕÞ y™u Œw:¾e «íÞu ŒÞt¼tð ..ÚththtE sðt òuEyu. fthý fu yt.ýt yrhtk, ¼,ðt™™u ..qðo™t ºteò ¼ð{tk yrhtk,..ýt™wk ,eÚtOfh..ýt™wk ..wÛÞ yt™t ..h Q¼wk ÚtÞwk Au, ‘Ëhð Sð fÁk þtË™hËe’ yt ¼tð™tÚte Ëðo Sðtu ..h ðtíËÕÞ y™u y™u fÁýt ¼tðe™u ,eÚtOfh ™t{ f{o™wk WætŠü ..wÛÞ W¼wk ÚtÞwk Au y™u ,eÚtOfh ƒ™e™u yu{ýu s,,™u Ëðo Sðtu™e ytu¾ fhtðe yu{™e ŒÞt-y®ÛËt ..tÕðt™wk þe¾ðu÷ Au. yuðt yu «¼w™t ..,,÷u-..,,÷u yt.ýu ..ý òu yt.ýt mtÞu Sðtu ..h «u{, ðtíËÕÞ, y™u Œw:¾e ..h fÁýt¼tð ÞÚttþÂõ, ðu,tu ™

ht¾eyu, ,tu yt.ýt rŒ÷{tk «¼w™u þt W,tÞto ,,ýtÞ ?

(4) «¼w™u yt.ýt rŒ÷{tk ÷tððt [tÚtu ttu W.tÞ yt Au fu, «¼w™u yt.ýu yt.ýt rŒ÷{tk yt.ýt Mðt{e ,hefu MÚttÃtÞt™t þt-þt f,ôÔtu, þtu-þtu ¼tu,, yt.ðt™wk y™u ¼thfus yt.ýu {tÚtu htÏtÞtk Au ? yu òuðwk òuEyu, y™u yu{tk òu ºtwx ntuÞ yu ..qhe fhðe òuEyu. ŒÏt.,. òu «¼w™u yt.ýt Mðt{e ,hefu Ë{Syu Aeyu ,tu ƒeòytu fh,tk «¼w™u Ÿ[wk ,,tihð yt.eyu Aeyu ¾ht ? ™tufh™u ¾qƒ Ÿ[tu ..,,th yt..™tht y™u ™tufh™e Ëthe fÛh fh™tht þuX™u ™tufh Mðt{e ,hefu {t™e þuX™u ðt,ðt,{tk fuðt yt,¤ fhu Au ? þuX™wk fux÷wk ƒÄwk ,,tihð fhu Au ! yuðwk yt.ýu ¼,ðt™™wk ,,tihð fhðwk òuEyu. ¼,ðt™™u ðt,ðt,{tk yt,¤ fhðt òuEyu.

(5) ..tk{{tu W.tÞ ËkËth ..h ,eðú ðihtøÞ-r™ðuŒ y™u {tuût ,Útt Ä{o W.h yÚtt,, ht,-Ëkðu,, yt.ýu ntÞu Í,{,tððt òuEyu. fthý yuf s, fu òu ËkËth™t rð»tÞtu ..h ntÞu ðihtøÞ ™Úte ..ý yr, ytf»toý Au, ,tu ntÞt{tk ðe,ht,, ¼,ðt™™u ,uðwk ,,tihð¼÷wO MÚtt™ ™m {¤u, ™u ¼,ðt™ ..h yt.ýu yÚtt,, y™Þ ht,, ™m ht¾e þfeyu.

su™u s,,™t rð»tÞtu ,,{u Au yu™u ðe,ht,-rs™ þe he,u ,,{u ?

fu{ fu ðe,ht,, rs™ ,tu rð»tÞtu™t rðhtuÄe Au.

{tÚtu yrhtk,™u Mðt{e ,hefu Ähðt Au ,tu

(1) {tÚtu yu{™e Ár[y™u yt¿tt™tu ¼th òuEyu;

(2) yu{™u su ™ ,,{u, ,u yt.ý™u ™ ,,{ðwk òuEyu;

(3) yu{™t su Œw¼{™, ,u yt.ýt ..ý Œw¼{™ suðt ÷t,ðt òuEyu.

ytðe ƒÄe ¾tnËÞ,tu yt.ýu ÷tðeyu, ..Ae Œtðtu fhe þfeyu fu «¼w™u nwk {tht Mðt{e ,hefu rŒ÷{tk Äne þfwk Awk y™u {U rŒ÷{tk Äþto Au. yt™tu xqkftu Ëth òuEyu ,tu,

«§ : «¼w {tuxt A,tk ™t™t {™{tk þe he,u Ë{tE òÞ ?

W¥th : su{ Œuý{tk ntÚte Ë{tE òÞ Au, ,u{ {™{tk ¼,ðt™™wk æÞt™ fheyu ,tu yu æÞt™{tk fÕ..™t ítht ¼,ðt™™wk «r,®ƒƒ ytðu Au.

«§ : {tuxt yuðt ¼,ðt™™u ..ý yt.ýu yt.ýt rŒ÷{tk ÷tÔÞt ,u{tk þt/ftþe yt.ýe ™m ?

W¥th : ™t, ,u{tk þt/ftþe yt.ýe ™Úte, ..ý ¼,ðt™™e Au. fthý fu ¼,ðt™™t ,usÚte, ¿tt™Úte, ¼,ðt™™u su W.ŒuþÚte ytÃtÞtu yuÚte yt.ýe ƒwrØ

‘«¼™Wk a÷Þt™ fu{ fhðwk’, yu™t «ftþðt¥e ÚtE Au. yu{ ¼„ðt™u ¿tt™™tu «ftþ ytÃÞtu, ðM„w„¥ð™e ytu¤¾ fhtðe, ,tu s yt.ýu ¼„ðt™™u ,u ,u MðY… yº™u rð¢u»t,tÚte yt.ýt {™™t-a÷Þt™{tk ÷tðe Ë{tðe þõÞt.

Œ.oý{tk ntÚte™t Ëk¢{ý («r,®ff) ™e su{ yt.ýt ÓŒÞ{tk-a÷Þt™{tk ¼„ðt™™Wk Ëk¢{ý ÚtÞwk. ¼„ðt™ yt¾t™u yt¾t yt.ýt rŒ÷{tk fuËe „Þt ! {txu s É÷t¼Œuð ¼„ðt™™t ‘É÷t¼ rsÞkŒt Ãþtht «Út{ rsÞkŒt’ðt¤t M„ð™{tk ..q. {t™rõsÞ W.taÞtS {nthtsu „tÞwk Au fu,

“y¢,t feÄu fntu rf{ Ëhþu ? ¼Âõ, ¼÷e ytf»teo ÷uþu;

„„™u Qøu Œeþ ..ztE, Œeuhe ƒøu ntÚt hnu ytE”.

yÚtto,T ru É÷t¼ rsÞkŒt ! yt… {tuûtu ..Äthe sE y{™u y¢,t fÞto yu fu{ [t÷þu ? mwk ,{thtu ¼õ„ Ëuðf ,{thu ,tu {™u ËtÚtu s hÌðtu òuEyu. ¾‹h ! y{™u ,{u ¼÷u y¢,t fÞto, A,tk y{tht rŒ÷{tkÚte ¼÷e ¼tõ-¼Âõ, ,{™u yn¤ y{tht rŒ÷{tk ytf»teo ÷uþu. swytu, ..,k„ ytftþ{tk Œeþ Qz,tu ntuÞ Au, ..hk,w yÚt™u ƒtkÄ÷e Œeuhe yÚt™u Œeuheðt¤t™t ntÚt{tk ..fztðe h¾u Au. yu{ «¼w ! ,{u Œeþ {tuût{tk hÌtt A,tk {tht {™™e ¼Âõ,Y.e Œeuhe ,{the ËtÚtu ,kÄtÞu÷e Au. ,uÚte yu ¼Âõ,ðt¤t {tht {™{tk ,{u ..fztÞu÷t hnu Au.

fŒt[,{u {™u fntu ‘,tÁk {™ ,tu [k[¤ Au, ûtýûtý ¼xf,wk hnu Au, ƒeòk ƒeòk rð»tÞtu{tk Œtuzâwk òÞ Au, yÚtto,T {™{tk ,wk ƒeòk ƒeòk rð»tÞtu ÷tðu Au, yu {™ y{™u þwk ..fze™ fuËe þfu ? ,tu mwk fnwk Awk fu,

[k[¤ {™ «¼w{tk þe he,u ÂMÚth ÚttÞ ?-

“{ws {™zwk Au [..¤ Mð¼tð, ,tum yk,h {wnq,o «M,tð;

,wk ,tu Ë{Þ Ë{Þ ƒŒ÷tyu, E{ rf{ «er, r™ðtntu ÚttÞ ?”

yÚtto,T ¼÷u {tÁk {™ yt{ ,tu [k[¤ Mð¼tððt¤wk Au, ,tu ..ý a÷Þt™™tk «M,tð{tk yu yk,{wnq,o ÂMÚth ÚttÞ Au y™u yu {™ a÷Þt™{tk «¼w ! ,{™u W,the ..fze hÏe þfu Au. ÃkÞthu yn¤ «§ ÚttÞ,

«§ : ¼„ðt™ ,tu Ë{Þu Ë{Þu ƒŒ÷t,t hnu Au, ,tu ..Ae a÷Þt™{tk ÂMÚth ..fztÞu÷t ðtÞk hÌtt ?

W¥th : ¼„ðt™ Ë{Þ Ë{Þ™t r¼L™ r¼L™ Y..u ,tu {™{tk ..fztÞu÷t hne þfu ™u ? yn¤ swytu.

¼„ðt™ Ë{Þ Ë{Þ ƒŒ÷t,t þe he,u ?

¼„ðt™ yº™u yu{™Wk ¿tt™ yr¼L™..ýu Au; fu{ fu su{ [q™tu ¼¤,Úte r¼L™ ðM,w Au ,tu yu ƒnthÚte yt¢™u ¼¤, ..h Q„hu Au, ..hk,w yuðwk ¿tt™ {txu ™Úte. ¿tt™ ftkE yt¥{tÚte ‚Ë™ r¼L™ ðM,w ™Úte fu yu ƒnthÚte ytðu™u yt¥{t{tk ¼¤Ëe òÞ, ¿tt™ ,tu yt¥{t™tu Mð¼tð Au y™u ðM,w™tu Mð¼tð ðM,w ËtÚtu yr¼L™ ntuÞ, yuf{uf ntuÞ ,uÚte ¿tt™ yu yt¥{tÚte yr¼L™ ðM,w Au. nðu òu ¿tt™ ƒŒ÷tÞ, ,tu ,Œtfth ..rhý, yt¥{t ..ý ƒŒ÷tÞ yu ..ý Ëns Au. yn¤ ¼„ðt™™Wk ¿tt™ Ë{Þu Ë{Þu ƒŒ÷tÞ Au ,tu Ëns Au fu ¼„ðt™ ..ý Ë{Þu Ë{Þu ƒŒ÷tÞ. ¿tt™ ƒŒ÷tðt™Wk fthý Ë{Þu Ë{Þu ðM,w™e yðMÚtt ƒŒ÷t,tk, ,Œtrõ»tÞf ¿tt™ ..ý ƒŒ÷tÞ. ÞÚtt, «Út{ Ë{Þu yt ½ztu ‘ÚttÞ Au’ yu{ ¼„ðt™ swyu Au; ÃkÞthu ƒeò Ë{Þu yt ½ztu ‘ÚtE „Þtu’ yu{ swyu. yt he,u ..oÞtÞ¥th ƒÎ™u Ë{Þ™t ..ÞtoÞ™Wk ¿tt™ ..ý r¼L™, yt{ ðM,w™t Ë{Þu Ë{Þu ..ÞtoÞ ƒŒ÷t,t,t, ,u™Wk ¿tt™ ..ý ƒŒ÷tÞ.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ”   વર્ષ-૩૫,અંક-૩૬/૩૭,તા.૩૦-૫-૧૯૮૭

Ë{Þ-Ë{Þ™Wk fuð¤¿tt™ ƒŒ÷t,wk fu{ ? :-

yn¤ òu ƒeò Ë{Þu ..ý fuð¤¿tt™ yu{ swyu fu ‘½ztu ÚttÞ Au’ ,tu ,u ¿tt™ yÚtÞ Xhu ! ¿tt™™u ËtÞ hnuðt {txu ¿tt™™u ¼÷u ..nu÷t Ë{Þu ‘½ztu ÚttÞ Au’ òuEyk ..ý ƒeò Ë{Þu ‘½ztu ÚtE„Þtu’ yu{ s òuðwk òuEyu. yu Ëþ[ðu Au fu ¿tt™ ƒŒ÷tÞwk. ðM,w {t°t{tk ytðwk Au. ¾htu ðM,w ..tu,u ..nu÷t Ë{Þu «Út{ Ë{Þ™t Ëkf÷Äðt¤e fnuðtÞ, ..hk,w yus ðM,w ƒeò Ë{Þu ..nu÷t Ë{Þ™t Ëkf÷Äðt¤e ™ fnuðtÞ.

Ë{Þ sŒt sŒt, yu{ Ë{Þ Ë{Þ™t Ëkf÷Äðt¤e ðM,w ..ý sŒe sŒe.

yu{ ¼„ðt™™Wk ¿tt™ ..ý Ë{Þu Ë{Þu sŒwk sŒwk. ,tu ¿tt™Úte yr¼L™ ¼„ðt™ ..ý Ë{Þu Ë{Þu ƒŒ÷t,t „ýtÞ. yux÷u yn¤ fhð fnu Au, ‘«¼w ! ,wk ,tu Ë{Þu Ë{Þu ƒŒ÷t,tu hnu Au, ..Ae {thu ,{th{tk {™ ÂMÚth fu{ fhðwk ? ,{Ák ÂMÚth a÷Þt™ þe he,u ÚttÞ ? òu yu ™ ÚtE þfu, ,tu {the ,{the «er,™tu r™ðtn-Ãftðwk fuðe he,u ÚttÞ ? ƒtfe yux÷wk ¾Ák fu Œeuhe™t ƒøu ..,k„ ntÚt{tk Au, yu{ ¼Âõ,™t ƒøu «¼w yt.ýt rŒ÷{tk Au. yt W.taÞtÞ {t™rõsÞSyu fÌtwk. yn¤ W.taÞtÞ Þþtuðr»tS fnu Au, Œ.oý{tk su{ {tuxtu ntÚte ytðu, yu{ {tht ÓŒÞ{tk a÷Þt™ ÃtÚtht {tuxt «¼w ytðe þfu Au.

GwLÞðe ..CÉÚto'u {tun fu{ W,hu ?

yrª yuf {ñMÕ"e ðM,w þe³õt {¢u Au. ,u yt fu, òu yt.ýu ¼,ðt™™u yt.ýt rCE{tk ÂMÚth hC³õt ntuÞ, ,tu s,,™t {tunf ..CÉÚtuo'u {tun rCE{tkÚte fìe ™t³ðtu òuEyu. ,{u fnuþtu yu þe he,u ™éfu ? yu'tu sðtƒ Au, fu ÂMÚth CE¼,t {tunf ..CÉÚtuo'u ..nu±Úte s yÂMÚth Ë{S hC¾eyu ,tu {tun Q,he òÞ. yt"t {txu ½ztu y'u Vq÷nth™k áütk, swytu.

½ztu y'u Vq÷nth™k áütL,Úte þtuf yxfu :-

ƒÔh{tkÚte yuf Yr..ÞÕ™tu ½ztu y'u ƒu Yr..ÞÕ™tu Vq÷nth ÷E ytÔÞtk. Ëtks ..zâu ƒu Yr..ÞÕ™tu Vq÷nth fh{tE òÞ ,tu Gw:¾ Út,wk ™Úte; ìÞthu [th rCÕË ..Ae ..ý yuf Yr..ÞÕ™tu ½ztu Vqxe òÞ ,tu Gw:¾ ÚttÞ Au. fthý þwk ? yt s fu Vq÷nth ÷tÔÞt ìÞthÚte Ë{S'u ÷tÔÞt n,t fu yt Ëtks EwÄe ..ý ,tòu hnuðt™tu ™Úte. yux÷u ìÞtk Vq÷nth'e yÂMÚth,t niÞu ..nu±Úte ykfthE ,E n,e; ,uÚte Ëtksu fh{tE s,tk {™'u yu{ ÚttÞ Au fu 'yt ,tu nwk òý,tu s n,tu fu yt"wk ,tò.ýwk ÷tkƒw xfu ™nª; yux÷u nth Ëtksu fh{tE òÞ yu Mðtª¼rðf Au.' ìÞthu ½ztu ÷tÔÞt ìÞthÚte Ë{S'u ÷tÔÞt n,t fu 'yt 15-20 rCÕË ,tu xfðt™tu, ÂMÚth hnuðt™tu.' yu{tk [th rCÕË{tk Vqxe ,Þtu, ,uÚte Gw:¾ ÚttÞ Au.

Gw:¾ fuþu fhtÔwk ? ½zt"t ™tþu ™nª, rfL,w ½zt{tk ÂMÚth,t"e ƒwrØyu Gw:¾ fhtÔwk; fu{ fu Gw:¾ òu ðM,w ™tþÚte Út,wk ntuÞ ,tu yu{ ,tu Vq÷nth™tu Ëtksu s ™tþ Au, A,tk ìÞtk ðÞtk Gw:¾ ÚttÞ Au ?

Gw:¾ fhtð"th ðM,w™tu ™tþ ™nª, ..ý ðM,w{tk fhu÷e ÂMÚth,t"e fÕ..™t Au.

Vq÷nth{tk ÂMÚth,t"e fÕ..™t ™ntu,e ,uÚte yu"t ™tþ{tk Gw:¾ ™Úte Út,wk. ìÞthu ½zt{tk ÂMÚth,t"e fÕ..™t hC¾e n,e, ,uÚte yu"t ™tþ{tk Gw:¾ ÚttÞ Au.

yt ..hÚte þe¾õt {¢u Au fu {tuxt ðì¼ð ..rhðth «r,ct y'u ¾t™..t™rCÕt Ew¾'u òu yÂMÚth s Ë{S hC¾eyu, ,tu yu"t sðt{tk Gw:¾ ™nª ÚttÞ. {tyË'u, ftuE ƒt..'e ÷tzfe @e{k, fLÞt ..hýe ÷tÔÞt ..Ae, ¾ýh ..zu fu yt ,tu ðtŽfýe Au, ðt,u ðt,u Í½ztu fhe ƒtuÕÞt fhu Au,- ',{u yt{ fhþtu ,tu nwk {tht ƒt..'u ½uh [t÷e sEþ,' ,tu yu ztÌttu {tyË Ë{S s hC¾u Au fu 'yt ÂMÚth ™nª xfðt"e. hnu yux÷wk yntu¼tøÞ ! ƒtfe ðÞthu [t÷e òÞ yu'tu ¼htuËtu ™nª'. ..Ae yu ¾hu¾h [t÷e òÞ ,tu yu'u ƒnw Gw:¾ ™nª ÚttÞ; ftuE ..qAu ,tu fnuþu fu 'yu ,tu nwk ..nu±Úte s òý,tu n,tu fu yt xf"the ™nª, ..ý s"the s Au. ,uÚte {'u Gw:¾ ™Úte Út,wk.'-

yu{ s,,™t ..CÉÚto {tºt {éÞt ìÞthÚte s yu"t {txu Ë{S hCÏÞwk ntuÞ fu 'yt xfðt"t ™nª,' hnu yux÷wk yntu¼tøÞ ! ƒtfe ðÞthu [t÷e òÞ yu'tu ¼htuËtu ™nª; òu ytðwk Ë{S hCÏÞwk ntuÞ ™'u ..Ae yu'tu rðÞtu,, ÚttÞ ,tu yu rðÞtu,, Út,tk Gw:¾ ™nª ÚttÞ, {™'u Útþu fu 'yt rðÞtu,, ,tu nwk ..nu±Úte òý,tu s n,tu, ™'u Út,tu.'

ËkMf],{tk fnðt yt «{tÚtu fnu Au,-

अनित्यता कृतबुद्धिस्तु, म्लानमाल्यो न शोचति ।

नित्यता कृतबुद्धिस्तु, भग्नभाण्डोऽपि शोचति ॥

yÚtto,T {t¤t{tk yÂMÚth,t™e ,,ý,heðt¤tu yu fh{tE s,tk þtuf ™Úte fh,tu; ìÞthu ½zt{tk ÂMÚth,t™e fÕ..™t¤tu yu Vqxe s,tk þtuf fhu Au. yu Ëo[tu Au fu þtuf fhtð"th ftuý Au ? fntu, ÂMÚth,t"e fÕ..t þtuf fhtðu Au. Ëthtk¤ Sð™{tk þtufÚte ƒ[ðt yt s Ë{S hC¾ðt™wk Au fu 'ËkÞtu,,{tºt rðÞtu,,™t yk,ðt¤t Au. s,,™t ..CÉÚto {tºt yr™íÞ Au.' yt{ ..nu±Úte s yr™íÞ,t-yÂMÚth,t Ë{S hC³ðtÚte yu"t ..h {tun ™ ÚttÞ; ,uÚte rCE{tk ,u GwLÞðe ..CÉÚto MÚtt™ s{tðe ™ ƒtÊu. yux÷u ìÞtk rCE{tk «¼tw'u ÂMÚth MÚtt™ yt..e þftÞ.

Ë,h[¢e™tu Ëk,t.. :

Ë,h [¢ðeo™t 60 nòh ..wºttuyu yüt..CS Vh,e ¾tE ¾tuCe yu{tk þtü,e ,,k,t™e ™uh ðtu,e fh,tk ..t,t¤{tk CLuð,™t ¼ð™ ..h hs y'u ..týe x.ðtÞtk CLuð,t ,,wMËu ÚtÞt. W.h ytðe'u ËtRÆu nòh™u yufe f÷{u ƒt¤e'u ¼M{Ët,T fhe CEu Au. yt Ë{t[th {¢,t Ë,h [¢ðeo ûtý¼h ,tu þtufÚte yðtfT sðt ÚtE ,Þt. ..hk,w ..AeÚte MðMÚt ÚtE òÞ Au. ìÞtk ytðwk s fkEf rð[th¤tO rhu fu '{thu ,tu ¼tE@e yrs,™tÚt ¼,ðt™™e Ëtúu s CEeût ÷uðt™e n,e. yu ÷eÄe ntu, ,tu rCE{tk ÂMÚth ¼,ðt™™u hCÏÞt ntu,, ,tu yt rCÕË òuðt™tu ™ ytð,. yt ..wºttu'e yÂMÚth {tÞt{tk ..zâtu ,uÚte yt Gw:¾™tu rCÕË òuðt™tu ytÔÞtu. {txu nðu ƒÄe yÂMÚth {tÞt Atuzwk.'

yt..ýe ðt, yt n,e fu nwk ™t™tu A,tk {tuxt rCE¤ðt¤t ..ý «¼w {'u ..tu,t"t{tk Ë{tðe þf,t ™Úte, ìÞthu nwk {tht ™t"t rCE{tk ..ý {tuxt «¼w'u Ë{tðe þfwk Awk. ,tu yu{tk þt¢ƒþe ftu'u ½xu ? yu™ Wåth{tk fÌtwk "sun'u ,usu ƒwrØ «ftþe hu, ,un'u Cesu þt¢ƒþe hu..." su «¼w"t fuð¤¿t™-sr™, þtË™,usÚte ™t"t rCE{tk {tuxt «¼w'u Ë{tððt"e ytðz, ytðe, yu «¼w'u s þt¢ƒþe Cesu.

su{ nwk ™t™tu ..ý {tuxt «¼w"t {™{tk ™ {tô, ìÞthu {tht ™t™t rCE{tk

{tuxt «¼w {tÞ, yu ytùÞo Au, yu{ ðùCE ..whtý{tk yuf ytùÞo ytðu Au; ..hk,w yuðt ytùÞoúte ftkE f,z,wk ™Úte, yu{tkÚte ftuÄ {ðu Au, -«¼wðÂõ, ytuh ðÄu Au, - yu nðu fnu Au,

Wðæðo {qo, ,Áðh yÄ þt¾t hu, AkCE..whtý yunðe ¼t¾t (ðt[t) hu,
y[rhsðtºu y[rhs feÄwk hu, ¼õ,u ËuÐf fths ËeÄwk hu...4

¼tðtÚto : ðùCE y™u ..whtý{tk ð]ût™Wk {qo Ÿ[wk, y™u þt¾tyu ™e[e yu{ fnu÷wk Au. yt ytùÞoðtºtyu ,tu ytùÞo hsq fhwÞ, ..ý yrª ,tu ytùÞo{tkÚte «¼w™e ¼Âõ, Q¾e Út,tk ËuÐf™Wk ftÞo rËÖ Útþwk...

(‘AkCE ..hý Au yunðe ¼t¾t hu’ ,e,t ð¸hu ysI™ ,ÙkÚtt{tk yt ðt,™tu WÕ÷u¾ Au ™u ,Œ™Ëth ‘AkCE’ yux÷u R¸Atyu y™u ‘..hý’ yux÷u ..ýo-..tkCEzt, ,Œ™Ëth ‘AkCE ..htý’ yu{ ..tXtk,h {ðu Au.)

rððu[™ : ðùCE{tk yt {wsf Au fu yÂî,eÞ ytí{t þwØ fíñ Au. ,u W.h{tk Au ..hk,w yrðãt y™u {tÞt™t Ëk¤fkÚte þwØ fíñ ytí{t ..t,™u ¼q÷e ,Þtu Au, ™u yu y™uf Sðtí{t Y.. f™e ,Þtu Au. yu{tkÚte ™e[u [th,r,™e þt¾t Q¾e ÚttÞ Au, yt ytùÞo Au fu {qo fíñ ,tu W.h Au, y™u þt¾t ™e[u Au. ,e,t{tk ËkËth™u ð]û™e W.{t yt.e Au ,u™k {qo {tÞt Au y™u {tÞt™Wk {qo fíñ Au. fíñ™u ðtË Ÿ[u Au ,úte ð]ût™Wk {qo Ÿ[wk Au, ™u [th ,r, Y.. [th þt¾t ™e[u Au, rð×ttu ,ut ..tkCEzt Au.

ðùCE{tk yt su ytùÞo ð¡o™ fhwÞ Au fu ‘Ÿ[u {qo y™u ™e[u þt¾t’ yu ytùÞoðtºtyu ..tu,u s ytùÞo Q¾wk fhwÞ yu s ytùÞo Au. fu{ fu ðtM,ð{tk yuðtu ftuE yuf{tºt þwØtí{t s ™Úte, ,u{s yuf fíñY.. þwØ ytí{t{tkÚte y™uf Sðtí{t fLÞt, ..k[¼q, ð¸hu «¸x ÚtÞt, yuðe ftuE ðM,w-ÂMÚtr, s ™Úte, nfef, s ™Úte. ðe fnu Au fu yÂî,eÞ fíñ yu s ..h{tŠÚtf Ë,T Au; ftfe Sðtí{tytu y™u ..k[¼q, yu ftkE ..h{tŠÚtf Ë,T ™Úte. yux÷u s þwØ fíñ ..h{tÚtoÚte fØ ..ý ™Úte ,tu {õ, þe he,u ? ,tu ..Ae Ëð÷ ÚttÞ fu {tût yux÷u þwk ? {tût ftu™u ? ftu™Úte {tût ? ,u{s {tût{t,o ..ý ftu™t {tu ? ðe òu ..í™e ..ý ..h{tÚtoÚte Ë,T ™Úte, ,u{ {t,t ..ý ..h{tÚtoÚte Ë,T ™rn, ,tu {t,t-..í™e ðå[u ..h{tÚtoÚte yux÷u fu ,tÂ¥ð,Y.u Vhf þtu ? yux÷u Wðæðo {qo y™u yÄtu þt¾t yu su ytùÞo Q¾wk fhwÞ, yu s ytùÞo Au. ,tí.Þo yu Äz-{tÚtt rð™t™e {tºt f..tu÷-fÕ.™t Au.

ßÞthu y{tÁk ytùÞo yt ðùCE{, sÙðwk ™Úte, ..ý ËíÞ nfef, Au fu ‘{tht ÷¼w y™u yÂMÚth {™{tk {tuxt y™u ÂMÚth ¼,ðt™ Ë{tE òÞ Au ! ðe yu ytùÞo Au fu ¼,ðt™™t {tuxt {™{tk mwk ™Ê™tu A,tk ™Úte ytðtu ! yu ytùÞo ..ý ËíÞ nfef, Au. íÞthu ðùCE{, {wsf þwØ fíñ yu ..h{tŠÚtf y™u yu™t ..h yrðãt™Wk ytðhý yu ..h{tÚtoÚte Ë,T ™rn, yu ytùÞo Au fu{ fu ..h{tÚtoÚte Ë,T™u ..h{tÚto™e yË,T™tu ÷u.. s þt™tu ÷t,u ? yux÷u yt ðùCEwhtý™Wk ytùÞo {tºt ftÕ.r™f ytùÞo Au; ßÞthu {tuxt yuðt ..ý ¼,ðt™ ¼õ,™t ™™t rŒ÷{tk ..uËe òÞ Au ,u ytùÞo ËíÞ nfef, Au; {txu s fÌtwk fu -

¼õ,u ËuÐf fths ËeÄwk- ¼Âõ,Úte ËuÐf™Wk ftÞo ..th ..zâwk. yux÷u Ëe{kÄh™tÚt{e ¼÷u yt.ýtÚte 50 mðh Þtus™ Œqh {ntrððuntu¤t{tk fuXt Au, A,tk yu{™u yt.ýt rŒ÷{tk yt.ýu ðËtðe þfeyu Aeyu. yt ytùÞo Au, A,tk yuÚte «¼w ..h yt.ýe ¼Âõ, ðÄu Au, yt.ýu ¼,ðt™™u rŒ÷{tk ðËtÔÞt, ,tu ¼,ðt™ «íÞu™e ¼Âõ,Úte yt.ýwk ftÞo ..th ..zâwk ! ¼,ðt™™e ËtÚtu yt.ýu yuf{uf f™e ,Þt !

{txu ,tu rËÖ{,rh™t M,ð™{tk @e ¿tt™ÞðÎ÷ËqrhS {ntht¢tsu „ttÞwk Au fu-

“¼uh fuXt ..ý yu r„rh „tðu, @e ¿tt™ÞðÎ÷Ë¢¾ ..tðu hu.” ¼uh fuXt ..ý, **‘y™k,-rËÖ-r™ÄtË™ ,eÚtt-ÄhÄhts @e rËÖ-ûtuºt™ttÞ ™{tu ™{:’** yu{ fne rËÖt[÷S™tk ,w{,t™ fnu yu ‘¿tt™ÞðÎ÷’ yux÷u fu fuðÈ¿tt™ y™u ‘ðÎ÷¢¾’ yux÷u fu {tût™Wk y™k,Ëw¾, yu ..t{u Au. þwk yt yr,þtuÂõ, ™Úte ? ™t, yu™k fthý yu Au fu Ëtût,T rËÖt[÷S{tk ..ý fÄe ..qò¼Âõ,-XtX fhu, ..hk,w òu rŒ÷ þw»f ntuÞ, ¼tð hrn, ntuÞ, ,tu íÞtk ..ý Vš {t{qe {ðu. yux÷u ðkCE™-..qs™ ,w{,t™ ytrŒ™e rœt™e ËtÚtu ¼tðtÔwk ¾tË {nÒð Au, yu ¼uh fuXt ..ý r„rhht™tk ,w{,t™ fh,tk òi,e þfu Au, {txu fÌtwk, ‘¼uh fuXt ..ý....’

«§ : ,tu ,tu ..Ae ftuR ..t÷e,tý sE Ä{þtºt™e ytuhze{tk s fuXtu hte ,w{,t™ fhu, ,tu yu ÷t¼ {ðe hu, ..Ae þwk ft{ r„rhht [zðt ð¸hu™Wk fü W.tzu?

W¥th : íÞtk òu yu yu{ s Y{{tk fuXtu hu, ,tu yuýu r„rhht™e Þt¡tt y™u ytCEËh Œ™t™t ðkCE™-..qò ð¸hu™e W.ûtt fhe „ýtÞ y™u yu W.ûtt ..t.. fkÄtð™he ÚttÞ, Ã÷E™u fŒ÷u {tE™Ë{tk W,thu !

ftfe ßÞthu Ëtût,T rËÖ{,rh ™ {éÞtu ntuÞ íÞthu ..ý ‘yu r„rh ,w{ý „tðu hu’úte {n™ ÷t¼ ..t{u Au.

yrª fuXt «¼w™Wk ati™ fhtu ,tu, «¼w ntshtnsqh {éÞt ntuÞ ™u su

ftÞorÉØ ÚttÞ, ,u ftÞo yrª «¼Ãt aÞt™Úte rÉØ ÚttÞ Au. ½h ƒUXt ,eÚtobt°tt fhtu, ,eÚto™t ,wý,t™ fhtu, ,tu Ëtûtt,T ,eÚto™u ¼uxât™tu su ÷t¼ {¤u ,u ÷t¼ {¤u Au.

½ýeðth Sð™u yu{ ÚttÞ Au fu - ‘Ëe{kÄhMðt{e ..tËu yt..ýu sLBÞt ntu, ,tu Ëthwk Útt,,’ ..ý rð[th yt òuEyu fu ‘òufu yÞthu ,u{ ƒUÞwk ™Úte, yÚtto,T íÞtk yt..ýu sLBÞt ™Úte, A,tk ..ý yt..ýu Œeh yuðt Ëe{kÄhMðt{e™u aÞt™ ìtht ™Sf fhe þfeyu Aeyu... ÞtðT ,u{™t yüktr,ntÞo™u aÞt™ ìtht y™¼ðe þfeyu Aeyu. Œt.,. íÞtk Út,e ..w»õ]Âü™t aÞt™ ìtht yt..ýu ..ý yu™e Ëw,kÄ™tu y™¼ð fhe yt..ýt {™™u ,ts,e yt..e þfeyu. yu{™e {eÃe {Ãwhe ðtýe yt..ýt ft™{tk òýu ,wks,e ntuÞ, yu{ Ëtk¼¤e þfeyu Aeyu. {txu ,tu ftÔÞwk Au]-

“yuf r™fx ..ý ðu,Þt, suu™u ™ ,,{u yun hu;

yÞ;t ,tu ..ý Zwkfzt, suÞwk yrÄf Ë™n hu...”

– Mðt{e Ëe{kÄht rð™r,.

yÚtto,T su Œeh Au ,u ..ý M™rÚte ™Sf Au, ™u òu M™n ™Úte ,tu ™Sf hnu÷ A,tk Œeh Au.

{nt™ ..wÁ»ttu™e ™Sf sðwk Au ? ,eÚttuo™e ™Sf sðwk Au ? ,tu yt yt..ý™u ..hðt™tu Au. ,u{™t aÞt™ ìtht ,u{™u rŒ÷{tk ƒUËtze þfeyu; ¼,ðt™™u aÞt™ ìtht ŒŒhÚte ™Sf ÷tðe þfeyu, y™u {nt÷t¼ ..t{e þfeyu.

Ëðthu QXe™u ®[,™ fhe þftÞ fu ‘¼,ðt™ rðnth fhe ytðe hÌtt Au. yt..ýu Œeh ËwÄe Ët{u ,Þt, ™u ¼,ðt™™u ÷E ytÔÞt. yt..ýt ÓŒÞ®ËntËt™ ..h ƒUËtzât.’ íÞtk ykŒh{tk «¼wü™u [t{h ðªò,t òuðt™t, W.h yÞtufð]ût òuðt™wk, ¼t{kz÷ òuðt™wk, ..w».ð]Âü òuðt™e...RíÞtrŒ... yu{ yüktr,ntÞo òuðt™t y™u ..Ae ¼,ðt™™e M,ð™t fhðt™e, «úÚto™t fhðt™e, rð™k,e fhðt™e yt ƒÄwk fhðtÚte {™{tk ¼thu þtkr, y™u þÂõ, ..tuRÍ yÌtz ..tðh ytðu Au, Ëtûtt,T ¼,ðt™™u ,,sŒ.o™t áütk,Úte yt..ýt ™t™t rŒ÷{tk Ëk¢r{, fhðt™t.

yŒT¼w, ..hðt™t :- ytðwk ®[,™ fhðt™tu y™u «¼w™u rŒ÷{tk ÷tððt™tu yt..ý™u ..hðt™tu {éÞtu Au. ..hðt™tu Ë{ðu Atu ™u ? VtõÍhe{tkÚte {t÷ W.tzðt y™ ™t™t ðu.theytu™u rzMÞÕtþwk fhðt™e Ëtu÷ yuslËe {¤u Au yu ..hðt™tu Au. Ëhfth ,hVÚte rððtÞe {t÷ ytÞt, fhðt™e ..h{ex {¤u Au. yu ..hðt™tu Au. {t™ðÞu rðþü ¼uswk {éÞwk yu ..wÛÞÚte {éÞwk, yu{tk Vtðu ,uðt rð[th fhðt™tu yŒT¼w, ..hðt™tu {éÞtu Au.

yt..hðt™tu s™ðh ..tËu ¼uswk ntuðt A,tk, yu™u ™Úte {éÞtu fu{ fu yu™wk ¼uÞk™wk ..wÛÞ ft[wk Au. yt..ýwk ..wÛÞ ..tfwk òuEyu, yu÷u yt..ý™u ..hðt™tu {éÞtu.

..hðt™tu ƒU™tu Au - Ëthwk ®[,ðtu fu ™hËwk ®[,ðtu; nt÷wk Vt÷wk r[k,ðtu fu ™÷h Ëthwk ®[,ðtu, ƒU™tu ..hðt™tu Au, yu ..hðt™t™tu W.Þtu,, fuðtu fhðtu Au, yu™tu ytÄth yt..ýt rððuf W.h Au.

Ëth ..fzðt™tu rððuf nþu, ,tu ƒwÂØÚte ËtÁk ®[,ðt™tu W.Þtu,, Útþu. {nt.whw»ttu™u yt ..hðt™t™e yt Ëtu÷ htEx™e fÚh n,e, ,uÚte ¼Þkfh W.Ë,o{tk ..ý {™Úte ™hËwk ™ ®[,Ôwk. “..ezt yt..™thtu swÕ{,th {tht þheh ..h VtuËo fhe þheh™u ..ezt yt.e þfu Au, ..hk,w {tht {™ ..h yu™tu VtuËo ™ [t÷u. {™™u ¾tuxtu rð[th ™ fhtðe þfu. {™Úte ËtÁk r[k,ðt™tu ..hðt™tu {the ..tËu Au. ytðtu yŒT¼w, ..hðt™tu {éÞt ..Ae yu™tu ƒntƒh W.Þtu,, fhwk y™u {™Úte Ëthwk ËwkŒh ®[,ð™ fhwk.” ytðwk {nt.whw»ttu Ë{s,t yu÷u ..hðt™t™e Yyu W.Ë,o fh™th swÕ{,th™u W.fthe ,hefu r[k,ð,t W.Ë,o™u f{o ,w{zt™wk ytu.h.þ™ Ë{s,t. yt..ýe ..tËu ..hðt™tu Au, yt..ýu W.Ë,o fh™th™u Œwü ,hefu ÷uðtu? fu W.fthe ,hefu ÷uðtu ? Ët{tu yt..ýt þheh™u f[ze þfu Au, ..ý yt..ýt {™™u ™n. {™™u ..hðt™tu Au, {™ ËtÁk ®[,ðe þfu Au.

yt..ýu ,,{th Aeyu, òu yt ..hðt™t™tu Ëthtu W.Þtu,, ™Úte fh,t. ,tu Ëthwk s ®[,ðt™tu òu ..hðt™t™tu W.Þtu,, ™ fheyu ,tu þwk {¤o,t ™Úte ?

yt..y™u Wå[{t™õsL{™t rnËtƒu {nt™ ..hðt™t {¤u÷t Au. yu™e rs™þtË™u yt..y™u ytuº¾ fhtðe Au. ,tu ..Ae yt..ýu rs™þtË™™e Yyu yu ..hðt™t fu{™ ytuº¾e ÷uðt ?™u ytuº¾e ÷E™u fu{ yu™tu ËŒW.Þtu,, ™ fhe ÷uðtu?

..hðt™t fuðt fuðt ? Œt.,.

(1) Œw™Þt™t {tÚË htuŒÞtk Áyu Au fu “Sð™ Ëthe he,u Sððt {txu Xef Xef y™wfoþ [es-ðM,w-Ët{,úe òuEyu, ..hk,w ..iËt™e yuðe Ëthe ytðf ™Úte, þwk fheyu ? íÞthu yrª rs™þtË™u yt..y™u yrhnk,-«úÚto™t™tu ¼ÂÞ ..hðt™tu ytÃÞtu Au, Œt.,. ,,Ãh ¼,ðt™ fnu Au,- “sÞ ðehhtÞ s,,,wÁ ! ntuW {{k ,wnÃ.¼tðytu ¼Þðk ! RaV÷ rËrØ”

“nu ðe,ht,, s,Œt,wÁ ! ,{u sÞ ..t{tu ! {thu ,{tht «¼tðÚte nu ¼,ðk, ! RüV¤™e rËrØ ntu.”

,,Ãh ¼,ðt™u [iíÞðtŒ™ Ëq°t{tk yt «tÚto™t {qfe Au ,u Ë{S™u s {qfe Au fu ðe,ht,, ¼,ðt™™u «tÚto™tÚte yu{™t y®[íÞ «¼tðÚte RüV¤™e

rËrØ ÚtttÞ Au, yt ‘R»V¤ rËrØ™tu ..qðto[tÞo ¼¸ðk,tuyu yÚto ÷Ï»tu Au. ‘Rn÷tirffe RåA, yÚto r™».r¥t’ yÚtto,T ‘yt ÷tuf™t yÚtto,T ËtkËtrhf RÂåA, ftÞo™e rËrØ’ yrhnk, ¼¸ðt™™u «tÚto™t fhðtÚte òu Rü ftÞo rËØ ™ Út,wk ntuÞ, ,tu «tÚto™t r™»V¤ òÞ. ..hk,w „ÿÀh ¼¸ðt™ yuðe «tÚto™tY... r™»V¤ «ð]r¥t™Wk rðÄt™ ffu ™rn y™u yt RüV¤ yu ÷tirff ËtkËtrhf ftÞo Au, yu rËØ Útðtúte Söu yt,ottt™ fhe htuLËyk htuðt™Wk hnuyk ™Úte fu ‘þwk ffwk ? {thu Söu{tk sÞhe {ÞÞt rðt™t {w÷fu÷e hnu Au.’ ßÞthu RürËØ Útðtúte r[¥t™u MðMÚt,t hnu Au, ,uÚte Ä[¤ð]r¥t Ëw¾u ÚtttÞ Au. yu{ yt[tÞtuoyu yt E»aV÷rËØ ..Œ™e xeft{tk s ÷Ï»wk Au. ËkËthe Sð Au yu™u y™uf «ftn™e ËtkËtrhf W.trÄytu Q¼e ÚtttÞ. yu ð¾,u yu þwk {qkÍðý s fÞto ffu ? r[¥t yMðMÚt ht¾eyu, þwk yt,ottt™{tk s Ë/zât ffu ? „ÿÀh ¼¸ðt™u òuÞwk fu ‘su{ {U {Útu yrhnk,™tÚt htÏÞt Au y™u yu yrhnk,™tÚt «¼tðe Au, yuðt {thu þwk ft{ yuðe {qkÍðý-yMðMÚt,t yt,ottt™ fhðt s òuEyu ? {thu ,tu yrhnk, «¼w™u «tÚto™t îtht ..tu,t™t RüftÞo™e rËrØ yÚtðt {the {qkÍðý™t Rü Wfu÷™e rËrØ {t,ðe yu {txu «¼w™u {thu «tÚto™t s fhðe fu “¼¸ðk, ! ,{tht «¼tðu {thu ‘R»aV÷rËÂØ’ yÚtto,T RÂåA, En÷tirff Þt™u ËtkËtrhf ftÞo™e rËrØ ntu. Þt yt ÷tuf™e Þt™u ËtkËtrhf yt.Œt™Wk r™ðthý ntu.’

ËËÞfTíð™t 67 Ôðñtth{tk ºtý þwÂØ ..ife yt yuf þwÂØ Au fu **‘rs™ ¼øu su ™rð ÚtÞwk hu, ,u feòÚte ™rð ÚtttÞ hu’** «tÚto™t fhðt A,tk yuðt ftuf r™ftr[, yk,htÞ{o™t WŒÞ ntuÞ, ,tu s ÄtÞwÖ rËØ ™ ÚtttÞ, r™ftr[, ..t..™t WŒÞ ntuÞ ,tu s yt.Œt {xu ™rn y™u ¼tu,ððe s ..zu; ..hk,w yuðt r™ftr[, f{o Útturt; ftfe ,tu

yr™ftr[, f{o ¼ÿt y™u yu yrhnk,™t yr[kíÞ «¼tðu ™ü ÚtttÞ s. {t°t yt.ýu «¼w™u y™LÞ @ÐtÚte fh,h,t rŒ÷u «tÚto™t fhðe òuEyu. yrhnk, Œuð™t yr[kíÞ «¼tðu Rü (RÂåA,) yt ÷tuf™t ftÞo™e ..ý rËÂØ ÚtttÞ ™u yr™ü yt.Â¥t-r™ðthý ÚtttÞ.

Ëthtkþ, sí™þtË™™e Yyu yt.y™u yt yrhnk, «tÚto™t™u ..hðt™u {¤÷tu Au; ,tu ‘fu{ yu™u W.Þtu,, fhe RüV÷rËÂØ {uÞðe™u {qkÍðý, yt,ottt™ y™u ..t..tu.tsö™Úte f[wk !’ yt.ýu yt s hxý ht¾ðt™Wk - ‘sÞ ðeÞhtÞ ntuW {{k ,wnÃ.¼tððytu ¼Þðk ! RaV÷rËÂØ.’

feòytu™u ðe,ht,, s,ŒT,wÁ {ÞÞt ™Úte, ,uÚte yu rf[tht ðÞtkÚte ðe,ht,,

yrhnk,Œuð™u «tÚto™t fhe þfu ? yu{™u yu™u ..hðt™u s {ÞÞtu ™Úte. ,tu yt.y™u yu {œ ,Þt ..Ae yu™u W.Þtu,, ™ fheyu, y™u W.trÄ ytrŒ{tk r™»¢Þ ƒuËe ..t.. W.tÞtu Þt r{ÚÞtíðe Œuð-Œuðe Ëuð™ fhe yt,ottt™{tk Ë/zeyu yu ƒtuÚtz-yÿ/z.ýwk ™Úte ?

(2) feòu yuf {su™tu ..hðt™tu þw¼¼tð™t Œt™™tu yt.ýe ..tËu yt Au, fu

yt.ýu ðthuðthu fu yðËhu yðËhu feò™u þw¼¼tð þw¼ yæÞðËtÞ y™u þw¼ rð[th™Wk Œt™ fhe þfeyu. ..wÛÞ ftkÄðt™t ™ð «fthtu{tk yt yuf {n¥ð™tu «fth Au, yt s„,{tk þw¼¼tð ò„ðt ðÞtk Ënu÷t Au ? Sð r{ÚÞtíð-yrðhr,-f»tÞtu y™u yþw¼ Þtu,tuÚte ..fztÞu÷tu fkE «fth™t yþw¼ ¼tðtu{tk s ..zu÷tu Au, ™u yu{tk s hBÞt ffu Au. Sð™u òu ftuE þw¼¼tð{tk [ztðu ,tu yu yu™t {txu ytùÞo¼q, y™u ytþeðtoŒ¼q, f™tðu Au. yt.ýu òu si™Ä{o ..tBÞt y™u Ë{[Þt Aeyu, ,tu Ë{S ht¾tu fu yt.ýe ..tËu feò™u þw¼¼tð™Wk Œt™ fhðt™tu ..hðt™tu {¤÷tu Au. Œt.,. yt.y™u ftuEyu X.ft™tu þçŒ fÌttu îÞtk ,h, s yt.ýu ‘¼tE {the ¼q÷ ÚtE. r{åAtr{ ŒwÂzk fheyu, ,tu Ët{t™u ftkEf þw¼¼tð ytðe yu™tu f»tÞ ytuAtu Útþu. yu{ yt.ýu ¼t»tt {eXe r«Þ y™u Ä{tuoíËtn s„tðt™the ftu÷eyu, ,tu yu feò™u þw¼¼tð s„tðt™the f™u. yux÷u yuðe ðtýe ftu÷ðt{tk feò™u þw¼ yæÞðËtÞ™Wk Œt™ fhðt™Wk {Þwk. yu yu{™u fux÷t fÄt ..wÛÞtu.tso™™Wk fthý f™u ?’ ,tu feò™u ytðt ..wÛÞtu.tso™™t fthý¼q, þw¼ yæÞðËtÞ™Wk Œt™ fhðt{tk yt.ýu r™r{¥t f™t™tu ..hðt™tu si™ Ä{o™e Yyu yt.y™u {ÞÞtu Au, ,tu yu™tu W.Þtu,, fu{ ™ fhe ÷ðtu ?

ðœe yuf ..hðt™tu ytí{åÂü™tu :-

si™þtË™ {Þwk yux÷u s™tðh fu y™tÞoo {t™ð™e su{ Œun ,hV s áÂü ™rn, ..hk,w ..tu,t™t ykŒhðtoÞt ytí{t ,hV y™u ..h{tí{t ,hV áÂü ht¾ðt™tu ..hðt™tu {ÞÞtu Au. s™tðh y™u y™tÞo B÷uåA {™w»Þ™u ytí{t ..h{tí{t™e Ë{s s ™Úte, ..Ae yu rf[tht yu™t ..h áÂü ÷E s þe he,u òÞ ? fntu, ytí{åÂü y™u ..h{tí{åÂü yu™u ftuE Rðhtu s ™Úte {ÞÞtu îÞthu,

yt.y™u ßÞthu yt Rðhtu {ÞÞtu Au ,tu yt rð[thðt™Wk Au fu **yt.ýu ðthu ™u ðthu ŒunáÂü ..z,e {qfe ytí{árü fux÷e [÷tðeyu Aeyu ?**

¾hu¾h ,tu yt Rðht™tu W.Þtu,, fhe™u yt.ýu ŒunáÂü™t ftÞtuo{tk ..ý

ytí{áÂü ò„„e ht¾e þfeyu, ò„„e ht¾ðe s òuEyu. Œt.,. ¼tus™ fhðt ƒuXt, i¼tk {tºt #rýÞtu y™u Œun™e ,wÂü-.wÂü ..h ™Sh hnuðt™u ƒŒ÷u, yt.ýt ytí{t™u fux÷k rn,fthe ƒ™e þfu yu™tu rð[th òuEyu.

(1) ytí{t™u sz™e ytËÂõ, ™ ..tu»ttÞ y™u (2) sz™e ,w÷t{e {tÚtu ™ [ze ƒuËu yu™e ËtðÄt™e òuEyu.

yu{ (3) ftÞt™u ..wrü {¤ðt ..h ytí{rn, ,hefu rs™¾Âõ„ M,tuºt.tX, ftÞtuË„o ËtÄw‚ðt ð¼,uhu ftÞtuo fÞt fÞt fhwk ? yu™k ytÞtus™ rð[thðwk òuEyu.

yu{ (4) ŒunáÂü ..z,e {qfe ..h{tí{áÂü ÷tððt {txu ..ý ðe,ht„ ..h{tí{t™e fu{ r™fx ÚtðtÞ, ..h{tí{t™u yt.ýt Sð™{tk ôÞtk ôÞtk MÚtt™ {¤u, ð¼,uhu rð[thðt™tu yt.ýe ..tËu Rðhtu Au.

Ëthtkþ yt Rðht™tu W.Þtu„ fh,t hme Œun™e y™u #rýÞtu™e ,wrü ..wÂü™t rð[th ytuAt fh,t hme, ytí{áÂü y™u ..h{tí{áÂü™t rð[th ¾qçkf [÷tððt™tu Rðhtu {¤Þtu, ,u™tu W.Þtu„ fh,t hnuðt™wk. {™™u ÚttÞ fu ytðtu {nt®f{,e Rðhtu {¤Þtu, yu™u ™ft{t sðt Œô ?

“™{tu yrhnk,tyk’ hxðt™t {nt®f{,e Eðhtu :-

yuf Rðhtu yt.ý™u yu {¤Þtu Au fu ßÞthu ßÞthu ƒeò ft{{tkÚte Vthu„ ÚtEyu i¼thu i¼thu {,s þq¤Þ fhe ƒuËe hnuðt™u ƒŒ÷u Þt ™ft{t ykxËkx ðt,tu-rð[thtu fh,t hnuðt™u ƒŒ÷u, yt.ýu ƒeswk ftkE ™ rn ,tu “™{tu yrhnk,tyk”™e hxýt ¾qf ht¾e þfeyu; ™u ,u hxýt ..ý ƒ™u ,tu „ý,hefØ ht¾e þfeyu. yt Rðhtu sî™u,h ..tËu ôÞtk Au ? sî™ ,hefu yt.ýe ..tËu Au y™u yu™t W.Þtu„™tu y.hk.th ÷t¼ Au ,tu fu{ yu W.Þtu„ ™ rn fhðtu ?

{iºte ytrŒ ¼tðtu-¼tð™tytu™tu {nt™ Rðhtu :-

yuðtu yuf {n¥ð™tu Rðhtu yt.ýe ..tËu yt Au fu {™{tk {iºte-fhwýt-«{tuŒ-W.uût yt [th ¼tð y™u yt™e s [th ¼tð™tytu ¾qf ytí{Ët,T fhe þfeyu. Sð™{tk yt ƒw sYhe Au; fu{fu Ä{o®ƒŒw þt† fnu Au, fu **ðe,ht„™t ð[™ y™wËth su y™wct™ yu Ä{o, ..hk,w ,u {iºte-ytrŒ ¼tðtuÚte Ëk‚õ, ntuÞ ,tu s ,u Ä{o fnuðtÞ.**

‘‘मैत्र्यादिभावसंयुक्तं तद् धर्म इति कीर्त्यते’’

yt rnËtƒu yu {iºte ytrŒ ¼tð™tytu™e Ä{o {txu ytðëk, ytðÞõ,t ,tu Au s, W.htk, y™trŒ™t y-{iºte ð¼,uhu {nt{r÷™ ¼tðtu™tk þwÂØfhý {txu ..ý yu™e sYh Au. {iºte fhwýt ð¼,uhu ..rð»t ¼tðtu {™{tk ¾qf s „tZ.ýu ,wks,t

hnuðt òuEyu. yuÚte nðu yt.ýe ytí{-..rhýr, {iºte ytrŒ ¼tð{Þ ƒ™u Au y™u yt,¤ ..ý rðþu»t rðþu»t Wå[fturx™t {iºte ytrŒ ¼tðtu ò„„t hnu Au. Võ, yt..y™u {¤u÷t yt {iºte ytrŒ™t Rðht™wk {qÕÞtkf™ òuEyu. ƒtfe {iºte ð¼,uhu ¼tð™tytu {™{tk ¼tð,t ™ hneyu y™u {r÷™ ¼tð™tytu fh,t hneyu, ,tu ,uÚte þwk yt.ýu Ë¼¾e ÚtEyu Aeyu ? ™t, Sðu™u Ët[e Ë¼¾þtkr, {iºte ð¼,uhu ¼tð™tÚte s su {¤u yu ðÌh-rðhtuÄ ð¼,uhu™e {r÷™ ¼tð™tÚte ™ {¤u.

yòuz {nt.whw»ttu™tk Sð™ M{hýtrŒ™tu ¾tË Rðhtu :-

ðe yt.ýe ..tËu yuf {nt™ Rðhtu rs™þtË™™e Yyu yuðtu yËT¼w, {¤Þtu Au fu 24 ,eÚtOfhtu, [¢ð,eo ¼h,uih, Ë™,Tfw{th, ƒtnwƒ÷e, þtr÷¼ý, MÚtq÷¼ý, {u,ths... ð¼,uhu {nt.whw»ttu yuðt {¤Þt Au fu su{™tu Œw™Þt™t Rr,ntË{tk òuxtu ™ {¤u ! yu{™tk Sð™-..htœ{ y™u ËËT,wý-Ëwf],tu™t htus ®[,™-y™wf{tuŒ™ fheyu ,tu Sð™{tk yu™e ¼ÂÞtr,¼ÂÞ «uhýt-«tuíËtn™ {¤u, y™u yÚtt„ ..wÂÞf{tË ,Útt ..t..ûtÞ™t y™w.{ ÷t¼ {¤u. rs™þtË™ {¤ðt™e Yyu s yt ƒÄwk {¤u Au, ,uÚte yt..y™u yu™tu Rðhtu-..hðt™tu {¤Þtu „ýtÞ.

fuxfu÷t ..hðt™t ? :-

yhu ! yt..y™u sî™þtË™ {¤Þwk Au yux÷t s {tºtÚte yt..y™u Rðht-..hðt™t ,tu fuxfu÷e ðt,u™t {¤Þt Au ? òu yu rð[th,tk ƒuËeyu ,tu {tux¶k r÷Mk ÚttÞ. Œt.,. **(1)** f{o-rð¿tt™{tk ¿tt™ðhý ytrŒ ytX f{tuo. yu™t ƒkÄ WŒÞ. yu™t fuðt fuðt «Ëk„tk fuðt fuðt f¤o™t WŒÞ ÚtE fuðwk fuðwk ft{ fhu Au...yu f{tuo ƒkÄtðt™t fthý.... f{o™t ƒkÄ™e su{ Ëkœ{ý-WØ,o™t-y.ð,o™t-«Œtþtu©Þ-W.þ{™t.... ð¼,uh™wk ®[,™ fhðt™tu ..hðt™tu yt.ýe ..tËu s Au, **(2)** 14 hts÷tuf™e ¼q,tu¤ y™u yu{tk swŒe swŒe ..rhÂMÚtr, **(3)** 14 ,wý MÚtt™f™e rððhÄ ..rhÂMÚtr„ **(4)** yrhnk,trŒ ..k[..h{uce, yu{™wk M{hý, yu{™u ðkŒ™-™{Mfth, yu{™e ..qò-M,wr„ **(5)** ..k[t[th™wk rðþtu¤ ¿tt™ y™u y{÷™tu Rðhtu yt..y™u s {¤Þtu Au. **(6)** Ëq{ ..ý Sðtu™e Œtþt sÞýt ..tððt {txu yu Sðtu™wk rð¿tt™ yt..y™u s {¤Þwk Au. **(7)** Œw»¾™t «Ëk„tu™u ,¥®[,™Úte Ë{trÄ y™u ytí{f{týe™t «Ëk„ ƒ™tððt™tu Rðhtu yt..y™u {¤Þtu Au. **(8)** {t„tÚt™wËthe™t 35 ,wýtu, **(9)** ©tðfÄ{o™e ÞtuøÞ,t™t 21 ,wýtu **(10)** ©tðf™e 11 ..rz{t, **(11)** ËtÄw Ä{o™e ÞtuøÞ,t™t 16 ,wýtu, **(12)** ,eÚtOfh.yt™wk ..wÂÞ ƒtkÄðt™tk 20 MÚtt™f, **(13)** ËBÞ,TŒþo™™t 67 Ôðnth, **(14)** ƒth ð¼,, **(15)** ..tk[{ntð¼,, **(16)** yrhnk,-¼Âõ,™t swŒt swŒt rðrþü rðÄt™..

ð,uhu ð,uhu òýðt™t y™u ytŒhðt™t Rõht yt.ý™u {¤u÷t Au.

ytS™t „{u ,uðt ..z,t ftu¤{tk ..ý yt.ýt yt¤{t™u rðþwØ Ëwrðþ wØ ƒ™tððtu ntuÞ, ,tu sïÄ{o™e Yyu yt.ý™u ytðt ytðt y™uf rðrþü ..hðt™t {éÞt Au, yuf÷t sz™e ..dkXu ¼t,ðtÚte, y™u sz™e s ®[,t ð÷tu.t, y™u W.tÉ™t fh,t hnuðtÚte, yt.ýu þwk fÕÞtý ËtÄe sõÞ™t ? ykr,{ft¤u yu ƒÄwk yt.ý™u þwk ytüt™ yt.ðt™wk n,wk ?

rºt..]c, ðtËwÃtÉð, ƒÚtÉÄt [¢ð,eo {B{ÞuX, ð,uhu sz{t÷™e ..dkXu ÷tðÞt hÌtt, ,tu {he™u Ët,{e ™hfu ,Þt ! fuðwk ¼Þkfh yÄ:..,™ !

íÞthu sï™Ä{o{tk™e rðrþü ythtÄ™tytu™t {¤u÷t ..hðt™t™tu W.Þtu,, fh,t hnuyu, ,tu Sð™{tk yuðwk ytÂí{f ¼kztu¤ Q¼wk ÚtÞ fu su™e yk,ft¤u y™{tuÉ™t fh,tk {hÞË{trÄ {¤u, ythtÄfwk Au {txu rðþu»t Ëthe s,tyu sL{ y™u yt,¤ ythtÄ™t {¤ðt™tu rðüt ntuÞ, y™u ,Úte {hðt™wk ftuE s htuÞwk ™n, ƒÕfu ¾w¼¾wþt÷e ntuÞ ! Ëðt÷ yt÷tu fu sïÄ{o ..t{e™u {¤u÷t fÕÞtýfthe Rõht™t Ëtht W.Þtu,, fhe ÷eÄt Au ?

™Þtuthu Rõht™tu W.Þtu,, fÞtuo :-

s{,tk ..nu÷tk, yr,rÚt-Ëífth fhe ÷uðt™tu {nt™ Rõhtu ytÞofw¤{tk s™{ðt™t mËtƒu {éÞtu Au. yu Rõht™tu W.Þtu,, „t{™t Ëh.k[™Þtuthu sk,÷{tk hÌttu ..ý fÞtuou ! ,tu yu™u {w™ {éÞt, yu{™u ŒE™ fhðt™wk {éÞwk ™u yu{™e ..tËÚte sï™ Ä{o™e ytu¾ {¤e Ä{o ..tËÞt, su™t ..h yt,¤ ðÄ,tk yu ™Þtuth yk,u [h{ ,eÚtoftfh ©e {ntðeh ¼,ðt™ ÚtÞt. [t÷w Sð™{tk ..ý íÞt,,™u {nÕð yt.ðt™tu sï™ Ä{o{tk Rõhtu fuðtu fÕÞtýfthe Au yu yt.ý™u ™nÞËth™t ..cÞtsL{{tk òuðt {¤u Au.

™nÞËth™tu ..cÞtsL{ :

™nÞËth ..cÞtsL{{tk ¼e¾the n,tu. sÁŒt sÁŒt ½h™e ¼e¾{tk yuXwk sqXwk ð,uhu fkE òò,™wk ,wåA {¤,wk ,u ¾tE ¾tE™u yu™t þhehu VtuÕ÷t ÚtE ,Þu÷t; hõ,rðfth y™u [{orðfth yu ¾qf ..ezt,tu n,tu, yu{tk yu fkxt¤e™u ƒesu „t{ sðt ™ef¤u÷tu, hM,t{tk {w™ {éÞt, yu{™e yt,¤ yu Þt[™t fhu Au, -

"ƒt.S ! ,{u ,tu òu,e {nthts, sk,÷{tk Vh™thtt, ™u sz{fwèeytu òýtu. nwk yt VtuÕ÷t-rð™Vtuxfûte ¾qf ..eztE hÌttu Awk, yu {xtzðt™e sz{fwèe ƒ,tðtu ?"

{w™ fhu Au, "¼÷t ytŒ{e ! sz{fwèe ,tu ,the ..tËu s Au."

yt fhu "ƒt.S ! nwk ,tu Œhÿ™tht ¼e¾the Awk. {the ..tËu yt yuf ¼e¾ {t,ðt™t ht{..t,h rËðtÞ ftuwk s ™Úte.''

íÞt,Ä{o yu {tuxe sz{fwèe :-

{w™ fhu ",the ..tËu íÞt,Ä{o™e {tuxe sz{fwèe Au òu ,wk, y™uf ½htu™e ¼e¾ {t,e ¾tÞ Au, yu{tk fuxfu÷e òò,™wk ¾tðt {¤u Au yu ¾tE ¾tE™u ,™u yt htu,tu QÍÞt ÚtÞt Au. òu ,wk íÞt,Ä{o{tk ytðu, ,tu yt ,tht htu,, {xe òÞ. ,wk ..þwÞtu™{tk ™Úte ..ý {™wÞtu™{tk ytðu÷tu Au, ,u{ íÞt,Ä{o Ë{S þõðt™tu ,the ..tËu ..hðt™tu Au, y™u yu™u y{÷{tk W,thðt™tu ..ý ,the ..tËu Rõhtu Au, ..hðt™tu Au. ..þw n{ƒ[the™e ..tËu yu ™Úte, ,the ..tËu yu Au. ,tu ,wk yt {nt™ Rõht™tu W.Þtu,, fh. íÞt,Ä{o™t Ëuð™Úte ,thu ,the ftÞt y™u ,thtu yt¤{t ƒk™™wk fÕÞtý Útþu.''

¼e¾the ËS ,Þtu, yu™t {™™u ÚtÞwk fu 'yt ¼e¾{tk ò, ò,™t þtf, ò,ò,™t y™ts y™u ò,ò,™t hËtu ytðu Au. yu ¾tE ¾tE™u s {™u yt htu,tu ÚtÞt Au. ,tu ƒt.S ¾hwk fnu Au, òu nwk íÞt,Ä{o{tk ytðwk ,tu {tht htu,tu {xe òÞ.' yu÷u ¼e¾the íÞtk {w™™u fnu Au, "¼÷u {nthts ! ,tu nwk ò,ò,™t þtf y™ts ð,uhu™tu íÞt,, fh,tu hnep.'

íÞt,,™e «r,¿tt™wk {nÕð :-

ËtÄw fnu ''{nt™w¼tð ! yu{ «r,¿tt fÞto rð™t ,wk íÞt,, ..t¤e ™n þfu. Ët{Úte ÷t÷[ytðþu fu{ fu ,thu ,tu „{u íÞtk ¼e¾ {t,ðt sðt™e Aqx. yu÷u Ëtht Vtt¤th ½hu ..ý ,wk òÞ y™u s{ðth{tk ..ý ¼e¾ {t,ðt sðt™tu. ..Ae íÞtk ÷t÷[{tk ..ze sE su ,u su ,u {t,e ÷tðt™tu y™u ¾tðt™tu, íÞtk ,u™u ftuý htufðt™wk n,wk ? yu÷u yt htu,tu ,tht ÷{Ôu ÷¼tÞu÷t hnuþu ! ,Úte òu ƒ[ðwk ntuÞ ,tu íÞt,™e «r,¿ttytu fh. yu «r,¿tt s ,™u ÷t÷[{tk ..z,tu yxftðþu.''

¼e¾the fnu, "¼÷w ! ¾he ðt, Au ,{the. ,tu {™u «r,¿tt yt.tu.''

'{thu htus yuf s y™ts, yuf s þtf y™u yuf s rð,E ðt.hðe. yt.tu ƒtÄt.'

yt fuxÕwk fhÍ™ ft{ Au ? yuf s ÄtLÞ yu÷u htux÷e {¤e, ,tu ..Aetu ¼t,u Þ ™ ÷uðtÞ, ™u ŒE¤ ..ý ™ ÷uðtÞ. ™u ðtkf ŒE¤ s {¤,e ntuÞ, ,tu yt,¤ htux÷e {¤þu yuðe yt¤t{tk yu™u s,e ..ý ™ fhtÞ, fu{ fu {™™u ƒef hnu fu 'yt ,tu ¼e¾™wk ft{ Au ,u fÕE[yt,¤ htux÷e ™ s {¤e, ,tu ? ¼q¾Þt

hmuŠk ..zþu.’ yux÷u ŒEŒ ÷E ÷uŠe ..zu. yu{ yuf s þtf ¾tŠt™k yux÷u ..nu÷t ŠÞtkf shtf sux÷wk þtf {ØÞwk ™Ü ÷E ÷eÄwk, ..Ae ftkE yu s ò,™k þtf ƒesu {ªu yuŠk Útuzwk s Au ? ƒeS s ò,™k þtf {ªu ,tu ,u ™ ÷uŠtÞ, yu{ rð,E-hE{tk Þ yuŠk. ŒÄ ÷eÄwk ,tu ËtƒuÞ ™ ÷uŠtÞ, ™Ü ½e ,u÷ ..ý ™ ÷uŠtÞ, ,u{ Ëtƒh fu ½e ÷e½wk, ,tu ..Ae ƒeS rð,E-hËtu ™ ÷uŠtÞ. ytŠk ftX™ «r,¿tt™k ..ý ft{ ½e¾theyu ™e ftÞO. fu{ ðthwk ?

Ë{su Au fu **ytÞo {™wÞ-s™{{tk ìÞt,Ä{o™u Råhtu {éÞtu Au, ,tu fu{ yu™tu W.Þtu,, ™ fhe ÷ô** ? s™tðh ntu, ,tu ŠÞt yt Råhtu {ºðt™tu n,tu ? s™tðh.ýu ,tu su ,u su ,u ythtu,ð™tu Råhtu {ªu ™Ü yu Rðht™t W.Þtu,{tk s™{ s™{ ¼xftt™k {ªu. Œ¾Þ Au ™Ü fu feze, {kftuzt, {t¾e, ztkË {åh ¾tô ¾tðe Ëk¿tt{tk fuŠt Œw¾E yð,th ..Ëth fhu Au ! ynª ytÞo {™wÞ ƒ™ð™tu òu ÷ntðu {éÞtu Au, ™Ü yu{tkÞ yt ìÞt,Ä{oe «r,¿tt fhðt™tu ÷ntðu {éÞtu Au, ,tu þt {txu r™ƒwÂØ ƒLÞtu hne yu™u ðuzýe ™t¾wk ? ynª ,tu ƒwÂØ{t™ ƒ™e yu Rðht™u Ëv¤ ftk ™ fhwk ?

½e¾the™k «r,¿tt..t÷™ :

ƒË, ½e¾theyu yu «r,¿tt {t,e, {wr™yu yu™u yu «r,¿tt fhtðe ..Ae ,tu yu™u ½e¾™k ÷uŠt ..h ¼thu ykfwþ ytðe ,Þtu yu™u ½ýeÞ ðth Ëthwk {ðt A,tk «r,¿tt™e Yyu ÷t÷[tu s,e fhðe ..zu, ..hk,w yu{tk yu™t hu,tu ,w{zt ËwftE ,Þt, þheh™tu Œtn {xe ,Þtu, ,kŒwhM,e ytðe ,E. feS ƒtsw ..wÂÞ ðÄ,wk [tÕÞwk, ,úte nðu yu™u ŠÞtkf {sone {ðt {tkze. nðu þwk ¾tŠwk yu ..tu,t™t ntú™e ðt, Au, A,tk «r,¿tt ƒht/h ..t¤u Au. yu{tk ..wÂÞ ðÄ,tk ðÄ,tk ÄkÄu ÷tuÞtu. ™t™t ÄkÄt{tkúte yu {tuxtu ÄkÄtÄthe ðu.the ƒ™e ,Þtu. A,tk «r,¿tt™k ƒht/h ..t÷™ fhu Au.

½e¾the™u sI™{w™Úte «r,¿tt™tu ÷t¼ {ªu÷tu. yux÷u nðu ÂMÚtr, ËwÂh,tk yu {wr™ytu™t ..rh[Þ{tk ytððt ÷tuÞtu Au ,úte sI™ Ä{o Ë{s,tu Útuytu Au. yux÷u nðu ,tu «r,¿tt÷..t÷™Úte ..wÂÞ ½ýwk ðÄe s,tk, yu fwxwkƒðt¤tu yu™u @e{k, ƒLÞtu Au ! fwxwkƒ {txu ½h{tk ½e-Ëtƒh-yu™ts ð,uhu ðËtððt ..zu Au, ..hk,w ..tu,u ,tu yuf ÄtLÞ, yuf þtf yu™u yuf rð,E™t s W.Þtu,™e {¬{,t ht¾e hÌttu Au. ..ý feS ƒtsw ËtÄw-Ëtæðe™u ƒtu÷tðe ƒtu÷tðe Ëw.t™Œt™Úte ¾tðf ythtÄ™t fhu Au, yu{tk yu™wk ..wÂÞ fqÃtu½tqËu ðÄ,wk hnu Au su yu™u ..Ae™t ™ðËtn™t yð,thu htò™tu s{tE ƒ™tðe yk,u htò ƒ™tð™th ƒ™u Au.

ytÞo {t™Ô yð,thu ÚtÞu÷t ìÞt,Ä{o™t Rðht™k {qÕÞtkf™ fhe yu™tu W.Þtu,, fhðt{tk yt ½e¾the™t ŒuŒËh Vhe ,Þt ! y™u yu s s™{{tk yu @e{k, WËth Ä{toí{t ! ,Útt ..Ae™t yð,thu yu «¼tðf htò ƒ™u Au ! ytÞo {t™Ô yð,thu {ªu÷t rðrþü fÕÞtýfh Rðht™e yt ðt, Au. y÷÷ ntuÞ ,tu Ë{ðÞ fu yt.y™u fuxfux÷t Eðht {éÞt Au ! Œt.,. ftuE™e ¼q÷ ¾{e ÷E yu™u ût{t yt.ð™tu Rðhtu, yt.ýe ò, ..h fü ytðu ,tu yt™kŒÚte yu Ëne ÷uŠt™tu Rðhtu. ƒeð™u r™:MðtÚto ¼tðu Ëuðt yt.ð™tu Rðhtu, ,whw yt,¤ ..t..™t «tÞÂ¥t fhe ÷uŠt™tu Rðhtu... ð,uhu ð,uhu ½ýe ½ýe yti{rn,fh ƒtf,tu™t yt.y™u Rðht÷.hð™t {ªu÷t Au. yu™tu ËŒw.Þtu,, fhe ÷uŠtu òuEyu. ,tu ƒwÂØ{t™tk ¾.eyu, ™rn,h ƒwæÄw{tk ¾.ð™k ÚttÞ.

nh¼y™tu ..hð™tu :-

yt rðrþü y™uht ..hð™tytu™t nËtfu sI™þtË™e ƒr÷nthe Au.

swytu, r[¥ttuz™t {nthtýt™t ..whtum, ƒútñý nh¼ÿ fuŠt ËÞtu,{tk ƒuÄ ..tËÞt ? {q¤ ,tu yu ƒútñý fwe{tk sL{u÷t, yux÷u ‘nÂM,™t ,tzâ{t™tu r.., ™ ,åAu,T sI™ {krŒh{T’ ‘ntÚte™t Ëqkz[tu™t «nth ¾tðt ..z,t ntuÞ ,tu ..ý sI™{krŒh{tk ™rn sðwk,’ yuŠk {t™™tht n,t. yu{tk ¾h¾h yuŠk ƒLÞwk fu yuføth ,tkztu ntÚte hM,t ..h Aqxu÷ ,úte ÷tufu{tk ¼t,t¼t,, ÚtE, nh¼ÿ ..ý ¼t,u Au, ŠÞtkf {ft™{tk [ze sðwk òuEyu, ..ý ìÞtk ™S™t {ft™™u ƒE÷u sI™{krŒh s Œ¾tÞwk, nðu þwk fhu ? {™ ykŒh sðt ½ýwk ™t fnu Au, ..hk,w ,tkztu ntÚte fqŒftu {th,tu ytðe hÌttu n,tu, yux÷u þwk fhu ? ..tu,t™tu Sð ƒ[tððt yu{™u sI™ {krŒh{tk ..uËe sðwk ..zâwk. Xef, ..uXt ,tu ..uXt, ..ý ykŒh™e R»Þto™e ¾ýs fu{ sk.e™u Q¼t hnuŠt Œu ? ,úte «r,{t™u òuE {-fhe fhu Au, ‘{qŠ,huð ,ðt[üu M.üik r{ü ¼turs,t{T’ ŒuŠ ! ,{the („ze) {qŠ, s M.»x.ýu fne hne Au fu ,{u {t÷.týe Whtð™tht Atu.’

ƒtu÷tu, ‘sI™Ä{o «ú¤u ytðe R»Þto Ähtð™th sI™u,h {tyË sI™ Ä{o™t ..hð™t ..t{e þfu ? ..t{u ,tu sI™ Ä{o™t M.urþÞ÷ ..hð™t™™tu ÷t¼ ..t{u ¾ht ?’

..hk,w òu,, swytu fuŠtuf ƒ™u Au. ..whtum, nh¼ÿ yuføth ËtæðeS™t {wft{ ..tËuÚte s,t nþu, y™u ykŒh{tkÚte ËtæðeS™t „Útt-MðtæÞtÞ™tu yðts ƒnth ytÔÞtu,-

‘‘[-e Œw,k nh ..ý,k, ..ý,k [-e Þ fuËðtu [-e...’’

yu Ëtk¼¤,tk ìÞtk Q¼t hne ,Þt, VheÚte yu s hxý Ëtk¼¤ðt {ØÞwk

yúto Ë{õÞtu ™Ým, ™Ù ..tu,t™Ù {™tu{™ «r,¿tt ffu Au fu ‘ftuE ..ý |tt™tu yúto ™ Ë{õÞ ,tu yÙ™t ¿tt,t ..tËu Ë{ÍÞt rð™t hmvk ™Ým. Ë{sðt {txu sYh ..zâu Ët{t™tu rþ>Þ f™e™u ..ý Ë{ÍÞt rð™t hmvk ™Ým.’ yt «r,¿tt™t mËtfu yu ËtæðeS™t {ýft{{tk sE swyu Au ,tu ytÞtoytu ftuE ðt[™t ÷u Au, ftuE..thtÞý ffu Au, ftuE Ëuðt ffu Au, ,tu ftuE ftÞtuÍËËtoË,o÷at‡t™{tk Q¾e Au... yt ðt,tðhý ðu,t yu {™{tk ytùÞo ..t{e rhr¾, ÚtE ,Þt fu “õtn ! ytx÷t fÄt yt ftE{tyËtu A,tk ftuE ftu÷tn÷ ™Úte ! ™ft{e ðt,[e,tu ™Úte ! y™u Ëti ËtÄ™t{tk ÷e™ Au ! sI™ Ä{õ™e yt ytÞtoytu ÷t,µ Au, yrª ytx÷tu Ÿ[tu sI™Ä{o ! fu su{tk ftE{tyËtu ..ý ytx÷e Ÿ[e rþM, rð™Þ y™u |ttk,,t ..t¤u !’’

yu{tk ðÞe {wÏÞ ,whwýe **Þtrf™e {nÂtht** ..tËu sE rð™Þ™Úte ntÚt ðuze rð™k,e ffu Au, “¼,ðr, ! yt su [÷e Gw,k ðt¢e „túttt ftuÕÞt yu{tk [f [f fhw ytÕÞwk, ,tu f].t fhe yÙ™tu yúto ™ Ë{õðtu ?’ yt{ rð™k,e ff,tk ÍÞtk ,whwýeyu sðtf ytÃÞtu fu ‘yÙ™tu yúto ,tu ,{™Ù y{tht yt[tÞo {nthts Ë{õðu.’ ìÞtk ..whturn, mh¼ý ytðt {tuxt ðzuht ËtæðeS™tu ..ý yt[tÞo «ìÞ™tu rð™Þ ðuE ðÃw ytfŠ»t, ÚtÞt ! Ë{su Au fu ‘ytðt {tuxt Ëtæðe „túttt™tu yúto ,tu ðý,t s ntuÞ y™u yu{tk {tht suðtu {tuxtu ..krz, ..whturn, yúto ..q¤u yux÷u ,tu yúto fne Þþ ÷uðt™wk {™ ÚttÞ, ..hk,w yrª yu fþwk ™Ým, rfL,w {tuxt yt[tÞo™e «ìÞu rð™Þ y™u Ë{.o¼tð ðuðt {¤u Au ! ytuntu ! fuðtu Ÿ[tu sI™ Ä{o ! ™Ù fuðt Ÿ[t ËtæðeS !’

..Ae ,tu yt[tÞo©e™wk Ët™t{wk ÷E Ëtks ..ze ,Þu÷e yux÷u mh¼ý ..whturn, fesu rÍðËu yt[tÞo©e ..tËu sðt™tu rð[th fhe ½hu ,Þt, ..hk,w ht,™t ½hu sk.. ™ ðéÞtu. {™™Ù sI™Ä{o «ìÞu ytf»toý-yt,wh,t ..h ®[,™ [tÕÞt fhwO. |wk yt ? ytÞo {t™ðsL{{tk {¤u÷tu rðrþü fwÂØ-þÂõ,™tu {¤u÷tu Rõht÷tu-..hðt™tu-÷tËËtË, yÙ™tu W.Þtu,, fhe ÷uðt™e yu ,í.h,t n,e. y{çÛÞ {t™ðsL{{tk ,¥ð Ë{sðt™t {¤u÷t ..hðt™t™e fhw {çÛÞ,t™tu fuðtuf ðuhtÌth ÏÞt÷ ! y™u yÙ™tu W.Þtu,, fhe ÷uðt™e fuðef ,í.h,t ! fu ..Ae ,tu yu Ëðthu yt[tÞo ..tËu ..ntU[u Au, yu{tk ..nu÷tk ,tu ..u÷t rs™{krÚh{tkÚte ..Ëth ÚtÞt™wk ÚttÞ Au, ,tu nðu yu s rs™«r,{t™e M,wr, ffu Au fu **‘{çŠ,huð ,ðt[üu M.ük ðe,ht,„t{T’** ‘GuÐ ! ,{the {çŠ, s M.ü.ýu ðe,ht,„t™Ù fne hne Au’’ |wk yt ? {t™ð sL{{tk {¤u÷t rðrþü fwÂØþÂõ,™t Rõht™tu ËËw.Þtu,,.

«§ :- fwÂØþÂõ,™tu ..hðt™tu ,tu ..nu÷tk ..ý {¤u÷tu n,tu, ,tu yu ð¾u

‘{çŠ, ðe,ht,„t f,tðe hne Au’ yu rð[th ™ ytðt,tk fu{ ,,÷, rð[th ytÔÞtu fu ‘{çŠ, r{üttL™ ¼turs,t f,tðe hne Au ?’

W¥th :- ..qðuo yr¼{t™-þÂõ,™wk ðuh n,wk, ,uÚte yuýu fwÂØ þÂõ,™u ytzu ,týu÷e, y™u {çŠ,{tk r{üttL™ ¼turs,t™e fwrØ fhtðe. nðu Ëwhe÷ ËtæðeytuÙ™tu yt©{ ðuðt {éÞtu yux÷u y™u ‘[÷e Gw,k’ „túttt™tu yúto ™ ytðzât ..Ae yr¼{t™ ytuËhe ,Þwk n,wk yux÷u, nðu þwØ fwrØ-þÂõ, ft{ fhe ,E y™u {çŠ,{tk ðe,ht,„t™t Qþo™ ÚttÞ.

yt Ëo[ðu Au fu r[¥t{tk ðu yr¼{t™ þÂõ,, MðtÚtttÄ,t™e þÂõ,, rð»tÞ ÷k.x,t™e þÂõ,, Ä™-÷t÷Ët™e þÂõ,...ð,uhu y™tÞo B÷uåA þÂõ,ytu ft{ fh,e ntuÞ, ,tu ,uÚte fwÂØþÂõ, ý¼tE sE™u yu ..ý y™tÞo suðe f™Ù Au ! ..Ae yu fwÂØþÂõ, ..u÷t mh¼ý ..tËu {çŠ,(GuÐ)™e {÷fhe fhtðu Au yu™e su{, yt.ýe ..tËu yu y™tÞo þÂõ,ytu rnkËt soX y™er, ð,uhu fhtððt{tk ft{u ÷t,ðt Ëk»ð. {txu fwrØþÂõ,™u yu fÄe y™tÞo þÂõ,ytuÚte yt½e ht¾e GtuðtÞ y™u þwØfwrØ-þÂõ,™tu yð>Þ W.Þtu,, ÚttÞ yu ÏÞt÷ ht¾ðt™tu Au.

mh¼ý ..whturn, ,whw ..tËu „túttt™t yúto™e {t,ýe fhe, yt[tÞo {nthtsu ‘ËtÄw.ýwk Mðefthu ..Ae „túttt™t yúto {txu yufzu yufÚte ¼ý,tk yÙ™t ¢{{tk ytðu ìÞthu yúto yt.ðt™e ðt, fhe, ,tu mh¼ý yu he,u fhðt ,ìÞth ÚtE ,Þt y™u yu{ fwxwkf ,Útt M™tneS™tu™u ðe,ht,, ftuý ? ðe,ht,™tu Ä{o fuðtu Wå[?’ ð,uhu fhe™u Ë{õðe GeÂt, y™u GeÛtt ÷eÄe...¢{þ: yu 1444 |ttMºttu™t h[rÞ,t fLÞt.

nðu rð[thðt suðwk Au fu su{™e ..tËu yuf ™ðfth {kºt ..ý ™ntu,tu, yu Útturzt s ð¾,{tk þe he,u sI™t,{tu™t ..th,t{e y™u 1444 |ttMºttu™t r™{to,t fLÞt nþu ? yu™e ..tA¤ yu{™e fuðef ¼,ehÚt {nu™, nþu ! ðÞt f¤ W.h yu ? fntu, sI™ Ä{o™e ytu¾ {éÞt ..Ae yu{ýu Ë{S ÷eÄwk fu yntu ! sI™ Ä{o{tk ,tu rðü{tk yLÞºt y÷çÞ yuðt ..k[..h{uÂc™tu ..rh[Þ Au, yu {u¤e nðu **{thu yu{™e W.tË™t™tu {nt™ Gw÷o¼ ..hðt™tu {éÞtu Au !** yuðtu ™ð¥ðe ©ØT™tu, Ëk.Þ{-..t÷™™tu yLºt y÷çÞ rðþt¤ ftuÄ¼Þto rs™t,{tu™t yð>Þ™tu ð,uhu ð,uhu™t ..hðt™t {éÞt Au. ,tu yu ..hðt™t™tu W.Þtu,, fhe yu fÄt™e W.tË™t™u {thwk Sð™ ftk ™ f™tðe Gô ?

{t™ð¼ð{tk {¤u÷t sI™þtË™™e Yyu yt..y™u yuðt fux÷tkÞ fÕÞtÞ ..hðt™t {éÞt Au sI™tu W.Þtu,,..qðo.whw»ttuyu ËwkGh fÞto™t GeÄ÷t |ttMºttu{tk ¼Þto

..zâtAu. ¾qfe fuðe Au fu yt{tk fux÷efõth ,tu yt..ýu ÍtÍwk fpwk fhðt™Wk™Úte ntu,wk;

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૫,અંક-૩૮,તા.૬-૬-૧૯૮૭

{tºt âÂü s Vuhððt™e ntuÞ Au, ™u yu{tk ÷t¼™t ÷t¼t ™Úte. Œt.,. @e yt[thtk,, þtMºtu fÎtwk, ‘su ytËðt ,u ..rhMËðt, su ..rhMËðt ,u ytËðt.’ yútto,T su ‘yt©Ôð’ Þt™u ..t..fkÄ™tk ËtÄ™ Au ,u™u ,{u ‘..rh©Ôð’ Þt™u ..t..ûtÞ-..t..yxftÞ,™tk ËtÄ™ f™ðe þftu yuðtu ,{™u ..hðt™tu {¤u÷tu Au. yu{ su ..t..ûtÞ™tk ËtÄ™ Au uÞtk ËtðÄt™ ™ ntu, ,tu yu ..t..fkÄ™t ËtÄ™ f™u Au. Œt.,. ..iËtu ..t.. ftkÄðt™Wk ËtÄ™ Au, ..hk,w yu™u ùu yiÞk, nuÞ Ë{S yu™t «iÞu ðihtøÞ Q¼tu fhu ,tu ..t..ûtÞ™Wk fthý f™u; yu{ rs™{krŒh-r™{toý ytrŒ{tk yu™u ÷,tðu ,tu yu ..t..ûtÞ.qðof ..wÛÞtu.tso™™tu nu,w f™u. yt{ f™tððt™tu ,{™u ..hðt™tu Au. yu{ su ..t..ûtÞ™t fthý Au. Œt.,. ,.. W.ðtËtrŒ, yu ùu ftuE™t ..h ïu»tÚte fhtu ,tu ,u ..t..fkÄ™Wk fthý f™u. yt ..hÚte Ë{Œpu fu ym,fh ðM,w™u rn,fh f™tððt Äthtu ,tu f™ðe þftu yu™tu ,{™u ..hðt™tu Au. Œt.,. ,{tht „t{™t ŒuhtËh{tk ytŒeih ¼,ðt™ Au, yu{™u ,{u rËØ,,rh ŒtŒt s fÕ.e ..qS þftu y™u rËØ,,rh ..h sE ..qßÞt fht,fh ÷t¼ {¤u. yt{ **MÚttr™f ytrŒ™tÚt «¼™u þºtwksÞ ..h™t ytrŒ™tÚt ®[,ððt™tu, yÚtðt ,whw Ët{tuÞ {éÞt ntuÞ, ..hk,w yu{™u ,whw „ti,{Mðt{e suðt r[k,ðt™tu yt..ýe ..tËu ..hðt™tu Au.**

yt..ýe ..tËu fuxfux÷wk Ëthwk ®[,ððt™t ..hðt™t Au ?

1) su{ ..nu÷t fÎtwk ,u{ yt..ýt ™t™t {™{tk {tuxt ..ý «¼™u ðËtððt™tu ..hðt™tu Au.

2) y..fthe™u yt..ýu f{o-ûtÞ fh™th W.fthe ,hefu÷u¾ðt™tu..hðt™tu Au.

3) Ëðthu QXe™u Œeþ hnu÷t rËØ,,rh fu Ëe{kÄh ¼,ðt™™u yt..ýt {™™e Ët{u ÷tððt™tu ..hðt™tu Au.

4) {t™tu fu ftuE ð,turzÞt fk..e{tk yt..ýu VËtE ..zât, ,tu iÞtk {™Úte 50-100-200 ™ðfth fu 25-50 ÷tu,,MË „ýðt™tu yt..ýe ..tËu ..hðt™tu Au. yux÷wk æÞt™{tk hnu fu yt ™ðfth fu ÷tu,,MË „ýðt™t ™u „ý,hefØ „ýðt™t. „ý,e ð¾,u ™ðfth yufõth „ýe™u ‘yuf’, fesÕth „ýe™u ‘fu’ ºteSõth „ýe™u ‘3’, yu{ ytkfzt yt..,t sðt™Wk. yÚte {™ yu{tk [tUku÷wk hnu

Þt™u [k[¤ ™ f™,t ÂMÚth hnu.

Ëtht ®[,ð™™t ..hðt™t™tu W.Þtu,, fhe™u ,tu s™{ s™{™tk fux÷tÞ ..t..tu™tu rððuÈ fhe þfeyu. yt{tk ftuE ..iËt™tu ¾[o ™Úte; ftuE fuz ™{ððt™Wk fü ™Úte; A,tk yu ™ fh,tk {™™u ËwM, hte¾eyu, y,h Z,÷t¤kÄ ..t.®[,™ fÞto fheyu, yu{tk y{qÕÞ {t™ðË{Þ ðuzVe ™ï¾eyu, yu fux÷e {tuxe {q¾o,t ? Ëthtkþ, Ëthwk ®[,ððt™t y{qÕÞ ..hðt™t™tu ¾qf s ¾qf W.Þtu,, fhe ÷tu. @e ËwrðrÄ™tÚt «¼w™t M,ð™{tk nðu AuÕ÷u fhð «¼w™t ÷tzft f™u Au;

÷tz fhe su ftof ftu÷u hu, {t,tr..,t {™ y{eÞ™u ,tu÷u hu;

@e ™ÞrðsÞ rðfwÄ™tu rþ»Þ hu, sþ fnu E{ òýtu s,Œeþ hu.5

¼tðtÚto : @e ™ÞrðsÞ ..krz,™t rþ»Þ W.taÞtÞ @e ÞþturðsÞS {nthts yu{ fnu Au fu ftof ÷tz fhe™u (yu™e ft÷e ½u÷e ftu÷e{tk ..ý) su ftu÷u Au ,u {t,tr..,t™u y{[], suðwk {eXwk ÷t,u Au, yu{ nu s,Œeih ! òýtu.

rððu[™ : frðyu Mðþk ¼,ðt™ ..tËu «§ fÞto y™u ,u™t Mðþk sðtf ytÃÞt, ,uÚte Ëk¼ð Au fu ,u{tk ftkE yrð™Þ ÚtÞtu ntuÞ, M¼™t ¼q¹t÷ ÚtE ntuÞ, ,uÚte ..tu,u ftof f™e™u yuÙwk ..rh{tso™ fh,t fnu Au fu, su{ ftof ÷tz fhe™u „{u ,uðwk ½u÷wk ..ý ftu÷u, ,tu ..ý yu {t,tr..,t™u ,tu y{[], suðwk Ãhthwk y™u {eXwk ÷t,u Au. ,u{ {tht „{u ,uðt ½u÷t ftu÷ ..ý «¼w ! yt..u y{[], suðt Œt¾ðt™t Au. yt.. ðe,ht,, ¼,ðt™ Atu ,uÚte y™u {tht {t,tr..,t Atu ,uÚte, rðtiË Au fu yt.. ,wMËu Útðt™t ™Úte. yt.. ,tu ËtËÞ fhwýt ðhËtð™tht Atu.' yt he,u frð ytðt W¼týt y™u ¿tt™™tu «ftþ ¼,ðt™ ,hVÚte «tÃ, ÚtÞtu Au. {txu ¼,ðt™™u þtrftþe yt..u Au y™u yu{tk ..tu,t™u suðwk ytðzâwk ,uðwk ™Œtuo»t¼tðu Ë{tÄt™ fhe {t,tr..,t™e su{ «¼w™u yu ,Bwk rþu, ,u{ Ëq[Ôþwk.

(Rr, @e ËwrðrÄ™tÚt rs™ M,ð™ rððu[™t)

©e þe,÷™tÚt rs™ M,ð™-10

@e þe,÷rs™ ¼urxyu, fhe ¼õ,u [tuõ¾wk r[¥t ntu;
,unÚte fntu At"Wk fe÷Þwk, sun"u ËtuÃÞt ,™ {™ rð¥t ntu...1
ŒtÞf ™t{u Au ¼ýtk, ..ý ,wk ËtÞh ,u fq.. ntu;
,u ƒnw ¾sðt ,,,,,u, ,wk rŒ™fh ,us MðY... ntu...2
{tuxtu òýe ytŒÞtuo, Œtrhÿâ ¼tkòu s,,,t, ntu;
,wk fhwýtðk, r[ÞhtuÞ{rý, nwk fhwýt.t°t rðÏÞt, ntu...3
yk,hò{e Ërð ÷ntu, {tht {™e su ðt, ntu,
{t yt,,¤ {tuËt¤™t, þt ðhýððt yðŒt, ntu...4
òýtu ,tu ,týtu fe÷Þwk, Ëuðt V¤ Œesu Œuð ntu,
ðt[f [þ fnu Ze÷™e, yu ™ ,,{u {ws™u xuð ntu...5

©e þe,÷™tÚt rs™ M,ð™-rððu[™t-10

@e þe,÷rs™ ¼urxyu, fhe ¼õ,u [tuõ¾wk r[¥t ntu;
,unÚte fntu At"Wk fe÷Þwk, sun"u ËtuÃÞt ,™ {™ rð¥t ntu...1

¼tðtÚto : r[¥t™u «¼w¼Âõ,Úte r™{¤ fhe yt.ýu @e þe,÷ rs™uih ¼,ðt™u ¼uxeyu. su{™u ,™{™ yu Ä™ ËtuÃÞt ntuÞ, ,u{™Úte At"Wk-Aq.wk þwk htÏðt"Wk ntuÞ ? (y{thu ,tu su fnuðt"Wk Au ,u y{u ,tu «,x.ýu fre s ŒEyu Aeyu.)

rððu[™ : þe,÷™tÚt ¼,ðt™"Wk yuðwk ™t{ fu{ ? ,tu fu þe,÷™tÚt ¼,ðt™ [kŒ™ suðt þe,¤ Au, ,uÚte s,,™t Sðtu™u þtherhf {t"rËf ytÄÞtÂí{f þe,¤,t yt..tht Au. Vhf yux÷tu Au fu [kŒ™u þe,¤,t yt.ðt {txu ½Ëtðwk ..zu Au, ßÞthu yrª ,tu þe,÷™tÚt ¼,ðt™"t ™t{{t°tÚte ,t.. Œeh ÚtE þe,¤,t Nút™ ..t{u Au.

«§ : «¼w"t ™t{{t°tÚte þe,¤,t þe he,u ÚttÞ ?

W¥th : f{X ,t.Ë"t ƒ¤,t ÷tfzt{tkÚte ƒnth fZtÞu÷ Ët..™e ÂMÚtr, rð[thtu fu yu"Wk þwk ÚtÞwk n,wk ? ¼,ðt™ ..tïofw{thu yu"u ƒnth fZtðe ™"ðfth{k°t y.tÔÞtu, yu{tk ..nu÷wk s ..Œ "™{tu yrhnk,tyk', yt{tk Ët.. ftkE yúto Ë{s,tu ™Úte fu yt{tk yrhnk, ¼,ðt™u ™{Mfth fhðt™tu Au. yuýu ,tu ..Œ"t {t°t yûth Ëtk¼Þt yux÷u fu 'yrhnk,' yuðwk ¼,ðt™"Wk ™t{ s Ëtk¼Þwk, ™u yu{tk÷e™ yuðtu ÚtE ,Þtu fu yu"e þe,¤,t{tk ..tu,t"e ƒ¤,ht"e ..ezt ¼q÷e ,Þtu. þwk ? ƒ¤,ht"e ..ezt ¼q÷e ,Þtu ítk {t"ðwk s ..zu fu yu"u ftkEf þe,÷,t ÚtE ntuÞ. yu þu™Úte ? «¼w"t ™t{{Úte. ™t{{tk ÷e™ ÚtE þðÞtu; y™u yuÚte yu {t"rËf ytÄÞtÂí{f þe,¤,t ..t{e {he"u ™t,,fw{th Mð,ŒtuEL ‘Äh{ýuLÿ' ÚtÞtu !

«§ : ¾t,he þe fu yu"u ¼,ðt™"t ™t{M{hýÚte þe,¤,t ÚtE ? {™ þtk, ..zâwk ?

W¥th : yt ¾t,he Au fu f{X"t ÷tfzt{tk Ët.. ƒ¤,u n,tu ,u ..tïofw{th"e yt,,tuÚte {tyË ítht ÷tfzwk r[htðe™u ßÞthu ,"u ƒnth fZðt{tk yÔÞtu, ítþu yu"e Ët{u yuƒtsw ƒ[tð™th ..tïofw{th ŒtÄtÞt y"u ƒeStsw ƒt¤™thtu f{X ŒtÄtÞtu. yu f{X"u òuÉ"u Ëtkð Au fu ,u"u yu"t ..h ¢tuÄ"tu rð[th yðu fu {"u ƒt¤™thtu ™u ..ezt yt..™tu yt rnt{¾tuh Au. yt rð[th{tk òu yu {Þtuo ntu,, ,tu yu Ët..™e Œw,þr, Úttðt Ëkðð n,e. ..hk,w Œw,þr, ÚtE ™Úte. yu"u ,tu {nt™ Ëtt,,r, {¤e Au. Ëtt,,r, fuðef ? yrhnk, ¼,ðt™"Wk ™t{ Ëtk¼¤,tk rŒ÷ ,,Œt,Œ ÚtE ,Þwk, ..ezt Þ ¼q÷tE ,E, ,tu {he"u ÄhýuLÿ ÚtÞtu Au. {™ þtk, ™Úttwk ntu,, ™u {Þtuo ntu,, ,tu Äh{ýuLÿ.ýwk ðÞtk ËÞwk n,wk fu {ve òÞ ? yt ..hÚte Ë{ÍÞ fu ..tïofw{th"t ¢tuÄ™Úte ™u yrhnk,™t ™t{-©ð{Úte ,u"wk ntÞwk ¼htE ,Þwk; ,u"u þe,¤,t ÚtE; {™ þtk, ..zâwk.

{txu ,tu ¼,ðt™"e [kŒ™ fh,tk ..ý rðþuá,t Au; ,u yt s frðyu þe,÷™tÚt ¼,ðt™"t ƒeò M,ð™{tk ,,tE Au fu, -

“þe,¤,t ,wýu ntuz fh,, ,w{, [kŒ™ fntk rƒ[tht ?
™t{{u ne ,w{ ,t.. rnh, ntu, ðtkfwk ½Ë, ½Ëtht.”

yÚtto,T þe,÷,t yt.ðt {txu [kŒ™u rƒ[tht"u ½Ëtðwk ..zu Au. ßÞthu ¼,ðt™ ,tu ™t{{t°tÚte ,t..Ëk,t.. rhu Au. yux÷u «¼w ! þe,÷,t ,wýÚte [kŒ™ ,{the Ëtútu ðtkfÚte ntuz fhe þfu ? ..quÞtu,-

«§ : [kŒ™{tk ,u yþ¼ð ÚttÞ Au fu [kŒ™"Wk ¼÷u ½Ëe"u rð÷u..™ ƒtÔÞwk, ..ý ..Ae yu"tu þhehu ÷u.. fh,tk Xkzf yþ¼ðtÞ Au. ..ý «¼w"Wk ™t{ ÷u,tk Xkzf"tu yþ¼ð ÚttÞ, ™u ,t..Ëk,t.. ƒ¤,ht ¼q÷tÞ, yuðtu yþ¼ð ðÞtk ÚttÞ Au ?

W¥th : «¼w ™u «¼w™t{ {ê÷t ..h mi÷wk ¼htE ò÷. mi÷wk ,ŒT,Œ ÚtE ò÷, ,tu «¼w™t{ ÷uðtÚte Xkzf™tu y™w¼ð Útu÷tu {t™ðtu s òuEyu. Ët..™u ..ttiofw{th {¤,tk yuðwk Útu÷u=wk fu, su{ ð»ttuo™t sq™t M™te {¤ðt™e ytþt ™ ntu÷, ™u y[t™f {¤e ò÷, ,tu mi÷wk ¼htE ò÷ Au, yu{ Ët..™u ..ttiofw{th™wk {w¼th®ðE òu,tk y™u ™ðfth{k°t Ëtk¼¤,tk mi÷wk ¼htE ò÷ Au. ‘fu yntu ! {™u yt {nt™..wh»t™wk Œþo™ {ê÷wk !' yn¥ mi÷wk ¼htE sðtÚte ..tu,t™e fé÷t™e f¤,ht ¼¤÷e, yu «¼w™e Útu÷u÷e yt yŒT¼w, «trÃ, ..h ,ŒT,Œ ÚtE ò÷ Au. «¼w ..h yu™wk mi÷wk ytuðthe ò÷ Au, hzwkhzwk ÚtE ò÷ Au. yt ,ŒT,Œ mi÷tyu ,u™u Äh÷ÚuLÿ f™tÔ÷tu. Ä{o™e fhýe{tk yt.ýu yt.ýwk ÓŒ÷ ytðwk ,ŒT,Œ f™tðwk òuEyu.

f»tt÷tu™t ytðu þ y™u rð»t÷tu™e yr, ytËÃõ,Úte þw»f f™u÷t rŒ{tk yt ,ŒT,Œ,t ytð,e ™Úte; ..Ae yu rð»t÷-f»tt÷™t ..t..-¼hu÷t mi÷t{tk Ä{o ð÷tkÚte Qhu ?

su™u Ä{o fh,tk ..ý Ë,ðz y™wfq¤,t ðÄthu r«÷ Au, ðÄthu Rü Au. yu™u [trh°t-Ä{o{tk ..ý yuðtu hË ™Úte ytð,tu.

Ët..u yÂð™,t.Úte þuftE ,þu÷t þhem™e ,tZ f¤,ht™e ..ý «r,fq¤,t{tk ™ðfth-yûth-a÷t™™t Ä{o™u ðnt÷tu ,Ûþtu ! yuýu yu{ ™ rð[t÷wO fu “™ðfth{tk a÷t™ ,tu ½ýwk ÷ ht¾ðwk ntu÷, ..hk,w þhem fq¤fq¤w Út,wk ntu÷ ì÷tk þe he,u yu a÷t™ hme þfu ? þhem™e y™wfq¤,t ntu÷ ,tu yu ht¾e þft÷ ™u ?' yt rð[th{tk ™ðfth-a÷t™™u r«÷ ,tu fþ÷O, ..hk,w yu™t fh,tk y™wfq¤,t-Ë,ðz ðÄthu r«÷ fhe. yu r™:Ë¥ð,t Au. **ËÿðnE™ Sðtu™e yt ŒwŒþt Au fu Ä{o-ythtÄ™t fh,tk þhem™u ðÄw ðnt÷wk fhu Au.** ¼tE ! þhem ,tu {wÌ÷ Ä{oËtÄ™ Au. {txu fÄwk ..Ae, þhem ..nu÷wk Ëk¼t¤ðwk òuEyu.' yt{ þhem™e y™wfq¤,t ..h {wÌ÷ árü htÏ÷t fhu yu™u fuð{÷ Ëk÷{-[trh°t{tk hË þe he,u ytðu ?

fkzhefu rnh ð»to Ëk÷{ ..tê÷wk. ,..Mþt ¼thu fhe ì÷tk yu™u þhem™e y™wfq¤,t ..h áÂü ™ntu,e; ..hk,w ..Aeÿte fe{th ..z,tk {tuxt ¼tE htò ..wkzhef™t hËtuzuÚte {¤,t y™wfq¤ ..Ú÷ ðÄthu r«÷ y™u Rü ÷,tzât, ,tu Ëk÷{™tu hË rV-tu ..z,tk ..z,tk s Ëtð s Qze ,Þtu ! ..rhýt{ ? [trh°t {qfe ŒE ½h ¼u,t Út÷t ! ¾qf ¾tÄwk, ..ý ÍtÍwk SÔ÷t ™ýn, fu s rŒtË{tk-yuf ftsw yßýo y™u feS ftsw {™{tk Ëkf÷þ ðÄe ,Þtu y™u {he Ët,{e ™hfu ..ntU[e ,Þt ! **ftþt™e ™t™e ™t™e Ë,ðz ..h ..ý òu {™ Zî¤wk hnu, ,tu ykr,{ Ë[þu ..ý [trh°t ..h ¼tð ™n¥ hnu.**

ð,o{t™ Ë,ðzr«÷ {wr™™tu Œtt¾÷tu :

yuf ËtÄw {nthts Ëtht Ôþ÷tÏ÷t,t n,t. yt{ ì÷t,e ..ý ¾ht, fnw W.trÄ™wk ..tux÷wk÷ ™ýn. rfL,w ykŒh¼t™u Ë,ðz,t™t «u{e, ,u Œt..,. ‘y{wf ft{¤e ËtÚtu y{wf ò,™tu f..ztu ht¾u.' ‘..t°tt, ytË™ Ÿ[fõt{tk n÷fwk ht¾u.' ‘W™t¤t{tk fnth XÕ÷u sðt™wk ,u Ëq÷tuŒ÷ ..Ae fu ½ze ðeì÷t ftŒ s sðt™wk, suÚte ft{¤e ytuZðe ™..zu, yux÷u ,h{e ™÷t,u.' ‘W.ðtË™t ..thýt{tk y{wf yÔ÷ òuEyu s...' yt{ Ë,ðz,t™t «u{u yu{™u [trh°t™tu Ëk÷{-..rhýr,™tu MðtŒ ™÷t,ðt ŒeÄtu. Ë,ðz,t fnw ,,{u yux÷u y,ðz,t sht ..ý ¾{t÷ ™ýn.

yn¥ fLþwk yuðwk fu yu{™u xe.fe. htu,, ÷t,w ..zâtu, ,uÚte ykŒh™e ytuhze{tk Ëq,t fuË,t. yu{tk òu ftuE ©tðftu sE ðkŒ™ fhe ..qAu ‘Mðt{e ! þt,t Au S ?'' ,tu yu™t fth ðtu÷t Ë{òu. yu {nthts ,h, yu™u Äffõe ftZu ‘þwk Mðt{e þt,t Mðt{e þt,t fhtu Atu ? yt òu,t ™Úte ? {he ,tu hÏtt Aeyu. òytu fnth, yn¥ ytðþtu ™ýn.''

shtfþe y,ðz,t{tk yËrn»ýw f™e sðt™wk ..rhýt{ ì÷tk ËwÄe ..ntUâ÷wk fu ßþtk yu{™tu xe.fe. htu,, ðÄ,tu [tÕ÷tu y™u ,rf÷, ÷Út,e ,E, ,u{ ,u{ ykŒh™e yËrn»ýw,t yuðe ðÄ,e hme fu yu{™u òu Ëtht ..eZ {wr™ fnu ‘÷tðtu ,{™u Ëthe ËßÍt÷ Ëk¼t¤ðwk,' ,tu yu fnu, ‘{™u Ÿ½ ytðu Au;' ..hk,w ..Ae 2-5 r{r™x{tk s ..tAt fnu ‘Œt™tu xtË{ Útu÷tu nþu, y™w.t™ ytÔ÷wk ? ðtŒztuÕ÷h ð÷thu ytðt™t Au ?' ,tí.÷o, ykr,{ suðe ÂMÚtr,{tk ..ý ™ðfth Ëtk¼ðt™tu ÷ hË hÏttu ™ýn. fuðef Œw:Œþt !

þu™t ..h yt ŒwŒþt ? ì÷t,e A,tk Ë,ðz-y™wfq¤,t ..h y¾kz áÂü ht¾ðt{tk.

..u÷tu Ët.. f¤e sqe yðMÚtt{tk ÷ yu f¤,ht™t fu™e {nt y,ðz,t™u ..ý ¼q÷e ™ðfth-yûth-©ðý{tk ÷e™ ÚtE ò÷ Au. ,u ,ŒT,Œ f™e™u ! yu{tk yu™t hwkðtzt ¾zt ÚtE ò÷ Au. yu™t {™™u ‘yntu yntu' Útt÷ Au. {nt Œw:¾Œ f¤,ht ¼¤÷e ™ðfth{tk «¼w™t{™t ©ðý{tk ykŒh¼t™u þe,¤,t™tu y™w¼ð fhu Au. yu þe,¤,tyu yu™u fuðwkf R™t{ y.tÔ÷wk ? yu™u ™t,fw{th Œuð÷tuf™tu Ë¥ÿ f™tÔ÷tu !

«¼w™t{™e þe,¤,t™tu yt «¼tð fu Ë.o÷tu r™{tkÚte Äh÷ÚuLÿ™tu yð,th !

ytðe «¼w™t ™t{ {t°tÚte þe,÷,t™tu y™w¼ð fhðtu ntu÷ ,tu yt fhðt™wk Au, fu «¼w™t{ þtŒ fh,tk {™ yu™t ..h yuðwk ytuðthe ò÷ fu hwkðtzt ¾zt Útt÷,

mibwk „Œ,Œ ÚtE òÞ, mibwk yüðwk ¼Âõ;½e™k y™u hzwkhzwk ÚtE òÞ fu ±ÞtK ƒtÌt Ë,ðz y,ðz™t mËtƒ ..z,t {qftÞ.

yüðt þe,÷rs™u ¼urxÞu, ‘¼urxÞu' yux÷u Œþo™ fheyu, r{÷™ fheyu.

¼,ðt™™k r{÷™ ¼,ðt™™tk M,tuºt-M,ð™-,wý,t™ ,Útt «tÚto™tÚte y™u yt¡ttt-t÷™Úte ÚttÞ. yðwk «¼™u ¼uxðt™k ,u r[¥t [tuÏ¾wk r™{o¤ fhe™u ¼uxðt™k Au. ±Þthu ..qAtu,

«§ : yuf ,tu yt s,,, W.h ðe,ht,, {¤ðt yr,Œw÷ö¼ Au; fu{fu r,þO[..ýu yu «¼w {éÞt™u ftuE yÚto s ™Úte. ¾h¾h ,tu yu {éÞt s ™Úte. ŒuhtËh™e Ët{u ƒuË™the ¼uË™u «¼w Ët{u Œu¾tÞ Au. ..hk,w yu y¿tt™ Ztuh™u ðe,ht,, «¼w {éÞt Útturwk s fnuðtÞ ? ±Þthu {™ŸÞ.ýu {¤ðt™k Þ ðtÞtk Ëu÷wk Au ? yuðt fhtuztu {™ŸÞtu Au, su{™u ftuE Ä{o ™Úte {t™ðt™u, ftuE ¼,ðt™ ™Úte {t™ðt™t. ±Þthu fhtuztu yuðt ..ý Au fu su Ä{o ..ý {t™u Au y™u ¼,ðt™ ..ý {t™u Au, A,tk yu{tk ðe,ht,™tu Ä{o y™u ðe,ht,, ¼,ðt™ {t™™tht fux÷t ? yts™e „ý,heyu ytsu þtuÄtÞu÷e ..]Úðe ..h 4 tt yfs, yux÷u fu, 450 fhtuz {™ŸÞtu™e ðM,e; yu{tkÚte ðe,ht,, „eÚtOfh ¼,ðt™ fux÷t™u {éÞt Au ? ,tu fu 400-440 tt fhtuz ƒtŒ Au. 440-440 tt fhtuz™u ðe,ht,, «¼w ™Úte {éÞt. ƒnw ƒnw ,tu {tºt 0tt-1 fhtuz™u {éÞt rnþu. yux÷u ßÞthu ðe,ht,, ¼,ðt™ {¤ðt s Œw÷ö¼ Au, ±Þthu ,{u fntu Atu, ‘ðe,ht,™u ¼uxðt ytðtu ,tu r[¥t [tuÏ¾wk fhe™u ytðòu' ,tu fux÷t ytðþu ? yu «§ Au.

WÃth : yt ..qAðt™u þtu yrÚ¥tÞ Au ? þwk yu{ fnuðwk Au ? fu ‘yuf ,tu ðe,ht,™u {uŒðt™tht s Útttuzt Au. yu{™u ðe,ht,, «¼™u ¼uxðt™e ytðe fzf þh, {qfðtÚte ¼Þ Au fu yu ¼t,e s sþu.' òu ytðtu ¼Þ ntuÞ ,tu yu ¼Þ ht¾ðt™e sYh ™Úte, fu{ fu ,tu ..Ae yu{ ¼t,e s™tht ÷tufttu ðe,ht,™u „{u ,u{ ¼uxu, yux÷u fu {u÷t {™Úte ¼uxu, ,tu yu{ ¼uxe™u þwk {tuût ..t{e þfu ?

ht,e-îu»te ™m ..ý ðe,ht,, «¼™u ..t{e™u yu{ýu þwk ÷eÄwk ?

yt.ýu ,tu ðe,ht,, «¼™u ¼uxe™u yk,u ¼ðt Vûht{tkÚte {wõ, Útðwk Au. ht,-îu»t™t ..t.u [t÷,e sL{-{h}™e skòr{tkÚte AqxðWk Au.

yu ftkE r[¥t™u ht,-îu»tÚte {u÷wk ™u {u÷wk ht¾e™u ¼ðt-skòr{tkÚte Aqxðt™k ™ ÚttÞ. yux÷u ðe,ht,™u ¼uxðt™t ,u r[¥t [tuÏ¾wk r™{o¤ fhe™u ¼uxðt™t; yüðwk yu{tk ,Š¼, Ë{sðt™k Au. yux÷u s frðyu yrª yu M.ü fhwO fu ‘þe,¤rs™ ¼urxyu ,u r[¥t [tuÏ¾wk fhe™u ¼urxyu.' [tuÏ¾wk r™{o¤ þu™u fnuðtÞ ? Þtu,âÜ

Ë{wåþ[Þ þt†{tk yt™tk 3 ÷ûtý ƒ,tÔÞtk Au,-

r[¥t r™{o¤ ntuðt {txu™t 3 ÷ûtý Au,-

(1) ,eðú W.tŒÞ ƒwÂØ

(2) Ëk¿tt™e yxftÞ,, y™u (3) Vo™tu rð[th ™m.

(A) «¼™u ¼uxðt Au yÚtto,T «¼™tk Œþo™tŒ fhðt Au, ,tu ,u Œþo™tŒ ftþo{tk yþtk, W.tŒÞ ƒwÂØ òuEyu. {™u ÷t,u fu ‘Sð™{tk ðe,ht,™tk Œþo™tŒ yu @c f,ôÞ Au, yþtk, W.tŒÞ Þt™u ËtÂðt suðwk fttþo Au.' {™t yt ¼tð ntuÞ, ,tu ..Ae Œþo™tŒ ð¾,u {™{tk ƒeò ºteò ÷Vhtk ..uËu ™m, r™¼uo¤ Œþo™ ytŒ ÚttÞ. yux÷u ..n÷wk ÷ûtý ‘,eðú W.tŒÞ ƒwÂØ ' {qtÞwk.

(B) r™{o÷ Œþo™tŒ™k ƒeswk ÷ûtý yt Au, fu yu fh,e ð¾,u ytntthtŒ Ëk¿ttytu ™ze ™ òuEyu, Ëk¿ttytu QXðe ™ òuEyu. (i) Œþo™-..qs™ fh,tu òÞ y™u {™{tk ÷tðu fu ‘¼tus™tu Ë[Þ ÚtE ,Þtu Au,' ,tu yrª ytntthËk¿tt ™ze fnuðtÞ. (ii) yÚtðt {™{tk ÷tðu fu ‘yrª {krŒh{tk ,h{e ƒnw Au. ðÞthu Œþo™ ..qs™ ..,u fu ƒnth òò ™u Xkzf {¤u!' ,tu yu rð»tÞËk¿tt WXe (iii) yÚtðt {™u ÚttÞ ‘Œþo™..qs™ ..,tðe s÷Œe ƒtì{tk sðwk Au, ,tu yu ..rh,ún-Ëk¿tt ™ze, yÚtðt (iv) ht,™t {tºt „ý,tk yu ..,tðe™u s÷Œe Ÿ½e sðt™e ÷u»Þt hnu, yu r™ÿtËk¿tt ™ze. yu Ëk¿ttytu ¾,h™tf Au. Œþo™-..qs™ ytŒ™u ƒ,tze ™¾u (v) yu{ Œþo™ ..qs™tŒ ð¾,u {™{tk ftuE™t W.h ,wMËtu ÷tðu, fu ò,™wk y¼{t™ QXu, ,tu yu f»ttÞËk¿tt QXe fnuðtÞ. {txu r™{o¤ Œþo™tŒ fhðt ntuÞ ,tu ..t... Ëk¿ttyt™tu r™,ún fhðtu òuEyu, ±Þt,, ht¾ðtu òuEyu.

(C) r™{o¤ r[¥t {txu ºteswk ÷ûtý yt, fu ËtÂ™t Vo{tk ..tuŒT,r÷f ..ŒtÚto yux÷u fu ŒwLÞðe ..ŒtÚto {¤ðt™e ytþkËt-y.ûttt ™ ntuÞ. Œt.,. ‘Œþo™ ..qò fhwk ,tu Ä{eo{tk „ýtô, yux÷u Ëtht Ä{eo {tyË™e fLÞt ..hýðt {¤u.'',... fhwk yux÷u Ëthe «¼ðt™t {¤u.’Œuht-W.tºt{tk ŒE™ fhwk yux÷u {tht ™t{™e ,f,e [zu...’ ytðe ƒÄe ytþt-y.ûtt-yr¼÷t»tt r[¥t™u y™u ËtÂ™t™u {r÷™ ƒ™tðu Au. {txu r[¥t [tuÏ¾wk ht¾ðwk ntuÞ, ,tu «¼Œþo™ ð¸hu ËtÂ™tytu™t Vo{tk ,wåA ŒwLÞðe ÷t÷[™m ht¾ðe òuEyu. yu{ Ë{S™u fu yu ÷t÷[tuÚte r[¥t {r÷™ ÚttÞ Au.

rðÏ¼qr, {w™, Ëk¼qr, {w™, ð¸hu yu „..Ëk¼ÞÄ{o™tk Vo{tk ŒwLÞðe ðM,w™e ,eðú ytþkËt fhe, ,tu Ä{o™t Vo ,hefu yu {éÞwk ¾hwk, rºt.wc ðtËÚtŒuð y™u ƒúŒËt [¢ð,eo Útþt ¾ht, ..hk,w yu Vo ¼tu,ðe™u ËeÄt ™hf{tk rËÄtÔÞt!

{™ {u¤wk fhõ¤™tu yu «;t.. ! yux÷u {™ [tuÈ¼wk ,u™u fnuðtÞ fu ßÞtk yt ‘,eðu W.tÓUÞ-fwÂØ ’ ð¸uhu ºtý ÷ûtý ntuÞ yu ËtÄ™t™e ËtÚtu ht¾ðt™t Au. Vheûte ÞtÓ fhtu.

(1) Ä{orÄÞt ..h ,eðú f,ôÞ-fwÂØ,

(2) ytnthtrÔ-Ëk¿ttyu™e yxftÞ,, ™u (3) ÔwLÞðe Vë™e ytÞkËt ™m.

yt{tk yu ..ý aÞt™{tk ht¾ðt™wk fu y÷f, ËtÄ™t ÞY fhõt ..nu÷tk ËtøtÞ Vë ,hefu {tuût™tu r™ÞoÞ ftkÄ¤t™tu, suÚte ÷ûÞ-ÞwÂØ hnu, ..ý ËtÄ™t [t÷w fhe ..Ae ËtÄ™t ð¾u ËtÄ™t™tu s rð[th ht¾ðt™tu, (..hk,w ËtøtÞ {tuût™e Ík¾™t- rð[thýt {™{tk ÷tððt™e ™m.) suÚte ËtÄ™t «f¤ f™,e òÞ. òu ËtÄ™t™e ð[{tk ð[{tk ‘{thu yt™Úte {tuût òuEyu Au, {tuût òuEyu Au,’ yuðwk {™{tk ÷tÔt fhu, ,tu ËtÄ™t™wk f¤™ðÄu.

™t,fu,w™u «¼w™e fhkrztÞt{tkÚte ..w».. ÷E ÷E ..w».÷..oò fh,tk fhkrztÞt{tk™tu Ët.. zMÞtu, íÞtk yu{ýu ..oò™tu y™u ..oßÞ ðe,ht,™tu s rð[th ht¾e ðe,ht,™e ..oò{tk {™™e yuft,ú,t y™u ðe,ht,, «íÞu™tu ¼Âõ,¼tð yuðtu ðÄtÞtuo yuðtu ðÄtÞtuo fu íÞtk Ë..oÔkÞ™e ..ezt ¼q÷e ðe,ht,, «¼w ËtÚtu ytí{eÞ,t ðÄthõt {tkze, y™u yu{tk ðe,ht,, ..h Ëk¼uÔE-«rýÄt™ ,eðú fhe™u yt,¤ y¼uÔE-«rýÄt™ ËtøtÞwk, ðe,ht,, ËtÚtu yuf{uf ÚtE ,Þt, y™u yu{tk ðe,ht,, f™e fuð¤¿tt™ ..tBÞt !

ËtÄ™t ÞY fh,e ð¾u ÷ûÞ ,hefu ¼÷u ËtøtÞVë™e rð[thýt ht¾e, ..hk,w ËtÄ™t ÞY fhe yux÷u nðu yuf÷e ËtÄ™t™e s rð[thýt òuEyu. ËtÄ™t [t÷,e ntuÞ yu ð¾u ËtøtÞ™e Þ rð[thýt ™ h¾tÞ. rfL,w ËtÄ™t{tk ,™-{™ ytu,«tu, ÚtE òÞ yux÷u ËtÄ™t «f¤ «f¤,h f™,e òÞ. ,u yux÷e fÄe f¤ðt™ f™u fu yu XUX Ëõtuoå[ðe,ht,,t™e ËtÄ™t ËwÄe ..ntU[tzu.

yŠýft.w®t yt[tÞo™e ËtÄ™t{tk ,L{Þ,t :-

swytu yŠýft.w®t yt[tÞo™u ÞwK fLÞwk n,wk. ? yu{™Úte s «r,ftuÄ ..t{e ÔeÂût, f™u÷e htshtýe ..w»..[q÷t Ëtæðe yu s ™,h{tk hnuðt A,tk shtÞ ht,trÔ{tk ™ Vët,tk fuð¤¿tt™ ..t{u÷t.

..w»..[q÷t Ëtæðe™u fuð¤¿tt™ Þe he,u ?

ËtøtÞ ‘{tuût™e hxýt ht¾e™u ? fu ËtÄ™ ‘ËkÞ{’ {tk «f¤,t fuð¤e™u? fnuðwk s òuEyu fu ËkÞ{-ËtÄ™t™e «f¤,t fuð¤e™u fuð¤¿tt™ ÚtÞu¤wk. fthý yu n,wk fu htòyu yu{™u yu Þh,u ËkÞ{ ÷uðt™e hò yt.u÷e fu ‘ËkÞ{ ÷E™u ,{thu yt s ™,h{tk hnuðt™wk, suÚte {™u htus Ópo™ ,tu {¤u ! nðu Ëtæðe f™u÷t

yu swyu Au fu ‘nwk Ë,t¼tE™u s ..r, fhe™u fUxe yu{tk yux÷e fÄe ft{ðtE™t ..tu»te Au, ðe yu{tk {™u htshtýe yux÷u Ÿ[t ¼tu,rð÷tE™t ËtÄ™tu {ëÞt yu{tk rð»tÞ÷k.x,t™tu ..th ™Úte htÏÞtu. ,uÚte {U ™h™tk ..t.tu W.tsÞto ntu !

,tu nwk nðu yŠýft.w®t yt[tÞo {nthts™t W.ÓuÞ y™Ëth fzf{tk fzf y®Ët-ËkÞ{ ,..™e ËtÄ™t fhwk, ,tu {tht ™hfurÔ,r,yu™tk ..t.. ,qxu y™u {thu sL{-{hýtrÔ™t [¢tðt{tkÚte Aqxe {tuût ..t{ðt™wk ÚttÞ.’ yt Ëtæðe™t{tk yt s ™,h{tk hnuðt™wk ntuðtÚte ÷tuftu ,hVÚte Ÿ[t ð† ..t®t-,tu[he ytrÔ™tk «÷t¼™ hnuðt™t, ÷tuftu {™u sÞ ntu {nthtýe Ëtæðe {nthts™tu’ yu{ Ëífth-ËL{t™ ..eHõt™tk, ðe htò ..ý htus Ópo™u ytðu íÞthu {tht ..h ¼thu «u{-ËÔE¼tð y™u ËkÞ{ ËtÄ™t™e «ÞkËt ÔE¾tzðt™t ! yt Ÿ[t ËL{t™ y™u Ë,ðtu™e ÂMÚtr,{tk ,..÷ËkÞ{™u ¼q÷e ËkÞ{-½t,f ht,,-ytËÂõ, ytrÔ{tk ™ ..ze sðtÞ, yux÷u ,,tu[he{tk yu{ýu ¼thu íÞt,,™t yr¼,ún ,Útt rðrÞü ,..MÞt y™u MðtøtÞ™e ËtÄ™t [÷tðe ntu, suÚte Ëus ..ý ..WE,,÷-ht,, ™ ..tu»ttÞ, ,u{s {wft{{tkÚte fnth ™e¤u íÞtk ÷tuftu™t ‘sÞ ntu sÞ ntu ! ÄLÞ ,{thwk SðŠ ! ÄLÞ ,{thtu htsËw¾ËL{t™™tu íÞt,, !’ ð¸uhu {tunf ðt,tðhý{tk yk,h{tk yu™t ,hV ¼thu ™Vh, ht¾e™u Ëífth-..rhËn ..h rðsÞ™e ËtÄ™t Sðk, ht¾e ntu ! suÚte niÞt™u ÷tÞ ..ý yr¼{t™ yzu ™m, ðe htò Ópo™-,wý,,t™ fhu yu{tk ..ý «f¤ ðihtøtÞ y™u W.Þ{-WÉtËe™,t ,Útt ™e[e {òkzeyu yuf{t®t ÔEuð-,whw-M{hý ,Útt ¥ðÕ[,™™e ËtÄ™t ht¾u÷ ntu, ,tu s yu{tk yk,u yu ðe,ht,,t™u ¾U[e ÷tð™th Ë{íðÞtu,,, y™tËÂõ,Þtu,, y™u r™Šðfõ.. Ópt™tu Þtu,, ..tBÞt ntu, ,tu s yu{tk yk,u yu ðe,ht,,t™u ¾U[e ÷tð™th Ë{íðÞtu,, y™tËÂõ,Þtu,, y™u r™Šðfõ.. Ópt™tu Þtu,, ..tBÞt ntu, ,tu s yu yk,u ðe,ht,, Ëõtu¿tt fuð¤¿tt™e f™e ,Þt.

yrª òu ËtÄ™t{tk ,L{Þ f™Š™u fÔ÷u ËtÄ™t™e ð[{tk ð[{tk ‘{thu {tuût òuEyu Au, {thu {tuût òuEyu Au.’- yu{ ËtÄ™t™t Vë™tu rð[th ht¾e Vë™u hât fhu ,tu ËtÄ™t «f¤ «f¤¼th ðÞtkÚte f™u ?

yu{ yu s fuð¤¿tt™e f™u÷ ..w»..[q÷t Ëtæðe ..M,tðtu fh,t yŠýft.w®t yt[tÞo {nthts™u fhu Au,-‘,{™u ,k,t ..th fh,tk fuð¤¿tt™ Útpu, yuðt ð[™Úte yt[tÞo {nthts ™tðt{tk fÚte ,k,t Q,hõt ,Þt, ðihe ÔuÕ,tyu ™tðwk ztu÷tÞ{t™ fh,tk, ,Útt Þtu®tftu™t {™{tk ‘yt {tÚtt{òkrztÞ™t y.pfw™Úte ™tðe ztu÷k ztu÷ ÚtE Au.’ yu{ ¼tË Q¼tu fhtÔÞtu, yux÷u nðu f[õt {txu ‘yt {w™™u nxtðtu’

yu rð[thúte Þtr°tf ÷tuftuyu yt[tÞo™u ..tux÷t"e su{ Ÿ[fe ™Œe™t ðnuý ..h Ÿ[u WÃtúÞt ! yÄqht{tk ..qhwk ytftþ{tkúte ™e[u ..z,t yt[tÞo™u ŒuÔt,yu ¼t÷t"e yýe ..h Ïéõt, ,tu yt[tÞo |ðwk fÞwO ? |ðwk ËtaÞ {tuût"e hxýt fh,t fÚXt ? fu y®nËt-ËkÞ{"e ËtÄ™t{tk òuh ÷,tÔÞwk ?

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૩૫,અંક-૪૭/૪૮,તા.૨૯-૮-૧૯૮૭

'ÿhuhu ! {"u ,tu fuðø¿tt™"e ËtaÕeyu ËtaÞ fuðø¿tt™..t{õt™wk fnu÷wk, yu{tk yt..ezt õÞtk ytðe ! {thu ,tu fuðø¿tt™ òuEyu, fuðø¿tt™ òuEyu, yu{ ËtaÞ™"e hxýt-rð[thýt ™ ht¾e, ..hk,w 'ÄB{tu {k,÷{wÂ-ëk.'™e °tý ËtÄ™t 'y®nËt-Ëks{tu-,ðtu' {tk"e ..nu÷tk y®nËt"e ËtÄ™t{tk òuh ÷,tÔÞwk. ,u yt he,u, fu

'ÿhuhu ! yt {thwk |nenh ,u fuðwk ..t.e fu yu yt rf[tht ÷tuftu ..tËu yu™u ™Œe{tk VUfðt™t ..t.. fhtðe hÌtwk Au ! yu™u ftuE Œuð,t™u ¼t÷tu ¼tuftðt™wk ..t.. fhtðe hÌtwk Au ! ,u{s |nenh™tk ÷tune"t xe.t ™e[u ..tye{tk ..ze"u ..tye"t SðtŸ™u °ttË yŸu {hýtL, fü yt.e hÌtwk Au ! ,Útt ..u÷t rf[tht"t ..t.. yu{"u ..h½ðu fuðt ..ezpu!...'

yt{, yt{tk ®nËtÚte ½]ýt ®nËt™tu ¾uŒ ðÄ,tu ytðtðtÚte y®nËt"e ËtÄ™t òuh {the hne Au. yu{ ËkÞ{ yŸu ,..™e ËtÄ™t{tk òuh ÷,tÔÞwk ,tu yk,u yŸtËõ,Þtu,-Ë{íðÞtu,{tk [ze ðe,ht,, Ëðø¿t fLÞt !

,tí.Þo, ËtaÞ {tuût"e {t°t hxýt fh,t hnuðtÚte ËtaÞ rËØ ™ ÚttÞ, ..hk,w ËtaÞ™e W.tt¼q, ËtÄ™t"u W¥thtu¥th ðÄw™u ðÄw «f¤ ðÄw òuhŒth f™tððtÚte ËtaÞ rËØ ÚttÞ.

fheyu r™{o÷ r[¥t, {uÕðeyu «¼w «e, -

r[¥t™u [tuÏ¾wk fhðwk yux÷u xqkf{tk fheyu ,tu yt fnuðtÞ fu r[¥t [tuÏ¾wk r™{o¤ ,u, fu (1) ßÞtk r[¥t™u ™ ,tu ŒqÔo™÷.oõ™t V¤ ,hefu fES ftuE ŒwLÞðe {t"..t™ fu [esð™,w™e ÷t-Ët-ytftkûtt hnu, Þt (2) ™ ,tu yu{tk ytzt yðõt rð[th ytðu.

r[¥t ytðwk r™{o¤ |ðe he,u fhðwk ? ,tu fÌtwk, -

'fhe ¼õ,u [tuÏ¾wk r[¥t ntu'

yÚtto,T r[¥t™u «¼w ..h™e «er,-¼Âõ,Úte [tuÏ¾wkk fhðt™wk.

¼Âõ, fuðe ?

,tu fu su{ {t,]¼õ, ..w°t™u y÷f¥t ..t™e-..w°ttrŒ W.h «u{ Au, ..hk,w {t,t W.h «u{ ËtÚtu fnw{t™-ytŒh-,tihð Au. ,Úte {t,t"wk ftÞo fh,e ðÄ,u yu™u ðÄw Ëthwk |ðu¾,wk yŸu yu™u s {wÏÞ fhu Au, fu{ fu {t,t W.h yu™u yÚtt,, ¼Âõ,¼tð Au. Ë{su Au fu 'yt {t,t ,tu sL{ŒtºtE Au, yŸu yuuýu sL{ ..Ae ..ý {"u fü ðuXe"u WAuÞtuo Au, W.htk, {"u Ëthwk rþûtý ËkMfhý ytÃÞwk Au, ,tu s ytsu nwk ytf÷tu rððufe ntuþþth ™u fwÄ¤ðtue f"e |õÞtu Awk' yu{ {t,t™tk ftÞo ðÄ,u {t,t ..h™e ¼Âõ,Úte {™{tk fuò °teò ÷Vht ™Úte¼t÷,tu.

yu s he,u yt.ýu «¼w ..h ¼Âõ,¼tð ÷tððt «¼w™tu y.hk.th W.fth ÞtŒ ht¾ðt"tu Au fu

yrhk,™t y.hk.th W.fth :

(1) yt.ýu ðÞtkÞ Œw,o,r{tk h¾z,t n,t, yu{tkÚte yrhk, «¼w™t yr[kíÞ «¼tðu Ÿ[u ytðe XUX ytx÷tu W¥t{ ytÞo sL™ {"wÔÞ¼ð yŸu rs™þtË™ ,Útt ytntÄ™™t"e Ët{,úe ..tBÞtu !

(2) ,tu ytsu yt.ýŸu yt.ýt ytí{t"tu rð[th ytðu Au.

(3) 'ËkËth™t ftÞo yËth yŸu rs™¼Âõ,™tk ftÞo Ëth¼q,' yuðtu rððuf ò,u Au, yŸu

(4) ntu,u rs™¼Âõ,™tk ftÞo ËtÄðt™wk fheyu Aeyu.

fÄtu W.fth ŒuðtrÄŒuð yrhk, ..h{t{t™tu Au, ,Úte {t,t"e su{ yrhk, «¼w ..h ÓŒÞ{tk yíÞk, fnw{t™ ËtÚtu «u{"t Vðtht Aqxu. yu s «¼w ..h ¼Âõ,¼tð Au. ytðt ¼Âõ,¼tðÚte r[¥t r™{o¤ fhðt™wk ÚttÞ. yn° «§ ÚttÞ, -

«¼w ..h"t ¼Âõ,¼tðÚte Ëk,ttr™htuÄ |ðe he,u :

«§ : r[¥t r™{o¤ yux÷u ,tu ytnthtrŒ Ëk,ttyt™e yxftÞ, ntuÞ, yŸu ŒwLÞðe V¤™e ytþkËt ™ņ yu™u ™u «¼w¼Âõ,™u |tu ËkfÕ.Ä fu «¼w¼Âõ, ytðu yux÷u yu Ëk,tt-ytþkËt htuftE òÞ ? ¼÷u yuÿtsw ŒwLÞðe ðM,w™tu hË ntuÞ, ..ý fES ftsw rŒ÷{tk «¼w «ít.u ¼Âõ,¼tð ntuÞ yuðwk fu{ ™ f™u ?

W¥th : {t,t «ít.u ¼Âõ,¼tð Au ,tu {t,t™tk ftÞo ðÄ,u |ðwk yu f,tzu yuðt fuò °teò ÷Vhtk {™{tk ¼t÷u ? Þt {t,t™tk ftÞo™t fŒ÷t{tk {t,t ..tËuÚte Ëuðt Rå Au ? ™t, fthý fu {t,t™t W.fth ÞtŒ fhe ntu.u yíÞk, «er, fnw{t™ ðn,t ht¾Þt yux÷u rŒ÷{tk yrhk, «¼w {wÏÞ.ýu ðËe ,Þt. yrhk, rŒ÷{tk Ëðtuo.he Mút™ ..tBt. nðu yu rŒ÷{tk ŒwLÞðe ..ŒtÚttuo yuðwk Mút™ ™ ..t{e |tu,

yÚtto,T **«¼w ..h yŸÞ ¼Âõ,¼tð yux÷u suðtu «¼w{tk hË, yuðtu ŒwLÞðe ..ŒtÚttuo{tk**

hË ™ hnu.

¼h,™tu «¼w ..h ¼Âõ,¼tð :

{txu ,tu ‘¼h,S {™he {U ðiht,e’ ¼h, [¢ð,eo™u É»t¼Œtð ¼,ðt™{tk suðtu hË n,tu, yuðtu A¾kz™t Ët{útßÞ{tk hË ™ntu,tu, ,úte ,tu «¼w r™ðtoý ..t{,tk ¼h,[¢e htuðt ƒuÙt fu ‘ntÞ ! yt þwk Útÿwk ? {thu A¾kz™t Ët{útßÞ ,Þt ntu, ,tu yuðe ¾tux ™ ..z,, su «¼w™t sðtúte {tuxe ¾tux ..ze Au !’ «¼w «ltu yu{™u ytðtu ¼Âõ,¼tð n,tu fu «¼w™t Ët{u ƒeswk ƒÄwk ,wåA ÷t„wk n,wk...

htò @uıýf™tu ¼Âõ,¼tð...

@uıýf™u htßÞ.tx y™u Ënu÷Ë.txe{tk yuðtu hË ™ntu,tu su hË {ntðeh «¼w{tk n,tu. yux÷u htßÞ.tx ,Þwk y™u ftuıýf™e su÷{tk ..whtðt™wk ytÔÞwk, ,u{s Ëhu÷Ë.txe ,E y™u su÷{tk ftuhzt ¾tðt™tu yðËh ytÔÞtu ,tu ..ý {M, n,t, fu{ fu yu{™u su {ntðeh «¼w{tk hË n,tu, yu «¼w yÞtthu ..ý ..tu,t™t rŒ÷{tk s n,t, htßÞ ¾tuðtÞwk ..ý «¼w ¾tuðtÞt ™ntu,t. @uıýf™u yk,h{tk «¼w «ltu y..hk.th ¼Âõ,¼tð n,tu. fntu, yk,h{tk Ÿ[t ¼Âõ,¼tðúte «¼w™u ðËtðu÷t n,t, yux÷u yk,h{tk ðËtðu÷t «¼w™wk ð[™ Ëtk¼¤,t fu,

yk,h{tk «¼w™tu yðts :

‘ôu @uıýf ! yt ,tht Œw:¾{tk ftuıýf™tu fu su÷™tu ðtkf ™úte, ðtkf ,tht ..tu,t™t ..qðo f{o™tu Au, y™u yu f{o f[ht yn¼ ¼tu,ðE™u nðu hðt™t ÚttÞ Au, {txu yn¼ {tht yþw¼ f{o™tu WŒÞ ™ Ë{Sþ, ..hk,w yþw¼ f{o™tu r™ft÷ Ë{ssu’.

«¼w «ltu™e ¼Âõ,úte f{o-r™ft÷™wk yt ytiıË™ hnu,wk ,úte ftuhzt {thðt Ëkftu[t,t su÷™u fnu,t nþu fu ‘,wk þt {txu Ëkftu[tÞ? y÷ƒ¥t ,U {thwk yL™ ¾tÄu÷wk yux÷u yL™Œt,t™u ftuhzt fu{ {htÞ ? yu{ ,tht {™™u Ëkftu[ÚttÞ, ..hk,w yÞtthu ,tu ,wk ftuıýf™wk yL™ ¾tÞ Au, ,úte yÞtthu yL™Œt,t ftuıýf™e ,thu Ëuðt-yt¿tt ƒðtðe òuEyu. {txu yu{tk ,wk Ëkftu[tÞ ™rn. {™u ,tu {tht «¼w fnu Au fu ‘Sð™u Œw:¾{tk ..tu,t™t f{o s sðtƒŒth Au, y™u Œw:¾úte yu f{o ¼tu,ðE™u ™u ÚttÞ Au, ,úte {™u yt™kŒ Au.

ftht,ðtË™t fú{tk ..ý @uıýf™wk ytðwk rt÷tuËtuVe ¼þwO Sð™ þt™u yt¼the n,wk ?

fntu, rŒ÷{tk {ntðeh «¼w «ltu™e y..hk.th ¼Âõ,™u yt¼the n,wk. yt «¼w¼Âõ,yu yu™t r[¥t™u r™{o¤ ƒ™tÔÞwk n,wk. ,úte su÷ðtË™t fú{tk ..ý ftuıýf «ltu htu yuðt ™ntu,tu, fu rŒ÷™u htßÞ.tx y™u Ëhu÷Ë.txe ¾tuðtE ,þt™wk Œw:¾ ™ntu,wk, ..Ae ¼Âõ,úte r[¥t r™{o¤ fu{ ™ hnu ?

[kŒ™ƒtr¤t™tu ¼Âõ,¼tð :

[kŒ™ƒtr¤t yuf ð¼™e Y.tre htsfw{the (1) yu™u Ql¤t ƒchu ðu[ðt™tu yðËh ytÔÞtu, ..Ae ËtÚt¼tnu Œtrtw Ä™tþuX™tu yt©Þ {éÞtu A,tk (2) þuX™e ..í™e {qtt™t ntÚtu M¥te™t ¼tu»tý-Ë{t™ Ëwk¢Ch fuþtðtre ,Æ™ f.tE sðt™tu, ™u (3) ..,{tk ƒuze ½÷tÞ Ëtútu ¼tUhtt{tk fuŒ ..whtðt™tu, ,u{s (4) iÞtk ºtý rŒðË ¼q¾tu {hðt™tu yðËh ytÔÞtu, A,tk yu™t rŒ÷{tk {ntðeh «¼w «ltu yux÷tu ƒÄtu ¼Âõ,¼tð n,tu fu yuúte yuýu r[¥t ƒ,tzðwk ™rn. r[¥t yuðwk [tuÏ¾wk r™{o¤ htÏÞwk fu iÞtk {qtt þuXtýe ..h sht ..ý htux™t ™rn ! ,u{s ..tu,t™t htqptre Ëw¾ ÷qxtE ,Þt™wk Œw:¾ ™rn ! **òu rŒ÷{tk ¼Âõ,úte «¼w™u ðËtÔÞt Au, ,tu iÞtk [kŒ™ƒtr¤tyu yt ƒÄt f[ht™u Múte™ þt™e yt.u ? «¼w ..h™e ¼Âõ, rŒ÷ Ët{u rðŠ™wk ,Ãð;tt™ ÷tðu Au iÞtk Sð™{tk ,wåA ðM,w™t „{™t,{™ yuðe rðËt,™t ÷t„„ ™Úte.** fu suúte yu™t ..h htuð-¾e÷ðt™wk ÚttÞ. [kŒ™ƒtr¤tyu ¼Âõ,úte rŒ÷ r™{o¤ ht¾uÞwk, ,úte «¼w™u yu ¾htƒwk ¼ue þf,e, yúte,T ¼tUhtt{tk ..qhtÞu ..ý òýu «¼w Ët{u s Au yu he,u «¼w™wk Œþo™-M{hý ,wý,t™ fhe þf,e, y™u yu{tk y.qðo yt™kŒ {t™,e ! yux÷u s ºtý rŒðËu ¼tUhtt{tkúte ftZðt ytðu÷t Ä™tþuX ßÞtk htuE ..zu Au iÞtk [kŒ™ƒtr¤t yu{™u ytiıË™ yt.u Au fu “ƒt.w ! hwytu þt Ëtnw ? yt ,tu {the fÕÞtý{t,tyu fuþf÷t.. ytuðt{t, ƒuze ™ ntuÞ ,tu rhðtVhðt{tk, ,u{s {™{tuÞt ¾t™..t™ fhðt ð,uhu{tk, su {thwk {™ «¼w™u ..z,t {qfe™u ..htuðt,, yu yxftðe Œu;Äwk, ,úte {thwk {™ «¼w{tk s ..htuðtÞu÷wk ht¾ðt {™u ..qhu.qhe Mð,k»t,t {¤e yu{tk htuðt™wk þwk ?” fntu,

[kŒ™ƒtr¤t™u «¼w ..h™e y..hk.th ¼Âõ,úte r[¥t™e r™{o¤,t fuðef ÚtE? yuðe «¼w¼Âõ,{tk yuýu þwk fhwO ? yu ..qðo™t htqptre Ëw¾ ¼q÷e, y™u ..Ae™t fùtu™t htuŒÞtk ™ fhto fu ‘ntÞ ! {™u fuðtkf Œw:¾ ™u fux÷t ƒÄt fü !’ ..ý «¼w™e hxýt ht¾e. ¼Âõ, {txu yt ƒÄwk òuEyu.

ŒÞtk,e™tu «¼w ..h ¼Âõ,¼tð :

Ë,e ŒÞtk,e™u ÞtŒ fntu, yu™u ..r,™wk htßÞ ,Þwk ! yÄqht{tk ..qhwk ð™-ð,zt{tk ..r, yu™u yuf÷e-yxq÷e Ÿ½e {qfe™u s,tu hÌttu ! A,tk þtkr™úÚt «¼w ..h™e ¼Âõ,úte r[¥t{tk htuŒÞtk ™ ht¾tk ®n{,úte yu yuf÷e [t÷e. hM,t{tk [tu,h, htûtË, Ë.o, ð,uhu™t W.ÿð ytÔÞt, ..ý rŒ÷{tk «¼w¼Âõ, ðnu,e

ht¾e, ™u ™õfth ÞtCE fh,e hme, yuÚ™t «¼tðu yu fü ..th fhe yu yt,¤ ðÄe. iÞtk Ä[õ™e ƒnu™ fhe ht¾™th ËtÚtoðtn {éÞtu, ..ý yu ..tÞÚte rð»tÞtkÄ ÷tøtÞtu, ,tu þe÷™e hûtt ¾t,h rcE{tk™e «¼w™e ¼Âõ,™t ¼ntuËu iÞtkÚte yuf÷e ™ef¤e ,E.

''{tht rcE{tk ðËu÷t {tht «¼w s {the hûtt fh,t ytÔÞt Au, ™u yu s yt,¤ ¼Þt™f sk,÷{tk ..ý {the hûtt fhþu. ''

ytðt «¼w «iÞu™t ¼Âõ,¼tð™t ¼ntuËu sk,÷ ..Ëth fhe hme Au. yu{tk yu™u yt,¤ yuf ,t.Ëtu™tu yt©[{éÞtu. iÞtk ..tËu ..ðo,™e ,Wt n,e. ‘,t.Ëtu {nt ,... ,..,t, ..rðºt Sð™ ,tœe hÌtt Au. yux÷u ynek {tht þe÷™u ðtkÄtu ™Þn ytðu. ðœe ftuE Ëthe Ëtuƒ, {ðÞu yux÷u yt,¤ ðÄeþ’ yu{ fhe ,Wt{tk hme. iÞtk þwk fhõt™k ? ,tu fu «¼wÂõ,{tks ÷e™ hnuõt™k. yu™t rcE{tk þtkr,™tÚt «¼w «iÞu y.hk.th ¼Âõ,¼tð Au, yux÷u yuýu iÞtk {txe™t þtkr,™tÚt «¼w™t «r,{tS ƒ™tÔÞt. «r,{t {txe™t ntuðtÚte sÚte yr¼»tuf-..cò ÚttÞ ™Þn. ,úte yu htus sk,÷{tkÚte ,tò ..w»..tu ÷tðe™u yu™tÚte «¼w-..cò fhu Au. ,u{s yu{™e yt,¤ M,wr, M,ð™t ,wý,t™ «tÚtto™t fh,e hnu Au.

«§ : «¼w™e M,ð™t-,wý,t™{tk yt¾tu rcÃË þe he,u ..Ëth ÚttÞ ? yuðe ,u fux÷e M,ð™t ™u fux÷t ,wý,t™ fhu ?

W¥th : yt ,wý,t™{tk «¼w ,{u CÞtr™YÃ, ,{u W©th ,{u ,k¼eh, {t°t yuðt yuðt ,wýtu™e M,ð™t ™Úte ytðe, ..hk,w **«¼w™e M,ð™t{tk «¼w yt,¤ «¼w™k yt¾wk ,¥õ,t™ hsq fhtÞ.** ,u yt he,u fu,

‘hu «¼w! ,{u fux÷wk ƒÄwk y,tÄ ™õ ,¥õtu™k ¿tt™ ytÃÞwk ! yhu ! ™õ,¥õ{tk ..ý yuf Sð ,¥õ{tk s Sðtu™t fuxfux÷t ¼uŒ yt.u ƒ,tÔÞt ! yu{tkÞ yuf yufurLÿÞ{tkÞ ..]Úðefttc{tkÞ {txe Sð, MVrxf Sð, yuufuf ò,™t ht™ yu Sð, ..hðtºt Sð, mk,ptuf-nz,t¤ Sð, ..thtu Sð, ..t»ttý Sð, yufuf Ëwõýo ð¡,hu Ät,wSð, ûtthtu Sð, ¾™es ftu÷ËtCe Sð, yu{ y.Tftuþtrc Sð™t «fth. ..Ae ƒuErLÿÞÚte {tkze ..k[urLÿÞ ËwÄe™t fuðt fuðt Sð! «¼w! yt.u ytðwk ƒÄwk fuxfux÷wk Þ Sð ,¥õ{tk ƒ,tÔÞwk. yu{tk «¼w ! yu Cku[uf™t þneh{t™, ytÞw»Þ{t™, fttÂMÚtr, ¼òÂMÚtr,, ðœe Sðtu™t «tý-«ÞtoÃ,-÷ûtýtu-÷uÞtytu ð¡,hu ð¡,hu fuxfux÷wkÞ «¼w ! yt.u ƒ,tÔÞwk !’’ yt{ «¼w™u Ëkƒtu.Ae™u fux÷wk hsq ÚtE þfu?

fntu, yt¾e fB{..Þze, yt¾tu ÷tuf«ftþ, «ð[™ Ëthtuz̄th, {nt™

..L™õýt þt†, ð¡,hu y™uft™uf þtM°ttu™e ðt,tu hsq ÚtE þfu. yu{tk rcÃËtu þwk, {rn™tytu þwk, ðhËtu™t ðhËtu ..Ëth ÚtE þfu. ƒtu÷tu Atu ™u ™õ.Œ™e ..cò{tk

‘‘¿tt™ªÞt™ rfmÞt ËtÄk,t ftZu ..cþð™t ftœ’’

{trðËn suðt ûtu°t{tk ðÄw{tk ðÄw yuf fhtuz ..cþò»tð™k ytÞw»Þ, ,u ¿tt™ªÞt™ ËtÄ,tk yútto,T @w, MÔtÞtÞ fh,tk ,¥õ¿tt™ ®[,ð,tk y™u [trhºt™e rcÞtytu fh,tk ÷t¼u ..cþò ðtuðtu™u ftœ Ëu÷tËÚte ..Ëth fhu Au.

{ntË,e CÉfk,eyu ..ðo,™e ,Wt{tk þtkr,™tÚt «¼w MÚtt.e yútt,, ¼Âõ,Úte «¼w™e ytðe M,ð™t{tk Ët, ðhË ..Ëth fÞto !

rnS ..ý fŒt[ðÄw ftœ ftZ,, -.hk,w iÞtk ftuE {tÿËu ‘™¤ ..Ëth Út,t {U Cuiþt’ yuðt Ë{t[th ytÄÞt ,úte CÉfk,e Ëvtœe Q¼e ÚtE ™¤™e þtuÄ{tk [t÷e, [t÷e, [t÷e ,u [tÕÞu s htÏÞwk. yu{tk ¢{þ: {tËehtýe™u iÞtk ..ntU[e sõt™k ÚtÞwk. iÞtk yu™u ftuEyu ytu¤¾e ™Þn, ..hk,w yuf Ëthe MÞte ,hefu ytCÞ {éÞtu. ™u yuýu rcE{tk «¼wÂõ, ..h {wM,tf hme CŒ™,t ™ fhe, ..tu,t™e ytu¤¾ ™ yt.e, rfL,w iÞtk Þt[ftu™u CŒ™ Cuðt™e ™tufhe Mðefthe ÷eÄe, suÚte fŒt[..r, ™¤ ..]Úðe ..h ¼{,tk ¼{,tk yrª CŒ™ ÷uðt ytðe [zu, ,tu yu™tu ¼uxtu ÚtE òÞ.

fuðtf {ntË¥õþe÷ yu Sðtu ! þu™t ..h Ë¥õròftË ? fntu, yk,h{tk yÚtt,, ¼Âõ,Úte «¼w™u ðËtðu÷t Au, yu™t ytÄth ..h yk,h{tk «¼wÂõ, A÷tuA÷ ¼he Au ! ™u yu™tÚte r[¥t r™{o¤ fhwO Au. yu™t ..h ‘@e þe,÷rs™ ¼uxeÞu, fhe ¼õ,u [tuÏ¾wk r[¥t ntu, yu™u yt yuf he,u rð[th fÞtuo. nðu ƒeS he,u rð[th swytu,

‘rs™ ¼uxeÞt’ ..h rð[th :

‘sÚ™u ËtuÃÞt ,™-{™ rð¥t ntu... ,uúte fntu AŒ™k rf÷Þwk ? yt fŒt™™t ËkCE¼o{tk rs™ ¼urxÞu {tk ¼urxÞu þç™t ƒŒ÷u ¼urxÞt þçŒÚte ..ý rð[th ÚtE þfu Au. ,u yt he,u fu þe,÷ rs™™u ¼uxât ..Ae yu{™e yt,¤ yk,,o,™e ðt, fnuðe Au. yux÷u «¼w™u fËtwk fu ‘yt..™Úte AŒ™k Aqwk htŒt™k y{thu fþwk ™Úte fu{ fu y{u ,tu yt..™u su ¼uxât ,u ¼Âõ,Úte [tuÏ¾wk r[¥t fhe™u y™u yt..™u y{tht ,™-{™-r[¥t ËtU.ðt ËtÚtu ¼uxât Aeyu. yux÷u yt..™u ¼uxðt™k y{u ÷wÏ¾wk ™Úte htÏÞwk, ..ý ,™-{™-Ä™ ..ý yt..™u ËtU.e™u ¼uxðt™k htÏÞwk Au. nðu ,™-{™-Ä™™k Ë{..oý fhtÞ yux÷u ..Ae «¼w™u nfÚte fhe þftÞ fu ‘hwk yt..™tu Awk y™u yt..™Úte AŒ™k Aqwk fþwk ntuÞ ™Þn. yux÷u {the yk,,o,™e ðt, hsq

fhwk Awk. ,u yt.u ÷ût{tk ÷tõe ..zþu/' yt he,™e rð[thýt{tk yt ytûÞwk fu rs™ ¼urxÞt ,tu ,uu fuõe he,u ¼uøât? ,tu fu "fhe ¼õ,u [tuÏ¾wk r[¥t' yMÞw. nðu su he,u '¼urxÞu/' ..tX {ðu Au, yu he,u òuEyu ,tu ynª frðyu yt fnuðwk Au fu þe,÷™út «¼w™u ¼urxyu ,u ¼Âõ,Úte r[¥t [tuÏ¾wk fhe™u ¼urxÞu.'rs™ ¼urxÞu/yux÷u ynª rs™Lÿ «¼w™wk Ëþo™ ÷Eyu, «¼w™wk Ëþo™ fheyu, '«¼w™e {w÷tft, ÷Eyu/' «¼w™u {¤eyu, ytõt {tuxt ..whwÞt™u {¤ðwk ntuÞ ,tu {¤õt™wk r™{¥t þwØ r[¥tÚte fhtÞ. {u÷t r[¥tÚte ™rn, fu{ fu {r÷™,t{tk Ëw¥tÞõe ðM,w™e ytþkËt ntuÞ, ™u yu{tk «¼w ,,tiý ÚtE òÞ Au, y™u ƒeswk ¼¤,wk s fþwkf {wÏÞ ÚtE òÞ Au !

Ët. ,. r[¥t™e yuf {r÷™,t yt Au fu «¼w™e ..¢þ ¼Âõ, Ëþo™ ,tu fhtÞ, ..hk,w yu r[¥t{tk ftuE Ëw¥tÞõe ..Ëtúto™e ytþkËt ht¾e™u fhtÞ.

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૩૬,અંક-૪/૫,તા.૩-૧૦-૧૯૮૭

'nwk «¼w™e ..¢þ ¼Âõ, fhwk y™u yu™tk V¤{tk {™u Ëthwk {t™ {¤tu, Ëtht ..iËt {¤tu, ..wºt {¤tu, RÏÞtrË ,eðú yr¼÷t»tt y..ûtt yu ytþkËt fnuðtÞ. yuõe y..ûtt yr¼÷t»tt ht¾e yu{tk «¼w fh,tk y..uÂût,-yr¼÷r»t,-RÂåA, ðM,w™u {wÏÞ ht¾õt™wk ÚttÞ Au. yux÷u s yuõwk f™u fu,™Úte™u òu ..¢þ¼Âõ,Úte yu ðM,w ™ {¤e ,tu «¼w «ÃtÞu™wk ytf»tºý ytuAwk ÚtE òÞ. {txu yu{tk r[¥t™e r™{¤,t ™Úte.

r™{¤ r[¥t yu, fu ßÞtk «¼w s {™™u Ëðo@c ÷t,u.

Ëw¥tÞõe ftuE [es yuõe ™Úte fu su «¼w fh,tk yrÄf M..]nýeÞ ntuÞ.

frð fnu Au '¼Âõ,Úte r[¥t™u [tuÏ¾wk Þt™ r™{¤ f™õe «¼w™u ¼urxÞu.' Rr,ntË swytu ,tu Ë¥t¼þu fu su su ytí{tytu Úttuze ..ý «¼w¼Âõ,Úte Íx Ÿ[u ytÔÞt yu «¼w «ítÞu ytõt r™{¤ ¼Âõ,¼tðÚte {™™u rð¢þwØ fhe™u Ÿ[u ytÔÞt, yux÷u ,tu «¼w¼Âõ,™t fË÷t{tk Ëuõ,t Ëw¥tÞõe ÉÄØÈk.r¥t Ëuõt ytÔÞt, ,tu yu ÷uõt Ët¥V R™fth fhe ËeÄtu...

swytu Ëuõ.t÷ yuf @tõfþuX™tu Ztuhtk [th™thtu ™tufh y™u sk,÷{tk yuf ¼tÿz ,q¤e ..z,tk ykËh™t ..tu÷tý{tk hnu÷e Éx¼Ëuõ «¼w™e «r,{t {¤e ! yu ¾qf ™tÂÞtu-fqãtu ! ™tne ÄtuE zwk,ht™e ,¤ux¤yu {txe™e Ëuõe f™õe yu{tk «¼wS ..ÄhtÔÞt, ..w»..tuÚte ..¢þ fhe, «¼w™u rð™ðu Au, "«¼w ! yt htkf Ëuõf .h ,thu fu÷tu fÂtu W.fth ? nwk ,heftu ™u ,wk ºtý÷tu™tu ™út ! yu ,wk {™u

,heftu™u {ðÞtu ? ytsÚte «¼w htus™t {tðu {thtu ËkfÕ.. Au fu 'htus ,thtk Ëþo™..qs™ rð™t {tU{tk ..týe™wk xe.wk ..ý ™rn ™e¾wk ? ..AeÚte f®t/fh yu r™Þ{ ..t¤u Au. yu{tk Ët, rËðËt™e ðhËtËe nu÷e{tk yu sE ™ þõÞtu, ™u Ët, rËðË ¼qÏÞtu ,hMÞtu hÌttu ! ..Ae ytX{u rËt™ Ó¹z Út,tk yu «¼w ..tËu sE hwyu Au '«¼w ! «¼w ! ,tht Ëþo™ rð™t {tht 7-7 rËðË ðtkrÍÞt ,Þt. fuðtu y¼tr,Þtu nwk ? {tV fhsu {™u, {™u òuEyu ,tu {rn™t™t W.ðtË fhtðsu, ..ý «¼w ! {™u yuf rËðË ..ý ,thtk Ëþo™ rð™t™tu ™ ht¾eþ."

yt™t «¼w¼Âõ,™t fÕ.tk, ..h [¢uheËuõe ìÞtk ntsh ÚtE fnu Au - 'Ëuõ.t÷ ! Ëuõ.t÷ ! ,the «¼w¼Âõ,Úte nwk «ËL™ ÚtE Awk. nwk ,tht ¼ðt™e yrÄct¤te Ëuõe [¢uihe Awk. ,™u ðhËt™ yt.wk Awk. ¼Âõ,™t fË÷t{t su òuEyu ,u {tk,e ÷u."

ìÞtk Ëuõ.t÷ fnu Au, "Óhu Ëuõe ! ,wk {™u {the ¼Âõ, ðu[õt fnu Au ? y™u Ëw¥tÞõe Ëk.r¥t ¾heËõt fnu Au ? «¼w¼Âõ,™u nwk yihtõý ntÚte Ë{t™ ,ýwk Awk y™u ,wk yt.u yu {tue ..ý Ëw¥tÞõe Ëk.Âr¥t™u ,Äuzt ,wÕÞ ÷u¾wk Awk. yihtõý ntÚte ðu[e f˒÷t{tk ,Äuztu ¾heËõt™e {¢¼tË nwk ™ fhwk. ¼Âõ,™t f˒÷t{tk {thu rðþux ¼Âõ, òuEyu Au, ,u ,wk yt.e þf,e ntuÞ, ,tu ,u yt.. {™u."

fuõef r™M.]n,t ? Ëuõe ßÞtk fnu Au fu " Ëuõ,t™wk Ëþo™ r™»V¤ òÞ ™rn, {txu Ëw¥tÞõe ,,{u ,u RÂåA, ðM,w {t,e ÷u," ìÞthu Ëuõ.t÷™u yu fþwk òuE,wk ™Úte yux÷u {tue Ëuõe Ët{Úte ÉrØËk.r¥t Ëuõt ytõe Au ,u ..ý ÷uõt™tu Ëuõ,t™u Ëuõ.t÷u ËtV R™fth fhe ËeÄtu ! fu{ ðthwk ? ¼Âõ,Úte r[¥t [tuÏ¾wk ÚtE ,þwk nwk {txu.

htõý™tu ..ý R™fth :

yût.Ë ..h {krËh{tk ¼Âõ, fhe™u fnth ™ef¤u÷t htõý™u Ähýuÿ fnu Au, "htõý ,{the ¼Âõ,Úte {™u fnw «ËL™,t ÚtE Au. ,tu ¼Âõ,™t f˒÷t{tk ftkEf {tk,tu." htõý fnu Au, "{thu ftkE òuE,wk ™Úte. nt, ¼Âõ,™t Vþ{tk {thu {tuût òuEyu Au, ..hk,w ,u ,{u yt.e þf,t ™Úte" þwk yt ? M.]nthn, [tuÏ¾wk r[¥t. yu þe he,u ÚttÞwk ? ¼Âõ,Úte

«¼w W.h™e ¼Âõ,yu ÓËÞ ..fze ÷eÄwk, yux÷u ÓËÞ™u fesu ¾U[tE sõt™wk hÌtwk ™rn.

«¼w¼Âõ,™e yt ,tft, Au fu ÓËÞ{tk yu™u òu áZ MÚtt™ yt.tu, ,tu ÓËÞ ™t[õt {tkzþu fu "yntu ! yntu ! {tht{tk ¼Âõ, ytõe™u ðËe ? ðtn¼tE

ðtn ! su {tht ™tút yrhrk,™u {tuxt #ýtu y™u „ýÂhtuyu rŒ÷{tk ðëtÔbt, yu {nt{tlÞ «¼w {tht rŒ÷{tk ..Ätbto ? yu{™t ..h rŒ÷{tk ¼Âõ,¼tð WAëÞtu ? nðu **yrhrk, ..h òu ¼Âõ,¼tð rŒ÷{tk Q¼tu Útbtu, ,tu ..Ae nðu yu rŒ÷{tk Œwü rðåtÞtu y™u fåttÞtu™u ,Útt rðåtÞt,™u ½÷tÞ ™ rn. rŒ÷™u yu™tÚte y½¤tðtÞ ™rn." ytðe ytðe ¼tð™tÚte r[¥t [tuï¼wk ht¾e þftÞ.** yt yuf he,.

(2) ¼Âõ,Úte r[¥t [tuï¼wk ht¾ðt yt feS he,, fu ¼Âõ, yux÷u yrhrk,™e r°trðÄ W.tË™t-{™Úte ð[™Úte y™u ftÞtÚte fhðt™e.

(i) {™Úte W.tË™t 'rs™u»tw fwþ÷k r[¥tk' yÚtto,T rs™üih ¼,ðt™™wk fwþ¤ r[,™ (ii) ð[™Úte W.tË™t yux÷u «¼w™t M,tu°t-M,ð™-Ëo°t ¼ýðt, ™u (iii) ftÞtÚte W.tË™t{tk «¼w™u «ýt{, «¼w™u ..òþ... XtX... ð,uhu ytðu. {tÞË òu yt r°trðÄ W.tË™t ¼tðÚte fh,tu hnu, ,tu yu{tk ðe,ht,™t ðthkðth™t ËrÞtu,Úte {™™t f[ht Œft,t òÞ, ËtV Út,t òÞ, y™u yuÚte {™ [tuï¼wk r™{o¤ Út,wk ytðu.

(3) °teòu W.tÞ yu Au fu, ¼Âõ, yux÷u þwk ? ,tu fu Ôðòth{tk rŒ÷{tk ..í™e ..h «er, W¼htÞ Au, íÞthu {t,t ..h ¼Âõ, W¼htÞ Au, yu ¼Âõ,{tk «er, ,tu Au s, W.htk, fnw{t™ ..ý Au. yÚtto,T {t,t™e ¼Âõ,{tk {t,t ..h fnw{t™Þwõ, «er, Au.

yt{tk ¾tË yt òuðt™wk Au fu ..í™e ..h «er, Au yu ðtË™¼he «er, Au, ft{ht,™e «er, Au, ,Úte ..í™e swyu Au ,u ¼tuøÞ ,hefu swyu Au, íÞthu {t,t ..h «er, fnw{t™¼he Au ¼Âõ,¼he Au, ,Úte {t,t™u ..øþ y™u ..rðºt áÂüÚte swyu Au. fÛtt[{t,t Y..tœe ntuÞ yux÷e Y..tœe ..í™e ™ ntuÞ, A,tk {t,t ..w®o™tu Ëkfk Ä yuðtu Au fu {t,t™u yÚtt,, W.fthe {t™e ..rðºt «u{Úte òuþu y™u ytuAe Y..tœe ..ý ..í™e™u ¼tu,ËtÄ™t™t ht,Úte òuþu. rðþu»t{tk {t,t ¾t,h yðËhu fnw{øÞ ðM,w™tu ..ý ¼tu,, yt.e Œeþu.

÷ûÛe.., ftfw™e {t,]¼Âõ, :

@e þ°twkksÞ ,¤uxeyu ftfw™wk ŒehtËh fkÄtð™th Ä™..,®ËnS ftfw™t ¼tE ÷ûÛe..,®ËnS ftfwyu rsÞt,,ks-ySÛ,,ks{tk yt÷ebt™ rðþt¤ fk,÷tu fkÄtÔÞtu. yu™e Ët{u {t,t {bu ™t™tu ¼Ôþ fk,÷tu fkÄtÔÞtu.

..Ae {t,t™u fnu "{t Ët f ! [t÷tu íÞtk hnuðt.

{t,t fnu ',u {ntytþk¼ Ë{thk¼™t yt fux÷t ¼tuh ..t... fÞto ? þe sYh n,e yt fk,÷t™e ? ò, nwk ™rn ytðwk íÞtk."

ftfwyu Ëtht {t,]¼õ,, ,u {t,t™e ™thtsÚte fnw Œw:¾e Útþt. ftfw ..¢u "ðu þwk fhwk ,tu íÞtk hnuðt ytðu ?

{t,t fnu, "yu ,tht fk,÷t™wk ŒuhtËh fh, ,tu ytðwk."

ftfwyu ,h, Môefthe ÷eÄwk. ..tu,t™t rðþt¤ fk,÷t™wk ŒuhtËh fhwO, y™u Ët{u {t,t {txu™t fk,÷t{tk fÄt hnuðt ,Þt. {t,t «íÞu ¼Âõ,«u{ yuðtu fu fnw{øÞ fk,÷t™tu ¼tu,, yt.e ŒeÄtu. yu{ «¼w ¾t,h yðËhu yr,r«Þ ðM,w™tu Þ ¼tu,, yt.eyu, ,tu «¼w ..h «er, ¼Âõ, ht¾e fnuðtÞ.

'{t,t™e su{ «¼w™t W.fth y™u «u{ yt,¤ feswk ftkE rðËt,{tk ™Úte,' yu{ {t™u Au. yt.ýu «¼w ..h ¼Âõ, ÷tððe Au yu{tk «¼w™u ..rðºt fnw{t™¼to «u{Úte òuðt™t Au; fu{ fu «¼w yt.y™u y™k, W.fthe Œ¾tÞ Au. ,u{s «¼wyu ..tu,t™t ..øþ™t °tesu ¼ðu Ëðo Sðtu ..h su fhwýt y™u ðtíËÕÞ W¼htÔÞwk Au, yu yòuz Au yu Ëðo Sðtu{tk yt.ýtu ™kÿh Au. yuðt «u{ y™u fhwýt yt.ýt ..h «¼wyu ðhËtÔÞt, ,u{s XUX r™,tuŒ yufurLÿÞ.ýt{tkÚte yt.y™u fnth ftZe, XUX yra {t™ðÃð y™u sï™Ä{o«trÃ, ËwÄe ..ntU[tzât ! yu y™k, W.fth ..ý yt.ýt ..h Au. ytðt y™k, W.fthe y™u yÚtt,, «u{e «¼w ..h {t,t fh,tk ..ý fux÷tu fÄtu yÚtt,, ¼Âõ,ht,, yt.ýt{tk Q¼htðtu òuEyu? ..Ae íÞtk yðËhu «¼w™tk [hýu fnw{øÞ ðM,w™tu fuðtu ¼tu,, yt.e ŒuÔðtÞ ? yhu ! ðëÞtuÕ÷tË ðÄ,tk ytðt yÚtt,, «u{e y™u y™k, W.fthe «¼w™t [hýu [tnh°t ÷E yt¾tu yt.ýtu ytí{t y™u Sð™ fu{ ™ Ë{Š.., fhe ŒuðtÞ ?

„ti,{u [..xe{tk «¼w™u þe he,u Sð™ ËtUÃÞwk ? :

„ti,{ {nthts nS ,tu n{ýtk ËwÄe r{ÚÞtÄ{o™t Þ¿t Ë{thk¼ fh,t n,t y™u {ntðeh «¼w Ët{u ðtŒ fhe™u «¼w™u S,e ÷uðt ytðu÷t ! ..ý «¼wyu yu{™t rŒ÷™tu Ëkþþ y™u yu™wk r™htfhý fhe Œe fuðt ytðß¼to fu „ti,{ {nthts™t rŒ÷{tk «¼w «íÞu yíÞk, M™unÞwõ, ¼rõ,ht,, Q¼tu ÚtE ,Þtu ! y™u yu{tk [..xe{tk «¼w™tk [hýu íÞtk™u íÞtks ..tu,t™tu ytí{t y™u ..tu,t™wk yt¾wk Sð™ Ë{.eo ŒeÄwk ! yt þwk fhwO ? «¼w ..h™e ¼Âõ,Úte yu{ýu r[¥t™u [tuï¼wk-r™{o¤ fhwO. r[¥t{tkÚte {tun{tÞt™e {{,t™t fÄt f[ht ftZe ™ÏtÞtk. yra yuf «§ Úttu,-

«¼w™u ,™-{™-Ä™ ËtUÃÞt rð™t ËtUÃÞt þe he,u fnuðtÞ:

«§ : «¼w™u yt.ýu yt.ýt ,™-{™-Ä™ ftkE ËtU.e ŒeÄt ,tu ™Úte, ..Ae yt.ýu þe he,u fhe þfeyu fu 'su™u ËtUÃt ,™ {™ rð¥t ntu ?'

WÄth : ‘ËtUÃÞt™tu yrª yúto yu Ë{sõt™tu Au fu «¼Ww!e yt,¢ ¾Wõ÷t fÞto; yútto,T «¼w ! ,{u {tht ,™{™Ä™e ..rhÂMÚtr, òýtu Atu, fu ytí{ Ëk.Â¥t™e ftf,{tk yu ÷;¼, {t÷ rðõt™t Au. yux÷u nwk ,tu ,{the yt,¢ {thwk fÄwk ¾Wõt÷k {ofwk Awk. ..Ae ,{thúte {thwk fÞwk Aqtõt™k hÏtwk ™úte. yux÷u su fÄwk ¾Wõt÷k {oÞwk Au, yu{tk {the GÍhý™thtÞý ÂMÚtr, Ë{sòu; yux÷u fu {thu ½ýe ½ýe ¾t{e Au. ÞheÍ™u AuÕ÷wk Auðwk Ëk½Þý Au, yux÷u ythtÄ™t fhõt {txu Gwfo¤ftÞ Au. {™ ™u Ë¥õ™e ¾t{e Au,‘rð¥t’ yux÷u ythtÄ™t™e fes Ët{,úe™tk Xuftýtk ™úte. ,úte ,{thu «¼w ! {™u ½ýwk ½ýwk yt.ðt™wk Au.

rðu òu «¼w ! ,{u fntu fu ,wk feò ..tËÚúte {t,e ÷u ™u ? ,tu nwk ,{™u «¼w ! fnwk Awk.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૬,અંક-૯/૧૦,તા.૧૪-૧૧-૧૯૮૭

GtÞf ™t{u Au ½ýtk, ..ý ,wk ËtÞh ,u fq.. ntu;

,u fnw ¾sõt ,,,,,,u, ,wk rŒ™fh ,us MðY.. ntu...2

½tðtÚto : s„{tk GtÞf-Gt,th™t ™t{u ½ýt Vhu Au, ..hk,w yu fÄt fqðt suðt Au, iÞthu ,wk þe,÷rs™ ! Ë{wÿ Ë{t™ Au. yuðt fnw rVhM,t ytr,þt™e su{ ,,,,,,u Au, iÞthu ,wk «¼w ! Ëqþo™t ,us Mðý.. Au.

rððu[™ : ‘fhe ½õ,u [tuÏ¾wk r[¥t ntu.’ ¼,ðt™ ..h™e ½Âõ,úte r[¥t™u r™{o¤ fhe™u @e þe,÷™tút ¼,ðt™u ½ur×Þu. yt{tk r[¥t r™{o¤ fhõt™wk fÌtwk ,u «¼w ..h™e ½Âõ,úte fhõt™wk fÌtwk. yu{tk ‘½Âõ,’ yux÷u ? ËkMf], ½t>tt{tk ‘½s’ yu rÞtðt[e þçŒ Au. yu™tu yúto ‘½sðwk’ yuðtu ÚttÞ. ½Âõ, yux÷u ½sðwk ,u; yútto,T ½sõt™tu ½tð. ½sðwk yux÷u ytþhtu ÷uðtu, þhýu sðwk. ,úte ½Âõ,{tk «¼w™tu ytþhtu ÷uðt™wk ytðu, «¼w™t þhýu sõt™wk ytðu.

su{ fu fe{th {tÿË ðiã™tu yt©Þ ÷u Au, ðiã™u þhýu òÞ Au, ðiã™u fh,hu Au fu ‘ðiãhts ! {the fe{the r{xtðtu. ,{u {the Gõt fhtu. nwk ,{u fnuþtu ,u [he ..tuÃþ, fnuþtu ,u{ fheþ. yt fe{theúte nwk ºtËe ,Þu Awk {thu ,{thtu s ytÄth Au.’

yuðe he,u yt.ýu ½ðhtu,úte ..eztEyu Aeyu; ,tu yu htu,, {xtZ™th htu,, ftZ™th Ätðk,he ðiã suðt yrhnk, ¼,ðt™ Au. yu{™tu yt©Þ ÷uðt™tu; yu{™tk þhýu sðt™wk yu{™u fnuðt™wk fu, ‘«¼w ! nwk ½ðhtu,úte ..eztwk Awk. ,{u Ätðk,he ðiã Ë{t™ Atu. {thtu ½ðhtu,, r{xtðtu. {thu ,{thtu s ytÄth Au. ,{u fux÷tk™t ½ðhtu,, r{xtÔÞt Au; ,tu {thtu ..ý ½ðhtu,, r{xtðþtu s yuðtu {™u rðïtË Au.’ yt{ rðïtËÚúte «¼w™tu ytþhtu ÷uðtu, «¼w™u ½sðwk yu ½Âõ, fnuðtÞ, yu™úte r[¥t r™{o¤ ÚttÞ.

yu{, su{ sk,÷{tk {wËtVh ÷qkxtðt™t ½Þ{tk {¤u ,tu r{r÷xhe ..tur÷Ë™tu yt©Þ ÷u Au. yu Ë{su Au fu ‘yt ..tur÷Ë ..tËu ,,tuze ½hu÷e fkÙqf Au; ,úte ÷qkxthtu Ët{u ™ rn ytðe þfu, ..tËu ™ rn ytðe þfu. yux÷u {thwk Ä™ shtÞ ÷qkxtðt™tu ½Þ ™ rn hnu.’ yuðe he,u yrª ¼,ðt™ r{r÷xhe ..tur÷Ë suðt Au. yu {tun-ht,,-îu>t-f>ttÞtu-ðt™ytu-Ëk¿ttytu ð,uhu ÷qkxthtúte yt.ýu™u f[tðõt Ë[úto Au. ,úte «¼w™u fh,hõt™wk fu ‘«¼w ! yt yk,hk,, Gw÷{™tuúte {™u f[tðtu. {thwk ytk,hf Ä™ su ûtr{t, Ë{,t ð,uhu Au, yu ..u÷t ÷qkxthtytuúte [tuhtE s,wk yxftðtu. nu ðe,ht,e ! {thu ,{thtu s ytÄth Au. ht,e-îu>te Gtuð ,tu ..tu,u s ÷qkxtÞu÷t Au. yu {thwk Ä™ þwk f[tðe þfu ? ðe,ht,, «¼w ..tËu ,tu ûttrÞf ½tð™t ût{trŒ ,wýtuY.e fkÙqftu Au yu™t Äztft ½ztftúte f>ttÞ [tuhtu yt½t ¼t,,u Au. {txu yt.ýu yt ðe,ht,, ¼,ðt™t þhýu sEyu yux÷u r™¾tÞ ÚtE þfeyu. su{ ½Þ¾e,™u r{r÷xhe™wk þhý, ,u{ {thu «¼w ! ,{thwk þhý Au, ,{thtu s ytÄth Au,’ yt{ «¼w™u ½ÂÞt yux÷u ½tõ, fhe. yuðe he,u r™Äò™ su{ @e{k,™wk þhý ÷u, @e{k,™u fnu ‘þuX ! nwk r™Äò™ Awk. {thu ,{thtu s ytÄth Au. ,{the ..tËu yZf Ä™ Au. ,tu {™u rðïtË Au fu ,{tht ytþhtúte {the r™Äò™,t {xþu; {txu {™u Ä™ yt.tu.’ yt{ r™Äò™ {tyË @e{k,™t þhýu òÞ, yu{ yt.ýu ,wýtuúte r™Äò™ Aeyu ,u y™k,,wý™e @e{k,tEðt¤t ðe,ht,, «¼w™wk þhý ..fzõt™wk, ,u ½Âõ, fhe fnuðtÞ.

yu{ suðe he,u ytkÄ¤tu {tÿË Gt¾,™tu yt©htu ÷u, Gt¾,™u þhýu òÞ, y™u fh,hu ‘¼tE ! nwk ykÄ Awk. {™u {t,o Gt¾t,tu ™úte. nwk ,{tht yt©hu Awk. ,tu {™u ,{u hM,u [ztðtu, {™u {tht ½h ËwÄe {ofe òytu,’ yu he,u yt.ýu «¼w™wk þhý ÷uðt™wk. yt.ýu ykÄ Aeyu, {tuût™tu {t,o Gt¾e þf,t ™úte Ë{S þf,t ™úte, ,úte {tuût su yt.ýwk yË÷e ½h Au, iÞtk ..ntu[e þf,t ™úte. yux÷u «¼w™u rð™ðeyu fu «¼w ! ,{u y™k,¿tt™e Atu, {tuût™t fÄt hM,t ,{u «ÞÛt swytu Atu; ,tu {™u «¼w ! {tuût {t,uo [ztðtu, y™u {™u {tht ytí{½h {tuût½hu ..ntu[tztu. ,{tht rËðtÞ {thu ht,e îu>te ftuE Gtuð ytÄth ™úte. ht,e îu>te Gtuð

Môhk ykÄ Au, Eõõ¿t ™Úte, ,uÚte {tuût™tu y,erLÿÞ {t,o «tÞût Œt¾e þf,t ™Úte. yu yt.ÿ™u þtu {tuût{t,o ƒ,tðu ? yu Môhk ¼õ{tk VËtÞu÷t Au, yu yt.ÿ™u {t,o õÞtkÚte ƒ,tðe þfu ?

nðu òu «¼w ! òu ,{u {™u fntu fu {the ..tËu þwk {t,u Au ? òu ƒeò ½ÿt ŒtÞfu Au, yu{™e ..tËuÚte {t,e ÷u, ,tu mwk fnwk Awk fu,-

(2) ŒtÞf ™t{u Au ½ÿtk ..ý ,wk ËtÞh ,u fq.. ntu

yÚto : s„{tk ŒtÞf ,hefu ytuu¾t,t ½ÿt Au ..hk,w yu{tk ,wk ßÞthu Ë{wÿ Ë{t™ Au íÞthu ƒeòytu foþt suðt Ëtkfzt ÿ™u AeAht Au.

¼tðtÚto : s„{tk Ä{õ™t ŒtÞf ,hefu™tu yk[Þtu ytuže™u Vh™tht ½ÿt Au. Œhuf Ä{õ™t rVhM,t yu{ s fnu Au ‘y{u Ä{o yt.eyu Aeyu, ,¥ð yt.eyu Aeyu.’ ..hk,w ,u ƒÄt foþt suðt Au, íÞthu «¼w ! ,wk Ë{wÿ Ë{t™ Au. fthý M.ü Au,-

yt.í{rððwÂØ™e ,h,{,t :-

R,h Œtðtu ..tËu [trhºt yr, yÕ.tkþu Au, ,tu yu ¼õ,™u fux÷wk ƒÄwk [trhºt yt.e þfu ? [trhºt yux÷u Ëõorðhr,; yÚtto,T «r,¿tt{Ø Ë{M, ®ntËt-soX ytrŒ ..t.. Ôtt.thu™tu íÞt,„. R,h Œtðtu ..tËu ytðe «r,¿tt{tk™wk fþwk ™Úte. nS sí™ ËtÄw ..tËu rºtrðÄ rºtrðÄu Ëõorðhr,™e «r,¿ttytu Au, ..hk,w r{ÚÞt Œtðe Œtð,t fu ËkLÞtËeytu ..tËu yu ™Úte. {txu ,tu fltwk yuf r{ÚÞtíÂù Sð ¼÷u {txtu ¼,]ònh {ntðh,e ËkLÞtËe ntuÞ yu™e {kŒ r{ÚÞtíð™t Þtu,,u su yt.í{-rððwÂØ Au, yÚtðt {nt,.MÞt fh™th r{ÚÞtíÂù ,t.Ë yu™e su yt.í{rððwÂØ Au yu™t fh,tk Ë{rf,e Sð™e ËËÞf™íð™t Þtu,,u yt.í{rððwÂØ y™k,„wý ntuÞ Au. yu™t fh,tk ..ý Œtþrðhr, ©tðf™e, Œtþúte «r,¿tt{Ø ..t.tu™t íÞt,„™t ÷eÄu yt.í{rððwÂØ y™k,„wýe ntuÞ Au. yu™t fh,tk Ëõorðhr,{t™ ËtÄw™e y™k,„wý rððwÂØ ntuÞ Au, yu™t fh,tk ..ý Ë{M, ht‚îu»thm, ðe,ht„ «¼w™e ÞÚttÏÞt,, [trhºt™t Þtu,,u y™k,„wý rððwÂØ ntuÞ Au. yt rnËtƒu XUX «thk¼f ..u÷t r{ÚÞtíÂù Ä{õVrhM,t™e yt.í{-rððwÂØ fh,tk ðe,ht„ ..h{tí{t™e yt.í{-rððwÂØ fuðef y™k, y™k,„wý rððwÂØ ntuÞ ? {txu frð yrª þe,÷™ÚtÁt ¼,ðt™™u Wu[þe™u fnu Au fu ‘«¼w ! ƒeò r{ÚÞtíðe Œtðtu foþt suðt Au, ßÞthu «¼w! ,wk Ë{wÿ Ë{t™ Au. su Œtðtu™e ..tu,t™e ..tËu s rððwÂØ foþt™e su{ yr,yÕ.. ntuÞ, yu ¼õ,™u fux÷wk yt.e þfu ? «¼w! ,{u Ë{wÿ suðt Atu ,uÚte ,{u ¼õ,™u y™k, [trhºt ËwÄe™wk Œt™ yt.e þftu Atu.

«§ : ƒeòytu™u [trhºt™e yr,yÕ..t™tk {ún{tk fthý¾q, ftuý Au ?

W¥th : ¿tt™™e yr,yÕ..t. yux÷u frð fnu Au, “,u ƒnw ¾sðt „„„„µ, ,wk rŒ™fh ,us MðY.. ntu.”

yÚto : R,h yËõõ¿t Œtðtu htºtu Vh,t [{f,t ¾sðt suðt Au; ,tu nu ðe,ht„ Eõõ¿t «¼w ! ,{u Ëqþo™t ,us MðY..Atu.

rððu[™ : «¼w ,{u rºtftú™t Ë{M, rðÏ™t yÚtto,T ºtýu ftú™t y™k, y÷tuftftþ W.htk, Ë{M, ÷tuftftþ™t Ë{M, y™k, ÿÔÞtu™t y™u yu{tk y™k,t™k, Ë{M, ..ÞtoÞtu™t «tÞût ¿tt,t-ÿüt Atu. yt™e y.uût™yu R,hŒtðtu™e ..tËu ™nð,T ¿tt™ Au. ,uÚte yu ht,™t [{f™tht ¾sðt suðt Au, ytr,Þt suðt Au. íÞthu y™k,¿tt™ Ëk.L™ ðe,ht„ yrnk, ¼,ðt™ {nt«ftþe Ëqþo suðt Au. «¼w™wk y™k,¿tt™ rŒ™fh™t ,us suðwk Au. {tht fuðtkf yntu¼tøÞ fu {™u ytðt þe,÷™Út rS™ ¼uxðt {éÞt !

yt{tk R¥ŒËð yrnk, ¼,ðt™, y™u ƒeò Ä{o-Œtþo™™t R¥ŒËðtu, ƒk™u ðå[u su yt {tuxtu Vhf ƒ,tÔÞtu fu yrnk, yu Ëqþo Ë{t™ y™u ƒeò Œtðtu ¾sðt (ytr,Þt) Ë{t™, yt Vhf Ë{sðt y™uf ƒtuÄf {wŒt Au. yu {wŒt yrnk, yux÷u fu rS™þtË™ y™u R,hŒtðtu yux÷u fu r{ÚÞtŒþo™™tu yu™tu Vhf Ë{sðt{tk W.Þtu,e ÚtË ..zþu.

sí™ Œþo™-R,hŒþo™tu ðå[u™t Vhf™tk fthýtu :-

(1) sí™Œþo™-ËqþoË{t™ y™u R,hŒþo™tu ytr,Þt Ë{t™ yux÷t {txu Au fu sí™Œþo™{tk f{o rËØtk, yk,µ™t su {nt«ftþ Au Œt.,. ¿tt™tðhýeÞ ytrŒ 8 f{o™tk 158 ¼uŒ{tk ƒkÄ-WŒÞ-WŒehýt-Ë¥tt, ,u ..ý 14 ,wýMÚtt™f{tk ƒkÄ™ fhý, Ëk¢{ý fhý, W.þ{™t fhý. WŒehýt-Wðð,o™t-y.ð,o™t fhý r™ÄÂ¥t, r™ft[™tŒ fhýtu; 62 {t,oýt MÚtt™{tk yu™tu rð[th sí™Ä{o{tk su {¤u ,uðtu {nt«ftþ ftuE ..ý sí™u,h Œþo™{tk ™Úte {¤,tu.

(2) yu{ ..k[t[th yk,µ ¾of rðM,thÚte WïË,oY.u yt[th{t,o y.ðtŒ ..Œu yt[hý{t,o, yu{tk M¼™™t rðM,], «fthtu, yu™t «tÂù¥tu, ð,µhu yk,µ™t {nt«ftþ sí™Ä{o™t yt[thtk„ r™þeÚt. {ntr™þeÚt, ƒ]nìfÕ.., ÔÞðnth ð,µhu þt.Mºttu{tk su {¤u Au, ,uðtu R,h Œþo™tu{tk ™Úte {¤,tu.

(3) yu{ ™ÞtuŒ™tu {nt«ftþ fu su{tk R,h Œþo™tu™u y™uftk,ðtŒ™e þí÷eÚte LÞtÞ ..ý y.tÞtu Au, yuðtu «ftþ R,h Œþo™tu{tk õÞtkÞ ™Úte {¤,tu.

(4) yu{ yufurLÿÞÚte {tkze ..k[urLÿÞ ËwÄe™t Sðtu™wk {ntrð¿tt™ {t,t

sI™Ä{o™t {nt«ftp{tk s {¤u Au. R,hÄ{tuo™u yufurLýÞ r™,tuE (ËtÄthý ð™Mr,ftÞ) y™u Ëqû{ …]Úðeftþtr© Sðtu™e ,kÄ …ý ™Úte.

(5) yu{ R,h Ä{ðptM™ttu{tk ytðwk rðM,], y™u Ëqû{ Sðrð¿tt™ òu ™Úte, ,tu …Ae yu™e y®Ët™e …ý ,kÄ òÞtkÚte ntuÞ ? …qýo y®Ët{t,o sI™Ä{o{tk s {¤u Au.

(6) yu{ 14 hts÷tu™e ¼q,tuÞ yu{tk fuðtk fuðtk SðMÚtt™, fuðt fuðt Ëw¾ Gw¾, ™u yu™t fuðtk fuðtk ËtÄ™tu,… ð¦uhu™tu {nt«ftþ sI™ Ä{o{tk su {¤u Au; ,u™e y.uûttyu R,h Ä{ðptM™ttu{tk yr, yÕ… «ftþ Au.

Ëthtktþ, sI™þtË™™tu «ftþ fh™th ,eÚtOfh ¼,ðt™ rŒ™fh ,usMðY… yÚtto,T ,usMðe Ëqþo Ë{t™ Au; ïÞthu R,h Qtþo™™t «ýu,t ytr,þt™e su{ ,,,,,u Au.

(2) **ƒeðu {tuxtu Vhf** yt Au, Ëqþo{tk «ftþ r[hMÚttRe Au, ïÞthu ytr,þt{tk n{ýtk «ftþ, ™u …Ae ykÄfth; {txu ',u ƒnw ¾swyt ,,,,,u' yu{tk ',,,,,u' fÌtwk, 'sI™Qtþo™ MÞtËðtŒ …h r™¼h Au. ,Úte yu{tk ,¥ðtu-rËØtk,tu òÞthuÞ ftuEÚte ytuÞðt,t ™Úte; ïÞthu yu™e Ët{u R,hQtþo™tu yuftk,ðtŒ …h h[tÞu÷t ntuðtÚte rðhwØ «r,MÄeo ,¥ðtu-rËØtk,tuÚte ytuÞðtE òÞ Au, ¾krz, ÚtE òÞ Au. …tu,t™tk ,¥ðtu y™u rËØtL,tu™e MÚtt…™t fhu ïÞthu ytr,þt™e su{ «ftþ{t™, …hk,w …Ae rðhtuÄe Qtþo™™t ,¥ðtu-rËØtk,Úte ¾krz, ÚtE òÞ ïÞthu ytr,þt™e su{ r™M,us. yrhnk, «¼w™tk MÞtŒðtŒÚte ykrf, ,¥ð-rËØtL, Ëqþo™e su{ rºtftr¤™u {txu yƒtrÄ, yftxâ r™ïÞ «ftþ{t™ ntuÞ Au.

(3) R,h Qtþo™tu rðËkðtŒe «r,…tŒ™ fhu Au. yuf Xuftýu fnu Au 'मा हिंस्यात् सर्वभूतानि' ,tu ƒesu Xuftýu fnu Au. 'Mð,o™e ft{™tðt¤tu ys{u½ Þ¿t fhu,' yu Þ¿t{tk ƒfht™t yk,, yk,, ft.e ft.e™u yu™e ytnwr, yt.u… yuf Xuftýu fnu Au 'अज्ञस्य गतिर्नास्ति,' yÚtto,T „]nMÚtÄ{o …tœe …w°t Wt⁄L™ fhu, …w°t rð™t™tu hnu, yu™e ËŒt„r, ™ ÚttÞ, y™u ƒeS ƒtsw fnu Au y™uf ƒúñ[the {tuût …h{,r, …t{e ,Þt ! yt{ rðËkðtŒe fÚt™tu Au.

(4) R,hQtþo™tu ƒ»t-AuŒ-,t…™e þt†-…rhût{tk ™t.tË ÚttÞ Au. {txu yu ¾sðt suðt «ftþ yt…™tht „ýtÞ. sI™Qtþo™ yu rºtrðÄ þt†…heût{tk WÚteýo ÚttÞ Au, {txu ËqþoË{ r™ïÞ «ftþe Au.

(5) R,h Qtþo™tu ¿tt™tðhýeÞtrŒ ¼t,e-y¼t,e f{tuo™t ™tþ™e y™u XuX {tuût Ëw¾Ä™e ,fo-rËØ «r¢Þt ËwÄe …ntU[e þf,t ™Úte, ïÞthu sI™ Qtþo™{tk yu {¤u

Au. W.þ{-@uýe, ûtt…f-@uýe, þiÙuþefhý, ð¦uhu sI™ yt,,{ rð™t òÞtk {¤u ?

(6) R,h Qtþo™{tk ,¥ðÔ-ÔÞðMÚtt y™u {tuût{t,o-ÔÞðMÚtt …tu,t™u s ƒtÄ fh™the, Œt…,. yûi,ðtŒu yuf {t°o þwØ ƒúñ™u s …h{tÚtoÚte Ë,T ,¥ðY… {tLÞwk Sðtu{tyu …h{tÚtoÚte yË,T, ™u ÔÞðnthÚte Ë,T {tLÞt. ,tu …Ae {tuût òÞthu? Sð™u Ëðo Sðtu™u ',¥ð{rË' ðtõÞtÚtoÚtÞtÚte ƒúñ ËtÚtu y¼uŒ¿tt™ ÚttÞ ïÞthu. yu÷u «þuf Sð™ {tuût™tu WÆËn s ™ ÚttÞ; fu{ fu Ë{su Au fu mwk …whw»tÚto fhe y¼uŒ¿tt™ fhwk, ,tu …ý ƒeò Sðtu{t yt ¿tt™ ™ fhu ïÞtk ËwÄe mwk 'þwØ ƒúñ' yu÷t ykþ{tk ƒØ s hnuðt™tu, ðœe su r{ÚÞtLð-yrðn,-ƒ»ttÞ-Þtu,™t fthýtuyu ËkËth Au yu™t rð.he, ËÞ¢Qtþo™tŒ fthýtuÚte {tuût Au. yu fthýtu™e …qýo ythtÄ™t rð™t ËkËth™tu yk, fu{ ÚttÞ ? yuf÷t ðihtøÞ, fu yuf÷t ,¥ð¿tt™, Þt yuf÷e Ëk«Þt-ðkŒ™trŒ r¢ÞtÚte {tuût fu{ ÚttÞ ? {txu yu Qtþo™tu™t «ftþ ¾sðt™t «ftþ,wÕÞ Au. sI™Qtþo™™e ™ð,¥ð™e ÔÞðMÚtt y™u ËÞ¢Qtþo™-¿tt™-[trhºtY.e {tuût{t,o-ÔÞðMÚtt …qýo ÔÞðMÚtt Au. yu rºtftr¤ ËíÞ Au. ,Úte yu™tu «ftþ Ëqþo«ftþ suðtu Au.

s,,{tk Œt,th™wk ™t{ Ähtðt™th ¼ÿtk Au, …ý yrhnk, «¼w ! {™u yt…™t …h s rðïtË Au, yLÞ …h ™ne ftný fu yt…™tk y™LÞ ,¥ð; y™LÞ ,wýtu y™u yt…™tu y®[ïÞ y™LÞ «¼tð òýe {™u yuðtu r™ÛÞ ÚtÞtu Au fu ƒeò Œt,th ƒÄt ¾sðt-ytr,þt Sðzt™e su{ [{fe™u ƒwÍtE s™th Au; ßÞthu nu «¼w ! Ëqþo Ë{t™ {nt™ ,usMðe ftŒe ƒwÍtE s™th ™Þ; ƒeò Œuðtu fqðt suðt Ëwft·E òÞ ßÞthu yt… y.th fhwýt™t …týeÚte ¼hu÷t Ë{wÿ suðt ËŒt MÚttRe Atu. yrn …qÄ,t ™Þ fu,

«§ : «¼w™u Ët,h™e W.{t yt.e …ý Ët,h ,tu ¾thtu, yu™tÚte ,hË ™ Ae.u ßÞthu fqðt …tËu …týe {¤wk ™u ,hMÞtu fqðt™tu ytþhtu ÷u, ,tu yu™e ,hË þtk, ÚtE òÞ. ,tu …Ae ¼,ðt™™u Ët,h™e W.{t fu{ yt.e ?

W¥th : ¼,ðt™™u y.tÞu÷e Ët,h™e W.{t ¾tht …týe ,hefu ™Úte y.tE, …hk,w fqðtu Ëqftt …whtÞ òÞ yu™e Ët{u Ët,h ËŒt ftÞ{ hnu™thtu; yu{ yûtÞ y¼k,, s÷r™rÄ ,hefu Ët,h™e W.{t y.tE Au ! ðœe ƒeS he,u rð[theyu ,tu yt W.{t yu÷t {txu fu {tu,e-hí™tu Ët,h …tËÚte {¤u Au, fqðt …tËÚte ™ne; {txu «¼w™u Ët,h™e W.{t yt.e Au.

{hÚËtytu Ët,h{tkÚte hí™ ftZu Au. fqðt …tËÚte ,tu ftŒð {¤u ! y™u s,,{tk yu «rËØ …ý Au fu Ët,h yu÷u 'hí™tfh' hí™™e ¾tý. ,tu ¼,ðt™™

..ý y™k,¿tt™ Ctpo™-[trh°tY..e hı™°tÞe™e ¾tý Au. {txu s ¼,ðt™ Ët,h Ë{t™Au.

ðœe ¼,ðt™ fuð¤¿tt™™t «ftþÚte þtï, y™u ,usMðe «ftþðt¤t Au. {txu fÌtwk fu - **‘,wk rCE™fh ,usMðY..ntu.’** ƒeò Ctpo™tuu ..tËu «ftþ ¾sðt suðtu y..qýo ™u yÕ..«ftþ. ¼,ðt™™wk ¿tt™ ytí{trCE Ë{M, ÿÕÞ-..ÞtoÞtu™tu Ëk.qýo «ftþ fhı™thwk Au. ƒeò Ctpo™tu ðM,w™wk yuftk, MðY... ƒ,tð™tht; ,Úte Ctı¾tð{tk «ftþ Ctı¾tÞ, ..hk,w Ët{t Ctpo™ ,hıÚte rðhwØ C÷e÷ ytðu yux÷u yt Ctpo™™tu «ftþ ¾sðt™t «ftþ™e su{ zq÷ ÚtE òÞ íÞthu sı™Ctpo™ y™uftk,ðtCe yux÷u yu™t ¥ð MÞtCEðtCÚte ykrf,, ,Úte Ëtpo™t «ftþ™e su{ fCe ÷tu....t{™th ™rn.

«¼w Ëtpo fh,tk [rzÞt,t fu{ ? :

yn¹ ¼,ðt™™u Ëtpo™e W..{t ,tu yux÷t {txu yt..e fu ¼,ðt™™e ,usMð,t {txu áütk, {¤,wk ™Úte. ƒtfe ,tu

(1) ¼,ðt™ Ëtpo fh,tk ..ý ðÄthu ,usMðe ™u «ftþ fh™tht Au. Ëtpo ¼tuktht{tk «ftþ ™ fhe þfu íÞthu ¼,ðt™™wk ¿tt™ ƒÄu «Ëhu÷wk Au. ¼tuÞht{tk þwk fu ,wt{tk þwk, yhu ! Ëtû{ y,ªrÞ ..CtÚttuo{tkÞ «Ëhu÷wk Au. ¼,ðt™™tu «ftþ ƒÄu Au, CtÐ÷tuf™wk ¿tt™ fhtðu, ™hf™wk ¿tt™ fhtðu, ÷tuft÷tuf™e ðM,w™wk, ¥ðtu™wk ¿tt™, Sðtu™wk ¿tt™, f{ðu™wk ¿tt™, yY..e ÿÔÞtu™wk ¿tt™, yt ƒÄt™tu «ftþ Þt™u ƒtuÄ fhtð™th ðe,ht,, Ëtðo¿t ¼,ðt™ Au.

(2) ƒeswk, Ëtpo ðtCtÚte Zkftþ, íÞthu «¼w™wk ¿tt™ ðÞthuÞ ZkftÞ ™r¹ ,u{

(3) ,u™t ,us{tk ðÞthuÞ ½xtztu ™ ÚttÞ, {txu s «¼w yt..™u {tuxt Ct,th òýe™u {U yt..™wk þný ÷eÄwk Au. ,tu nðu,

{tuxtu òýe ytCtÞtuo, Ctrhÿâ ¼tkòu s,,t, ntu;

,wk fhwýtðk, rþhtu{rý, nwk fhwýt..t°t rðÌÞt, ntu...3

¼tðtÚto : nu s,,Tr..,t ! {U yt..™u {tuxt Ct,th òýe™u Mðefthto Au. ,tu yt.. {the ytÂí{f Ctrhÿ,t xt¤tu. fthý fu CtÞtðk,{tk yt.. Ëtðo@c Atu y™u nwk fhwýt..t°t{tk «ðÌÞt, Awk.

rðððu[™ : nu «¼w ! {U s,,™t yÞ CtÕðtu™u òuÞt Au y™u ,u{™t [rh°ttu ,Útt ¥ðtu òÛÞt Au. ..hk,w ,u ƒÄt{tk yt..™wk [rh°t yt..™t ¥ðtu yt..™t rËØtk,, yt..™tu {tuût{t,o...ƒÄwk s Ëðtuø¥{ {™u ÷tøÞwk Au. ,u{ yt.. {tuxt Ct,th, ,Úte {U yt..™tu ytþhtu fÞtuo Au. yt..™t ..h yÚtt,, ht,,, yÚtt,, @Øt

ht¾e yt..™e M,wr,-ðkŒ™÷.Qs™trCE fhwk Awk. yt..™u aÞuÞ {t™e™u {U ,úný fÞto Au. ,tu nðu {thwk ¼tðCtrhÿÞ xt¤tu.

Ctrhÿ,t y™u ytí{Ëk.r¥t :

frð yn¹ su Ctrhÿâ xt¤ðt «¼w™u rð™ðu Au, ,u CtwLÞðe Ëk.r¥™t y¼tðY... Ctrhÿâ ™rn; fu{ fu **CtwLÞðe Ëk.r¥Úte Sð™u fþe ðztE ™Úte.** yu ntuÞ ,tu Sð™wk fÕÞtý ÚttÞ y™u ™ ntuÞ ,tu Sð Ctw,¤r,{tk [tÕÞtu òÞ, yuðwk ™Úte. Sð™wk su fÕÞtý fh™the Au yu ytí{-Ëk.r¥t Au, ytí{-Ëk.r¥t{tk ðe,ht,, ¼,ðt™ ..h y™Þ y™u yÚtt,, ht,, ,Útt y™uhwk ƒnw{t™ ytðu. yuðtu rs™-ð[™™tu yr,þÞ ht,, ,Útt @Øt ytðu. yt ht,-@Øt yuðt fu ðe,ht,, «¼w y™u yu{™tk ð[™ yt,¤ {tuxe #ÿ™e fu [Œð,eo™e XfhtE ..ý ,wåA ÷t,,u, Ëtð y®fr[ífh ÷t,,u. {™™u yu{ ÚttÞ fu ‘{™u ðe,ht,, yrhnk, {éÞt, yu{™tk ð[™ {éÞtk, yux÷u þwk ™Úte {éÞwk ?’ ..wrýÞtu @tðf ÿÔÞÚte ,heƒ n,tu, ..hk,w yt {¤ðt ..h {wM,tf n,tu ,Úte ¼tðÚte @e{k, n,tu yux÷u ,tu rs™ð[™t™wËthe yu™wk yufuf Ët{trÞf {ntËk.Â¥tY... n,wk ! su™t ..h {ntðeh ¼,ðt™u @uryf™u rCE÷tËtu ytÃÞtu fu ..wrýÞt™t yuf Ët{trÞf™wk V¤ òu ,wk {uðu, ,tu ,the ™hf yxfu. ¼,ðt™u ..wrýÞt™t yuf Ët{trÞf™u fuðef {ntËk.Â¥t Ë{]ÂØY... ÷u¾e ? fu yu ™hf™t ¼tuh f{o r{xtðe Ctu ! ..¢tu, -

¼,ðt™u ..wrýÞt™u fu{ ™ fÌtwk ? :

«§ : ,tu ..Ae «¼w ,tu {ntCtt¤w n,t, ,tu ..wrýÞt™u ƒtu÷tðe™u fu{ fÌtwk ™rn fu ,tht yuf Ët{trÞf™wk V¤ @uryf htðt™u CtE Ctu, suÚte yu™e rƒ[tht™e ™hf {ex u ?

W¥th : «¼w òýu Au fu ..tu,™t Ët{trÞf™wk V¤ ƒeò™u ytÃÞwk y..t,wk ™Úte, yt..e þft,wk ™Úte. yu{tk ƒu fthý (1) ƒeò™u V¤ ™ yt..e þfðt™wk ..nu÷wk fthý yt, fu ‘÷tu {U ,{™u {tht Ët{trÞf™wk V¤ ytÃÞwk,’ yu{ fnuðt {t°tÚte Ët{t™u yu V¤ {¤e þf,wk ™Úte. Ët{trÞf™wk {tk¼¤hwk V¤ ,tu ..tu,u ,uðt W…[¼tðÚte Ët{trÞf fhu, ,tu s {¤u Au. yuðwk ƒeò Ëw[],tu÷ËÃ™tytu{tk ..ý Ë{sðt™wk Au. [rh°t ,whw ..t¤u y™u yu™wk V¤ ‘{tuût’ ¼ô,™u {¤e òÞ, yuðwk ƒ™e þf,wk ™Úte.

«§ : fÌtwk ™u fu ‘fhý fhtðý ™u y™w{tuŒ™ Ëhe¾tk V¤ ™e.òÞtu ?’

W¥th : yu{tk ..ý yux÷t ƒÄt Wífr]ü ¼tðÚte fhtðý fu y™w{tuŒ™ ,tu ..tu,u s fhðwk ..zu; ,tu s Ë{t™ V¤ {¤u. ..tu,u fþwk fÞto rð™t yu{ s V¤

{uñe ò Þ, yuðwk ƒ™,wk™Úte.

(2) ..wrýÞt™t Ët{trÞf™wk V¤ @uryf™u ™ yt.e þfõt™wk ƒeswk fthý yu, fu yu Ët{trÞf™t V¤™u ytkf {tkze þftÞ yuðtu ™ntu,tu. yux÷wk ƒÄwk yuT™wk y{t.. y{uÞ V¤ n,wk ! yt rnËt{fu Ët{trÞf yu fux÷e ƒÄe {nt™ Ët[e Ëk.r¥t ! yu™e yt,¤ fhtuztu yƒòu™e ƒtÌt Ëk.Â¥t rðËt,{tk ™rn. ,Úte ,tu ¼,ðt™™u @uryf htõ™u yuðwk fþwkf ™ fËtwk fu ‘,wk ,tht fhtuztu yƒòu Yr.Þtúte ™hf r{xtðe ÷u.’

{txu fntu, yuðe {txe ƒtÌt Ëk.r¥t ™ ntuÞ, yu ftkE Œrhý,t ™Úte; ..hk,w ytðe ËBÞfTíð-Ët{trÞf-rs™¼Âõ,, SðŒÞt, y®nËt-ËkÞ{-,..., y™u ût{trŒ ŒþrðÄ Þr,Ä{o...ð,,hu yu Ët[e Ëk.r¥t Au. yu yt.ýe ..tËu ™ ntuÞ yu yt.ýe Œrhý,t Au. frð yn yu {t,u Au fu ‘(«¼w ,™u) {tuxtu (Œt,th) òýe™u ytŒÞtuo, (,tu {thwk) Œrhÿâ ¼tkòu s,,t, ntu.’ ynª yu{ ..qAt,t ™rn fu,

«§ : frð Þþtuðrðs Þ S W.taÞtÞ ,tu {nt™ Ë{rf,e y™u Sð™¼h™t Ët{trÞf™e Ëk.Â¥ðt¤t n,t, ,tu yu{u fu{ yu{ {tøwk fu Œrhÿâ ¼tk,tu ?

WÑth : frð Ë{s,t nþu fu “¼÷u {U Sð™¼h™wk Ët{trÞf ƒtÌtÚte Wå[þwO Au, ..hk,w ,ýÄh ,ti,{Mðt{e, þtr÷¼ý {nt{w™, ÄÒtt yý,th...ð,,hu™u su ¼tð¼þwO [trºt n,wk, yuðt ¼tððtowk [trºt {the ..tËu ðtk Au ? ,Úte mwk yu yt{í-Ëk.Â¥t rð™t™tu Œrhý s Awk.’’ yt Ë{súte ‘Œtrhÿâ ¼tkòu s,,t, ntu’ fnu rððtu {t,u yu yew,,wk ™Úte. ..qAtu,-

«§ : ,tu þwk {t,ðt {tºtÚte {ue ò Þ ? fu ..whw»tÚto fhðtÚte {uu ?

WÑth : yt[tÞo ¼,ðt™ nrh¼ÿËqhS {nthts fnu Au ‘«tÚto™t,: yuð RürËÂØ:’ yÚtto,T ,{u ..whw»tÚto ,,{u ,ux÷tu fhðt™t ntu, ..hk,w ..nu÷tk «¼w™u «tÚto™t fhtu, ,tu s RürËÂØ ÚttÞ. yu™wk fthý ..qAtu, fu -

«§ : «tÚto™tÚte s fu{ RürËÂØ ?

WÑth : «¼w™u «tÚto™t fhðt{tk ,{u ‘RürËÂØ {txu ¼tð,Ô Þ,trŒ ..tk[fthý W.htk, ‘yrhnk, «¼w {wÏÞ fthý Au, yËtÄthý fthý Au,’ yu ,{u Mðefthþo. fËtwk Au ™u ‘{wÏÞ nu,w ,wk {tuât™tu, ¼tð,Ô Þ,trŒ ,ws ŒËËtu hu.’ yt{ «tÚto™t fhðt{tk «¼w™u ftÞorËÂØ {txu {wÏÞ fthý ,hefu Mðefthto y™u ytŒÞto yux÷u Ëns Au fu ,tu s Rüftþo™e rËÂØ ÚttÞ. Œt.,. ..whw»tÚto™u RüÄ{o™e rËÂØ{tk fthý ,hefu Mðefthe™u ..whw»tÚto ytŒhþu Aeyu ,tu RürËÂØ ÚttÞ Au ™u? ,tu ..Ae «¼w™u «Ät™ fthý ,hefu Mðefthe™u ytŒheyu ,tu RürËÂØ fu{ ™

ÚttÞ ? fntu ytŒhðt s òuEyu, ,tu s RürËÂØ ÚttÞ. yu {txu «tÚto™t Au.’

ynª yux÷wk ¾tË ÷ût™{tk ht¾ðt™wk Au fu,

«tÚto™t{tk «¼w™u fthý ,hefu ‘ytŒhðt’ yux÷u {tºt fh,hðt™wk ™Úte, rfL,w «¼w ..h ..tftu rðïtË {qfðt™tu Au. fu ‘nu yrhnk, s,,t, ! ,{tht y®[íÚt «¼tðu {the RürËÂØ Úttþu s;’

yux÷wk fh,hðt{tk Œe™,t ytðu Au; ìþthu «¼w ..h ..tftu rðïtË {qfðt{tk «¼w™u yt.ýwk Ë{..oý ytðu Au. ‘{tht «¼w Whole and Sole {thu Au, {thu Ëðuoñto Au,’ yu Ë{s ËtÚtu mwk yu{™u s ðhu÷tu Awk. yu{™u y®[íÞ «¼tð yuðtu Au fu yu™Úte s {thwk ƒÄwk rËØ Útðt™wk Au.’ yt{ «tÚto™t fhðt{tk yrhnk, «¼w™t y®[íÞ Ët{ÚÞo™e @Øt ytðu Au. yu÷u s Ë{S ht¾tu fu,

Ë{rf, yux÷u {tºt ‘ðe,ht,, yrhnk, «¼w ..h @Øt’ ™rn rfL,w ËtÚtu yrhnk,™t y®[íÞ «¼tð-y®[íÞ Ët{ÚÞo ..h ..ý @Øt.

«¼w ! ¼õ,s™tu™t Rü rËØ Útðt{tk ,{thtu yr[kíÞ «¼tð y®[íÞ Ët{ÚÞo ft{ fhu Au; yu fthý¾q, Au. ‘,{tht yr[kíÞ «¼tðu Rü rËØ ÚttÞ s Au.’ yuðtu {™u ,{tht «¼tð ..h ..tftu ¼htuËtu Au. «¼w™t «¼tð ..h yt ¼htuËtu ÷tðeyu yu «¼w™u ytŒÞto ,ýtÞ. {txu s ,,ýÄh {nthtsu ‘sÞðeÞhtÞ’ Ëqºt{tk fËtwk ‘ntuW {{ ,wnÃ¼tðytu ¼Þðk ! ¼ðr™ðuytu... RÜV÷rËrØ’ yt{tk ‘,wnÃ.¼tðytu fnuðt™e þe sÙh n,e ? yu ..Œ rð™t ¾t÷e fne þf,u fu ‘ntuW {{ RÜV÷rËrØ’ ..hk,w ™t, ynª «¼w™u {tºt fh,hðwk ™Úte, rfL,w «¼w ..h ytðtu yx÷ rðïtË {qfðtu Au fu ‘«¼w ,{tht «¼tðu RürËÂØ ÚttÞ s Au, ,{tht «¼tðu s RürËÂØ Úttþu s’ ytðtu rðïtË {qfðtÚte «¼w™u yt{í{Ë{..oý ÚttÞ Au. su{ ftuE {týË ƒtntuþ ðfe÷™u ..tu,t™tu ftË Ëtuk.e Œu, ™u fnu Au fu ‘ftË ¼thu Au, ..hk,w mwk ftkE òýwk ™rn yt ftË ,{™u Ëtu.e ŒeÄtu. ,{thu yðÞ S,tze yt.ðt™tu Au; y™u {™u rðïtË Au fu ,{u S,tze yt.þtu s.’ yu{ ynª «¼w™u «tÚto™t yux÷u yt.ýtu ftË «¼w™u Ëtu.e Œeðt™tu Au; fntu, «tÚto™t™tu nu,w «¼w™u yt{ yt.ýwk Ëðuoñto Ë{..oý fhðt™tu Au, “«¼w ! mwk ftkE òýwk ™rn. yt {thu ¼ðr™ðuŒ...Rüftþo rËØ fhðwk Au, y™u ,u ,{thu s fhe yt.ðt™wk Au. {U ,tu {thwk ƒÄwk ,{™u Ëtu.e ŒeÄwk.’’ yt{ ‘,wnÃ¼tðytu’ yÚtto,T ‘,{tht «¼tðÚte’ fnuðt{tk yt ..ý nu,w Au fu yu{ fnuðt{tk «¼w™u yt.ýwk Ë{..oý fhðt™tu ÷t¼ {¤u Au.

yux÷u ynª frð su fnu fu Au ‘{tuxtu òýe™u ytŒÞtuo, Œtrhÿâ ¼tkòu

s„t, ntu,’ yu «¼w™u {the «tÚto™t Au y™u yu{tk {™u rðïtË Au fu ‘,{u «¼w ! {thwk Œtrhÿâ Œqh fhtu s.’

ðëï¼yu 9 „ÝÃ™Wk Œtrhÿâ fuðwkf Vuzâwk ? :

su{ fu 11 ƒúth™ýtu™u {ntðèh ¼,ðt™u y®nËt-Ëk¥{-‚…™e Ëk.Â¥t ..fztðe. fuðef Ëk.Â¥t yt.e ? yuðe, fu yu ðÄ,tk ðÄ,tk XUX ðe,ht„™t fuð÷¿t™ y™u {tuût Ëk.Â¥t ËwÅe ..ntU[e ! ,u 11{tkÚte 9 ,tu ¼,ðt™™t ..n÷tk s {tuûtu ..ntU[e ,Þt ! {ntðèh «¼w fux÷t {tuxt VtEth fhwýtðt™ fu ¼,ðt™™u ..tu,t™u nS f{o Ëkf÷ÅY… ËkËth Q¥tu Au y™u ..tu,u ™ð „ÝÃ™Wk ËkËth-Œtrhÿâ Vuze ™tÏÞwk ! ‘,{u ,tu {tht «r,fuÄ÷t, ,u {the ..n÷tk |t™t {tuûtu òytu ?’ yu{ fhe «¼wyu yu{™u htuõt ™rn ! ¼õ,™Wk fuðwkf ¼tðŒtrhÿâ Vuze ™tÏÞwk ? yt ,tu yu™t suðwk Útwk fu |uX ..tu,u nS fhtuz.r, ™ra, ™u {w™{™u fhtuz.r, ƒ™tðe ŒeÄtu !

yÞtuøÞ™Wk Œtrhÿâ «¼w |e he,u Vuzu ?

yra frðyu ¼,ðt™™u rð™kr, ,tu fhe y™u yu{ s frð™t |çŒtu{tk yt.ýu ¼,ðt™™u rð™k,e ,tu fhe, fu

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૬,અંક-૧૩/૧૪,તા.૧૨-૧૨-૧૯૮૭

‘{thwk ¼tðŒtrhÿâ ¼tk„tu, y™u {™u ¼tðËk.Â¥t yt.tu,’ ..hk„w ¼,ðt™ fÌt[fnu fu ‘,the Þtuøt,t ™Úte,’ ,tu yt.ýu |wk fheyu ? yt s, fu «¼w ! yt {the Þtuøt,t ™ntuÞ yu ..ý {thwk ¼tðŒtrhÿâ Au; ,tu yu ..ý ¼tk„,t™e yt..™u rð™kr, fhwk Awk.

yt {txu yt… {™u òu ftuE Œw™™t™t ŒÞt¤w {tÚt™u {¤tðtu fu ‘ò, yu™e ..tËuÚte {u¤ðe ÷uþu,’ ,tu {thu «¼w ! ,{™u fnuðwk Au fu Œw™™t™t ŒÞt¤w {tÚt™Wk yt „swk ™Úte fu ðM,w {txu™e Þtuøt,t ÷tðe yt.u.. nt, nS ðM,w..{tze yt.u, ..ý ðM,w™e Þtuøt,t ™rn. Œt.,. ÷tÞf rðãtÚteo™u rþûtf rðãt yt.u Au, ..hk„w ™t÷tÞf™u rðãt™e Þtuøt,t ™Úte ..{tze |f,t, yu ft{ ,tu «¼w ! ,{thwk s Au fu ™t÷tÞf™u ..ý Þtuøt ƒ™tðtu Atu, Þtuøt,t ..{tztu Atu ! Œt.,. f{X suðt ™t÷tÞf™u ..tïo™tÚt ¼,ðt™u yk,u yu™t Sð {ï½{t÷e Œuð™u ÷tÞf ƒ™tðe ŒeÄtu ! {txu «¼w ! ,{u Ët{tÞ fhwýtðt™ ™rn, rfL,w rðþu»t fhwýtðt™ Atu, **‘„wk fhwýtðtk, rþhtu{ýe’** Atu. yt… {the Œtrhÿ,t™u ¼tk,e ™®ntu ,u{tk yt..

{the yÞtuøÞ,t™u òuþtu ™rna, fthý fu ,{u Ët{tÞ fhwýtðt™ ™rn, ..ý fhwýtðt™{tk rþhtu{ýe Atu. yrhk,{tk su fhwýt Au, ,u ƒeò fuE{tk òuðt ™ {¤u. yòu™{t÷e nt÷tht y™u htuøtruÞt [tuh suðt {nt..t.e ..h ..h ..ý fhwýt ðhËtðe yu{™u yt.u ,tÞto Au.’

«¾h htuøtruÞtu [tuh

htuøtruÞt [tuh™u ,tu yu™t ƒt… ,hVÚte «r,¿tt {¤u÷e n,e fu ‘ðÄo{t™™Wk yuf ..ý ð[™ Ëtk¼¤ðwk ™rn.’ yu™u {h,t ƒt.u «r,¿tt fhtðe n,e. ..ý ™,h{tk ðÞthuf ftuxðt¤ yu™u ytu¤¾e ,Þt, ™u yu™e ..tA¤ ..zât, ,tu yu ¼tdÞtu, íÞtk «¼w™Wk Ë{ðËhý {kztE ,Þwk n,wk, ,ÚÞte ƒeòu hM,tu ™rn, yux÷u Ë{ðËhý™e ™e[ÚÞte ¼tdÞtu. rfL,w íÞtk ¼,ðt™™e ðtýe òuu™„,tr{™e, ,u ft™{tk ..uËe ™ òÞ yu {txu ƒu ytk,¤e ft™{tk ½t÷e htuøtruÞtu Œtuztâtu s,tu n,tu. ..ý ð[{tk ftkxtu ðtøÞtu ,u yuf ntÚtuÚte ftZðt s,tk ™ Ëtk¼¤ðwk n,wk ,u ðÄo{t™ Môt{e™tk ºtý ð[™ Ëk¼¤tÞtE ,Þt. nðu swytu ðÄo{t™Môt{e™tk ºtý ð[™u htuøtruÞt™u y½hðE™ {ehwk ! ºtý ð[™ íthe «¼w™e htuøtruÞt [tuh ..h yt fhwýt ÚtE.

htuøtruÞt [tuh™u Sðð,Œt™ |e he,u {¤wk ? :-

htuøtruÞt™u ðÄo{t™ Môt{e™tk ð[™ ¾tË Ëtk¼¤ðt ™ntu,t ,u Ëk¼¤tÞtE ,Þt yux÷u {™{tk yuðt [tUxe ,Þt fu ¼w÷tÞ ™rn. yuf™th™tu «Ëk„, ƒLÞtu, ðtrý™t™t ðtu{{tk htuøtruÞtu ..fztE ,Þtu. rË.tEytuyu yu™u {nthtò @uýf™e Ë¼t{tk ntsh fÞtuo. fÌtwk, ‘{nthtò Ëtnuƒ ! ytsu yt {nt«¾h htuøtruÞtu [tuh ..fztE ,Þtu Au.’ {kºte y¼Þfw{th yu™u ..qAu,

‘¼tE ! ftuý Atu ,{u ?’ yt fnu ‘Ëtnuƒ ! nwk ðrýf Awk.’

‘,{thwk ™t{ |wk ?’ htuøtruÞtu fnu, - ‘{thwk ™t{ ™tÚtw¼tE,’

‘,{tht ƒt..™wk ™t{ |wk ?’ ‘{ÚtwhÞtE.’

{kºte ..qAu ‘ðtËtk htu Atu ?’ ‘yra ..tËu™t ,t{{tk.’

‘ÄkÄtu |tu fhtu Atu ?’ ‘htuøtruÞtu fnu, Vuhe™tu.’

‘yÞtþtu ðtËk s,t n,t ?’ ‘Ëtnuƒ {t÷ ÷uðt.’

y¼Þfw{th ¼tuzuËÕth Œtuztðe yu „t{{tk „..tË fhtðe ,tu ƒht{h ..¥tu {¤tu fu ‘yra ™tÚtw¼tE {ÚtwhÞtE ðrýÞtu htu Au, ™u Vuhe™tu ÄkÄtu fhu Au, ,u n{Ätk {t÷ ÷uðt ,Þtu Au.’

¼tuzuËÕth ..tur÷Ëu ytðe™u {kºte™u ¾ƒh ytÃÞt.

nðu y¼Þfw{th {k°te™u @uýf htò fru ‘yt {tyË ÷wå[tu Au. yt s htumný½tu [tuh ™1útw¼tE™t ™t{úte hu,tu ÷t,µ Au. ™¾tðu yu™u su÷{tk.’

{k°te fru ‘{nthtò Ëtnuf ! yt.ýwk htßÞ LtÞtÞ™t Ätuhý ..h [t÷u Au. ,úte ,w™tu Ëtn{, ™ ÚttÞ iÞtk ËwÄe su÷™e Ëõ ™ fhtÞ. yt™u Atuze {qftðu.’

htò fru - “su{ ,{™u Xef ÷t,µ ,u{”.

y¼Þfw{th™e fw™un :- y¼Þfw{th [tuh™u fru, ‘òytu ™1útw¼tE ! ,{u r™ËtuÞ>t Atu A,tk y{thu htßÞ [÷tððwk hÏtwk yux÷u ytx÷e ,..tË fhtðõe ..ze. ÷tuf{tk ,{tht ™t{™u shtf Ítk¾.. ÷t,e, ,u Ctqh fhðt yu{ fhtu, ytsu ,{u {the ËtÚtu ¼tus™ ÷E ..Ae sòu.’

htumný½tu Vq÷tÞtu, ‘ðtn ! [t÷tu ytsu yt.ýu VtÔÞt ! yt/tCE þtnwfth{tk ¾ÃÞt ! ™u y¼Þfw{th™u iÞtk {t÷..tye Ít.xðt {qþu.’

yu™u r/[tht™u õÞtk ¾/h Au ? fu ‘yt ,tu {ntfwÂØ r™Ät™ y¼Þfw{th Au ,™u yt{ s VÃËE{tk ™ð›t™tu Au.

y¼Þfw{thu ¼tuzuËðth™u ßÞthu ,..tË fhðt {tufÕÞtu, iÞthu yu Ctnr{Þt™{tk ..tu,t™e nðu÷e™t W.h™t {s÷u Ctuð,tE ¼ð™ suðtu þý,,th fhtðe, yÃËht suðe Þwð,eytu ,,tuXðe, yu{™u yt™e ËtÚtu™e ..qA,tA fhðt™e he, Ë{òðe CteÄu÷e.

yrª nðu y¼Þfw{th htumný½t™u nðu÷e ..h ÷E sE ..tu,t™e ËtÚtu Ëthwk s{tzâtu. W.h Ctnª{tk [kýntË CtY ..eðztðe, ..Ae fru Au,- ƒ..tuhu ytðt ,t.{tk õÞtk $tu ? Útuzu ytht{ fhe Xkzt ..ntuhu sòu.

{ã¼ htumný½tu {™u Au÷, ‘yt ..ý ¾tuxwk ™úte,’ ,u iÞtk s ytht{ fhu Au. ƒnt/h CtY™wk ½ðt™ [ze ™Ëftuhtk ƒtu÷ðt ÷tuÞt yux÷u, yu™u Ctuð,tE ðtþ ..nuhtðe W.h™t {s÷u [ztðe CteÄtu. iÞtk 7-8 f÷tf ½ðt™ Q,ÞtÞ ,u ò,e™u swyu Au ,tu Ctuðeytu ƒtu÷e hne Au,- ‘sÞ sÞ ™Kt sÞ sÞ ¼Æt ! sÞ ..t{tu Ctuð™w- r<Þ ! sÞ ..t{tu. ytsu ,{thtu Ctuð÷tuf{tk Vq™e þÖt{tk sL{ ÚtÞtu Au. y{u ÄLÞ ƒLÞt ! Mðtr{™út ! y{thwk ™]iÞ swytu, ,e, Ëtk¼¤tu’... yu{ fre ,e, ™]iÞ fru Au.

htumný½tu, ½ð™ ,h, WÞÞ Au ,úte ¼nt÷ðõ{tk ..ze ,þtu fu, ‘nU ? þwk nwk {he ,þtu ? ™u Ctuð÷tuf{tk sL{e ,þtu ? yt {thtu ðtþ ..ý Ctuð,tE Au yt Ët{u yÃËhtytu Au. yt Ctuð¼ð™ ÷t,µ Au.’ iÞtk ..Ae ƒ™tðe Ctuðeytu ..qAu Au. Mðt{e™út yu ,tu fntu, ..qðsL{{tk ,{u þwk þwk fhu÷wk?

htumný½t™u [tuhe™e fÞq÷t,™u rð[th :

htumný½t™u ,þt ËwÄe ytðe ,þwk fu ‘nðu ßÞthu htumný½t ,hefu nwk {he s ,þtu Awk, ™u Ctuð ,hefu sL{e ,þtu Awk, ,tu ÷tð fre Ctuðt Cte fu {U ,tu ¼thu [tuheytu fhu÷e, y™u AÕ÷u y¼Þfw{th™e ytk¾{tk Äq¤ ™ô÷u÷e, ™u ™1útw¼tE {Útw¼tE ,hefu Aqxe ,þu÷tu....’ nS yu yt,¤ rð[thu Au - nðu ßÞthu Aqxe s ,þtu Awk, ™u {he™u Ctuð,t ÚtE s ,þu÷tu Awk, ,tu Ctuðeytu ËtÚtu ƒu ½ze {tuse ðt,tu fhðt Cte, yu{tk fuðe fuðe [t÷tfeÚte [tuheytu fhu÷e, ™u fuðe fuðe ntuþtrhÚte ..fztÞu÷tu ™rn, yu ƒÄwk fre Ctuðt Cte ! nðu yrª Ctuð÷tuf{tk Útuzutu s y¼Þfw{th fu yu™t rË.tEytu ..fzðt ytððt™t Au ?...’ yt{ [tuh htumný½t™u ..tu,t™tk [tuhe™t ..t... fre Ctuðt™wk ,þt ËwÄe ytðe ,þu÷wk; y™u y¼Þfw{th™e yt s [t÷ƒS n,e fu ‘htumný½t™u CtY™tu ™þtu Q,Þto ..Ae ,h,{tk yt he,u Ctuð÷tuf™tu XtX Ct¾ze, ¼t™ðq÷tu ƒ™tðe, yu™t {tUÚtÚte s [tuheytu™t ..tu,u fhu÷t ÄkÄt ytuftðe fztððt, ..hk,w

htumný½tu fÞq÷t, fh,tk fu{ yxõÞtu ? :

ßÞtk htumný½t [tuh W.h fhwýtðk,{tk... rþhtu{rý {ntðeh ¼,ðt™™e {ntfhwýt ft{ fh,e ntuÞ, iÞtk þt™wk ¼t™ðq÷t.ýwk hnu ? htumný½tyu {ntðeh «¼w™t f{™u ..ý °tý ð[™ Ëtk¼¤ðt™e «¼w™e fhwýt Íe÷e Au, yu fhwýt yrª yt,¤ ytðu Au. htumný½t™t {tU{tkÚte yûth ™ef¤u yu ..nu÷tk s yu™u {,s{tk ½þkxtÞu÷t {ntðeh «¼w™t ..u÷tk °tý ð[™ ÞtCE ytðe ,þt !

«¼w™t þt ð[™ n,t yu ? yt, fu -

(1) Ctuð,t™t ,þt™e Vq÷-{t¤t fh{tÞ ™rn;

(2) Ctuð,t™e ytk¾ ..÷fthe ÷u ™rn; ™u

(3) Ctuð,t yt Äh,e™u yze™u Q¼t hnu ™rn, ..ý yÖh Q¼t hnu.

yt °tý ð[™ ÞtCE ytðe s,tk s htumný½tyu òuÞwk ,tu ..u÷e ƒ™tðe Ctuðeytu™t ,þt{tk 8-10 f÷tf ..nu÷tk ™¾tÞu÷e Vq÷-{t¤t fh{tE ,E Au; yu{™e ytk¾tu ..ý ..÷fthe ÷u Au; ™u yu s{e™™u yze™u Q¼e Au.

yu™u ÚtÞwk fu ‘¼,ðt™™tk ð[™ ¾tuxt ntuÞ ™rn, ,tu ™¬e yt Ët[e Ctuðeytu ™úte. ..ý ƒ™tðe Ctuðeytu Au. yt Ctuð,tE ðtË¼ð™ ..ý ƒ™tðe Au. iÞthu ™¬e ÷t,µ Au fu {ntfwÂØr™Ät™ y¼Þfw{th™tu {the ..tËu s [tuheytu fÞtð™e ƒe™t ytuftððt {txu™tU ..U,htu Au ! ,tu rvfh ™rn nðu ßÞthu ..U,ht™e ¾/h ..ze ,E Au, ,tu yu {k°te fwÂØr™Ät™, ,tu nwk fwÂØ™tu {ntË,h Awk...

[tuhe™e ðt, ÷up ..ý Wå[thu yuu ƒeò'.

..u÷e ƒ™ðe Œuðeytu Vheúte ..qAu Au 'fu{ Mðtr{™tút ! þwk rð[th{tk ..zât ? yt ,tu yt.ýu {tush{qs™e ðt,[e,tu Atu. fntu ,tu ¾ht, ..qðs™{{tk ,{u þwk þwk fhwk ?

htumrýÞt™e W¥,tŒe :

ìÞthu htumrýÞtu nËe™u fnu Au, 'nt nt nt ..qðÞ½ðu {the Ëthe ÂMútr, n,e ìÞthu {U Œt™ ¾qf ŒeÄu÷t'

'ƒeswk ftkE !' '{tuxt {tuxt {krŒh ƒkÄtðu÷t'

'ƒeswk ftkE !' '{tuxe Ä{þtät Ë¼tð,þtät ƒkÄtðu÷e.'

Œuðeytu ..qAu, 'yu rËðÞ ƒeswk ftkE fnu÷wk ?'

W¥,tŒ htumrýÞtu [tuh fnu,- 'yhu ¼tËËtƒ ! {tht {tuZu {tht Ëwf], ftk ƒtu÷tðu ? ..tu,t™t Ëwf],tu ƒnth ,ðtÞ ? yu{tk ,tu yt.ðtE fhðt™wk ÚttÞ. ƒtfe ,tu {U ,..Mtytu ½ýe fhu÷e, ðú,-r™Þ{tu fux÷t ƒÄt ..tÈu÷t ! ¼,ðt™u ¾qf ¼su÷t..Œuð÷tuf yu{ s Úttuztu s {¤u Au ?'

Œuðeytu Úttfe, Auðxu fnu '..ý ..qðÞs™{tk fþe ¼q÷¼t÷ fhu÷e ?'

htumrýÞtu fnu yhu ! yhu ! yt þwk ..qAtu Atu ? þwk [tuhe rÄ™the ð,uhu ..t.. fhe™u Œuð÷tuf {¤u Au ? {U ,tu Äh{ ¾qf fhu÷tu. yux÷u ytsu Œuð÷tuf ..t{e™u ÄÞ ÚtE ,Þtu Awk, ..ý nS {tuât ™úte ÚtÞtu, yux÷u nðu {thtu ..tAtu {™w»Þ sL{ fhðtu ..zþu. ìÞtk ¾qf ¾qf Äh{ fhe, {tuât ÷E™u s sk.ep.'

Œuðeytuyu òuÞwk fu yt ,tu [tuhe fÞtð™tu yÛth ..ý ftZ,tu ™úte. ,tu nðu ..,ðtu yt.' yu{ýu {tyËtu ìtht ™e[u y½Þfw{th™u ¾fh y.tÔÞt fu 'yt ,tu ..qðs{{tk ¾qf ¾qf Ä{o s fÞtð™wk fnu Au, ..t..™wk ..qAtÞwk ,tu fnu Au ..t.. fhe™u Œuð÷tuf {¤,tu nþu ? ,tu nðu þwk fhðwk ?'

y½Þfw{thu fnuðthtÔÞwk fu 'nðu yu™u Atuze {qftu.' {tyËtuyu 'òytu ™ÍtuþuX ! ..Äthu,' yu{ fhe yu™u Atuze {qðÞtu.

htumrýÞt™u ..M,ðtu, ™u «¼wþuhý :

ƒË, htumrýÞtu Aqxâtu, ìÞthu yu™t {™™u rð[th ytðu Au fu ''yntu ! ðÄo{t™Mðt{e™tk ºtý ð[™™e {tht ..h fuðe fhwýt ÚtE fu yuúte ytÞthu Srð,Œt™ {¤u Au ! ðÞtk y™tÃ, (yrðÞtË™eÞ) yuðtu {thtu ƒt.. ? y™u ðÞtk {nt ytÃ, (rðÞtË™eÞ) yuðt yu ¼,ðt™ ? (ytÃ, = rððtË {qfðt ÷tÞf, y™tÃ, = yrðÞtË™eÞ) yhu ! {tht Ë,t ƒt.u ,tu {™u XøÞtu ! ntÞ ! yu™t fnuðt rnËtfu

{U ..h{ fÔÞtý.whwxt ðÄo{t™ Mðt{e™t rn,tu.Œtp Ëtk¼¤ðt™tk ,w{tÔÞt ! ¼tw Úttòu ..u÷t ftkxt™wk fu yuýu ft™{tkúte ytk,pe fZtðe, ,tu «¼w™t ºtý y{], ð[™ Ëtk¼¤ðt {ëÞt ! yts ËwÄe y™tÃ, yuðt ƒt..™t ƒtu÷ ¼qÔÞtu, ,tu nðu ytÃ, yuðt ðÄo{t™ Mðt{e™t s ƒtu÷ Ëtk¼¤eÞt fhðt. «¼w™tk [hýu ƒtfe™wk Sðt™ ËtU.eŒô.''

yt{ rð[th fhe htumrýÞtu y½Þfw{th™e [t÷{tkúte ƒ[e ,Þtu, ,tu Œtuzâtu ËeÄtu ¼,ðt™ ðÄo{t™Mðt{e ..tËU. ¼,ðt™™u fnu Au ' «¼w ! Œt fntu {tht ..h. {™u [trhºt yt.e ãtu. yt..™t ºtý ð[™u {™u ƒ[tÔÞtu Au, y½Þfw{th™ [wk,t÷{tkúte y½ÞŒt™ y.tÔÞwk Au. ™rª,h ,tu òu ..fztE ,Þtu ntu, ,tu ,tu fzf þtË™ðt¤t @rýƒ™t rË.tEytu™t ntÚtu fq,ht™t {tu,u {h, ! {txu nðu òu {t¤t ºtý ð[™Úte yt{, ,tu [trhºt ÷E™u {thu yt..™t 300-3000-3 ÷t¾ ð[™tu Ëtk¼¤ðt Au.'

¼,ðt™u yÂk, [tuh htumrýÞt ..h ..ý fhwýt fhe yu™u [trhºt ytÃÞwk. ìÞthu y½Þfw{th yu òýe™u Œtuz,t ytÔÞt, ™u ËtÄw ƒ™u÷t htumrýÞt™e «þkËt fhu Au fu 'y{u ,{™u [tuh ÷qkxtht „ý,t n,t, A,tk ,{u ËtÄw ƒLÞt ! y™u y{u y{the ò,™u þtnwfth {t™e Vheyu Aeyu A,tk nS ËkËth™t {tun{tk Ëƒzeyu Aeyu ! ÄLÞ Au ,{™u ! ™u rÄ÷th Au y{™u !' yt he,u y½Þfw{thu ,wý „tÞt.

'«¼w ! [tuh Œeût™u yÞtuðÞ, A,tk yt.u yu™e yÞtuðÞ,tY..e Œtrhÿâ Vturâk, ,tu {thk ..ý Vturtu'

yt{ «¼wyu Ëw÷Ët, [kŒ™ƒt¤t y™u [kzftirþf ytrŒ y™uf™t Œtrhÿâ ¼tkøÞt Au. fthý fu «¼w fhwýtðk,{tk rþhtu{rý Au yux÷u yt s„{tk «¼w™e fhwýt™tu òuxtu szu ,u{ ™úte. yt.. fhwýtðk, rþhtu{rý, ßÞthu Ët{e ƒtsw yu nwk «ÌÞt, fhwýt.tºt Awk. {txu fÌtwk 'nwk fhwýt.tºt rðÌÞt, ntu' - yt s„{tk fhwýt.tºt ,tu ƒeò ½ýtk nþu, ..ý {tht suðtu fhwýt.tºt ƒeòu ™rª ntuÞ. nwk «rËØ fhwýt.tºt Awk. fthý fu {U yts ËwÄe{tk {™-ð[™-ftÞtÚte yË,T f]ìÞtu fhðt{tk ƒtfe ht¾e ™úte. ðe ,wý™e âÂüyu nwk ¾qf s ŒtÞt.tºt Awk. ßÞthu «¼w ! yt.. fhwýt fhðt{tk rþhtu{rý Atu, ,tu {thw ŒtÔh ¼tk,tu, ¼ez ¼tk,tu.

Œt™™t WÔth fhðt{tk «¼w yhnk, yuf s Ë{Úto Au, fu{ fu ytÂ{Ëk.Â¼t™e âÂüyu ƒeò Mðtk Œtrhÿ Au, yu þwk WÔth fhe þfu ? su™wk ..tu,t™wk ŒtÔh r{xâwk ™ ntuÞ, ,u yLÞ™t ŒtÔh þwk r{xtðe þfu ? {txu ,{u {thwk ŒtÔh ¼tk,tu. {the ..tËU ™úte ,wý™e Ëk.Â¼t, fu ™úte ËtÄ™t™e Ëk.Â¼t.

,tu nu «¼w ! yt.. fhwýtðk,{tk Eðô@c Atu. ,tu {the RåÃt ..qýo fhtu.

«§ :- ùu yt.ýe ..tËu ,wý°e ™u ËtÄ™t°e ð},hu Ëk.Ât¢t s ™Úte, ,tu Ëk¼ð Au fu yt.ýe ..tËu yu™e ÷tÞft,u Þ ™ ntuÞ. ,tu ..Ae yt.ýu ÷tÞft, ð},h™t ntuE «¼w ..tËu ÷tÞft, s yt.ðt™Wk ™ {tk,eyu ? ,tu ..Ae frðyu ÷tÞft, fu{ ™ {tk,e ?

Wä{th :- frðyu su Cterhÿâ ¼tk,ðt™Wk {tøÞwk Au yu{tk yt Cterhÿâ ..ý Ë{tE òÞ Au. yt.ýt{tk ÷tÞft, ™ ntuÞ ,u ..ý yuf «fth™Wk Cterhÿâ s Au. yu ¼tk,ðt™Wk {tøÞwk yu{tk ,u{h÷tÞft, ¼tk,ðt™Wk ..ý {t,e s ÷eÄwk Au.

«§ : yn° «§ Útt Þ fu þwk yt.ýu yt ƒÄwk «¼w™u sýtððt™e sYh Au fu mwk {t Cet.t°t Awk ?

Wä{th : nt, fnuðt™e yux÷t {txu sYh Au fu yt he,u fneyu yu™e ..tA¤ yt.ý™u yt.ýe Cterhÿ,t™Wk ý™u yu Cterhÿ,t ™tþ fhðt™Wk ¼t™ hnu ƒtfe «¼w ,tu yt.ýwk ƒÄwk òýu s Au. {txu fÌtwk fu

yk,hò{e Ëhð ÷ntu, {tht {™™e su ðt, ntu,

{t yt,¤ {tuËt¤™t, þt ðhýðôt yðCEt, ntu...4

¼tðtÚto : nu yk,Þto{e «¼w ! yt.. (fuð÷Ztt™e Atu, ,ÚUte) {tht {™™e Ëðo ðt, òýtu s Atu. ..Ae yt.™u {thu yu ƒÄwk fnuðwk yu, su{ {t,t yt,¤ {tuËt¤™e ðt, fhðe, ,u™e su{ CetuZ znt.ý fnuðtÞ, (fu{ fu {t ,tu ,u ðt, ítk ({tuËt¤{tk) ðtxtuo hme Au. ,Úte òýu s Au. ,u{ «¼w ! yt.. {tht {™™Wk ƒÄwk òýtu s Atu)

rððuu[™ : yt.ýt yk,h™tu ftuE yuf ¾qýtu ƒtfe ™Úte fu su™e «¼w™u ¾çh ™ ntuÞ. ‘«¼w {tht {™™e Îk¾t yý™u ¾t{e yu ƒk™u ðt, yt.. òýtu s Atu. {txu {the ¾t{e ..qhe fhtu. {the Îk¾t ..qhe fhtu.’’

..ý yt ƒÄwk «¼w ! yt..™u {thu fnuðt™e sYh ™Úte, fthý fu yt.. Sð{t°t™t yk,Þto{e Atu yk,h™Wk ƒÄwk òý™tht. Cw™™t™t ðtã÷ztìõh™u M.ü,Úte fnuðwk ..zu, fthý fu ,u™u yt.ýt htu,™e yuðe òýfthe ™ÚteÞ ntu,e, y,h ftuEfðth Ÿe s òýfthe ntuÞ Au ! ,Úte yt.ýu ùu ..qhu.qhwk ™ fneyu ,tu ŸÄwk s {thu ! ¼,ðt™™u ,tu ƒÄe òýfthe Au, {txu òýfth ¼,ðt™ yt,¤yt.ýu fnuðwk ,u yu{™u yòý Xhtððt suðwk Au. ¾h¾h ,tu {t {tuËt¤{tk s QÄhe Au, ™u hme Au, ,Úte ítk™Wk ƒÄwk òýu s Au yu{ «¼w ! ,{™u {thu {the ðt, fnuðe

yux÷u ,{™u yu™t yòý Xhtððt suðwk hmu,wk ™Úte. {U fne CeÄwk Au fu «¼w ,{u yôð÷ fhwýtðk, Atu, mwk yt¼tk, fhwýt™u Þtuøó Awk. y,h «¼w ..qÄu, -

«§ : þe fhwýt ,thu òuEyu Au ?

Wä{th : {the Ëðo ¾t{eytu nxtððt™e ™u {tht RÂåA, ..qhðt™e fhwýt òuEyu Au, ,u mwk yu{ ™u yu{ ™Úte {tk,„tu, ..hk,w yt..™e Ëuðt W.tË™t fhe™u {t,wk Awk. nt, yux÷wk ¾hwk fu Ëuðt W.tË™t V¤{tk {thu òuEyu Au ,u yt.. yk,Þto{e ntuðtÚte yt.. ƒÄw òýtu Atu, ,tu {the AuÕ÷e rð™k,e Au, fu

òýtu ,tu ,týtu fe÷Þwk, Ëuðt V¤ Cesu CEuð ntu,

ðt[f []þ fnu Ze÷™e, yu ™ ,,{u {ws™u xuð ntu...5

¼tðtÚto : “«¼w ! ùu yt.. ƒÄwk òýtu s Atu, ,tu ..Ae (yt.. V¤ yt.ðt{tk rð÷kƒ þt {txu fhtu Atu ? yux÷u nðu ,tu) yt..™e Ëuðt™Wk V¤ {™u þe½ú yt.tu” frððþo ðt[f Þþturðsþ fnu Au fu yt..™e su V¤CE™{tk Ze÷ fhðt™u MÕ¼tð Au ,tu ,u {™u ..ËkCE ™Úte.

rððuu[™ : yt.. y{the ƒÄe ðt, òýtu Atu ,tu ..Ae þt {txu ,týtu Atu ? yÚtto,T {™u þt {txu ®x,ptðtu Atu ? yÚtðt ‘,týtu’ yux÷u fu þt {txu rð÷kƒ fhtu Atu ? {U fnu÷e yt..™e Ëuðt-W.tË™t™Wk V¤ {™u yt.e ãtu.

«§ : Ëuðt-¼Âõ, W.tË™t™Wk V¤ þwk Au ?

Wä{th : ðe,ht,™e Ëuðt-¼Âõ,™w V¤ Au.

(1) ðe,ht,, ËtÚtu™e r™fx,t.

(2) ðe,ht,™e ðÄ,e ¼Âõ,. yu{tk ðe,ht,, ËtÚtu™e r™fx,t fhðt {txu ðe,ht,™t ,wýtu™tu ™u ËtÄ™tu™tu ý™t¼ð fhðtu; fu{ fu yu ðe,ht,™e ™Sf ÷E òÞ Au. ût{t, r™h¼{t™,t, r™»f..x,t, r™M..]n,t ytrCE ,wýtu Au, ý™u ymkËt ËkÞ{-,..™e ËtÄ™tytu Au. yt ƒÄt{tk yt,¤ ðÄ,t ðe,ht,,t ytðu Au. yu ƒÄ™tu {thu Mðt™¼ð òuEyu Au. suðe he,u ¼,ðt™u yu ût{trCE,wýtu Ëtæt, ý™u y®ËtrCE ËtÄ™tytu fhe, yu™tu {thu ý™¼ð fhðtu Au. Cet.,. [kzftuþtu Ët.. [hýu zMtu A,tk «¼wyu yu™t ..h ût{t ht¾e, yÚtðt ¼tuh W.Ë,tuo™t òw÷{ fh™th Ëk,{CEuð,t ..h fhwýt fhe, ,uðe ût{t fhwýt {thu {tht{tk òuEyu Au. yn° «§ Útt Þ,-

«§ : ût{trŒ™e ËtÄ™t ,tu yt.ýe ò,u fhe yk,h{tk ût{trËØ fhe ût{t™tu Mðtÿ™ð fhðt™tu Au; yu{tk «¼w ..tËu {t,ðt™k þwk ?

Wîth : ût{t Ë{,trŒ ,wýtu yt.ýe ò,u ËtÄe ÷uðt™t Au yu{ rð[thðwk yuf ò,™k yr¼{t™ Au. «¼w™e fhwýt rð™t, yrhnk, «¼w™t W.fth rð™t yu yt.ýtúte ËtÄe þftÞ ™n, fu{ fu

Ëðo rËÂØ y™u ËtÄ™t{tk {wÏÞ fthý yrhnk, «¼w Au.

yu yt.ýt ÓŒÞ{tk ftu,he ht¾ðt™k Au. «¼w™e ŒÞt-fhwýt s {wÏÞ fthý ntuË™u ..qðõ™t {nt™ frðytu þt¦fthtu y™u ËtÄftu yrhnk, «¼w™e ŒÞt Þt[,t, yu yu{™e f]r,ytu{tk y™u ËtÄ™tytu{tk òuðt {¤u Au. ztÌttu rðãtúteo rðãtÇÞtË™e {nt™, ò,u fh,tu ntuÞ Au ¾htu, ..hk,w rn½ze {t™,tu ntuÞ Au fu ,wn™e {tht ..h fnw ŒÞt Au fu '{™u ¼ý,tk ytðzu Au, nwk rðãtÇÞtË fhe þfwk Awk' y™u yu «{týu ðthðthu rðãt,wn™u fnu,tu ntuÞ Au fu ",wnŒtð ! yt..™e ŒÞt Au ,u {™u ftkEf ftkEf ytðzu Au. ™n,h nwk htuçfz, {™u þt™k ytðzu ? «¼w! nS ..ý {tht ..h fhwýt fh,t hnuòu, {tht ..h f]..t ht¾,t hnuòu, yt..™e f]..t rð™t ,tu nwk r™hÄth Awk, yt,¤ ðÄõt™k {thwk ,òw ™Úte,'' ..qAtu,-

{nt™, yt.ýe, yu{tk ,whwf].tyu þwk ft{ fhÞt ? :-

yu ,whwf].túte Wå[fturx™tu ûtÞtu.þ{ ËtÄtÞ Au.

,whwf].t ËtÚtu «tÚto™t ..ý sYhe :

fË, suðwk yt rðãtúteo™u ,whwf].t yt,¤ ðÄthu Au, yuðwk yt.y™u ¼,ðt™e f].t yt,¤ ðÄthu Au. yux÷u s yn yt.ýu Ë{S ht¾ðt™k Au fu ¼,ðtíf].t y™u ,whwf].t yu ðtM,rðf nfef, Au; {tºt {™ {™tðõt™e ftÕ.r™f ðM,w ™Úte; y™u yt.ýu yt.ýt rŒ÷{tk yu f]..t™e Ë,, y.ûtt ht¾ðt™e Au fu '{™u f].t {Þt fhtu, y™u {thwk ft{ rËØ Útytu;' yux÷wk s ™n, rfL,w rŒ÷{tk y.ûtt ht¾ðt W.htk, yt.ýu f].t™e «tÚto™t fÞto fhðt™e Au. {txu ,tu swytu, sÞðÞhtÞ Ëq°t{tk «¼w™e yt,¤ ½ðr™ðuoŒ ð,uhu™e {t,ýe fhe, ,úte ¾t÷e ¾t÷e 'ntuW{{k ½ðr™ÕËuytu' yux÷wk s ™ fnu,t **'ntuW {{k ,wnÃ.¼tðytu ½ðr™ÕËuytu'** yu{ ',tht «¼tðúte' yu þçËtu ½t÷e™u ½ðr™ðuoŒ ntu' yu{ fÌtwk. {,÷f fuÞ {tÞt,-

(1) ¼,ð™T ! {thu ,{thtu «¼tð ntu, ,{the fhwýt ntu' y™u

(2) 'yu™t f¤ W.h ½ðr™ðuoŒ ntu' yu{ fk™u {tÞwk.

"ðe,ht,, ¼,ðt™ yt..ýwk fþwk fh,t ™Úte, fÄwk Þ yt..ýe þÂõ, y™u WåÚte yt..ýu s fhe ÷uðt™k Au. y™u yuÚte s rËØ ÚttÞ,'' -ytðe ½ut÷e {tÞ,t™u ÷eÄu, ¼útL, {tÞ,t™u ÷eÄu, ¼,ð,T-f].t™e y.ûtt ht¾ðt™k ¾tË [qfe sðtÞ Au; y™u ,úte s yt..ýe {nt™,™k òuEyu ,uðwk V¤ ytð,wk ™Úte. rðãt ¼y™th rðãtúteo™u ..ý yuðwk s ÚttÞ Au. **su rðãtúteo ..tu,t™t {™{tk ò,-{nt™,™k yr¼{t™ ht¾e yu{tk ,ýtE, ntiu ,whwf].t™e y.ûtt ht¾,tu ™Úte, yu su {nt™ V¤ rËØ ..t{e þf,tu ™Úte, y™u ntiu ,whwf].t™e y.ûtt ht¾e™u {nt™, fh™thtu Wå[V¤rËÂØ ..t{e òÞ Au.**

ìtthu òu ÷tirff ftÞtuo{tk ytx÷e fÄe ,whwf].t™e y.ûtt ht¾ðt™e ntuÞ, ,tu ËtÄ™t{tk ,tu ¼,ð,T f].t™e fux÷e fÄe y.ûtt ht¾ðt™e ntuÞ !

yhu ! {tºt ,whwf].t-Œuðf].t™e y.ûtt s ht¾e™u fÚËe hnuðt™k ™n, ..hk,w su{ su{ rðãt fu Ä{o rËØ Út,t ytðu, ,u{ ,u{ ,wn™tu y™u ¼,ðt™™tu W.fth-yt¼th ..ý {t™,t hnuðt™k Au. yux÷u fu {™{tk ytÔÞt fhu fu ',wnŒtð ! «¼w ! yt..™tu {tht ..h yt fux÷tu fÄtu W.fth fu {™u ytx÷e rðãt ytðze, ytx÷e Ä{ËtÄ™t ÚtE ! ,wnŒtð ! «¼w ! yt..™tu yt¼th {t™wk Awk. su{ fu yk,úS{tk fnu Au ™u **'Thank You God'** yuðtu yt ,wnw™tu y™u ¼,ðt™™tu yt¼th {t™ðt™tu Au. yt {tºt rðãtÇÞtË y™u Ä{ËtÄ™t ..q,e s ðt, ™Úte, ..hk,w ÷tirff ÞtË™u ËtkËtrhf ftÞorËÂØytu yk,u ..ý yt Ë{sðt™k Au; yÚtto,T ìtÞtk ..ý

ftÞo ËtÄðt ..n÷tk «¼wf].t™e «tÚto™t fhðt™e fu «¼w ! ,{the f].túte (,{tht «¼tðu) {thu RÛ÷rËÂØ ntu, Ri ftÞo rËØ Útytu, "y™u ÷tirff ËtkËtrhf ftÞo rËØ ÚtÞt ..Ae ..ý «¼w™tu yt¼th {t™ðt™tu fu «¼w ! ,{thtu yt¼th {t™wk Awk fu {thu yt Ri ftÞo rËØ ÚtÞwk !"

yux÷u Ë{S ht¼tu fu þwk ËtkËtrhf fu þwk ÄtŠf. fÄu yt.ýu **ðt,ðt,{tk «¼w™e f].t™e Þt[™t y™u «¼w™t yt¼th™tu Mðefth fheyu yu WL™r,™k yŒt¼w, Wå[MÚtt™ Au.**

{ntwnðtu™t M,tu°ttuM,ð™tu òuEyu ,tu yu{tk Œu¾tÞ Au fu yrhnk, «¼w™u ½ýe ½ýe «tÚto™t fhtE ntuÞ Au. yn ..qðõt™k {™ ÚttÞ,-

yrhnk,fhwýt y™u yrhnk,-..wÏÞfhý ..h fu{ ¼th y..tÞ Au ? :-

«§ : ŒË™trŒ Ä{of]ìÞtu ,thýnth Au, ,úte yu™t ..h ¼th {qftÞ yu fhtfh Au, ..hk,w (1) yrhnk, «¼w™tu y®[íÞ «¼tð, y™u (2) y™W.{

fhwýt {t™õe, (3) ðt,ðt,{tk yu{™u yt,¤ fhðt. (4) yu{™u yËtÄthý fthý {t™õt, (5) RùrËÂØ™e «túto™t-M,wr, fhðe (6) RùrËÂØ Útðt ..h yu{™u yt¼th {t™õtu... ð¼uhu ..h fu{ ytx÷tu ƒÄtu ¼th yt.tu Atu ?

W¥th : yrhnk,Œuð ..h y™u yu{™e fhwýt ..h ¼th yt.ðt™uk fthý yt, fu Œt™trŒ Ä{o-f]íÞtu Ëtht ÚtE þfu yu{tk yrhnk, «¼w yËtÄthý fthý Au. Ä{o«ð]Â¥t{tk yt.ýtu Wâ{ fthý ¾htu, ..hk,w ,u ƒeò ™kƒhu fthý; íÞthu ..nu÷t ™kƒhu yrhnk,Œuð y™u yu{™tu y®[íÞ «¼tð fthý Au. fu{ fu

(1) ðt,ðt,{tk yrhnk,Œuð™u yt,¤ fhðtÚte ytí{t{tk Wå[ftux™e þw¼ ..rhýr, Q¼e ÚttÞ Au. yt ytí{.rhýr, ËtÚtu™e Ä{o«ð]Â¥t™uk {cõÞ yËT¼w, ntuÞ Au.

yux÷t {txu ,u Ëtt¼tÞtuŒ ÷tirff ÞÄ™u ËtkËtrhf ƒtf,™t ytþÞÚte ..ý rs™tuõ, htumýe ytrŒ ,... fhðt™uk '..k[tþf,' 'ƒºteË ƒºtebe' ð¼uhu si™þtMºttu{tk rðÄt™ Au, y™u yuðt ÷tirff ytþÞðt¤t ,... ytrŒ Ä{o™u ..ý ËÉHý™wct™™tu ht,, fhtð™tht fÌtt Au.

«§ : ËtkËtrhf ytþÞÚte Ä{o fhtÞ ?

W¥th : yu fhtÞ, yu™tk fthýtu Au,-

(1) yt {™™tu ytþÞ {™™e ytþkËt, yÚtto,T {™™u ËtkËtrhf Vz™e y.ûtt, yu ƒtaÞ V÷t.ûtt Au; yÚtto,T ..tA¤Úte ƒtrÄ, ÚtE s™the y™u ™efrœe s™the y.ûtt (ytþÞ) Au. yux÷u yuðe ytþkËt-y.ûtt {xe sE {tuût™e ytþkËt Q¼e ÚttÞ Au.

(2) yu ËÉHý™wct™™tu ht,, fhtð™th Au.

(3) yu{tk rs™uìh ¼,ðt™u s fru÷t ,... ytrŒ Ä{o™tu yt,ún h¾tÞ Au.

(4) yu{ ..ý Sðõ Ä{o{tk ytð,tu ÚtÞtu, yux÷u ËÉH,hwytu™tu ËtËk,, y™u ©õý ..t{þu, ™u yu{tk yu{™e «¿tt..™t ÞÄ™u Ë{œðXÚte ytþÞ {r÷™ {xe, ..rðºt Útð™u yõftþ Au. yuðt Sð™u «¿tt..™t-Ëta¤Þ fnuðtÞ.

òu ÷tirff ytþÞÚte Ä{o fhð™tu r™»tuÄ s ntuÞ, ,tu yuðt Sðtu Ä{o™t r™r{¥tu ËÉH,hw ..tËu ytðþu s ðtkÚte ? yu òu ™nª, ,tu Ëw¥tkþu ðtkÚte ?

Ëthtkþ ðe,ht,, Ëðo¿t ¼,ðt™™u ƒÄe ðt,{tk yt,¤ fhðt™uk ƒnw Ÿ[wk {¥Õð Au. ,u {tºt Ä{o ËtÄ™t{tk s ™nª; ..hk,w Ôºt.trhf ÷tirff ftÞtuo{tk ..ý ðe,ht,, fuðt ntuÞ yu™e ytu¤¾ ™ ..ý ntuÞ A,tk '"{tu yrhnk,tý' yuðt ™t{ Ëën, ™{Mfth-{kºt™e hxýtk fhu, ,tuÞ Sðe WL"r, ÚttÞ Au. Ëw¿tþo™ þuX™t

Sðu ..qðo ¼ðu '"{tu yrhnk,tý"e hxýt ht¾u÷e...Þtð,T ™Œe{tk Ík..÷tð,t ÷tfzt™t ¾qkxtÚte ..ux Vtxe ..ze {tu, ytð,tk ..ý yu s hxýtk ht¾e ! ,tu {he™u yu Ëw¿tþo™ þuX ÚttÞt ! Ëw¥tõ™t ÷eÄu ƒúñ[Þo™e y™u y®nËt™e ..heût{tk ..tË-Wºteýo ÚttÞt ! þq¤e™uk ®ntËt™ ÚttÞwk ! y™u yus ¼ð{tk Œeût ÷E {tuût ..tBÞt !

ƒtfe ðe,ht,™e ytu¤¾ ntuÞ, ™u ðe,ht,™u yt,¤ fhtÞ, ,tu {"{tk ðe,ht,™tu «ftþ Í¤mu Au; ™u yuÚte ðe,ht,,t™e r™fx sðtÞ Au. yna yt.ýu Ëuðt™uk V¤ {tu¤ðwk yu{tk V¤ ,hefu ðe,ht,,t™e r™fx,t òuEyu Au. yu þe he,u ÚttÞ yu™t yuf W.tÞ{tk yt rð[tÞw0 fu ðt,ðt,{tk «¼w™u yt,¤ fhtu, yu þe he,u ÚttÞ ? ,tu fu ðe,ht,™t ût{trŒ ,wýtu™u ftÞtuË,torŒ ËtÄ"tytu™t Mõt™Wð¼ðÚte ÚttÞ. ..qAtu.

«§ : ðe,ht,, ŒuðtrÄŒuð™t ,wýtu y™u ËtÄ"tytu™tu Mõt™Wð þe he,u ÚttÞ ?

yu {txu «¼w™t ,u ,wýtu Œt.,. ût{t ytrŒ; y™u ,u ,u ËtÄ"t. Œt.,. ftÞtuË,o, y®nËt, ytrŒ™e ËtÄ"t, yu fuðtk fuðtk ËkÞtu,{tk «¼wyu fuðe fuðe yËT¼w, fhe ! yu rð[the ÷E, ..Ae yt.ýu yt.ýe ò, {txu yuðt «Ëk,™e fÕ..™t fhðt™e, y™u yu{tk yt.ýu {™ áZ fhe yuðe ût{t Ë{,t y®nËt ht¾e hÌtt Aeyu yu ®[,ðt™uk. ÞÚttþÂõ, yuðt ftÞtuË,o{tk hnuðt™uk, Œt.,. {ntðeh ¼,ðt™™u ft™{tk ,tuðt¤u ¾e÷t Xtuõt, íÞtk «¼wyu yrkfth ™ ƒ,tÔÞtu, fu '{uh™u ztu÷tðe ™¢ðt™e ƒt¤ý{tk {the ,tft, n,e, ,tu yíÞthu ,tu ..wÏ,ðu ,tht ¾e÷t [÷tðe ÷ò?' ™t, ytðwk yrkfth ™ htÏÞwk. ,u{ ¼,ðt™u y™tÞo Œtþ{tk ¾tuxt ,w™u,th Xhtðe VtkËeyu [ztððt ÷E òÞ Au. ..ý ¼,ðt™ íÞtk ..ý ..tu,u ftuu ,wÙËtu fu yr¼{t™ Œt¾ðõ,t ™Úte, yhu! ..tu,t™tu ,w™tu ™Úte yu{ ..ý ÷u¼{tºt ..ý ƒtu÷,t ™Úte. yu ,tu ..tiŒ™Út ¼,ðt™™e Ëtaðe Ss su ..rhðÚtrsft ÚttÞu÷e, ,uýu ytðe™u VtkËe [Ztð™thtytu™u ¼,ðt™ ,w™u,th ™Úte yu{ fhe™u AtuztÔÞt ,tu Aqxât, ..ý ¼,ðt™u ò,™tu fþtu ƒ[tð ™ fÞtuo. yt.ýu fÕ..™tÚte yt.ýe ò, ..h ytðt ytðt «Ëk,, ÷tðe yu{tk ®[,™Úte ÂMÚth ftÞtuoË,o-aÞt™{tk hnuðt™uk; ût{t-Ë{,t-™{ú,tÚte fÕ..™t ht¾ðt™e, yu «¼w™t ,wýtu™tu Þ,T®fr[,T Mõt™Wð ftÞtuo fnuðtÞ.

«¼w™t ,wýtu y™u «¼w™e ËtÄ"tytu™tu yt.ýu fÕ..™tÚte Mõt™Wð fheyu, yuÚte ..ý ðe,ht,™e r™fx yðtÞ Au.

Œt.,. «¼w™t {tÚtu Ëk,{ Œuð,tyu 5000 {y™uk ¼ukfh ftu¤[¢ Íªõwk !

yuÚte y÷f¥t «¼w s{e™{tk Zª[ý ËwÄe ¾ûk[e ,Þt; A,tk «¼wyu íÞtk yt Í®f™th ..h ÷tþ ..ý ,wMËtu ™ fÞtuo, fu ‘yt {tÞtË ¾htf’ yux÷tu ..ý îu»t™tu rð[th ™ fÞtuo. yhu ! ‘yt ftn[¢ y™u yu™tu «nth ¾htf !’ yu™tu yt¼t, ¾htf ! yu™e ðûtE™t ¼thu !’ yux÷tuÞ rð[th îu»t-Yár[™ fÞto. «¼wyu yuðtu Ë{,t-Ë{trÄ¼tð htÏÞtu. nðu yt..ýu yt..ýe ò, {txu yt fÕ..™t fhðt™e fu ‘yt..ýtk ..h ftuEyu ..Úúth Í®ôÞtu, ™u íÞtk yt..ýu ÷tþ ..ý ,wMËtu ™Úte fh,t.’ yuðe fÕ..™t fhðt™e yt..ýu Ët{t™u ût{t yt..eyu Aeyu. yu™Wk ¼trð ½¤wk RÂåAyu Aeyu yuðe {™{tk fÕ..™t ÷tððt™e. yu ..Úúth «nth™u fu ..Úthe™u ..ý ¾htf ™Úte ÷t¼,t, ..ý Q÷xwk, ‘yu fÄt Ëthtk, fu{ fu f{o ¾..tððt{tk ËntÞf yu{ ÷t¼eyu Aeyu. yuðe {™{tk fÕ..™t ÷tððt™e, yt ÷tðeyu y™u «¼w™t ût{t,wý™tu Þ,T®fr[,T MðtÚ™¼tð fÞtuo „ýtÞ.

yu{ y™tze {tÞtËtuyu «¼w™tk y..{t™ fÞtO, A,tk «¼wyu íÞtk ..tu,t™t y„tÄ f¤þÂõ,™Wk yr¼{t™ ™ fÞwO, yuðwk yt..ýe ò,{tk fÕ.ðt™Wk fu òýu ftuE yt..ýwk ¼thu y..{t™ fhu Au, y™u yt..ýu íÞtk {™{tk ÷tþ ..ý yr¼{t™ ynkfth ™Úte ÷tð,t, rfL,w f[o-ûtÞtuÚtuo y™u ,wý-ËkMfhý yÚtuo yt..ýu yu þtkr,Úte Ëne ÷Eyu Aeyu;’ yu{ fÕ.ðt™Wk. yt {tºt fÕ..™t{tk ™rn ht¾ðt™Wk, rfL,w ðtM,ð{tk ™t™t W..yð{tk yt..ýu ™{ú,t-r™hnkftrh,t ht¾ðt™e. íÞthu yt r™hnkfth ,wý™tu Mðt™¼tð fÞtuo „ýtÞ.

yuðe he,u «¼wyu 4-6 {rn™t™t W..ðtË fhe™u þu»tftn¤{tk rðnth ..ý fÞto, y™u ftfe ftÞtuíË,o aÞt™{tk hÌtt ,u{s [tu{tËt{tk yuf s MÚtt™u [thuÞ {rn™t ftÞtuíË,o aÞt™{tk hÌtt. ,tu yt..ýu ..ý fÕ..™t fhðt™e fu yt..ýu yu he,u aÞt™{tk hÌtt Aeyu. nt, yt {tºt fÕ..™t{tk ™Úte ht¾e {qfðt™Wk, ..hk,w ðtM,ð{tk 40 ÷tu,MË, 100 ÷tu,MË, 300 ÷tu,MË™Wk aÞt™ ftÞtuíË,o{tk hne™u fhðt™Wk, íÞthu yt..ýu ftkEf Mðt™¼tð fÞtuo „ýtÞ.

yt{ su «¼wyu WÃf]üY..u y®nËt-Ëkþ{-,... ytrhe™e ËtÄ™tytu fhe, WÃf]üY..u ,wýtu fu¤Ôÿt, ,u™t yÕ.. ykþY..u yt..ýu yt..ýe ò,{tk ,wý y™u ËtÄ™t™t Mðt™¼tð fhðt™t Au. ,u Wå[ftur x™t ,wýtu y™u ËtÄ™tytu™e yt..ýe ò,{tk fÕ..™t fhe™u Mðt™¼tð ÚttÞ; ,u{s ðtM,ð{tk yÕ.tkþu yu ,wýtu fuuðe™u y™u yÕ.tkþu ËtÄ™tytu yt[he™u Mðt™¼tð ÚttÞ.

yt{, ðe,ht„™t ,wýtu y™u ËtÄ™tytu™t Mðt™¼tðÚte yt..ýu ðe,ht„™e ðe,ht„,t™e r™fx sðtÞ Au.

Ëthtkþ, ðe,ht„ «¼w™e r™fx Útðt {txu fu ðt, ÚtE-

(1) þwk ËtkËtrhf fu ÄtŠf, fÄu s ðt,ðt,{tk ðe,ht„ «¼w™u yt,¤ fhðt™t; (i) yu{™wk M{hý fhe™u, (ii) yu{™e CÞt Þt[e™u, su{ fu ‘ntuW {{,wnÃ¼tðytu... EÌV÷rËnØ’ ‘«¼w ! ,{tht «¼tðÚte ,{the CÞtÚte {thu RüftÞo rËnØ ntu’ yu{ «¼w™u «tÚtuo™t fhe™u «¼w™u yt,¤ fhtÞ. ,u{s «¼w™e CÞtÚte Rü rËØ ÚttÞ íÞtk «¼w™tu yt¼th {t™ðtY..u «¼w™u yt,¤ fhtÞ; ðe (iii) Cnuf Ä{ËtÄ™t{tk ‘{tht «¼w™e yt fhðt™e yt¿tt Au {txu fhwk.’ yuðwk {™{tk ÷tðeyu ,tu yu «¼w™u yt,¤ fÞto „ýtÞ. yuÚte yt..ýu ðe,ht„ «¼w™e r™fx ÚtðtÞ. yt yuf ðt,.

(2) feS ðt, : ðe,ht„ «¼w™t ,wýtu-ËtÄ™tytu Ëwf],tu™t Mðt™¼tð fh,t hnuðtÚte ðe,ht„™e r™fx Út,t sðtÞ.

(3) ºteòu W..tÞ : yt Au ðe,ht„ «¼w™e yt¿tt™t þtMºttu™Wk @Øt y™u {{,tÚte ¾qf ¾qf @ðý-ðtk[™-..rhþe÷™ fhtÞ. yu fhðtÚte ..ý ðe,ht„™e r™fx ÚtðtÞ.

ðe,ht„™e Ëuðt™t VtY..u yt fÄwk {¤ðt™Wk Au. íÞthu ynª Ëðt÷ ÚttÞ fu ‘frð W..t. Þþturðsþs {ntht{su M,ð™tu{tk VtY..u, ðÞtk yt fÄwk f,tÔÞwk Au ?’ yu™tu sðtf yu Au fu frð™t ..qðo™t ™ð ¼,ðt™™tk M,ð™tu ,..tËtu ,tu yu{tk yt ðM,w™e Ítk¾e òuðt {¤þu. W..Ëkntthútе yt..ýu òuEyu ,tu -

(1) ..nu÷t É»t¼CËuð «¼w™t M,ð™{tk ‘«¼w ,{u Ë½¤t ,wý yk,e fÞto-y..™tðe ÷eÄt’ yu{ fÌtt ..Ae Ëw¾™tu ..tu»t yÚtto,T ,wýtu™t Ëw¾tu ..tu»t {tÞtu.

(2) feò «¼w™t M,ð™{tk fÌtwk {thwk {™ «¼w{tk h{,wk ÚtE ,þwk Au ,uÚte feò ..h «u{ ™Úte Út,tu.

(3) ºteò ¼,ðt™™t M,ð™{tk «¼w™e ¼tð fhwýt {t,e.

(4) [tuÚtt M,ð™{tk «¼w Ëkf{Ä ftÞ{ ht¾u, «¼w Aun ™, Cu yu {tkøÞwk.

(5) ..tk[{t{tk ‘..tu,t™tu «u{ «¼w ,wý„™{tk QA¤e ..zât rð™t ,wÃ, hnu,tu ™Úte,’ yu{ fÌtwk.

(6) Aèt ¼,ðt™™t M,ð™{tk Ët, ht»÷tuf CÞh fÙ÷t «¼w ËtÚtu Ët[e «er, ¼Âõ, {txu ¼,ð,T hË {tøÞtu, yu{tk ..tu,t™e «e, y™u «¼w™e heÍ {t,e, ËtÚtu «¼w™u rðÕt{-MÚtt™ f™tðe «¼w™tu ytþhtu {tøÞtu, y™u yu™t ..h Xt{Xt{ Ëw¾ {tkøÞwk.

(7) Ët,{t{tk «¼n™t yr,|bÞtu ..h ytuðthe sðt™Wk, y™u

(8) ytX{t «¼n™t M,ð™{tk «¼n™t ,ný™u{tk ,tuXðt™Wk {tdÞnk.

(9) ™ð{t «¼n™t M,ð™{tk W¾týnk {qþÞnk fu ‘,{u {tuxt A,tk ,{™u ™t™t {™{tk nwk Ë{tðe |bfwk, ™u nwk ™t™u A,tk {™u ,{u ,{tht {™{tk ™ Ë{tðe |bftu ,tu ..Ae yt.ýt ƒu{tk ðztE ftu™e ?’ yu{ W¾týnk {qfe {tuxt «¼n™u ™t™t {™{tk Ë{tðe |bftÞ Au, «¼n™t ¿tt™,us y™u ðtýe,usÚte s, yu Ë{tÄt™ {qfe «¼n™tk ,us™e ðztE, yÚtto,T «¼n™e s ðztE ƒ,tðe, ™u «¼n™t ,us™e ðtkAt ht¾e.

yt ƒÄnk òu,tk nðu 10 (Ë{t) «¼n™t M,ð™{tk ËuðtWk V¤ {t,u Au, yu |bnk ntuÞ yu Ë{S |bftÞ Au. ..nu÷t «¼n™t M,ð™{tk «¼n™t ,ný™u™t Ëw¼™t ..tu»t{tk «¼n™t ,nýtu™t MðtWnð™e Ík¼™t ƒ,tðe ƒeò M,ð™{tk «¼w «íÞu {t÷,e ..w».. ..h ¼{ht™t «u{™e su{ y™hŒ «u{ Œþtoðe ðe,ht„ «¼n™e r™fx,t Ëq[ðe. ..Ae ºteò «¼n™t M,ð™{tk «¼n™e ¼tð fhwýt Þt[e™u yrhnk,«¼n™t y®[íÞ «¼tð ..h ¼thu E,ƒth Þt™u ¼thu @Øt Œþtoðe™u ðt,ðt,{tk ðe,ht„ «¼n™u yt,¤ fhðt™Wk Ëq[ÔÞnk.

[tuÚtt ¼,ðt™t M,ð™{tk ‘fr÷Þw,u ŒwÕ÷ntu ,ws ŒrhËý ÷Ìtwk ytþt Vœ’ fne™u ‘«¼n™nk Œþo™ yux÷u fu «¼n™nk |btË™ «¼n™e yt¿tt {œe y™u {the ytþt Vœe,’ yu{ fne™u rs™t¿tt-rs™ð[™ s ythtÄtÞ Au, yu Ëq[ÔÞnk. yuÚte ðe,ht„ «¼n™e r™fx ÚtðtÞ.

‘ËuðtW™t yt V¤™e {™u Ík¼™t Au, yu «¼w ! yt.. òýtu Atu fu{ fu yt.. yk,Þto{e Atu, ,uÚte Ëuð ÷ntu, {tht {™™e su ðt, ntu’ yÚtto,T yt.. {thnk ƒÄnk òýtu s Atu ,tu {the ..tËu |bnk fnuðtðtu ? ,u{s ËuðtV¤ yt.ðt{tk rð÷kƒ |bt {txu fhtu ?’ yt ðM,w … {e „tÚtt{tk ƒ,tðe,-

‘òýtu ,tu ,týtu rf÷Þnk ËuðtV¤ Œesu Œuð ntu;

ðt[f sþ fnu Ze÷™e, ™ „{u {ws™u xuð ntu.’’

¼tðtÚto : yt.. òýtu s Atu ,tu |bt {txu yt.. ðt,™u ,týtu Atu ? yÚtto,T {™u ËuðtWk V¤ yt.ðt™e ðt,™u fu{ ÷kƒtðtu Atu ? V¤ yt.ðt{tk Ze÷ fu{ fhtu Atu ? Ze÷ fhto rð™t {™u ËuðtWk V¤ ,h,{tk s yt.e Œtu. «¼w ! {the yt..™u yhs Au fu yt ËuðtV¤ yt.ðt{tk Ze÷ Þt™u rð÷kƒ fhðt™e yt..™e her,¼tr, {™u „{,e ™Úte.

yt{ fne™u frð «¼n™u ..tu,t™e ËuðtV¤ {txu™e Wíifx ytþkËt ..h ¼th {qfe hÌtt Au. ..qAtu,-

«§ : «¼w yt,¤ ..tu,t™e Wíifx ytþkËt ..h ¼th {qfðtÚte |btu ÷t¼ ?

W¥th : ÷t¼ yu, fu yuÚte «¼n™t y®[íÞ «¼tð ..h @Øt òuhŒth ƒ™u Au. yu @Øt sux÷e òuhŒth, yux÷tu ..tu,t™t yk,htÞ f{ð™tu ûtÞ òuhŒth, y™u ,uÚte ËuðtV¤™e rËÂØ yrÄf |be¼u ƒ™u.

yrª frð fnu Au fu „{u ,u fthýu yt.. rð÷kƒ fhe™u yt.tu Atu yu {™u ™Úte „{,wk. {thu ,tu Íx.x òuEyu Au. frð™e ..tu,t™e ¼Âõ, ..h fux÷tu ytí{rðïtË nþu y™u RråA, {uÞðt™e fux÷e ƒÄe ÷„™e y™u ,t÷tðu÷e nþu fu Íx.x yt.ðt™Wk fnu Au, y™u ¼,ðt™™e yt,¤ ƒt¤ ¼tðu fnu Au fu {™u V¤ {ðt{tk rð÷kƒ „{,tu ™Úte.

«§ : ¼,ðt™™u yt he,u ytuÞk¼tu ŒtuðtÞ ?

W¥th : ƒeS he,u yt rð[theyu ,tu yu{ Ë{sðt™Wk Au fu,

¼,ðt™ ,tu yt.ðt ,iÞth Au, ..ý yt.ýu ..tu,u s ÷uðt{tk Ze÷ fheyu Aeyu. yt y{the fwxuð™u «¼w xt¤tu, yt{ yt.ýe ò, «íÞu ytuÞk¼tu Ë{sðt™tu Au.

«§ :- ,tu RåA, {t,e™u òu yu Íx {¤u Au ,tu ÷uðt{tk yt.ýu Ze÷ fu{ fheyu Aeyu ?

W¥th :- yt.ý™u nsw s„™e [es Þt™u {t™..t™trŒ „{u Au. fu{ fu òýu ¼,ðt™™e ût{t, Ë{,t, r™hen,t, ðe,ht„,trŒ ,ný™u™e «ËtŒe yt.ý™u ..tu»t,e ™Úte ! ,uÚte yt.ýu yu ÷uðt{tk Ze÷ fheyu Aeyu, yt.ý™u nsw ¢tuÄ yr¼{t™ ytrŒ „{u Au ,uÚte yu™u nS Atuz,t ™Úte. Ë{S ht¾tu,

ßÞtk ËwÄe ¢tuÄ yr¼{t™ ð,uhu „{þu, íÞtk ËwÄe ¼,ðt™™e ût{t ™{ú,t ðe,ht„,trŒ „{ðt™t s ™Úte.

yu ,tu yt.ýt ¢tuÄ yr¼{t™ ytrŒ yt.ý™u ¾qk[u ¾xfu, yu f»ttÞtu fhðt{tk yt..ýe ò, ™{t÷e ™u ™..tðx ÷t,u; ,tu s ¼,ðt™™e ût{t Ë{,t ™{ú,t ð,uhu ƒÄnk ÷uðt™Wk yt.ý™u {™ ÚttÞ. yu {txu yt.ýu «¼n™u rð™kr, fhðt™e fu {tht ¢tuÄtrŒ Œtþ fhe yt.tu; yhu ! yu Œtþ ™ ÚttÞ íÞtk ËwÄe ..ý yu f»ttÞtu fh™the {the ò, {™u ™{t÷e y™u ™..tðx ÷t,tu.

(Ër, ©e |be,÷ rs™ M,ð™ rððu[™t)

©e ©uÞtkË rs™ M,ð™-11

“,w{u fnw {i°te hu Ëtrnft, {thu ,tu {™ yuf;
,w{ rf™ feòu hu ™rð „{u, yu {ws {tuxe hu xuf”...
©e @uÞtkË f].t fhtu...1

“{™ ht¾tu ,w{u Ërð ,ýtk, ..ý rfntk yuf {œe òytu,
÷[tðe ÷¾ ÷tuf™u, ËtÚte Ëns ™ Úttytu... ©e @uÞtkË”...2

ht„ ¼hu s™ {™ hntu, ..ý r,nwk ft÷ ðiht„
r[¥t ,wBtht hu Ë{wÿ™tu, ftuE ™ ..t{u hu ,t„. ©e @uÞtkË... 3

yuðt þwk r[¥t {uÛÞwk, fuÛÞwk ..nu÷t ™ ftkE,
ËuÃf r™..x yfqÍ Au, r™ðonuþtu ,w{u ËtkE...4

r™ht,e þwk hu rf{ r{÷u ? ..ý {¤ðt™tu yuftk„
ðt[f Þþ fnu {ws r{ÕÞtu, ¼Âõ,yu ft{ý ,k,... ©e @uÞtkË...5

@e @uÞtË rs™ M,ð™-rððu[™t-11

“,w{u fnw {i°te hu Ëtrnft, {thu ,tu {™ yuf;
,w{ rf™ feòu hu ™rð „{u, yu {ws {tuxe hu xuf”...
©e @uÞtkË f].t fhtu...1

¼tðtÚto : nu «¼w ! yt.. fnw r{°ttu (¼õ,tu)™t ..rhðthðt¤t Atu. ..hk,w {thu {txu ,tu yt.. (Mðt{e) yuf s Atu. yt..™t rð™t feòu ftuE Ctuð Mðt{e ,hefu {™u „{,tu ™Úte, y™u yt {the y[¤ xuf Au (fu Sð™¼h {thu Mðt{e ,tu ,{u s).

rððu[™ : yr,Þth{tk ,eÚtOfh ¼,ðt™ s„™u {txu @uÞ-fÕÞtÝ.. Au {txu yu{™u @uÞtkË™tÚt fnuðtÞ Au. nðu frð fnu Au,

nu @uÞtkË rs™ Ëtnuft ! yt.. fnw r{°tðt¤t Atu, yux÷u fu yt.. fnw ¼õ,tuðt¤t Atu. ,tí.Þo, yt..™t ¼õ,-Ëuðf ½ýt Au, ..hk,w {thu ,tu yt.. yuf s Mðt{e Atu. yt.. yuf s ythtæÞ Atu. yt.. s ËuÔÞ Atu, yt.. s ,hý,thý þhy¼q, Atu, yux÷u {™u yt..™t rËðtÞ feòu ftuE Ctuð-Mðt{e ,hefu ..ËkCt ™Úte, yux÷u {™u feòu ËuÔÞ ÷t„tu ™Úte. òu fu Sð ËkËth{tk fuxtu Au yux÷u Cw™™t {tyËtu™u ËuÔÞ f™ðe yu™e Ëuðt fhðe ..zu Au; su{fu, ..i™e ..r,™u ËuÔÞ f™ðe ®ðË,e¼h yu™e Ëuðt fhu Au, htsw.hw»t htò™u ËuÔÞ fhu Au, ™tufh þuX™u ËuÔÞ f™ðu Au,... ..ý Sðu yt ËkËthe Sðtu™u ËuÔÞ f™ðe™u Ëhðt¤u ..t{ðt™wk þwk ? Ät s Ät ! Cw¥Þðe ËuÔÞtu™e Ëuðt{tk ..tu,t™t {ntr®,e {™-ð[™-ftÞt™t Þtu„ yu{tk ¾h[e ™tÏe, fCe÷t{tk Sð ..wÛÞ fux÷wk ..t{u ? {ªzwk ! Þtu„,tu ðuzVtE òÞ Au. Instead of making the most out of the least. Here is produced zero out of the most ! ®fCw{tkÚte ®ËÄw f™tðtt™u fCu yrª ,tu ®ËÄw sux÷e Þtu„þÂõ,{tkÚte þq®Þ™wk Ësô™ ÚttÞ Au.

yt s {™-ð[™-ftÞt™t Þtu„,tu yrhnk,Ctuð yÚtðt ,whw-ËtÄw ..whw»ttu™e Ëuðt{tk ÷„tÔtt ntuÞ ,tu yÚte Z„÷tu ..wÛÞ™e f{tye ÚttÞ. ‘Þtu„tu™u ÷„tðt’ yux÷u þwk ? yt s rð[th-ðtýe-ð,toð yrhnk, ¼„ðt™ yk„u fhðt, y™u ËtÄw ,whw yk„u fhðt, ,tu; ™fhtu ..wÛÞ™tu Ë{qn f{tðtt™tu {¤u ! ftÞo yuËÎ¾wk ntuÞ, A,tk f{tye{tk ytx÷tu {tuxtu Vhf fu yuf sðÞtyu ..wÛÞ-Ë{qn f{tðtÞ, ™u fesu Xuftýu ..t..-Ë{qn ¼u„tu ÚttÞ. Ct.,., yuf ftsw ¼„ðt™™e s¤..qò{tk ¼„ðt™™u M™t™ fhtðu, ™u feS ftsw ..tu,t™t ðnt÷t ft¤ftu™u M™t™ fhtðu. fk™u rct¤t™t Vo{tk fux÷wk {tuxwk yk,h ? ¼„ðt™™e s¤..qÚte Z„÷t ..wÛÞ f{tðtÞ ! ìÞthu ft¤ftu™t M™t™{tk ..t..-f{tE ÚttÞ. «¼w™u Vø ™Ìðuã [ztðu, feS ftsw {tuntkÄ fwxwkf™u Vø ™Ìðuã Ähu, fk™™t Vo{tk fux÷tu fÄtu Vhf !

yuf ftsw ËtÄw™e Ëuðt fhðt™tu ,wh™tu ytìzoh ntuÞ™u yu ft{ fhu, feS ftsw Ët¤™e Ëuðt fhðt™tu ½hðt¤t™tu ytìzoh ntuÞ™u ft{ fhu; {tyË fk™u ftÞo fhu ,tu fhu, ..ý yuf ft{{tk ..wÛÞ™tu Z„÷tu {¤u ! ßÞthu ËkËthe {tuntkÄ Ë„tyu [ªÄu÷t Ëtkkrhf ft{{tk {™-ð[™-ftÞt™e þÂõ, ÷„tze, ,tu þwk {¤wk ? ..t..™tk ..tux÷tk ! yÚte ¼ðÞ{tk Cw¾™tu Z„÷tu ..t{ðt™wk ÚttÞ ! {tuntkÄtu™tk ftÞo fhðt{tk ..t..-ûtÞ ™ÚttÞ, ¼tðe{tk ËCEfwÂØ yt..u yuðt þw¼ y™wfkÄ Q¼t ™ ÚttÞ. ßÞthu,

¼„ðt™™e fu „whw™e r™»ft{¼tðu y™u yr¼{t™ htÌÞt rð™t Ëuðt fhu, ,tu ,Úte þw¼ ..wÛÞtE-(..wÛÞf{tuo), y™u þw¼ y™wfkÄtu Q¼t ÚttÞ Au.

þw¼ ..wÛÞf{o ¼tðe{tk Ëw¾ yt..u;

þw¼ y™wfkÄtu ¼tðe{tk ËCEfwÂØytu yt..u.

ðÄw{tk ¼q,ft¤™t yþw¼ y™wfkÄtu ,qxu Au; ,Úte yux÷e ¼tðe CwfwÂØ yxfu.

iÞthu nðu fntu,

„whñu {ftútu þt {txu Äþto Au ?

„whw yt.ýe Ë„ðz Ëtl[ðu {txu ™m, rnfL„w „whw™e Ëuðt{tk yt.ýt {™-ð[™-ftÞt ÷„tze yuI™u Ëw¤ fhe þftÞ yu {txu „whw fÞto. y¾qx .wûÞfkÄ y™u þw¼t™wfkÄtu f{tE yt.u yuðe Ëuðt fhðt {txu „whw fÞto.

y÷f, yrª Ctuð-„whw™e Ëuðt ,tu fhðt™e, .ý Ëtútu Ëtútu Mðtútoð]Ât fu yr¼{t™-yrkfth htÏtÞt rð™t fhðt™e. Ct..,. CtwLtÞðe ft{tu{tk .ý yt s sÑe Au fu Ëuðt òu Mðtútoð]Ât htÏtÞt rð™t Útt Þ ,tu ,u ®f{,e „ýtÞ. ft.™tu yuf Atufhtu r..,t™e r™Mðtút¼tðu Ëuðt fhu ,tu r..,t yu Ëuðt™u {t÷ðtre „ýu Au; y™u yðÍhu yu Atufht™u r..,t LtÞt÷ fhe Cu Au. iÞthu feòu Atufhtu r..,t .tËúte ..iËt fZtððt {txu s Ëuðt fh,tu nþu, ,tu r..,t™u {™ yu™e Ëuðt™e ®f{, ™m ntuÞ. yu{ r..,t™e Ëuðt{tk yrkfth ht¾,tu nþu, ,tu r..,t™u yu™e ®f{, ™m hnu.

y{urhf™ fnuI™tu Ctt¾÷tu :

y{urhft{tk yuf fnuI™u {™{tk ytuAwk ytð,wk n,wk fu, '{tht ..r,™e Ëðthúte Ëtks Ëw¤Ae Ëuðt fhwk Awk, A,tk ..r, {™u Ëthe he,u ftu÷tð,t ™Úte, ™u feS fnuI™tu Ëtútu ntUþu ntUþu ð,tu fhu Au.' ,u fnu™ {™tuðì,tr™f zti¼h ..Ëu „E, y™u yt VhÞtË ™tUÄðe fu "..r,™e nwk fnw s Ëuðt fhwk Awk A,tk yu {the Ëtútu Ëthe he,u ftu÷,t ™Úte; ,tu {thu þwk fhðwk ?"

ðt, Ët[e n,e. Ëðthúte ht, Ëw¤Ae ..r,™e fÄe Ëuðt fòð,e n,e, ,tu ..Ae fu{ ..r,™tu «u{ ™m ? {tyË™u ..tu,t™u fux÷efðth ¾fh ™Úte ntu,e fu nwk feswk Ëthwk fh,tu ntuðt A,tk ðÞtk ¼qwk Awk ? yux÷u ,tu SðI™{tk Ë{ðð™th {ðÞt rð™t ytkÄtÞt s [t÷,t ntuÞ Au, ,Úte s þtMºtfthtuyu ËtÄf {txu „whw™e yr, ytð÷õ,t f,tðe; su rþÞ™e ¼q÷ f,tðe ,u™u Ëw¤Äthðt™e ,f yt.u Au,

..u÷tu zti¼h ntuþþth n,tu. ,ýu yu fnuI™t htu,™wk r™Ct™ þtuÄðt {txu fnuI™u y™uf Ëðt÷ fÞto. ',{u Ëðthu ðÞthu QXtu Atu ?', '..r, ðÞthu QXu Au ?' ..nu÷tk fu .Ae ? ..r,™e Ëuðt™k ft{ ..r, fnu iÞthu fhtu Atu ? fu ..r,™t ð,h fÌtu fhtu Atu ?, ..r,™u fnth s,t þwk fntu Atu ?, ..r, fnthúte ytðu iÞthu þwk ..qAtu Atu ? yu™e Ëw¾þtkr, ..qAtu ? fu ,{thk ft{ fhe ytÔÞt fu ™m yu ..qAtu Atu ?'...ytðt ytðt y™uf Ëðt÷ fÞto; y™u yu™t Ww¥th {urÔÞt ..Ae

htu,, fÞtu Au, ,u ,u{ýu ..fze ..tzâtu.

{™tuðì,tr™f zti¼hu ..fzu÷ htu, :

yt fnuI™ nfef,{tk ..r,™e Ëuðt Ëtht{tk Ëthe fòð,e n,e, ..hk,w yðÍhu ..r,™u yr¼{t™Úte Ëk¼tÞtðe Ctu,e n,e, fu ,{u ytðe ¼q÷ fhtu Atu, ,u yt ,tu nwk Awk ,tu ,{thwk ™¾u Au. {the sðtËtyu feS ntu,, ,tu ,{™u ¾fh ..ze ò, fu ,{thwk fu{ ™¾u Au ?' yt{ yðÍhu ..r,™u yuðt yr¼{t™t ftu÷ftu÷,e, ,Úte s yuI™u ..r,™tu «u{ ™m {¤,tu. Ëuðt{tk yr¼{t™ yu Ëuðt™e ®f{, ½xtze ™ðtu Au.

zti¼hu E÷ts f,tÔÞtu, fu nðuÚte ,{thu ,{tht ..r,™e ¼q÷™u Atðhðt™e; y™u fnuðt™wk fu "yt{tk ,{thu ftuE Ctu»t ™Úte. ytðt Ëkòu,tu{tk {thu ¹ye ¼q÷tu ÚtE Au." ™u ,{the ¼q÷ ÚttÞ ,u ð¼,u ..r, ftkE ftu÷u ,tu fnuðt™wk fu, "yt ,tu ,{u Atu ,tu {™u ™½ðtu Atu. ,{the sðtËtyu feòu ..r, {ðÞtu ntu,, ,tu ,tu ðÞth™e {™u „„uze {qf,."

fË, fnu™ Ë{S ,Þt fu '..tu,t™t ËkËth™t Y[t-™e[t «Ëk„{tk ..tu,u su „wMËtu-yr¼{t™ fhe ..r, ..h [ze fuË,e n,e, ,Úte s ..r, ™thts hnu,tu n,tu,' ,Úte nðu yuýu ½hu sE „wMËtu yr¼{t™ Atuzât, ™u zti¼hu f,tðu÷t ™{ú ð[™tu, yr¼{t™ ð,h™t ð[™tu y™u ð,ó™ ytCÞto. yu™e yuðe òCwE yÔh ÚtE, fu ..r, fnu™t yr¼{t™ hm, ftu÷ ™u ð,ó™ ..h ¾wþ ÚtE ,Þtu ! ftE™u Ët[t rCÚte [tnðt ÷tøtÞtu. {n™t ..Aýte yu ftE zti¼h™u yr¼kCE™ yt.ðt „E, ™u fnu Au, "zti¼hËtnuf ! ,{™u yr¼™kCE™ ! ,{the Ë÷tn{wsf [t÷ðtÚte nðu nwk ..r,™u yux÷e fÄe „{wk Awk fu {tht ..r, ft{ nËðtÞ fnw fnth s,t ™Úte, ™u {the Ëtútu ð,tu fhu Au, y™u ½uh s fuËe hnu Au !"

ðt, yt Au fu,

yt.ýu Ctuð-„whw™e Ëuðt fhðt™e, ,u yrkfth yr¼{t™ rð™t fhðt™e.

,u™e òCwE yÔh ÚttÞ Au. yrª frð ..tu,t™e xuf òuuh fhu Au fu, '{thu {™ yt.. yuf s Mðt{e Atu. yux÷u yt {the xuf Au fu nðu feS „{u ,ux÷e ÷t÷[yt..™th Ctuðe-Ctuð,tytu {¤u, ,tu ..ý yu {tht Mðt{e ™m; yu {™u „{ðt™t ™m s. ..ý yt.©e s {tht Mðt{e, ,u yt.©e s {™u „{,t hnuðt™t. {tht {™{krch{tk yt..™wk s MÚtt™ Au, ™u hnuðt™wk, feòu™wk ™ª.'

yrª frð™u ðe,ht,™e ðe,ht„„t™wk su ytf»toý Au y™u ðe,ht„™t xkfþte ð[™tu™wk ,Útt rºtft÷tftrÄ, rËðtL,tu™wk su ytf»toý Au, ,Úte yu{ fnu

Au fu - {thu yt..™e s Eüð™e xuf Au. ƒeò {™u CEXt ..ý „{‚t ™Úte ! ðe ¼‚ðt™™tu (1) Eðoft¤-Ôðt.e y®ðEt™tu rEØtL„, y™u (2) ¼‚ðt™™tu Eðo Sð™u fÕÞtýEtÞe {t‚o ytrCE òuEt™u frð™u ¼‚ðt™ ..h su M™n ÷tøÞtu Au. ‚Úte s ‘{tuxe xuf’ yux÷u fu ‘y[÷ yx÷ xuf’ ntuð™k fnu Au‚

“‚w{ rƒ™ ƒeòu hu ™Yð „{u..@e @UÞtkË ! f].t fhtu”

{™u yt..™t rEðtÞ ƒeòu Mðt{e „{‚tu ™Úte; {txu nu fÕÞtý fh™tht «¼w ! yt.. {tht ..h f].t fhtu ! yt{tk su fÌtwk -

‘@e @UÞtkË™Út f].t fhtu‚’-‘SðÞ{t°t™k @UÞ-fÕÞtý fh™tht nu @UÞtkË™Út «¼w ! yt.. {tht ..h f].t fhtu. yÚte Eo[Ôðwk fu «¼w ! yt.. {the W.ûtt ™ fhtu.’ yr³ «§ Útt¤,

«§ : fÕÞtý ‚tu ..tu‚t™t ..whw»ttÚtoÚte s Úð™k ™u ? y{tk «¼wf].t rð™t ðtk yÕÞwk?

Wk¥th : ¼‚ðt™e f].t ð‚h fþwk ftÞo EeÍ‚wk ™Úte. yt.ýe WL™r„, yt.ýwk ûtu{-fwþ¤, yt.ýt ËEHrð[th... yt ƒÄwk Úðt{tk «Ät™ fthý yrhnk, «¼w y™u yu{™e yr[LíÞ f].t Au. ‚™Úte Eðuo ftÞo EeÍu Au. y÷ƒ, yt.ýwk {tuût Úðt{tk Mð¼tð, f{o, ..whw»ttÚto, ft¤, r™Þr, yu ..tk[ðM‚w s fthý¼q‚ Au s, ..hk‚w yu EtÄthý fthý Au. yt ƒÄt W.htk‚ yrhnk, ¼‚ðt™ yu yËtÄthý fthý Au; fu{ fu yu «¼w™t yr[LíÞ «¼tðu ..tk[u fthý Ëtht y™wfq¤ ÚtE òÞ Au. yrhnk, ¼‚ðt™™wk yt.ýu þhý y™u yt÷kƒ™ fheyu ‚tu ‚u{™t «¼tðÚte Mð¼tð, ft¤, ..whw»ttÚto, ytrCE Eðusu Eðus yt.y™u y™wfq¤ ÚtE òÞ Au.

Mð¼tð{tk ¼ÔÞíð ytðu, yux÷u fu {tuût{tk sðt™e ÷tÞft‚, ytðu. ..ý {tuût{tk sðt {txu suðwk Au ‚uðwk ¼ÔÞíð ft{ ™Úte fhwk, rfL‚w yu ..tfu ítthu s ft{ ÚttÞ Au. yu{tk ¼ÔÞíð Íz.Úte Út‚wk ft{ yrhnk‚™t «¼tðÚte ÚttÞ Au y™u yu ¼ÔÞíð ..tfu ítthu {tuûtftÞo EeÍu, rEØ ÚttÞ. yux÷u yrhnk‚™tu «¼tð yt{ ¼ÔÞíð™u yËh fhe òÞ Au. yÚtto,T,

yrhnk‚™u ¼tðu yux÷u ¼ÔÞíð s÷Ce ..tfu.

‚u{ yrhnk‚™e f].t ..whw»ttÚto ..h ..ý yËh fhu Au; yrhnk‚™e f].t™t ƒ¤u s ..whw»ttÚto òu{ðt¤tu ..ý ÚttÞ Au. òu{ðt¤tu ..whw»ttÚto yux÷u fu þw¼¼tðtuÕ÷tËÚte A÷ft‚tu y™u ðeÞtuÕ÷tËÚte Äƒf‚tu ..whw»ttÚto y™wðtÞ Au. fu rs™¾tõ‚™tu ytðu ..whw»ttÚto @e rEØ‚h ..h ÚttÞ Au. yu {Þt‚eÚto ..h «¼wS™k yt÷kƒ™ s yuðwk òuhtEth Au‚ yu s «¼tð-f].t yt fhe yt.u Au‚ {txu yt.ýu yrhnk‚™e f].t {t‚eyu Aeyu.

«§ : ™ {t‚eyu ‚tu ¼‚ðt™™e f].t ™ {¤u ?

Wk¥th : ™t, f].t ™ {t‚eyu ‚tu ™ {¤u; fthý fu f].t ™ {t‚ðt{tk yt.ýwk yr¼{t™ Ôðõ, Úttt¤ Au. yr¼{t™ ntuÞ íÞtk f].t ™ Q‚hu. ðe, «tÚto™t{tk yt.ýu ytþkft Q¼e fheyu Aeyu; y™u ‚u sYhe Au. yux÷t {txu ‚tu ‘sÞ ðeÞhtÞ’ Eo°t{tk yt.ýu «tÚto™t fheyu íÞtk ytþkËt Q¼e fheyu Aeyu fu nu «¼w ! yt.. ½ð™ðuoCE {™u yt.tu. yux÷u fu {thu ½ð™ðuoCE òuEyu. ‚u{ {t‚to™Ethe‚t òuEyu Au.

‘{thu òuEyu Au’ yuðtu ‚eðú yr¼÷t»t yu Eðf]‚™tu ykfwh Au.

Eðf]‚™t ykfwh™t ƒes fƒuý ? ‚tu fu E‚T-«þkËt ytrCE. yt ntuÞ ‚tu Ä{o™e «trÃ, Úttt¤ s. ‘ƒes’ yux÷u Eí«þkËt-yr¼÷t»tt yt ytrCE. EEÞfT «þkËtyu Ä{o-«trÃ, {txu™wk {q¤ fthý Au. yu™u Ä{o™wk ƒes fnuðtÞ. ..Ae ‘{™u yt Ä{o {¤tu’ yuðe yu™e ‚eðú ytþkËt-yr¼÷t»tt ÚttÞ yu ƒes{tkÚte ykfwh Wøtâtu „ýtÞ.

Ä{o™t {tuxt-{tuxt E{thtun þt {txu ? ytx÷t s {txu fu yu òuE™u òu™th™u Ä{o ..h yntu¼tð ÚttÞ fu, ‘yntu ! yntu ! yt fuðtu EwkËh Ä{o !’ yt yntu¼tð, yt Ä{o™wk ytf»toý «þkËt yus Ä{o™wk ƒes Au. yu yntu¼tð sw™u ÚtÞtu yu™t{tk ..Ae Ä{o™e [tn™t-yr¼÷t»tt Úð™e fu‚ ‘{™u yt Ä{o ðthu {¤u !’ yu ƒes{tkÚte ykfwh WøtÞtu. ..Ae Ä{o E{sðt Ä{o™wk @ðý fhþu‚ «ð]r¥tytu fhþu... yu ƒÄwk ykfwh W.h ™t¤ ..°t ..w».. (ƒntuh) ð‚hu fnuðtÞ. yu{tkÚte Aðxu Ä{o rEØ ÚttÞ yu ..tf yÔðtu „ýtÞ.

ðt, yt Au yrhnk‚™t «¼tðu yt ƒÄwk rEØ ÚttÞ; {txu «¼w ..tËu f].t™e {t‚ýe fhð™e Au. frð yu fnu Au ‘@e @UÞtkË™Út ! f].t fhtu.’

..ý yrhnk‚ «¼w ..h fuðef @Øt s{tðe nþu fu frð fnu Au ‘{thu yt {tuxe xuf Au fu yrhnk‚ «¼w rð™t ƒeò™u „{‚t fhwk ™rn.’ yt yt.y™u Ee‚tS™t Sð™{tk òuðt {¤u Au‚ ‚{™u yu{ Úttþu fu‚-

Ee‚t™u {™ yuf ht{ ? fu yuf yrhnk‚ ?

«§ : ‘Ee‚t™u {™ yuf ht{’ yu he‚™e Ee‚tS™u ht{ ..h ‚tu Mðt{e ‚hefu™e ¼thu @Øt n‚e. ht{ ‚tu ¼thu „{‚t n‚t, ..Ae yrhnk‚ ..h yuðe @Øt ðtk hne fu yrhnk‚ rð™t ƒeò ftuE „{u s ™rn ?

Wk¥th : y÷ƒ, yu{™u ht{ ..h @Øt n‚e, ..hk‚w ‚u ‚tu EtkËÉhf Sð™

ntuðtúte ‘yuf „]nMút..yt™t |e÷ËŒt[th{Þ Sõ™™e he,u yu{™túte ƒeò ftuE ..whn»t™u niÞu fu {útu ÄhtÞ ™rn.’ yu rnŒtƒu yu{™u {™ Mðt{e ,hefu yuf ht{ n,t, ..hk,w „]nMút-Sõ™{tk ..ý ½ðtu½ð™t WØthf y™u {tuût™t Œt,t ,hefu ,tu ƒeò ftuE ŒtÕe-ŒtÕð,t ..h @Øt ™rn, rfL,w yrhnk, ¼,ðt™ ..h s y™LÞ @Øt n,e. yux÷u s ht{™e Ët{útu ƒth ðhË ð™ðtË{tk hnu,tk, yrhnk,™tk r[k,™ ¼n.qh ht¾u÷tk; fu{ fu ð™{tk ftuE ½ðtË™t ft{ ,tu htÏÞt ™ntu,t, ,tu ..Ae yt¾tu rŒðË |wk fh,t rhþu ? yt s fu ..tu,u ™t™e ô{h{tk yrhnk, «¼w™tk Sõ™ rð»tu y™u sI™Ä{ô™tk ,¥ð rð»tu ¼ýu÷t; yux÷u yu™wk M{hý-®[,™-{™™- {kút™ fh,t hnu,t ntuÞ.

yu{ ,eÚtOfh ¼,ðt™tu™t ..qðo¼ð y™u [h{ ½ð™t «Ëk,tu-ËtÄ™tytu-ËËH,wýtu ..h ®[,™ fh,t ntuÞ; yux÷wk s ™rn ..ý rðþu»t ,tu yu, fu ..tu,t™tk Sõ™™tk y™w¼ð™t «Ëk,tu™u ,u{s ƒeò Sðtu™t ™sh Ët{u ytð,t «Ëk,tu™u yrhnk, «¼w™tk ,¥ð™e áÂüyu {q÷ð,t ntuÞ. yux÷u fnuðtÞ fu yrhnk, rËðtÞ ƒeò ftuE ŒtÕe-ŒtÕð,t ..h @Øt s ™rn, ƒeò ftuE „{u s ™rn, yux÷u ƒeò™wk fþwk ®[,ðt™wk s ™rn. yux÷u s yt..y™u yu{™t Sõ™{tk yuðt yuðt y™uf «Ëk,, òuðt {¤u Au fu,-

‘yrhnk, s „{u’:- yuðt Ëe,tS™t Sõ™ «Ëk,tu

(1) Ëe,tS™t ÷ø™™t Mðtkðh{tk ßÞthu yu{™t r..,t s™f htòyu ŒuðtrÄÂc, Ä™w»Þ {qfe òuh fhu0 fu, ‘yt Ä™w»Þ™u WXtðe™u ðt¤u y™u yu™t ..h ..ýA [ztðe ƒtÞúte yu™tu xkfth fhu, yu™u Ëe,t ðh{t¤t ythtu.þu,’ íÞthu Ëe,tS™u „¼ht{ý ™ ÚtE fu, “ntÞ ! fŒt[ftuE Ä™w»Þ WXtðe™u ðt¤™th ™ s {¤þu, ,tu |wk {thu ®ŒŒ„e¼h fwkðthe hnuðt™wk ? yúðt ftuE „{u ,uðtu ½e÷ suðtu {tyË yt Ä™w»Þ™u ðt¤e ..ýA [ztðe xkfth fhu, ,tu |wk {thu yu™u ..hýðt™wk ? |thehnf ƒ¤™t òuhu Ä™w»Þ WXtðe™u „tk»ðt™wk ,tu fhu0, ..hk,w yu™t{tk ƒeò yuðt Ëtht ,wýtu fu ntuhþthe ™rn ntuÞ ,tu {thu yu fuðtuf Äýe fhe ®ŒŒ,e fuðef Sõðt™e ?” yt fþe „¼ht{ý ÚtE ™rn, fu{ fu Ëe,tS™u yrhnk, ¼,ðt™ yux÷t ƒÄt „{,t n,t fu yu{™tk ,¥ð rËØtL,tu ..h yuðe Ë[tux @Øt n,e fu yt fþe „¼ht{ý s ™rn. yt ƒÄw |wk Au ? ¼,ðt™ yrhnk, ŒuðtÄ™tk s Sõ™ {™{tk {{htððt, yu{™tk s ,¥ð ®[,ðt, yðËhu- yðËhu yu{™e s ntkV ÷uðe, ËtÄ™t Wå{ ftux™e ÚttÞ yu {txu yrhnk,™wk s y™u yu{™e s «¾h ËtÄ™tytu™wk yt÷kƒ™ ÷uðwk, {™{tk ƒÄwk yrhnk,™wk s

÷tðwk ..ý ƒeò ftuE ŒtÕe-ŒtÕð,t fu r{ÚttŒþo™™u ™rn ÷tðwk. yu™tu yúto s yt Au, fu yu{™u yrhnk,Œuð rËðtÞ ƒeò ftuE „{,t s ™rn.

{t¾t ð™ðtË{tk s ™rn, rfL,w Ëe,tS htðý™u íÞtk yþtufðtrxft{tk fuŒ ..whtÞt íÞthu ..ý swytu, Ëe,tSyu yrhnk, ŒuðÕ™u s fuðt „{,t fhu÷t fu ..tu,t™e |e÷™e hût ytúuo yrhnk, «¼wyu Vh{tðu÷e |e÷™e ™ðtz yuðe Ët[ðu÷e fu yþtufðtrxft{tk ..„ {qft,tk s yu{ýu htðý™u ..zfth fhu÷tu fu,

“ðusu htðý ! {the ƒuxf™e ytË.tË 3» ntÚt™e Ëe{t{tk ,wk ytð,tu ™rn; ™®n,h ,™u Ëe,t ™rn {¤u, Ëe,t™wk {zŒwk {¤þu; ..Ae ¼÷u {zŒt™u „eÄt™e su{ ,thu [qÚtðwk ntuÞ ,tu ,wk òýu.”

htðý™u yt ..zfth fÞtuo ,u ht{ ..h™e @Øtúte ™rn, rfL,w yrhnk, «¼w™e @Øtúte fhu÷tu. yrhnk,u Vh{tðu÷e |e÷{ÞtoŒt™tk ..t÷™ fhu÷t, yu yt÷kƒ™ n,wk. ƒtfe ƒeò Œuðtu ,tu ..tu,u ..ý ..hMÅte{tk {wkÍtýt n,t; yu{™wk |wk yt÷kƒ™ ÷uðtÞ ?

yrhnk, Œuð™t |e÷{t,o™e yt @Øt™t ƒ¤ ..h Ëe,tS swytu yt,¤ |wk fhu Au. ™w{t™S Ëe,tS™u yþtufðtrxft{túte ..tu,t™e ¾tkÄ ..h ƒuËtze ÷E sðt™e {tk„ýe fhu Au. íÞtk Ëe,tSyu fhe ŒeÄwk fu,

“,wk ¼÷u ht{[kŒŒS™u Ä{o..t ËÙS {™u Ä{o{t,t Ë{su; A,tk Ôÿðnthúte ,wk {tht {txu ..h..whn»t Au, ,úte ,the ¾tkÄ ..h {thtúte ƒuËtÞ ™rn.”

íÞtk n™w{t™ fnu, “,{u òu yrª s ..qhtÞt hnuþtu ,tu Œwü htðý ,{™u ðÞthÞ nuht™ fhþu ! {txu yrªúte ..Ätht Mðt{e ..tËu.”

íÞtk Ëe,tS fnu Au, ‘ðu n™w{t™ ! |e÷ Ët[ððt {txu mwk „{u ,uðt |thehnf fü ytðu yu™u rðËt,{tk „ý,e ™Úte; y™u su ûtýu {tht |e÷ ..h ytV, ytð,e Œu¾tþu, íÞthu {the «tý íÞt„™e ..ý ,iÞthe Au. ƒtfe yrhnk, Œuð™t «,t.u {™u fþe ®[,t ™Úte.”

‘yrhnk,Œuð rËðtÞ ƒeò ftuE Ëe,tS™u „{,t ™rn.’ yu yt @Øt y™u yt WŒH„th ƒ,tðe yt.u Au.

yuðwk ßÞthu ht{[kŒS yu{™e nft÷..xe fhtðu Au íÞthu Ëe,tS™u ð™{tk Atuze Œuðt ,þu÷ ËŒ™t.r,™u Ëe,tSyu su ƒtu÷ fnu÷t yu ..ý ƒ,tðe yt.u Au. fu, yu{™u yrhnk, s „{,t. (1) ..nu÷wk ,tu ..tu,u su ..r, ht{[kŒS™u y™LÞ ..r,ðú,túte Mðefthu÷t y™u Ët[ðu÷tk Au, yus ..r, ßÞthu yu{™tu sk,÷{tk yuf÷t-yxw÷t íÞt„, fhtðu Au, yu ð¾,u rŒ÷{tk yuf{t¾t yrhnk, Œuð™e @Øt

y™u þhý™t ytÄthu Sõ,t hme þfu Au. ..hk,w yt.½t,™tu rð[th ™Úte fh,t; y™u (2) ƒeswk yu fu ..tu,t™t rŒ{tk yrhmk, Œuð™t ð[™ ..h™e y™Lÿ yÚtt,, @Útúte yu iÞtk hze hmu÷t Eü™t.r,™u fhu Au, ‘ðu {tht «¼wyu su ‚¥õ yt.u÷tk Au yÚe Yÿu mk ‚™u fmk Awk fu,

(1) yt{tk ‚thu hzõ™e sÍh ™Úte, fu{fu yt{tk ‚thu õtkf ™Úte. ‚wk Mõt{e™tu Eüõf Au yux÷u ‚thu Mõt{e™e yt¿tt ..tÞõe òuEyu. su™wk ÷qý ¾tÞ yu™u ™{fn÷t÷ hmuðwk òuEyu.

(2) ðÞe yt{tk Mõt{e™tu ..ý õtkf ™Úte, fu{fu yu{™u RÚõtfw õkÞ™t htòytu™e feŠ,™u y¼krz, ht¾õt ÷tufõtÞft Ët{wk òuðwk ..zu. ‚Úte ..h.whw»t htõý™u iÞtk hme ytõu÷e ..i™e™u yu{™Úte ½h{tk fu{ ht¾e þftÞ.

(3) ðÞe ytðwk ƒtu÷õt{tk ÷tuftu™tu ..ý õtkf ™Úte; fu{fu yu{tk yrhmk, ¼,õt™™t rËÔtL, {wsf {thtk ..tu,t™t s ..cþõ™t W.tsuo÷tk y.Þþ-™t{f{õ™tu s õtkf Au ™u,

(4) yË÷{tk ‚tu {tht yrhmk,Œuõu {™wÞ-sL{{tk ytX ðhË™e ô{hu [trh°t ÷uõt™wk fru÷wk, ‚u {U ™ ÷eÄwk y™u ðtË™tõþ ËkËth{tk ..ze yux÷u yt rŒËË òuõt™t ytÔÞt; ‚Úte õtkf {the õtË™t™tu Au.

Ëe,tS™u yrhmk, Œuõ fux÷t ƒÄt „{,t rþu fu yu «¼w™t þtË™ {wsf ½thu fxtufxe{tk ..ý yŒF¼w, ËtiBÞ,t y™u MõMÚt,t ht¾u Au. ht{™u ..hýe™u nS n{ýtk yÞtuæÞt{tk ytÔÞt Au, ™u ht{[kÿS™u htßÞ™e „tŒe {¤õt™wk ..ý ™÷e ÚtE ‚Þwk Au, iÞthu ð[{tk ™õtu Vý„tu Vqrâtu. fifuÞe ÷ø™ Ë{Þu {¤u÷t õhŒË™ {wsf Œþhút ..tËüÚte ..tu,t™t ..wºt ¼h, {txu yÞtuæÞt™e htßÞ„tŒe {t,e ÷u Au’.,tu htò Œþhút yu {ksqh fhu Au; ..hk,w ¼h, htßÞ„tŒe ÷uõt ™t ..tzu Au, iÞthu ht{[kÿS swyu Au fu, ‘{tht yrª hÌtu ¼h, htßÞ ™rn ÷u,’ yux÷u ..tu,u r..,t ..tËu ð™ðtË {t,e ÷E ð™ ‚hV sõt ‚iÞthe fhu Au ! yu{tk ht{ Ëe,tS™e Ë÷tn Þ ÷u,t ™Úte. Q÷xwk yu Ëe,tS™u {t,t ftiþÕÞt™e Eüõt{tk hmuõt™wk fhu Au.

{tÚtu yrhmk,™t y™wþtË™{tk ¾tuxt nfŒËõt ™rn :

yrª Ëe,tS™e fËtuxe Au. ..hk,w ..tu,u {™„{,t yrhmk, Œuõ™u {tÚtu Äh÷t Au, yux÷u yu{™t þtË™™e Yÿu ..tu,t™e W.h ..r,™wk ð[ŒMõ ntuõt™wk {™ ..h ÷tõu Au; ™u ‚Úte ..tu,u fþtu ¾tuxtu nfŒËõtu fh,t ™Úte fu, “‚{tu ð™ðtË {t,e ÷u,tk {™u fu{ ..qAtu ™rn ?” ™t, Q÷xwk yu{ rð[thu Au fu, “..r,

ð™ðtË {txu ð™{tk hmuõt s,t ntuÞ, iÞtk (1) {thtÚte {nu÷õt™e Ë,õtu fu{ ¼tu,õtÞ ? ðÞe (2) yrª {nu÷õtË{tk ..r, rõ™t {tht þe÷™e hûtt ftuý fhþu ?” ytõwk rð[the ..tu,u Môfk ð™ðtË{tk Ëtúu s‚t ‚iÞth Úttÿ Au !

«¼w ..h™t «u{ ¾t,h «¼w™wk y™wþtË™ {tÚtu Äh÷u yrª fþtu nf ™Úte fhõtu. yt ftu™e y÷u ft{ fhu Au ? fntu, ..tu,t™u ¾tf s „{,t y™u ..h{ ythtaÞ {t™u÷t yrhmk, Œuõ™e þtË™™e y÷u ..r,™t ð™ðtË ..tA¤ ..tu,u ð™ðtË™tu r™ÿoÞ ÷u Au ! ™rn,h ËkËth-Ôþõnth™e Yÿu ‚tu ßÞtk ..r, ..tu,u s ytŒþ fhu Au fu, ‘ËtËw™e Eüõt{tk hntu,’ „{s ßÞtk ËtËw ..ý fhu Au fu, ‘‚tht Ëwftu{¤ þheh ð™ðtË ¼tu,õt™wk ft{ ™rn, ‚wk yrª s {the ËtÚtu hnusu’. iÞtk ..Ae ..r, y™u ËtËw™t ytŒþ {wsf Ëe,tS {nu÷{tk s hnu, y™u ð™{tk ™ ò,, ‚tu ftuE yu{™u ¾tuxwk fÞtu™wk fnu, ™rn.

yrhmk, Œuõ™wk þtË™ nÞt{tk h{u Au, yux÷u yrhmk, Œuõ™t þtË™™e Yÿu f»x{Þ ..ý ..r,™e r™©t y™u ð™{tk h¾õt™wk ™÷e fhe ÷u Au.

yrhmk,™wk þtË™ fhu Au, “™t™rzÞtyu r™©, Sõ™ Sõõwk. yux÷u fu ðze÷™u ytr©,-..htrÄ™ ƒLÞt hme Sõ™ Sõõwk.’ yÚtto,T ..w°tu {t,tr..,t™u ytÄe™ hme, ..i™eyu ..r,™u ytÄe™ hme, rþ»Þu „wh™u ytÄe™ hme Sõ™ Sõõwk. yt ‘ytÄe™ hmuõwk’ yux÷u {tÚtu ðze÷™tu ¼th ht¾õtu; yuf y.ûttyu yu{ fnuõtÞ fu ..tu,u s {™ ..h ðze÷™e „w÷t{e Mõů¼tyu Mõefthõe. ƒÄwk ðze÷™u ..qAe ..qAe™u fhõt™wk; Ôþõnth{tk ðze÷™u yt,¤ fhõt™t; ðze÷™e Eüõt-¼Âõ, fhõt™e. ..qAtu,

«§ : ðze÷™e ytx÷e ƒÄe „w÷t{e fu{ Eüõõe ?

W¥th : yu™wk fthý yu Au fu yt.ýtu Sõ y™tŒ ftöÚte Wå̧k¼÷ y™u yt..{r,õt¤tu Au, ™u ‚Úte s Sõ ËkËth{tk hÍ¤.tx fh,tu hÌttu Au. **yu Wå̧k¼÷,t y™u yt..{r,™t {ntthtu,™u r{xtõõt {txu r™©, Sõ™ yu yti»tÄ Au, ™u yu ..tu,t™t fÕÞtý {txu Úttÿ Au.**

swytu, rõ¶tŒ-Ë{tk rõ¶tÚteo òu rþûtf-„wh™u ytÄe™ hnu, ‚tu s Ëthe rõ¶t ..t{u Au. ..hk,w yu™t ƒŒ÷u òu rõ¶t,wh™e Ët{u MõåÄkŒ,t y™u xqkfe yt..{r, ht¾e, ytztytðwt «§tu fhu, ‚tu rõ¶t þt™tu ..t{u ? yu{ rõ¶t™e su{ Sõ™-½z,h ..t{õt {txu ..ý òu ðze÷™e r™©t, òu ðze÷™e ytÄe™,t yt.ýt {™ ..h ™ ytõu, ‚tu Ëthwk ½z,h õÞtkÚte {¤u ? ytS™e fuŸõýe yt ftkE s þe¾õ,e ™Úte, ‚Úte ™õe «õ™t nt÷ƒunt÷ swytu Atu. r™©, Sõ™t,

™Ìe «ð™u, ..tX ¼ýtðt,t ™Úte, yu þe¾ðt,wk ™Úte fu, ‘,{u rn,i»te ðze÷™u ytÄe™,t™Wk Sð™ Sðtu.’ Ëe,tS™t {™ ..h yrhnk, ŒLð™t yt r™r©, Sð™™t ytŒLþ™tu ¼th n,tu, y™WþtË™tu ¼th n,tu, yu{™u ¼,ðt™ ƒnw „{,t ,Úte yu{™Wk y™WþtË™ ƒnw „{,wk; ,Úte ht{™e ËtÚtu ËtÚtu ð™{tk [tÕÞt. yrhnk, ŒLð y™u yu{™Wk y™WþtË™ ,BÞt ..h yu™e ytÄe™,t Mðefthe. ¼,ðt™™u yt.ýu rð™k,e fheyu Aeyu fu, ‘,w{ rðý ƒeù hu ™rð „{u,’ yu þt rnË:fu fheyu Aeyu ? «¼w™Wk yt.ýt ..h y™WþtË™ yt.ý™u „{u Au ? yt.ý™u {ksch Au? yt.ý™u «¼w „{u Au ? ™t,

«¼w yt.ýu r™r©, hne™u, ytÄe™ hne™u, Sð™ Sðeyu ,tu s yt.ý™u «¼w Útðt™Wk {¤u.

«¼w yt.ý™u ,BÞt yt™Wk ™t{ fu yu{™Wk y™WþtË™ yt.ý™u „{u,

Ëe,tS™u yt „{,wk n,wk, ,Úte rð™t ËkftU[..r, ËtÚtu ð™{tk [t÷e ™efÈÞt ! yux÷wk s ™rn ..ý ð™{tk 12-12 ð»to ðe,tÔÞt A,tk ..r,™u yuf rŒðË VrhÞtŒ ™Úte fhe fu ‘÷tu, {™u ..hýe™u y{™u ,{u yt ð™ðtË Œw¾ztÔtu!’ ™t, ÷u þ ..ý VrhÞtŒ ™rn.

yhu ! VrhÞtŒ™e ðt, ,tu þe ? ®f,w {™{tk ..ý ðÞthuÞ ytuAwk ÷tÔÞt ™Úte fu, ‘yuf {nt™ htðý™u ¼Þtk sL{ ..t{e ËðtuÙt{ ..r, {ðt ..h fuðt fuðt Ëw¾™t fuxfux÷t ftuz fhu÷t, ,u ƒÄt fzz¼ŒË ? ntÞ ! yt {thu fuðt rŒðË òuðt™t ytÔÞt !’ ytðe ftuE {™{tk yWËtuËe Þ ™rn, yt yuf y™Whwk ytùÞo Au, [{íftth Au.

þt™t ytÄthu Ëe,tS™u yt yWËtuËe Þ ™rn ? :

fntu, Ëe,tS™u yrhnk, ŒLð yux÷t ƒÄt „{,t n,t fu ytðe ..rhÂMÚtr,{tk Ëe,tS {™ ðtÔe ÷u,t nþu fu, ‘{tht yrhnk, ¼,ðt™u fÌÌwk Au fu ‘EÕðtk ..wÕðfÞtyk fB{tyk ..tðyu, V÷ rððt,k’ yÚtto,T Sð™u Ëthwk fu ™hËwk su ftkE yrª «tÃ, ÚttÞ Au ,u ƒÄwk ..qðuo ..tu,u fhu÷t f{o™t V¤÷rð.tfY.u Au. yux÷u ..qðo™t f{o™t VŒÞ rð™t ,tu yrª fþwk ƒ™,wk ™Útez f{Útez s ƒ™u Au. ƒtfe yrª™t r™r{¥t ..h htS™thts Útðt™e sYh ™rn. ytV,{tk ..qðo f{o™t ŒLðtk [wfððtÞ Au. {thtk ¼,ðt™u ..ý f{o™t ŒLðtk þtmòu,, [wfððu÷tk Au, ,tu nwk ..ý ¼,ðt™™tk ..„÷u ..„÷u yu fu{ ™ [qfðwk ?’

yt{ Ëe,tSyu yrhnk, «¼w ..h™t «u{Útez ð™ðtË{tk fü Ën»to ðuXât ntuÞ y™u ð™{tk {™™u shtÞ ytuAwk ™ ÷tÔÞt ntuÞ, yu{tk þwk ytùÞo ? ‘{tht yrhnk, ¼,ðt™™u {tht fh,tk y™k, þÂõ, A,tk, y™u {tht fü÷Œw:¾ fh,tk yu{™u fuE ¼thu W.Ë,o ..heËntu™tk fü÷Œw:¾÷Þt,™tytu A,tk yu Ën»to ðÄtðe Au, ™u Ëne Au, ,tu {thu yÕ..Œw:¾{tk þt htuŒýtk ? fu {™™u þwk ytuAwk ÷tððwk ? yt{ fhe Ëe,tS fþe yWËtuËe {™ ..h ™ ÷tÔÞt ntuÞ, yu{tk ™ðtE ™Útez. fŒt[..qAþtu,

«§ : yrª Ëe,tSyu {t™o ht{ „{,t fhu÷t {txu s yu{™e ËtÚttuËtÚt ð™ðtË™tk fü W.tzðt{tk {™{tk ytuAwk ™ ÷tÔÞt ntuÞ, yu{ ƒ™u ™u ? yu{tk yrhnk, „{,t fhðt™e ðÞtk sYh ..ze ?

W¥th : sYh yt he,u ..ze fu ßÞtk htðý yu{™u WÃtðe ,Þtu íÞtk htðý™e fuŒ{tk yuf÷t yxq÷t ..whtðwk ..zâwk yu{tk ËtÚtu ht{ ,tu n,t ™rn, yux÷u {™™u ytuAwk ytÔÞwk ntu, ™u ? fu, ‘ntÞ, ¼÷u {nu÷ðtË ð¸uhu ƒÄwk ,Þwk, ..ý yt ,tu AÕ÷u MÕt{e ..ý ,Þt ? ntÞ ! ht{™u ..hÚÞt ..Ae yt {thu fuðtk Œw:¾ fu {™u ËtuÚte Ãtthe ht{ ..ý ,Þt ?’ ..hk,w íÞtk htðý™e fuŒ{tk ..ý yu {™™u ytuAwk ÷tðe ÷tðe Œw:¾e ÚtÞt ™Útez. yu™Wk þwk fthý ?

‘‘દિવ્ય-દર્શન’’-‘‘પ્રવચન મહોદધિ’’ વર્ષ-૩૬,અંક-૩૮/૩૯,તા.૨૫-૬-૧૯૮૮

Ëe,tSyu ðt,ðt,{tk yrhnk, ŒLð™u „{,t fhu÷t yux÷uM,tu yu{™u ßÞthu nðu (1) ð™ðtË, (2) htðý îtht y..nhý, ..Ae (3) ht{ îtht ð™{tk nft÷ ..èe, ..Ae (4) yÂø™™Wk rŒÔÞ, ð¸uhu ytV,tu xéÞt ..Ae nðu XheXt{ ƒuËðt™tu yðËh ytÔÞtu, íÞthu yu{™u yrhnk, s „{,t n,t yux÷u nðu Ë{,ú ËkËth Atuze yrhnk,™t [hýu Sð™ Ëtuk.e ŒeÄwk ! yrhnk,™t [trhºt{,uo «Þtý ythk¼e ŒeÄwk ! fuðt ËkÞtu,{tk [trhºt ? ßÞthu 300 ntÚte™e yÂø™[Þ ¾tE {xe™ yuftyuf Ëthÿt{ ..týe™Wk Ëhtuðh ƒ™e ,Þwk Au; yu{tk Þ ..tAe Œuðtu¤ftu.Útez Ë{wý™e su{ [thuftuh ¼h,eytu [zu÷e, ÷tuf ..tufth QXâtu, ‘nu s,Œkƒt ! ƒ[tðtu, nu s,Œkƒt ! ƒ[tðtu™e [eËtu ..ze hne Au, ..hk,w {t™o Ëe,tSyu ƒu ntÚt s ..týe ..h yztz,tk ¼h,e ËkftuE ,E Au, [thu ftuh ‘sÞ ntu sÞ ntu {ntË,e Ëe,t {íÞt™tu™t «þkËt™tŒ „tS hÌtt Au. ÷tuftu™t yuðt yr,þÞ Ÿ[t {t™-Ët{t™™t «Ëk,u y™u ht{ ð¸uhu fwxwkƒeytu ,hVÚte ™,h{tk ..Äthðt ¼thu «u{ ƒnw{t™ ¼Þto yt{ko,y™t «Ëk,u ËkËth-íÞt,, y™u [trhºt „úný !!! fu{ ? nðu yrhnk, s „{,t ht¾ðt Au {txu. ,Útez ,tu [trhºt ..Ae rs™¾Âõ,

ËtÚtu y®nËt-Ëk÷{-,…™e ùuhCEth ythtÄ™t{tk ÷t,e „Þt. yn³ yt{ yt yrhmk, „{,t fhu÷t yuýu Ëe,tS™u ..Ae™t ¼ðu ƒth{t CEuð÷tuf™t $¥..yt{tk 22 Ët,htu..{™t ytÞw»Þ{tk yËkÏÞ rs™uîh ¼,ðk,™u sL{tr½»tuf{tk ..nu÷tu yr½»tuf fhðt™u MÚtt÷e nf-yrÄfth yt.e CEeÄtu !

ðt, yt Au, Ëe,tSyu ht{[kÿS ËtÚtu™t ËkËth{tk y™uføth fü W.tzâtk y™u ËkËthe Sð™ Atuze [trhºt-Sð™{tk Þ fü W.tzâtk, ,u yrhmk,™u ðnt÷t fÞtuÚte «¼wyu W.tzu÷tk fü ™Sh Ët{u htÏÞt ntuÞ yux÷u fü{tk ..ý f[ðtx ™ rn.

yu{, ¼,ðt™u ytxytx÷tk fü W.tzâtk ,tu ..Ae yt..ýu ùu «¼w™u ðnt÷t fhðt ntuÞ ,tu yt.ýu þwk Ëwkðtðt s hnuðt™wk ™u f[ðtx s fÞto fhðt™t? Ä{ð™t fþt fü W.tzðt™t ™rn ? Ä{ð™tk fü W.tzeyu, W.tzðt™e ,iÞthe y™u ntÞþ ntuÞ, ,tu s «¼w™u ðnt÷t fhe þftÞ, ..Ae nfÚte fhe þfeyu fu, ‘«¼w ! ,{u s {™u ðnt÷t Atu.’ ..r, ¾t,h y™uftt™uf fü W.tz™the ..ï™e fhe þfu Au fu, ‘{™u ..r, s ðnt÷t Au. ..r, rËðtÞ ƒeòu ftuE „{,tu ™Úte, yu xuf ht¾e þfu Au fu, ‘Sð™¼h {thu {™ ..r, s {™u ðnt÷t hnuðt™t’ yu{ «¼w™e ¾t,h ïÞt„ fhðt™t ™u fü W.tzðt™t htÏÞt ntuÞ, ,tu yt.ýu CEtðtu ht¾e þfeyu fu ‘{™u «¼w s ðnt÷t Au,’ y™u xuf ht¾e þfeyu fu ‘{™u Sð™¼h «¼w s „{tu, «¼w s ðnt÷t ÷t„tu.’

frð™e yt yuf s xuf Au fu, “„w{ rðý ƒeòu hu ™rð „{u,” yÚtto,T ‘{thu yrhmk, s yuf M™une, yuf ytÄth, yuf þhÛ’ ,uÚte yLÞ sðÞtyu fÌtwk Au fu, ‘ƒeòu {™{krCEh ytýwk ™r³, yu y{ fw÷ðx he,.’ ¼õ,™u {™ yuf yrhmk, ntuÞ, ,tu s ftÞo™e rËÂØ ÚttÞ. ytV,-fü{tk fCEt[r™ftr[, f{ð™t ÷eÄu ytV, ™ xeu ,tu ..ý (1) yrhmk,™e nqkVÚte fü fü ™ ÷t,µ, y™u (2) yrhmk,™e f].tÚte þope™wk rð½™ ËtuÞÚte xeu. su{ {ntË,eytu™u {™{tk yuf ..r,™e s nqkV ntuðtÚte ð™¼Úf{™tk CEw¾ CEw¾ ™Úte ÷tøÞt; {™™u ytuAwk ™Úte ytÛÞwk; ,u{ Ë{rf,e™u yþw¼tuCEÞu fü fu ƒeswk ytðu ,tu ..ý yu™u yrhmk,™e nqkVÚte fü, fü ™ ÷t,µ.

Ëe,tS™u htðý WÞtðe ,Þtu iÞthu CEw¾ ÷tøÞwk ,u ht{™t rðÞtu„™wk, yu{ Ë{rf,e™u CEwÞðe ytV,{tk yt{ ,tu CEw¾ ™ ÷t,µ ..hk,w ðÞthuf CEw¾ ÷t,µ ,tu ,u ..tu,u yrhmk,™u ¼q÷e òÞ yu™wk CEw¾ ÷t,µ; rCE÷{tk yrhmk,™tu rðÞtu„, Útºtu yu™wk yu™u CEw¾ ÷t,µ.

«§ : Ë{rf,e™u rCE÷{tkÚte yrhmk,™tu rðÞtu„, þt™tu ÚttÞ ?

W¥th : Ë{rf,e™u ßÞthu ..tu,t™t ¼tð ƒ,zu, ÷uÞt ƒ,zu, ..tu,t™e ytk,h ..rhýr, ƒ,zu iÞthu yu™u yu{ ÷t,µ fu ‘yt yrhmk,™u nwk ¼qÕÞtu {txu yt ¼tð ƒ,zât.’ yrhmk,™u ¼qÕÞtu yux÷u ? {™{tkÚte yrhmk, ™ef¤e „Þt, {™{tk yrhmk,™tu rðÞtu„, ÚtÞtu. {txu ËCEt yt ¼tð™t hnu fu, “{thu fCEe yrhmk,™tu rðÞtu„, ™ Útty.” {™{tk yrhmk,™tu ËCEt ËkÞtu„, ƒLÞtu hne {thu ÷uÞt-..rhýr,-¼tð ™ ƒ,ztu.”

Ëe,tS™e ÷uÞt-..rhýr, fuðef Ëtunt{ýe ! fu ht{u yu{™u sk,÷{tk nxtÔÞt, ,tu {qføt s™th Ët™t.r,™u fnu Au, “,thu CEtu»t ™Úte, ÷tuftu™tu CEtu»t ™Úte, Mðt{e™tu CEtu»t ™Úte; CEtu»t {tht y.Þþ™t{ f{ð™tu Au, {the ËkËth-ðË™t™tu CEtu»t Au. ÷tuftu™tu ðtkf yux÷t {txu ™Úte fu n{ýtk {tht y.Þþ ™t{f{ð™tu WCEÞ ÚtÞtu Au. yu y.Þþ ™t{f{o s yuðwk Au fu ÷tuftu™u {tuZu „wÞðt™tu y.Þþ ,ðntðu. ,u{ Mðt{e™tu CEtu»t yux÷t {txu ™Úte fu ,u {tuxt EÛðtfw ðkþ™t htò, yux÷u yu{™u EÛðtfw-ðkþ™e «r,ct Ët[ððt™e Au. EÛðtfw ðkþ{tk ftuE htò yuðt ™Úte Útt÷t fu su{ýu ..thfu ½uh hne ytðu÷e Mºte™u ½h{tk ½t÷e ntuÞ. ,u{ ,thtu ..ý CEtu»t ™Úte, fu{fu ,thu yL™CEt,t {tr÷f™e yt¿tt ƒòðe ..zu. CEtu»t {tht ..qðof{ð™tu y™u yrn™e ËkËthðË™t™tu Au, ùu {U ½h s ™ {tkâwk ntu,, ™u Ëtæðe ƒ™e ,E ntu,, ,tu yt sk,÷{tk {qftðt-fhðt™wk fþwk ùuðt ð¾, ™ ytð,.”

«§ : ,tu þwk [trhºt{tk sk,÷{tk hnuðt™wk ™ ytðu ?

W¥th : - ytðu, ..ý ,u [trhºt-Sð™™e [Þto Y..u ytðu. yt he,u y..{tr™, ÚtE™u CEkz-ËðY..u ™ ytðu.

Ëe,tS ..nu÷tk ht{ ËtÚtu 12 ð»to sk,÷{tk hÌtt Au. nðu ..tAwk sk,÷{tk ,hAtuztðt™tu yðËh ytðu Au ! A,tk yu{™t {™™e ..rhýr, ™u yu{™e ÷uÞt fux÷e ƒÄe Ëwk‰h ! fux÷e ƒÄe ..rðºt ! yux÷wk ƒÄwk ðe,ðt A,tk ht{™t «íÞu Ëe,tS™wk {™ yuðwk ™u yuðwk s {t™ðtðwk Au. yux÷u fu **‘..r, yux÷u ..r, s, ,u™tk {t™-ËL{t™-„tihð ¼q÷ðt™t ™rn.’**

Ëe,tS™t fux÷t „wý „tEyu ? yu{™u ..tu,t™u ftuE CEtu»t ðtkf-„w™tu ™rn A,tk,

..r, ht{[kÿSyu yu{™u sk,÷{tk ftZe {qõÞt, ,tu ..ý Ëe,tSyu ..tu,t™t rCE÷{tkÚte ht{[kÿS™u ftZe ™ {qõÞt. ‘..r, ,u ..r, s.’

yux÷u ,tu sk,÷{tk yuf÷t yxq÷t ,hAtuztÞt ..Ae Ä{ð™tu ¼tE htò ..qAu

Au, ‘ñi™ ! ,wk ftuý Au ? yrª ðtkúte...’ ð,uhu ,tu ..ý Ëe,tS ..r, rðpu fpwk s fru,t ™Úte, {tºt yux÷wk s fru Au,- **‘{tht ¼tøÞ™t ðtkfu yrª ytðe [ze Awk. rðpuxt {™u ..q[ptu ™rn,’** fu{ ðthwk ? ..r, ,u ..r, s. yu™t {t™-fnw{t™-„tihð ¼q÷ðt™t ™rn. yux÷wk s ™rn, ..ý ..Ae ,tu yu htòyu yt©Þ ytÃÞt ..Ae Ëe,tS „Š¼ýe n,t ™u yu{™u ÷ðý-ykfwþ (÷ð-fwþ) yu ..wºt-òuz÷wk yútto,T ƒu ..wºt hI™tu sL{u Au, ™u yu ..wºttu 16 ðhË™t ÚttÞ Au, íÞtk Ëw΅e yu{™u ..ý ¾ƒh ™Úte ..zðt Œu,t ! fu, ‘,{tht r..,tSyu {the fuðe Œþt fhe n,e.’ Ëe,tS™k fux÷wk W{Œt rŒ÷ !

..r, ,u ..r,; yu™u ™t™{ y.tÞ ™rn, yu™wk „tihð nýtÞ ™rn !

yhu ! yu ,tu ..wºttu ƒnthúte òýe ÷tðe™u ßÞthu ..qAu Au, ‘{t ! y{tht r..,tSyu ,™u ftZe {qfu÷e, yu ,U ,tu y{™u fŒe fÌtwk ™rn ? ,u yu r..,tS þwk yu{ Ë{su Au fu, ‘Ëe,t rƒ[the™tu ftuE ƒu÷e ™Úte {txu yu™u nxtðtu sk,÷{tk !’ ..hk,w nðu y{u Ëe,tS™t h¾uðt¤ ,íÞth ÚtE ,Þt Aeyu, yu nðu y{u yu{™u ÞwØ{tk rhtðe ƒ,tðe yt.epwk. ƒË, ÞwØ{tk rðsÞ {¤u yu {txu {t ! y{tht {túiu ntúÚt {qfe™u y{™u ytþeðtoŒ yt...”

íÞtk Ëe,tS™t rŒ÷{tk ..r, {txu „tihð-{t™-ËL{t™ ¼w÷tÞwk ™ntu,wk. yus ..qºtkÃwk „tihð Q¼wk n,wk ! ,úte Atufhtytu™u fru Au, “,tkztytu ! r..,tS Ë{u ÷zðt sðtÞ ? y™u ,u{tk nwk ytþeðtoŒ yt.wk ? ½h ¼q÷ðt ,{u. ,{thu r..,tS™t Œþtu™u sðwk ntuÞ, ..,u ..zðt sðwk ntuÞ, ,tu ÷ðtu ,{™u ytþeðtoŒ yt.wk.”

yt..ý™u yrhnk, s „{u yuðtu Ët[tu ¼tð yt.ýt rŒ÷{tk ht¾ðt {txu Ëe,tS™t yt ¼tÔÞ «Ëk„tu {™ ..h ht¾ðt suðt Au.

Ëe,tS ,tu ¼th¾h «Ëk„tu{tk ..ý ..r, ht{™u y™u ht{™t „tihð™u ¼q÷ðt ™Úte; íÞthu yt.ýu fuðt Ët{tÞ Ët{tÞ«Ëk„tu{tk ..ý yrhnk,™u ¼q÷eyu Aeyu ? yrhnk,™t rËØtL,tu™u ¼q÷eyu Aeyu ? yhu ! sÞh ..zâu Ëkfx{tk «Ëk„u ..ý «¼w™wk „tihð ¼q÷,tk ytk[ftu ™rn ! ftuE yt.ý™u su™e Ëtútu yt.ýu ykxË Au yu™t {txu fru, “¼tE ! yu™u ¾{tðe ÷tu.” «¼w™tu ytŒuþ Au fu, “¾{tu ™u ¾{tðtu,” ,tu þwk fheyu ? “ƒuËtu, òuÞtu «¼w™tu ytŒuþ,” yútðt “y{™u ¾ƒh Au. ytðt™u ¾{tððt™wk ?” ytðwk s ftkEf ™u ? yt{tk «¼w™wk ntÞu „tihð Ët[Ôwk ? Ëe,tS™t «Ëk„, ÞtŒ fhtu.

su{ Ëe,t™u {™ yuf ht{, ™u yu{ýu ht{™u suðt „{,t htÏÞt, yt.ýt {™™u yuf yrhnk, ntuÞ, yt.ýu yrhnk,™u ytðt „{,t fhðt òuEyu fu, ‘,w{ rðý ƒeòu hu ™rð „{u.’

‘yrhnk, „{u’ yux÷u yrhnk,™t þtŠ™t ytŒuþ „{u. ..qðuo™t {nt.whwÈtuyu yrhnk,™e yt¿tt ..tA¤ y™þ™ ÍwftÔÞt Au. yuftðth {ntðeh ¼„ðt™ ËtÚu™tu rðnth fh,tk ËtÄwytu ,hMÞt ÚtÞt. hM,t{tk ,¤tð ytÔÞwk. {ntðeh ¼„ðt™u fuðr¤¿tt™Úte òuÞwk fu ,¤tð™wk ..týe yr[¥t ÚtÞu÷wk Au, A,tk yu ..eðt yt¿tt ™ yt.e. ,tu ,hMÞt ËtÄwytu rð[thu Au, fu ‘{tu, ytðu yu ..nu÷tk y™þ™e ythtÄ™t ËtÄe ÷uðe !’ ,tu ¼„ðt™™e ..tËu hò {t„e ÷E y™þ™ ÍwftÔÞtk ! yt he,™tu yrhnk, y™u yrhnk,™tk ð[™ ..h™tu yrðnz, y{t.. ht„, òuEyu, òu¾e-{t.e ™ þftÞ ,uðtu ht„, òuEyu. yrª yuf «§ Au,

«§ : òu Ëe,t™u {™ yuf ht{ Au, ,tu ..Ae rŒÔÞ fÞto ..Ae Ëe,tS™u ht{[kÿS ½hu [t÷ðt fru Au A,tk Ëe,tS fu{ ½hu [t÷,t ™Úte ?

W¥th : Ëe,tS™e RåAt n,e fu f÷kf Q,he òÞ ..Ae [trhºt ÷uðwk, fthý fu {túu f÷kf ntuÞ ™u [trhºt ÷u ,tu ÷tuf{tk Äþo ®™ŒtÞ. nðu f÷kf Q,he ,þwk Au. ÷tuftu ðzu ËL{t™ ..tÃÞt Au. nðu ËkËth íÞt„, fhðtu Au. ™u yrhnk,™e yt¿tt Ëðuo..ðto {túu [ztðe Au. ËkËth{tk n,t íÞtk Ëw΅e ..r,™e yt¿tt {túu [ztðe. nðu [trhºtS™™{tk yrhnk,™e yt¿tt {túu [ztððt™e.

„tÞfðtze rŒE ..qhe ÚtE, ™u rƒúrxþ rŒE þY ÚtE

„tÞfðtze rŒ{tk „tÞfðtz Ëhftht™e yt¿tt; rƒúrxþ rŒ{tk rƒúrxþ Ëhftht™e yt¿tt. yu{ ËtkËtrhf S™™{tk ..r,™e yt¿tt, [trhºt-S™™{tk yu rŒE ..qhe ÚtE y™u yrhnk,™e yt¿tt ..t¤ðt™e rŒE ytðe, yux÷u nðu Ëe,tSyu {túu nfw{, ƒŒ÷e. ËkËthe S™™{tk ht{™e nfq{,; [trhºt S™™{tk yrhnk,™e nfq{, ,úte yrª ht{[kÿ™e yt¿tt ™ {t™e; fu{ fu ..r, ËtÚu™t ƒkÄ™™e ËhnŒ ..qhe ÚtE, ™u yrhnk, ËtÚu™t ƒkÄ™e ËhnŒ þY ÚtE. Ëe,tSyu nðu Ëðo-rðhr, Môefth™tu r™Äoh ÷eÄtu Au, ,úte {tu™t ƒkÄ™tu™e ,tuzuËhe ..qhe ÚtE. yrª «§ ÚttÞ,

«§ : Ëe,tS™u, ËkËth{tk n,t íÞthu ..ý, {túu ht{™e yt¿tt™e su{ yrhnk,™e yt¿tt ,tu n,e s, ,tu ..Ae íÞtk yuf÷e ht{™e yt¿tt™e rŒE ðtk he ?

W¥th : íÞtk yrhnk,™e yt¿tt ..t¤ðt™e rŒE {ÞtorŒ, n,e. yux÷u s yu{tk ..r,™e yt¿tt ƒhtƒh ..t¤ðt™tu {túu ¼th n,tu. y÷ƒ, yu{tk yrhnk,™e yt¿tt-rðhwØ ..r,™e yt¿tt ntuÞ ,tu ,u ™rn ..t¤ðt™e. ƒtfe ,u rËðtÞ ..r,™e yt¿tt™u ytÄe™ hnuðt™wk; ,u {wïÞ..ýu. ,úte íÞtk fnuðtÞ fu ËkËth{tk ..r,™e

yt¿tt™e Ëtmt, ™u [trh°t{tk yrhrk,™e yt¿tt™e rnt, yrª ËwÄe ‘,w{ feòu hu ™rð „{u,’ yu™e ÷k¾ytÚute rð[thýt ÚtE, ..Ae frð fru Au, “yu {ws {tuxe hu xuf, @e @uÞtkË ! f].t fhtu.” nðu yt¿p feS „tÚtt fru Au,

“{™ ht¾tu ,w{u Ërð ,ýtk, ..ý rfntk yuf {¤e òytu,
÷÷[tðe ÷¾ ÷tuf™u, ËtÚte Ëns ™ Úttytu... @e @uÞtkË”...2

¼tðtÚto : nu «¼w ! yt.. Ëðo s™™t {™ ht¾tu Atu, ..ý ftuE yuf™u ..ý ðÞtk {¤tu Atu ? ÷t¾tu ÷tuftu™u yt.. ÷÷[tðtu Atu, ..ý Ëns Mð¼tðÚte ftuE™e ËtÚtu hnu™tht Út,t ™Úte.

rððu[™ : «¼w ! yt.. fÄt™t {™ ht¾tu Atu. yt..™u ÞtE fhu, rð™kr, fhu, yu fÄt™e RåAt™u yt.. {t™ yt.tu Atu, rfL,w ftuE™u r,hMfth,t ™Úte. «¼w™e yt {nt™,t Au.

¼,ðt™ É»t¼Ëuð™t ðkþ™Wk ™t{ ..tzðt {txu ytð,tu ELÞ þuhze™tu ËtkXtu ÷E™u ytÔÞtu. ft¤ É»t¼ r..,t ™tr¼ntð™t ¾tuÄt{tk fuMt n,t, $ÞÞu yu{™e Ët{u þuhze Äne ..cATÞwk, ‘yt ¾tþtu ?’ ,tu «¼wyu ,u™u ÷uðt {txu ntÚt ÷k¾tÔÞtu. ,tu yrª «§ ÚttÞ, þwk «¼w™u þuhze ¾tðt™tu ht,, ÚtÞtu ? ™t, iÞtk ,tu ™t™t™Wk fu ¼õ,™Wk «¼wyu {™ htÏÞwk. **{tuxt ..whw»ttu ™t™tzÞt™Wk {™ Ët[ð™tht {™ ðÄth™tht ntuÞ Au.** «¼w {tuxt ..whw»t Au. ™tr{fw{th™u f]»ý fnu, ‘[t÷tu yt.ýu fo™e ..heût fheyu.’ ,tu iÞtk ..ý yt s mËt{fu ™tr{«¼wyu ,u ðt, Mðefthe. yrª ftkE «¼w™u fti„wf™Wk fu ..heûtt™Wk {™ ™Úte, ..ý WËth,t Au fu Ët{t™e «tÚto™t™tu ¼k„ ™rª fhðtu.

{ntðeh ¼,ðt™ ™t™t n,t ,tu Þ {ntðiht,e Au, A,tk Ë{t™ ðÞ™t Atuftytu ËtÚtu ¼,ðt™ h{ðt òÞ Au. ..tu,u ,tu s™{Úte {ntðiht,e Au, ™u ,¥ðõ¥t Au, ,tu h{ðt™Wk fu{ ? fnu, **r{ºttu™t Ëwhtu»Úte, r{ºttu™Wk {™ ht¾ðt {txu.** «¼w {nt™ Au, {nt™ ..whw»ttu ™t™tzÞt™Wk {™ ðÄth™tht ntuÞ.

«¼w fÄt™tk {™ ht¾u Au, fuðe he,u ? ¼õ,s™tu™u «r,{t™tk Ëþo™ ð¾u ,u{ ÷t,u fu, ‘ytðt r°t÷tuf™tÚt yÞu $Þtu™t ..ý ..cßÞ yuðt {tuxt ..ý «¼w y{tht suðt Ëtð ÷¾w™u Þ y{thwk {™ ht¾ðt ..tu,t™Wk Ëþo™ yt.u Au. «¼w yt..™e ..tËu [tru ¼ýu÷tu ytðu fu yÞ, [tru @e{k, ytðu fu „hef, yt.. fÄt™u Ëþo™ yt.e fÄt™tk {™ ht¾tu Atu.’

‘..ý ®fnt yuf {¤e òytu’

htus Ëðthu {k¢Ëu sE «¼w™Wk Ëþo™ fh,e ð¾u yt ¼tð {™{tk ÷tðð™tu

‘nu «¼w ! yt..™e fux÷e fÄe {nt™,t yÞ™u fux÷tu fÄtu W.fth fu yt.. {tht suðt htkf™u Ëþo™ yt.tu Atu, {™u yt..™Wk Ëþo™ {¤u Au yu {tht ..h yt..™e fux÷e fÄe f].t ! yux÷wk s ™rn, rfL,w yt.. ..ý {™u fhwýtâÚute ™e¾e hÌtt Atu.’ yt{ rð[the yt.ýu yu òuðt™Wk fu **«¼w™e ™Sh** yt.ýt ..h ..zu.

«§ : “..ý ®fnt yuf ‘{¤e’ òytu” yu{tk ‘{¤ðwk’ yux÷u þwk ?

W¥th : {¤ðwk yux÷u «¼w™Wk ytk,hÞËþo™ fhðt™Wk. «¼w™Wk ftÌtËþo™ Ëthe he,u Úttp, ,tu ..Ae ytk,hÞËþo™ ÚtE þfu.

«¼w™Wk ftÌtËþo™ yux÷u «¼w™e «r,{t™u rnE{tk fhtfh Äthe™u ÞtE fhðe. su{ rþõ.þt{™t mËt{fu ¼,ðt™™t ¼t÷ fh,t ™trËft ËðtE Ÿ[e ntuÞ Au. ftÌtËþo™{tk yt.ýu ¼,ðt™™u òuðt ËtÚtu yt.ý™u ¼,ðt™™e ytsw{tsw™Wk ™Shu [zu Au yu{tk yt.ý™u ¼,ðt™™Wk Ëûu{,tÚte yÞ™u Ë[tux Ëþo™ ™Úte Út,wk. ,uÚte ytk¾ {ª[e™u ytk,hÞËþo™™e xuð ..tzðe. yu {txu ..nu÷tk «¼w™u Äthe Äthe™u òuðt™t. ytk¾™Wk {xfwk ™rª {thðt™Wk, ¼÷u Úttuzeðth {txu ytk¾ f¤u ..ý ¾he ! ..Ae ytk¾ fkÄ fhe «¼w™t yk,tu.tk„ fuðt fuðt òuÞtk, ,u™e ÞtE fhðt™e. yu{tk fux÷wk Þ ÞtE ™rn ytðu, yux÷u ytk¾ ¾tu÷e™u Vheúte òuE ÷uðt™Wk. ..Ae Vheúte ytk¾ {ª[e «¼w™Wk ytk,hÞËþo™ fhðt™Wk. yu{ ðthkðth fhðtÚte «¼w™e ËtÚtu r{÷™ ÚttÞ. «¼w™Wk {¾ ÷tzðt suðwk ,tu¤ fu ÷k¾,tu¤ ? ÷tx fux÷wk ÷tkfwk ..ntuÞwk ? ™trËft fuðe yrýÞthe fu ,tu¤ ? ytk¾ fux÷e ÷tkçe-..ntu¤e ? fefe fuðe {ñÞ{tk ? ntuX fux÷t ÷tkçt, ™trËft™e ..ntu¤tE fh,tk Ë{t™ ? Þt ÷tkçt ? fu xqkft ? nz..[e fuðe ,tu¤ Þt [..xe ? ft™ fuðt {tuxt Þt ™t™t ? «¼w™t „¤tÚte ™t¼ ËwÄe™e Wk¾e fux÷e Ÿ[e ? ..÷tkXe fux÷e ÷tkçe ? ntÚt ËeÄt fu Ëns °ttkËt ? nÚtu¤e fuðef ? ytk¿t fuðtf ?......ð¾hu ð¾hu ÷ût{tk ÷uðt™Wk, ÷ût{tk ytÔÞtÚte, ..Ae ytk¾ {ª[e òuEyu ,tu «r,{t fhtfh ÞtE ytðþu.

«¼w™Wk yt he,u Ëþo™ fhwO ntuÞ, ,tu yuðt W.ÿðËt,ð™t «Ëk„u ytk¾ fkÄ fhe™u «¼w™Wk ÷ût™ ÚttÞ. ÜtEntËtuf{tk h{ÍtEf fnu ytðu Au. (Y.t¤e) Mºteytu, ðe WËTÞ×x ðtþ ..nuhe„e, ,u™tk Ëþo™Úte f[ðt {txu™tu yt ytk,hÞËþo™ yu ¾tË W.tÞ Au. ytðwk Ëþo™ fhtto ..Ae yu «¼w™e ytk¾ ntuX ð¾hu{tk ðe,ht„t þtk,,t-«þtk,,t, s„ «íþu WËtË™,t, yu{™u fþwk Rü-yr™ü ™rn yuðe r™Ã¼fth,t ð¾hu™tk Ëþo™ fhðt™t.

«¼w™e «r,{t™Wk þGh¼ð fúrñýu fuðwk ytk,hÞËþo™ fhwO nþu fu... yt

Qbo™ ..Ae íÞtk Q¼t ™ hnu,tk, ËeÄt «¼ðMðt{e ..tËu ..ntLåÞt. yu{™e ..tËuÚte ƒrnhtí{t-..h{tí{t™Wk MðY.. òýe™u ËkËth™t Ëðo Ëk,™tu íÞt,, ƒne™u ËtÄw ƒ™e, 14 ..qðo™t ..th,t{e ƒLÞt.

ytk,hQbo™™t «¼tðu s **y™tÞo QLb™t ytÞtofw{th** íÞtkÚte yn° ytÞo QLb{tk ¼t,e ytÔÞt y™u ËeÄwk [trh»t ÷uðt ,iÞth Út,t, Qtuðeyu ™t ..tze, "n{ýt ðth Au ,{thu ¼tu,tð÷ f{o ƒtfe Au, ,u ¼tu,ðe ..Ae [trh»t ÷uòu" yu{ Qtuðeyu fnuðt A,tk ™ {tLÞt y™u [trh»t ÷E ÷eÄwk; ,Útt f{tuo™u ,tuze ™t¾ðt fÃtuh ,... y™u fÃtuh [trh»t ..t÷™ fnðt ÷tøÞt.

ƒútñý ..whturn, nrh¼ÿ™u sL™ ËtÚtðe y™u sL™ {t,ç «íÞu Ëtus ytfr»toý Út,t ..Ae ðe,ht,™e {qŠ, òuðt {œe, ,tu òuE™u ™tåÞt. yu{™tk {tU{tkÚte WŒh,th Ëhe ..zât, 'ytu ! ytu ! fuðe ËwkQh ðe,ht,„™¼ne {qŠ, ! {qŠ, ..h fuE M»te, þt‹, ™þtÞtrŒ, Qezt ð¸uhu ht,-ì»»t™Wk fþwk r[ö s ™ńn, {qŠ, Mtü-..ýu Qtuð™e ðe,ht,„t s fne hne Au.' yt þt™t ..h WŒh,th ? fntu {qŠ,™tk ƒtÌtQbo™ ..Ae ytk,h-Qbo™{tk Q¸Þto. yu™tu yÚto '..ý rfntk yuf {œe òytu.' yÚtto,T ..hk,w «¼w ðÞtkf yufrŒ sy™u {œe òytu Atu' nrh¼ÿ ƒútñy™u yuðt {œe ,þt yÚtto,T yuðt MðY..™tk Qbo™ ÚtE {™™u s[e ,þt, {™™u „{e ,þt ™u {œe ,þt fu ..Ae «¼w rŒEÚte Aqçât s ™ńn !

ytðwk ftkE ƒÄt™u Qbo™ Út,wk ™Úte; þÞtøÞ¼ð, ytÞtofw{th, nrh¼ÿ ð¸uhu ftuEf yufrŒ™u s ÚttÞ Au su{tk «¼w yu{™u {œe ,þt ntuÞ. ,uÚte yn° ƒÌtwk, '..ý rfntk yuf {œe òytu' «¼w! {™ ,tu ,{u Qbo™ yt.e ½ýt ƒÄt™t ht³tu, **'..ý rfntk yuf {œe òytu'** ..hk,w {œtu Atu ftuEf™u.

yÚtðt ƒeòu yÚto

'rfntk' yux÷u 'ðÞtk ?' yu þçŒ «§ Ëq[ðu Au. yux÷u fu «¼w ! ,{u ƒÄt™u Qbo™ yt.e ƒÄt™t {™ ht³tu Atu. ..ý ðÞtk ftuE yuf™u yk,hÚte {œtu Atu ?

ðe,ht,, «¼w yk,hÚte {œu ,tu ,tu SðÙt»ttt{tk ðtýe rð[th ð,toð ðe,ht,™t Ët{u òuE òuE [t÷u; y™u yu ,tu fux÷t Wå[ftuxª™t ðtýe-rð[th-ð,toð ntuÞ ? ytðwk fux÷™u ?

yM,w, Qbo™ yt.e™u «¼w ! ,{u ftuEf™u s {œ,t ntu, Þt ftuE™u Þ ™ {œ,t ntu, ..hk,w

'÷÷[tðe ÷¾ ÷tuf™u ËtÚte Ëns ™ Útttytu.'

"hu @ÞtkË™út «¼w ! ÷t³tu ÷tuftu™u ,{u ÷÷[tðtu Atu fu, "ytðtu Qbo™ fhtu nwk ,{the ËtÚtu ÚtEþ" ..hk,w Ëns MðY¼tðÚte ftuE™t ËtÚte ™Úte Út,t."

frð yt yux÷t {txu fnu Au fu «¼w òu SðÙt»ttt{tk yt.ýt ËtÚte ÚttÞ ,tu ..qðuo fÌtwk ,u{ ðe,ht,, «¼w™e yt.ýt Qhufu Qhuf ðtýe-rð[th-ð,toð ..h AtÞt ..zu, y™u ,uÚte ,¥ðÚt¥t™u Ats,t ðtýe-rð[th-ð,toð [t÷u.

yt™u rðþu»t he,u rð[th,t ..nu÷tk yt.ýu shtf ..tAt sEyu.

'{™ ht³tu ,w{u Ëðð,ýtu'...™tu ƒeòu yÚto :

yu™u ƒeS he,u òuEyu ,tu frð fnu Au, '«¼w ! Ëð yux÷u fu y™uf ÷tuftu™wk ,{th{tk {™ ytðu Au, ™u ,{u yu{™t {™™u ,{thu fçsu ht³tu Atu, ..hk,w ,{u ðÞtk ftuE yuf™u {œu Atu ? yux÷u fu Qbo™ ðÞtk yt.tu Atu ? [t÷w ¼tÞtt{tk fnuðtÞ Au 'V÷týt ¼tE {™u {éÞt n,t' yux÷u ? ¼tE™t Qbo™ ÚttÞ n,t. yu{ «¼w™u fnuðtÞ fu ¼ð,u™tk {™™u ,{u Qbo™ ðÞtk yt.tu Atu ?' {™ «¼w{tk ,tu ,þwk, ..hk,w {™™u òu ..h{tí{t™Wk Qbo™ ÚttÞ, ,tu ,tu yu ¼Ôþ Qbo™Úte {™ Ë½t Qw¾ ¼q÷e òÞ. yhu !

{™ ™tþðk, ftÞt™u ¼q÷e™u yrð™tþe ytí{t{tk ÷e™ ÚtE òÞ !

swytu, ™t,fu,w.

s™{,tk yê{™tu ,... fh™th {nt™ ©tðf ™t,fu,w yufðth ..h{tí{t™e ..w»..òÞ fh,t n,t, ™u fhkrzÞt{tkÚte yufuf ..w».. ÷E r..ÄtE fu yt,¤{tk ,tuÕ,t n,t. yu{ýu «¼w{tk {™ htÏÞwk n,wk, ..hk,w nðu swytu fu yu{™t {™™u «¼wQbo™ Þt™u ..h{tí{tQbo™ fuðwkf ftÞt™u ¼q÷e™u ÚttÞ Au ! ..h{tí{t yu{™u fuðt {œe òÞ Au !

{™Úte ¼,ðt™{tk ÷e™ ƒ™u÷t ™t,fu,w™u ..w»..™t fhkrzÞt{tkÚte Aq.tÞu÷tu Ët.. fhzâtu. Ët..™wk rð»t [zðt ÷tøÞwk, ,tu {™ «¼w{tk htÏÞwk n,wk, «¼w™t fçsu n,wk, yu{tk «¼w {œe ,þt, yÚtto,T ..h{tí{-Qbo™ fhðt ÷tøÞt, Qbo™ ytuh ðÄtÞwO,... Þtð,T ðe,ht,, ..h{tí{t ËtÚtu y¼uŒ Qbo™ Út,tk ðe,ht,, ƒLÞt ! fuð¤t™ ..tBÞt !

«¼w r{÷™™tu Þt™u «¼w™t ytk,h Qbo™™tu ..tðh yt.ýt{tk ytðu, ,tu yt.ýu «¼w™u {éÞt, y™u «¼w yt.ý™u {éÞt fnuðtÞ. ™n° ,tu ¼,ðt™ {éÞt, ,u{™wk Qbo™ {éÞwk, ..ý ¾t÷e W.h W.hÚte Qbo™. ¾hwk yt Ë{òu fu,

¼,ðt™™u '{éÞwk' yux÷u ? {t»t Qt¾ðtk ™ńn, rfL,w s„™u ¼q÷e™u ¼,ðt™ ,hV {™ y™u ytk¾ òuzðt. s„, ™ ¼w÷tÞ ,tu ¼,ðt™ fnuðt™t {éÞt, ..hk,w ðtM,ðtk {éÞt ™ fnuðtÞ. {txu fÌtwk fu,

÷[tĕe ÷¾ ÷tuf™u, ËtÚte Ëns ™ Úttytu. «¼w yt.. Ctpo™ fÄt™u yt.tu Atu, ,útte «¼w {ê»t™k ytüt‰™ fÄt™u {¤u Au, ..hk,w «¼w ! su Ëusu Ëu÷tËÚte f™u yuõ»k Au yu yt.. ÷tuftu™t fu{ ËtÚte Út,t ™Úte ? yt{tk yt..™u fÞtu ¾[o ™Úte ÷t„tu fu fÞe {nu™, ™Úte ÷t„e; ËtÚte Útõt™k yt..™u Ëns-Ëu»tk ft{ Au.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૬,અંક-૪૩/૪૪,તા.૩૦-૭-૧૯૮૮

¼,ðt™ ºtý ¼wð™™t ™tÞf Au. ytðt ¼,ðt™ {¤ðt ..h yt.ýwk {™ «¼w ,hV ÷ÿ[tÞ Au, fu ytðt W¥t{ ..h{tí{t yt.ýt ËtÚte Útþu; ..ý «¼w yt.ýt ËtÚte f™,t ™Úte, ..çAtu fthý,

«§ : «¼w yt.ýt ËtÚte ™Úte yu{ fu{ fnuðtÞ ?

W¥th : Sðt™÷t°tt{tk «¼w òu ËtÚte ntuÞ, ,tu ,tu yt.ýt rð[th-ðtýe-ð,toð ðe,ht„™e AtÞtðt¤t ntuÞ.

y÷f, yt{tk Ctu»t ntuÞ ,tu yt.ýtu Au, yt.ý™u Ctpo™ fh,t ytðz,wk ™Úte. ¼,ðt™™tk Ctpo™ fhðt, yux÷u ‘«¼w yt.ý™u «u{ ý™u fhwýtÚte swyu Au,’ ,uõk Ctpo™ fhõk.

yt..ýu ¼,ðt™™u ,tu òuEyu Aeyu, ..ý ¼,ðt™ yt..ý™u swyu... ,u he,u ¼,ðt™™wk Ctpo™ fhðt™wk Au.

yuõk òu Ctpo™ fheyu fu «¼w ..tu,t™e [ûtw{tkÚte yt.ýe W.h «u{ ý™u fhwýt Atuze hÌtt Au, ,tu «¼w™t yu «u{ ý™u fhwýt™u ËtÚtof fhðt™wk yt.ý™u {™ ÚttÞ. f{X™t ÷tfzt™tu Ët.. Äh‡ýLÿ fu{ f™e ,Þtu ? ..ttofw{thu Ctpo™ ytÃÞwk, ,tu Ët.u Ctpo™ fÞto, yux÷u ¼,ðt™™e ytk¾{tkÚte ðhË,tu «u{ ý™u ðhË,e fhwýtðt¤e «¼w™e ™Sh Ët.u òuE. yuðe CÞt ý™u «u{ ¼hu÷e «¼w™e ™Sh òu™th Ët.u yu™u ËtÚtof fhe.

Ët.. «¼w™tu ËtÚt ÷E f{X ..h îu»t ¼çÛÞtu, ™u f¤,e ftÞt™tu ht„ ¼çÛÞtu. fðt ..h ntÞðtuÞ ¼çÛÞtu ý™u rCE¢EÉÞtÞto Môhu Ëk¼ÞtÞ,t ™ðfth{k°t™t @ðýu yuýu ¼thu ytüt‰™ {uÛÞwk. ïtk {tu, ytÛÞwk ,tu Äh‡ýLÿ ÚtÞtu.

Ëw,úeðSð f¤Úu «¼w™u ËtÚte f™tÔt :

htðý™t ð¼{tk ðt÷e™tu ™t™tu ¼tE Ëw,úeð n,tu ,u ..çþo ¼ðÚtk fÞtE n,tu. ykr,{ Ë[Þu hM,t™e ftsw{tk ..ztu z[ftk ÷u,tu n,tu. hM,t ..hÚte nðtu ÷tuftu ..Ëth Út,t n,t, ..ý ftuE™u yt z[ftk ¾t,t ¼çÛÞt, ,hMt fÞE™e ..ze ™ n,e. rfL,w yuf @tðf ¼tuzt ..h yu hM,uÚte ™ëfÞtu, ™u ,úyu fÞE™e Ët{u òuÞwk. ¼tuzt ..hÚte Íx ™e[u Q,he z[ftk ¾t,t fÞE ..tËu fuËe™u yu™u ,ŒT,Œ Môhu ™ðfth{k°t Ëk¼ÞtÔÞt. yuÚte fÞE™u ytüt‰™ {êÞwk. yu{tk fÞE™wk {tu, ÚtÞwk ,tu {he™u yus ™,h™t htð™tu ..w°t ÚtÞtu. |þe he,u ËëÄtu htð™tu ðthËËth? fntu, ‘™{tu yrhnk,tyk’ Ëtk¼Þ,tk ™t{r™Útu.u yrhnk,{tk {™ hÌtÞwk. ËtÚtu {hý™e ðÚE™t ¼q÷e yrhnk, ™t{™u ËtÚte f™tÔÞwk, yu™wk yt E™t{ {êÞwk.

ðÚE™t ¼q÷u ,tu s ðe,ht„™u ËtÚte f™tðtÞ. ™tþtk, ftÞt ..hÚte Qxtðe {™™u yrð™tþe ..h{tí{t{tk òuzðwk òuEyu.

htsfw{th 16/18 ð»tð™tu ÚtÞtu. ™u Vh,t Vh,t yt s s,tyu ytÔÞtu ™u yu™u Qnt.tun ÚtÞtu yu{tk fÞE™tu ..tu,t™u ..çþo¼ð ÞtCE ytÔÞtu. ..tu,t™u fÞE™t yð,thu ftuEfu ™ðfth{k°t Ëk¼ÞtÔÞtu n,tu ,u W.fthe ÞtCE ytÔÞtu. nðu ,u W.fthe™t ytðt sk,e W.fth™tu fŒ÷tu |þe he,u ðt¤ðtu ? ..nu÷wk ,tu yu W.fthe @tðf |þtuÄðtu s |þe he,u ?

..çþo¼ð™t W.fthe™u |þtuÄðt™e xuf™r™f :

,tu yu |þtuÄðt {tx« htsfw{thu ïttk s {tuxwk rs™{kr©h f™tÔÞwk, ý™u su he,u fÞE ,hefu ..ztu n,tu, ™u ftuE @tðf ¼tuzt ..hÚte Q,he su he,u ™ðfth {k°t Ëk¼ÞtÔðe hÌttu Au, ,u {ws™wk {tuxwk r[°t {kr©h{tk Cëðt÷ ..h f™tðtÔÞwk, ™u ïtk {tyE fuËtztu suÚte yt r[°t rðþu ftuE ftu÷e QX,u, yt ,tu {thwk s r[°t Au ,tu yu™u htsfw{th ..tËu ÷E ytðu.

W.fth™t fŒ÷t{tk

..u÷tu @tðf yufðth [ii»..rh.txe fhðt ™ëfÞtu rþu ™u ,úyu yt r[°t òuÞwk. ,u™u ,u ðt, ÞtCE ytðe fu ‘{h,t yuf fÞE™u {U ™ðfth {k°t Ëk¼Þtðe ytüt‰™ ytÃÞwk n,wk.’ ,u ftu÷e QXâtu fu ‘yntu ! yt ,tu {thwk s r[°t ! ..nuhu,ehu yu™u fÌtwk ,{™u htsfw{th Ëtnuf ÞtCE fhu Au, yu{ fre yu™u fw{th ..tËu ÷E ytÔÞtu. htsfw{th™u W.fthe @tðf {¤e ytÔÞt™tu yt™kŒ ÚtÞtu. htsfw{th @tðf™t ..„{tk ..ze „Þtu. “¼tE Ëtnuf ! ,{tht «,t.u yn{ htsfw{th ..Œ ..tBÞtu. sîÄ{o ™u ™ðfth-{k°t ..tBÞtu Awk. ÷tu yt ht©Þ ,{u ÷E ÷tu, {tht ..h W.fth fhtu. **y÷f, {™w»Þð ..{tzðt™t ,{tht W.fth™tu fŒ÷tu ðte |þfu yu{ ™Úte.”**

W.fth™t fŒ÷t{tk ht©Þ yt.u Au, ..ý ..u÷tu {nt™ @tðf fnu Au, ‘{U

fÞtu W.fth fÞtuo ™Úte. {U ,tu yuf @tðf ,hefu {thwk f,ôÞ fÔÞwk Au fu {h,t™u ™ðfth yt.ðtu. yu™tu fÞtu fŒ÷tu ÷uðt™tu ntuÞ ™rn. ðœe ¼h[f {ntlk¼ {nt.rh,ún y™u W,ú f»ttÞtu ¼hu±wk htûÞ {thu òuEyu ..ý ™rn. rfL,w yt.. Ëtht @tðf f™tu yuðe {the rð™kr, Au. su{ {h,t fœE™u ™ðfth{k°t ìtht ™t{ r™Útu.u yrhnk, ËtÚte ÚtÞt, ™u f[X™t ÷tfzt{tk f¤,t Ët..™u yu s «{týu ,u{s ðÄtht{tk ¼,ðt™ ..tüofw{th™tk Œþo™ ìtht «¼w ËtÚte ÚtÞt, ,tu ,u fÄt™wk WÍÚtt™ ÚtÞwk ! yu{ yt.ýu ¼,ðt™ ..tËu yt {t,eyu Aeyu '«¼w ! y{tht rŒ{tk yt.. y{tht ËtÚte Úttytu.'

yt {txu {krŒh{tk yt.ýu «¼w™tk Œþo™ fh,tk «¼w™e ytðe áÂü yt.ýt ..h ..z,e òuðt™e Au fu òýu «¼w yt.y™u ytk¾™t RþthtÚte ytüt˙ yt.e hÌtt Au fu, 'ò, mwk ,thu ËtÚte ÚtEþ.'

{wkfE [tu.txe™t xÙMxe ËwÄtfh¼tE™t r..,tS {rý¼tE ðfe÷ ŒtuhtËh{tk Œþo™u ytðu ìÞthu yufuf ¼,ðt™™e áÂü™u yt he,u Äthe Äthe™u òu,t fu ¼,ðt™™e ..tu,t™t ..h ™sh ..zu Au ™u ? yt he,u ¼,ðt™™e fhwýt{Þ áÂü™e Ík¾™t yt.ýu fhðt™e Au, y™u ytüt˙ {uðððt™wk Au fu, '«¼w yt.ýt ËtÚte f™ðt f[¢u Au.'

yt fÕ..™t™e ðt, Au, ..hk,w Ë[tux ft{ fhu Au. {txu ,tu fÌtwk, ½ih fUXt ..ý yu r,rh ,ðu hu, ¿tt™ rð{÷ Ëw¾ ..ðu hu' yÚtto,T ½hu fUXt fÕ..™t fhu fu, 'yt Ët{u s r,rhts Au,' y™u yu™t ,wý,t™ fhu yuðt fhu, yuðt fhu, fu fÕ..™tÚte yu{tk yuf,t™ ÚtE òÞ, "yu{tk yuf,t™" yux÷u fu yu™t ..h rËØ f™÷t y™k,t ..h{tú{t™e ËtÚtu yuf,t™ ÚtE òÞ. yt yuf,t™ þe he,u Útðt™wk? ,tu fu fÕ..™tÚte y™u yu™wk V¤ ðe,ht,,t y™u ¿tt™rð{¤ yÚtto,T fuð¤¿tt™ ,Útt rð{Ëw¾ yÚtto,T {tuût ytðe™u Œ¼wk hnu. ,wýËt,h™u þwk ÚtÞ÷wk ? [tuhe{tk ytX fLÞt™t ..trý,úný ð¾,u fÕ..™t{tk s [zu÷t fu òýu ÷ø™ ..,e ,Þt y™u nðu mwk ËËt,wnw ..tËu ËkÞ{ ÷ô Awk. ËkÞ{ ÷E™u òýu þtMºtt{ÞtË fhwk Awk... ,.. fhwk Awk... Þtð,T Ë{ið Þtu,{tk [zwk Awk... yu{ ¼tðt™t{tk [z,tk fuð¤¿tt™ ..tBÞt ! fÕ..™t þwk ft{ fhu ? ysf ,,sf™wk ! «ËÒt[ký htsŠ»tyu ™hËe fÕ..™t{tk XUX Ët,{e ™hf ËwÄe™tk f{o ftkaÞt ! ..ý ..Ae yu{ýu s Ëthe fÕ..™t, Ëthe ¼tðt™t [÷tðe ,tu ..htftctyu fuð¤¿tt™ ..tBÞt !

ht,, ¼hu s™ {™ hntu, ..ý r,nwk ft÷ ðiht,,
r[¥t ,wBtht hu Ë{wý™tu, ftuE ™ ..t{u hu ,t,,.@e @UÞtkË... 3

¼tðtÚto : nu «¼w ! yt.. ht,Úte ¼hu÷t ¼ó,s™tu™t ÓŒÞ{tk hntu Atu ¾ht, A,tk yt.. r°tft÷ (ËËtÞ) ™u {txu ðihtÞðt¤t Atu ! ¾h¾h ! yt..™t ÓŒÞ.e Ë{wý™tu ftuE ,t,, ..t{ðt™u Ë{Úto ™Úte.

rððu[™ : nu «¼w ! ¼ó,tu™t {™ yt..™e W.h ht,ðt¤t Au. ,u fÄt ¼ó,tu™t ht,, ¼hu÷t {™{tk yt.. ðËtu Atu. A,tk ..ý ytùÞo Au fu yt.. °týu ft¤- ¼q, ¼rð»Þ y™u ð,o{t™- yu fÄe yðMÚtt{tk yt.. ðiht,e Atu. ¼ó,™t ht,¼to rŒ{tk hntu Atu y™u A,tk sht ..ý ÷tu.t,t ™Úte, ¼ó, ..h ÷uþ{t°t ht,, fh,t ™Úte yt.. ytðt {ntðiht,e Atu. ¼ó,tu yu ËËtÞ™u {txu yt..™u ..tu,t™tk rŒ{tk htÏÞt Au, A,tk yt.. ÷uþ ..ý ÷u.t,t ™Úte yu yt..™tu {ntðihtÞ Ë[ðu Au.

ht,, ¼hu s™ {™ hntu - «¼w fuðe¿tt™Úte swyu Au fu ¼ó,÷tuftu «¼w™u ht,Úte ¾of ÞtŒ fhu Au. ÷tuftu™t rŒ{tk «¼w ¼Âõ,ht,Úte ðËu÷t Au. Ë{rf,-áÂü yËkÏÞ $Ýtu-ŒuÐtu y™u ð,o{t™{tk 20 y/s {wr™ytu y™u yfòu @tðf-@tðft™t rŒ{tk ¼Âõ,ht,Úte «¼w hnu÷t Au. A,tk ytùÞo yu Au fu «¼w ðe,ht,, fLÞt hnu Au, rðhõ, Au; ,uÚte «¼w™t rŒ{tk ¼ó, ..h ht,, ™Úte, r°tnwkft¤ Þt™u ËËtft¤ «¼w™u ðihtÞ Au. ,,ti,{Môt{e ðeh «¼w™u 'ðeh-ðeh' s.u Au, A,tk «¼w™u ,,ti,{ {txu 'yt {thtu ,,ti,{-{thtu ,,ti,{'- yu{ Út,wk ™Úte. «¼w ! yt..™wk ™t{ hx,tu hx,tu ftuE yt..™t þhýu ytðu, A,tk yu{tk yt.. "™htu ðt fwkshtu ðt"™e su{ WŒtËe™ hntu Atu. yu{tk ðœe, yt.. ¼ó,ðtË÷ ,tu Atu s. ¼ó, ..h ðtËÕÞðt¤wk y™u yt{ s,, «íÞu WŒtËe™ yt yt..™wk r[¥t fuðwkf ,n™ Au ! yu™tu ,t,, {tuxtk Þtu,es™™u ..ý {¤,tu ™Úte.

..ý r,nwk ft÷ ðihtÞ: ht,¼to ¼ó,™t r[¥t{tk hnu÷t A,tk yt..™u °týuft÷ ßÕ÷k, ðihtÞ hnu Au. yt fux÷wk ytùÞo fhuðtÞ ?

«§ : r°tft¤ ðihtÞ þe he,u ? ¼q,ft¤ ,tu ðe,e ,Þtu, yu{tk, ytÞthu ðihtÞ þe he,u?

WÄth : (1) yu™e yuf ½x™t yt he,u, fu °týuÞ ft¤™t ¼ó,tu ..h ht,, ™rn yu{tk, ¼q,ft¤™t ¼ó, yux÷u ¼q,ft¤{tk su yrhnk,™t ht,e ÚtÞt yu{ýu "™{tu rsýtýk'- "™{tu yrhnk,týk'Úte ™{Mfth fh,tk yu ¼rð»Þ™t ..h yÚtto,T ð,o{t™™t yrhnk, ..h ..ý fnw{t™-ht,ðt¤t f™u÷t. yu ¼ó,tu ..h

..ý «¼w ! yt..™u ht,, ™m, yu{ ¼q,ft¤ yk,u ..ý yt..™u ðiht¤Þ. yÚtðt

(2) ¼q,ft¤{tk ðiht,e yux÷u fu «¼wyu ..tu,u Ëk˜thft¤{tk ¼q,ft¤™e su ðM,w™t ht,, ffu÷t, ,u™u ..ý nðu ð,o{t™{tk nuÞ „ýe ðiht¤Þ™t rð»tÞ ƒ,tÔt Au. yu áÂùyu ¼q,ft¤ ..h ..ý ðiht,e,

yt{ ¼q,-¼rð»Þ-ð,o{t™ ºtýu ft¤{tk «¼w ! yt.. ¼õ,tu ..h rðhõ, Atu. ßÞthu, ¼õ,tu yt..™u ..tu,t™t ht,¼Þto r[¥t{tk ht¾u Au. yt fux÷wk yùÞo Au ! «e, yhË.hË ntuÞ, A,tk yna **yuf÷t ¼õ,{tk «e, Au, ™u ¼,ðt™{tk «e, ™m !**

¼,ðt™™tu ¼õ, ..h fu{ ht,, ™m ?

«§ : ¼,ðt™u þwk òuÞwk ntu fu yu{™u ht,e ¼õ, ..h ht,, ™ma ?

W¥th : (1) «¼w òu,t ntuÞ fu ¼õ,™u yiÞthu ht,, Au, ..hk,w ..Ae ftk fËtuxe ytðtk ht,, ¼q÷e þu, Þt fËtuxe ..th ffe ðe,ht,, Útþu iÞtk ht,hm, Útþu. ƒk™u ÂMÚtr,{tk ¼õ,{tk ht,, xfðt™tu ™Úte, yux÷u ytðt yÂMÚth ™tþðk, ht,™e Ët{u ht,, þtu ffðtu ?

(2) ðœe «¼w sz y™u [u,™ ..h™t y™k,t ..÷xt,t ..Þtu¤Þtu òu,t ntuÞ, iÞtk yuftË ..Þtu¤Þ ..h þwk ft{ ffu ? «¼w swyu Au fu yt ƒÄtu ht,, ..ý ƒË÷t,tu Au. ht,™wk fthý Vhþu ,tu ftÞo Vhðt™wk Au, ..Ae ft{[÷tW yuf ..Þtu¤Þ ..h ÂMÚth ÚtE sE ht,, ffðt{tk fþwk znt.ý ™Úte.

(3) ðœe «¼w yu{ ..ý òu,t ntuÞ fu, ‘nwk ¼õ, ..h ht,, ffeþ ,tu ¼õ, yt,¤ ™na ðÄu,’ {txu ¼õ,™t ™tþðk, ht,, ..h ht,, ™na ffðt îtht «¼w ¼õ,™t ht,™u yt,¤ ðÄtðt ŒE, ðe,ht,, ..h ÂMÚth ht,, ƒ™ðt Œu Au. su{fu,

htS{,e ..h ht,, ™na ffe™u ™ur{™tÚt «¼wyu htS{,e™t ht,™u ÂMÚth ht,, ƒ™tÔÞtu ! yux÷u «¼w™u fuð¿tt™ Út,tk htS{,e yu{™e ..tËu Œeûtt ÷E ðe,ht,, ..h™t þwØ ht,Úte f[o ¾tðe {tuût ..tBÞt, y™u iÞtk {tuût{tk htS{,e ¼,ðt™™t, ™u ¼,ðt™ htS{,e™t, y™k, ..Þtu¤Þtu òuÞt s ffu Au. ‘yuf hËu ƒunwk «e, ÚtE, ,tu fëŠ, ¢tuz ,ðtýe.’ ffð ¿tt™rð{¤Ëoqrh ffu Au, **‘yu{ yuftk,e «e, su ™h fhþu, ,u ¼õËt,h ,hþu.’**

¼õ,tu yt..™t ..h ht,, ffu Au. ht,Úte ¼õ,tu yt..™u {™{tk ht¾u Au, A,tk yt.. rºtft÷ ht,, ™Úte ffh,tk yu fu{ ƒ™e þfu ? Œw™Þt{tk ,tu Œ¾¾Þ Au fu ht,, yÞtuÞ ÚttÞ Au. yt..™wk yt rðhõ..ýwk yùÞos™f Au, fu{fu yt{ rºtft÷ rðht,e A,tk ht,e ¼õ,tu™u yt..™e ..tËu ht¾tu Atu. „ti,{Mðt{eyu ðeh

¼,ðt™ ..h™t ht,Úte 30-30 ðhË Ëw¼e ¼,ðt™™e ËtÚtu s hnuðt™wk htËÞwk. „ýh ..wkzheftMðt{e Ëx÷Œtð ¼,ðt™ ËtÚtu yuf ÷t¾ ..qðo ð»ttuo hÌtt. ËtÄwytu-ËtæðeytU «¼w ..tËu fux÷wkÞ hÌtt. ©tðf ©trðftytu yðth™ðth «¼w™tk ..Ë÷tk Ëuð,t hÌtt, ytx÷wk A,tk yu „ti,{ „ýh yu ..wkzhef „ýh ..h «¼w™u shtÞ ht,, ™ hÌttu, „ti,{ «¼w ..h ht,, ffe ffe™u ,qe {Þto ™u „tuþtu¤tu îu»t ffe ffe ƒhftE ÚtÞtu A,tk «¼w™tu „tuþtu¤t ..h îu»t ™m ,u{ „ti,{ ..h ht,, ™m. fuðwk yÆ¼wk ! yt ,u fuðwkf yt..™wk r[¥t !

ytðt yt..™t r[¥t-Ë{wÿ™tu ftuE ..th ..t{e þfu ,u{ ™Úte. ..ý A,tk ¼õ,tu «¼w ..h ht,, fhuo s òÞ Au ! ..hk,w {tht suðt ..t{h™u yt {w÷fu÷ Au fu rðht,e «¼w ..h ht,, fhuo òÒ. {thu ,tu Ët{uÚte ht,™e y.ûtt hnu Au. ¼,ðt™ ..tËuÚte ht,™tu heË.tuË sðtƒ {¤,tu ™Úte. ,uÚte {tht suðt ¼õ,s™ yftÞ Au y™u ,u yft{ý{tk ƒtu÷u Au fu,-

yuðt þwk r[¥t {urÔÞwk, furÔÞwk ..nu÷t ™ ftkE,

Ëuðf r™..x yƒqÍ Au, r™ðonuþtu ,w{u ËtkE...4

¼tðtÚto : ytðt ðiht,eðe,ht,e «¼w ËtÚtu {U r[¥t ,tu {urÔÞwk, «e, ,tu ffe, ..hk,w ..nu÷Úte r[¥t™u „Þth ™ fhwO, furÔÞwk ™na (fu «¼w ,tu ht,, ffðt™t ™Úte yux÷u {thu yuf „h™tu s ht,, ffðt™tu hmþu. yux÷u nðu {wkÍðý Au fu ht,, fu{ ™¼tððtu ?) A,tk yt Ëuðf „Æ™ (ËÕtuÚtt) yƒqÍ Au, ¼turÞtu y¼ý Au, {txu nu «¼w ! yt.. Œt ffe yu™u ™¼tðe ÷uþtu.

rðõu[™ : «¼w ..h ¼õ,u ht,, fÞtuo ,u ËŠ™u ffu÷tu, fu yt.ýu «¼w ..h ht,, ffeyu, ,tu «¼w yt.y™u yt.ýt ffe™u ht¾þu. ..ý «¼w ðe,ht,, Au. {ntðiht,e Au. yux÷u ftuE ..ý ¼õ,™u ..tu,t™t ffe ht¾,t ™Úte. yt ðt,™e òu {™u ..nu÷Úte s ¾çh ntu, ,tu ytðt r™ht,e «¼w™e ËtÚtu r[¥t fu{ {urðwk yu þe¾e ÷u,, ËŠ™u yt,¤ [t÷, fu, ‘«¼w ..h M™n ffðtu Au ? ,tu yuf..ûte-yuf,h™e ffðt™tu Au.’ ..nu÷Úte {U {tht {™™u yt he,u furÔÞwk ™na fu, “«¼w {tht ..h ¼÷u ht,, ™ ht¾u, ,tu Þ {thu ,tu «¼w ..h ht,, ht¾ðt™tu s Au.” ..nu÷Úte yt he,u {™™u furÔÞwk ntu,, ,tu nðu su yƒt{ý ÚttÞ Au fu, ‘nwk «¼w «¼w ffwk ™u «¼w {tht Ët{wk ..ý ™ swyu ? nËe™u ƒtu÷u ..ý ™na ?’ òu ..nu÷Úte s rð[tÞtO ntu, ,tu yt ..rhÂMÚtr, ™ ytð,. A,tk nðu yƒqÍ Ëuðfu rð[tÞto ð,h yt..™t ..h™t M™n{tk ÍwftÔÞwk Au ,tu yt.. ,u™t M™n™tu r™¼tð fhþu. {txu fËtwk

“ËuÕf r™..x yf[qÍ Au, r™õorþtu ,w{u ËtkE !”

yÚtto,T mwk fkxtoe sE yt..™t ..h™u M™Ún Atuze ™ Gê, yuõwk fhÙu. frÕ «¼w™u ‘{tht M™Ún™u r™¾tÕ fhÙu’ yu{ fu{ fnu Au ? yux÷t s {txu fu frÕ™u ÷t,µ Au fu W¼Þ ..tÂûtf M™Ún fhÕt™u xuõtÞu÷wk {thwk {™ Õe,ht,, «¼w ,hÚte M™Ún {¤Õt™wk ™ Gu¾t,tk, h¾u ! Õe,ht,, «¼w ..h™u ht,, ,w{tÕe ™ Gu ?

«§ : ,tu frÕ þwk {tkzÕt¤ ™ fhu fu Õe,ht,, ,tu M™Ún ™Úte fh,t, ,tu ½÷u {thu Õe,ht,, ..hÚte ht,, s,tu hnu ?

WÀth : ™t, Õe,ht,, ..h ht,, fÞto rÕ™t [t÷u yu{ ™Úte; fu{ fu,

Gw™Þt™t MÕtÚteo Ëht,e {tyËtu ..hÚte ht,, nxtÕõt, yt «f¤ W.tÞ Au fu Õe,ht,, ..h ht,, fhÕtu.

Õe,ht,, ..h ht,Úte GwLÞÕe ht,, fu{ {exu ?

«§ : Õe,ht,, ¼,Õt™ ..h ht,, fhÕtÚte Ëht,e GuÕÕGuÕe™t fu GwLÞÕe sz [u,™™t ht,, fu{ {exu ?

WÀth : yÚt™wk fthý, (1) ..nu÷wk yu ,.tÕt suõwk Au, fu Õe,ht,, ¼,Õt™ ..h ht,, þt {txu ÚttÞ ? y™u fuÕe he,u ÚttÞ? Õe,ht,, ¼,Õt™ ..h ht,, yux÷t {txu fhÕt™u fu yu{ýu yt.y™u yt¿{t™e ytu¤¾ y™u Ä{o™u «ftþ ytÃÞu Au. yu™tÚte yt.ýu y™k,tftuÚte [t÷e ytÕu÷e y™k,t ½Õtu™e ..hk.ht™u r..Atýe ÷E nÕu yu™u yk, ÷tÕe þfeyu Aeyu. (2) feS Õt, yu Au, fu yt.ýwk r[¥t fnth rÕ»tÞu{tk fu{ ½xõt fhu Au ? Gt..,. ô{h{tk ytÕe ,þu÷t Þwõt™™u òu ..hÕt fLÞt ™Úte {¤,e y™u ÕtË‡™t,u ,eÕú WŒÞ Au, ,tu yu þwk fhu ? fÄt ftkE yuÕt ËGt[th y™u ..hM»te-ìÞt,™e {-{,tÕt¤t ™Úte ntu,t; yux÷u ..hM»teyu{tk ½xõt fhÕt™u {tuxtu Ëk¼Õ. yux÷t {txu ,tu rþü ..whw»ttu™u yt Ôþõnth Au fu ô{h{tk ytÕ÷t òu [trh»t ÷uÕt™t ÕtÞtuÕõ÷tË¼tÕtuÕ÷tËÕt¤t ™Úte, ,tu yu{™u «t{trýf ÷Âô™rÕrÄÚte Ë{t™ fw¤ þe÷Õt¤t y™u r¼L™ ,tu»tÕt¤t ËtÚtu òuze Gtu. fu{ yt rþü Ôþõnth ? fntu, yux÷t s {txu fu ..wÏ, Õ÷Õt¤t ËGt[th Ët[Õu, y™u Gwht[th{tk ™ ½ÈztE òÞ. fË, yu «{týu òu yt.ýwk r[¥t Õe,ht,, ËtÚtu ,tuXe sÕt GEyu, ,tu yu feò ºteò GuÕÕGuÕ,t{tk ,tu ½ÈztÞ s ™n, ™u ÕÄth{tk ËtkËtrhf rÕ»tÞu{tk ..ý yu ,uÕt ykÄ ytËõ, f™u ™n. Õe,ht,, ¼,Õt™™e Ët[e ytu¤¾.¢þof Õe,ht,,™e {tÞt ÷t,e òÞ, ,tu yu™tu yt «¼tÕ Au fu r{ÚÞt GuÕe GuÕ,t ,hV shtÞ ytf»tto ™n, ™u ykÄ rÕ»tÞtËÂõ, {xe òÞ.

Gw™Þt™t ..GuÚttuo SÕ™u fu{ ykÄ f™tÕe ,týu Au ? fntu, Õe,ht,™e ËtÚtu™t M™Ún{tk ¾t{e Au {txu.

yt fÄe ytkÄ¤e ytËÂõ,-ytf»toýtu nxtÕõe ntuÞ, ,tu Õe,ht,, ..h áZ ¼thu ht,,-M™Ún-fnw{t™ Q¼t fhtu. ..Ae ìÞtk {™™u Úttþu fu, ‘{tht Õe,ht,, ¼,Õt™™e ¾t,h {thu yuÕt fkÄ sz ht,, ™n fhÕt™t. Gt..,. rs™..oò fh,tk n,t, ™u þhehu Ët{tLÞ ¾ýs ytÕe, ,tu ¼,Õt™ ¾t,h ,u ¾ýÕt™e ™nª, ..ý Ën™ fhÕt™e. ftW‹Ëøo,, fh,tk ..,µ {åAh [tUÃtu, ,tu rÕ[thÕt™wk fu ‘ftkE ÕtkÄtu ™nª. ftx ftx {åAh ! ftx, ,wk ftkxu yu{ {tht f{o fxu.’ ¼,Õt™ ..h™t M™Ún™t rÕ[thu ËtÄ™t{tk ÂÚth hnuÕtÞ. {txu s ..u÷t þuX™e Õt, ytÕu Au ™u ? fu,

ht,™t þuX **Ët{trÞf{tk** n,t, ™u MÕtÞtÞ ÷,tÔtu n,tu, ™u ½h{tk [tuh ..uXt. [tuh ,t¤t ¾ëztÕu Au, ™u ¾tu÷Õt «Þì™ fhu Au. þuX Õe,ht,, ¼,Õt™ ..h ht,Õt¤t, ,u rÕ[thu Au, ‘{tht ¼,Õt™™wk fnu÷wk Ët{trÞf yu™e «r,¿tt ™ ¼tk,µ {txu ytk¾ fkÄ fhwk sÚte aÞt™ feõu ™ òÞ; yu{ fhe ytk¾ {ª[e, y™u ,t¤t ,tuzÕt™u yÕts ™ ytÕu ,u {txu {tuxuÚte ™ðfth{k»t™wk Wå[thý [÷tÔÞwk. ™ðfth {tuxuÚte ftu÷Õt ÷tÞt, ‘{tht «¼w™wk Ët{trÞf ™ ¼tk,tu’ fux÷tu fÄtu «¼w«u{ ! ..Ae ,tu ™ðfth{k»t Ëtk¼¤,tk [tuhtu ‘yt ÕtÞtkf Ëtk¼¤Þwk Au ? ÕtÞtk Ëtk¼¤Þwk ? ÕtÞtk Ëtk¼¤Þwk ?’... yu{ rÕ[th{tk [zât; òr,M{hý ¿tt™ ÚtÞwk. ..qÕo™t s™{-s™{{tk ..t¤u÷wk ËtÄw.ýwk ÞtG ytÔÞwk. ..ý ìÞtk ËkÞ{..t÷™{tk rÕhtÄ™t fhe n,e yu ÞtG ytÔÞwk. ..M,tÕtu ÚtÞtu ‘ntÞ ! rÕhtÄ™tÚte yìÞthu [tuh fLÞt ! Õe,ht,, ¼,Õt™ ..h™tu «u{ ¼qÕtÞt, ,tu yÄ{ rÕhtÄ™t{tk ..zât !’

[tuh rÕ[th{tk [zât fu ‘ËtÄw.ýt{tk ,tu yuf Ë¤e ..ý ..qÂât Õ,h ÷uÕt™ ™nª, ™u yrª {tue [tuheyu{tk Vâtt ?’ [tue™ ,,tuÍtht ..t..{tk ftu™e ¾t,h òuztÞt ? ftu™u ..iËt òuEyu {txu þwk yt ftu ¾t,h ..t.. ? RrLÿÞtu ¾t,h ..t.. ? ynkíÕ ¾t,h ..t.. ?” yt{ rÕ[th{tk ynkíÕ ,q¢âwk, s,,,™e ytËÂõ, Aqxe ,E fu, ‘ÕtÞtk mwk Ë,T r[Gt™kGE yY.e ytí{t ? ™u ÕtÞtk yt sz ftÞt-{tÞt ¾t,h ™..tõx ÄkÄt ?... fË, yt{ ytËÂõ,{t»t Aqxe s,tk [tuhtu y™tËõ, Þtu,,{tk [ze þwõ÷ aÞt™{tk ÷e™ fLÞt ! yt,¤ ÕÄ,tk fuÕ¤¿tt™ ..tBÞt ! ìÞthu mw þtnwfth þuX™wk ,tu Ët{trÞf [t÷u Au. þwØ ËtÄ™t fhÕe ntuÞ ,tu ¼,Õt™ ..h™t ht,Úte s,,™wk ¼q÷e™u yu ËtÄ™t fhÕe òuEyu. «¼w ËtÚtu ytÕe yuftk,e «e, yt.ýu fhÕt™e Au.

ytÕe yuftk,e yuf ..ûtÞ «e, fu{ fhÕe, yu ËÕt÷ Au; frÕ fnu Au

‘«¼w ! yuf ..ûteÞ ‹e,™k r[¥t {U fuÛÔwk ™Úte, ..hk,w yt ,{thtu Ëuðf yÞtk, yfqÍ Au, yu{ Ë{S™u {™u Ëuðf ,hefu ™¼tðe ÷uptu.’

r™ht,e þwk hu rf{ r{÷u ? ..ý {¤ðt™tu yuftk,,

ðt[f Ëþ fnu {ws r{Õtu, ¼Ãõ,yu ft{ý ,k,.©e @uÞtkË 5

¼tðtÚto : (÷tuftu fÚt[fnu, ‘ht,e yuðt y{thu) r™ht,e Þt™u ðe,ht,, ¼,ðt™e Ëtútu þe he,u {u¤ {¤e þfu ?’ ..ý frð ðt[f Ëþ fnu Au fu, ‘{™u ,tu ¼Ãõ,™t ft{ý™t ,kºt-‹Þtu,, ðzu «¼w Ëtútu yuftk,{tk {¤ðt™tu {tuftu {¤e ,Þtu Au.’

rððu[™ : ht,, rð™t«t «¼w Ëtútu ht,e yuðt yt.ýtúte òuztÞu÷t fu{ hme þftÞ ? ,tí..Þo, ht,e yuðt yt.ýu ðiht,e «¼w™u þe he,u {¤e þfeyu ? ..ý {™u «¼w Ëtútu {¤ðt™tu yuftk, yðËh {¤e ,Þtu Au. fuðe he,u ? ,tu fu ‘¼õ,u ft{ý ,k,;’ ,k, yux÷u ,kºtþtMºt; {U ¼Ãõ,Y.e ft{ý™tk þt†™tu W.Þtu,, htÏÞtu Au, ™u yt ft{ý™k þt† yuðwk Au fu yu™tÚte yð-Þ yt.. {™u {¤ptu.

¼Ãõ, yu {tuxwk ft{ý Au. ¼Ãõ, îtht rð™Þhí™u Þw,«Ät™ yuðt ..ý fh÷fËqrh {ntht‹™u Þ ytf»teo ÷eÄu÷t.

‘ðe,ht,, ..h ¼Ãõ,¼tð,’ yux÷u ðe,ht,, «¼w ..h yx÷ rððtÚtË fu, ‘¼,ðt™ ..h {the ¼Ãõ, Au ,tu rðÎ™tu-ytV,-yk,htÞtu ™u ÚtE sðt™t ..Ae {™u ®[,t þt™e ?’ yux÷u ¼,ðt™ ..h rððtÚtË ht¾e yt.ýu r™®u, ƒ™ðt™k Au. @e.t¤ yt rððtÚtËu s r™®u, n,t. ,tu ðnty™t Íhw¼u ƒuXu÷t yu Äð÷™t «.k[Úte Íhw¾tu ™e[u ™{e s,tk ..zât Ë{wÿ{tk ! ,tu ..ý @e.t¤™u þe ®[,t Au, su™e ..tËu rËØ[¢ Au ? @e.t¤u ..tu,t™tu ƒÄtu fuË rËØ[¢ ¼,ðt™™u ËtU.e Œe÷u÷tu; ..Ae yu r™®u, ntuÞ yu{tk þe ™ðtE ? su{ fu {tuxt Ëtht ytirVËh™e nqkV™t fthýu f÷tfo ffe ®[,t fh,tu ™Úte. Ëthe R©™..,t÷{tk Œhe Œt¾÷ ÚtE ftuE Ëtht ztìõxh™u ..tu,t™tu fuË ËtU.e r™®u, ƒ™e òÞ Au, ,u{ «¼w™u yt.ýu yt.ýtu fuË ËtU.e™u r™®u, ÚtE sðt™k Au. ‘«¼w ..h™e ¼Ãõ,™t «,t.u ƒÄwk Ëthwk s Útðt™k Au,’ yuðtu «ƒ¤ rððtÚtË Q¼tu fhtu; y™u yu {txu «¼w ..h ¼Ãõ,¼tð ¾qf ðÄthtu. yu yt M,ð™™tu Ëth Au.

«¼w ¼÷u r™ht,e; ..hk,w «¼w ..h ‹er,-¼Ãõ, fuÞðt yt.ýu Mð,kºt Aeyu; yt.ýu sux÷e ¼Ãõ, fhðe ntuÞ yux÷e fhe þfeyu. y™u

yu ‹er,-¼Ãõ, yu ðe,ht,, «¼w™u yt.ýt rŒ÷{tk ƒtkÄðt {txu™e Ëtkf¤ Au; Þt rŒ÷™u ðe,ht,, «¼w{tk ƒtkÄe Œuðt {txu™e Ëtkf¤ «¼w ..h ‹er,-¼Ãõ, Au.

«¼w Ëtútu yt.ýu ƒkÄtEyu, yu ðe,ht,, «¼w™u {¤ðt ƒht/h Au. ‹er,-¼Ãõ, rð™t«k ƒÄwk ™ft{k, ƒÄwk ÷wÏ¾wk. yu rð™t ftuE fnu, ‘nwk «¼w™wk yuftL,{tk aÞt™ fhwk Awk, «¼w™u rŒ÷{tk MÚttu.wk Awk,’’ ,tu yu ¾tu÷e {™’{™t{{wk Au. yu{ ftuE Q¤¤,e ‹er,-¼Ãõ, rð™t «¼w yt.ýt rŒ÷{tk Ëk,e™ MÚtt™ ..t{u ™rn. yt.ý™u «¼w™wk r{÷™ ™Úte, yux÷u ,tu yt.ý™u ,wåA ,wåA ŒwLÞðe ƒtƒ,tu yk,u htuŒýtk htu,tk ytðzu Au. {ntË,eyu™tk Sð™ swytu, yu{™u fuðe fuðe ,k¼eh ytV,tu ytðe ? A,tk yu htuŒýtk htu,e ™Úte ƒuXe. fu{ ðthw ? rŒ÷{tk ðe,ht,, «¼w ..h ‹er,-¼Ãõ,Úte «¼w Ëtútu r{÷™ fhu÷wk n,wk; ..Ae rŒ÷™u Äh.,, fu ‘{™u «¼w {¤t Au, {tht yk,h{tk «¼w ðMÞt Au; {thu sz™e ¾t{e™t þt htuŒýtk ?’

(Ër, @e @uÞtkË™tÚt rs™ M,ð™ rððu[™t)

‘‘દિવ્ય-દર્શન’’-‘‘પ્રવચન મહોદધિ’’ વર્ષ-૩૯,અંક-૨૧,તા.૨-૨-૧૯૯૧

©e ðtËw.qßÞ rs™ M,ð™-12

Ëtrnƒt ,w{u ftkE ft{ý feÄwk, r[¥tzwk y{thwk [tuhe÷eÄwk;
Ëtru/ft ðtËw.qßÞ rsykŒt, {tur™t ðtËw.qßÞ rsykŒt;
y{u ..ý ,w{þwk ft{ý fh}wk ¼õ,u ,úne {™-½h{tk Äh}wk.Ët.1
{™½h{tk Äh}Þt, yt½h þtu¼t, Œt¾, r™¾Þ hnuptu rÚth Útu¼t.
{™-ðiftwkX ykfwrX, ¼õ,u, Þtu,e ¼t,u y™¼ð Þwõ,u. Ëtru/ft...2
‘õ÷upu ðtrË, {™ ËkËth, õ÷up hrn, {™ ,u ¼ð..th,
òu rð}wØ {™-½h ,w{u ytÔÞt, «¼w ,tu yu ™ðr™rÄÉÄØ ..tÞt. 3
‘Ët, hts y¤,,t sE ƒuXt, ..ý ¼,,u y{ {™{tkne ..uXt.’
‘y¤,t™u ð¤aÞt su hnuðwk, ,u ¼tyt ¾z¼z Œw:¾ Ënuðwk.’ 4.
‘aÞt,t-aÞuÞ-aÞt™ ,wý yufu, ¼uŒ AuŒ fh}wk nðu xufu’
¾eh-™eh ..hu ,w{þwk r{÷þwk,ðt[f Ëþ fnu nusu n¤þwk, ...5

@e ðtËw.ÇßÞ rs™ M,ð™-rðõu[™t-12

Ëtrnft ,w{u ftkE ft{ý feÄwk, r[¥tzwk y{thwk [tuhe÷eÄwk;
Ëtruft ðtËw.ÇßÞ rsÞkÎt, {tun™t ðtËw.ÇßÞ rsÞkÎt;
y{u ..ý ,w{bwk ft{ý fhbwk ¼õ,u ,úne {™÷ñh{tk Ähbwk. Ët.1

rðõu[™ : {ht™ W.fthe {ntu.taÞtÞ @e Þþturðsþs {. Ëtrnuftu M,ð™ [tuðeËe Þt™u 24 ¼,ðt™™tk M,ð™tu f™tÕÞt Au. 11 {t ¼,ðt™™tk M,ð™{tk AõÕu fÌtwk fu, 'r™ht,þbwk hu rf{ r{÷u?' ðe,ht,, Ëtúru r{÷t™ fu{ Útt? ..ý frð fnu Au, '{thu r{÷™ ÚtE ,Þwk !' fuðe he,u ? ,u fu, ¼õ,u ft{ý ,k,' ,k, yux÷u ,kºt Þt™u þt†, ¼Äõ,™tk ,kºtúte þt†úte r{÷™ ÚtÞwk. yu þtMºtu ft{ý fnu Au, {txu yuðt ft{ý þt†úte yu ¼Äõ,™Wk ft{ý fhðt™tk þt†™t ytÄthu ¼,ðt™™Wk r{÷™ ÚtÞwk. yt.ýu ,u r{÷t™ fÞwO, ..ý ¼,ðt™u ftkE fÞwO fu ™rn? yu™tu sðtf 12{t ¼,ðt™ ðtËw.ÇßÞ Mðt{e™t Mõ,™{tk fnu Au -

"Mðtr{ ! ,w{u ftkE ft{ý feÄwk, r[¥tzwk y{thwk [tuhe ÷eÄwk."

¼,ð™T ! y{u ,tu ft{ý fh,tk fheyu, ..ý ru Mðt{e ! ,{u s «Út{ ft{ý yuðwk fÞwO fu ft{ý fhe™u y{thwk **{™ [tuhe ÷eÄwk. {™ yt..÷E ,Þt, yux÷u y{u {™ rð™t™t Ëq™[q™ ÚtE ,Þt.** yux÷u feò fÄt rð»tÞtu{tk-ft{{tk Þtð,T ¾t™..t™{tk fÄu y{u {™ ð,h™t ÚtE ,Þt, fthý fu {tht {™™tu yt.u fçòu fÞtuo. {tht {™ ..h yt.™tu ðÕw [t÷u Au, {™ yt.™e ..tA¤ ½u{wk; {™™u yt.™Wk ½u{wk ÷tðwk Au. su{fu rð»t-rð»t™u ..hM.h™Wk ½u{wk ÷t,u Au.

¼,ðt™™e Ëtúu «er, fhðe yux÷u ?

"feò fÄtk ft{tu nS {™ ð,h™tk ÚttÞ, ..ý «¼w™e M{[r,-M,wr,-¼Äõ, {™..ÇþÞf Útðtk òuEyu."

{txu s fÌtwk Au 'rsntk ht{, r,ntk ™rn ft{' su {™{tk ht{ Au iÞtk ft{™Útte hne þf,tu. yux÷u sU™Wk {™ ht{{tk Au, ,U™Wk {™ ft{ðtË™t{tk ™Útte. '{™ ht{{tk Au,' yux÷u fu ht{u ft{ý fÞwO Au fu {™ yu{™t{tk sE fUXwk. ¼,ðt™u ft{ý fÞwO' yu{ frð™Wk fÌtwk fheyu Aeyu; ,u Ëðt÷ yu Au fu þwk «¼w™Wk ¾h¾h yu ft{ý yt.ýu Mðefthe÷wO Au¾hwk ? yu Mðefthe÷wO iÞthu fnuðtÞ fu s,,™e [eòu yt..ýwk {™ [tuhe ÷u yu™t fŒ÷u, nðu ¼,ðt™ yt..ýwk {™ [tuhe ÷u,t ntuÞ. ™rn,h 'Mðt{e ! ,{u y{tht ..h ft{ý fÞwO' yuðt þçŒ™tk ,u {tºt Vq÷ ðtÞtO fnuðtÞ.

frð fnu Au fu, "yu{ ™u yu{ yu{ ™Útte fnu,t, y{u y{tht y™wÕtÞtu fneyu Aeyu fu "¼,ðt™ {ÞtÞt ..Ae yt {™ fesu ðtÞtkÞ s,wk ™Útte. ™t™t fteÞ™u ,,{u ,ux÷wk ftuE ÷tuÞtðu ,tu ..ý, ,u ..tu,t™e {t ..tËu s sðt™Wk; yu{ y{thwk {™ ,{the ..tËu s ytðu Au." yn[a] yuf «§ Úttt,

¼,ðt™Wk ft{ý þwk ?

«§ : ¼,ðt™u yuðwk þwk ft{ý fÞwO nþu ? Ûw™Þt{tk ft{ý ftu™u fnuðtÞ? ð™.r,-szefwe™tk ft{ý fnuðtÞ Au, ..ý yu™e ftkE rfk{, ™Útte. {tuxwk ft{ý ,tu rð™Þ y™u Ëuðt™Wk Au. ,tu þwk ¼,ðt™u yt.ýt ..h yðwk ftkEf ft{ý fÞwO Au ? Ëuðt™Wk ft{ý Au, 24 f÷tf Ëuðt{tk QÄtu hne òÞ. ..ý ,u ,tu Ëuðt fh™th òu ™tufh ntuÞ, ,tu yu™Wk þuX ..h ft{ý ÚttÞ. yn[a] ,tu ft{ý fh™th ¼,ðt™ Mðt{e Au, ,tu «§ Au fu ¼,ðt™u yt.ýt ..h þwk ft{ý fÞwO ? yu Úttuze s yt.ýe Ëuðt fhðt ytðu Au ? rþ»Þ ,wh™e Ëuðt fhu, þuXtýe þuX™tu rðÞ fhu. Œefhtu ft..™tu rðÞ fhu, Ëuðt fhu, yt ft{ý Au, ,tu s yu yu{™e ™Ûh{tk Xhu Au. yu™t ..h yu{™e hnu{ ™Ûh ..zu Au su yu™u ..tu,t™e ..tËu™tu Œõ÷u yt.u Au **,tu ¼,ðt™u þwk ft{ý fÞwO ?**

¾h¾h yt.ýt rŒ÷{tk ËkðuŒ™ Útðwk òuEyu fu ¼,ðt™u ft{ý yu fÞwO fu ..tu,t™Wk Sð™, ..tu,t™t MðY.. y™u W.fth ¼,ðt™u yt.ý™u yuðt f,tÔÞt fu ½ze¼h yt.ý™u ÚttÞ fu, 'yðwk ðtÞtk òuðt {¤u ? fu {¤þu ?'

''દિવ્ય-દર્શન''-''પ્રવચન મહોદધિ'' વર્ષ-૩૯,અંક-૨૪,તા.૨-૩-૧૯૯૧

¼,ðt™™tu ftW™Ëø,, fuðtu ? yt.ýt ..h W.fth 1 ÷t¾ '..Çþò' :

É»t¼ŒuÕð ¼,ðt™ yuf nðh ð»to ËwÄe ftW™Ëø,, aÞt™u hÌtt ! fuðtuf ftW™Ëø,, ? ftÞt™u QÄe s ht¾e. ºteò «nh{tk ytnth r™hth fhe ÷eÄt ..Ae ftW™Ëø,{tk QÄt hnu; ,tu ðtÞtk ËwÄe ? ytsu f..tuh™t 3» Úte yt¾e ht, y™u ytð,e ft÷™t feò «nh™t yk, yux÷u fu f..tuh™t 12» ËwÄe ! ¼,ðt™u yt.ý™u fuðwk ¼ÕÞ Sð™ f,tÔÞwk ? yuf÷tu ftÞt™tu WËË,o (iÞt,,) yux÷wk s ™n[a], ..ý ðtýe™tu ..ý WËË,o Þt™u iÞt,, ! ftuE™e Þ ËtÚtu yuf þçŒ™tu ðt,-ðeËt{tu ™rn. yt.ýu yuf «r,¢{ý fheyu iÞtk «r,¢{ý ..qýo Út,tk s ðt,tu [t÷w ! ðe ¼,ðt™u {™™tu WËË,o ..ý fuðtu fÞtuo ? {™{tk yuf÷tu ,¥ð™tu s rð[th, ËtÄ™™tu s rð[th, feòu ftuE s rð[th ™n[a] ! ftuE W.Ë,o fhðt ytðu fu ,,t¤ yt.u ,tu ..ý {™{tk 'yt ¾htf Au' yuðtu Þ ftuE rð[th Ët¾tu Þ ™n[a].

fuð¿t™ Út Þt ..Ae É»t¼ŒtuÕ ¼,ðt™ yuf ÷t¾ ..çÞo ð»to ËwÄe ...]Úõe ..h rð[h,t hÌtt! yuf ‘..çÞo’{tk 70,560 yfs ð»to òÞ. yuðt 1 ÷t¾ ‘..çÞo’ ËwÄe «¼w ..,,u [t÷e™u rð[Þto ! Œuð,ytu Ëuðt{tk ntsh n,t, ¼,ðt™™u ..t÷¾e{tk ô[fe sðt ,iÞth ! A,tk ¼,ðt™ Œuð,t™e ..t÷¾e{tk ™ ƒuXt. ¼,ðt™™u ytðt y™LÞ yt÷kƒ™ yt.ðt™t W.fth yt..ýt ..h fÞto Au !

ft{ý fnu yuðtk ¼,ðt™™tk Sðt™ Au. yuðe ËtÄ™t y™u yuðtk ..h{tí{-MðY.. ƒ,tÔÞtk. {ntðeh Œuðu yrhnk,™tk MðY.. fuðtk ƒ,tÔÞtk ? yt.ýe áÂü{tk Œu¾tÞ fu ‘yt „tuptºtu rnt{e, y™u „ti,{ Ëtht;’ ..ý ¼,ðt™™e áÂü{tk „tuptºtu y™u „ti,{ ƒu{tkÚte ftuE ¾ht ƒ ™?a fu ftuE Ëtht ™?a. ¼,ðt™™e áÂü ‘„wÕÞ {™tuð]Ä¾tðtºe’ n,e. ¼,ðt™™u „ti,{ «íÞu ftuE ytf»toý ™?a y™u „tuptºt «íÞu ftuE r,hMfth ™ntu,tu. yu{tk ¼,ðt™u ðe,ht„,t™tk-r™Ëðfth,t™tk MðY.. yuðtk ƒ,tÔÞtk ! yu{ ..tu,t™t Sðt™™tk y™u ËtÄ™t™tk Wå[MðY.. yt.ý™u ƒ,tðe W.fth yuðtu fÞtuo fu fntu ytðtk ft{ý yt..ýt ..h ¼,ðt™™u fÞtO !

¼,ðt™™u s„,, ..h {tuxt ºtý W.fth fÞtuo.

(1) „¥ð™tu «ftþ ytÃÞtu : y™uftk, „Š¼ Sðtu™E ™ð„¥ðtu ƒ,tÔÞt !

(2) ËL{t‚ ytÃÞtu : Œþo™-¿tt™-[trhºt™tu rðþwØ {tuût {t‚ ƒ,tÔÞtu !

(3) MðÕð™™tk ™u Mð«¼tð™tk yt÷kƒ™ ytÃÞtk.

ËwÕþo™ þuX™u þçe™tk ®ËntËt™ ÚtÞu÷tk, fu{ ? ..çÞo ¼ð{tk "™{tu yrhnk,tÛk"™t yt÷kƒ™Úte ËkËth ƒeò s ¼ð{tk ..,tðe ™tÏÞtu. ..çÞo ¼ð{tk yu Zuuht[thtk ™tufh Zuuh [htððt s,tu, íÞtk "™{tu yrhnk,tÛk’ ™tk s hxý h¾t÷tk. ™ðfth™tk {tºt «út{ ..Œ Ëthe he,u ½þxu÷tk ! AÕ÷u ™Œe{tk sk.tu {ÞtuŒ, ..uk{tk ftc™tu ð]Œ™tu ¾çkxtu ¾wk.e „Þtu, ..ý íÞtk Þ "™{tu yrhnk,tÛk’ su™t «¼tðu yu s þuX™u íÞtk yu ..wºt ËwÕþo™ „hefu ÚtÞtu ! ƒu[þo ™u y®Ët™e ..heût{tk ..tË Út Þt, ƒk™u ðu,™tk ..t÷™ fh,tk, yu s ¼ð{tk fuð¿tt™ ..t{e {tuût „Þt !

ƒuX‰t [çŠyu fwh{r,™t „eü «u{™tu ..tX ½þxu÷tu n,tu, „Úte ytÄ ÚtÞtu ,tu Þ ‘nu fwh{r,! „wk ðÞtk Au ? yu{ hx,tu n,tu, ,tu {h,e ð¾,u ..ý yu™t yu s ..tX{tk {Þtu, y™u Ët‚{e ™hf{tk WíÕ Út Þtu ! íÞtk ..ý ‘nu fwh{r,’ fh,tu Vtkvtk {thu Au. íÞtk™t ™thfe Sðtu yu™t {tU ..h ..íÚthtu {the™u fnu Au, “÷u yt ,the fwh{r,”, su ½þxâtk ntuÞ ,u s AÕ÷u ytðu. Sð™¼h rs™{çŠ, ..çŠ ntuÞ, ,tu yk,u yu ÞtŒ ytðu.

yrhnk, ¼,ðt™™u {çŠ,™tk yt yt÷kƒ™ ytÃÞtk Au. yt ¼,ðt™™tk ft{ý

su{ Vtuxtðtºtu fnu, “,{thtk {tU rnË,wk ht¾tu. ƒtfe y{u Ëk¼tÆe ÷Eþtk” ,u{ f{ðË¼tt òýu fnu Au ‘,{u ¼,ðt™™tk ™t{ ÷tu, ¼,ðt™™tk yt÷kƒ™ fhtu, ƒtfe y{u Ëk¼tÆe ÷Eþtk.’ yt ¼,ðt™™tk ft{ý Au. ¼,ðt™u ..tu,t™t Sðt™{tk Wíf]ü ít,,-,.. Mðtk yt[he™u ..Ae ít,, ,..™tk fuðtk ft{ý ƒ,tÔÞtk ! Ëtuþ{tk Ë¥th{tk, yZth{tk ¼,ðt™ [çð,eo n,t, A,tk ƒÄw Atuze™u ít,,-,.. ËkÞ{™t {t,uo ™efÆe „Þt.

¼,ðt™ ,{u yuðtk ft{ý fÞtO Au, fu suÚte s„,™e ƒeS ftuE [es y{™u ¾uk[,e ™Úte.

«¼wyu yt.ýt ..h yuðtk ft{ý fÞtO, yuðtk yt.ýtk r[¥t [tuhe ÷eÄtk, nðu r[¥t [tuhtE „Þt ..Ae, ƒeò ºteò rð[th fhðt™tk ËtÄ™ s„wk hÌtwk. yu×t yuðt yË,T rð[thtuÚte ƒ[ðt™tk {éÞtk. yn? ¼õ, fnð™tu «¼w{tk fuðtuf Íwftð Au, ,u rð[thðt suðtk Au. fnðyu ..tu,t™e yt{ ÂÚtr, fuðe ƒ™tðe nþu fu ,u{™tk r[¥t «¼w{tk s ÷e™ ÚtÞu÷tk Au ? yn? Ëðt÷ ÚttÞ,

«§ : {™ «¼w{tk s ÷e™ ƒ™tÔÞtk Au, ,tu þwk þt†-Mðtæ¹tÞ-..rz÷unýytrŒ ytð·Þf rðÞtytu y™u Sðt™ sYhe ¾t™..t™trŒ ™?a fh,t ntuÞ ?

W¥th : þt†-Mðtæ¹tÞ y™u ..rz÷unýytrŒ ytð·Þftu sYh fh,t ntuÞ, ..ý yu{tk ,tu ¼,ðt™™e yt¿tt Au ,Úte ,u{tk ¼,ðtE™t s rð[th Au. yÚtðt yt rðÞt rs™t¿tt™Ëthe ÚttÞ Au, ,Úte ,u{tk ¼,ðt™™tk y™ËkÄt™ Ëtu ™tu s Au y™u ¾t™..t™trŒ™e rðÞt ..ý ¼,ðt™™e yt¿tt {wsƒ™tk ËqºtÞ..turhËe yÚto.turhË™t Mðtæ¹tÞ ƒtŒ 42 Œtu»tuÚte hrn, „tu[he „ð»týt ytrŒ rs™t¿ttuÚte ðýtÞu÷e Au, yu×u ,u ..ý ¼,ðt™™e yt¿tt™tk y™ËkÄt™ s Au.

yÚtðt ¾t™..t™trŒ yu þheh™u yt.ðt{tk ytðu÷t ðeË{t Ë{t™ Au. ¾t™-..t™ yt.e þheh ..tËuÚte rðþu»t ft{ ÷uðtk Au, ,u rs™t¿tt {wsƒ yt.e ŒeÄtk yu{tk ..ý {™ «¼w{tk s ÷e™ „ýtÞ. «Þtý fh,t ntuEyu. íÞtk ht,™t {wft{ fhe ðeËt{tu ÷uðtÞ Au, A,tk ‘«Þtý [t÷w s Au’ ,u{ fnuðtÞ Au.

yt he,u yt.ýtk {™ ¼,ðt™{tk ÷e™ ÚtÞtk yu ¼,ðt™ ítht yt.ýtk r[¥t [tuhtE „Þtk „ýtu, A,tk yuÞ ¿tt™-rŒþt ..ý ¼,ðt™t ð[™t™Ëth Au. ,Úte ,u{tk ..ý {™ ,tu ¼,ðt™{tk s Au ,u{ fnuðtÞ.

xwkf{tk, ¼,ðt™™e yt¿tt™tk y™ËkÄt™ ƒu he,u,

(1) ¼,ðt™™e yt¿tt Au {txu fhðtk ,u yt¿tt™Ëthe.

(2) yt¿tt {wsƒ™tk fhðt™tk {txu rðrÄ-y™Ëthe.

{txu s fÌtwk Au fu **“ptMtu ..whMf],u ,ÂM{™T ðe,ht,: ..whMf],:”**

suýu ..tu,t™e ¿tt™-rtPtrtC™e «ð]Â¥t™u ptMtu fÌtt {ws/™e fne ,uýu ðtM,rðf{tk ¼,ðt™™u s yt,¤ fÞtO Au. yux÷u ¼,ðt™™wk ð[™ su ‘pt|’ Au ,u™wk M{ný-®[,™ ,u ¼,ðt™™wk s M{ný ®[,™ Au. fÌtwk ..ý Au fu,

‘yÂM{™T ÓtMÚtu Ër, ÓtMÚtM,¥ð,tu {w™eLÿ Rr,’ {™ ptI ð[™{tk Au ,u ..h{tÚtÚte ¼,ðt™{tk s Au.

yux÷u ..Ae ¾t™..t™ ..ý ¼,ðt™™e yt¿tt {ws/™tk Útðt™tk, y™u ,u{tkÚte ..ý hË Þt™u ntÞ Qze sðt™t; fu{fu {™ ¼,ðt™{tk Au. ð¥e ¼,ðt™™e yt¿tt s fnu Au fu ¾t™..t™ yu ƒÂt ..wŒh,÷™t ¾u÷ Au, {txu ¼õ, ðiht,e ntE ,u™tk ¾t™..t™ {t÷ ð,h™tk ntÞ; su hË ¾t,h fhðt sðt ™rn.

frð fnu Au fu, yt.u {tht ..h ft{ý fhe™u {thwk {™ [tuhe ÷eÄwk ðp fhe ÷eÄwk. ,tu Ëtruf ! mwk ..ý ftkE sðtu ,uðtu ™Úte, mwk ..ý yt..™tu s ¼õ, Awk ™u ? mwk ..ý yt..™t W.h ft{ý fheþ. ftuE ..çAu,

¼,ðt™u ,tu ft{ýfhþO. ,wk þwk fheþ ?

“y{u ..ý ,w{þwk ft{ý fhþwk, ¼Âõ, Ërn, {™ ¼h{tk Äh þwk.” 1.

{tuxuht ™t™t ..h Œð÷tu yt.ðt™wk ft{ý fhu, yu{ ¼,ðt™u ythtÄ™t {txu yt÷k/™trC™tu Œð÷tu ytÃÞtu yu ft{ý fÞwO. yux÷u y{thwk {™ «¼w ,{tht îtht [tuhtE ,Þwk; ,tu y{u ..ý ,{tht ..h ft{ý fhþwk y™u y{u ..ý ¼,ðt™™u ¼Âõ,..çþof y{tht {™ ¼h{tk ..Äntðe ŒEþwk. yn¥ frð rðþu»t,t ƒ,tðu Au, y{u ,{tht fh,tk {tuxwk ft{ý fhþwk. þwk fheþ ? «¼w ! ,{u ,tu Võ, {thwk {™ s [tuhe ÷eÄwk ..ý y{u ,tu yt¾t ™u yt¾t yt..™u y{tht {™ýh{tk Äne ÷Eþwk.

îÞthu Ëðt÷ ÚttÞ fu, ¼Ðt{eyu {™ ,tu ..nu÷tk [tuhe ÷eÄwk Au, ..Ae yt.ýe ..tu,t™e ..tËu {™ s ðÞtk hÌtwk fu yu{tk «¼w™u ..ÄntðtÞ ? ,tu frðyu yt{ fu{ fÌtwk ? yu™tu sðtƒ yu Au fu,

(1) ‘r[¥t [tuhÞtO™wk «Út{ Ë{tÄt™ :

½÷u yt.ýwk {™ ¼,ðt™ [tuhe ,Þt, ..hk,w ßÞthu «¼w™u yt¾t™u ¼Âõ,Úte Wktðe™u {™ýh{tk ƒËtzeþwk, îÞthu ¼,ðt™™e ËtÚtu yt.ýwk {™ ..ý ..tAwk ytðe sþu. «¼w ! yt.ýwk {™ [tuhe ,Þt yux÷u {™™e ËtÚtu {™™t Ä{o ¼,ðt™{tk ,Þt; ..hk,w yt.ýu ¼Âõ,™tk f¤ ðzu ¼,ðt™™u ÷E ytÔÞt, ,Úte ,u {™ ..tAwk yt.ýt{tk ytðe ,Þwk. ËtÚtu ËtÚtu ¼,ðt™™t ƒÂt ¿tt™-Œþo™-[trh»ttrŒ ,wýtu ..ý yt.ýt{tk ytÔÞt.

‘r[¥t [tuhÞtO™wk ƒeswk Ë{tÄt™ :

¼,ðt™u r[¥tzwk y{thwk [tuhe ÷eÄwk, yux÷u yt ‘[tuhe’ su{ {t÷™e [tuhe ÚttÞ Au yu{ ™rn ..ý ¼,ðt™u y{thwk {™ ‘[tuhe’ yux÷u ‘nhe’ ÷eÄwk, ytf»teo ÷eÄwk. yíÞth Ëwýe y{thwk {™ s„™u ÒuðtÚt s,wk n,wk, ..ý nðu yu ,{tht ,hV ytf»ttÞwk yux÷u nðu {t¤t ,{™u s swyu Au, ƒeòu ÒuðtÚt™e R‰At s ht¾,wk ™Úte. «¼w {tht {™™tu ðþtkf ,{u Vtnðe ÷eÄtu. ¾tuh, mwk ,{thtu Ëuðf Awk, mwk ..ý ft[tu ™Úte. ,{u ,tu {t¤t {tht {™™u ,{tht ,hV ytf»teo ÷eÄwk, ..ý mwk ,tu ,{™u yt¾t ™u yt¾t {tht {™ýh{tk ƒËtze ŒEþ...’

“¼Âõ, Ërn, {™ýh{tk Äh þwk”

«§ : yn¥ ¼Âõ, Ërn, fu{ fÌtwk ? ¼Âõ, ð,h ..Äntðeyu ,tu yu ÂMÚth ÚtE ™ ƒËu, su{ ftuE {nu{t™™u ½hu ƒtu÷tÔÞt ntuÞ ..Ae ½h™t ftuE yu™e Ët{u ..ý ™ swyu, fu [t..tye ..ý ™ yt.u, ,tu yu {nu{t™ ½h{tk ðÄthu ð¾, ™ ƒËu. ƒuËt ™ ƒuËt ™u QXeÙu s,t hnu. ,u{ ¼,ðt™™u ..ý {™{tk ¼Âõ,..çþof ..Äntðeyu ,tu {™{tk hnu, ™rn,h {™{tk ƒeò™tu «ðuþ ÚtE òÞ. ¼Âõ,-Ërn, ..Äntðt ntuÞ, ,tu ..nu÷tk {™{tk ¼Âõ, Q¼e fhðe ..zu.

,tu yu ¼Âõ, þwk Au ?

¼Âõ, Au {{,t ËtÚtu™t «u{ ËtÚtu™tu ƒnw{t™ „tirð»ttuo WAtotu.

{tuxt @e{k, s{tE 8/10 ð»tuo ½hu ytðu, ,tu ËtËtw-ËtËhtu (1) yt¾t „t{{tk fhe ðu Au fu y{tht s{tE ytÔÞt Au. ð¥e (2) 24 f÷tf Ëuðt{tk Q¼t hnu Au, yu{ (3) ¼,ðt™ ËtÚtu su «u{-ƒnw{t™™tu ¼tð Í,{,u Au, ‘{tht ,tu yu ¼,ðt™’ yu ¼,ðt™ «íÞu ¼Âõ, Au.’

yt ¼Âõ, [kŒ™ƒt¤t{tk n,e.

‘{tht «¼w !’ [kŒ™ƒt¤t™t {™{tk su{ n,t, yu he,u swytu. [kŒ™t™t {tÚtu yt.Œtytu fux÷e ðhËu÷e ? htsfw{the n,e, ..ý r..,t™wk htßÞ ,Þwk ! rË..tE ŒtËe™e su{ ..fze ÷E ,Þtu ! Q¼t ƒtrhu ðu[tE ! @tðf þuX ¾heŒe ,Þt, ..ý fuðe he,u hnuðwk ..zawk ? þuXtýe {qpt yt ƒtot Ët{u ytt¾ ftZe™u Q¼e hnu™the ! yuf ðth þuX Œwft™u ,Þt ƒtŒ {qptyu [kŒ™t™t {tÚtu {wkz™ fhtðe ntÚt..„{tk ƒuze ..nuhtðe ™e[u ¼tUhh{tk ..qhe ŒeÄe ! ™u ..tu,u r.Þh s,e hne. 3 rŒðËu þuX™u ..¥tu ÷tÞtu. [kŒ™t™u ðuË™u þuX hze ..zât ! ‘ntÞ, ntÞ, yt þwk fÞwO ,the {tyu? ..ý [kŒ™t™tk rŒ÷{tk ,tu ‘fuðtf {tht «¼w! fuðtf {tht {ntðeh «¼w ! yu {tht rŒ÷{tk Au yux÷u {the ..tËu fhtuztu™tu ¾ò™tu Au.

{ntðeh «¼wÚte nwk {the ò,™u Wif]ü Ët1¼tðþptre Ë{swk Awk. {tht ¼,ðt™ {thu ..h{ r™Ät™ Ë{t™ Au,’ yt þw¼ ¼tðõ™t n,e.

þuX hz,tk hz,tk fnu Au fu, ‘..ý yt ,tht ðt¤ ,the Gwüt {tyu f..tðe ™tÏÞt ? ..,{tk ƒuze ™t¾e ? ,™u ¼ò¾u {the?’

iÞthu [kÈ™t fnu Au fu ƒt.w ! yu ƒÄwk Ëthwk fÞwO {tyu. {tht ¼,ðt™™u Ëðk,, ÞtŒ fhðt {tyu ƒÄe Ë,ðz fhe yt.e. ¾tðt ùu ytÃÞwk ntu,, ,tu yu ¾tðt ƒuËðt{tk yux÷tu Ë{Þ ¼,ðt™ ¼¢e sðt,...

[kÈ™t™wk fuðwkf ƒnw{t™, fuðtuf «u{, ¼,ðt™ W.h ! WA¤e «er,-«u{-{{,t ËtÚtu™wk ƒnw{t™ ¼,ðt™ W.h. þuX Ë{su Au fu ‘ƒÄw Ëw¾ ,þwk.’ ßÞthu [kÈ™t Ë{su Au fu ‘ƒnw Ëthwk ÚtÞwk, {nt Ëw¾ ytÔÞwk !’

[kÈ™t™u {ntðeh ¼,ðt™u 36 nòh Ëtæðe{tk ðzuhe ƒ™tðe ,u þwk yu{ s ! [kÈ™ƒt¤tyu yuðt {™½h{tk ¼Âõ, Ëm, ¼,ðt™™u Ähto Au fu yu™u yu™e yt,¤ Gw™Þt ftkE rðËt,{tk ™Úte. iÞthu ,tu [kÈ™ƒt¤tyu ¼,ðt™™u ðhtuhtÔÞwk iÞtk ytftþ{tkÚte 12> ¢tuz Ëtu™iÞt ðhMÞt, htò yu ÷uðt ytÔÞtu, ..ý ËtiÄ{o $ðju iÞtk ntsh ÚtE òuh fÞwO fu, ‘yt [kÈ™t™e {tr÷fe™t Au’ A,tk [kÈ™ƒt¤tyu ,h, yu Ä™þuX™e {tr÷fe{tk ËtU.e GeÄt ! fu{ ðthw ? fntu, **‘yux÷t s {txu fu rG÷{tk su ¼,ðt™™u Äþto n,t yu™e yt,¤ yt yZ¤f Ä™ ..ý ftæe rðËt,{tk ÷t,,wk ™htu,wk.’** ,tu niÞt{tk yý{tu÷ hí™ suðt ¼,ðt™™u Äþto ..Ae ®f{, rð™t™t {txe™t Ä™™u þwk ðËtðõwk ?

«¼w™u fnð fnu Au, ‘{the ..tËu ¼Âõ,™wk ft{ý Au, yu ¼Âõ,Úte ,{thu y{tht {™½h{tk ¾U[tE s ytðõwk ..zþu’ .. çðuo ¼õ,u ¼,ðt™™e yuðe y™Lþ ¼Âõ, fhe™tht ÚtE ,Þt; su{fu ™t,,fu,w ¼,ðt™™e ..çò fh,t n,t. ..w»..™t ffkrzÞt{tk ™t,, Aw.tÞtu nþu yu{tkÚte Vç÷ ÷uðt s,tk ™t,u zk¾ {tÞtuo, ..ý ™t,fu,w ¼,ðt™™e ¼Âõ,{tk yuðt ytu,«tu, n,t fu yu{ýu zk¾..ezt™u rðËthe ¼,ðt™™u s ..tu,t™t {™{tk ¾U[e ÷eÄt, ,u [zât rðht,,{tkÚte rðhr,{tk y™u iÞtkÚte ¢{þ: ðe,ht,,t{tk. yu ðe,ht,, ƒ™e ,Þt. yu{ýu {™½h{tk «¼w™u fuðtf ðËtÔÞt nþu ?

¼õ,™t {™{tk ¼,ðt™ ..htÞt ÚtE™u hnu ,tu {u¤ ™ ò{u, yuf{uf ƒ™e™u hnu ,tu {u¤ ò{u. yux÷u ™t,,fu,w iÞtk ¼,ðt™ ËtÚtu yuf{uf,t Þt™u y¼uŒ-Ëk{ƒÄ fhe™u yuf{uf ÚtE ,Þt.

ðe,ht,, ËtÚtu yuðe yuf{uf,t ðe,ht,, ƒ™tðu.

{™½h{tk Ähþt, yt½h þtu¼t, GÈ¾, r™iÞ hnuþtu rÚth Útu¼t. {™-ðifwkX ykfwrX, ¼õ,u, Þtu,e ¼t,u y™¼ð Þwõ,u Ëtru/t...2

¼tðtÚto : ‘«¼w ! y{u ,{™u y{tht Ëwþtur¼, {™½h{tk Ähto Au, ..Ae ,{™u iÞtkÚte ¾Eðt™wk {™ s ™rª ÚttÞ ! fu{? y{tht {™½h™e þtu¼t s yuðe Au, ½h™e þtu¼t òuE™u ,{u rk{þt iÞtk s ÂMÚth ÚtE sþtu.’

rððu[™ : ,tu ½h™e þtu¼t þwk Au ? {tuxt ..whw»tu™u ½hu ÷tðt ntuÞ ,tu ½h™e ô[e Ëòðx fhðe òuEyu Au.

{™½h™e Ëòðx-þtu¼t-zufturu.þ™{tk þwk þwk ?

,u þtu¼t Au {iºte ytrŒ [th ¼tð™t, y™u ..tk[{e ðihtøÞ-¼tð™t. yt ntuÞ iÞtk ¼,ðt™ ÂMÚth hnu Au. {iºÞtrŒ ¼tð™t™u ËeÄtu Ëk{kÄ yrhnk, ËtÚtu Au.

{iºte yux÷u ËðoSðtu «íÞu M™un-..rhýt{.

su {™{tk yu ntuÞ ,uðt {™ ½h{tk ¼,ðt™ ÂMÚth ÚttÞ. iÞtk ..nu÷tk ,tu ¼tð{÷™tu ™tþ yÚtto,T yiÞtk, r[fýtk su f{o Au ,u™tu ™tþ Útðtu òuEyu.

yuf {ntí{t n,t. yufðth yu y™w.Þtu,Úte Ënus ¼t»tt Ër{r, [qfÞt. fuE™e òuzu ftkE yr«Þ fu f»ttÞ™wk ƒtu÷tE ,Þwk nþu, y™u [tuËÞt ! ‘ytn ! {thtÚte ytðtu þqËE ƒtu÷tE ,Þtu ? ytðtu {thtu y™w.Þtu,, ? {thu ,tu nS ..tþuht{tk ..nu÷e ..qýe Au. yt{tk ,tu s™{- s™{™e f{tye™tu ™tþ ÚtE òÞ. ,tu þwk fhðwk ? iÞtk s yr¼,ún fhe GeÄtu fu ®ÜE,e ËwÄe {tí™. ƒtu÷ð{tk ¼yt Gwyoýtu ..tu»tÞ Au. yrÞ yrn,™wk ƒtu÷tu ,tu ,u ¾tuxwk Au. {ntí{tyu ®ÜE,e½h™wk {tí™ ..téÞwk ! rðnth fh,tk hM,tu ¼¢e ,Þt, ,tu ..ý ftuE™u {t,o ..qAðt Þ ƒtu÷ðt™wk ™rª ! ,tu þwk fhu ? Ÿtzý{tk Q¼tu ,tu ¾ƒh ..zu fu yt yuf r™ÞÚte ðþtk ðþtk fuðwk Ëtw¾wk nþu ?

™ ƒtu÷ðt{tk fux÷t ÷t¼ Au ? **{u,tsu {tí™** hÏÞwk ,tu Ëtu™eyu {tútt ..h ðt½h ƒtkÄe™u ,zfu Q¼t hÏÞt, nS {ËËt{ý™wk ..thýwk fÞwO ™Úte. fuðwk Ëhðt™wk ytÔÞwk ? ™Ëtu ¾U[tE ,E ! ¼tkfh {hýtL, ..ezt ytðe ! ..hk,w yu{tk ™e,h,t Ë{,t ¼tðÚte þwõ÷-æÞt™ ÷,tðe fuð¤¿tt™ ..tBÞt ! y™u iÞtk s Ëðuo f{o-ûtÞu {tuûtu ..ÄtÞto ! ..u÷t {ntí{tyu ƒtu÷ðt{tk yufðth ,,÷,e Útðt ..h Sðk™¼h™wk {tí™ hÏÞwk. yuðtu {tí™™tu yr¼,ún ÷eÄtu, ,tu ..h¼ðu yr,Ëw¼ ƒtuÄe ƒ™e ,Þt. ..h¼ð{tk fútñýe ƒLÞt Au. yu™tu yuf Atufhtu ™Ã¾x Au ½h{tk ðu÷Þt™u ÷E™u ƒuXtu Au, yt rðfx «Ëk,, ƒLÞtu, yu™t ..h fútñýe rð[thu Au fu ‘þwk yt

ÈkËth yÙðu ? ..t¡e ..tu»teÙ™ Atufnt™Ú {tuxtu fÞtuo yÙ™Ú yiÞthu Gw»ft¤ suðt È[Þu yu y™tze ðu÷Þt suðe MÞte™Ú ½h™e ykËh{tk ÷E™Ú fuxtu Au ? yÙ™Ú GE™ {txu [tu¼t ÷uðt sðt {™Ú ykËh{tk ..uEðt r{ÕsÚte {™tE ffu Au ? ..ý yu{tk yu™tu Þtu Gtu»t ? yÚ¼tu ÈkËth s ytðu Au !...' yu rð[th fh,tk fh,tk yÙ™Ú ..Õþo sL{ ÞtGE ytðe „Þtu. ..Õþo™Ùk {nt™ Èk¤Þ{ ..t÷™ ÞtGE ytðe „Þwk. ,u nðu ..tu,t™t ..r, fÚtñÝ™u ÈkËth™t yËth MðY..™tu ¾Õf yËhfthf W.GÞ ytu Au, ™Ú ..tu,u [trhºt ÷u Au. {ntðeh ¼„ðt™™Ú „ti,{Mðt{e ..Õ[u Au, '«¼w ! yt yufGE{ fuðe he,u Ä{o ..t{e „E ?' iÞthu ¼„ðt™Ú fÌtwk fu, (1) '..Õþo sL{{tk yt ÈtÄw™Ú yufðth f÷tu÷ðt{tk ftkE M¾÷™t ÚtE ,tu yu{ýu Sðt™¾n™Ùk {ti™ fhe ÷eÄu÷wk. {ti™ SKE,ðe¼n™Ùk; (2) ÈtÚtu yufÚrÞ Sðtu™e sçÞh GÞt ,Útt (3) fzf fÚñ[Þo ..t÷™ htÏÞwk, suÙ™t fthýu yu Èw÷¼furÄ f™e !'

..nu÷t ¼tð{÷ Èns{¤™tu ™tÞ Útðtu sYhe Au, yu ÚtttÞ iÞthu [h{tð,o{tk ytðu. iÞtk yÙ™t ºtý ÷Útý Q¼t ÚtttÞ.

दुःखितेषु दयात्यन्तं अद्वेषो गुणवत्सु च ।

औचित्याऽऽसेवनं चैव सर्वत्रैवाऽविशेषतः ॥ -Þtu„áÂü „tÚtt-32

Gw:r¾, Sðtu ..h yiÞk, GÞt, „wýðt™ W.h yÌu»t yÙ™Ú rðþu»tÚte Èðºt ytir[iÞ™Ùk ..t÷™, [h{tð,oft¤{tk s yt ºtý ,wý ytðu. Sð y[h{tð,o{tk ntuÞ iÞtk ÈwÄe yÙ™t{tk Gw:¾e Sðtu ..h ðtM,rðf GÞt ™ ytðu. yu AÕ÷t ..wGE„÷ ..htð,o-ft¤{tk s ytðu; fu{fu iÞtk ¼tð{÷ 'Èns{¤™tu ™tuÄ.tºt ûtÞ ÚtE „Þtu ntuÞ. ,tu Þwk y[h{tð,o{tk GÞt™e ðt, ™ªa ? ¿tt™eytu fnu Au fu 'iÞtk ,tu y™k,t [trhºt ÷eÄt ntuÞ A,tk GÞt ™n ? nt, [trhºt ÷eÄtk, GÞt ..t¡e, ..ý yu GÞt ðu[trÝÞt GÞt suðe n,e. yt s ÷t÷Èt fu, 'GÞt ..t¡wk yux÷u GËð÷tuf™tk Èw¾ {¤u.' [h{tð,o{tk ytðu iÞthu s ðtM,rðf GÞt ,wý ytðu Au. y[h{tð,o ft¤{tk „wýðt™ GËÏÞt ™htu,t s,t, „wýðt™ ..h È»Þto hnu,e, ßÞthu AÕ÷t ..wGE„÷ ..htð,o{tk ytðu iÞthu Sð™tu „wý-„wýðt™ W.h™tu ÌÞ»t È»Þto {xu. ºteswk ÷Útý ytir[iÞ „wý™Ú Þt|fthtuyu ½ýwk {n¥ð ytÃÞwk Au. Ä{o™e ™t™e Þ¾yt, fnu „u{tk yt ytir[iÞ òuEyu. yu™tÚte yt,¤ ðÄe Sð y..w™ƒÖÄf f™Ú iÞthu Þ yu™t{tk 3 „wý ytðu Au.

पावं न तिव्व भावा कुणइ, न बहु मन्नइ भवं घोरं ।

उचित ठिइं च सेवइ सव्वत्थवि अपुणबंधगो त्ति ॥ -Þtu„þ,f „tÚtt-13

È{rf, ..tBÞt ..Õþo Sð™ y..w™ƒÖÄf f™Ú Au. yu™t {txu 3 „wý òuEt ..zu,

(1) ,eðú¼tðu ..t.. ™ ffu - ÈkËth{tk fÚxtu Au, ..t.. ffðwk ..zu Au ..ý ..rhýt{ ftu{¤ ntuÞ, ..t..™tu fºt.tu ntuÞ, fºt.tu yux÷u ..t.. ffðt{tk fÏtuh ,eðú¼tð ™ ntuÞ, r™äðÓ¼tð ™ ntuÞ. ©trðft™Ú ÚtttÞ, 'ntÞ ! Èðth ..zâu yt ..t.. [¢tu Èç,tðð™tu ? fux÷t yËkíÞ Sðtu™e ®nÈt ? yt nwk [¢tu ™Úte Èç,tð,e ..ý {thwk ..wÛÞ Èç,tðe hne Awk', yu{ yu™Ú ÷t,u.

(2) ¼tuh ÈkËth ..h fhw{t™ ™ ntuÞ, ÈkËth ¼tuh Au. ¼Þt™f Au, ..Ae ¼÷u yu Gtuð÷tuf™t rð{t™ f,tðu, ..ý Au ,tu yu rð{t™ Gw¾{™tk ½h™t. Gw¾{™t ½hu s{ðt sðt™Ùk ÚtttÞ, Èthe{tk Èthe ðM,w f™tðe ntuÞ, ..ý ¾Þ fE he,u ? {™Ú yt rð[th ytðu, 'yt [es Gw¾{™tk ½h™e Au, {tyË ¾tuxtu Au' yu{ yt ÈkËth GËð÷tuf™tk Èw¾ GE¾tzu, ..ý {™Ú ÷t,u fu Gw¾{™ f{o yÙ™Ú ÈkËth™t ½h™t Au, {txu yt Þ Èw¾ ¾tuxt ! yÙ™Ú

(3) ytir[iÞ (W[, ÂMÚtr,)™Ùk ..t÷™ ffu.

yt ºtý ntuÞ yu {™¼h™e Èðòx Au. yuðt {™¼h{tk ¼„ðt™ ÂMÚth hne þfu.

ðu¤e È{fe,™tk 67 „wý yu {™¼h™e Èðòx Au.

¼„ðt™ òuE s hnu fu yt {™¼h{tk ¾tË fhe™Ú 3 ®÷„, 5 ¼Þ»tý, 5 ÷Útý Au. yt òuE™Ú ¼„ðt™™Ú yu{ fnuðwk ..zu fu, 'Èðòx ÈhË Au.' frðyu fuðe ,iÞthe»te «¼w™Ú fnu Au fu, 'yufðth «¼w ! {tht {™¼h{tk ..Äthtu, ..Ae', '**GE¾, r™ÞÞ hnuþtu rÚth Útttu¼t**' {™¼h™e Èðòx òu,tk ,u{tk s M,k¼¾, ÚtE sE rk{þt ÂMÚth ÚtE hnuþtu. ..nu÷e Èðòx {™¼h{tk {iºte ytrG 4 ¼tðtu yÙ™Ú ðihtøÞ ¼tð™e fhe. iÞtk «§ ÚtttÞ,

«§ : {iºte ytrG [th ¼tðtu™Ú «Út{ sYhe fu{ fÌtt ?

WÄth : Þt|Þtu fnu Au fu, ,{u ¼„ðt™™Ùk fnu»wk fÄwk fhtu, WÚtE fhtu, {tËÚt{ý ytrG fÄwk fhtu, ..ý òu yt fÄt Ä{o {iºte fhwýt ytrG ¼tðtwõ, ntuÞ ,tu s ,u Ä{o Au. fÌh,zw {w™, htsfw{th{tkÚte {w™ fLÞt ..Ae, yt,¤e fÄe Èw¾te÷,t ™u rð»tÞrð÷tË ¼Õ÷e „Þt. iÞt„ yÙ™Ú „...{tk [ze „Þt ! yu{tk yufðth yk,htÞ yÚtÕtu. Èðthtu yuðe ¼ò¾ ÷t,u fu Þnehtu fþwk ffðt™e nt{ ™n, ™Ú [-h ytðu, ytk¾u ykÄtht ytðu. „whw ..tËu „Þt, ðt, fhe. „whw

fnu ‘®[,t ™ fh. ftuEf yuÙtk f{Õ"tu WÔÞ ntuÞ ,tu yt{ ÚttÞ. yt.ýwk [trhºtSð™ yu Mxtuh Au. yuf {t÷ (,…)™tu ðu.th ƒkÄ ..zâtu, ,tu ¼Âõ,-ðiÞtøå[-Mðtæ¥tÞ ytrË™t ðu.th{tk òuh ÷,,tððt™wk, f»ttÞ-r™,,ún{tk òuh ÷,,tððt™wk. ftuE ,,{u ,uðtwk yý,,{wk fnu iÞtk ût{t™tu ðu.th [÷tððt™tu; ntút òuze™u fnuðt™wk ,‘¼tE, ,{the ðt, Ët[e, y™k,t f{tuúte Ctftªtu Awk yux÷u ¼q÷tuúte ¼hu÷tu Awk.’ yt{ ût{t ht¾tu, Ë{,t ht¾tu. ytðt y™uf ðu.th |ÞtÞ Au, r™ht |wk ft{ ÚttÞ ?

ût{t ,,]hMút{tk Þ fuðef ntuÞ Au, yu"tu yuf «Ëk,, swytu.

hk,hus Ae.e™e ût{t :

htò n,tu. ftuEyu ðt, fhe, ‘,{tht ,,t{{tk yuf Ae.e ƒtE Au, yu"e Ë{,t ,,sƒ™e Au’.

htò fnu, ‘yhu rÚtðt™S ! |wk yt ðt, Ët[e Au ?’

‘nt, {nthtò !’

htò fnu, ‘ƒ"e ™ |fu. [t÷tu yu™e Ë{,t™e ..heût fhðt’. htò rÚtðt™ ¼tuzu [ze™u yu ƒtsw ,Þt. rÚtðt™u Ctfhúte Ae.e ©trðft™wk ½h ƒ,tzâwk. ƒtE ,,heƒ n,e, ƒnth hk,¼hu÷wk fqkzwk ..zu÷wk n,wk. yu{tk f..zt ƒtuFe™u f..zt"u hk,ðt™wk ft{ fh,e n,e. htò ..heût ¾t,h ¼tuztu Ctuztðe™u iÞtk ,Þtu, ™u Ctuztð,tk ¼tuzt™tu ..,, fqkztk™e rf™the ..h ..zâtu, fqzwk ôÁwk ðe ,Þwk. hk,, ƒÄtu Zte ,Þtu.

yt òu,tk s ƒtE ¼tuzt ..tËu sE ¼tuzt™tu ..,, ..k.t¤,tk fnu, ‘yhu ƒå[t ! ,™u ðtuzÞwk ?’ ƒtE™t Ë{,t y™u yƒtu÷ «týe ..h {{,t™t CÞt™t |ç{Etu Ëtk¼¤e™u htò ¼tuzt ..húte Íx ™e[u Q,he ,Þtu, ¼q÷™e {tVe {t,e y™u fnu, ‘ƒtE ! ÄLÞ Au ,™u ! ,™u suðe Ëtk¼¤e n,e ,uðe s ût{tþe÷ òuE !’ ƒtE™t niÞt{tk ût{t Ëtútu fuðtuf fhwýthË ¼Ptuo ntu ? htò ..h ût{t Ëtútu yu ¼tuzt ..h fhwýt ƒnth Q¤e ytðu Au fu ‘rƒ[tht yƒtu÷ «týe™u ðtuzÞwk ? ÷tð yu™u..k.t¤wk.’

Ä{o®ƒCwþt| fnuAu, ‘Ä{to"wct™òu{i ºÞtrE¼tðËk¼Þwõ, ntuÞ ,tuyuÄ{o’.

fqh,zw {ntí{t™u ,,whw {nthtsu ytüË™ ytÃÞwk fu, ‘Mxtuh{tk yuf {t÷™t ¼tð ƒuËe òÞ, ,tu ƒeò {t÷™tu ðu.th ðÄtheyu, yu{ ,{thu ,…™t ¼tð nt÷ {kŒt Au, ,tu ût{trE Ä{o W.h òuh ÷,,tðtu.’ ..Ae yu htus yuftËýtk fhu Au. yu{tk yuf"th Ëkð˜he suðt {nt ..ðorÚtËu fqh ðntuhe ÷tÔÞt. ‘fqh’ yux÷u ¼t, suðwk. ¼q¾ Au yux÷u ..ux{tk ¾tztu ..zâtu, ½h{tk ¾tztu ..zâtu ntuÞ ,tu yu |u™úte ..qhtÞ ? r,òuhe{tkúte Ct,e™tk ÷tðe™u yu™úte ™ ..qhtÞ, ..ý ÄŒ-ZtWtúte ..qhtÞ. yu ntËt{ƒu yt {ntí{t ..ux™tu ¾tztu {t÷-..tÝeúte fu rð,E¼tto ytnthúte ™htu,t ..qh,t. {w"™™u ¼q¾ yuðe ÷t,,,e fu ½ztu ¼he"u fqh Þt™u ¼t, ÷E ytð,t yux÷u {w"™™wk ™t{ fqh,zw ..ze ,Þu÷.

ðntuhe™u ytÔÞt ƒtŒ ,..Mðe {w"™ytuyu r™{kºtý yt.ðt ,Þt fu, ‘{ntí{™T ! yt{tkúte ÷t¼ yt.tu.’

{tË¾{ýe [th ,..Mðe {w"™ytu ,..MÞt fh,t n,t, ..ý {iºÞtrE ¼tð{tk «{tuE ¼tð™e ¾t{e n,e, yux÷u yu{"u EÔÞto ytðe, ‘ytsu ..ðor,rút™t rÚtðËu ntushwk ¼hðt™wk ? y"u ..tAtu ÷t¼ yt.tu fnu Au ? ÷u ÷t¼ yt.wk’ yt{ fne"u [thu {w"™ytu fqh,zw {w"™™t ..tºt{tk™t fqh ..h Úqtdðt !

yt {ntí{t ykÚth"t ytuhzt{tk ƒuËe"u ðt.h,tk yt"kE {t™u Au fu, ‘ƒË, nðu {tht ,..™tk yk,htÞ ™ hnu. fu{ ? ytðt ,..Mðe {ntí{tytu™tk {w¾t{], {éÞtk ! yiÞth ËwÃe ¼t, ÷wõ¾tu ¾t,tu n,tu ytsu [tu.ze™u {éÞtu. nðu yt {w¾t{], ..ux{tk òÞ yux÷u yk,htÞ ,q¤ât ð,h ™ hnu !…’ yu{ ¼tð™t Ëtútu ðt.h,tk-ðt.h,tk y™tËõ, ¼tð{tk [zât, |wõ÷æ¥t™{tk yt,¤ ðÄ,tk fuð¤¿tt™ ..t{e ,Þt ! CEð,t W.húte ytÔÞt. ƒnth™tk ntu÷t{tk ,..Mðe {w"™ytu™u ..qAu Au fu, ‘..u÷t fqh,zw {ntí{t ðtÞtk Au ?’ fu{ ..qAðwk ..zâwk ? |wk CEð,t"u yt¤÷u {ff™ ËwÃe ytððt™e ¾ƒh ..zu, ,tu {w"™ ðÞtk ƒuXt Au, yu™e ¾ƒh ™ ..zu ? ¾ƒh ,tu ..zu, ..hk,w ,..Mðe {w"™ytu™e ,tËeh òuðe Au fu fuðef Au; y"u yu{tk òu {w"™ytu EÔÞto CE¾tzu, ,tu ..Aeúte CEðtu™e ¼Âõ, h{Íx y"u {w"™ytu™wk fuð¤¿tt™ òýe ,..Mðeytu ÷sðtÞ y"u ..tu,t™t ½{kz ytrË {txu ¼thu yt¼t,Ëtútu ..ùt¥tt.. y™¼ðu. yux÷t {txu CEð,tyu ..qAâwk ‘fqh,zw {ntí{t ðtÞtk Au ? iÞtk s ,..Mðe {w"™ EÔÞtoúte ,zwðt,‘òytu ..u÷t ytuhzt{tk ntushwk ¼h,tu nþu’ ƒtu÷tu, ,..Mðeytu™u fu÷tu ƒÄtu ìu»t y"u EÔÞto ?

Ëðo¿t ¼,ðt™ ytðt {tËût{ýtrE ,… W.h [tufze {qfu Au. Ä{o™e Ëtútu rÚtr÷{tk {iºÞtrE ¼tð ht¾, ,tu s yu Ä{o. CEð,t ykÚth ,Þt, ™u ,e, ðt®s"t™tÚtE Ëtútu sÞ sÞthð fhe {qfu Au, ‘sÞ ntu ! sÞ ntu ! fuð¤¿tt™e fqh,zw {nŠ"™tu sÞ ntu…’ CEðtu ™t[e hÌtt Au, Ëwõðýo f{¤ W.h fqh,zw fuðe÷ {nŠ"u ƒuËtze CeÄt Au. [thu ,..Mðeytu yðtš Ëtk¼¤e ,h, ykÚth ytðe™u swyu Au, ,tu {w¾ Q,he ,Þt. ÷sðtE ,Þt.

{txu ..tÞt™tu ,,wý Au, ‘ƒeò™wk Ëh™ fh,tk |e¾tu. yËtÞt-yËh»ýw,t ™ fhtu. «{tuCtð ht¾tu. {™"h{tk ¼,ðt™"u Äh˜t Au ,tu {™{tk yt ÷tðtu;

{iºte¼tð, fhwýt¼tð, «{tuŒ¼tð y™u W.ûtt¼tð. yu{ yr™íÞ,trŒ™e 12 ¼tð™tytu, ût{trŒ 10 «fth™tu Äfo... ð¡,hu ÷tðtu.’

yüt.Œ ..h htðý™e ¼Âõ, òuE Ähýu.Lÿ fnu Au, ‘htðý ! ,{the ¼Âõ, òuE nwk ¾wþ ÚtE ,Þtu Awk ,{u ¼Âõ,™t ƒŒ÷t{tk {t,tu ,u yt.wk.’

htðý fnu, ‘{thu ftkE òuE,wk ™Úte, ïÞthu’

ÄhýuLÿ fnu Au fu ‘ftkEf ,tu {t,tu. ,{u {t™ðtu skòðtºt A,tk ¼Âõ,{tk ytx÷e ÷Þ÷e™,t ht¾e þftu Atu ! ïÞthu y{thu ŒuLðtu™u fþe skò¤ ™Ÿ A,tk y{u ytx÷e ÷Þ÷e™,t ÷tðe þf,t ™Úte. ,{the ¼Âõ,Úte nwk «ËL™ ÚtÞtu Awk {txu sYh ftkEf {t,tu.’

ïÞthu htðý fnu, ‘yrhnk,™tu ËuðÍf yrhnk,™e ¼Âõ, òuE™u «ËÒt ÚttÞ yu yu™t {txu Qr[, Au, y™u yrhnk,™tu ËuðÍf ..tu,u fhu÷e ¼Âõ,™t ƒŒ÷t{tk ftwk ËtkËtrhf RåAu ™rn, yu yu™t {txu Þtuøÿ Au. ,tí.Þo, ,{u ¼Âõ, òuE «ËÒt Úttytu yu{tk ,{the þtuYt Au, ™u ¼Âõ,™t ƒŒ÷t{tk nwk ftkE ™ {t,wk yu{tk {the þtuYt Au.’

«§ : htðý rŒ,Trð÷Þ fhðt ™ehe÷tu n,tu, {tuxt {tuxt rðãtÄh htòytu™u ðþ fhðt™t n,t. ,tu þwk yt yu™u òuE,wk ™ntu,wk ? ÄhýuLÿ™u yu shtf Eþthtu fhu yux÷t{tk ,tu ÄhýuLÿ yuf yuf {tkÄt,t rðãtÄh htòytu™u ft™..èe Ít÷e™u ÷tðe™u htðý™t ..,{tk ..tze Œu, ,tu htðýu fu{ ftìwk fu {thu fþwk òuE,wk ™Úte.

W¥th : fthý yu n,wk fu, htðý™u ..h{tí{t ¼Âõ,™wk ð¡[tý fhðwk ™ntu,wk.

Ä{o™wk ÷tirff Vu¤Úte ð¡[tý fhe Œuð÷t{tk ..Ae ..th÷tirff {nt™ Vu¤ hŒ ÚtE òÞ.

htðý™t {™½h{tk «¼w™u ..Ähtðtðt {txu {™{tk ¼thtu¼th r™M..]nt r™htþkË ¼tð™e þtuYt Au. ¼Âõ,™t ƒŒ÷{tk ŒwLÞðe ..ŒuÚtu™e ÷uþ {t°t ythkËt ™rn. yux÷u s ÄhýuLÿ ßÞthu ƒnw yt,ún fhu Au ïÞthu htðý fnu Au fu, ‘¼Âõ,™t ƒŒ÷t{tk {thu su òuEyu Au ,u ,{u yt.e þftu yu{ ™Úte y™u ,{u su yt.e þftu Atu ,u {thu ¼Âõ,™t ƒŒ÷t{tk òuE,wk ™Úte. ¼Âõ,™t ƒŒ÷t{tk su y™k,Ëw¾™wk Ät{ yuðtu {tuût {ou, yu™u Atuze™u þwk yÕ.{qÕÞf [es {txu ¼Âõ, ð¡[e ™t¾wk ?’

‘yt{ «¼w ! {tht {™½h{tk {iºte-«{tuŒ ytrŒ ¼tðtu y™u ðihtøÞ-ût{trŒ ,wýtu™e Ëòðx yt.. òuþtu yux÷u yt.. yrª s ÂMÚth ÚtE sþtu, yt..™u sðt™wk {™ s ™Ÿª ÚttÞ. ðt, Ët[e Au, ßÞtk ËòðxŸ™un, ..h,wý-

«{tuŒ, ðihtøÞ ð¡,hu ¼tðtu ntuÞ, ïÞtk rs™-ðe,ht,™wk M{hý Ënusu [t÷u, yux÷u «¼w ïÞtk ÂMÚth ÚtÞt „ýtÞ.’

“{™ ðtifwkX ykfwrX, ¼„u.”

«§ : «¼w™u {™{tk MÚttr.., ,tu fÞtO, ..hk,w «¼w ,tu E,htu™e {tuÞ,™t rnËt{u ðtifwkX{tk hnu. ,tu yrª {™{tk þe he,u ytðu ?

W¥th : yt™t W¥th{tk frð yrª fnu Au, ‘{™ ðtifwkX ykfwrX, ¼„u’.

yÚtto,T yM¼÷, ¼Âõ,Úte {™ ðtifwkX suðwk ƒ™e ,þwk Au. {™ ðtifwkX suðwk fu{ ƒ™e ,þwk Au ? yux÷t {txu fu yu þtu¼tÚte f[ht ËtV ,uÚte ytí{t™kŒ ¼h[f Q¼tu ÚtÞtu. yus {™ ðtifwkX suðwk Au. E,htu {t™u Au fu, ¼,ðt™ ðtifwkX{tk hnu Au, ðe ykfwrX, ¼Âõ,Úte {™ ðtifwkX suðwk Au, fthý fu, ¼Âõ,™tu yt™kŒ yM¼÷, [t÷u Au. Mð,o{tk ..ý Œuðtu™u yM¼÷, yt™kŒ ntuÞ Au, y¾kz þt,t™tu WŒÞ Au.

«§ : yM¼÷, ¼Âõ,Úte {™ ðtifwkX fuðe he,u ?

W¥th : yM¼÷, «¼w¼Âõ, yM¼÷, yt™kŒ yt.u Au; y™u Œuð,tytu™u Mð,o{tk yM¼÷, yt™kŒ ntuÞ Au. ,uÚte yrª yM¼÷, ¼Âõ,-yt™kŒÚte {™ Mð,o-ðtifwkX suðwk ƒ™e ,þwk „ýtÞ. Mð,o{tk ÷,¼, yuf÷tu þt,t™tu WŒÞ ntuÞ Au, su{ ™thfe™u ÷,¼, Ë,, yþt,t™tu WŒÞ ntuÞ Au. ..ý yrª «§ ÚttÞ,

«§ : ytí{t™e rË÷f{tk ,tu þt,t ðuŒ™eÞ f{o y™u yþt,t ðuŒ™eÞ f{o ƒk™t™ r™»tuf (WŒÞ {txu™t ¢r{f h[™t¢Ø f{oŒ÷f) h[tE ,Þt ntuÞ Au y™u ,u ƒk™u ..htð,o{t™ WŒÞðtºt ntuðtÚte n{ýtk þt,t™tu WŒÞ ,tu ..Ae yþt,t™tu WŒÞ, ðe yu™e ..Ae þt,t™tu WŒÞ... yu{ [tÕÞt fhu Au. ,tu Œuð,tytu™u yuf÷e þt,t™tu WŒÞ þe he,u ?

W¥th : y÷f, ytí{t rË÷f{tk ..zu÷t þt,tyþt,t ðuŒ™eÞ™t Œr¤Þt ¢{þ: WŒÞ{tk ytðu Au, ..hk,w ..ÿþ÷..ÿþ ûtýu ÂM,fwf Ëk¢{Úte yþt,t™tk Œr¤Þtk þt,t ðuŒ™eÞ{tk Ëk¢r{, ÚtE™u ..Ae ƒeò Ë{Þu þt,t ðuŒ™eÞ Y..u s rð.tf Œ¾tzu Au; {txu fnuðtÞ Au fu Œuðtu™u Ë,, þt,t ðuŒ™eÞ™tu WŒÞ ntuÞ Au. ,uÚte Œuð,tytu™u r™½uo¤ þt,t, r™½uo¤ yt™kŒ Ë,, yM¼÷,..ýu [t÷,tu ntuÞ Au, Ë,, yu™e Ätht [t÷u Au. nðu ¼,ðt™™tu ..h{ ¼Õ, ntuÞ yu™u ¼Âõ,™tu yt™kŒ ..ý Ë,, yM¼÷, Äthtyu [t÷u Au. yuÚte yrªÞtk «¼w¼Âõ,™u ðtifwkX™e W.{t yt.e Au. ƒtÌt Ët{,úe ytuAe ðÄ,e ntuÞ A,tk yk,u ,tu ytk,rhf Ëw¾-ËkðuŒ™™wk {nÕð Au. Ëk.ÂŒt ,tu ¼ðe ntuÞ, ..ý yk,h{tk rŒ÷ ftuE Ëk,t.Úte s÷,wk ntuÞ, ,tu ƒtÌt Ët{,úe™e fuxÕe {nÕt hne ? yux÷u ¾hwk {nÕð ,tu

yk,h™t Ëw¾Ëkðu{E™Wk Au.

«§ : yfwkrX, yM¾r÷, Ë,, ¼Âõ,™e ÄthtÚte {™™u yM¾r÷, Ëw¾™e Ätht þe he,u ? fu{fu Ëtkëtrhf skðtu yu{tk ytzu ytð,e ntuÞ ™u ?

W¥th : Þtu,e ..whw»ttu ..tu,t™t ,uðt Ë,, ytk,rhf yt™kŒ™t y™wÇð™t ytÄthu yu™u Mð,o Ë{t™ fnu,t ntuÞ Au. ..ÇAtu,

«§ : Þtu,e ..whw»ttuyu ,tu Ëkëth™e ƒÀe skðu Atuzu÷e ntuÞ Au, yux÷u yu Þtu,™t y¾kz yt™kŒ™u y™wÇð™e þfu. ..hk,w Ëkëth™e Sðtu™u Ëkëth™e y™uf «fth™e ytrÄ-ÔÞtrÄ-W.trÄ™e rðxkýýtytu ðå[u yuðt y¾kz ¼Âõ,™tu yt™kŒ þe he,u y™wÇðtÞ ?

W¥th : yu Ë{su Au fu, 'S„™tk Sð™{tk {thu þw¼-yþw¼ f{o «ðtr™e ðå[uÚte ..Ëth Útðt™Wk Au; ..hk,w {the ËtÄ™tÚte yk,u Ëðtuå[MÚtt™ ..h r™Âu, ƒuËðt™Wk Au ,tu ð[,t¤t™e yþw¼sr™, rðxkýýtytu fþe ÷u¼t{tk ™Úte hnu,e. ÷u¼t{tk Au ¼tðe r™Âu, Wå[MÚtt™ «trÃ,-yu™tu yt™kŒ y¾kz [t÷u Au.'

yn ª yrhnk, ,¥ð™tu yŒ¥¼q, «¼tð yt,¤ ytðu Au. su™t rŒ÷{tk '{thu ,tu «tý-ºttý y™u þhý yuf {tºt yrhnk,,' yuðwk Ë[tux ƒuËe ,Þwk Au y™u yu™e Ë,, hxýt [t÷w Au, yu™e yt,¤ skð¤tu ™nð,T ƒ™e òÞ Au, y®f®[ífh ƒ™e òÞ Au, yu™u @Ðt Au fu '¼,ðt™™t «,t.u ftk yu Ëtð ™Ú«tÞ Útðt™e yÚtðt ytuAuÚte ..,ðt™Wk, ƒtfe ¼,ðt™ «íÞu y,qx @Ðt y™u yÚtt„ «er,™e yu ,tft, Au fu, f{tuo™e rðxkýýtytu™u 'fwA ™nn' ÷u¼tðu Au...ßÞtk {™ ..h Sð™¾h {txu yuf {tºt yrhnk,™u s Sð™™t Ëth Y... y™u Sð™ ytÄth ,hefu Ähe ÷eÄt, 'Sð™™tu Ëth s yrhnk,', 'Sð™™t ytÄth s yrhnk,' yu{ {™{tk r™Âu, fhe ÷eÄwk, ..Ae s„™t „{u ,uðt yt.Œtytu ytðu, ,tu ..ý yu™u yu rðËt,{tk ™Úte ÷t„t. yu™u ,tu '«¾w ,wk ne ,wk ne' yus ™tŒ [t÷u Au. ,wkne ,wkne yux÷u þwk? ',wk s {thtu ytÄth' ',wk s {thu þhý,' '{thu {t,t ..ý ,wk y™u r..,t ..ý ,wk,' ',wk {thu ËðoMð Au' ',wk {e÷t ..Ae Œw™Ä™™e ftuE ðt,™e {thu f{e™t ™Úte' yt{ míÞt{tk yrhnk, Ëðuo Ëðto ,hefu ƒuXt ntuÞ, íÞtk rðxkýýt rðxkýýt s þt™e ÷t,u ? ,Úte s ..tu,t™t {™½h{tk ßðu÷k, ðihtøÞ ¼tð y™u yrhnk,™t y™k, «¼tð ..h @Ðt Aðtu÷e ntuÞ Au. yux÷u òu Ëk.Â¥t ytðe ,tu {t™u fu, '{tht yrhnk, «¼w™tu fux÷tu ƒÄtu «¼tð !' y™u fŒt[rð.Â¥t ytðe ,tu {™u yu{ ÚttÞ fu, '..qðo ¼ð{tk {U yrhnk, ¼Âõ,{tk f{e™t ht¾e nþu ,Úte yt

ytV, ytðe. {txu yn ª nðu {tht «¼w™e ¼Âõ,™e f{e™t nxtðwk, ¼Âõ,™e ..qš, ffwk. ,tí.Þo, {™™tu Ítuf yrhnk, ,hV ðÞu Au. yt{tk yrhnk, ¼Âõ,™tu yux÷tu ƒÄtu Ë,, yt™kŒ hnu Au fu, íÞtk yM¾r÷, yfwkrX, ¼Âõ, y™w¼ðe þftÞ Au. yus mËtfu ..tu,t™k {™ ðiifwkX suðwk ÷t,u Au. yt Þtu,eytu™e y™wÇð ðtýe Au. yrhnk,™tu yt.ýt ..h y™k, W.ftth Au {txu **'Ëthwk ƒÄwk yrhnk,™t ..Õ÷t{tk ™k¼tÞ. yu yrhnk,™e ykfwrX, ¼Âõ, Au.'**

yt yrhnk, ðe,ht,, Au, rð»tÞht,Úte hm, Au. yt.ýu rð»tÞ-rð{w¾ ƒ™eyu. rð»tÞ{tk Ë®[,, Ë¼Þ, WÂïð™ ƒ™eyu ,tu s ðe,ht,, yrhnk, ËtÚtu {u¤ ¾tÞ. yrhnk,™e ¼Âõ, fhðe ntuÞ ,tu ykþu ..ý rð»tÞtu™t íÞt,{tk ytðþwk òuEyu. rð»tÞ-..tu»tf f»ttÞtu y™u {tun{tÞt™e r™ð[Â¥t{tk ytðþwk òuEyu, ¼÷u ykþu, ,tu s ..Ae yrhnk,-¼Âõ, y™u yu™tu yt™kŒ y™wÇðe þfeyu. r™ð[Â¥t™tu ™u íÞt,™tu yt™kŒ yM¾r÷, [t÷u Au; ßÞthu Ëk,ú™tu ™u ¼tu,™tu yt™kŒ {Þtoˆt, ft¤™tu ntuÞ Au, yux÷u yu yM¾r÷, ™ [t÷u. ..Uzt ¾tðt ƒUXt ðÞtk ËwÄe yt™kŒ ? 1-2 fu [th ¾tÄt íÞtk ËwÄe. ..Ae yu™tu yt™kŒ ..qhtu... ßÞthu íÞt,™tu yt™kŒ yk, ð,h™tu Au - íÞthu ¼tu,™tu yt™kŒ yk,ðt¤tu Au. Ë,, [t÷,tu ™Úte yux÷u ¼tu,e™u ðtM,rðf yt™kŒ ™nª.

yuf {tÿË ƒth ðt,u M™ue™t ½hu sE [zâtu. M™ue ÷t,ýeðt¤tu nþu ,h, þehtu ƒ™tðe s{ðt ƒuËtzâtu. ,h{t,h{ þehtu òuE yt™kŒ-yt™kŒ {tuk{tk ..týe Aqxât. rð[thu Au fu, "yt fuðtuf rððufe „]nMÚt ! sht ðth{tk {tðt suðtu ËhË þehtu ƒ™tðe ŒeÄtu" ..Ae s{,tk s{,tk Ët{u hËtuztu™t ykŒh ƒtsw™t ƒthýt{tk ™sh „E ,tu íÞtk ƒeò ftuE {tÿËtu rþ¾kz ..qhe s{,t òuÞt. nðu ¾÷tË ! yt™t {™{tk ÚttÞ Au fu, "..u÷t™t s{ðt{tk rþ¾kz ..qhe ? y™u {™u yt ..tuxeË ?" ..n÷tk þeht™u su {tðt suðtu {t™e yt™kŒ {t™,tu n,tu, nðu yu™u ƒŒ÷u yu ..tuxeË suðtu ÷t,e Œw:¾ ÷t,u Au yux÷u fnu,, "¼tu,™t yt™kŒ ûtrýf, ûtý{tk Qzu y™u yu Œw:¾Œtªe ntuÞ Au, yuf™tk fh,tk [rzÞt,e ƒeS [es òuE, yux÷u ..n÷t™tu yt™kŒ ÷wÃ,. {txu s ¼tu,™tu yt™kŒ Qze s™thtu, íÞthu íÞt,™tu yt™kŒ r[hMÚttÞe Au. {txu s íÞt,e-Þtu,e™tu yt™kŒ yðýo™eÞ ntuÞ Au...'

Ëht™™tu ƒtŒþtn y™u ËkLÞtËe :

Ëht™™tu ƒtŒþtn mLŒwM,t™ ytÔÞtu n,tu. Ëðthe hM,t ..hÚte sE hne n,e. yuf òu,e (ËkLÞtËe) hM,t{tk ƒuXu÷tu. ƒtŒþtn™t rË..tRytu ËkLÞtËe™u fnu, ',w{ htM,u Ëu nx òytu > n{thu ƒtŒþtn fe Ëðthe yt hne ni >'

ËkLÞtËe fhu, ‘yhu ò hu > ,uht ftÛpbtn fti™ ? {I fzt ftÛpbtn nuk > ðtt Atuxu ftÛpbtn fu yt™u ..h fzt ftÛpbtn htM,u ..h Ëu nx ò,t ni ?’

yt ðt,[e, ,,hfz Ëtk¼¤e™u ftÛpbtn ytÔÞtu. ,u ËkLÞtËe™u ..qAu Au, ‘ftftS ! yt.. fzu ftÛpbtn fiËu ? ftÛpbtn fe ftÛpbtne {U {uhu ..tË ðt½ð-¾ð™t ni, ÷fh ni, yk,uWh ni, ytih ,wBnthu ..tË ,tu Þn fwA ™ni ni !’

ËkLÞtËeyu fÌtwk, ‘yhu ! Ú¤t ,uht ðt½ð ! ,q™u ÷fh ðtÞtU h¾t ni ! ,wÛu Ùw{™tu ft ¼Þ ni ! n{ftu rfËeft ¼Þ ™ni ni, rVh ÷fh ðtt h¾u ? ,w ¾ð™t h¾,t ni, ðtÞtufe ,wÛu zh ni fe ¾t™uft f{ ntu òÞ ,tu ? n{U ¾t™u ..e™u ftu r{÷u,t Þt ™ni RËft ¼e ftuE ¼Þ ™ni ni ,tu ¾ð™t ðtwk h¾u ? ,q™u htr™Þtk (yk,uWh) ðtÞtU h¾e ni ? ,uhu {U ðtË™uft Íhh ¼ht ni, htr™Þtk ™ ntu ,tu htr™Þtu fu Ëtút {ÕÞe {ÕÞe ft, fiËu fhu ? RË ¼Þ™u htr™Þtk h¾e rfL,w n{ftu ytËe ftuE ðtË™t ne ™he ni ,tu ¼Þ ¼e ™he ni rVh htr™Þtk ðtÞtU h¾u ? ,wk ftÛpbtn Þt™e Ùw™Þt ft þnu™btn fn÷t,t nwyt ¼e rf,™u ¼ÞtU Ëu r½ht nwyt ni ? ðntk ftÛpbtne fiËe ? n{U ftuE ¼Þ ™ni ,tu Ëå[e ftÛpbtne ne n{thu ..tË ni >’

ftÛpbtn ,tu yt Ëtk¼¤e™u Xkztu s ..ze ,Þtu. Ë{S ,Þtu, ût{t {tk,e ™{Mfth fhe [tÕÞtu yt,¤.

Ùw¾, ¼Þ, ðtË™t yu ytí{t™e ™e[e fûtt Au. yu ™ ntuÞ yu Wå[fûtt Au. ¼,ð™t™ ËtiÚte {tuxt Au; fu{fu yu{™u ÷tþ {t°t Ùw¾¼Þ-ðtË™t ™Úte.

y™k,ftuÚte ¼tu,-ðtË™Úte ½uhtÞu÷tu ytí{t ¼tu,, {txu rð»tÞ-«ð]Ä¥tÚte Ëw¾ {t™u Au ..ý ..Ae ¼tu,, ™u Út,tk ..tuf {qfe™u hzu Au. fhtuz.r, ..tËu ..Ët-xft-{nu÷-Ùwft™-.uze fÃwk ntuÞ, A,tk òu fu ðhË™tu ..hýu,h ™u ..uze [÷tð™th sðt™òuÄ Ùefhtu ..tAtu {t,tr..,t™u rð™Þe ntuÞ, yu òu yuftyuf {hu ,tu fe{ Ëw¾ Ët{,úe Ë÷t{, A,tk {tft.. ™u ..í™e ..tuf {qfe hzu Au fu, ‘ntÞ ! ntÞ ! {thk fÃwk ÷wkxtE ,Þwk !’

‘yhu ? fÃwk Þwk ÷wkxtE ,Þwk ? fÃwk ,tu yffkÄ Au.’

ntS, ..ý yu™u Þwk fhðt™wk ? ¼tu,ð™th [tÕÞtu ,Þtu. ¼tu,™t yt™kGE y™u ..t..«ð]Ä¥t™t yt™kGE fÃt ™tpðk, Au, ft[™t ¼ts™ suðtk; shtf{tk ™kGE,t ðth ™n ™u íÞt,,™tu, ¼Âõ,™tu yt™kGE Wå[fturx™tu Au, yrð™tþe Au yux÷u ‘{™ ðtifwkX yfwkrX, ¼,,u’ - **{tÞtòÚte, rð{wõ, ..h{tí{t™u Ë{Š., {™™tu yt™kGE y.hk.th.**

‘Môt{e ! ,{u ftkE ft{ý feÄwk’ yt M,ð™{tk W.taÞtÞtS {nthts fhu Au, ‘«¼w ! ,{u y{tht ..h ft{ý fhe y{thwk r[¥tzwk [tuhe ÷eÄwk. ‘[tuhe ÷eÄwk’ yux÷u ‘W.tze ÷eÄwk’ ™n, fu{fu ..Ae ,h, fhu Au ‘y{u ..ý ,{tht ..h ft{ý fhe y{tht {™½{tk ,{™u fuËtze ÙËpwk’ iÞtk Ëðt÷ ÚttÞ fu yÕÞt ! ,thwk {™ ,tu y{u W.tze ÷eÄwk Au, ,the ..tËu {™ Au s ðtÞtk ? {txu yrª ‘[tuhe ÷eÄwk™tu yÚto ‘ytf»teo ÷eÄwk’, Ëkëth ËL{w¾ n¿wk ,u {™™u ,{tht ËL{w¾ fhe ÙeÄwk. ,{u ,tu ytx÷wk s fÞwO ..ý y{thwk ft{ý ,{™u yt¾t™u yt¾t y{tht {™½{tk fuËtze ÙËpwk. ..ý ,u yuðe ¼Âõ, Ëìn, {™½{tk Äh¤wk fu,

‘{™½{tk Ärh¤t, ¼h þtu¼t, Ùe¾, r™¾Þ hnu þtu nÚth ÚttuLt.’

yÚtto,T y{tht {™½{tk Äthý fhtÞu÷t ,{u y{tht {™½™e þtu¼t Ùe¾,tk rk{þt ÂNÚth Úttu¼e sË™u Ùe¾,tk hnuþtu.

«§ : yu {™½{tk þe þe þtu¼t Au ?

WÄth : rðõuf, r™htþkË, ¼Âõ,, ËðòSð ðtlËÕÞ, ût{t-fhwýt, «{tuË ð,uhu þtu¼t ¼he ..ze Au. yt{tk ‘rðõuf’ yux÷u Ùw¾™tk Ët[tk fthý™e Ë{sý yk,u ¿t,t ytÞ™{tk ,u÷e.w°t {k°te™tu ËwkÚth yrÄfth f,tÔÞtu Au.

{k°te ,u÷e.w°t : yuýu @e{k, Ëtu™e™e Y.tre fÞt ..tuÂè÷t™u {t,e™u yu™e ËtÚtu ÷ø™ fÞto. ..tuÂè÷t ..hýe™u ËtËhu ytðe. nturþþthe Ëthe, yux÷u fk™™wk ¾of «u{Úte Sð™ [t÷u Au. yu{tk yufðth htÛbfts{tk ft{ ðÃthu hnuðtÚte {k°te yu{tk yõðtÞtu hnu Au. yux÷u ..í™e ËtÚtu fuËe ð,tu fhðt™tu Ë[Þ {¤,u ™Úte, ,uÚte ..tuÂè÷t {™™ ÚttÞ Au fu, ‘ntÞ ! ntÞ ! {thk fÃwk ÷wkxtE ,Þwk, ..r, nðu ..nu÷tk™e su{ {™u ftu÷tð,tk ™Úte [÷tð,t ™Úte, ..ý nðu Äye™u ðþ fhðt ftkEf fhwk’ yu{ fhe ..tuÂè÷t ftðt-òu,u-òu,ý ËtÄu Au; ..ý yu{tk ftkE ðáwk ™n. yu r™htþ-n,þ Au. yu{tk yufðth ËtaðeS ½hu ðntuhðt ..ÄtÞto, ,u{™u ðntuhðe™u ð,, fhu Au fu,

‘{nthts ! nwk fnw Ùw¾e Awk !’

‘fu{, Þwk Ùw¾ Au ?’

..tuÂè÷t fhu Au, ‘{nthts Ëtnuf ! {tht Äye ..nu÷tk {™u ftu÷tð,t-[÷tð,t, nðu ™Úte ftu÷tð,t.’

‘ytuntu ! yux÷t{tk Þwk Ùw¾ ? ,thu nðu÷e-ðt½ð-™tufh [tfh fÃwk Au, yu{tk Äye ™ ftu÷tðu yu™wk Ùw¾ Þwk ?’

‘ðtn hu ! {nthts Ëtnuf ! yu{ fu{ ftu÷tu ? y{u ftE {tyË, ,u

y{thu Äýe™k Ëw¾ ,tu ..nu÷tk òuEyu. yu òu ™ ntuÞ, òu Äýe «u{Úte ftu÷tðu-[÷tðu ™ntu, ,tu ..Ae fk;÷t ™u f,e[t™u |wk fhðt™tk ? Äýe ™ ftu÷tðu yu s {thu {tu {tuwk Gw¾ Au.’

Ëtatðe fnu, ‘¼tuÞð,e, ,wk ¼q÷e ..ze. ,™u Äýe «u{Úte ™Úte ftu÷tð,t yúte ,wk Gw¾e ™Úte.’

..tuÂè÷t fnu, “™t,™t, {nthts ! Ët[wk fnwk Awk. {thu fesk fjwk Gw¾ ™Úte. Äýe ..nu÷tk {™u Ëthe he,u ftu÷tð,t-[÷tð,t ìÞthu fjwk Gw¾ ™ntu,wk, nðu yu ™Úte ftu÷tð,t yúte s nwk Gw¾e Awk.’

Ëtatðe fnu, ‘,wk yúte Gw¾e ™ntu, ..ý ,wk ,the ft{ðtE™Úte Gw¾e Au. ,thu ft{ðtE™t Au ,úte s ,™u ÷t,u Au fu Äýe «u{Úte ftu÷tðu-[÷tðu ,tu yt™kË n{ytk òu ,™u ft{ðtE™t ™ ntuÞ, ,tu Äýe ,™u «u{Úte ftu÷tðu-[÷tðu yuðe ,™u fjue y..ûtt s ™ hnu. ..ý Ë{S ht¾ fu {tºt yna s ™na, ..òðt™t y™k,tft¤{tk ..ý Sðõ ft{ðtE™Úte s Gw¾e Út,tu hÌttu Au y™u ..t.. ,Útt ..t.tËõ, {tyËu™e ,w÷t{e ðntuh,tu hÌttu Au. òu ft{ðtE™t s ™Úte, ,tu Ët{t {™u Ëthe he,u ftu÷tðu yuðe {™u fjue y..ûtt s ™ ntuÞ. |tkr,{Þ Sðõ-ÔÞðnth Ët{t™t ftu÷tððt-[÷tððt ..h ytÄth, s ™Úte, yu ,tu Mð-Mð™t f,ôÞ fòððt ..h ytÄth, Au, {txu y{u ,™u fneyu Aeyu fu ft{ðtE™Úte y™k,tft¤Úte f¤,e ytðe Awk, ™u yna ..ý yu™Úte s f¤e hne Awk. nðu yu yna ..ý yu [t÷w ht¾ðþ ,tu ¼tðe y™k,ft¤ ..ý ‘ðtE™t ™u f¤ðt™wk’ Q¼wk hnuþu. ìÞthu òu yna ,wk ft{ðtE™t™u ft¤e {qfu ,tu Äýe ¼÷u ™u ™ ftu÷tðu, ,thu fjwk Gw¾ ™n {txu

(1) ðtE™t ..z,e {qf. (2) {tun-{qZ «ð]Â¥t fkÄ fhe Gu. (3) rð»tÞtu{tk Ëw¾ {t™ðt™wk hnuðt Gu. (4) ¼,ðt™ @e rs™uìh Gtuð™e ¼Âõ,, ËtÄw Ëuðt y™u |t† Mðtæ ÞtÞ trG{tk ÷t,e ò.

,wk yna ..ý {ntËw¾ ..t{eþ y™u ..h÷tuf ..ý ,thtu Wäð¤ f™e spu. y{tht Ët{u òu, y{u ft{ðtE™t™u ft¤e {qfe Au, ,tu ftuE ..r,-..wh»t y{™u ftu÷tðu-[÷tðu yuðe fje y..ûtt s y{™u ™Úte. yhu ! y{thu ,tht suðe ..wh»t™e ftuE ,w÷t{e s ™Úte, ,tu s ¼ÂõÞ ,..Mðtæ ÞtÞ ÷t™ ytrG Mð,kºt.ýu {™{tÞt fhe |feyu Aeyu y™u yuf {tºt ..h{.wh»t ..h{ti{t™e ,w÷t{eúte Sð™™u ÄÞ f™tðeyu Aeyu.

..tuÂè÷t™wk ..rhð,o™ : Ëtatðe™e ðt, yu™u ,¤u Q,he ,E, yux÷u yu fnu Au, “{nthts Ëtru, yt..™e ðt, ,Æ™ Ët[e Au. ,tu nðu {thu yuðe ft{ðtE™t ™ ¾u. {thu |wk fhðwk, ,u f,ðtu.”

Ëtatðe yu™u ËÞrfÍð y™u ©trðft™tu Äo Ë{ôÞtu. ËÞrfÍð Ëm, ðú,tu ytÃÞt. ..Ae ,tu yu™tu ð,toð y™u ÔÞðnth ,Æ™ Vhe ,Þt, yux÷e fÄe yu ðtE™t{wõ, |ttk, Mð¼tð™e ÚtE ,E. ©trðft.yt™t ËwkGh yt[thtu™wk ..t÷™ W.htk,, ¼u GtË GtËe n,t yux÷u Ë{Þ ..ý ¼¾tu {¤u. yu{tk, Äo™tk ..wÛ,ftu™wk ðtk[™-ò..ætÞt™ ð,uhu fhðt ÷t,e. yðth™ðth Ëtatðe™tu ..rh[Þ ..ý fhðt ÷t,e. ytðwk yu™wk ,wÄk.Òt ÄtŠf Sðõ òuE {kºte™tu «u{ ..nu÷tk fh,tk ytuh ðÄe ,Þtu, ftE™u ..nu÷tk ¼tu,{tk yt™kË n,tu nðu ìÞt,™tu yt™kË Au. Sðõ{tk Äo ðÄe ,Þtu.

s,u rGðËu {kºte™u ..tuÂè÷t fnu, “nðu {thu ËkËth ìÞt,, fhe Ëkr{ {t,o ÷uðtu Au, {™u hò yt..tu.”

ìÞthu {kºte fnu, “ytðe Ä{toí{t ftE ,wk ¼ã{tkÚte òÞ, ..Ae {thtu ftuý fu÷e ? {™u yt ËkËth{tkÚte ftuý fnth ftZu? {txu yuf |h,u hò yt.wk. ,wk yuðe Ä{toí{t Au fu [trhºt ÷eÄt ..Ae {he™u ,wk GuÙ ÚtEþ. ,tu GuÙ ÚtE™u ,thu {™u «r,ftuÄ fhðt ytððt™wk ð[™ yt..”

..tuÂè÷tyu ð[™ ytÃÞwk y™u fnw {tuxt XtXÚte yuýu Geûtt ÷eÄe. [trhºt ..t¤e™u yu GuÙ ÚtttÞ Au, ™u {kºte™u «r,ftuÄ fhðt ytðu Au.

{qp òuð™wk yt Au fu Ëtatðeyu ËwÍtze GeÄwk fu, **“,wk, Äýe ftu÷tð,tu ™Úte {txu Gw¾e ™Úte, ..ý ðtE™t Au {txu Gw¾e Au.”**

,{u ..ý rð»tÞðtE™t ftZe ™¾tu yux÷u ¼,ð™ ..h Ëthe ¼Âõ, ytðu y™u ¼,ð™™e ¼Âõ, ytðe òÞ yux÷u ðthu ðthu {™{tk ðe,ht,™u ÷E™u fuËðt™wk ÚtttÞ. ™u yu{tk Mð,eoÞ yt™kË™tu y™¼ð ÚtttÞ. ðtE™Úte rð»t]Â¥t ÚtÞ÷wk {™ yufÎ{ «ÐtÂÕ÷, ™u Vtuhwk hnu Au. ¼tu,,™tu yt™kË ftÌt ðM,w™e y..ûtt ht¾™th Au. y..Âût, ftÌt ðM,w ™ {¤u ìÞtk ËwÄe yt™kË ™ ytðu, ìÞthu ìÞt,™tu yt™kË r™h..ût Au. ftuE ðM,w™e y..ûttðt¤tu s ™ntu, ¼,ð™™e ¼Âõ,úte r™h..ût yt™kË {¤u Au yt ¼Âõ, Ë,, [t÷u yux÷u {™ ðtifwkX suðwk f™u Au, Mð,eoÞ yt™kË™wk Ät{.

'{™ ðifwkX ykfwrX, ¼„u, Þtu,e ¼t³¼u y™¼ð sw„u.'

Þtu,es™tu yt y™¼ðúte fru Au, yux÷t {txu Ä™..t÷ frðyu É>t¼Cuð ¼,ðt™™e M,wr, fh,tk fÌtwk fu, '«¼w ! ,the ¼Âõ, fh,tk nwk {tuût ..t{ep yu ™÷e Au ..ý yu{tk {™u yuf ðt,™k Cw:¾ Au fu **..Ae ,the ¼Âõ, nwk ™ht ffhe** **þfwk.' ..q. {ntu.taÞtÞ ÞþturðsÞ {.** fru Au fu, **'{w¼Âõ,Úte yrÄf ,ws ¼Âõ,** **{ws {™ ðËe'** {tuût fh,tk ..ý ,the ¼Âõ, {tht {™{tk yrÄf ðËe; fu{fu ,wk yuðtk ,wý,ý™tu ¼kzth Au fu, ,™u Atuzðt™k {™ s Út,wk ™Úte, ðthu ðthu ,™u s ÷E™u fuËðt™k {™ ÚttÞ Au. yt y™¼ðúte fru Au. ..tu,u ¼,ðt™™e ¼Âõ,™u rCE{tk Wðhtðe Cu Au.

s„ ftuE [es ™Úte; CuÚð™tk rð{t™ ntu, fu ftuE yÃËht ntu, yt fÄt{tk Sð™u htkf f™ðwk ..zu Au, ð÷³tk {thðt ..zu Au. ßÞthu ¼,ðt™™e ¼Âõ,{tk Sð ,ÿw.. f™e s„ «¼Þu fu.hðt f™u Au fu 'nwk þt {txu s„ ,hV òuô?' ftuE™u Y..Y..™t ykfth Ë{e Ëwþe÷ Ëuðt¼ðe ..Ï™e {œe ntuÞ ,tu yu™u fuðtu yt™kÌE ÚttÞ ? ..Ae yu™u ftuE™e ..hðt ™ ntuÞ. yu{ yt frð fru Au fu, '{™u ,wý,ý™t ¼kzth Ë{t ¼,ðt™ {œe ,Þt yux÷u {thu ftuE™t ft..™e ..hðt ™Úte' iÞthu ,tu ËwÆÈ™e ðt, Au ™u fu ykfzu fuñt-rð»ýw-þkfh ™u ,éÚCh™t Y.. f™tÔÞt ..ý Ëw÷Ët òuðt ™ ,E. ftEytu ftu÷tððt ytðe ,tu fru '{thu ¼,ðt™™k òuðt™k ¼ýwk Au fesk òuðt™tu xtR{ s ™Úte.' yt ¼Âõ„ rð»tÞtu™tk yt™kÌE rð™t™e, ™u ðtË™t™u f[ze™u Q¼e ÚtÞu÷e n,e. ytðe ¼Âõ, ntuÞ ,tu ,{u LÞt÷ ÚtE òytu.

..wrÿÞtu @tðf ..nu÷tk fru Au ..W™[kE þuX n,t. ÷t¼tu Yr..Þt n,t. ..ý MðuåAtÚte ,hef ÚtE ,Þtu. fu{ ? {nthtsu ÔÞtÏÞt™{tk fÌtwk, h¾z,t {™u Ä{o fheyu ,tu Ath ..h ÷ª..ýt suðwk Au. "fh W.h ,tu {t÷t Vehr, Sð Vhu ð™ {tkne" yu™tk suðwk ÚttÞ. ÔÞtÏÞt™ ..qýo ÚtÞt ..Ae {nthts ..tËu ,Þtu. fru, '{nthts ,tu ytÞth ËwÄe™tu {thu Ä{o þwk Ath ..h ÷ª..ý suðtu s ÚtÞtu ? ,tu nðu {™u f,ðtu, Ä{o fuðe he,u frðt™tu ? iÞthu {nthts fru fu, ,..tË fh fu r[¥t ðtÞk h¾zu Au ! ytðe {tuxe nðu÷e, Cwft™ðu.th ð,uhu {tuxtu hÉt÷tu hÏÞtu Au yux÷u r[¥t yu{tk s ðÞ ™u ?' ',tu þwk fhwk ?' ÂÚth r[¥tu Ä{o frðtu ntuÞ ,tu yt nðu÷e ð,uhu fÄwk ftZe ™t¼ !' ½u ytÔÞtu. ..Ï™e™u ðt, fhe fu ,{thu nehtf{ýuf™e fk,zeytu òuEyu Au ? fu ÂÚth r[¥t™tu **Ä{o ? ÂÚth r[¥t™tk** **Ä{oÚte ½ðtu½ð ËwÄhþu, nehtf{ýuf™e fk,zeÚte yuf ½ð ..ý ™hn ËwÄhu.**

..Ï™Ï™u ðt, ,ou W,he yux÷u fÄwk ftZe ™tÏÞwk. {t°t 12≫ Cturfzt htÏÞt. yu{tkÚte ft.wË ÷tðe ..wrÿÞtu f™tðe ðu.the™u yt.u yux÷u 25 Cturfzt {ou. yu{tk 12≫ Cturfzt™t ™Vt{tkÚte ½h [÷tððt™k. yt{tk ÂÚth {™Úte Ët{trÞftu frðt™tu y™¼ð fÞtuo. nðu {™ ðÞ ðtk ? nðu÷e s ht³e ™Úte ™u ? {M,eÚte Ët{trÞf ÚttÞ Au, iÞthu ,tu ..wrÿÞt™k Ët{trÞf ¼,ðt™u ð¾ÛÞwk. ..wrÿÞtu @tðf ¼,ðt™™k {¾u [ze ,Þtu.

{™ rð»tÞtu{tkÚte ³u[e™u ¼,ðt™™e ¼Âõ,{tk òuze Ctu, ,tu ..Ae ËkËth{tk fnw h¾zt™k hnu,wk ™Úte. {t°t ¼,ðt™™e ¼Âõ,™u ykfwrX, Äthtðtne f™tððt™e Au. ¼Âõ,¼tð™tu «ðtn yM¾÷, ntuÞ ,tu yt.ýwk {™ Mð,o Au. «¼w™e ..qÞ-¼Âõ,{tk «ðtn{tk þneh ..h ¾ýs ytðu ,tu ..ý Ëh™ fhðt™e, ¾ýðt™k ™n. yt {txu™k Ë¥ð fu÷ððt™k. ¾ýs ¾ýðtÚte ytk,pt þneh™t {u÷Úte {u÷t ÚttÞ, ,u Vheúte ..qÞ{tk ¼,ðt™u yztz,tk ytþt,™t ÚttÞ. {txu Ëh™ fh™tht f™ðt™k ,tu s rCE{tk y¾kz-ykfwrX, ¼Âõ, [t÷u.

,u{ ..qÞ-¼Âõ,™e Äthtt{tk feò rð»tÞ-rðfthtu™u Þ Ctþh ht³ðt™t... Þtð,T {tuxe RLÿtýe Q,he ytðu ,tu Þ ™sh Ëh³e ..ý ™hª ™t³ðt™e. yt n,e «¼w-¼Âõ, **CuÚð.t÷{tk.** [Ätuihe CuÚðe ytðe ,tu CuÚð.t÷ ytk¾ Ÿ[e fhe Ët{wk ..ý òu,tu ™Úte ! ,u™u Ët{wk òuðt™e VwhËË ™Úte. CuÚðe fru Au, 'CuÚð.t÷ ! CuÚð.t÷ ! nwk ,tht yt ytrCE™tÚt ¼,ðt™™e yrÄct°te CuÚðe Awk. ,the ¼Âõ, ..h ¾wþ ÚtE Awk. ¼Âõ,™t fC÷t{tk {t„ {t„ ,thu þwk òuEyu Au ?" CuÚð.t÷™u {™ ¼,ðt™™e ¼Âõ, {ntr™Ät™ Au. ¼Âõ,™e yt,¤ feS ftuE ðM,w™e ,u™u ..ze ™Úte. ytðkw {™ ðifwkX-Mð,o Ë{t™ Au. Mð,o™tu su yt™kÌE Au ,u yt™kÌE yt «fth™e ¼Âõ,{tk Au. ¼,ðt™ ..h ¼Âõ, yux÷u ¼,ðt™™t y®[íÞ «¼tð ..h @Øt fu {thtk fÄtk ftÞtuo yt ¼Âõ, ..th ..tz™th Au, ,uÚte {thu fþe ®[,t ™Úte.

þt{{tk ¼tuÞ™u {t™™th y™u ..whwxtÚto™u {t™™ht™e ðt, ytðu Au. htòyu fk™u ..tu,t™t {nu÷{tk ..qtto. ,tu nðu ¾tðwk þwk ? fthý, ¼ðþ¾k Cw:¾ {tuxwk, ¼tuÞðtoiu ,tu {nu÷{tk ytht{Úte ËqE ,Þtu. ..whwxttÚtoðtoiu [th {t¤™tu rðþt¤ {nu÷ VuÕE ðÞtu. ðtkfÚte r{ÃtE™tu xtu..÷tu {œe ytÔÞtu. ..u÷t™u fru, '÷u, ³t !' ..Ae fru, 'òu, yt {U ..whwxttÚto fÞtuo ,tu r{ÃtE {œe' ,tu ¼tuÞðtoiu fru '{thwk ¼tuÞ nwk, ,tu ,wk {tht {txu r{ÃtE ÷E ytÔÞtu' yt he,u ¼,ðt™ ..h @Øt Au, rðïtË Au, ,tu Mð,o™t suðtu yt™kÌE Au. yt Þtu,eytu™e y™¼ð-ðtýe Au. Þtu,e..whwxttu y™¼ðúte y™u ÞÂõ,Úte fru Au fu '{™ ðifwkX Au.

{™½ñe su þtu¼t Au ,u ¾hu¾he òu ytðe òÞ, ,tu {™ Mðþo suðtk Au. {i©Þtr©E ,wýtu-Ût{trŒ ,wýtu... ð¡,hu yt¿{t"e Ëns ..rhýr,Y..u ytðe òÞ, ,tu ..Ae {™ ðiftwkX suðtk-{M, ƒ™e òÞ. ‘yftwkrX,’ yux÷t {txu fu yt ûtÞtu.þ{ ¼tð™t Ä{tuo Au, ™u ,u [k{¤ Au, ,útе yu{™u Ët[ðtt ,fËtthe òuEyu. ™mn,h yu Ëhfe sE™u ¢tuÄ-y{i©te ð¡,hu ¼tð ò„,t ÚtE òÞ.

ût{t þwk Au ? ¢tuÄ f{õ™u ûtÞtu.þ{ yuðt ƒeðk ƒeðk f{tuo™tk ûtÞtu.þ{ [t÷u. ¢tuÄtrŒ f{o su WŒÞ{tk ytÔÞt ,u™u ÂM,ƒw-ËkÂ¢{Úte ƒeò{tk ËkÂ¢{tðe ŒeÄt, yux÷u yu™u ûtÞtu.þ{ ÚtÞtu; ût{t ytðe. yux÷u fhðt™wk yt - su ¢tuÄtrŒ f{o nS WŒÞ{tk ™Úte ytÔÞtu ,u™u þw¼ ¼tð™Úte r™hturÄ fh,t hnuðt™wk y™u su WŒÞ{tk Au ,u™wk V¤ ™mn ƒuËðt ŒuËðt™wk. yútto,T ŒE„„ yk,h{tk ¢tuÄ ËtŒÞtu Au, ..hk,w yu™u ƒnth{tk ‘ytk¾ ô[e, þç‚E fzðtu, {tU [zu÷wk, ntútutte ,{t[...’ ð¡,hutte «,x ™mn Útðt ŒuËðt™tu, yt™wk ™t{ ¢tuÄ™u r™»V¤ fÞtuo fnuðtÞ. yk,h{tk f{òþ Qœtu, ..ý yu™u ƒnth{tk ™ ytððt ŒeÄtu. yt Ët{ÄtŒ™e Au. yu{tk yti{t™tu ût{t™t þw¼ yÆÞðËtÞ™tu ..tðh Au. nðu yt þw¼ yÆÞðËtÞ [t÷w Au ,u™u fthýu ..u÷t ¢tuÄtrŒ f{tuo™u ™Þ¢t fhe™u ƒeò{tk ËkÂ¢{tðe Œu Au yux÷u yu nðu ..tu,t™wk V¤, {™™tu W¸ú ¼tð, yu ™Úte «,xðt Œu,t, òu þw¼ ¼tð™t, þw¼ yÆÞðËtÞ {kŒ ..zu ,tu ..u÷t f{o ..tAt WŒÞ{tk ytðe òÞ y™u ût{trŒ ,wý s,tu hnu, ûtÞtu.þ{ yu ûttÞtu.þr{f ,wý Au.

«§ : ûttÞtu.þr{f ¼tð™t ,wýtu™u yftwkrX, ht¾ðt™t yu{ ,{u fntu Atu ?

W¥th : fthý yu Au fu, **¼¡ðt™u su ,wýtu ..tu,t™t fÞto Au, ™u ,u ,wýtu™e yt..ý™u yt¿tt fhe Au, yu™u yt..ýt fheyu yÚtto,T yu s f,ôÞ {t™eyu yu s ¼¡ðt™™e ¾he ¼Âõ, Au.** Œefhtu ƒt..™tu ¼„„ ðÞthu ? ht,u ƒt..™e ..„[k.e fhu, ..hk,w rŒðËu ƒt..u ftuE yt¿tt fhe, ,tu ,u™u Xwfhtðu ,tu yu ƒt..™tu ¼„ ™mn. yu ðÞthuÞ ..ý ƒt.. su fnu ,u™u ,nÂ¥t fnu, ,tu s yu ƒt..™tu ¼„ fnuðtÞ. ¼¡ðt™™e ¼Âõ, yt Au fu «¼wyu su ,wýtu™u ..tu,t™t Sð™{tk ytðhftto, su Ëwf],-ËtÄ™t-Ëíftto Ë¤™ fhðt™wk ht¾Þwk, yu Ëwf],-ËtÄ™t ð¡,hu ƒÄwk su™u ¼¡ðt™u ytðhftðwO, ,u™u s yt..ýu ytðhthðt Þtuøt {t™eyu, ,tu yt..ýu «¼w™t ¼„„.

nðu yt su ,wýtu Au yu ûtÞtu.þ{ ¼tð™t Au ,u ykftwrX,-Äthtƒ Øthu ÚttÞ ? yu ûtÞtu.þ{ ¼tð™t ,wýtu™u ûttÞtuþf ¼tð™t ƒ™tððt {txu ƒÄwk þw¼ ®[,™ [t÷u. yux÷u ,tu,

‘™h¼ð ™„h Ëtunt{ýwk ðýÍthtt hu,
..t{e™u fhsu Ôt.th, yntu {tuht ™tÞf fhu.’

yu{tk AÕ÷u fÌtwk fu, yu ûtÞtu.þ{ ¼tð™t ,wýtu™u ûttrÞf ¼tð™t ƒ™tððt ÞÍ™ fh. y{u yu fhðt ÞÍ™ fheyu Aeyu. {txu ykftwrX,-¼Âõ, fre Þtu,e ..whw»ttu yt Þw¼Âõ,Úte fru Au. ..nu÷tk ™õftþe ™htu,t fhe þf,t nðu „..™tu {™ {the™u ..ý yÇÞtË y™¼ð fh,tk fh,tk ™õftþeÚte W..ðtË fh,t ÚtE „Þt. yt y™¼ðÚte Þtu,e fru Au. yux÷u ykftwrX,-¼Âõ, ntuÞ ,tu {™ ðiftwkX suðtk ƒ™e òÞ Au, y™u òu yu iÞt„-„.. ð¡,hu ,wýtu ™Úte ,tu þwk Au ? ‘ƒË, ¾tô ¾tô ™u ..eô ..eô’ ÚttÞ. Ëw¾™u {txu Mð,o fu{ «nËØ Au ? Mð,o{tk r™®u, Ëw¾ Au. ßÞthu {™w»Þ™tk Ëw¾ r™®u, ™Úte. ®[,Úte ¼Þto ¼Þto Au. yux÷t {txu òu yt iÞt„-„..ËËÞfTíðtrŒ™tk ,wýtu ™Úte ,tu ƒÄt f»ttÞtu ¼hu÷t Au, y™u f ò,™tk y..f]iÞtu ¼hu÷t Au. iÞtk yt‚¤ A,u ..iËu Œw:¾e Au, fu{fu ®[,t ntÞðtuÞ Ëk,t.. Au.

y{Ëtðtœ{tk yuf þuX r{÷-{tr÷f n,t. yu{™t {txu fnuðt,wk fu, r{÷{tk òÞ, ykŒh htu™ {thðt Vhðt ™ef¤u y™u A©te ¼tk,e™u ™ ÷ðu ,tu yu þuX ™r». ‘™tufhu ƒnt{h ft{ fhðtwk s òuEyu’... Sð skò¤ fÞto s fhu. yu {tuxt fhtuz.r, ntuÞ ,tu ..ý þwk fhðt™wk ? Ëw¾ ðtk Au ? r™®u,t{tk. yu Œw"™Þt{tk ™ {ty, yu ,tu ytí{t™tk ,wýtu{tk {ty. fu{fu ,wýtu{tk ƒÄw ðihtøÞ ,tu ¼hu÷tu s Au. ‘ftuE™wk ¾{e ¾tô’ yu ðihtøÞ Au, yt ðihtøÞ™tk ..tÞt ..h™tk ,wýtu Sð™u r™®u, ht¾u Au. yt{ Þtu,eytu Þw¼Âõ,Úte fru Au {txu Ëw¾ òuEyu Au ,tu ¼¡ðt™ ..h ¼Âõ, ÷tð. ¼¡ðt™u su ,wýtu ytðhftto ,u ,wýtu™u ,{u ÷tðtu. ,tu ¼¡ðt™ ..h ¼Âõ, ytðtu. yux÷u su {tuxt „ti,{Mðt{e ð¡,hu {ntí{tytu ¼¡ðt™™e Ët{u ™u Ët{u òu,t n,t. yux÷t s {txu fu ¼¡ðt™{tk Ëwf],tu ™u ËtŒT,wýtu™tu {tuxtu Œrhtu Œu¾t,tu n,tu. ¼¡ðt™ Ët{u swyu ,tu yu ,wýtu™e «uhýt {¤,e ‘Þtu,e ¼t¾u y™¼ð Þwõ,u...’ {txu s Þtu,eytu yu™t y™¼ðÚte fru Au fu, ‘{™ ðiftwkX ykftwrX, ¼„,u’ «¼w™e Äthtƒ ¼Âõ,{tk Mð,o™tu yt™kŒ Au. ,u{ ¼Âõ,{tk iÞt„™tu yt™kŒ Au yux÷u ¼õ, s„„™tk ..ŒtÚttuo™u ¼{te™u ¼¡ðt™™e ¼Âõ,{tk {M, ƒ™u Au. s„™tk ..ŒtÚttuo™u ðnt÷t fhu ,u™u «¼w¼Âõ,{tk yt™kŒ ™ ytðu. iÞt„™tu yt™kŒ Mð,o™tk yt™kŒ™u x.e òÞ ,uðtu Au. ..ý {tuxe ðt, ,tu yu Au fu, ßÞtk Ëw¾e r[™t{tk ht„ ytrŒ™t Ëkf÷uþ Au, r[{ýt ..rhýt{ Au, iÞtk Ëw¾e yu yt™kŒ fu yt ,wýtu ™r» ytðu. yux÷u fÌtwk fu,

‘õ÷uþu ðtrË, {™ ËkËth, õ÷uþ hrn, {™ ,u ¼ð..th,

òu rÌþwØ {™½h ,w{u ytÔÞt, «¼w ,tu yu ™õr™rÄÉÂØ …tÞt…3

¼àÌÚto : ht,trCt Ëkõ÷uþÚte r[¥t ðtrË, Au, ìÞtk ËwÄe ËkËth Au. ¾htu ËkËth ,tu yt s Au fu {™ Ëkf÷uþÞwõ, ntuÞ, Ëkõ÷uþ ftZe ™t¾u ,tu yrª {tuût Au. yux÷u ,tu fÌtwk fu, “f»tÞ{wÂõ, rf÷ {wÂõ,hud >” ht,trC f»tÞÚte {wõ, ÚtE òytu ,tu ¾h¾h yrª s {wÂõ, Au. ƒtfe ,tu f»tÞ {qþÞt rÌ™t rËÜtþ÷t …h y™k,eðth sE ytÔÞt, ËqÛ{Y…u [tìCE hts÷tuf{tk Vhe ytÔÞt. yu ¾he {wÂõ, ™Úte. õ÷uþ™u {qfe Ctu ,tu {wÂõ,.

rÌðu[™ : õ÷uþ ftu™u fru Au ? …t,ks÷ Þtu,ÇþoÜ{tk fÌtwk Au fu, ‘**ht,ìu»ttr¼r™ðuþt: õ÷uþt: >**’ ht,îu»t y™u yr¼r™ðuþ (yrkíðtrCE) yu r[¥t™tk õ÷uþ Au. ßtk ËwÄe {™ yt õ÷uþÚte ðtrË, Au, ¼trð, Au, hk,tÞu÷wk Au, ìÞtk ËwÄe ËkËth Au. {tÞt ™u ÷tu¼, yu fu f»tÞtu™tu ht,{tk Ë[tðuþ ÚttÞ Au. ßÞthu ¢tuÄ y™u {t™™tu Ë[tðuþ îu»t{tk ÚttÞ Au, y™wfqr rÌ»tÞtu™e «trÃ,Úte «Ëòt,t Útðe ,u ht,, Au y™u «r,fqr rÌ»tÞtu™e «trÃ,{tk yý,,{tu Úteðu ,u îu»t Au. ,u{ yrkíðÚte soÞe nX-.fz, ,u yr¼r™ðuþ fnuðtÞ. Sð ßÞthu yt ºtýu õ÷uþÚte {wõ, ÚttÞ ìÞthu {tuût{tk òÞ Au ™u y™k,Ë¾™tu {tr÷f ƒ™u Au. ht,„ îu»t y™u yr¼r™ðuþ îtht Sð f{o ƒtkÄu Au fu{fu yuðt õ÷uþðtÞt {™Úte s yt.ýtu yt{t Sð®rËtrCE …t.tu Ëuðu Au y™u yÕÞf f{o ƒtkÄe ËkËth ¼úÞ fhu Au. {tuxt {,hþÂA™e ytk¾™e …tk.ý{tk hu,tu ,kCw÷Þtu {ÂA Ëk¿te …k[urÞÞ Au, þnehu {tºt [tu¾t suðtu, …ý ¾tðt™t ht,{tk r[¥t™u ¼ÞkfÞ Ëkõ÷uþ, ®rËt ËkƒkÄe ¼Þkfh htiÿÞt™ ®[,ðe Ët,{e ™hfu òÞ Au, fÌtwk Au fu, ‘{™{tk …t.u hu {ÂA ,kCw÷Þtu, swytu {he Ët,{e òÞ,’ yt {ÂA ,kCw÷Þtu …tu,t™tk {tºt yk,{wonq,o™tk ytÞwÞ{tk yuf …ý {tA÷e ¾t,tu ™Úte, A,tk ,eðúht,™tu Ëkõ÷uþ ,u™u Ët,{e ™hf™tk …t… ƒkÄtðu Au.

{txu ,tu ¿tt™eytuyu þtMºttu{tk …å[ð¼tý {qþÞtk, ìÞt,™t r™Þ{ {qþÞt, sÚte ¾tðt™t ht,trC Ëkõ÷uþ ytuAt ÚttÞ. …å[ð¼tý™tu r™Þ{ ¾tðt™t ht,, …h ykfwþ ÷tðu Au. ™ru ,tu r™Þkfwþ ht,, ,kCw÷Þt {ÂA™t suðt ËkÂõ÷ü ¼tð fhtðu. **ytkƒ™e Ëef™{tk** ðtÞtuo ðtÞo ytkƒt ntuþu ntuþu ¾tytu Atu ,tu rÌ[thðt™wk Au fu, fux÷t Ëkõ÷uþ™tk …t… ƒkÄt,t nþu ? nsw {eXtE Ëthe fu yu™e yus 4-5 rCðË ¾t,tk yu™Úte fkxtÞe sðtÞ, ™u yu he,u …ý AqxtÞ. …hk,w ytkƒt ,tu XUK ytÞto ËwÄe ¾tðt A,tk fkxtÞtu ™rn ! yhu ½ý™u ,tu ytÞto …Ae htux÷e ,au ™ Q,hu ! yt ƒÄt ht,™t Ëkõ÷uþ ,eðú …t… ƒkÄtð™thu Au.

{Bß™e …tËu h,™™tu ƒ¢rCÞtu n,tu. yu ntuÞ ,tu …ý þwk, ™u ™ ntuÞ ,tu …ý þwk ? ¾t÷e CE¾ðt y™u {{íð ffðt rËðtÞ ƒeðu ftkE W.Þtu,, ,tu n,tu s ™rn. A,tk yu™t …h™t ,eðú ht,Úte {™ ðtrË, n,wk. yuðt {™u yu™u {tuxtu ËkËth fhe ytÃÞtu. …n÷tk ,tu Ët,{e ™hf™tu 330 ftuzt ftuze …Õtu.{™tu ËkËth fhe ytÃÞtu.

,u{ îu»tÚte ðtrË, {™ ƒúrÁ¢t [¢ðŠ™wk… ƒúrñÞ™e ËtÚtu ykÄ …zâtu. yu ƒúrñÞu yuf r™þt™ƒts ¼hðtz™u ËtaÞtu y™u {ft™{tk ¼ª, …tA¤ Q¼tu ht¾e yu™u fÌtwk fu, y{wf Ë[þu yrªÚte htò™e Ëðthe …Ëth Úthu ,u ð¾,u ,hu yt W.h™t òr¤Þt{tkÚte ftkfhe Vufe yu{™e ytk¾ Vtuze ™t¾ðt™e, Ëðthe ytðe. yux÷u Rþthtu fÞtuo. ƒu ftkfhe yuðe he,u W.h.t.h {the fu yuf yuf fhe™u ƒk™u ytk¾ Vtuze ™t¾e. rË.tEytu ytÔÞt. ¼hðtz™u …fzâtu. yu fru, ‘¼tRËtƒ ! {™u ,tu yt ƒúrñÞu fÌtwk n,wk.’ yu ƒúrñÞ™u …fzâtu. ƒúrÁ¢t™u yux÷tu ƒÄtu îu»t [zâtu fu {k¤te™u fÌtwk, ‘yt {tre ƒúrñÞ™e yt¾e ò, s yuðe Au. {the ytk¾ Vtuze ™t¾e ! CW™™t™t ƒÄt ƒúrñÞtu™e ytk¾tu Vtuze™u yrª ÷tðtu.’ {k¤te zt¤tutu n,tu. ‘{tºt yuf ƒúrñÞ™t ðtkfu ƒÄt ƒúrñÞtu™u þt {txu ykÄ ƒ™tððt ? htò™u ðtÞtk CE¾tð™wk Au ? yu{ ìÞtk ,tu ‘ntS’ ¼ýe ƒnth ™efÞe ,Þt y™u {tyË …tËu ,wkCE™t ,h÷ ËtÚtu™tk Xr¤Þtk yuf Útt¤{tk {k,tðe™u htò™u ytÃÞt. htò ƒu ntÚtu Xr¤Þt™u CEtk, f[f[tðe [tuxu Au, ™u ƒtu÷u Au,‘yÕÞt ƒt{ýtytu ! ÷u,t òytu. yt {the ytk¾tu Vtuze n,e ™u ? ÷tu, yt [t¾tu yu™wk V¤ !’ ytðt îu»t™t Ëkõ÷uþÚte ƒúrÁ¢t Ët,{e ™hfu ,Þtu. yt îu»t™tu Ëkõ÷uþ.

‘ht,’ yux÷u ytËÂõ,-{qåAto-{{,t-ytf»toý, ‘îu»t’ yux÷u ™Vh,, yhwr[… ð,uhu, ‘yr¼r™ðuþ’ yux÷u yrk¼tð-nXt,ún-CWht,ún ð,uhu. yt ht,„ îu»t y™u yr¼r™ðuþ yu ËkËth Au. yu {™™u yÖMÚt fhe Cu Au, yu{tk yu™u ËeÄwk ftkE Ëqut s ™rn. ht,™tu Ëkf÷uþ yux÷u ,eðú ht,„ yu™t fthýu [¢ð,eo™e …èhtýe Aæe ™hf ËwÄe sE þfu Au.

@rýf y™u f]»ý ûttrÞf Ë{rf,e, …ý yk,u îu»t™t Ëkf÷uþÚte ™hf{tk sE …xftÞt. yt{ ,tu ƒk™u {tu, ™Sf ytÔÞwk ìÞthu Ë,t™tk [trhºt™e y™{tuÕt fh,t n,t. f]»ý rÌ[th,t n,t ‘ÄtÞ Au ÞtCðfw¤™t Ce.f ™ur{rs™uìh™u suÞýu ËkËth{tk ƒúñ[the hne [trhºt ÷eÄwk, y™u ,eÚtOfh ƒLÞt ! ÄLÞ Au þtkƒ -«ãwB™ fw{thtu™u, ,Útt …Ëtð,e-hwf{ýe ð,uhu htýeytu™u fu suýu [trhºt ÷eÄtk, ™u nwk s y¼tr,Þtu ,u yrðhr,{tk Ëƒz,tu …ze hÌtttu !’ yt{ y™{tuÕt fhu

Au. ..ý {hðt™e ßÞtk ykr,{ ½ze ytðe iÞtk îu»t™u Ëkõ÷uÞ Q«âtu,'..ý ..u÷tu îi.tÞ™ ! rnt{¼tuh ! yt¾e îtrhft™u ftœe {qfe ? nu rnt{¼tuh îi.tÞ™ ! ,wk ðÞtk ,Þtu ? yÕÞt, yt{ ytð yt{...' îu»tu ¼t™ ¼q÷tÛÞwk. Ÿ[e ythtÄ™t™e Ÿ[e þt¼ ÷u»t{tkÚte ™e[u f]»ý ÷u»t{tk ÷tðe™u {qfÞt ™u 3 S ™hf{tk {tuf÷e OeÄt. yu{ @uýf {nthtò y™w{tuE™t fh,t n,t fu, 'ÄìÞ Au yu {ì¼fw{th™u, y¼tfw{th™u, ™kŒe»tuýfw{th™u ,Út ft÷e-{ntft÷e ð,uhu htýeytu™u ÄìÞ Au su{ýu ¼,ðt™ ..tËu [thrºt ÷eÄwk ! y™u nwk y¼tr,Þtu yu{ ™u yu{ hÌttu.' y™w{tuE™t fh,tk fh,tk yk, ËÞt ytÕÞtu iÞtk s '..ý ..u÷tu fturýf ! rnt{¼tuh ! ðÞtk ,Þtu yu ? yu™e {t™t ..uw{tk ytÕÞtu iÞth™tk yuýu ,u™e {t™u {tht ytk,hzt ¾tðt™e Rå«t fhtðe n,e ! yu™e {tyu ,tu yu™u Wfhzu ™¾tðe OeÄtu n,tu, ..ý {U yu™u OÞtÚte f[tÕÞtu; WÄtÞtuo, yu™wk yt ..rhýt{? yt{ Ëtð, ™t÷tÞf ! yt{ ytð, ,wk ðÞtk Au ?' îu»t™t fthýu f]»ý ÷u»t{tk ,ýtÞt, ..nu÷e ™hf{tk [tÕÞt ,Þt !

'yr¼r™ðuÞ-ðtrË, {™ ËkËth' - yu{ yr¼r™ðuÞ yu ..ý õ÷uÞ Au. yr¼r™ðuÞ{tk r{ÚÞtíð™u OwÌt,ún ytðu. yu{tk s{tr÷ {Þtuo. yt{ ,tu yu {ntðiht,e n,tu. ..tk[Ëtu htsfw{thtu™e ËtÚtu ðiht»ÞÚte OeÆtt ÷eÄu÷e ..ý yr¼r™ðuÞ{tk ..zâtu; ËtÄw™u fnu, '{™u OË¼tÞ Au fu nS ËkÚtthtu ÚtÞtu ™Úte ,u ,{u fntu Atu ÚtÞtu ?' iÞthu ËtÄwytuyu fÌtwk fu, '¼,ðt™u fÌtwk Au fu fÞtÞ fht,wk ntuÞ, Út,wk ntuÞ iÞthu ÚtÞwk fnuðtÞ.'

™t, 'ÚtE ,Þt ..Ae s ÚtÞwk fnuðtÞ. ¼,ðt™ ¼qÕÞt {thwk fnuðwk Ët[wk' - yt yr¼r™ðuÞ™t fthýu s{tr÷yu 15 ¼ð™tu ËkËth ðÄthe OeÄtu. yr¼r™ðuÞ™u fthýu 'fuðtf y™k,¿tt™e yt fnu Au' yu rð[thðt™wk ¼uswk ntu,wk ™Úte. su {™Úte ytðt ht,, îu»t™u yr¼r™ðuÞ™tk ,tuVt™ Ëq[u, yu fwÌth,™tu yuðtu {tuxtu ,w™tu Au fu fwÌth, VheÚte {™ s {ðt ™ Ou. {™ {uðtðt™e ™t÷tÞfe ÚttÞ ,tu Ëk{qŠÄA{™tk yð,th {ßu.

'nwk y™u {™u' yt ¼tð ,u yr¼r™ðuÞ Au. fq÷ðt÷f {w™ n,t ,..™t ¼thu ythtÄf ! su™e ythtÄ™t™tk «,t.u ..qðtœe ™Oeyu ..tu,t™u rf™thtu Vuhðe ™¾u÷tu. rf™thtu yu«u fq÷, fq÷™u ðtœe OtI™th ,u fq÷ðt÷f. yuýu ftiØtu™u yt©{ ,ýt,u f[tðe ÷eÄu÷tu. ..ý yu™e ..nu÷tk ,whwyu X.ftu yt.u÷tu. '{™u ,whw X.ftu yt.u ?' fq÷ðt÷f {w™ yt yr¼r™ðuÞ{tk ,whw™u ¼qÕÞt, ËtÄw™u ¼qÕÞt, ËtÄwytu y™u ,whw™tu Ëk,, Atuze ftiØ™tk {X{tk hÌtt. ..tAtu iÞtk ..ý yr¼r™ðuÞ ytÕÞtu.

'nwk sk,÷{tk yuf÷tu hne þfwk Awk' sk,÷{tk hÌtt. ðiþt÷e™tu rfÕ÷tu ,u{tk hnu÷tk {w™Ëwðú, MÞt{e™tk M,q..u fthýu ysuÞ n,tu ,u M,q..u ,tuztðt {txu fturýfu ðu»tÞt™u f™tðxe ©trðft f™tðe fq÷ðt÷f ..tËu {tuf÷e. yr¼r™ðuÞ-OwÌt,úrÚte sk,÷{tk {w™ yuf÷t hnu÷t. yu{tk ðœe MÞte™tu Ëk,, ! ðu»tÞtÚte {w™ ¼üu ÚtE ,Þt. yr¼r™ðuÞ™tk fthýu ËkÞ{Úte ..AztÞt. yt¾e ðiþt÷e™tu ™tþ fhðt {w™Ëwðú, M,q.. yt ..t.tí{t fq÷ðt÷fu ,tuztÔtu y™u ™hf™tk ..t.tu W.tŠs, fÞto.

yt ht,,trŒ õ÷uÞÚte ðtrË, {™ yu ËkËth. ËtÄw ÚtÞt, ..ý {™ òu yt{tk ™u yt{tk hnu ,tu ËkËth s Au. yu«u frð fnu Au, {t,ô™tk Ÿ[t ythtÄf Útðwk ntuÞ ,tu yt ht,-îu»t ynk™u ftsw ..h h¾e™u [t÷tu. ,tu s ,{thtu ytí{t ¼ð.th Au. **'õ÷uÞ hn, {™ ,u ¼ð.th' - ÷t¾ ËtÚt™iÞt™tu Z,÷tu ..zâtu ntuÞ** ,tu ..ý ,u™tk ..h ™Šh ..ý ™ òÞ. fŒE[™Šh ,E ,tu ..ý 'fwA ™ñ' ÷t,u ! ,tu ht,Úte f[e þfu. yu{ îu»t™u ynkõðÚte f[u ,tu {tuût ..tËu s Au. {txu ,tu frð fnu Au fu

"òu rðþwØ {™¼h ,w{u ytÞt, ,tu«¼w ! y{u™ðr™rÄ ÉÂØ..tÞt."3.

«¼w ,{u y{tht rðþwØ {™¾{tk ytðtu ,tu y{u ,tu ™ðr™rÄ ™u ÉrØ ..t{e ,Þt. Þtu,e yt s fnu Au fu, ,{u su ftkE ..ý iÞt,-,.. fhtu ,u ht,-îu»tÚte {vô, ÚtE™u fhtu.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૯,અંક-૨૮,તા.૬-૪-૧૯૯૧

yt.ýwk f,tz™th fesuwk ftuE ™Úte. yt.ýwk f,tz™th ,tu yt.ýtk f{tuo Au. Ëe,tS™u ftuEyu fÌtwk ntu, fu, 'yt ,{tht Äýeyu ,{thwk f,tzâwk. ,{™u sk,÷{tk {tuf÷e OeÄt;' iÞthu Ëe,tS fnu,t '{thwk {tht Äýeyu ™Úte f,tzâwk, ..ý {tht f{uo {thwk f,tzâwk Au. f{oË¼t SðÞ™u nuht™ fhðt {txu ftuE™u Ëe fnu Au.'

s,,™tk SðtU yu f{o™tk h{fztk Au. yu f{o SðÞ™u h{tzðtu ntuÞ ,u{ h{tzu Au y™u ..Atzðtu ntuÞ ,u{ ..Atzu Au. ht{ ftkE s,,™tk Sðtu{tkÚte Úttuzt ftE Au ? ,tu Ëe,tS™t y..Þþf{uo ht{™u h{tzât y™u Ëe,tS™u ..Atzât - 'ht{™tu OttU»t ™n, {thtk f{o™tu OttU»t', yt n,e Ëe,tS™e ¥ð«¿tt... '{thwk {tht f{uo f,tzu Au.' {™u õ÷uÞ hn, f™tððt™wk Au. iÞthu yt.ýt {™u ÚttÞ fu 'yu su Ÿ[t ðiht»Þ-ût{trŒ™t ¼tðtu ¼,ðt™{tk n,t, ,u y{tht{tk

ðÞthu ytðu ?’ ..hk,w ¼tE ! yu „sËwfw{th y™u ¾kÄÃfËoqh™t rp»Þtu su ût{t-W.þ{™t Ÿ[t ¼tðtu ÷tÔÞt n,t ,u y{tht{tk þu ytðu ?’ yt{ r™htþ Útðt™Wk ™rª, fu{fu yt ht„-îu»t-yrkíð ,tu y™trŒ™t Au, ,tu ,u™u Útuzt Útuzt htus ¾tu¼ht fh,t sEþwk, Œ{tð,t sEþwk ,tu yuf rŒðË yuðtu ytðþu fu yu Ëtð Œ{tR sE yt.ýu ðe,ht„ f™e sEþwk. „sËwfw{th, ¾kÄÃfËoqh™tk rp»Þtu ð¿uhuyu Ëtu xft™tu Ë{t¼tð ht¾u÷tu, ,tu yt.ýu fu xft™tu ,tu Ë{,t ¼tð ht¾ðt Þí™ fheyu ™u ? yu {txu yt.ýu yt.ýt rðþwØ {™{tk «¼w™u ðËtðð™t Au.

«§ : rðþwØ {™ fu™u fnuðtk ?

W¥th : r™¾t÷Ë {™, {tÞt hrn, {™ rðþwØ {™ Au.

{nt.hwn»tu {txu fnuðtÞwk fu ¼ðu {tuût [r™M.]n: (Ë{âÛr) Ëk˺th y™u {tuût W.h r™M.]ne Ë{âÛðt¤t n,t. fu{? ,tu fu ht„ ™u îu»t ftÍe ™tÏÞt n,t. ðe,ht„ f™u yux÷u ht„™u îu»t fk™u òÞ. ,tu ðe,ht„ fÌtt, ðe,îu»t fu{ ™rª ? fu{fu ht„ òuðtu Au y™u ht„ Auf 10 {u ,wýXý™tk yk,u òÞ Au {txu. ytðt ðe,ht„ f™u÷t™u {tuût ..h ht„ ¾htu ? ™t. ,tu Ëk˺th ..h îu»t ¾htu ? ™t. ht„ îu»t fhðt suðe ftuE [es yu{™t{tk ™Úte. {tuût{tk ht„-îu»t-þtuf-rn¾, hr,-yhr„ ftuE ™Úte. yrª s fÄwk ftÍe ™tkÏÞwk. yt ht„ ™efœe s,tk Ëns{tk {tuût™e «tÃ,, ÚtE òÞ Au. É»t¼Œðð ¼„ðt™ ..tËu 98 ..w¾tu ¼h,™e Ët{u ÷zðt™e {ksche ÷uðt ytðu÷t n,t. ¼„ðt™u yt 98 ..w¾tu™u fÌtwk ÷zðwk Au ? ,tu yk˜h{tk su {tun{tÞt, õ÷uþ ð¿uhu ¼Þto Au ,u™e Ëtútu ÷ze ÷tu. ¼h, Ëtútu þwk ÷zðt ™efËÞt Atu ? hM,t{tk [t÷,t ftuE™t ftuýe ðt,e ,tu ,u™e Ëtútu ÷zðt Q¼tu ÚttÞ, ‘òu,t ™Úte ? ,u yt{ [t÷tu Atu ?’ su{ ,u{ ftu÷u. ..hk,w òu ftsw{tkÚte ftuE r{r÷»he fkËq™u fwkËtu ÷,tze™u ,E, ,tu yu™e Ët{u ftkE ™rª ftu÷u ! fu{ yu{ ? r{r÷»he òuhtðh n,tu {txu.

yuf {tyË Ëðthu Vhðt ™efÉÞtu. W.hÚte #x ..ze yu™e ftsw{tk; ™u Äqkðt.qkyt ÚtE ,Þtu. ‘ftuý Au rnt{¾uh? W.h sË™u #x {thwk.’ ntÚt{tk #x ÷E™u ,wMËt¼uh ,Þtu. òuÞwk ,tu ..n÷ðt™ y„tþe{tk Œkz ..e÷ hÌttu Au ,u™u òuE™u s ÚtÚthe ,Þtu. ..u÷t ..n÷ðt™u òuËÚte fq{ ..tze. ‘yu Þ !’ fu{ yt #x ÷E™u ytÔÞtu Au ? yt™u nðu þwk ,wMË¼uh fnuðt™e S,h Au fu, “¼t™ ™Úte? W.hÚte #x Vukftu Atu ? yt ,{tht ft..u ðtÞw ntu, ,tu ?” ™t, Ë{su Au fu ‘òu yðwk ftuÕÞtu, ,tu #x ,tu ™ ðt,e ..hk,w yu™e zf÷ ftuÞt™t ..kÕ™e òuhËth ÷.ztf ðt,e Ë{òu,’ ,uÚte ™h{ ¼½Ë ÚtE™u fnu Au, “yt ,tu ,{the #x ™e[u

..ze ,E n,e ,u yt.ðt ytÔÞtu Awk.”

“÷zðt™e fntÛtçhe ..ý ™f¤t W.h ÚttÞ Au, Ëf¤t W.h ™rn.”

98 ..w¾tu™u ¼„ðt™ @ÉÉ»t¼ŒËðu yt Ë{òÔÞwk fu, “÷zðt™e fntÛtçhe ™f¤t ¼h, Ët{u ™rª, ..ý ,{tht «f¤ ytk,hþ¾tw Ët{u Œ¾¼tze Œtu.” íÞtks Œ¾¼tze ŒeÄe, [trh¾t ÷E ÷eÄwk, ht,trŒ Ët{u sk„ {tkzâtu y™u ¼h,™t ytð,tk ..nu÷tk s ðe,ht„ f™e ,Þt.

¼h, ytðe™u ût{t {t„u Au ‘¼tE ! {thu ,{thwk htßÞ ™Úte òuE,wk, Ëw¼Úte ,{u ,{thwk htßÞ ¼tu„ðtu.’ A,tk ..u÷t ftu÷,t ™Úte, yux÷u ¼h, fnu, ‘{tVe {tk„wk Awk, {tht ..h heË ™ fhtu.’ íÞthu ¼„ðt™ fnu Au, ‘¼h, ! fuð¤¿tt™e™e ytþt,™t ™ fh.’

¼„ðt™™e yt¿tt Au fu, ‘õ÷uþ hrn, f™ð™Wk.’ ,u f™ðt {txu yrhrk,™u yt.ýt rŒ÷{tk ..Ähtðt™tk. yux÷u ,u{™e ytnt¿t-Ët¿t™t™u ÞtŒ fhe™u yt.ýu ..ý ytðtu ..tðh ÷uðt™tu. „wýËt,h™u {tf..™t yt,ún™u ðþ ÚtE ..hýðt fÚËðwk ..zâwk. {tf..™u ðÞtk ¾fh Au fu, yt ÷Ø™ fhðt fUXtu Au fu ¼„™e ¼tðt™t ¼tðu Au ? „wýË,hu [tuhe{tk fUXt fUXt ht„™t Vh[t Wztzât ™u íÞtk s fuð¤¿tt™ ..t{e ,Þt.

Ë,h[þe™t 60 nòh ..w¾tu yüt.Œ™e ÞtºtÂt fhðt ,Þt n,t. Þtºtt fhe™u yüt.Œ ,éÚtð™e hût fhðt {txu Vh,e ¾tE ¾tuŒe ,tu ¾he, ..hk,w ™e[u Œuð,t™tk ¼ð™{tk hs ..zðt ÷t,e. Œuð ytÔÞt ™u ,wMËu ¼htÞt, fnu ‘,{u ytðe h{, ™ fhtu, y{tht ¼ð™ {u÷t ÚttÞ Au’ Ë{òðe™u ,Þt. 60 nòh™u ,éÚtðhûtt ™¾h fhðe Au ,tu Œuð,t™t ,Þt ..Ae {tuxe ™nuh ¾tuŒe™u ,k,t ™Œe™u yrª ÷E ytÔÞt. y™u íÞtk s Œuð ÄË{Ë,t ytÔÞt ™u yuf s Äzfu Vwk - fhe™u ßðt÷t «Ëhtðe yuf Ëtútu 60 nòh™u ftœe ™tÏÞt. ..ý Œuð,t™u ™ fÌtwk ‘,thwk þwk s,wk nwk ? y{u ,tu ,éÚtohûtt ftsu yt fÄwk fhÞ Au - yðwk ftkE ™ ftuÕÞt, fu{fu ,éÚtoÂõ,{tk þheh ..h ht„ ™u W.Ë,o ..h îu»t™u Œ{tðe ŒeÄt n,t.

«§ : ht„ îu»t™u ftZðt fE heŒu ?

W¥th : ht„ îu»t™u su{ýu ftZe ™tÏÞt Au ,u{™u ™sh Ët{u ™u ™sh Ët{u ht¾tu.’

{™{tk ÷tðtu fu ‘yt.ýt ¼tu„Þ™e yðÄ ™Úte yuðt ¼„ðt™ {ntðeh yt.ý™u {éÞt Au, su y™uf «ftht™e «uhýt™tk Ëk,ún MÚtt™ Au. {txu yu{™e SðŠhýe òuÞt fhwk.

{™™u ,wMËtu ytðe òÞ Au ? ,tu ¼„ðt™ {ntðeh™u swytu. {ntðeh

¼¸ðtT™e ..tA¤ ¼Þkfh ..t{e Ëk,{ Cuð,t ..zâtu n,tu. ..ý ¼¸ðt™u ÷up ..ý ,wMËtu ™ fÞtuo. „tuðtrÞtu yr¼{t™ fh,tu ytÔÞtu n,tu, ‘{tht f¤e™u ™t Ët[Ôt ?’ y™u {thðt Cetuzâtu. ..ý ¼¸ðt™u yu{ ™ f,tÔÞwk fu, ‘,wk {™u ytu¾u Au ? mk ™t™u n,tu ™u {lmk ztu÷tÔtu n,tu ! ytðk ftkE yr¼{t™ ™ fhÞ0.’

yt ht,-îu»t, yr¼r™ðup ftZðt ntuÞ ,tu yu {bxu yt.ýe ..tËu {ntðeh ¼¸ðt™ yu s/hsM, yt÷kf™ Au.

ftnwfr÷™u yr¼r™ðup ytðe ,Þtu. ‘yu{ ™u yu{ ¼¸ðt™ ..tËu ™ òô !’ fuð¤¿tt™ ÷E™u sÞu.’ 12 {rn™t Ëw¼e ™ ,tu yÒt™tu ftur¤tu ÷eÄtu, fu ™ ,tu [tk,pwk ..týe ..eÄwk. 12 {rn™t ..Ae É¼tCuð ¼¸ðt™u fútñe Ëwkrþe™u iÞtk ftnwfr÷ ..tËu {tufÕÞt. fk™u fnu™tu ftu÷e. **‘ðeht {tuht ! „s Útfe Qlhtu, „s [zâu fuð¤ ™ ntuÞ hu/’**, y™u ,u ð¾u ftnwfr÷ [tuðÞt ! ‘ytuntu ! ¾wCE {thu fuð¤¿tt™ òuEyu Au, ,u {bxu {thu ¢tuÄ-{t™trCE f»ttÞ ftZe ðe,ht,, f™ðk òuEyu, ™u þwk mwk yr¼{t™ fhwk Awk, rÄ÷th Au {™u ? ò hu ò, Sðð ! mwk {rt™ {tuût™tu yÚteo y™u yt«e ûtwÿ ftf,{tk ¼¢tu ..ze ,Þtu? Atuz Atuz yrkfth ! fË, ..Ae ,tu ,h, ßÞtk ¼thu ™{ú,t y™u r™hkfth ytðe ,Þt. nðu ™t™t ¼tRytu™u ™{Mfth fhðt ..„ W.tzâtu fu fÄt f»ttÞ ,¢ât y™u iÞtk s fuð¤¿tt™ ..tBÞt ! Cuðtuyu ..w».ð]Âu fhe, CuðËwkCw¼ ð,tze, fu™tu M,çÄ ÚtE ,E.’

yra ftnwfr÷S™u fwCh, òýu fru,e nþu fu ‘,{thu fuð¤¿tt™ òuEyu Au ? ,tu fuð¤¿tt™e ™t™t ¼tRytu™u ™{Mfth fhtu.’ ,u nðu ™{Mfth fhðt™tu âZ r™Äth fÞtuo. iÞtk fuð¤¿tt™ ytÔÞwk. yu«u ,tu ¿tt™eytu fnu Au fu ,{thu su ,wý òuEyu ,u ,wý™u ™{Mfth fhtu. rËÖ[¢t M,ð™{tk **“,u „... ™{eyu ¼tð Ähe™u, ¼ðËt,h{tk Ëu,w”** yu{ ytðu Au ™u ? fu{ ™{eyu ? „...™u ™{ðtÚte „...™e þÂõ, ytðu, „...™tu WÕËtn ytðu, Sð™{tk su ËtÄ™t ÷tððe ntuÞ ,u™u ™{™ fhtu.

™{™Úte îu»t-yr¼{t™-yr¼r™ðup îu»t™tu õ÷up Ceþ ÚttÞ ,tu XUX þtï, ftu™t fuð¤¿tt™ Ëw¼e ..ntU[e þftÞ Au. ¼÷u ,ýft¤ ..þ,e Úttuzef ðth ytV, ytðe òÞ.

‘õ÷up hm, {™ ,u ¼ð ..th.’

ÍtkÍrhÞt {wr™™u ¼t,f htò ..h shtÞ îu»t yr¼r™ðup ™ ytÔÞtu. Ëkõ÷up hm, fLÞt, ,tu yu fuð¤¿tt™ ..t{e ,Þt.

..t÷f ..t.eyu r™Cuo»t 500 {wr™™u ¼týe{tk ..e»t ÷eÄt, ..hk,w {wr™ytu{tk

õ÷up hm,,t Ëkõ÷up hm,,t ytðe ,E.

..e÷t,t 500 ËtÄwytuyu ..t÷f ..e÷™thtu ™ {tLÞtu, ..ý (F.R.C.S.) Ëso™ ztõxh {t™u÷tu, ‘yt ,tu y{tht f{tuÄ™k ytu.hup™ fhe hÌttu Au ?’ {wr™ytu õ÷up hm, rð[thý{tk [zât, ‘fu ¼ðwk Útòu {wr™Ëwðú, ¼¸ðt™wk fu su{ýu îu»t ™ fhðt™wk y{™u þe¾Ôwk.’ ¼týe{tk ..e÷t,t ..e÷t,t rðþwØ ¼tððtÚt Útðt ™u fuð¤¿tt™ ..t{e ,Þt.

“{™ ðiufwkX ykfwrX, ¼,,u” yu{ Þtu,eytu y™¼ðÚte fnu Au. ¼¸ðt™ ..h y¾kz ¼Âõ, yu Mð,ç. Mð,ç{tk yËkÂõ÷ü Cuð,t s Ëw¾e ntuÞ Au, Ëkõ÷upðtrt ™m. yu{tk yÚto yt fu, ðe,ht,, ¼¸ðt™ ..h rCE÷{tk òu ¼Âõ, Au ,tu iÞtk õ÷up Ëkõ÷up ™Úte ‘{txu Mð,ç™k Ëw¾ Au. Ëþp,ztk, Ëç{tk Þtu,e÷wh»t ËwÄ{tMðt{eyu skfwMðt{e™u ‘fwÂßÍskr, r,Wrèßò’ nu skfw ! ,the ò,™u ,wk Ë{sEth {t™,tu ntu ,tu yt ht,, îu»t™tk fkÄ™u ,tuz. yu ht,-îu»t õ÷up Au. õ÷up Au iÞtk ËkËth Au. „ýÄh ¼¸ðt™™e (Þtu,e™e) yt y™¼ð-ðtýe Au. Þtu,eytu™tu y™¼ð yt, fu ..tu,u ðe,ht,, ..h™e yÚtt,, ¼Âõ,Úte {™{tk Mð,eoÞ Ëw¾ y™¼ðu Au. {txu fnu Au ykfwrX, ¼Âõ,Úte yt.ýk {™ yu ðiufwkX Au. Sð™{tk „{u ,u«tk Ä™-{t÷ {éÞt ntuÞ, A,tk Sðtu™u þtkr, ™Úte. fu{fu, yu Ä™-{t÷ W.h {™u yuðt ht,-îu»t y™u yrkíð ÚttÞ Au. yu fuR «fth™e ®[,tytu Ëk,t.. y™u Cw¾™tk y™¼ðtu fhtðu Au iÞthu y{thu Þtu,eytu™u Sð™{tk òu yu Ä™-{t÷ ð,uhu™tu ftuE s Ëk.fo ™Úte ,tu y{thu yu r™r{¥tu ftuE s ht,-îu»t-yrkíð y™u ®[,t Ëk,t.. ð,uhu fhðt™tk hu,t ™Úte. y™u ,Úte {™ {M, hu Au.

õ÷upðtrË, {™ ËkËth - ËkËth þwk ? õ÷upÚte ðtrË, {™ yus ËkËth. yt õ÷up™tu iÞt,, yrhnk, ¼¸ðt™t yt÷k™u fhðt™tu Au. {nt.wh»ttu Úttuzt ft¤{tk ËtÄe ,Þt. fthý yu{ýu yrhnk, ¼¸ðt™tk yt÷k™u yr¼{t™ ytrCE õ÷up ftZe ™tÞt. {tht ¼¸ðt™u òu ht,, îu»t yrkfth Cw÷{™ ,tu {thu ..ý Cw÷{™, yu òu.

{ntðeh ¼¸ðt™u ftuE rkVtðe þûÞwk ™ra fthý {™ rðþwØ n,wk. yu«u «¾w ! ,{u {tht {™½{tk ytÔÞt ,tu mk {t™wk fu y{u ™õ™Ä ÉÂØ ..tBÞt. yu Ë[ÂØ fuðe ? ht,, îu»t rð™t™tk {™{tk yrhnk, ðËu yu™tk fh,tk ™e[e. Cw™Þt™e Ëk.Â¥t „{u ,u«e {¤e ntuÞ, yu Ëk.Â¥t su™{tk õ÷up ntuÞ, ht,-îu»ttrCE yr¼r™ðup ntuÞ, yu™u ytuAe s ÷t,u; y™u suýu ht,-îu»t yr¼r™ðuptrCE õ÷up ftZe ™tÞt Au ,u™e ..tËu ftkE ™ ntuÞ ,tu ..ý ,u™u y¾¢x ¾ô™tu ÷t,u,

¼Þtuo ¼kzth ÃEÞ¼Þ.

yux÷t {txu Sð™ f,ôÛÞ yu Au fu yt.ýu yt.ýt Sð™{tkÚte õ÷uþ™u sux÷t f™u ,ux÷t nÃtðð™tk Au. {tuxt {nt {w™ýtu Ët™u ..çðÞ ..ÿn»ttu yt ffh,t n,t. ..ttið™tÚt ¼,ðt™ ..çðÞ™t 6ëtt ¼ð{tk htò n,t, htÛßÞ Atuze [trh˚t ÷eÄwk. sk„÷{tk ftWËtu„{tk Q¼t Au ™u f{Ý™tk Sð ¼e÷u ftý {tÞwO. {w™ýu ftÞt ..h™tu ht„ ,tuzu÷tu, ftý ðtzÞwk. ftý A,e{tk ¼tuftÞwk. ,tu ..ý {w™ rðr÷ ™ ÚtÞt. {w™ýu ÷uþ ..ý ,wÄËtu ™ fÞtuo. ,tu [ɽð,eo™wk ..wÛÞ Wt.tßÞwO ,u ..ý yuðtk ..wÛÞt™ýfkÄe ..wÛÞ™e Ë[]ÂØ fu yu ..wÛÞ™tk WÆÞu [ɽð,eo.ýwk ¼tu,ðe™u ,éÚtÇh ™t{ f{o ftÞwk.

‘õ÷uþ hm, {™ ,u ¼ð ..th.’

rðþwØ {™ Au ,u {™ ¼ð™tu ..th ..t{u÷wk fnuðtÞ. òu «¼w ! yt.. y{tht rðþwØ {™½h{tk ytÔÞt ,tu y{thu ™ðr™rÄ y™u ytX ÉÂØ ytðe {™½h™e ftÌt þtu¼t ÚtE ..ý ytk,rhf þtu¼t ftfe Au. ytk,rhf þtu¼t Au ºtý þwÂØ™e. yux÷u ht„-îu»t y™u yr¼™ðuþ òÞ ,u™e. ..ý yu{tk «¼wyt..™e Ëntu,t™e sYh Au. {tuxt RLý¼qr, „ti„{ ..ý ¼„ðt™™tk Ënthu y™u yt÷k™u yt,¤ ðtÞt Au. RLý¼qr, fÚtñýu Þz-Þt„™e rdÞt Atuze, ËkEth™tu ht„ Atuzâtu, «¼w[hýu fuËe ,Þt. fu{? ¼„ðt™™e r™¼uo¤ ¼Âõ, fhðe Au ,tu ËkEth™tu ht„ ™m fhðt™tu, ht„ ftZðt™tu Au {txu.

,u{ RLý¼qr,{tk îu»t fux÷tu n,tu ? ..tu,t™e ò,™u s Ëðoç¿t {t™,t n,t, yux÷u ? ‘feòu ftuE Ëðoç¿t ™Úte, mwk s Ëðoç¿t Awk, yux÷u ? ¼„ðt™ ..ý Ëðoç¿t ™m !’ yuðwk {t™,t n,t. ..ý ¼„ðt™u Ëkþ{Þ Vuze ytÃÞtu ,tu ¼„ðt™ «íÞu™tu îu»t Atuze™ ¼„ðt™™tk þhýu fuËe ,Þt. îÞtk ..tu,t™wk 4400 rþ»Þtu™wk ðzuht.ýwk, 14 rðãt™wk ..thk„..ýwk,... yufu{tk yr¼{t™ ™ fÞwO.

,u{ ¼„ðt™u Ëkþ{Þ Vuze ytÃÞtu, ,u RLý¼qr,yu ..tu,t™tu yr¼™ðuþ Atuze ÃEÄtu. s„{tk Ëðoç¿t yt™u s fnuðtÞ. feò ¾tuxt ! RLý¼qr, rð[thu Au fu, s„{tk ytðt Ëðoç¿t {ëÞt ..Ae s„™e yuðe sz fu [u,™ ftuE [es ™Úte fu su™u ðç,e™u fuËe hnuðtÞ. fË, yt Ëðoç¿t™u s ðç,e™u fuËe hntu. nu «¼w ! yt.. su{ RLý¼qr,™tk rðþwØ {™½h{tk ytÔÞt ,tu yt.u ,u{™t ht„trÆ Ë½ðt õ÷uþ ,tuzât, ,u{ y{tht {™½h{tk ..ý ..Äthtu. y™u y{tht õ÷uþ ,tuze ™¢tu y{thu {™½h yt.. ..Äthtu yux÷u y{u ™ðr™rÄ-ÉÂØ ..tBÞt.

‘òu rðþwØ {™½h ,w{u ytÔÞt, «¼w ! ,tu y{u ™ðr™rÄ É]ÂØ ..tÞt.’3

yÚtto,T ‘«¼w òu y{tht þwØ yÚtto,T õ÷uþhm, {™½h{tk ,{u ytÔÞt, ,tu Ë{òu fu y{u ™ðr™Ät™e ÉÂØ ..tBÞt.’

«§ : frð W.h{tk fre ytÔÞt fu ‘õ÷uþhm, {™ ,u ¼ð.th’ yu õ÷uþ {xe ,Þt ,tu ,tu {t™tu ¼ð.th Ët™u {tuût ..t{e ,Þt, ,tu ..Ae ™ðr™Ät™ ..t{t™wk fu{ fnu Au ? {tuût yt,¤ yu™e þe rðËt, Au ? {tuût ..t{ðt{tk ,tu fÄwk ..t{e ,Þt.

WÀth : Sð ËkËthe Au íÞtk ËwÄe y÷f, «¼wÂõ, y™u «¼w ..h yÚtt„ «u{ ,Útt @Øt™t f¤u ™ðr™Ät™ ,tu þwk, {tuxe ÃEð,tR Ë[]ÂØ™u ..ý rðËt,{tk ÷t¼,tu ™Úte. {txu ,tu ftÌtwk,

‘Ëwh™Ëw¼ su Gw¾ fhe ÷t¼ðu, ðkAu rþðËw¾ yuf’,

yÚtto,T Ë{rf,e Sð «þ{ ÷ûty™t rnËtfu ÃEuð-{™w»Þ™t fnw Ÿ[t Ëw¼™u ..ý Gw¾Á.u ÷t¼ðu Au, y™u {t˚t rþðËw¼-{tuûtËw¼™u s RåAu Au, y÷f, ytk,rhf ÓÂE™e ft{™t yuf{t˚t {tuûtËw¼™e Au, ..hk,w ËkËth{tk ßÞtk ËwÄe fÚtu Au íÞtk ËwÄe yu™u yuf Ët feS ðM,w™e Ë,ðz y™fo¤,t òuEyu Au. feS ftsw ..wÛÞ ftkE yux÷wk fÄwk «f¤ ™Úte fu ftkEf EåAÞwk ™ u ,h, yu ntsh Útt, ,h, yu f™e òÞ, yux÷u yu{ «r,fo¤ ,h, xoe òÞ, yuðwk ..wÛÞ ™Úte yux÷u Ru™e «trÃ, y™u yr™u™t r™ðthý yk,µ ®[,t hÌtt fhu Au. ,tu þwk ®sE,e ytðe ®[,t{tk s ..Ëth fhðe ? ™t, «¼w™t ¼õ, fLÞt ..Ae ytðe ®[,t Ëk,t.. fhðt™t ntuÞ ™m. fu{ fu {™{tk «¼w™u ðËtÔt Au yux÷u r™htk, ðt¤e Au fu nðu {thu fþe ®[,t fhðt™e ntuÞ ™m.

su{ [ɽð,eo ..tËu ™ðr™Ät™ ntuÞ Au ,tu yu™u ®[,t fhðt™e hnu,e ™Úte fu ‘y™ts ¾qe sþu ,tu ? ðt y÷kfth ¾qÞðt ytðþu ,tu ?... ™t, ™ðr™Ät™ [esðM,w™t ..t,t¤fo¤t Ëòu, „{u ,ux÷wk yu{tkÚte ftZtu, yu{tk ¾qu s ™m, yu ,tu y¾qx ¼kzth ! yux÷u [ɽð,eo {tuxwk 96 ¢tuz™wk ..tÞ¤ ht¾u, 84-84 ÷t¾™wk ntÚte¤, „sË¤, hÚtË¤ ht¾u, yu{ htýeytu™tu ..rhðth 1 ÷t¾ 92 nòh™tu, yu™t nòhtu AiÞtk-Atufhtk, ™tufh-[tfh, ÃEË-ÃEËe, ytðt {tuxt hËt÷t™u ™¼tððt y™ts-ðM˚t [esðM,w fux÷e fÄe òuEyu ? ..hk,w [ɽð,eo™u yu {eðt Ët[ðt™e fþe ®[,t s ™m, fu{ fu yu™e ..tËu sfhtM, ™ðr™Ät™e É]ÂØ-Ë[]ÂØ Au, yu fÄwk yt.e ÃEu Au, fÄe ®[,t r{Xtðe ÃEu Au. [ɽð,eo.ý™wk ..wÛÞ yux÷u {t{¢e Ë{s,t ™m, yu y®[íÞ ..wÛÞ Au.

yu{ frð fru Au yrª òu y{u «¼w™u {™½{tk ƒntƒh ðËtÔÞt Au, ,tu ™ðr™ÄtË{t Au, yu y{the ƒÄe ®[,t r{xtðe Œu Au. ,tu ..qÄtu, -

«§ : ..ý Sð™ Sð,tk ,tkƒt™e ,u÷ze ,uh ð»t™t {t,µ, yu ƒÄwk ¼õ,™u þwk ÄtÞ0 {œe s òÞ Au ? ™t; ,tu yu ™ {œu ïÞtk ËtwÄe ®[,t ,tu hnu s ™u?

W¥th : ™t, ¼õ,™t rŒ÷{tk ðe,ht,, «¼w ðMÞt Au yu ðÞtk rn܃ {kztðu Au fu ytx÷wk òuEyu Au ..ý òu ™Úte {ehwk, ,tu **{the ÞtuzÞ,t {™u {ehÞt sux÷e s Au,** yux÷u ƒÄwk ƒntƒh Au, yu™t fh,t òu yrÄf ytk[fõt sEþ, ,tu fwŒh, ðœe ƒeswk s ftkf ,tuVt™ Q¼wk fhþu yux÷t {txu «¼w™e ŒÞtÚte {ehwk ,u ƒntƒh Au; ™u ™Úte {ehwk ,u Þ ƒntƒh Au. fþe ¾tux {t™ð™e sYh s ™Úte.

ƒeS ðt, yu Au fu {™u yu{ ÷t,ðwk òuEyu fu,

«¼w {ehÞt Au yu ÷t¼tu-fhtuztu {ehÞt ƒntƒh Au, yÚu ŒwLtÞðe ,,{u ,uðe Ÿ[e ðM,w {œe yu {t{œ÷e ®R{,™e Au.

«¼w òu ftum™ðh neht sðÞt Au ,tu ŒwLtÞðe ËkÂ¥t ft[™t xwfzt Ë[t™ Au.

ftum™ðh nehtu {œe ,Þt ..Ae ft[™t xwfzt ƒu ytuAt {ehÞt fu ðtkft[ft {ehÞt, ,tu yu fR {tue ¾tux fnuðtÞ ? '{thu ,tu «¼w {ehÞt Au ,tu ƒÄwk s {œe ,Þwk Au, ™ðr™ÄtË™ yÚu ƒeS ƒÄeÞ ÉÂØ-Ë[ÂØ {œe ,E Au.' yt{, frð fru Au {™{tk «¼w ðMÞtÚte, Ëkõ÷þ™t y¼tðu, {thu ,tu yrª s {tuût Au, {tue Ëk.Â¥t ..ý yrª s {œe ,E Au.

'Ët, hts yn,,t sE ƒuXt, ..ý ¼,,u y{ {™{tkne ..uXt.'4

rðð[™ : ..ý ¼,ð™T ! yuf yVËtuËe Au. ytðt Ëtht yt.. A,tk yt.. Ët,-hts÷tuf Œeþ {tuût{tk sE™u yn,t ƒuXt Atu. yrª ..ztuþ{tk ƒuËe ,Þt ntu, ,tu ,tu ,{the ..tËu ytðe ,{™u òuE™u nwk {tht ,,ýtu™wk ŒeŒh ftze ™t¾,. fu{fu {sƒq, ytuÚt rð™t y™k,fto™tk ..UÄ÷t ht,,-ïu»t y™u yr¼{t™-yrkíð™tk f[ht ftZðt yu fXý ft{ Au, yu ¼,ð™™e nqkVÚte Œeþ Útt,. ..ý rðu {thu ,{thwk ..Z¼wk ðÞtkÚte Ëuððwk ? nwk fR™Ëeƒ Awk fu yt.. {thtÚte Ët, hts yn,t sE™u ƒuXt Atu. A,tk yuf ytïtË™ Au fu,

¼÷u yt.. yn,t sE™u ƒuXt ..ý ¼Âõ,™tk ft{ýÚte y{tht {™{tk ¾U[tE ytÔÞt Atu. ¼,ð™ ¼Âõ,Úte {™™t ½n{tk ..UXt yux÷u {™ «¼w{Þ ÚtE òÞ. «¼w{Þ ÚttÞ yux÷u fuðwƒ ÚttÞ ? ,tu fu «¼w ËtÄ™t fhu Au yu{tk ,tu ¼,ð™ W.h füëu ðhËu Au. ,tu yt.ýtu ytí{t ..ý yuðt fü™wk ËkðuŒ™ fhu, «¼w ,{™u fü, ,tu {™u ..ý fü, {ntðeh ¼,ð™ W.h ,,tuþtotyu ,uòu÷u÷Þt

{qfe. ¼,ð™ ƒœe ,tu ™ ,Þt ..ý yu ,uòu÷u÷Þt™e ,h{e yuðe ÷t,e fu ¼,ð™™u yr,Ëth ÷tune™tk Ítzt ÚtÞt. ÷tune Íhe sðtÚte ¼,ð™ sht rV÷t Œ¾ðt ÷tÞt. 66 {rn™t Ëw.Äe yt [tÕÞwk ! ïÞthu Œuð,ytu ðt,tu fhðt ÷tÞt fu, '¼tEytu ! yt þwk ..ý ? yt{ ™u yt{ [t÷þu ,tu ¼,ð™ ðnu÷t [tÕÞt sþu ! ïÞthu ®Ëên ™t{™tk {wr™yu yt ËtÄ¼ehwk, ,tu ¼,ð™ yu{™t {™{tk ¼Âõ,Úte yuðt ..Uëe ,Þt n,t fu yu ¼,ð™™tk Œw:¾u Œw:¾e ÚtÞt, su{ {t {tkŒe ..zu ,tu Atufhwk Þ {tkŒw ..zu fu, {the {t™u fu÷wk Œw:¾ ? yu{ ®Ëên yý,th™u ..ý ÚtÞwk, {tht ¼,ð™™u ytðwk Œw:¾ ? y™u {tht «¼w ðnu÷t [tÕÞt sþu ? sk,÷{tk yuf÷t hzðt ƒuËe ,Þt, '«¼w ! yt.. Sð,t hntu, yt.. Ëtò-{tò hntu y™u yt.™wk Œw:¾ {™u yt.e Œtu.'

«u{-¼Âõ, yu ..hŒw:¾ ËkðuŒ™ {t,µ Au. su™t ..h «u{ ntuÞ, ¼Âõ, ntuÞ ,u™tk fü-,f÷eV™tu yt.y™u y™¼ð Útðtu òuEyu. ®Ëên yý,th™u ytðwk ËkðuŒ™ ÚtÞwk fu, '{tht ¼,ð™™u yt Œw:¾ ?' sk,÷{tk hzu Au ïÞthu ¼,ð™ ,tu fuð¤,™Úte ƒÄwk òýu Au. yu{ýu ƒu ËtÄw™u fhtÔwk fu 'òytu ..u÷t ®Ëên yý,th™u yrª ƒtu÷tðe ÷tðtu.' ËtÄwytu ,Þt y™u ¼,ð™ ..tËu ÷E ytÔÞt. ¼,ð™u fÌtwk, '®Ëên yý,th ! ,{u ®[,t ™ fhþtu fu nwk [tÕÞtu sEþ. ,eÚtofh™wk ytÞw»Þ r™hw.¢{ y™u y™..ð,o™eÞ ntuÞ Au. y™..ð,o™eÞ yux÷u ftuR™tÚtr, ytuAe ™ ÚttÞ yuðwk. yt.ýwk ytÞw»Þ Ëtu.¢{ y™u y.ð,o™eÞ Au. ðÞtkf Ä÷tu ÷t,µ ,tu Ëtu™t ƒŒ÷u ËtX{t ðx{tk yu yuf ËtÚtu ƒÄwk ¼tu,ðtE ¾÷tË ÚtE òÞ. Sðe ..õtoðMÚtt{tk ƒw r{XtE ¾tðtÚte, ntushe {kŒ ..ze òÞ Au. ntushe™u ¼ò¾e ht¾tu ,tu ykŒhÚte yÂð™ Ëthe Q½zu. ðÄw ¾tðtÚte ntushe {kŒ ÚttÞ Au. ..õtoðMÚtt{tk ntushe™u ,tze ™¢tu ,tu W¥thtðMÚtt{tk þwk ÚttÞ ? ¾tuhtf ..[u ™rª yuf Ä÷tu ÷t,µ ,tu ¾u÷ ¾÷tË. Ëtu.¢{ ytÞw»Þ ,qxu.'

yt.ýt rðÿt™ {nt;{t {wr™®e {tuût™t™rðsS rðnth{tk Ëzf™e zt;fe ƒtsw™u ykŒh™tk ¼t,{tk [t÷,t n,t, ™u ..tA¤Úte xÙfu ytðe™u Ä÷tu ÷,tze Œe܆tu. ytÞw»Þ ™u W.¢{ ÷t,e ,Þtu ¾÷tË ÚtE ,Þt. s{ýe ƒtsw [t÷ðtÚte Ët{Útte ytð,e ,,tze yt.ýu òuE þfeyu Aeyu, ßÞthu zt;fe ƒtsw [t÷ðt{tk ytðu ,tu ..tA¤™e ,,tze òuE þft,e ™Úte. yux÷u [t÷ðt{tk ƒnw W.Þtu,, ht¾ð™tu Au. s{ýe ƒtsw s [t÷ðwk.

..u÷t ®Ëên yý,th «¼w™u fnu Au, '..ý «¼w ! yt.™wk þheh ÷tuðtE ,Þwk Au ,tu ftkE Œðt W.[th fhðt {txu {tht ..h Œtt fhtu.' ¼,ð™u fÌtwk, 'Ëthwk

ò, hõ,e ©trõft™u iÞtk ò. yuýu ftuÞt.tf f™tÔÞtu Au. ..ý yu™tk ½h {txu su rf¡uht.tf f™tÔÞtu Au ,u ÷tõsu. ®Ëh yý„th ,tu ¾¼þ ÚtE ,Þt. hõ,e ©trõft ¼‚õt™™e ¼õ,t n,e. ‘{tht «¼w rV-t ..z,t òÞ Au {txu ÷tõ ftuÞt.tf f™tõÞk fu suÚte {tht «¼w™u þt,t {¤u.’ yu ytþþÚte ftuÞt.tf f™tõu÷tu.

®Ëh yý„th hõ,e ©trõft™u iÞtk ,Þt. Ä{o÷t¼ fÌttu, ‘..Äthtu Ëtnuf þt™tu ¾.. Au ?’

{w™ fnu, ‘r°t¼wõ™,thf {ntõëh ¼‚õt™™u {txu ytÔÞtu Awk. ¼‚õt™™u ,h{e™k ŒEÞ ÚtÞwk Au, ,tu yu{™t {txu ..tf òuEyu Au. yux÷u hõ,e ,tu ¾¼þ ¾¼þ ÚtE ,E. y™u ½h{tk su ftuÞt.tf f™tÔÞtu n,tu ,u ÷E ytõe. iÞthu ®Ëh {w™ fnu ‘yt ™r¡, fu{ fu yt ,tu ,{u ¼‚õt™™u {txu f™tÔÞtu Au.’ hõ,e fnu, ‘yt..™u fuõe he,u ¾fh ..ze ?’ iÞthu {w™ fnu ‘{™u ¼‚õt™u fÌttwk Au {txu ,{tht ..tu,™t {txu su rf¡uht.tf f™tÔÞtu Au ,u yt.tu.’ hõ,e ,tu yuõe ¾¼þ ÚtE ,E fu f™tu÷e, ‘ÄLÞ ¼tøÞ {tht !’

¼‚õt™™e ¼Âõ,™tu WÃtÇtu fuõtu ? yuõe ¼Âõ, ð¾,u ÷t,e fu ‘{thu {txu Œw™™t ftuE [es ™Úte. su ftkE fnwk ,u ¼‚õt™ {txu. su ftuE ytþt hk¾wk ,u ¼‚õt™ {txu, su ftuE {the ÔÞÚtt ntuÞ yu ¼‚õt™™u fnwk. yus {the Œw™™t,’ ¼Âõ, ykŒh{tk fuõef ytu÷½tu¤ ÚtE ,Þu÷e ?

¼Âõ,-¼sõwk-ytþhtu ÷uõtu :

su{ 10 {tE÷ sk,÷{tk [t÷,tk ðÞtkÞ Ítz ..t™ ™ {¤u, ™u Sõ ,h{eÚte ytfw¤ ÔÞtfw¤ ÚtE òÞ, y™u iÞthf ftuf soÞtyu ðz÷tu òuõt{tk ytõu ™u Xkz,th ðt,tõhý {¤u, ,tu ,u òu,tk ,u ð¾,u ÷t,u fu, ‘yt ðz÷tu s {thu Ëõuo Ëõto, {eXtu rn{ sõtu !’ feõu ftkE rõ[th s ,u ð¾,u ™ ytõu. yu þwk fnuõtÞ ? ðz÷t™u s ¼ÂÕt fnuõtÞ. ¼Âõ, yux÷u ¼sõwk, yux÷u fu ytþhtu ÷uõtu, yu{ ¼‚õt™™u ¼ÂÕt yux÷u su „ýtu ,u fÄwk ¼‚õt™ ÷t,u. ‘{the Œw™™t s ¼‚õt™’ ..ý ..tk[rz,úe ,tõ ntuÞ ,tu ? ‘ftkE ™r¡’ {the ..tËu {tht ¼‚õt™ Au ™u ? ¼‚õt™ òu rŒ÷{tk Au, ,tu ¼õ,™u ftuE Œw¾ ™Úte ? ™t. ¼‚õt™ nõu miÞt{tk-{™½h{tk ytõe ,Þt yux÷u nõu yu Œw¾ ™Úte, ytí{tht{S {nthts fnu Au,

“rs{ r,{ fhe rõ{÷t[÷ ¼uxâtu, {t™wk ËkËth™tu yk, ÚtÞtu hu.”

ytí{tht{S {nthts ..kòrÚte rËÕr„rh ..h ytÔÞt. miÞt{tk yuõtu yt™kŒ WÕËtÞtu fu þ°twksÞ r,rhthts™u òu,tk s f¤uÕÞt,

“yf ,tu ..th ¼tu n{ ËtÄtu ! @e rËÕt[÷ ŒtË fhe hu” nu «¼w ! nõu ,tu nwk ¼õ ..th ..t{e ,Þtu. su{ ,u{ fhe™u {U rËÕr„rh ¼uxâtu, ytŒeuh «¼w™tk Œþo™ {u¤ÔÞtk, nõu ,tu {thu ËkËth™tu yk, ÚtÞt ðh hnuþu ™¾¡, nõu Œw¾ hnuþu ™rn.” ¼Âõ,Úte ¼‚õt™™u rŒ÷{tk ðËtÔÞt, yux÷u ¼‚õt™ s Ëõuo Ëõto ÚtE ,Þt.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૩૯,અંક-૨૯,તા.૧૩-૪-૧૯૯૧

¼‚õt™™u Ëõuo Ëõto f™tõe Œtu ,tu fÄwk Œw¾ Œeh.

yu n,wk hõ,e™tk rŒ÷{tk. ‘{tht ¼‚õt™™e ¼Âõ, fhõt ytÏtÄ ,hefu {thu rf¡uht.tf ft{ ÷tøÞtu !’ yt ntntnt! yu ð¾,u yuõtu ¼tõ WÕËÞtu fu rŒÕÞ «,xâtk, ..wø.õ]Âü ÚtE, ytftþ{tk Œwk Œw¼ ðt,e y™u hõ,e ©trõftyu ,eÚtofh ™t{f{o ftkÄÞwk ! þt™t ..h ? ‘..ý ¼„u y{ {™{tk ..tXt,’ yu™t ..h.

¼‚õt™ htus „tu[he s,t, ,tu þwk htus ..k[rŒÔÞ «,xu ? ™t, ßÞthu rõrþü „..-yr¼úntrŒ™tu «Ëk„ ntuÞ, Þt ,tu õntuhtõ™th™tk rõrþü ¼tõtuÕ÷tË ntuÞ iÞthu ..k[rŒÔÞ «,xu. hõ,e™tk ¼tõtuÕ÷tË yux÷t fÄt õÄe ,Þt fu ..k[rŒÔÞ «,xât. ..ý ¼‚õt™ ðturhõt ðÞtk ..ÄtÞto n,t ? ¼÷u ¼‚õt™ ™htu,t ..ÄtÞto ..ý ¼‚õt™™u {txu {w™ õntuhõt ..ÄtÞto n,t. yux÷u ¼‚õt™™e ¼Âõ,™tu WÃtÇtu hõ,e{tk n,tu. yux÷u,

¼Âõ, yu ÷tun[wkçf Au. ¼÷u ¼‚õt™ Ët, hts sE™u yõ„,t ðMÞt ..ý yt ¼Âõ,™tk ÷tun[wkçfÚte y{u ¼‚õt™™u ™Sf ¾U[þwk. ,uÚte yÔÞÚte ¼÷u ¼‚õt™ Ët, hts Œqh ntuÞ, ..ý ¼tõÚte ,tu yt.. {tht {™{tk õËe ,Þt Atu.

«§ : ,tu ¼‚õt™ yt.ýtÚte yÔÞÚte Œqh ™u ¼tõÚte ™Sf Ëtht ? fu yÔÞÚte ™Sf ..ý ¼tõÚte Œqh ntuÞ yu Ëtht ?

W¥th : ¼‚õt™ òu yt.ýt rŒ÷{tk ntuÞ ,tu Œqh ..ý ™Sf Au y™u rŒ÷{tk òu ™ ntuÞ ,tu ™Sf A,tk ..ý Œqh Au. ¼Âõ,Úte ¼‚õt™™u yk,h{tk fuËtzât yux÷u nõu ¼tõÚte yk,h hÌttwk ™Úte fÌttwk Au fu,

yuf r™fx ..ý ðu„Þt, sun™u ™ „{u ,un hu,

yõ„,t ,tu ..ý Zwkfzt, sukþwk yrÄf M™un hu.

..ý yuf ðt, ¾tk[u Au !

‘yõ„t™u ðÕõÞt su hnuõwk, ,u ¼tÝt ¾zÿz Œw¾ Ëhuõwk.’ 4.

nwk ‘{tht «¼w’ ‘{tht «¼w’ fne™u Vhwk Awk. ..ý {tht «¼w ,tu Œeh Au !
yux÷u ¼týt ..h ƒuXt ntuEyu A,tk ..ehËtÞ ™Mª. s{ðt™Wk ,iÞth Au A,tk
¼týt{tk ftkE ytðu ™Mª, ,tu ,u “¼týt ¾ø¾z™Wk Œw¾ fnuðtÞ. {eXtEyu
ƒ™tðe Au, ..ý ¼týt{tk ytð,e ™Úte, ,tu ¾t÷e ¼týwk ¾ø¾ztÔÞt fnðt™Wk ?
yu{ ¼,ðt™™u {¤wk {¤wk ÚttÞ Au, ..ý ¼,ðt™ ,tu Ët, hts y¤,t sE™u
ƒuËe ,Þt Au. ,tu yu Œw¾ Œeh þe he,u òÞ ? ¼,ðt™ ™e[u ytð,t ™Úte fu{
fu ¼,ðt™ ,tu f],f]íÞ ÚtE ,Þt Au. yuf ..ý ft{ nðu ,u{™u ƒtfe ™Úte.
,thðt™Wk ft{ n¡wk ™u ? yu ..ý fne ÷eÄwk. r™"tuŒ{tkÚte ƒnth ftZât ,tu nðu
¼,ðt™™Wk r{÷™ þe he,u ÚttÞ ? yk,h{tk òu ¼,ðt™™tu Ëtûttífth ÚtE òÞ
,tu yu r{÷™ Útðtúte ¼týt ¾ø¾z™Wk Œw¾ òÞ, fuðe he,u Ëtûttífth ÚttÞ ?
su{ yÎi,ðtŒe™u ..h{ ƒúñ þwØtí{™tuu ‘,¥õ{rË’ ðtõÞÚte ƒtuÄ ÚttÞ Au,
Ëtûttífth ÚttÞ Au, yu{ yt.ý™u ‘,wkne ,wkne; {Útðtúte ÚttÞ. ,¥õ{rË yux÷u
þwk ? ‘,¥õ{T yrË’ ™Mª, rfL,w ‘,,T íõ{T yrË’ yÚtto,T ,u þwØ ytí{t ,wk s
Au. ¼ûtÚte swytu ,tu y÷,, s hnu. ..h{tí{t ,u ,wk s Au yt y¼ûtEyú swyu
,u ..h{tí{ MðY.. ƒ™u; ..Ae ,Þto ð¸h ™ hnu. {txu fÌtwk, AuÕ÷e ,túttt{tk,

‘aÞt,t-aÞuÞ-aÞt™ ,,wý yufu, ¼ûtE AuûtE ffhþwk nðu xufu’

nðõu[™ : yÚtto,T aÞt,t, aÞuÞ y™u aÞt™ ,,wý™t yiõÞÚte y{u ..h{tí{t
y™u y{the ðå[u™t ¼ûtE™tu AuûtE fne ™ðtþwk, ™tþ fne Œuþwk, yux÷u y¼ûtE Q¼tu
ÚtE sþu.

¼,ðt™ nðþwØ {™{tk ytðu þe he,u ? ¼,ðt™ ËtÚtu™tu ¼ûtE {xe òÞ
,tu, ‘«¼w ,{u swŒt ™u y{u swŒt Aeyu. ,{thu ËkÞ{™e fXuh ËtÄ™t òuEyu,
y{thu ftÞt™e Ëw¾þe÷,t òuEyu’, ¼,ðt™™u {™½h{tk ÷tððt ntuÞ ,tu yt
¼ûtE Œeh fhðtu òuEyu.

¼ûtE þe he,u Œeh ÚttÞ ? ¼,ðt™™u {™{tk ðËtðeyu Aeyu ¾ht ..ý {™{tk
Ëtûttífth Út,tu ™Úte. Ëtûttífth ÚttÞtu yu{ þe he,u fnuðtÞ ? ƒu ðt, Au,

(1) «¼w™u su ™ ,ßþwk ,u yt.ý™u ™ ,,{u y™u

(2) «¼wyu su ðÄtÔÞwk ,u™u yt.ýu ..ý ðtsƒe {t™eyu.

«¼w™u þwk ™ ,ßþwk ? ftÞt™e Ëwkðtr¤tþ ™ ,,{e. É÷t¼ûtÉð ¼,ðt™
nðh ð÷tð™tk ÆÈMÚt ft¤{tk Q¼t ™u Q¼t s hÌtt, fu{ ? ‘,Wt{tk sE™u aÞt™
fhðt ƒuËe òô ,tu Xef Au fu ƒeò ..t.. Aqxe òÞ, ..ý Œun{{,t ŒuntaÞtË™Wk
..t.. ™ Aqxu, ftÞt™e {{,t Q¼e hnu, ,Wt{tk ƒuËe™u aÞt™ fhu ,tu yuft,ú,t
ðÄu ™u ? ™t, yu{tk ,tu ftÞt™e Ëwkðtr¤tþ ,,{u; ,tu yu{tk ytí{t™wk yux÷wk {n¥ð
™ ÷tðwk.’

¼,ðt™ ËËt ftÞtuË,o aÞt™u yux÷t {txu hÌtt fu, Sðu™ y™trŒÚte ,tZ
ËkÞfkÄ ftÞt Ëtút Au. yux÷u ßÞtk ËwÄe yt ftÞt™e Ëwkðtr¤tþ ™ {qftÞ, íÞtk ËwÄe
ytí{t™Wk ¼÷wk ™ ÚttÞ. ¼,ðt™ yux÷t ðnt÷t ™ ÷t,u. ¼,ðt™™u yt ftÞt™e
Ëwkðtr¤tþ ™ ,,{e yux÷u yt.ý™u ..ý ™ ,,{ðe òuEyu. ¼,ðt™u su ðÄtÔÞwk
,u yt.ý™u ..ý ðtsƒe ÷t,ðwk òuEyu; ..Ae ¼÷u ytsu yuðt ftÞt ..h™t
swÕ{™u ™ ðÄtðe þfeyu, ..ý yu swÕ{ ðtsƒe ÷t,ðtÚte yuf rŒðË yu™u
ðÄtððt™Wk ÚttÞ.

{ntðeh ¼,ðt™™u ft™{tk ¾e÷t Xtufðt {txu ,tuðt¤ ytÔÞtu, ,tu ¼,ðt™u
yu™u Ä÷tu ™ {tÞtuo ..ý yu™u ðÄtÔÞtu. Ëk,{u A-A {rn™t ËwÄe ,tu[he ÷uðt
™ ŒeÄe ,tu ¼,ðt™ fkxtéÞt ™n. ..u÷tyu ¼,ðt™™e yðnu÷™t, {-fne fhtðe,
¼,ðt™u ƒÄwk ðÄtÔÞwk, ..ý ¼t,t¼t,, ™ fne. ..u÷tu Ëk,{ Atufhtytu h{,t ntuÞ
™u yu{™u Ätu÷Ä.tx {the™u s,tu hnu. Atufhtytu hz,t hz,t ½hu òÞ y{™u
{tÞto, ftuýu {tÞto ? ƒtðtyu, yux÷u ÷tuftu ¼,ðt™ Q¼t ntuÞ íÞtk ytðu ™u
..qAu, ‘yt{ýu ?’ nt, y™u ytðu÷t {tyËtu ¼,ðt™™u ÷tfzeyu {thu, ¼,ðt™u
¾tuxwk Ënuðt™Wk ..ý ðÄtÔÞwk. yu yt.ý™u ðtsƒe ÷t,ðwk òuEyu. yuðtu «§ ™
fhtÞ fu ‘ytðwk ¾tuxwk fu{ Ën™ ÚttÞ ?’ yux÷u ,tu yu™tu yÚto yu fu ‘¾tuxwk Ën™
™ fhðwk. ¼,ðt™u Ën™ fhwO ,u ,,hðtsƒe.’

{uhw ztu÷tððt™e þÂõ,ðt¤t ¼,ðt™u ¾tuxwk ½ýwk Ën™ fhwO. yt.ý™u ,u
ðtsƒe ÷t,ðwk òuEyu. ¼,ðt™™e su{ ytðwk ftkEf Ën™ fheyu ,tu ¼,ðt™™tu
Ëtûttífth ÚttÞ.

¼,ðt™ ËtÚtu™tu ¼ûtE nxu. yt ¼ûtE nxtððt {txu aÞt™ fh™th ÔÞÂõ,
,u aÞtÞf aÞt,t ,ýtÞ. sÚ™Wk aÞt™ fhðt{tk ytðu ,u aÞuÞ fnuðtÞ. yrhnk, y™u
ðe,ht,™u yt,¤ fhe™u fhðt{tk ytð,e rt¢Þt ,u aÞt™. yt ºtýu™tu ¼ûtE ™eŸe
sðtu òuEyu. ‘nwk yu nwk Awk, Ët{u {tht ¼,ðt™ Au’, yt{tk Ët{u ¼,ðt™™u
yt.ýu swŒt ht¾eyu Aeyu. ‘nwk ™u ,u yu swŒt’, yu{ ,,ýeyu Aeyu. yt ¼ûtE
Au. ‘nwk ™u ytðt ðe,ht,,’ yt ¼ûtE ht¾e™u yt.ýu aÞt™ fheyu Aeyu. ‘nwk
Ëht,e Awk, ¼,ðt™ ðe,ht,, Au,’ yt ¼ûtE™u ftZðtu ntuÞ ,tu ‘ytðt ðe,ht,,’
yu{ ™Mª, ..ý ‘nwk ..tu,u s ðe,ht,,’. su{ ŒeÄ{tk ..týe ..uËe òÞ ,tu ŒeÄ™tk
,wý ..týe™u {¤u Au, ŒeÄ ,éþwk ,tu ..týe ..ý ,éþwk ÷t,u, ŒeÄ ËwûtE ,tu ..týe

..ý ÈVUCE. yu{ ðe,ht„™u yt.ýt{tk ¼uÞðeyu ,tu ðe,ht„™tk „wýtu yt.ýt{tk ytðu. ½húte Œuhtèh sEyu, Œuhtèh™e ykŒh ..uXt yux÷u ƒntrn™e Œw™™t ƒkÄ ÚtE òÞ. Œuhtèh™e ykŒh™tk ƒeswk ƒÄw òuðt™tk ƒkÄ ÚttÞ, {qŠ, òu,tk {w¾ ..h y™u ..Ae {tºt «¼w™e ytk¾™e fefe òuðt™e. yux÷u [ûtw òu,tk ƒÄe ™sh Èkftu[t™e. fefe yu ƒntrn™tk Y.. Au, ykŒh™tk Y.. ðe,ht„t-þtk,,t Au. yux÷u ykŒh™tk Y.. òu,t ,h, yt.ýwk {™ ðe,ht„t W.h ƒuËe òÞ.

fux÷tf yu{ fru Au fu, ‘¼„ðt™ ,tu r™hks™ r™htfth Au ..Ae {qŠ™e þe sYh ?’ rfL,w yu™tu W¥th Au; r™hks™ r™htfth™u òuðt {txu ..ý Ètfth™e sYh Au. Ètfth{tkÚte r™htfth{tk sðtÞ Au. yu{ ™u yu{ r™htfth{tk ™ sðtÞ. Èw,kÄ r™htfth Au. ftuE™u Èw,kÄ òuE,e ntuÞ ,tu yu™u Ètfth Vq÷ yt.tu fu y¥th™tk Èw,kÄe ..q{zwk yt.tu ,tu yu™u Èw,kÄ {¤u. ..ý yuf÷e Èw,kÄ ™ yt.e þftÞ, fu{fu Èw,kÄ yu ,tu r™htfth „wý Au. yux÷u ¼„ðt™™e Ètfútu Èk÷ø™ Útðt {txu Ètfth™e sYh Au. Ètfth{tkÚte r™htfth{tk ..ntU[e þftÞ Au.

¼„ðt™ ..h @Œt ¼Âõ, yt, fu ¼„ðt™™u su ™ „BÞwk ,u yt.ý™u ™ „{u; y™u ¼„ðt™u su ðÄtÔÞwk ,u yt.ý™u ðtsfe ÷t„u. yt.ýu ðÄtÕðt™e ,iÞthe ntuÞ, ¼„ðt™ {éÞt™e ¾qfe (rðþuå»t,t) yt Au. yt yuf s ¼„ðt™ yuðtk Au fu, ytðwk ðÄtðe ÷u Au. ™ha,h „tuþtÕtu ßÞthu ¼„ðt™ ..h ,uòu÷uÞt {qfðt ytÔÞtu ,u ð¾,u ¼„ðt™™e ..tËu ŒuÕð,ytu™tu ¼ªtu ftV÷tu n,tu A,tk ..ý ¼„ðt™u yuf Rþthtu ™ fÞtuo fu, ‘..u÷t rnt{e™u yxftðtu’ ¼„ðt™™u ,uòu÷uÞt ðÄtðe ÷uðe n,e suÚte ykŒh™t f{o-f[ht™tu r™ft÷ ÚtE òÞ.

98 ..wºttu™e ¼„ðtÄ¼Âõ, :

«¼w™u ™ „BÞwk ,u yt.ý™u ™ „{u. su{ fu ..r,™u ™ „{u ,u Èwþe÷ ðtÔŒth ..í™™e™u ™Úte „{,wk. yux÷t {txu ,tu É»t¼Œuð ¼„ðt™ ..tËu ¼h,™e Èt{u VrhÞtŒ ÷E™u ,þu÷t 98 ..wºttuyu ¼„ðt™™e Œuþ™tÚte òuÞwk fu ¼„ðt™™u hts.tx, ¾ð™t, ..rhðth y{u ht¾eyu ,u ..ËkŒ ™Úte, ,uÚte ..tu,u ..ý yu™u ™ „{,t fhe yu™tu íÞt„, fhe™u [trhºt ÷E ÷eÄwk. ™u ..Ae ..ý ykŒh¾t™Úte Èqû{ht„ ..ý ftZe ™tkÏÞtu. ,tu 98 {w™ ðe,ht„ fuðÕt™e ÚtE ,Þt. þwk fhwO yt ? «¼w™u ™ „BÞwk ,u ..tu,u ..ý ™-„{wk fhwO fhe™ «¼w™tu yk,h{tk Ètûttífth fÞtuo. su ÷tuftu™u «¼w™u ™ „{wk „{u, yu ÷tuftu «¼w™tu yk,h{tk Ètûttífth fhðt Ôþúto {Ítu Au. yu {,Vte™tk Vtu,ht ¾tkzu Au, {,Vte ™rn, VèEfe fqxu Au ztk,h ™rn, yu{ Ètûttífth ÚttÞ ™rn.

«¼w™tu ytk,h Ètûttífth fhðt «¼wyu ðÄtÔÞwk ,u ðtsfe ÷t„ðwk òuEyu; «¼wyu rð™t ðtkfu y™tzeÚte fht,t W.ýðtu ðÄtÔÞt. ¾tuxwk Èh™ fhtÞ ?’ nt, ..t÷f ..t.eyu 500 {w™ytu™u ..eÕÞt ,u {w™ytuyu yu™u „uhðtsfe ™ {tLÞwk ,tu s f{o ¾tðe {tuûtu „Þt.

«¼w™tu ytk,h Ètûttífth fhðt {txu «¼w Èt™Útu™tu ¼uŒ {tuÞtu ..tzðtu òuEyu. ¼uŒ ÷tð™th Au sqX, yrnkíð, yrk y™u {{. ht,trŒ ð„hu yt™u ,tuzðt {txu yt fhðt™tk,

«¼w™tu Ètûttífth fhðt 4 W.tÞ

(1) ‘nwk’ ftuE [es ™Úte. yrk™u ,tuzeyu ,tu ¼„ðt™ rŒ÷{tk ytðu. su Au ,u ƒÄwk {tht ¼„ðt™ Au. yt.ýwk ÔÞÂõ,íð ¼q÷e sðtÞ. ¼„ðt™™u „tºtu Œu,tu „tuþtºtu ytÔÞtu ,tu ,h, s Èw™Œt ºt y™u Èðto™wq, ™t{™t ƒu {w™yu „tuþtºt™u ..zftutuo fu, ‘Ãtq[tÞ™u „tºtu Œu Au ?’ ,tu ..tu,t™t ÔÞÂõ,íð™u htÏÞwk s ™ n,wk, „tuþtºtyu ,uòu÷uÞt {qfe, ™u ƒk™™u ƒtœe {qÞt. yu ƒk™u 12{t Œuðÿtuf{tk „Þt. fuðtf þw¼ yæðÕtÞ nþu ? ,uòu÷uÞtÚte ƒºt™tk ytÔÞwk ,tu ..ý ntÞðtuÞ ™rn ! þt {txu ytðwk fhwO ? ¼„ðt™™e ¼Âõ,Úte fhwO. {the ¼Âõ, Èw¤ ÚtE ,E, ÷tu¾u ÷t„e „E. ytðe ¼Âõ,™tk [tuõ¾t [x þw¼ yæðÕtÞ fu ‘{tht yrnk,’ yuðtu þw¼ yæðÕtÞ n,tu þtk,,t™tu - ðe,ht„™e ¼Âõ,™tu ¼tð fÞtuo ißthu 12 {tu Œuðÿtuf {éÞtu.

su{fu „ti,{ {nthts™u «¼w™e yt„¤ ytðtu s Ïÿt÷ hnu,tu. ,uÚte ,tu yt™kŒ ©tðfu, „ti,{ {nthts™u yuf hts÷tuf sux÷wk òuE þftt™tk yðÄ¿tt™ ÚtÞt™tk fÌtwk y™u „ti,{ MðtŠ{eyu ™t ..tze fu „]nMÚt™u ytx÷wk ƒÄwk yðÄ¿tt™ ÚttÞ ™rn. ißthu yt™kŒ fnu, ‘{™u ÚtÞwk Au yu nfef, Au, ,{u «¼w™u ..qAe swytu.’ yra „ti,{ {nthts ..tu,u ƒ™ðu÷e ìtŒþtk,e y™u 14 ..qðtuo{tk yt òuE þf,, ..ý „ti,{ Mðt{e, ‘..tu,u «¼w yt„¤ ftuE [es ™Úte’ yu{ {t™™tht n,t. ,uÚte «¼w™e ..tËu ..qAðt „Þt. yk,h{tk «¼w™u ÷tððt ntuÞ ,tu yt.ýwk yrkíð ¼q÷ðwk òuEyu.

(2) «¼w™tu yt.yt yk,h{tk Ètûttífth fhðt {txu ƒeswk yt fhðt™tk fu yt.y™u rnrk{þ ÷tuÞt fhu fu ‘yra {thwk fþwk ™Úte. È{útx @uráf ..wºt ftuyúfÚte su÷{tk ..whtt, ,tu iÞtk yu{™t {™™u ytuÄwk ™ ytÔÞwk fu,’ ‘ÿuhu ! nwk {tuxtu {,ÄtuÞ™tu {tr÷f, ™u {the yt ŒwŒeþt ?’ {™™u fu{ ytuÄwk ™ ytÔÞwk ? fntu, yu{ýu {ntðeh Œuð™u yuðwk È{.oý fhu÷wk fu nÞt{tk yt h{,wk fu, ‘s„{™tk

{thwk fpwk ™Úte, {tht ,tu ¼‚ðt™ Au.’ ,tu yu su÷{tk ..ý {Mþeúte hnu,t. ,tu s yu yk,h{tk «¼w™u ftkE Ëtûttíftth fhe þf,t.

(3) ºteòu W.ttÞ yu Au fu, yt.ÿt™u yrhnk, {ëÞt ,tu yu{ ÷tøÞt fhðwk òuEyu fu, “{thu fpwk Gw:¾ ™Úte.” ‘™ðfth™u „ÿt™thu Gw:¾e ™ ntuÞ.’ yu™u ¼tð yt s Au fu, ™ðfth ÿt™u ..k[..h{uce™u ..tu,t™e Ë{]ÂØ {t™e Ë{su Au fu, “yu{tk ƒtÌt Gw:¾tu yu ftuE Gw:¾ s ™Úte.” yu{ yrhnk, «¼w {ëÞt ..Ae yrhnk, ,tu yt.ýt «tý, yt.ýwk ËðtMÚ yu {ëÞt ..Ae Gw:¾™wk þwk ? Ëe,tS ht{[kÿ™e Ëtútu ð™ðtË ¼tu,ðt ,Þu÷t. íÞtk yu{™u ..r,{tk yu÷e ƒÄe nqkV n,e fu yu{™u ð™ðtË{tk {nu÷ðtË ÿ™u yu™e ƒÄe htòpte Ë,ðztu [t÷e ,E, ftuE «ftht™tk fü ytð,t, A,tkyu {™{tk fpwk s {t™,t ™ntu,t. yu÷u ,tu íÞtk yu{™tk {™u ðÞthuÞ ytuAwk ™ ytÔÞwk fu, ‘yhuhu ! ƒt..™tk ½hÚte þwk ËÆ™u ËtËhu ytðu÷e ? ™u yt fuðtf Gw:¾™tk Ontzt òuðt™t ytÔÞt ?’ ..r,{tk yu{™u ..dhe nqkV n,e. yu{ yt.ÿt™u «¼w {ëÞtÚte ..Ae fpwk Gw:¾ ™ ÷t,µ. «¼w{tk yt.ÿt™u ƒÄe nqkV ntuÞ, {™™u ÚttÞ fu {thu þwk Gw:¾ Au ? yu he,u òu «¼w yk,h{tk ðËtðeyu ,tu s ..Ae «¼w™tu Ëtûttíftth ÚttÞ.

(4) Ëtûttíftth {txu [tuÚte ðM,w yt Au fu «¼w {ëÞtÚte yt.ÿt™u fpe ðt,™e Lhq™,t ™ ÷t,µ. Grð.t÷ yuf Ztuhtk [th™thtu ™tufh n,tu ..ý yu™u sk,÷{tk ¼‚ðt™™e «r,{t {ëÞt ..Ae yu™wk {™ yuðwk ¼ntE ,Þwk, ÄntE ,Þwk, fu [tuuhe Grðe yu™e Wå[¼Âõ, Grð¼e ytðe™u fnu Au, ‘Grð.t÷ ! nwk ,the ¼Âõ,Úte ¾of ,wü{t™ ÚtE Awk. ,wk ¼Âõ,™t ƒE÷t{tk ,™u „{u ,u {t,e ÷u.’ íÞthu Grð.t÷u fÌtwk, ‘¼Âõ,™tk ƒE÷t{tk {™u ¼Âõ, s yt.e Gu. ƒtfe {thu fpwk òuE,wk ™Úte.’ ,he.f ™tufh n,tu A,tk fu{ yuýu fpwk ™ {tøÞwk ? fnu, «¼w {ëÞt ..Ae yu™u fpe ðt,™e Lhq™,t s ™ntu,e ÷t„e, Lhq™,t ÷t,µ ,tu yu {t,µ ™u? Grðeyu ½ýtu ,tÔtu, fnu Au fu, ‘ftuE htßÞ, ¾õ™t, htýeytu ƒk,÷t {t,e ÷u ™u ?’ ,tu yu fnu Au, {the ¼Âõ, yìhtðý ntúte sðe Au, ™u ,wk yt.u yu ƒÄwk „Ätzt ,wÕÞ Au. {thu yìhtðý ntúte ðu[e™u „Ätztu ¾heËðt™e {¾¼tuE nwk ™ fhwk.’ {,÷f yu™u yu ðM,w™e fpe Lhq™,t s ™ntu,e ÷t,e.

ytí{t{tk «¼w™tu Ëtûttíftth fhe «¼w Ëtútu yì¼uË ËtÄðtu ntuÞ ,tu yu [th ,wý òuEyu. yu÷u ¼¢E¼¢E fhðtu ntuÞ ,tu yrn™u {ofu, {thwk ftkE ™Úte. «¼w™wk Au yu {thwk Au. «¼w™wk þwk Au ? MðÂÁt,t. y.htÄ ..h ¼thu¼th fhwýt yu {the [es Au. ftÞt {the [es ™Úte, nwk ftuE [es ™Úte, {thwk fpwk ™Úte.

{thu ftuE Gw:¾ ™Úte. ¼‚ðt™ {ëÞt ..Ae fpwk Gw:¾ ™ ntuÞ. {thu fpe Lhq™,t ™Úte. ðe,ht„ Úðt {txu Lhq™,t™tk htuøÞtk fhu ,tu ðe,ht„ ™ Úðtþ. {ÂGÈðt {t,t ðe,ht„ þe he,u ÚttÞ ? ‘nwk Ë»t¼ Ë»t¼ fhwk Awk, Ë»t¼ yu{ ™u yu{ ƒUÚtu Au.’ yu™e Ëtútu s {™{tk ytðe ,Þwk fu ‘Ë»t¼u fu{ ½h Aturâwk ?’ {™u {thtu Ë»t¼ Ë»t¼ ÚttÞ Au ..ý Ë»t¼™u ‘{the {t’ fu{ ™Úte Út,wk ? fthý fu s„{tk {{íð fhðt ÷tÞf ftuE s ™Úte. ƒÄt yuÞ Au, ..h Au. yuf÷tu ytí{t s {thtu Au. ƒtfe ƒÄwk yuÞ Au. yu÷u {t™™e Lhq™,t ™u Gw:¾ {qfe GeÄwk ,tu {ÂGÈðt {t,t ¼‚ðt™™e rhtuÄ{tk ƒuE ,Þt, ðe,ht„ ƒ™e ,Þt, ¼‚ðt™ Ëtútu™tu ¼uE xþe ,Þtu, yì¼uE ÚtE ,Þt.

‘nwk’ ™u ‘{tht™’ ™tk ¾t,tk ƒE÷e™u ¼‚ðt™™tk ™t{u fhe ™ð¾tÞ ,tu ¼uE xþu. ƒt.. GefhtŠ™tk ™t{u ¾t,wk fhe ™tð¼u ,tu ƒÄwk GefhtŠ™tk ™t{u [zu. yu{ yt.ýu ..ý ¼‚ðt™™tk ¾t,u ƒÄw fhe ™tð¼eyu, ,tu ..Ae ƒÄwk ¼‚ðt™™tk ¾t,t{tk s s{t ÚttÞ. yt.ÿt™u ftkE ™Ìª ÚttÞ.

,{u ¼‚ðt™™u ƒÄwk ËtUŠ.., fhe Gtu, ,{u r™Âù, ÚtE ,Þt. ,tu ƒÄt ht,÷ìt s,tk hnuþu. **yt.ýwk ..tu,t™wk htÏÞwk Au {txu ht,÷ìt Au.** ..tu,t™wk ftÞe ™¾tu ,tu ðe,ht„™e Ítk¼e Úþu. ðe,ht„™e Ëtútu™tu ¼uE {xe™u ðe,ht„ ƒ™tÞ. ..Ae

¾eh-™eh ..hu ,w{{twk r{÷þwk, ðt[f þþ fhu nusu nmþwk...5

yu÷u yt..™e Ëtútu ûteh ÿt™u ™eh™e su{ {¤e sÞ. ðe,ht,Úte Gtþ ™Ìª, ..ý nwk yr¼L™ ƒ™e sÞ.

yëÞt,t, yëÞÞ ÿt™u yëÞt™ yt ºtÞ™tk yiõÞ ÚttÞ ,tu yt.ýtu ðe,ht„ Ëtútu™tu su ¼uE Au ,u ™þ ..t{u.

yëÞt™ fu «fthu Au, (1) Ë¼uE «rýÄt™ ÿt™u (2) y¼uE «rýÄt™. (1) Ë¼uE «rýÄt™{tk ‘«rýÄt™’ yu÷u yëÞt™. Ë¼uE yu÷u su™wk yëÞt™ fheyu Aeyu ,u™tÚte yt.ýu suGtE Aeyu ,u{ {t™e™u yëÞt™ ÚttÞ ,u. yt{tk {t™ÿE he,u ¼‚ðt™™u Ët{u ÷tðe™u ,u{™wk yëÞt™ fhðwk ,u. yu÷u yt.ýu ftuE ,eÚtof{tk fhu÷t Gþo™{tk ¼‚ðt™™e «r,{t yt.ýe Ët{u ÷tððt™e ÿt™u ðe,ht„™e ytf¼{tk ytf¼ r{÷tðe yëÞt™..qðof ¼‚ðt™™e ytf¼{tk ðe,ht„„t òuðt™e. yrª nwk ÿ™u ¼‚ðt™ yu{ ƒu Aeyu, yu÷u ¼uE Au. ,u{ ¼‚ðt™™e ÿ™uf {wÿtytu ÿ™uf rðþu»t,t Au ,u ÞtE fhðe, su{fu “¼‚ðt™ {ntðeh rGÈ ƒtE™™e MÚtt..™t fhu Au” yu áÞ òuÞt fhðwk. ,u™wk yëÞt™ fhðwk. yt «fth™tk yëÞt™™u Ë¼uE «rýÄt™

fnuðtÞ Au.

(2) **‘yÃuÉ «rýÄt™’** = yt.ýu y™u ðe,ht,™tu yÃuÉ Útðtu, ðe,ht,, swÉt ™fn, ‘nwk s ðe,ht,, Awk’ ,uðtu ¼tð ÷tðtu™tu. yt.ýe {wÿt aÞt™{tk yt.ýu ðe,ht,, Aeyu ,uðe òuðt™e. nu «¼w ! yt he,u nwk {the y™u yt..™e ðå[u™t ¼uÉ™tu AuÉ fheþ. ..Ae ŒeÄ{tk su{ ..týe ¼¤e òÞ ,u he,u «¼w ! nwk yt..™t{tk ¼¤e sEþ. su{ htrs{,e{tk ™Ë{ ¼¤e ,Þt, ™u ™Ë{{tk htrs{,e ¼¤e ,Þt, ,u{ nwk yt..™t{tk yuf{uf ÚtE sEþ.

‘yu{ yuftk,e su ™h fhþu, ,u ¼ðË,h ,hþu’

..wkzhef htòyu ..r,, ¼tE fkzhef™u htßÞ ËtU.e ËkÞËh™tu ìÞt,, fhe ŒeÄtu. ..tu,t™tk {™Úte s ,whw Äthe ÷eÄt n,t y™u ,whw ..tËu sÉ™u ,whw{tk yuðt ¼¤e ,Þt fu fu rŒÉ™e ËtÄ™t{tk y™¼¤th rð{t™{tk ..ntuåÞt ! ykþu ..ý ðe,ht,™tk ,wý yt.ýt fhe ÷Eyu ,tu ¼uÉ ytuÄtu ÚttÞ. ..Ae ¼,ðt™ ËtÚtu yt.ýtu ûteh-™eh™e su{ yuf¼tð f™e òÞ. yux÷u fÌtwk fu, ‘ûteh ™eh ..hu ,w{þwk r{¤þwk’ - ŒeÄ{tk ..týe ¼¤u yux÷u ..týe™wk ..tu,t™wk Mð,kºt ÔÂÕ,íð hnu,wk ™Úte. ,u™e Mð,kºt ¾tnEÞ, hnu,e ™Úte. ..týe ..tu,t™tu hk,, ,w{ðu Au, þe,¤,t {qfe Œu Au Þð,T ..tu,t™wk ™t{ ..ý {qfe ŒeÄwk. ,u{ nwk ..h{tí{t Ëtútu ¼¤e™u {thwk MðY.. ‘ËkËthe Sð™’ {qfe ŒEþ. yt..™e ËtÚtu {¤e nwk ..h{tí{t f™eþ. ,{thtu ™u {thtu Ëk{fkÄ ..týe ™u ŒeÄ suðtu Útþu ..Ae yuf s yðts {thtu ™efÄþu, ‘,{thtu yðts yu s {thtu f™þu.’

ðt[f Þþ fnu nusu nÞþwk... 5.

ðt[f Þþturð{ÞS {nthts fnu Au fu ¼,ðt™™e ËtÚtu Ëk{fkÄ ÚtÞt ..Ae ..nu÷tk ,tu yt.ýu fü Wºtðeyu. yt{ fh,tk-fh,tk ¼,ðt™ ! ,{the ËtÚtu y{u «u{Úte yuðt n¤e sEþwk fu ,{the ™u {the ftuE swÉE ™fn hnu.

su{ ..týe yuf÷wk ntuÞ ,tu yu™e ®f{, ftkE ™Úte ntu,e, ..ý ŒeÄ™e ËtÚtu ¼¤u Au ,tu yu ®f{,e f™u Au. ,u{ nwk ..ý yíÞth ËwÄe ûtwÿ ¼tðtu ntMÞ, yhr, ytrŒ™u Xufu [z,tu n,tu, ®f{, ð,h™tu n,tu, nðu ¼,ðt™ ËtÚtu ¼¤e™u Œ{ðtºtu f™eþ y™u yt he,u nwk yt..™e ËtÚtu M™nÚte ¼¤e sEþ.

(Er, ©e ðtËw.qßÞ rs™ M,ð™ rððu[™t)

©e rð{÷™tÚt rs™ M,ð™-13

Ëuðtu ¼rðÞt rð{÷ rs™™uih, ŒwÕ÷nt Ëßs™ Ëk,,tS...
yunðt «¼w™wk Œhþ™ ÷nuðwk, ,u yt¤Ë{tk ,,k,,tS - 1
‘yðËh ..t{e yt¤Ë fhþu ,u {qh¾{tk ..nu÷tuS’
¼qÎÞt™u rs{ ¼ufh Œu,tk, ntÚt ™ {tkzu ¼u÷tuS - 2
‘¼ð y™k,{tk Œhþ™ ŒeXwk, «¼w yunðt ŒuÏtzuS,’
rðfx ,,úkrÚt su ..tu¤..tu¤Þtu, f{o rððh WÕtzuS - 3
,¥ð «er,fh ..týe ..tyu, rð{÷t ÷tufu ytksu S;
÷tuÞý ,whw ..h{tL™ Œeyu ,ð, ¼úk{ýt yu Ërð ¼tksu S-4
“¼ú{ ¼tkzÞtu ,ð «¼wþwk «u{u – ðt, fhwk {™ ¾tu÷eS,
Ëh÷ ,ýu su neÞzu ytðu, ,un sýtðu ftu÷eS”- 5
©e ™Þrð{sÞ rðfwÄ ..Þ Ëuðf, ðt[fsþ fnu Ët[wk S
‘ftuze f..x òu ftuE rŒ¾tðu, tuhn «¼w rðý™rð yLÞ ht[wkS.’ 6

©e rð{÷™tÚt M,ð™-rððu[™t-13

Ëuðtu ¼rðÞt rð{÷ rs™™uih, ŒwÕ÷nt Ëßs™ Ëk,,tS...
yunðt «¼w™wk Œhþ™ ÷nuðwk, ,u yt¤Ë{tk ,,k,,tS - 1

rððu[™ : rð{÷ rs™™uih ..tu,u rð{¤ Au y™u feÉ™u rð{÷ fhu Au. feÉ™u rð{÷ fhu Au yuðtu yÚto ðtÞkÚte ÷ûÞt ? su{ ©e rð{÷™tÚt ¼,ðt™™t [iÞðkŒ™{tk frðyu fÌtwk, **“rð{÷ rð{÷ ..tu,u ÚtÞt Ëuðf rð{÷ fhu”** rð{÷ yu ™t{ Ät,wY.. ÚtÞtu. rð{÷Þr, Er, rð{÷: su{ h{,u yËti h{ý: > rð{÷ yuðt rð{÷ rs™uih™u nu ¼ÔÞ ÷tuftu ,{u Ëuðtu. ¼rðÞt = ¼rðf ÷tuftu. ,tu ¼rðf ÷tuftu™u fu{ ÷eÄt ? su ¼rðf ™Úte, yu™u ¼,ðt™ W.h îu»t ntuÞ Au. yu™u ,thðt™e {nu™, yuru òÞ Au {txu ¼rðf fÌtwk. yux÷u su{™u r™{o¤ ¿tt™trŒ ð,uo Au y™u suytu f{o{¤Úte hrn, ÚtE rð{÷ ÚtÞt Au. ,u{ su{™tk ™t{Úte, su{™t ,wý,t™Úte aÞt™Úte ¼ÔÞ Sðtu rð{÷ ÚttÞ Au ,uðtk rð{÷

rs™u Ëõtu, Ëõtu fu{ fîtwk ? ¼wxtu fu{ ™ fîtwk? ¼wxtu fnuõtúe nehtu ½tu½u sE ytÔÞtu yuõwk Útt¡Þ.

nehtu™tk {tf... htºtu õt, fh,tk n,t fu ft÷u nehtu™u ½tu½u {tuf÷õtu Au. nehtyu yt Ëtk¼¤Þwk ..ý yt,¤ ..tA™wk ftkE ™ Ëtk¼¤Þwk õhu÷e Ëõthu nehtu Qeu™u ½tu½u ,Þtu. Ëõthu {tf.u fÄu þtuÄ fhe ..ý nehtu õÞtkÞ Œu¾tÞ ™rn. õÞtk ,Þtu? õÞtk ,Þtu ? yu{ ÚtÞwk yu™u 3/4 f÷tf ..Ae nehtu ..tAtu ytÔÞtu. {tf.u ..qAÞwk, 'õÞtk ,Þtu n,tu ?' fnu, '½tu½u' '1Þtk þwk fhe ytÔÞtu?' 'zu÷eyu ntút Œu™u ..tAtu ytÔÞtu. ft÷u ,{u õt, fh,tk n,t ™u fu nehtu™u ½tu½u {tuf÷õtu Au ,tu mwk 1Þtk sE ytÔÞtu.' yu{ yuf÷t ¼wxõtúe ftkE ™ õÞu. Ëõtu yux÷u {tuxtu Œrh¼tu Au. Ëtõ™=W.tË™t ythtÄ™t, ËtÄ™t.

rõ{÷ rs™u Ëõtu yux÷u yu{™e W.tË™t fhtu. yu W.tË™t ºtý «fthu Útt¡Þ.

जिनेषु कुशलं चित्तं, तन्नमस्कार एव च ।

प्रणामादि संशुद्धं योगबीजमनुत्तमम् ॥

rs™uih ¼,õt™ Ëkfÿkåe fwþ¤ ®[,™, þw¼ ®[,™ ºtý «fthu Útt¡Þ Au. (1) {t™rËf (2) õtr[f y™u (3) ftrÞf.

®[,™ fuõwk ntuÞ ? ÷tirff ytþkËt rõ™t™wk. 1Þthu yu fwþ¤ fnuõtÞ. ÷tirff ytþkËt ™ ntuÞ ..ý ¾tuxe-fkxtt¤tu ntuÞ ,tu ..ý yu ®[,™ fwþ¤ ™ fnuõtÞ. fnuõtÞ Au fu, 'htu,tu òÞ ,tu {qyt™tk Ë[t[th ÷tõu' yu™tk suõwk Útt¡Þ. yu{ ¼,õt™™e Ëuõt, W.tË™t, ®[,™ yu htu,t htu,t ™rn fhõt™e. ¾tuE, Wîtu,, õ,uhu xt¤e™u fhõt™wk Útt¡Þ ,tu yu ®[,™ fwþ¤ Útt¡Þ.

(1) {t™rËf ®[,™ : «Út{ ¼,õt™™wk M{hý ytõu, ™Þt {™úte ¼,õt™™wk M{hý fhõt™wk. QX,tk s ™{tu yrhnk,tyk. ™Þt = ™s÷t: s÷ rõ™t™t ftuXu ¼,õt™™wk M{hý fhõt™wk, yu{ ®[,™ fhõt™wk. ¼,õt™™tk ™t{™wk fwþ¤ ®[,™ yux÷u su{ýu ..tu,t™tu õt¼åe yuõtu ..ý Ëkfth, ntÞ..tx™u 1Þt,, fhe [tnºt ÷eÄwk ™u XUX õe,ht,, ÚtÞt. ,u{ ¼,õt™™e ht,îu»thn, ytf]r,™wk ®[,™ fhõt™wk fu ¼,õt™™e fuõe ËwkŒh {wÿt, Œqh ™úte, ytk¾{tk ftuE ò,™tu rõfth ™úte, ntút{tk ftuE þ† ™úte fu ftsw{tk ft{™wk yk,, Mºte ™úte.

yu{ ¼,õt™™tk ,wýtu™wk M{hý-¼,õt™™tk ,wýtu fux÷t? yrhnk,™t 12 ,wýtu ,u{s 34 yr,þÞ, õtýe™tk 35 ,wý, õte 18 Œtu»túte hrn,, WŒtËe™,t, ûtu{t, ™{ú,t, WŒth,t, Ën™þe÷,t õ,uhu ,wýtu mrËtf rõ™t™tk Au. yu{

¼,õt™™tk W.fth ÞtŒ ytõu. **¼,õt™™tk W.fth ºtý «fthu™tk, (1)** yu ,¥õ «ftþ™wk Œu™ fhu Au **(2)** {tuût Ëw¾Ae™tu {t,o f,tõu Au yux÷u {t,o™wk Œu™ fhu Au y™u **(3)** yt÷kƒ™ Œu™, ¼,õt™ yt÷kƒ™ yt.u Au. ftuE ..ý ËtÄ™t fhtu Ët{u ¼,õt™™u htº¾tu. ËtÄ™t òuhŒth Úttþu. **Ëkõ, 1992{tk** ,tuzeS{tk [tu{tËwk n,t. 1Þtk {w™ y{[],rõsÞS ™t{™t yuf ËtÄw n,t, ,uytu fnu fu 'ßÞthu mwk ftW¼Ëe,, fhwk Awk 1Þthu mwk {the ò,™u {ntõeh Ë{swk Awk. ¼,õt™ {ntõeh W.h ,,tuþt¤tyu ft¤[¢ {qòÞwk ..ý ¼,õt™ 1ÞtkÚte sht ..ý ¾¤ut ™rn ,u{ yrn ftW¼Ëe,, fh,tk {tht {túu ò W.h™e rþ÷ªt, ,qxe ..zu ,tu ..ý mwk ™ ¾Ëwk. fu{fu yu õ¼u mwk {the ò,™u '{ntõeh' {t™wk Awk.'

,u{ {t™rËf W.tË™t{tk Ëf÷tàno,T Ëoºt™u ÷E™u ¼,õt™™wk fwþ¤ ®[,™ fhõt™wk, yuf yuf ,útu™tk ¼tõtu ¢{þ: ÞtŒ fh,tk sõt™t. ¼,õt™ fuõtk Au? rõùf{÷tfh ¼tMfh{T-ËqþoÚte su{ f{¤ ¾e÷u Au ,u{ ¼,õt™Úte ¼Ôt Sõtu Y.e f{¤ ¾e÷u Au. ,uõwk {™Úte-fÕ..™tÚte áÞ ®[,õt™wk.

yu{ fwþ¤ ®[,™ yux÷u ¼,õt™™e yt¿tt™u ÞtŒ fhõt™e. ¼,õt™ y™u ¼,õt™™e yt¿tt™e ythtÄ™t ..qþo ..whw»ttuyu fuõe fhe ,u ÞtŒ fhõt™wk. su{ fu **™t,fu,w** ¼,õt™™e ..w»..qò fh,tk n,t ™u ,u õ¼u Ët.. fhzâtu. Ët..™wk Íuh [zâwk ..ý yu ..tu,t™e ò,™u ¼q÷e ,Þt y™u õe,ht,™e ..qò{tk rõþu»t ÷e™ ÚtÞt. ÞtŒ yu ht¾õt™wk Au fu ™t,fu,w {tuxt @e{k, n,t; A,tk ¼,õt™™e ..w»..qò, ytsw{tsw{tk Vq÷tuÚte Ëõtx õ,uhu MõÞk ò,u fh,t n,t. ™tufh ..tËu fhtõ,t ™ntu,t. '¼,õt™ y™k,,wý™tk ¼kzth Au. {tht {tr÷f Au yu™u ™tufh™tk ¼htuËu ™ Atuztµ yu{ fnwk ,tu W¥t{{tk W¥t{ «fthu Ët{{t™ ™ ÚtÞ.' yu rõ[thu ™t,,fu,w ¼,õt™™e ..eAõtE ytrŒ MõÞk h[,t n,t. yt{ yt {t™rËf W.tË™t ÚtE.

(2) õtr[f W.tË™t : ¼,õt™™tk M,wr, ,,wý,,t™ õ[™Úte fhõt. ¼,õt™™tk ™t{™e hxýt fhõe. 'yrhnk,', 'yrhnk,' fhõt{tk ntÚtõtU,{tk f{tõt™wk Au. Œuhtëh sEyu ,tu hx,t hx,t sEyu fu **'{thu òõwk Au rs™S™u ¼wõõt'** sux÷e õth hxtu yux÷e õth W.õtË™wk V¤ {¤u. fu{ fu þtMºtu rË÷tu {the yt¿tetu Au fu,

'Œuhu òõt {™ fhu [tuÚt ,ýwk V¤ ..tõu.' yu{ hx,t hx,t òÞ fu 'mwk ,tu òõwk hu rs™S™u ¼wõõt hu.' yu sux÷e õth hxtu yux÷e õth W.õtË™tu ÷t¼ {¤u. yu{ M,tuºttu-M,õ™tu. fe,õ™e yt,¤ ¼,õt™™tk ,wý,,t™ fheyu. 'þwk

{tht yrhrk, Au ?’ ¼,ðt™™u su su W.Ë,¤ fhðt ytÃÞt ..Ae [kzfturþÞtu ntuÞ fu þo÷..trý Þût ntuÞ, ƒÄt™u ¼,ðt™u ,tÞto.

¼,ðt™™e y™u ¼,ðt™™tk ,¥ð™e [[to fheyu, ðtCE fheyu ,u ..ý ðtr[f W.tË™t Au. **..q. s,å[kÿËqrh {.** n,t. su{™t ..Ae yt ,..t,åA fnuðtÞtu. ..nu÷tu ðz,åA n,tu. 12/12 ð»to ËwÄe ytÞkrƒ÷ fÞtO. r[¥tuz™tk {nthtsu ,u{™u **,..t™tk** rƒnCE ytÃÞtk. Ce,kƒntu Ëtútu 33 ðth ðtCE fhe™u ,u{™u S,e™u rðsÞ {u¤ÔÞtu. yt su ðtCE fÞto yu ..ý yrhrk,™e ðtr[f W.tË™t ÚtE.

Ët,hS {nthts™t ,whw **Íðtuhët,hS {.** n,t. ,uytu ßÞtk òÞ íÞtk ƒtuzo ÷¾tðe {qfu sI™þo™ Ëðo Cþo™u{tk @c Au y™u su™u ðtCE fhðtu ntuÞ ,u yn^a ytðe òÞ.

{Õ÷ðtCe n,t s/hsM, ðtCe. sI™þtË™{tk ™Þ «{tyËÃ,¼k,e «fthtu Au. ,tu Ët, ™Þ™tk yu{ýu 700 ™Þ ƒ,tÔÞt. îtCþth ™Þ[¢ hå²Þtu. ƒÄt™u ,w÷tkx ¾ðztðe CeÄe. ËhMð,e™e ËtÄ™t fh,tk n,t. ËhMð,e ytÔÞt ™u ..qAÞwk, **“fu ðÕ÷t ?’** ‘þwk ðnt÷wk Au ?’ ,h, fÌtwk, ‘ðÕ÷t ðÕ÷t !’ ‘ðt÷ ðnt÷tk Au’ A {rn™t ..Ae ËhMð,e Ceuðe Vhe ytÔÞt ™u ..qAÞwk; **“fu™ Ëh ?** fu™e Ëtútu ?’ ,h, {Õ÷ðtCESyu fÌtwk, ‘,wzu™ Ëh ! ,tuzu™e Ëtútu’ y™u ËhMð,e Ceuðeyu {túu ntút VuhÔÞtu. ËhMð,e™tk ÷tze÷t ƒ™e ,Þt y™u ËwkCh ,ukútu™e h[™t fhe.

,u{ ¼,ðt™™e ðtr[f W.tË™t - «¼tw™e ,ã «túto™t fhðt™e ¼,ðt™™tk M,ð™™tk ¼tð ,ã{tk ƒtu÷,tk sðt™t. su{ fu, É»t¼Ceuð ¼,ðt™™t M,ð™{tk “hu {hwCeuðe {t,t™t ™kCE ! ,the {qhr, òuE™u {thwk {™ ÷tu¼tÞwk Au. yt.. fhwýt™t Ët,h Atu ™u fhwýt™tk ½h Atu. yt..™e fuÞt fk[™ðýeo Au, É»t¼tw™wk ÷kA™ Au y™u yt..™e Ÿ[tE 500 Äw»t™e Au, yt.u Ë{tuËhý{tk fuðe ËwkCh Ceuþ™t ðntðe yu ðtýe™e r{Xtþ yuðe n,e fu ft÷ËtifhfhfhF fËtE suðtu ..ý ztu÷ðt ÷t,„tu.

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૪૧,અંક-૧૭,તા.૩૦-૧-૧૯૯૩

y™u yt..™e yt ðtýe Ëtk¼¤e™u ,tu hk¼t ™u Wðþe Q¼e ÚtE™u ™t[ðt ÷t,e ,E y™u ™t[,tk ™t[,tk ƒtu÷ðt ÷t,e, ‘,wk s fúnt ™u ,wk s rðÄt,t, ,wk s s„™tu ,thýnth Au, yt s„{tk ,tht suðtu ƒeòu ftuE Ceuð ™Úte. ,wk s ¼út,t Au ™u ,wk s ºtt,t Au. Ëwh-™h y™u rnf™htu ,the Ëuðt fhu Au, nu

rËðt[÷™tk htò ! yt.. {tht ¼ð™tk VkCE™u ft.tu.’

yu{ **Ëe{kÄhðt{e** ¼.™tk M,ð™{tk-,the {qhr, òuE™u {thwk {™ {tuÌtwk Au. fu{ ? ,{™u òuÞt íÞthúte Ce»{or, [t÷e ,E, rCE™ ht,™e ¾ƒh ..ý ..z,e ™Úte. ,{tht ,wÿ™e Ëtkf¤u {thwk {™ ƒtkÄe CeÄwk Au yu{ 1/1 fze™u òuRx fh,t ,ãM,wr, ÚttÞ yu ðtr[f W.tË™t ÚtE.

..kUÞtË [hýrðs»S ,rýðh {.Ët. n,t. ..tk[fze™wk M,ð™ ntuÞ ,tu fu fze ™ðe ƒ™ðe™u òuRx fhe™u ƒtu÷u.

yt[tÞo @e **rðsÞ nu{[kÿËqrhS** ßÞthu {w{ûtw ,hefu n,t íÞthu {U y™u fnu÷wk fu, ‘r™Þ{ fhu, 0 > f÷tf ¼,ðt™™e ,ã «túto™t fhðe.’

‘yu÷wk ƒÄwk fu{ ytðzu ?’

‘yt.ýe ¼»tt{tk su he,u ytðzu ,u he,u ƒtu÷ðt™wk.’ yuf ðth ,tuzeS Ceuhtuh{tk ({wkƒE..tÞÄw™e) 12 ðt,¸u ƒ..tuhu ..còÞ fhðt ,Þt. ƒ..tuhu Ceuhtuh{tk ¾tË ftuE n,wk ™h^a, yu÷u W.h™tk {t¤u ¼,ðt™™e yt,¤ Q¼t hne™u ,ã{tk M,wr, fhðt ÷tøÞt. ™hf{tk Cew¾tu™e ÂMÚtr,™wk ¼,ðt™ yt,¤ ðýo™ ƒtu÷,tk ƒtu÷,tk ytk¾{tkÚte [tuÄth ytkËw ðnuðt ÷tøÞtk. yt ,ãM,wr, fh,tk fh,tk Ëtht ðõ,t ƒ™e ,Þt. CeuÛt™tk y™uf sÞtyu {uÞtðzt ÚtÞt íÞtk ƒÄu AxtCeth ¼»týtu fhe ytÔÞt.

,u{ Ceð.t÷-Ztuht [hðt™th A,tk yuýu su he,u ƒÄwk ¼q÷e™u yrhrk,™wk M{hý ,ã «túto™{tk fÞwO; ,u he,u yrhrk,™wk M{hý fhðt™wk.

R,htu{tk Ëth ™t{ M{hý {txu «nT÷tCE «ÌÞt, Au.

ƒt¤ «nT÷tCE rð»ýw™tk ¼õ, yuðtk fu yt¾tu rCðË ‘rð»ýw-rð»ýw’ fÞto fhu. yt ƒtÄ fhðtðt {txu ,u™tk r..,tyu rnhÛÞf÷Þu y™u ÷tu{u {ÞtÞtu. ,tu htu,tk htu,tk ..ý yuýu rð»ýw ¼,ðt™™wk ™t{ hxý fÞtO fÞto. ,u™u rð»ýw™e ÷,™ yuðe fu AtufhtytuI™u ..Utz yt.e™u ‘rð»ýw ¼,ðt™™wk ™t{ ƒtu÷ðtu. r..,tyu {the ™tk¾ðt {txu ..ntz ..húte ™e[u VUÞtu ..ý Ceuð,tyu ƒ{tÔÞtu. ™t{ hxý ,tu rð»ýw™wk [t÷wk s Au. r..,tyu ,h{ ..týe™e fztE{tk ™tkÏÞtu ,tu ,u ..týe ..ý Xkzwk ƒ™e ,Þwk. Úttk¼÷t Ëtútu ƒtkÄÞtu, ™u r..,t {th {thu Au. íÞthu ¼^a ..h™tk ™hËªn™tk r[ºt{tkÚte ®Ëh «,x ÚtÞtu ™u r..,t™u ¾tE ,Þtu. ¼,ðt™™tu yu ..h{ ¼õ, yuðtk yuðtk «r,fq¤ Ëkòu,tu{tk ..ý ¼,ðt™™wk ™t{M{hý Atuz,tu ™Úte.

yt..ýu yrhrk, «¼w™wk ytðwk ™t{M{hý ðtr[f W.tË™t îtht fhðt™wk Au. **ftþe{tk yuf ..kz,.** ,fþtMÞtu {txu ,tu r÷®ð, ÷tE/úuhe sðt. ½ýtk Cþo-

þtMºttuÏ™k y,tÄ ¿tt™. A,tk «¼ný™t ½õ, yuðt fu ..tA÷eðÞu ‘H ™{: rþðtÞ’ - ‘H ™{: rþðtÞ’ hxât ffu. ftuE «§ ..qAðt ytðu ,tu sðtƒ yt.e Ctu ™u ..tAt ‘H ™{: rþðtÞ’ [t÷w ÚtE òÞ. ytðt {tuxt ÄwhkÄh ..krz,tu ..ý «¼ný ™t{M{hý{tk ytðt ÷Þ÷e™ ƒ™e òÞ Au ,tu ..Ae yt.ýu ,tu yrhrk,{tk fuðtk ÷e™ ƒ™ðwk òuEyu.

yt{ y™uf he,u ¼¸ðt™™e ðtr[f W.tË™t ÚtE þfu.

(3) ftrÞf W.tË™t : ftÞt îtht W.tË™t{tk ,tu {tuxtu Ë{wÃh ytðu. (1) «ýt{, (2) ..cò - ƒÄt «ftr™e ..cò, ÿÔÞÚte y™u ¼tðÚte ..cò ytðu. ¾{tË{ý Ctu,t {wÿt ƒntƒh Ët[ðu. „]nMÚt ntuÞ ,u rs™{krŒh ƒ™tðu, ¼¸ðt™™e {qS, ¼ntðu, ,eÚtoÞtºtt ð¸uhu yt ƒÄe ftrÞf W.tË™t Au.

Ëk«r, hto¤yu Ëðt ¢tuz ™ðt rs™®ƒƒ ¼ntÔÞt y™u Ëðt ÷t¾ ™ðt rs™[i¥Þ ƒkÄtÔÞt. yu{ýu Ë{S ÷eÄwk fu {tun {tÞt ,tu {th™th Au. yt yrhrk, ¼Âõ, ,th™th Au. **Ctuðt.t÷™u** sk„÷{tk ¼¸ðt™ {éÞt n,t. ,tu sk„÷{tkÚte Vq÷ ÷tðe™u r™{¥Þ ,u™e ..cò ffh,tu n,tu y™u ..cò ..ý fuðe ? Ët, rŒðËe ðhËtŒ™e nu÷e ÚtE. ™Ce{tk ..qh ytÔÞwk, ¼¸ðt™ ..tËu ™ sE þõÞtu, ,tu Ët,uÞ rŒðËe [turðtht W.ðtË ffÞtO, nu÷e ƒkÄ hne™u ..qh W¼htO. ¼¸ðt™ ..tËu ..ntuâÞt ,tu ¼¸ðt™ Ët{u hzu Au. ..tu,t™e ò,™u f{™Ëeƒ {t™u Au fu {tht Ët, Ët, rŒðËe «¼ný™e ..cò rð™t ðtkrÏÞt ,Þt. yt {tun{tÞt{Þ s„„{tk yuf {tºt yrhrk, W.tMÞ Au ƒtfe ƒÄe [es ,u Ë™u.t,™tk [tÞt Au. ytí{t™u ¼thu ..ze s™tht Cw,ur,{tk h¾ztð™tht Au.

yt{ rºtrðÄ W.tË™tÚte ¼¸ðt™™u Ëuðððt™t.

Ëuðtu ¼rðÞt = Íx.x Ëuðe ÷tu. ðtÞCE™tu ð¸.th ™rª ,h, s ¼¸ðt™™e Ëuðt W.tË™t fhtu ! fu{ yu{ fntu Atu ? fthý - ‘CwÕ÷nt Ë¼s™ Ëk„tS’ Ë¼s™ ..whw»ttu™tu Ëk„ Cw÷ðt¼ Au Ë¼s™ yux÷u fÕÞtýr{ºt. su rn,™t þºtw ntuÞ ,u™u Cwsoº™ fnuðtÞ. Ë¼s™ ƒnw Útttuzt ntuÞ Au. yux÷u Ë¼s™ {¤ðt Cw÷ðt¼ Au. fthý fu ƒnwÄt su ftuE Ë÷tn yt..™tht {¤u Au ,u ËkËth™tk fezt ntuÞ Au yux÷u fÕÞtý™u ƒC÷u {tuxu ¼t„u yrn,™e Ë÷tn yt..™tht ntuÞ Au yux÷u su fÕÞtý™wk MÚtt™ ntuÞ ,u™u Ë¼s™ fnuðtÞ. ¼¸ðt™ yu fÕÞtý™wk MÚtt™ Au. ,u{™e ..tËuÚte fÕÞtý {¤u Au. {txu Ëuðððt™t ,u{™u s. Ë¼s™™tu Ëk„ ¼thu ..wÛÞtuŒÞ ntuÞ ,tu {¤u Au.

su yfÕÞtý™wk ¼tS™ ntuÞ íÞtkÚte Ë÷tn ..ý ŸÄe {¤u. su{

{B{ýuX™u ..cðtÃð{tk ..tztuþe {éÞtu ,u yfÕÞtý™tk ¼tS™Y... n,tu. yux÷u yuýu Ë÷tn ..ý yuðe yt.e fu, ‘®Ën fuËhe®tu ÷tzw {wr™™u ðntuhtðe CeÄtu ? ¼÷t {tÞË ! ðntuhtððt™t ÷tzw ,tu ƒeò ¼ýt, yt ,tu ÷tzw ¾tðt suðtu n,tu. ò, ÷E ytð ..tAtu ! ..tztuþeyu {r, Vuhðe ™tk¾e ,tu ..tAtu {tk„t ,Þtu. ËtÄw ðntuhu÷wk ..tAwk ™ yt.u. ÷tzw ÷uðt ,Þtu ..ý ..tAtu {éÞtu ™rª yux÷u {túw fwÃâwk fu, {U ÷tzw ðntuhtðe ðtk CeÄtu !’

“{wr™ðh™u {tuCf ..rz÷t¼e, ..Ae feÄe ¼ýe ®Œ™t hu.”

ffu÷tk Ëwf]„™u {B{ýuX™tk Sðu su „w{tðe ™tkÏÞt yu™tk {cr{tk yfÕÞtý r{ºt n,tu. ,tu **™t„fu„w™tk** ..cðoL{{tk Ë¼s™ yuðtu ©tðf r{ºt {éÞtu n,tu. ™t„fu„wyu yu™tk r{ºt™u fÌtwk fu, {the Ëtðfe {tk {™u ƒnw nuht™ ffu Au. îÞthu r{ºtu fÌtwk, ‘,™u ,the {t,t ..ezt yt.u Au ,u{tk Cu»t {t,t™tu ™Úte ..ý ,tht ..cðof{º™tu Au. ,u ..cðÃðu „... ™Úte fÞtuo {txu ,thu yt y.{t™÷r,hMfth Ëhðt ..zu Au. {txu „... ffh.’ ‘,tu þwk „... ffwk ?’ ‘yê{ ffh.’ yt{ Ë¼s™ r{ºt™e Ë÷tn ..h ™t„fu„w yuftð,the ƒ™e ,Þt.

É»t™Cuð ¼¸ðt™ ßÞthu {ntƒ÷ htò™tk ¼ð{tk n,t íÞthu ƒÄt {kºteytu Cwsoº™ {éÞt n,t. yuf **{nt{kºte Ëwƒw®ÂØ** yu Ë¼s™ n,t. yu yðth-™ðth {ntht™u Ëthe Ë÷tn yt.u, yuftðth yu ƒnth ,Þt n,t, íÞtk ¿tt™e {wr™ {¤e ,Þt. yu{™u {ntht™wk ytÞw»Þ fux÷wk ƒtfe Au ,u ..qAe ytÔÞt. htò ..tËu ytðe™u fnu, - ‘{ntht, nðu ,tu yt ƒÄw Atuztu. Ä{o ðÞthu ffþtu ?’ íÞthu {ntƒ÷ htò fnu, ‘ffþwk. þe W,tð¤ Au ?’ íÞthu Ëwƒw®ÂØ {kºte fnu, ‘{nthts, ytsu s ¿tt™e {wr™htsu™u nwk ..qAe™u ytÔÞtu Awk, yt..™wk ytÞw»Þ {tºt yuf {rn™tu ƒtfe Au. 31{tk rŒðËu yt.. yt Cwr™Þt{tk ™rª ntu !’ ‘nU ! nðu þwk ffðwk !’ ‘„whw ..tËu ËkÞ{ ÷tu.’ yêtE {ntuíËð fÞtuo. Ceûtt ÷eÄe. 22 rŒðËe ƒtfe hÌtt n,t ,tu y™Ë™ ffe ÷eÄwk, ËEt„r, ..tBÞt.

«Cuþe htò ™tÂM,f n,tu ..ý ytÂM,f yuðt fuþe „ýÄh™tk Ëk„u ytÂM,f rþhtu{ýe ƒ™e ,Þtu. ..í™eyu ..thýu Íuh ytÃÞwk ,tu ..ý yu™tu ðtkf ™ ftZâtu.

..]Õðe[kÿ-sk¶fw{th ƒk™u™u 8/8 Mºteytu n,e, ,tu yu Mºteytu™tk fÕÞtýr{ºt ƒ™e ,Þt. **Ë{hteCtÞ™e** Mºteytu Cqh Cqþtu Úte yu{™tk „ný Ëtk¼¤e™u yu{™u ðhe n,e. Ë¼eytu ..í™™wk ƒezw ÷Ë™u ytðe. yux÷u fw{thu ..qAÞwk, ‘,{the Ë¾e™u {tht ..h «u{ Au ?’ íÞthu yt Ë¼eytu fnu, - ‘yu þwk ƒtuÕÞt ! {the Ë¼eytuyu yt..™u ,tu n{ýtk òuÞt Au ..ý yt..™t „nýtu Ëtk¼¤e™u ,tu Cqþtu Úte yrª ytðe

Au. ,tu ,{the Ë¾e™u ..cAtu fu, ,uytu {™u Gw,or,{tk zqftðt RÅu Au fu ËEr,r,{tk
÷E sðt? Ë¾eytu fru, ‘yuðtk ft{ y{the Ë¾e ™ fhu fu yt.. Gw,or,{tk
òytu.’ iÞthu fw{th fru, ‘,tu Q¼t ÚtE òytu, Ët[t «u{e ÚtðtÞk ntuÞ ,tu ƒúñ[Þo
÷E ÷tu y™u ,h, s ..î™eytuyu r™Þ{ fÞtuo. ytðt Ëß™™tu Ëk,, {¤ðtu
Gw÷¼ Au.

{rhr[ËkÞ{™tk fÚte Úttfu÷t n,t. ..zât sÝh n,t ..ý Ëß™™tk
Ëk,{tk n,t. ,úte «Y.ýt ,tu yuðe s fh,tk fu ‘nwk ..r,, Awk’ Ëß™tk Ëk,{tk
..ý {rhr[fÕÞtÞtý™Wk MÚtt™ ƒ™u÷t. ,úte s ftuE.ý ,u{™e ..tËu Geûtt ÷uðt
ytðu ,tu ¼,ðt™ ..tËu {tuf÷,t.

s,,{tk ƒÃt™tk Ëk,, Ëw÷¼ Au ..ý Ëß™™tu Ëk,, Gw÷¼ Au, ¼tðÞ ntuÞ
,tu s «tÃ, ÚttÞ. **Þw,ftnw™u** yk, Ë{Þu ytí{m, ËtÄe yt..™th fÕÞtýr{ºt
Ë{t™ **{ŒhuÌt** {¤e ,tu ¢tuÄ™tk MÚtt™u ût{t ytðe ™u yu ..tk[{tu GtÕ÷tuf ..tBt.

skƒqfw{th ..cþo¼ð{tk rþðfw{th n,t ,u{™u Ëß™ yuðt ©tðf r{ºt™tu
Þtu,, {¤u÷tu; ,úte ,uýu ,u™tk Aê y™u ,u™tk W.h ytÞkrƒ÷t ,..™k Ë{Útu™
fhtw.

þtÞk¼ð ƒúthý r{ÚÞt Þ¿t-Þt,, fhtð™tht n,t ..ý ËtÄw™tu Ëk,, {éÞtu
,tu sî™ptË™™tk «¼tðf yt[tÞo ƒLÞt.

fw{th.t÷™u ,whw™tu Gw÷¼ Ëk,, «tÃ, ÚtÞtu ,tu ËtÄŠ{f ¼Âõ, y™u y{trh
= y®ÕË™tk yuðtk ftÞtuo fhtÔÞt fu ,ýÂh ƒ™ðt™Wk ..wÛÞ «tÃ, ÚtÞwk.

{txu frð fnu Au fu Ëß™™tu Ëk,, {w÷fu÷eyu {¤u Au, {txu ,{u rð[÷™út
«¼w suðt ..h{ Ëß™ {éÞt Au ,tu yu{™u Ëuðe ÷tu.

frð™u «¼w fuðt fÕÞtý™k ¼ts™÷tuÞt rþu fu yLÞ M,ð™{tk ..ý „tÞk fu,

‘Ëw,wý Ë™ine hu fûtÞ ™ rðËhu,’

‘[tn,tk ntu «¼w, [tn,tk Ëß™ nusu néÞtS.’

«¼w yt.ýt Ët[t y™u @uc Ëß™ M™ne Au. fu{ fu yt.ýu òu yu{™u
™ Atuzeyu ,tu yu yt.y™u ,hAtuz,t ™Úte. y™u yu{™e ËtÚtu yt.ýt yk,h{tk
„tuÂc fhðtÚte „sƒ™e MŠcŠ,-ptkr,-ytiûË™, y™u Ëw¾-ËkðuŒ™ {¤u Au. su
..h÷tuf {txu {ntm,fthe ƒ™u Au. **þtr÷¼ÿ {w™yu** «¼w™u ..tu,t™tk Mðß™ fhe
fuðef ytk,h,tuÂc fhe rþu, yu rð[thðt suðtk Au. þtr÷¼ÿS ËkÞ{ Sð™{tk
{ntÍÞt,,-,..MÞtrŒ fü ðuXe™u ,u{s ftÞt Ëwftðe ™¢e™u ..ý {ntyt™kŒ{tk þe
he,u Íe÷,t hnu÷tk ? fntu, ..tu,u Mðß™ ,hefu y..™tðu÷t {ntðeh ¼,ðt™™e

ËtÚtu yk,h{tk y™he „tuÂc fh,tk hnu÷t.

yunðt «¼w™k Gtrþo™ ÷nuðtk, ,u yt¢Ë{tk ,k,tS–

ytðt W.fthe y™u ,wý,wý™tk ¼kzth Ë{t rð{÷™út ¼,ðt™™Wk yt.y™u
Gþo™ {éÞwk Au su{u {tuxt y.htÄe yuðt [kzftirþf y™u „tuþt¤t suðt™u ..ý
,tÞtO ! ,tu òu yt.ýu ,u Gþo™ MðeftheyU, ,tu yt.ýu LÞt÷ ÚtE ,Þt Ë{òu.

Gþo™ ºtý «fthu Au.

(1) «íÞût Gþo™-GuhtËh sE™u su Gþo™ fheyu ,u.

(2) sî™Gþo™-rs™{,-™ð,¥ð-MÞtîtŒ ð,uhu ytðu, y™u

(3) ËBÞ,TGþo™.

yt Gþo™ ÷uðtk yux÷u ‘yt¢Ë{tk ,k,tS.’ yt¢Ë{tk yux÷u ½uh ƒUXt Ët{u
[t÷e ytðe™u ,k,t {¤e Au. ¼,ðt™™u þtuÄðt sðtk ..zâwk ™Úte sî™fw¤{tk s
sL{ {¤e ,Þtu Au. ..tð™fthe ,k,t ,{™u Ët{u [t÷e™u {¤e Au. ,éuto fhðt
sðtk ..zu yu{ ™Úte. Ët{u s ,éút {¤e ,Þwk. R,htu{tk 68 ,éút {t™u Au.
yu{tk 68{tk ,éuto ,hefu ,k,t™u {t™u Au. ‘,k,t ..rºt fhu Au,’ yu{ {t™u Au.
68 ,éút{tk ,k,t{tk ™ òÞ ,tu ™ [t÷u. ,u{ yt.y™u ƒÄwk {¤u ™u yrhnk,
™ {¤u ,tu ™ [t÷u. R,htu ,k,t™u yuðe ..rºt {t™u Au fu yk, Ë{Þ ytðu iÞthu
,k,t{tk ,Þtzqf ..týe{tk ƒUËe òÞ, ™u ,k,t™Wk aÞt™ fhu. yu he,u s ,k,t{tk
Ë{trÄ ÷u y™u {tu, ytðe òÞ. ,u{ Ëß™ yuðt ðe,ht,™e Ëuðt yux÷u
yu{™t MðY..{tk ÷e™ Úttðwk yu {nt,k,t M™t™ Au. ytí{t™u ..rºt fh™thwk Au.
¼,ðt™™tk aÞt™{tk ÷e™ Úttðwk yux÷u fu, ¼,ðt™ þºtw-r{ºt ..h fuðtf
Ë{r[¥tðt¤t n,t ,u rð[thðt™Wk. ðe,ht,, ™ n,t iÞthu ..ý «¼w f{X y™u
ÄhýuLÿ W.h, ELÿ y™u Ëk,,{ W.h Ë{r[¥tðt¤t n,t.

yt rðî{tk ytðt yrhnk, {¤ðt {w÷fu÷. ytðt ðe,ht,™tk Gþo™{tk
Ëðo Gþo™ ytðe òÞ. ƒÄtk Gþo™ Ë{tE òÞ. su{ Ë{wÿ{tk ƒÄe ™Geytu Ë{tE
òÞ, ..ý yufu ™Ge Ë{wÿ ™ „ýtÞ. ƒÄt Gþo™ sî™Gþo™{tk Ë{tE ,Þt Au,
ytðe ,k,t ½uh ƒUXt ytðe Au ,tu yu{tk zqffe {th, ..tð™ ÚtE sÉþ. ytðt
«¼w yt.y™u {éÞt Au yux÷u yu{™Wk Gþo™ ÷E ÷uðtk. Gþo™ ÷uðw yux÷u fhwýt
÷uðe, ,u ,u{™Wk ËBÞ,TGþo™ ÷uðtk. nðu ¼,ðt™™ {éÞt Au ,tu yk,hÚte {¤ðt™Wk
yux÷u fu ..tiGE,r÷f ðt,tu™u „tiý fhe ytaÞtÂí{f m,™e ðt,™u yt,¤ fhu. yt
ƒÄwk sî™ptË™, sî™ Äÿo, GtÕ÷,whw-,éuttuo Ëk½þtMÞtu ytrŒ {éÞwk ,u yt¢Ëw™u
òýu ,k,t ytðe™u {¤e Au. nðu yt.ýu yt¢Ë fheyu ,tu...

‘yÕEh ..t{e ytoË fhpu ,u {qh¾{tk ..nu÷tuS’

¼qÌÞt™u rs{ ½u[h Ceu,tk, ntÚt ™ {tkzu ½u÷tuS - 2

¼tðtÚto : yt yÕEh ytðe ,Þtu Au. yÕEh ..t{e yux÷u ½ýe Cw÷ð¼ ™u ®f{,e ðM,w {¤e ntuÞ yu ð¼,u ðu ftuE yu ÷uðt{tk ytoË fhu ,tu yu {qh¾ ,ýtÞ.(¼qÌÞt™u su{ ftuE ½u[h yt.u A,tk ..ý ,u ntÚt ™ ÷kƒtðu ,u ½u÷tu Au.)

rððu[™ : su{ fu,

“rs{ ftuEf ™h ð™ ÷E™u, ytûÞtu fLÞt ht,u,

EhË ytnth r”Ÿt ¼h ..tu{âtu, fhtâtu rð»tÞt ™t,u.”

{tuxt fhtuz.r,™e fLÞt™u ..hýðt {tu fuE ÞwðtŸ™ ð™ ÷E™u ytûÞtu. EEhtyu Ëthe yt,,,t Mðt,,,t fhe™u EwkCh ¼ð™{tk W,thtu ytÃÞtu. Eiht{tk Etht W¥t{ fturx™tk {t÷.tye s{tzât ..Ae ytht{ fhðt {txu Etht ¾kz{tk ƒuEtzât y™u fÌtwk fu yt Y{™e ™e[uÚte ƒ,e[t{tk sðtÞ Au ..ý ìÞtk sþtu ™ª, fu{ fu ìÞtk õÞthuf ™t,, ™ef¤u Au. {t"õ™u “™t fnu yux÷u yu ðM,w™e ðÃthu $,uðhe ÚttÞ Au.” yux÷u yt Þwðt™™u ..ý ìÞtk sðt™wk {™ ÚtÞwk. ntÚt{tk ƒtkfw ÷eÄtu. Y{™e Etkf¤ ¾tu÷e™u ƒ,e[t{tk ,Þtu. Xkze nðt ytððt ÷t,e. [k.t-{tu,ht-,w÷tƒ™tk Vq÷tu™e EwðtË ytð,e n,e. {t÷.tye ¾tÄt n,t ytoË [ze. sht nðt ¾tðt ìÞtk yuf sðtyu ¾tx÷tu n,tu ,u™t ..h ƒuXtu. ƒuXt ƒuXt Ítufwk ytðe ,Þwk. yu{tk ..u÷tu ftu¤tu ™t,, ™efÞtu, ™u ,u™u ƒ[fwk ¼he ÷eÄwk, Íth [zâwk, ¾÷tE ÚtE ,Þtu. yu{ yt.y™u yÕEh {eÞtu Au. {™w»Þ¼ð{tk ytûÞt, rþðËwkCtÞe ..hýðt™e Au, ..ý {™™u yu{ ÚttÞ Au fu ‘ÚttÞ Au; þe W,tð¤ Au ? yu™u ..k[rð»tÞtuY.e ™t,, fhzu Au, [u,™t ™u ÚttÞ Au y™u rþðËwkCtÞe™e EtÚtu ÷ð™ fh,tk hme òÞ Au.’

..nu÷t {tÿË ÷kft{tk EtuÞwk ÷uðt s,tu. ìÞtk EtuÞwk EM,wk {¤Þwk. {tÿË ìÞtk EtuÞwk ÷uðt ,Þtu. y™u ìÞtk sE™u ½ð-ƒtshe™tk ,,tzt ¼he™u ÷tûÞtu. ,tu ÷tuftu yu™u þwk fnu ? {q¾o fu ƒeswk ftkE ? ,u{ yt {™w»þL{tk ytûÞt. Ekt{ {éÞwk nðu yrª ytðe™u ythtÄ™t fhðtY.u Etu™t-[tkCe™t ,,tzt ¼hðt™t fu «{tCY.. ½ð-ƒtshe™tk ? yt yÕEh fnuðtÞ. W¥t{ {™w»þL™tu yÕEh Au. ..h{tí{t™wk þtE™ {éÞwk Au ,u{tk ytoË fhpu yux÷u CwLÞðe [esðM,w™wk {qÌÞtkf™ fhpu ,u {qh¾{tk ..nu÷tu ,,ýtpu.

Cþpo™ fhðt òÞ ™u ƒuXt ƒuXt ¾{tE{ý Ceu. yt ƒuXt ƒuXt ¾{tE{ý ytÃÞt yux÷u þwk fhðtõ ? su ƒw{t™ ¼,ðt™wk n,wk ,u ƒw{t™ ,w{tûÞwk. yux÷u ftÞt™wk ƒw{t™ ðÃtÞtõ; ,uÚte ftÞtfu ìtht r“sðt™e ,f n,e ,u ,w{tðe ™u fwrx÷ ftÞt™e ®f{, ðÃthe. yux÷u ytðt yÕEh{tk ytoË fhu yux÷u sz ..CeÚtto™e ®f{, ðÃthu ytkfu ,u {qh¾{tk ..nu÷tu yt,uðt™ fnuðtÞ. ..tu,t™e ò,u s ..tu,t™t ytí{t™u ,,tiý ƒ™tðe ..tu,t™e ftÞt™u {wÌÞ hté¼e.

ytoËw yux÷u s,,™tk ..CeÚto™u Ÿ[e ®f{,™tk ytkfu y™u ¼,ðt™™u ytuAe ®f{,™tk ytkfu, Sð s,,™tk ðnt÷t-ðt÷uEhe™u yt,¤ fhe™u yrhnk,™e ®f{, ytuAe fhu Au. yÕEh ..t{e™u ytoË ™ fhtÞ. fthý fu ðe,ht,,™e ¼Âõ,™tk Vo™t ÷u¾t ™Úte. ..nu÷t ytí{ Ä{tuo™e Crhÿ,t n,e nðu ðe,ht,, {éÞt ,u{™e W.tË™t {¤e yux÷u ¼,ðt™™tk ËEE,wÿtu y™u Ewf],tu™u yt.ýt fhðt™e ,f {¤e. ðe,ht,,™e Euðt™tu yt.y™u y.qðo yÕEh Au. ðe,ht,,™e Euðt {qfe yLÞ CtÞð-Ctð,t™e Euðt{tk ..zu ,tu ŸÃt ðu,hý ÚttÞ. {tuût Ceh ÚttÞ. EwËkMfth™u ƒE÷u fwËkMfth ..zu. yrhnk,™e Euðt W.tË™t fhðtÚte yþw¼ y™wƒkÄtu ,qxu ™u yuÚte ¼ð™e ..hk.ht ,qxu. yþw¼ y™wƒkÄtu™wk C¤Ch òÞ. su{ [qð,eo™tu ntÚt ..fzeyu ,tu C¤Ch Vexu, ,u{ yrhnk,™tu ntÚt ..fz,tk yþw¼ y™wƒkÄ ,qxu Au. ytðt yrhnk, {éÞt A,tk ytoË fhu ,u {qh¾{tk ..nu÷tu Au. {qh¾{tk yt,uðt™ Au.

«§ : ,u™u {qh¾{tk ..nu÷tu - {qh¾™tu yt,uðt™ fu{ fÌttu ?

W¥th : su™t ntÚt{tk ®[,t{rýhí™ ntuÞ y™u ¼e¾ {tk,,tu Vhu ,u {qh¾ s fnuðtÞ. yrhnk, ¼,ðt™ {éÞt ™ ntuÞ ™u yLÞ CtuðCtuðe{tk y™u r{Út {tLÞ,t{tk ¼xfu ,u nS Ë{S þftÞ Au, ..ý ytðt ðe,ht,Ctð {éÞt ..Ae ..ý r{Út {tLÞ,t{tk ¼xf,tu hnu, ythtÄ™t ™ fhu ,tu {qh¾™tu yt,uðt™ s fnuðtÞ.

¼h, htò yt ¼tðt™t fh,t n,t fu,

सुच्चा ते जीवलोए जिणवयणं जे नरा न याणंति ।

सुच्चाणवि ते सुच्चा, ते नाउणंवि न वि करंति ॥

yu Sðtu þtuå[(þtuf fhðt Þtuøa) Cet.t°t Au su rs™ð[™™u òý,t ™Úte. y™u ,uÚte ..ý Cet.t°t Sðtu ,tu ,u Au su rs™t¿tt òýðt A,tk ,u™u ..t¤,t ™Úte. ytðtu rs™t¿tt ..t¤ðt™tu y.qðo yÕEh yrª «tÃ, ÚtÞtu Au. y™k,t sL{ ¼xfe™u ytûÞt nðu ytðt «¼w™e Euðt{tk ytoË fh™th {q¾o™tu yt,uðt™ Au.

Cet,tyu ,tu ðuhCeh ¼kzth ¾wÕ÷t {qfe CeÄt Au. ìÞthu h{fztk ðuðt ƒuEe ,Þtu. ..u÷t Sðht{ ..xu÷™e su{ ðtrýÞt EtÚtu þh, fhe ƒÄtu {t÷ ,thtu ÷qkxe

÷ô ..Ae ƒeò rCÕÈu ËÕthÚte nwk {tht yt¾t fwx»wkƒ ËtÚtu ,the ™tufhe Sðt™¼h fhep. ðtrýÞtyu Þh, {ksqh ht¾e. ,uýu ,tu ..tu,t™e nðu÷e{tk ƒÄwk „tuXðe ÆeÄwk y™u ..u÷t ..xu÷ ƒesu rCÕÈu ytÔÞt. Þh, n,e ËÞtoM, ËwÄe{tk ƒÄwk ÷E sðt™wk. ..nu÷t {t¤u ò,ò,™tk h{fztk ð,uhu „tuXðu÷t n,t. ..u÷t ..xu÷u ,tu ®sŒe{tk ytðtk h{fztk òÞt Þ ™htu,t. ,u òuðt{tk {Þ,¢÷ ƒ™e „Þtu. ƒu ºtý f÷tf ÚtE „Þt íÞthu ƒesu {t¤Úte Ëu÷týeyu ™e[u ytðe™u fnu ‘..xu÷ nS ,tu W.h ½ýwk òuðt™wk Au W.h ytðtu y™u ..xu÷™u W.h ÷E „Þt, íÞtk ò,ò,™tk ..týeÚte ..xu÷™u M™t™ fhtÔÞwk. „w÷tƒsŒ™t, ™u ne™t™t yÃth™tk ..týe ð„uhu™t Vwðthtt Aqxu.’

“દિવ્ય-દર્શન”-“પ્રવચન મહોદધિ” વર્ષ-૪૧,અંક-૧૮,તા.૬-૨-૧૯૯૩

..xu÷™u ,tu ƒt.. sL{thu ytðwk ftkE òuðt {éÞwk ™ntu,wk, fu ytðwk M™t™ fhðt {éÞwk ™ntu,wk, ƒnw htS ÚtE ÚtE™u M™t™ fÞwo. ™ðt ðMºtu ..nuhtÔÞt y™u ¼tus™ fhðt ƒuËtzât. ò,ò,™e {eXtE-r{ctL™ ™u VhËtý n,t. zeþ{tk yufuf ðt™,e [t¾ðt Œe¾tzu Au, ™u yu™t ytMðtŒ{tk ..xu÷™u íÞtk 2/3 f÷tf ÚtE „Þt. ..Ae íÞtk ðe „rýftyu™t ™t[-{wsht [t÷,t n,t. ..xu÷ ,tu yu òuðt{tk ¼thu {Þ,¢÷ ÚtE „Þt, ..u÷t ðtrýÞt™tk {tyËtuyu ytðe™u 2/3 ðth fÌtwk, ‘..xu÷ Ëtuƒ ! {t÷ r{÷f, ÷uðt™tk Au ,u ÷E ÷tu.’ ..xu÷ fnu ‘yu ,tu mwk yt n{ýtk ÷E ÷ô Awk’ {Þ™e „tŒe{tk ƒuXt ®™Œ ytðe ,E. yt{ ™u yt{ Ëtks ..ze ,E. ËÞtoM, ÚtE „Þtu. ðtrýÞtu ytÔÞtu. ..xu÷™u fnu, ‘..xu÷ ! nðu ƒnw ÷qxâtu. ™e[u ..Äthtu. ËÞtoM, ÚtE „Þtu. ƒÄwk Íðuht, [tuÚtt{t¤u r,òuheytu{tk Ëtu™t Y.t™tk ðËýtu... ƒÄwk ƒ,tÔÞwk. ..xu÷ yt ƒÄw ÷uðt™wk ,{thu hne „Þwk, nðu ft÷Úte Ëmfwx»wkƒ yn¼ ,w÷t{e {txu ytðe sòu. ..xu÷u h{fztk-¾t™..t™-,e„..t™-ðt®s„™e ®f{, fhe ,tu su {t÷ ÷qxðt™tu n,tu ,u hne „Þtu; ,u{ ytthtÄ™t fh,tk fh,tk sz ..ŒtÚto™e ®f{, ™ ytkfÞtu, ™n¼h ..xu÷ suðe Œþt Útþu. {txu «¼wËuðt{tk ytœË fhÞtu ™n¼.’

‘¼qÌÞt™u rs{ ½uƒh Œu,tk’ ntÚt ™ {tkzu ½u÷tuS..2

¼qÌÞt {tyË™u htux÷™tk Vtkvtk n,t ™u ftuEyu Ët{u [t÷e™u ½uƒh ytÃÞt A,tk ..ý ,u ¾tðt {txu ntÚt ™ ÷kƒtðu, ™u ÚttÞ Au, {¤e hnuþu yu{ fnu ,tu ½u÷tu-„tkztu fnuðtÞ. ,u{ yt.ýtu ytí{t ..qðo½ð{tk ÞtË™e ytthtÄ™t fhe™u ytðu÷tu, ytthtÄ™t fh,tk fh,tk {tu, ytÔÞwk nþu, nðu ytthtÄ™t ð,h Œtƒ¤tu

ÚtÞu÷tu yt.ýtu ytí{t yu™u Ëthe ,... y™u ËkÞ{™e ytthtÄ™t fhtð™thtt ðe,ht„ {éÞt Au. Ët{tLÞ Ëõs™ {tyË ßÞtk Œw÷o¼ n,t yu™tk ƒŒ÷u ..h{ Ëõs™ yuðt ðe,ht„ {éÞt A,tk „u™u Ëuðu ™nª ,u {q¾o ™nª ,tuu ƒesw Þwk ?

‘¼ð y™k,{tk Œw÷Þ™ ŒeûWk, «¼w yunðt Œw¾tzuS,’
rðfx „ukrÚt su ..tu¤.tu¤Þtu„ f{o rðËh W¼tzuS - 3

¼tðtÚto : y™k,t ¼ð fhto „u{tk ™ ,tu ðe,ht„™wk Œþo™ {éÞwk fu ™ ,tu ËBÞ„Œþo™ {éÞwk ! y™k,t ¼ð ¼BÞt ..Ae yt Œþo™ {éÞw Au.
yn¼Œþo™™tk ƒuyÚtoÚttÞ Au (1) sL™Œþo™Œe»wk y™u (2) ËBÞ„Œþo™Œe»wk.

sL™Œþo™ Œe»wk „u™e Þe ðztE Au ?

(1) Ëk.qýo y™uËt[wk Sðrð¿tt™{éÞwk. „uÚte Ëk.qýo y®Ët{¤e. sL™Œþo™ {éÞwk™ntu„ ,tuSðtu™e ytu¾¾tý™Útt„, ,tu..Ae Sðtu™e ŒÞt Þe he,u fh, ? „u{
(2) sL™Œþo™Œe»wk yux÷u sL™Œþo™™tu rðhr,{t,o Œe»tu. yÞ Œþo™ðt¤t {t®t yux÷wk s fnu Au fu, ‘fnu „u ¼hu’ sL™Œþo™ fnu Au ‘ðhu „u ¼hu’ ..t™eËtÚtu òuztý ht¾tu ,tu ..t.. ™ fhtu A,tk ..t.. ÷t,u. {txu ..t.. ËtÚtu™t f™ƒ"Þ™ fx fhðt {txu ..å[f¾tý™tu y™uhtu ÷t¼ ƒ,tð™th sL™Œþo™ Au.
(3) Œþo™Œe»wk yux÷u sL™Œþo™™tu yòuz MÞtîtŒ rËØtk,, {éÞtu.
ðe (4) Þºtwk»Þt™Œ „éÚttu Œe»t.
sL™Œþo™Œe»wk yux÷u (5) ÄL™tS-Þtr÷¼ýS-{u½fw{th-ÄL™t yý„th suðt {nt.wnw»tu™t Œþo™ {éÞt. Sð™[rhºt {éÞt.
(6) sL™Œþo™Œe»wk yux÷u {nt™ ŒuðtrÄŒuð y™u íÞt,e „wnw {éÞt.
ŒrhËý Œe»wk yux÷u **(7)** 14 „wýMÚtt™f y™u „u{tk Þe he,u ytí{t™e WL™r, ÚttÞ Au ? ,u ¢{ òuðt {éÞtu; yÞ Œþo™{tk „wýMÚtt™™f™e „kÄ ..ý ™ Úte.
(8) yt sL™Œþo™ ..h™e rV÷tuËtuVe ðtkåÞt ..Ae ƒ™tozo Þtì yt™t ..h ytuðthe „Þt n,t. „uýu yufðth ŒuðõËtË „tkÄe yt,¤ òuh fhÞt n,wk fu, {Þto ..Ae mwk sL™fwÞ{tk sL{ ÷uðt {tk,w Awk ftÞ fu íÞtk Eih ƒ™ðt™tu Ròhtu ftuE yuf ÔÞÃõ,™u ™n¼, ..ý Sð{t¤™u Au. ,tu {™u ..ý Eih ƒ™ðt™wk {¤u.
ytðtu s Œ¾÷tu f÷f¼tu™t ðfe÷ mhËìÞ ¼ðt[tÞo™tu Au. ,u sLÄ{™tk ,¥Úte yuðtk «¼trð, ÚtÞu÷t fu ƒk,t¤e ¼t»tt{tk sL™Œþo™™tk MÞtîtŒ ytrŒ y™.{ rËØtk,tu ..h ÷u¾ ÷¾u÷t.
(9) ,u{ ‘Œþo™ Œe»wk’ yux÷u ËBÞ„Œþo™ Œe»wk. ËBÞ„Œþo™{tk rs™ðtýe {¤u Au. yux÷u {tuût Œuð,tE Ëw¼™u ..ý Œw÷¾ fhe™u òuðt™e âÂü {¤u Au,

Œtð,tE Ëw¾ {t÷ ð,h™t-..tðh ð,h™tk Au ,u ..tðh yt..™thwk ËBÞ,,TŒpo™ Au.

yt ËBÞ,,TŒpo™™e ¾w{the n,e ynòtf ©tðf{tk. Œtð,t ytðe™u yu™e ..heût fhe yu{tk W¥tey|o Út,tk fru Au ‘$þu ,{tht Ë{rf,™e áZ,t™t ,wý ,tÞt, {U ..th¾wk fhwO ,tu ..tË ÚtE ,Þt, {™u {tV fhò, ..hk,w {tk,tu, {tk,tu, {tk,tu ,u yt.wk.” ítþu ynòtf fru Au, ‘ËBÞ,,TŒpo™ {éÞt ..Ae nðu ƒeswk ftkE {uÞðt sðÛk ƒtfe hnu,wk ™Úte. ,u {éÞwk yux÷u {tuût {éÞtu Ë{òu.’

(10) ,u{ ËBÞ,,TŒpo™ {éÞwk yux÷u ËkËth™u ™hft,th y™u fthtt,th sðtu òuðt {éÞtu.

«§ : ËkËth fthtt,th y™u ™hft,th fu{ ?

W¥th : ËkËth{tk ..t..™e ƒuzeytu Au {txu fthtt,th, y™u Œw¾Úte ¼hu÷tu Au {txu ™hft,th Au. yuðtu òuðt {éÞtu ,úte ËkËth ..h™e [th™t [t÷e ,E. ,úte ,eðú ¼ðu ..t.tu fhðt™wk yxfe ,Þwk.

(11) ,u{ ËBÞ,,TŒpo™ ŒeÏwk yux÷u ,u™tk 67 Ôðnth ŒeÏt yux÷u Sð™ ..tð™ fhðt™e [tðeytu {¤e.

ytðwk ðe,ht,™wk Œpo™ y™k,¼ð{tk yíÞthu ..tBÞt Aeyu. y™k,t ¼ðtu r{ÚÞt áÂü¥tðt¤t {éÞt n,t, ..wŒE,,÷t™kŒe {éÞt n,t, ƒrn{wð¾ {éÞt n,t, ..hk,w «¼w™wk Œpo™ ™htu,wk {éÞwk. Œpo™ ,tu ..nu÷tk ..ý {¤u÷t ..ý {U yk,hÚte Œpo™ fhu÷t ™rn ! ÞÚtt«ð]¥tfhý ,tu y™k,eðth ÚtÞt, ..ý ßÞthu «¼w™e f].t ÚtE ™u r™Yƒ ht,-ìux™e ,,tkX™u ,,kxú™u ¼uŒE ÚtÞtu íÞthu Œpo™ ŒeÏwk. yt Œpo™ ŒeÏwk yux÷u ËBÞ,Œpo™ ŒeÏwk. ,u yuðwk Au fu,

(1) yt..ýt y™k,t ¼ðtu ½xtze yt.u (2) ðì{tr™f ,,r, y..tðu (3) ..nu÷tk ƒÄe fhýe yufzt ð,h™tk {ªzt sðe n,e ,u nðu {ªzt™e yt,¤ yufztu {qftðu yuðe ÚtE.

ðe,ht,™wk yt Œpo™ fuðwk ? y¼Þfw{thu yÿtofw{th™u y™tÞo Œup{tk ¼,ðt™™e {çŠ, {tuf÷e Œpo™ fhtÔÞtk, ™u yu Œpo™Úte yÿtofw{th™u ..çðt¼ð ÞtŒE ytðe ,Þtu ,tu y™tÞo Œup{tkÚte ¼t,e ytÞo Œup{tk ytðe {w¥™ ƒ™e ,Þt.

þtGkä‹ð ƒúiñý Þ¿t fhtð,tk n,t. {w¥™ytuyu ytðe™u fÌtwk, ‘yntu fük yntu fük ! ,¥ðk ™ ¿ttÞ,u ..hk’ ¾uŒ™e ðt, Au fu ,¥ð™u òý,t ™Úte ™u yt ¾tuxtu ytzkƒh fhtu Atu. Ët[e ðM,w™e ,,,t,{ ™Úte’- yt Ëtk¼¤e™u yu Þ¿t fhtðð™th ,,uh ..tËu ,Þt y™u ..çÞwk ‘ƒtu÷tu ,¥ð þwk ?’ ,÷ðth ,týe. ‘Ët[wk ƒtu÷tu’ y™u ,,uhu fÌtwk ‘yt Þ¿t™t M,k¼ ™e[u sí™tu™t 16{tk ‘ptkr,™tÚt ¼,ðt™™e {çŠ, Au, yu ,¥ð Au.’ Þ¿t™tu M,k¼ n÷tðe™u ™e[Úte ¼,ðt™™e {çŠ, fnth ftze. ¼,ðt™™e {çŠ,™t «íÞût Œpo™Úte htS ÚtE ,Þt. ËtÄw {nthts ..tËu ,Þt. ntÚt òuze™u fru ‘yt{tk þwk ,¥ð Au ƒ,tðtu ! y™u yt[tÞo {nthtsu ƒrnhtí{t, yk,htí{t y™u ..h{tí{tY... ºtý ,¥ðtu ƒ,tÔÞt. ƒrnhtí{t{tkÚte yk,htí{t{tk ytðtu ,tu ..h{tí{t ƒ™tÞ y™u {tºt 8 ð»to{tk 14 ..qðo¼h ƒ™e ,Þt ! yt Au Œpo™.’

y™k,t ¼ðu yt Œpo™ {éÞwk Au, ,tu þwk ..qðuo yt Œpo™ ™ªr {éÞwk ntuÞ ? [trhºt ™ªr ÷eÄwk ntuÞ ? ÷eÄwk nþu ..ý ÷t÷[w.ýu. þt™Œwk ÷t÷[w.ýwk ? ytðwk, ‘ËtÄw Útô, yt[tÞo ƒ™wk, ,tu ÷tuftu {™u {t™ yt.þu’ ytðt ,wåA Ë‹{t™ Ë¼ht [txðt™wk {™, yt ƒÄwk ÷t÷[w.ýwk. yt{tk ËBÞ,,TŒpo™ ™ {éÞwk. yt.y™u sI™Œpo™ {éÞwk yux÷u fuðtf Œuð - fuðtf ,wht - fuðtf þt™ºtu {éÞt ! Œpðìftr÷fÚte {tkze™u 14{wk ..qðo ®ŒwËth Ëw¾e rs™t,{ {éÞt. þwØ yu™tu ht,,,, fþe {t™ Ë‹{t™ ð,,hu™e ¼t÷{u÷ ™rn.

nrh¼ÿ ..whtunt,™u sI™Œpo™ {éÞwk, ..Ae yt,{tu™t ¿tt,t ƒLÞt íÞthu yu{™u ÷tÄwk, ‘nt yÿtnt fhk nwk,t sE ™ nwk,tu rsýt,{tu !’

‘s,,{tk sI™Œpo™ ™ ntu,, ,tu y™Út yuðt y{thwk þwk Útt, ? rs™t,{ rð™t s,,, y™tÚt Au,’

½ð y™k,{tk Œrhþ™ ŒeÏwk. rðü{tk òuðt™wk, òýðt™wk, Ënðt™wk ½ýwk {éÞwk, ..ý yuf «¼w ™htu,t {éÞt. nðu «¼wyu yt Œpo™ fhtÔÞwk.

‘«¼w yuðtt Œü¼zuS.’

«§ : Œpo™ ,tu yt..ýu ò,u fhwO Au «¼wyu ðÞtk fhtÔÞwk Au?

W¥th : (1) {q¤ «¼wyu þe¾Ôÿwk {txu Œpo™ ytðzât.

(2) Œpo™-ò..÷..çò-M,wr,-ætÞt™{tk yrhnk, «¼w™wk yt÷kƒ™ Œpo™trŒ yrhnk,rð»tÞf ntuÞ ,tu s Ëw¤ ÚttÞ.

(3) «¼wS™tk Sð™ ..hÚte «uhýt {¤u {txu Œpo™ «¼wyu fhtÔÞwk fnuðtÞ.

(4) su{ ÓŒÞ{tk ..uXu÷ þºtw þqht,™ [Ztðu Au ,u{ ÓŒÞ{tk ..uXu÷t «¼w Ë{..oý-ðìhtøÞ-Ë{rf, ð,,hu y..tðu Au.

Œpo™ ðe,ht,™wk fheyu ,tu s ÷t¼ {¤u ƒeò ŒuÔe-Œuð,t™tk Œpo™ fhtu ,tu ÷t¼ ftkE ™ªr; ðe,ht,™wk Œpo™ fhtu ,tu ÷t¼. ƒÄt{tk «Ät™,t yrhnk,™e Au. yux÷t {txu fnuðtÞ Au fu ¼,ðt™™u Œpo™ fhtÔÞwk. Œpo™{tk ¼,ðt™™wk yt÷kƒ™ ntuÞ ,tu s Œpo™ ÚttÞ, Œpo™ fheyu yu{tk ..ý ðe,ht,™u ÞtŒE fheyu. yrhnk,

Ë{tuËhý{tk r/hts{t™ Au. ¼,ðt™ rðnth fh,t ..Ät¤to Au. Œuðtuyu f™tðu÷ hí™™tk ®ËntË™ ..h ¼,ðt™ fuXt Au yu™e þtu¼t ½ýe ËwkŒh Au, íÞtk 12 ..»tŒË ¼ntË Au, yu{tk yuf ..»tŒË{tk mwk fuXtu Awk. ¼,ðt™ ŒuÞ™t ðntðe hÌtt Au. ytðwk Œþo™ fh,tk {™{tk ÷tðeyu ,tu Œþo™ ÚttÞ. yu{ ¼,ðt™ y™k, fhwýt™tk r™Ät™ Au. ¼,ðt™ fhwýtr™Ät™ ™ ntu, ,tu Œþo™ ™ {¤,. {txu ¼,ðt™ ËtLi™tk W.h fhwýtðt¤t Au, òu ¼,ðt™™e fhwýtáÃü yt.ýt ..h ™ ..ze ntu, ,tu nsw ..ý hŠz,t ntu,.

ðe,ht,™wk Œþo™ y™k¼ðtu{tk {ẽwk ,tu n,wk, ..ý yt.ýu fhwO ™ntu,wk. Sðu ÞÚtt‹ð]¥tfhý yux÷u þw¼¼tð™t, y™k, ..wŒE,,÷ ..htð,o{tkÚte Sð ß÷thu [h{ ..wŒE,,÷ ..htð,o{tk ytðu Au íÞthu ytðt þw¼¼tð ò,u Au. yt y.çþofhý ytðu ô÷thu? Sð r{ÚÞtíð {tuntrËÞ™e f{o ÂÚtr,™t yk,:fuxtfurx{tk «ðþu íÞthu. yt y.çþofhý ytðu yrhnk,™e f].tÚte, «¼tðÚte, yrhnk,™tk Ët{ÚÞoÚte.

,¥ð «er,fh ..týe ..tyu, rð{÷t ÷tufu ytksu S;

÷tuÞý ,wh ..h{tL™ Œeyu ,ð, ¼ú{ýt yu Ërð ¼tksu S–4

rððu[™ : (1) þwØ @ØtY... – ,¥ð«er,fh ..týe ..tÞ Au. yíÞth ËwÄe yt Sð™u y,¥ð W.h «er, n,e ,u™tu Œtn-,hË ™ Ae.tðu.

(2) rð{¤t÷tufÚte ytk¾{tk yks™

y™k,ft¤Úte ½e¾ {tk,,tu yt r¾¼the Sð su ..tk[ErLÿþtu™tk rð»tÞtu™e ½e¾ {tk,e™u ¼{,tu n,tu. ..tk[ErLÿY... rð»tÞtu™tk [Ã.ýeÞt{tk fÄw ht¾,tu n,tu. su{tk Útuzw Útuzwk ht¾u™u™ðwk ..ý yu{tk s {tk,e™u ¼u,wk fhu. yu™tÚte yu™u y™uf «fth™tk ËkËth™tk þtherhf htu,,tu ÚtÞt n,t. yn¾ þtË™™tk hsðtzt{tk «ðþ {¤,t fÄwk ËVuŒ ËVuŒ òuÞwk y™u yu™u ÚtÞwk, yhu ! yt fÄt ftuý ? yíÞth ËwÄe {U ytðt òuÞt ™ntu,t ,uÚte yu™u ,¼nt{ý ÚtE fu ‘nwk yn¾ ðÞtk [ze ytÔÞtu ?’ yu™e ,¼nt{ý òuE™u Ä{o ftuÄfhu fÌtwk ‘ytk¾ ¾tu÷’ ,tu ..ý yt Sð ytk¾ ¾tu÷,tu ™Úte, yux÷u Ä{o ftuÄfh™u ŒÞt ytðe™u ™tf Œ/tðe {tU ¾tu÷tðe™u ,¥ð«er,fh ..týe ..tÞwk. yíÞth ËwÄe y,¥ð W.h «er, n,e nðu ,¥ð™e «er,™wk ..týe ..t,t Xkzf ÚtE A,tk {tuzwk ¾tu÷,tu ™Úte. ,whyu yu™u ytÔtu.ýe y™u rððtu.ýe fÚtt fhe su{ ..u÷t ðrýf þuX™u ,wnw {ntntsu ytð,tu fÞtuo.

ftuEyu fÌtwk ‘,wnwŒËð ! yt þuX™u ntÚt{tk ÷uðt suðtu Au. ŒËnu÷W.t©Þu ytð,t ™Úte.’ ,whw fnu ‘Ëthwk’

yufðth ,wnw {nthts fnthÚte ytð,t hM,t{tk ðrýf þuX™tu ¼uxtu ÚtE ,Þtu. Œ¼t hÌtt,

‘fu{ þuX Œ¼t,t ™Úte ?’ þuX fnu, ‘swytu™u {nthts, fux÷e W.trÄ Au? xtE{ ðÞtk {¤u Au ?’’ ,whw {. fnu, ‘Xef, yu{ fhtu yufðth W.t©Þ{tk ytðe™u Œþo™ fhe sðt.’ ‘Ëthwk’ þuX ,Þt {™Úte ™÷e fhwO, ÔÞtÏÞt™ [t÷,wk ntuÞ íÞthu s sðwk; yux÷u ðtkÄtu ™ná.’

yufðth ÔÞtÏÞt™ ð¾,u ,whw {nthts™e ™Sh ..ze ,E fu ‘þuX ytð,t ÷t,u Au’ yux÷u yu™u ¾u[ðt {txu [th «fth™t ..whw»tÚtto™e ðt, fhe, ‘nt, swytu Sð™{tk ytÚto-ft{-Ä{o™u {tuût yu{ [th «fth™t ..whw»tÚto Au.’’ y™u ytÚto ..whw»tÚto ítht þuX™wk ytf»toý fhwO. ..Ae ft{ ..whw»tÚto™e ðt, fhe. íÞtkÚte ¾u[,tk ,whw {nthts ftuÕÞt fu ‘yt ytÚto y™u ft{™e ..tA¤ ..zât Atu, ..ý yu ..ý Ä{o fhþtu ,tu {¤u, ™n¾,h fðtS™e ¼kxze ð,tðe ..þu, Ä{o ™n¾ fhtu ,tu ftkE ™n¾ {¤u.’ yux÷u yt™u Útþwk, ‘nt, ðt, ,tu Ët[e Au’ yt þwk fhwO ? ™tf Œt/e™u {tU ¾tu÷tÔÞwk. ,¥ð™wk ytf»toý fhtÔÞwk yux÷u yu™u ftkEf Xkzf ÚtE. Xhe™u fuXtu. Ä{o ftuÄfh yturÐh swyu Au, ‘nS ytk¾ ¾tu÷,tu ™Úte yu™u ,¼nt{ý Au fu ðÞtkf þh{{tk ..ze ™ sðtÞ, yux÷u ytk¾ ¾tu÷,tu ™Úte. yux÷u Ä{o ftuÄfh ,whwyu rð{÷t÷tufÚte ytk¾{tk yks™ fhwO, yux÷u yu™t {™™u Útþwk, ‘ytðe ,tu Xkzf ðÞthu ..ý ÚtE ™Úte.’

÷tuÞý ,wh ..h{tÒt Œeyu ,ð, ¼ú{ýt yu Ërð ¼tksu S –

rð{÷t÷tuf ytk¾Bwk, yux÷u þwk fhwO ? yu™u ..h{tL™ ,hV áÃü ™¾tðe, ,uÚte ,u™u ,¥ðt,¥ð™tu ftuÄ ÚtÞtu. nðu Ähuhu ÚtE Sðu ytk¾ ¾tu÷e. yux÷u ,whwyu {tyË ..tËu ..h{tÒt (¾eh) {k,tðe y™u Sð™u fÌtwk

(3) ..h{tL™ Œeyu –

‘÷u ¼tE, yt ..h{tL™ ¾t.’ yt Sð yu ÷u,tk ,¼ntÞ Au.

yu™u yu{ ÚttÞ Au fu ‘ðÞtkf {thwk yt [Ã.ýtÞwk ÷E ÷þu ,tu ?’ yux÷u fnu Au fu ‘÷ô ,tu ¾ntu, ..ý {tht yt [Ã.ýt{tk yt.ðwk ntuÞ ,tu yt.tu.’ íÞthu Ä{o ftuÄfh fnu Au fu, ..ý yt{tk ,tu yuk¾ðtz ..zâtu Au ! yt ftZe ™t¾.’ ‘™t, yt ,tu ™ Atuztu. yt ht¾e {ofwk ™u ? ,tu {thu yu yðËhu ft{ ytðu. ,{thu

yt.ðwk ntuÞ ,tu yt™tk ¼uj,wk yt.tu.’ yux÷u fu ‘rð»tÞtu™tu yukÚðtz Q¼tu hÌtu™u ,{thu Ä{o yt.ðu ntuÞ ,tu yt{tk yt.tu.’ yux÷u ,whÚ™u Útxwk ‘yu{ ,tu yu{ Ëhe’ yu{ fne™u Þ Œtp rðhr, Ä{o ytÃÞtu yux÷u Äe{u Äe{u yt ..h{tÒt ¾t,tk ¾t,tk yux÷u fu @tðf™tk ðú,tu™wk ..t÷™ fh,tk fh,tk Ëthtu yÙÞtð Útðt ÷tÞtu, - ‘yt ,tu ƒnw Ëthwk Au.’ MÚMút,t™tu yÙÞtð ÚtÞtu. ..t÷™ òuhŒth ƒhðt ÷tÞtu yux÷u Ët{úte ,whw,-‘Ä{oftuÄfh’ ™u fnu, ,tu nðu yt þftuht™tu yukÚðtz Ztuje ™t¾wk ? ,whw fnu ‘Ë{S™u Ztujsu, ..tAwk Vhéte yu ÷uðt™wk {™ ™ fhep. ..Ae yu{ ™ ÚttÞ fu {U yt ðtk Ztuje ™tÏÞwk ?’ nðu ,tu yu™u rðtiË ƒuËe ,þtu yux÷u ‘Ëðo rðhr,’ ,úný fhe.

W.r{r, ¼ð«.k[t fÚtt{tk - «Út{ «M,tð{tk ,u™tk f,to ..ÛÞ **rnEÞ»t ,rý** {nthtsu yuf **r¼tahe™wk áûtk,** {ÛÞwk Au. ,u áûtk,™tu Ëth **fnðtuÞth @e {ntu.taÞtÞ Þþturðs»S** {nthtsu yn**ª M,ð™{tk** {ÛÞtu Au ,u **r¼tahe™wk áûtk, ËkÂûtÃ,{tk** yt {ws*f* Au.

r¼tahe™wk áûtk,,– sU™u ftuE Ë,tkËkf*k*Äe ™Úte ,uðtu yuf **Sð-r¼tahe** y™trŒftÚte ¼xf,tu **rð»tÞtu™e ¼e¾** {t,u Au. ,u™u Ëh¾e ¼e¾ {¤,e ™Úte. xo[f xo[f {¤u Au. ,u Þ ,t¤tu ¾tE ¾tE™u Þt [tw fhe fhe™u {nt{nu™,u {¤u Au. yu ¼e¾™wk yukXwk swXwk ¾tðt ..h ,u™e ¼q¾ ytuh ðÄe òÞ Au. ðÄtht{tk ,u™u ..ux™tk þq¤ ð¿,hu ht,tu ÚttÞ Au. A,tk ..ý yt r¼tahe™u ,u fÚtt™u s ..tu,t™wk ËòuMð {t™u Au ,u™tk ..h ,u™u yitk, ht,, Au, Ëtht.yt™e ƒwÂØ hnu Au, ,úte ,u™u ,u «ty™tk Ëtxu ..ý Ët[ðu Au.

,u r¼tahe Vh,tu Vh,tu **Ëðo¿ þtË™tk hsðtzt** ..tËu ytðu Au. itÞtk ,u™u **f{orððh** ™t{™tu **ïth.t¤** hM,tu fhe yt.u Au. yt f{orððh ïth.t¤ yuðtu [,wh Au fu {nu÷™tk Ët,{u {t¤u ƒuX÷t **‘ËwÂMÚt,’ {nthtð™e** sU™tk ..h ™Sh ..zu ,u™u s **yu hsðtzt{tk** ..uËðt™e hò yt.u Au, ..uËðt Œu Au.

sU™tk ..h **ËwÂMÚt, {nthts™e** ™Sh ..zu Au ,u ¼tdÞþtœe ƒ™u Au ,u{ {t™e ËwÂMÚt, {nthts™tk hËtuzt {k°te **‘Ä{oftuÄfh’** W.húte ™e[u ytðe yt r¼tahe™u **‘..h{tL™’** yt.ðt {txu ÷E òÞ Au. ..ý **‘fÒt÷k.x r¼tahe’** ..h{tÒt¾eh {txu **yt™trŒ™e** fnu Au yux÷u ..htýu ,u™u **‘,¥ð«er,fh’** ™t{™wk ..týe ..tÞwk yÙu ,u™e ytk¾{tk **‘rð{÷t÷tuf’** ™t{™wk yks™ ytkÅÞwk. yt ƒk[™u fthýu ,u™u Xkzf ðte, yÙu ytk¾{tk ,us ytÔÞwk. ..nu÷tk su ytk¾ ƒkÄ n,e ,u nðu ¾q÷e. ..Ae ,u™u ‘Ä{oftuÄfh’ ..h rðïtË ƒuXtu. ,úu ..h{tÒt ÷eÄwk. ¾tÄwk.

..h{tÒt ¾tðt {kzâtu, ytúte ,u™t ƒÄt htu,, þtk, ÚtE ,þt. ..nu÷tk ,u **r™»..ûÞf** fnuðt,tu n,tu, nðu ,u **Ë.ûÞf** fnuðtÞtu.

ƒÄt htu,tu sðtúte r¼tahe MÚMÚt ÚtÞtu. ..h{ ythtuøÞ™wk Ëw¾ ,u™u «tÃ, ÚtÞwk. **áûtk,™tu W..™Þ – r¼tahe yu Ëkët**he **Sð** Au. y™trŒftÚte **ytÞwÞ™tk** ..t°t{tk **rð»tÞtu™e ¼e¾** {t,u Au. ,u™u ™hftrŒ,r,{tk rð»tÞtu™e ¼e¾ {¤,e ™Úte y™u ¼e¾ ¾tðtúte {t™u÷wk Ëw¾ ,u™u {¤,wk ™Úte. **ŒuðtrŒ,r,{tk r¼Ût yux÷u rð»tÞtu¼tu,,** {¤u Au, ..ý ,úte ,u™e **rð»tÞtu™e ¼q¾ ¾of** s ðÄe òÞ Au. yuf ,r,{tkÚte ƒeS ,r,{tk ¼ú{ý fh,tu ™u rð»tÞtu{tk ÷k.x Sð - **rð»tÞtu™tk fthýu Œw,or,{tk ..ezt Þ Au** A,tk ..ý yt **fÒt** yuðt **rð»tÞtu™e ÷t÷Ët** ,u Atuz,tu ™Úte. yt rð»tÞtu™u s ËòuMð {t™u Au. yu{tk ,u™t yÇuf f{o™u rùtË Ú,t yu Sð yk,: ftuxtftux f{o™e ÂMÚtr,{tk «ðuþ fnu Au itk **rðfx ,ukrÚt** yuðe su..tu® – ,u™tu **..tu®tu – ïth.t¤** su™wk ™t{ Au **‘f{orððh’** ,u ,u™u **sI™þtË™tk hsðtzt{tk** «ðuþ yt.u Au. ,úte s **‘Ä{oftuÄfh’** ™t{™tk **yt[tÞo** - ,whw yt Sð™u ƒtu÷tðe™u fnu Au fu ‘[t÷ ,™u ..**h{tÒt** yt.wk.’ yux÷u yt r¼tahe Sð rð[th{tk ..zâtu fu, ‘ftuE {™u ƒtu÷tðe™u yt.,wk ™Úte ™u **yt ..whw»t ƒtu÷tðe™u** yt.u Au, ,tu ™¬e {thwk yt **r¼Út.t°t ..ztðe ÷uþu.’**

..ý yt W.fthe ,whwyu ,u™u (i) **þwØ @ØtY.. ,¥ð«er,fh ..týe** ..tÞwk. yux÷u ËÞ¼,Ttþo™ fhtÔÞwk. (ii) ,u™e ytk¾{tk **‘rð{÷t÷tuf’ yks™** ytkÅÞwk. ,úte ËÞ¼,T¿tt™ ytÔÞwk. rn,trn, òuðt™e áÂü ytðe. ..Ae (iii) **..h{tÒt** ytÔÞwk yux÷u Œuþrðhr, y™u ..Ae **Ëðo fÒt-ìÞt,™t** ¼tð òaÞt ìÞthu Ëðorðhr, [trh°t ytÃÞwk. yu Sð ..çuo **r™»..ûÞf** n,tu ,u nðu **Ë.ûÞf ƒLÞtu.**

yt áûtk, y™u ,u™tu W..™Þ Ëh÷M,h W.r{r, ¼ð«.k[fÚtt{tk ð{Ôâtu Au. ßÞtk ËwÄe yt.ýt yt **Sðu ,ûkrÚt¼Œ fhe sI™þtË™{tk «ðuþ ™htu,tu fÞtuo** ìÞtk ËwÄe **,u™u yt.{r,** y™u **r{Úu{,™e fÕ..™t** ƒuXe n,e. ..ý Ä{oftuÄ ,whw {ê»t. òufu yt ‘{thwk ..t°t Íq»ðe ÷uþu’ yuðe Sð™u ,u{™tk «t¤u yË,T fÕ..™t Au, yrðïtË Au. A,tk ..ý ,whwyu {túwk ..fze Þt™u ..u÷t™e yr˜ãAt A,tk ytúturyé ytrŒ fÚttúte ,¥ð«er,fh ..týe ..tÞwk. ,¥ð ,hV ytfr»toý fhwÔ ,tu f÷tsu ftkËf Xkzf ðte. yux÷u ,¥ð ..h @Øt ÚtE. ..ý yt r¼tahe™e ytk¾ ƒkÄ Au, ,u™t {™{tk ¼Þ Au fu ‘yt{™e ™Sh ..ze òÞ ,tu yt fÒt þn{™tk {tÞto Atuzðwk ..zþu.’ yux÷u þn{{tk ytðe™u Atuzðwk ™ ..zu ,u {txu Ët{u s ™ òuðwk, {txu ytk¾ ƒkÄ fhe Au. ,whwyu ‘rð{÷t÷tuf’ yks™ ytkÅÞw. ,u ËÞ¼,T¿tt™

ytÃÞwk. ,uúte ,u™t{tk rðãuf «,÷âtu. ðÞe yt Sð™u rð»tÞtu™e ,w¬t{e Au ,tu fÕÛt yux÷u MÚte ..wÚttrÉ ..rhðth-Ä™-rð»tÞtu ,u s ..h{túrdúte Ãtrtht ÷t,µ Au.
..ý ,whwyu ..h{tÕt ytÃÞwk ™ú ,u™u hË {tuÞtu ..ztúÛtu.

yt{ ,tu Ërh,túte yt Sð yt fÕÛtY... MÚte, ..wÚt, ..rhðth, Ä™, {t÷ W.h™e ÷k.x,t Atuzu ,u{ ™úte. yu ,tu ,whwyu sÍfÕM,e fhe, ,tu ..nu¬tk Œtþrðhr,{tk ytÛtu, yux÷u fÕÛt Q¼wk htÜtÞwk ™ú Ëtútu Úttuztu Úttuztu Ä{o ..ý yt[hðt ÷tðÞtu, yu he,u ,u™u Ä{úte rðfth-yËk,tu»t-÷tu¼trÉ htu,tu {tuÞt ..zât. ,u{ fh,tk fh,tk Sð™u rðhr,{tk yt™kÉ ðÃðtúte ..Ae Ëðrðhr, {t,uo [zâtu. yux÷u ..nu¬tk su fÕÛt{tk Ëw¾™tk ¼ú{úte ÷k.x,t n,e ,u ¼ú{ ¼tkøÞtu.

su{ ..u¬t r¾¼the™u fÕÛt yukÃðtz Ëw¾h ÷t„t n,t, ,u{ Sð™u ..ý ‘þçËtrÉ rð»tÞtuúte Ëw¾, Ëtht f.ztk, Ëtht ¼tus™ ð¡uhúte Ëw¾’ yuðtu su ¼ú{ n,tu ,u nðu ¼tk,e ,Þtu. fthý, ¥ð™wk ytf»toý ÚttÞwk yux÷u yt ÍÃt{tk ftkE ,¥ð ™ Œt¼tÞwk. yt ÍÃt{tk ftkE {ðt™wk ™úte, Q÷xwk Sð™e ¼tú¾ ðÄðt™e Au. su{ ŒthÞt{tk {tÿË ..zâtu. ..týe™e ,hË ÷t,e Au, ,tu ŒthÞt™wk ..týe ..eyu ,tu ,hË Ae.u ? fu ðÄu ? ,hË ðÄu. ,u{ rð»tÞtu™e ¼tú¾ rð»tÞtu ¼tu,ððtúte ½zu ™h, ðÄu. yux÷u rð»tÞtu{tk su Ëw¾™e fwÂØ n,e ,u™u ¼ú{ nðu ¼tk,e,Þtu.

..u¬t r¾¼the™u ‘Ä{oftuÄfh’ ,whw Ëtht {éÞt Au yu ftu¬tðu Au, {t°t yu™u ÷t,µ Au fu ‘{™u ftu¬tðu Au, yux÷u {thwk Xefhwk ÷E ÷tþu’ Sð™ su{ ÚttÞ fu ËtÄw {nthts ftu¬tðu Au yux÷u ..ÌËt fZtððtk nþu {txu ftu¬tðu Au yu{ ¼ú{ n,tu ,uúte Œtð ,whw Ä{úte Œth hnu Au; fu{ fu yu{ {t™u Au fu ‘,u{™e ..ËËu sËyu ,tu ..ÌË™tu ÍÞt,, fhtðu, þhehs™ ,... fhtðe ËwftðE ™¾tðu. ðú,r™Þ{tk ftkÄe Œu. yt ÍÃt ¼ú{ {txu Œtð ,whw Ä{úte Œth hnuðt{tk yt™kÉ n,tu.’

ðÞe Ëtht™u ™¥Ët ,hefu swyu; ËÏs™u Œwsð™ ,hefu swyu; ..tu,t™tk þftuht{tk yukÃðtz ..zâtu Au, yu™u ËtÂ¥ef yL™ {t™u; ‘yt Au ,tu s nwk Sðe þfwk Awk.’ yu{ ËkËth{tk hnu¬tk Sðtu™u yu{ ÚttÞ Au fu ‘rð»tÞtu™tu ÍÞt,, fhwk ,tu nwk Œw¾e Œw¾e ÚtE òô.’

yu{ r¾¼the™u fÕÛt{tk yt™kÉ Au. yt{tk Ëw¾ Au yu{ yu™u ÷t,µ Au, ßÞthu Sð rð»tÞtu{tk Ëw¾ ™u yt™kÉ swyu Au. r¾¼the™u Xefht™t {t÷{tk Ëw¾™e fÕ..t yux÷u ËwÄe Au fu òu ftuE Xefhwk Íqkxðe ÷u ,tu òýu ntxÐtÉ÷ ÚtE òÞ ,u{ Sð™u yúto ..ÌËu ftuE Íqkxðe ÷u ,tu yuðwk ÚttÞ Au. yux÷u yúto™u yu 11{tu «tý ,,ýu Au.

rð»tÞtuúte Sð {t™u Au fu ‘nwk fðt™ Awk, þÂô,{t™ Awk.’ ÷Þthu ðtM,ð{tk rð»tÞtu™u ÷eÄu s Sð Œtfºtu ..zu Au. yux÷u ,tu þçËtrÉ rð»tÞtu™u Ëtht {t™u yu{tk fú÷[Þ ðú,™tu ¼k, f,ÛÞtu Au. fu{ fu ¿tt™eytu fnu Au fu þçËtrÉ{tk Sð™u ytf»toý ðÞthu ÚttÞ ? yu r™Ë¥ð f™u ÷Þthu. yux÷u Œw™™t™tk rð»tÞtu™u Ëtht fnuðt sþtu ,tu ,{thwk Ë¥ð nýtþu. yu Ë¥ð ný,wk ný,wk r™Ë¥ð f™ðe Œu Au, ..Ae Mhus r™r{¥t {éÞwk fu ,h, r™Ë¥ð f™u Au. ®Ëh,Wtðtu

{w™ ftuþt™u ÷Þtk sðt ,Þth ÚtÞt ÷Þtk Ëw¼e ,tu Ë¥ð n,wk ..ý suðe ftuþt™u òuE fu r™Ë¥ð f™e ,Þt. ,hefzt f™™e™u ¼tu,, ð,uhu™e ÞÞt[™t fhðt ÷tðÞt.

Ä{oftuÄfh ,whw r¾¼the™u ftu¬tðu Au ..h{tÕt ÷uðt {txu; ..ý r¾¼the™u ¼ú{ Au fu ‘{thwk ÷E ÷uþu ,tu ?’- yu{ Sð™u ,whw ftu¬tðu ,tu yu{ ÚttÞ fu ..ÌË ¾t÷e fhtðþu ,tu ? ½ðtre ¾eË ¾t÷e fhtðu ,u Ëthwk ÷t,µ Au, ..ý ,whw ftu¬tðu ,tu ÷t,µ fu ,whw X.ftu yt.þu ,tu ? ,whw yt.ýe ntshe ÷uþu ,tu ? rn,i»te ftuý? ,whw fu r{°t ? rn,i»te ..h þkft Au. yt ÿf™u ..ý yt fÕ..t Au fu ‘{thwk fÕÛt ..ztðe ÷uu ,tu ?’ yu{ ßÞthu ¾h¾h Œw¾ yt..™ht fw¤wkf÷..rhðth-Ä™-{t÷-r{÷f, ð,uhu su ¥ðtu Œw,r,{tk ÷E s™ht Au ,u ..h{ rn,i»te ÷t,µ Au yÞ™u yt{t™e ®[,t fh™th Ä{oftuÄfh ,whw™u yrðtËËúte - þkftúte swyu Au.

yuf rð»tÞ™e ÷,™ fux÷tk yukÃðtz ¼u,t fhtðu ? r¾¼the fÕÛt{tk s xuðtÞtu n,tu yux÷u yu™u ÷t„wk fu ‘nwk r™htu,e Úttô Awk, ðtM,ð{tk yßoý Út,wk n,wk yÞu yßó™tk rnËtfu ¾tuxe ¼tú¾ ÷t,ðtúte yfhtkr,Þt™e su{ ¾tÞ Au. yt r™htu,e,t™tu ¼ú{ s„{tk rð»tÞtu™e ,w¬t{e fhtðu Au, yu™tkúte {™u ,wÂü ..wÂü {ou Au yu{ {t™u Au. ..ý yu™u yt ¾fh ™úte fu yt ,tu Ëtuò [zu Au, ÷tune™wk ..týe ÚttÞ Au. rð»tÞtu™e ò, yuðe Au fu yu ytðtu s ¼ú{ fhtðu fu ‘{™u ,wÂü ..wÂü {oe Au.’

rð»tÞtu™tu ¼ú{ Au yux÷u ËtÄŠ{f™u òuE™u yu{ ÷t,µ fu yt {tk,ðt ytðþu. ..uË™tk fthýu ËtÄŠ{f «tÞu ËËEfwÂØ Úttðt ™ Œu. fw¤wkf {txu yu{ {t™u fu yt {thwk ..tu»tf Au, {™u Ëntþf Au, {™u Ëw¾ yt..th Au ßÞthu ‘ËtÄŠ{f {™u Ëwf], fhtðð™th Au’ yu{ ™ ÷t,µ ! yt ,tu {™u ÷qkx™tht Au yu{ ÷t,µ Au. yt ¼ú{ fuðtu Au ?

‘Ëwf], fhtO ,ux÷wk ..h÷tuf™e fuÍ{tk s{t ÚttÞwk’ yt ™ ÷t,µ, Ä{o™e ðt, ytðu ÷Þthu ¾[toE ,Þt ÷t,µ. ..ý fk,÷tu fkÄtðu ð,uhu{tk 2 ÷t¾ ¾[toÞt ,tu ..ý ËÞtÞ Mx{ux ÷t,µ. yuMxux Q¼e ÚtE ÷t,µ. yt ÍÃt ðtkÄt ¼ú{™t ,¥òer,fh ..týe yÞu ‘ËËÞ,,T¿tt™™wk yks™ ™úte yux÷u ŸÃt s ðu,hý {tkzu Au.’

Xeffwk {¤u ,tu ..ý '{™u htß> {é>wk !' yu{ ÷t,u. fthý yu™tk W.h s ¢tuÄ÷tu¼yr¼{t™ ð,uhu Útt> Au. ÷k.x{tyËe™u ðu>t{tk Ëw¾ ÷t,u Au su ™hf™e ¾tý Au. ®Ën,wvtðËeyu ftubt™k Ëw¾ {u>ððt fux÷wk fb>0 ! ðrË,t ðhËtÇ{tk ™u.t¤ ,bt hí™fk÷ ÷tððt {txu. [tuhe-sqX-«.k[ð,uhu fÄwk fb>0. yt fÄwk rð»tb>tu fhtð™th Au, rð»tb>tu ..tuf {wftð™tht Au, sðt™tk Mð¼tððt¤t Au y™u s¦u íb>thu Gw:¾e Gw:¾e fhí™tht Au. ðe ,u™t ¼tu,ðxt ð¼,u Ëkf÷tb ,Útt ..t.. fhtðu Au y™u ..h÷tuf{tk ¼kfh rð.tf f,tð™tht Au. rð»tb>tu Sð™u ,w÷t{e fhtð™tht Au. ysk.tu, ®[,t, Ëk,t.trŒ fhtð™th ,u{s ¼> sL{tð™th Au. Sð™u fe¤™wk [txw fhtð™th ..ý yt rð»tb>tu s Au. su{ fq,ht™u ..nu÷tk ÷tfze {the, ,tu yu ¼tz>tu, ..ý ..Ae htux÷e Gt¼tze ,tu ..d¤Aze ..x.xtð,tu yt>tu, .., [txðt ÷tz>tu, ÷tfze™tu {th ¼¢÷e ,btu. rð»tb>tu ytðe ,w÷t{e fhtðu Au y™u Sð yu{tk s yt™kŒ {t™u Au !

fÒh{tk ò, ..ìËt f{tb>, yu{tk {t™u Au fu '{the {qze ðÄe;' ..ý '.wÛb™k fu÷uË ytuAwk Útt> Au' yu ™Úte G¼t,wk.

..u÷t fúŒ¼t [¢e™u A ¾kz™k htß> {é>wk. ¼tE {nthts Ë{ðu Au fu 'òu ¼tE ! ,bt ¼ð{tk [trhºt ..té>wk n,wk {txu yt fÄw {é>w Au' íbthu yt [¢ð,eo fru, 'yhu {nthts ! ,{™u ¾fh ™Úte. ,{u yrª ytðtu, nwk htß> yt.wk, htsfw{theytu ..hýtðwk.' ËtÄw {nthts™u htß>{tk yÄ:.,™ G¼t,wk n,wk ßbthu [¢ð,eo™u ,u{tk yt™kŒ-wlÚtt™ ÷t,„wk n,wk. yt ¼ú{ Au. ..hk,w '¥ðkÃer,-rð{÷t÷tuf-.h{tÒt' Ä{o¢tuÄfhu yu ºtý ,¥ðtu ytÃ>t; ,Úte ¼ú{ ¼tko>tu, nðu ¼ú{ ¼tko>tu yux÷u Ä{o¢tuÄfh ,whw y™u ..h{tí{t Ëtútu {™ ¾tu÷e™u ðt, fhu Au.

"¼ú{ ¼tko>tu ,ð «¼w¦wk «u{u – ðt, fhwk {™ ¾tu÷eS, Ëh÷ ,ýu su nebzu ytðu, ,un sýtðu ftu÷eS" - 5

rðððu[™ : ,¥ðkÃer,fh ..týe ð,uhúte ¼ú{ ¼tko>tu yux÷u nðu rð»tb>tu™tk Ë,tk™u su rn,ìxte {t™,tu n,tu, ,u nðu yu™u ðihe ÷t,u Au. su{ {tÕe™tu ð½ {tÕe™u ..fze™ yu™k fÄwk ™¢h [¢e™u Vtu,ht suðe fhe™u ™tk¾e Gu Au. ,u{ yt Gw™t™tk Ë,tkðt÷t™tk Ëfkò{tk ytÔt, yux÷u yu ..wÛb™tk ™¢h [¢e ÷u™tht Au. {txu yu rn,ìxte ™ª ðihe ÷t,u Au, ßbthu ,whw yt..y™u ..wÛb™tu {t÷ y.tð™tht Au {txu rn,ìxte ÷t,u Au. ¼ú{ ¼tko>tu yux÷u rð»tb™t ìbt,{tk Gw¾ {t™,tu n,tu ,u nðu rð»tb™t ìbt,{tk Ëw¾ {t™u Au, rð»tb¼tu,{tk ,w÷t{e {t™u Au, ¾tðt{tk 1/2 ÿÔbÚte [t÷u Au. feð™u 12 ÿÔ> ytuAt ..zu Au, ,tu fu ÿÔbÚte [t÷™th

Mð,kºt Au 12 ytuAt ..zu ,u ,w÷t{ Au. yu{ rð»tbtu{tk ..nu÷tk f¤ðt™..ýwk ÷t,„wk n,wk nðu {wÕE÷..ýwk ÷t,u Au. rð»tb¼tu,tu™u ..nu÷tk yfhtkr,bt™e su{ ¼tu,ð,tu n,tu nðu rð»tb¼tu,tu™u Atuzu Au. rð»tb¼tu,tu{tk ..nu÷tk r™htu,e,t ÷t,„e n,e nðu htu, ÷t,u Au.

þtM°tuŒ ðtk[,t zVtu¤÷tk {thðt™k {™ Út,wk n,wk, yu nðu ,¥ðe @ðtúte Gðh Útb>wk, ¼ú{ ¼tk,„t {™w> sL{™tu ft¤ Útuztu Au. ft{ ½ýwk Au, y™k,t sL{™e ðtË™t™u ,tuze ™ß™t™e Au. y™k, sL{tu™tk ..t.tu™tu ™tþ fhðt™tu Au yt ËtðÄt™e ytðe. htu, ftZðu Au {txu ,{u ,ux÷e yt,wh,t ntu> ,tu ..ý nðu Ët{u ™ òuô. ..ý ftuE ytðe™u X.ftu yt.u fu y{the Ët{u ..ý òu,t ™Úte ,tu? þt {txu òuðwk òuEyu. ..q. Htþtu¢tuËhþh {. ¾kt,{tk n,tk. {U fÌtwk, Ëtnuf ! yt..™u ftkE ¾fh ..ze ? þt™e ? yt {ft™{tk Ä{tÄ{ ÚtE Au yu™e ! nwk þwk ft{ ¾fh hî¾wk ? su™u sYh nþu ,u {the ..tËu ytðþu. Gw™b™e ðne ðtk[ðt nwk þt {txu Ë{> f„tzwk ? y÷¾÷r™hks™ n,t.

htu, ,btu yux÷u zVtu¤ebt ,bt. nwk ¼÷tu ™u {tht þt|Mðtb>t> ¼÷t.

yuf yt[tbo {. n,t. ìbtk yuf f¤{wr™ yuf ftsw fuXt n,t. {U òub>w, yt[tbo {nthts ..tËu „tÚtt ÷E™u ..tu,t™t ytË™u ¼ª, ,hV {tU fhe™u fuËe ,bt, ðbtk> òuðt™e fu ËtÌ¼ðt™e yt,wh,t ™he. ft™ Äðt™e ytk¾ Ÿ[e fhðt™e ðt, ™he. ..Ae ,tu[he fuXt. nwk ftkEf ,u{™u yt.ðt ÷tz>tu. yux÷u ,u{ýu yt[tbo {nthts ,hV òub>w, ,u{ýu fÌtwk ÷E ÷u. yux÷u ÷eÄwk, ô{h ™t™e ..ý ™ðwk ™ðwk òuðt™e ftuE yt,wh,t ™ª, yt ¥ðkÃer,™e yt,wh,t ytðu ìbthu yt fÄt ¼ú{ ¼tk,u.

®Ën,wvtðËe {wr™™tu ¼ú{ ¼tko>tu. fuðe he,u ? ftubtyu Ëðt÷t¾ Ëtu™ìbt™e hí™ftkf÷ ¾t¤{tk ™tk¾e. ìbthu {wr™ fru, 'yhu ! ..ý yt ,wk þwk fru ? fux÷e {nu™,u nwk yt hí™fk÷ ÷tzbtu ! ™u ,wk yt{ yu™u ¾t¤{tk ™¾u Au ? ìbthu ftubt fru, ,whw {nthtsu ytx÷e {nu™, fhe™u [trhºt ytÃbwk ™u ,{u yt ¾t¤ suðt þheh{tk yu™u ™tk¾ðt ytÔt Atu ? y™u ìbtk [{ðt. ¼ú{ ¼tkbtu. ..tAt òub>t. rð»tb{tk su ykÄ Útt>t n,t ,u G¼,t Útt>t. yux÷u ,tu fÌtwk fu, rð»tbtu{tk ytkÄt ht,„ ntu> ,u™ ¼,ðt™ Ëtútu {u¤ ™ ò{u. yt™kŒ¦™S {nthtsu fÌtwk fu,

"™the ™t,ý ft sË ™rn ..rh[b, Ëtu Ëtrnf ft Ãbthtu."

Sð rð»tbtu{tk ¼xfe hÌttu Au yux÷u fnth{tk Vhe hÌttu Au. ytÌbo Au fu ¼,ðt™™e Ëtútu ..ý yt rð»tbtu yýf™tð fhtðu Au !

¼¸ðt™™e Ët{u òuðt™tu yðËh {éÞtu ntuÞ íÞthu ..ý yu™t ƒŒ÷u ytsw¢tsw òuðt™Wk fhtðu Au ! ƒnth{tk ¼xf,wk {™ «¼w{tk ™ ntuÞ. su{, mh÷t÷ ƒÕh{tk Vh,tu ntuÞ ,tu ½h{tk ™ {Þu; ,u{ yt yt,{ht{ rðõtÞtu{tk Vh,t ntuÞ ,tu yu™u ¼¸ðt™ Ëtútu «e, ò{ðt ™ Œu.

yux÷u yt ¼ú{ ¼tkðÞtu yux÷u Œuð-,whw W.ftþe ÷tðÞt. skƒqfw{th-Úttðå[tfw{th ð¸uhu™u yuf ûtý{tk hk,, ÷t,e ,Þtu. fu{? fthý yƒòu™e Ëk.Ât ne,e ..ý yt Ëk.Ât{tk ¼thtu¼th Œw:¾™tk zwk,ht Œw¾ðt ÷tðÞt. yu{tk y{[],™t ™ma, ..ý Íuh™tk fwkzt òuÞt.

yux÷u nðu Ä{q¢tuÄfh ,whw™u ..h{ W.ftþe {t™ðt ÷t,u Au, ..tu,t™e ŒwŒeþt yt rðõtÞtu™e ÷t÷Ët ne,e, ™u ,whw Atuztððt «Þí™ fh,tk n,t ,u{™t ..h yrðñtË fÞtuo n,tu. ,u nðu ¼ú{ ¼tkðÞtu ,ð «¼w þwk «u{u ðt, fhwk {™ ¾tu÷eS.' ¼ú{ ht¾e ,whw ..h rðñtË ™ ÄÞtuo,' yt ¼q÷ fhe ne,e; ,u{ yt Sð ,whw™u fnu Au.

nðu «¼w Ëtútu «u{ ÚtÞtu yux÷u «¼w yt,¤ rŒ÷ ¾tu÷e™u ðt, fhwk Awk.

rŒ÷ ¾tu÷e™u «¼w Ëtútu ðt, þwk fhðt™e ?

yt.ýe ƒÄe ¾ht¢eytu™e ðt, fhðt™e Au. '÷tuftu {™u Ëthtu Ëthtu fnu Au, ..ý ,{the yt,¤ ¼¸ðt™ ! nwk suðtu Awk ,uðe {thu ytu¾ fhtððe Au. su{ **htumeyÞtyu** ytu¾ fhtðe. {h,t ƒt.u {™u fÌtwk fu 'òusu ntU ! {tht fh,tk Ëðtÿtu Útsu; ..ý ..u÷t ðÄo{t™™Wk ð[™ ™ Ëtk¼¤eþ.' yux÷u su rŒþt{tk «¼w ! yt.. ntu ,u™Úte rðhwØ rŒþt{tk òô. ..ý yuƒðth Ë{ðËhý™e ™e[Úte Œtuz,tu s,tu n,tu. yt..™tk ð[™ ™ Ëtk¼¤tE òÞ {txu ƒu ft™{tk ytk,¤e ¾tuËe ne,e. ..tA¤ rË.tEytu ..zât n,t. {tht ..,,{tk ftkxtu ðtøÞtu. íÞtk yuf ytk,¤e ƒnth ftZ,tk «¼w ! yt..™tk 3 ð[™ Ëtk¼¤tE ,Þt. ,h, ¼tøÞtu,, ..ý ..fztE ,Þtu. {™u htsËÄt{tk ÷tÔÞt. htò™u fnu 'htsT ! yt htumeÞtu [tuh' íÞthu{U fÌtwk, 'nwk htumeÞtu ™Útе. nwk ,tu ƒtsw™tk ,t{{tk hnwk Awk ™u Vhe™tu Äk¼Ætu fhwk Awk.' htòyu yu ,t{{tk ,..tË fhtðe ,tu ðt, Ët[e ™eft¤e. yt¼Þfw{th fnu, ',w™tu Ëtrƒ, fÞto ð¸h LtÞtÞ htß{tk Ëõ ™ fhtÞ. yu™u Atuze {qfðtu òuEyu.'

yux÷u yt¼Þfw{th {™u fnu 'swytu, ,{™u ™ft{t nuht™ fÞto, ,{™u Atuze {qfðt{tk ytðu Au. ,{u y{the Ëtútu ¼tus™ fhtu' ¼tus™ fhtÔÞwk. W.h Œr^a{tk

[këÞntË ŒËY ..tÞtu. ytht{ fhtÔÞtu, ƒu¼t™ ÚtÞtu. W.h™tk {tu¢{tk ËLÿ.whe suðwk ðt,tðhý Q¼w fhu÷wk. ð®s°ttu ðt,ðt ÷tøÞt. 'sÞ sÞ ™KŒt ! sÞ sÞ ¼Ët !' Mðt,,™t yðts Ëtk¼¤Þt. òuÞtu, [thu ƒtsw òuÞwk. yt þwk ? yt ,tu ŒuðÕtuÕeytu ÷t,u Au. ,tu þwk nwk {he ,Þtu ? íÞtk ŒuðÕeytu ƒtu÷e. 'Mðtr{™ttÚt ! sht y{thwk ™]íÞ ,tu swytu... ..ý ,{u ..qðoCð{tk þwk þwk fhu÷wk ? yu ,tu fntu !' íÞtk htumeÞtu™u ¼¸ðt™™tk ..htÝu Ëtk¼¤tE ,Þu÷t 3 ð[™ ÞtŒ ytÔÞt (1) 'Œuð,t s{e™™u yze™u Q¼t ™ hnu' (2) 'ytk¾ {[ftðu ™ma' (3) 'Vq÷™e {tÕt fh{tÞ ™ma.' ßÞthu yna ,tu yt ƒÄwk Au. ..,, s{e™™u yzu Au, ytk¾ ..x.x ÚttÞ Au, ™u Vq÷™e {tÕt fh{tÞu÷e ÷t,u Au. sYh yt y¼Þfw{th™e fhu÷e ƒ™tðx ÷t,u Au. yux÷u ƒtS Vuhðe™u ðt, fhu Au fu '..qðo¼ð™e ykŒh {U ŒtÕ™þt¢t ƒkÄtðu÷, ,.Mt ½ýe fhe ne,e.' 'ƒeswk ftkE fÞwO n,wk ?' ™t, yu rËðtÞ ftkE ™ma y™u y¼Þ™u ÚtÞwk yt [tuh ÷t,,,tu ™Úte Atuze {qõÞtu.

{tht {™™u ÚtÞwk, ¼¸ðt™™tk 3 ð[™ Ëtk¼¤Þt ™ ntu, ,tu ytsu fq,ht™u {tu,u {hðwk ..z,. ¼¸ðt™™tk {t°t 3 ð[™u Sð,Œt™ ytÃÞwk, ,tu 3 nòh ð[™ Ëtk¼¤e,tk ,tu LtÞt÷ ÚtE sðtÞ.' Œtuzâtu ¼¸ðt™ ..tËu, ¼ú{ ¼tk,e ,Þtu. ÓŒÞ ¾tu÷e™u ðt, fhe. "«¼w ! nwk s ™t{e [tuh htumeÞtu Awk. yt..™t ð[™u {™u ƒ[tÔÞtu. nðu «¼w {™u þhý yt.tu."

'Ëh÷,ýu su mhÞu ytðu, ,un sýtðu ƒtu÷eS' (5)

«¼w ! ,{the yt,¤ ËeÄtu ËtŒtu Ëh¤ ÚtE™u ytÔÞtu Awk. ftuE ðt¢,t ™Úte, ðt¢,tÚte Ët[e ytu¾ Út,e ™Úte. Ëh¤ yux÷u ¼¸ðt™ nwk ,{thtu ¼÷tu ¼tuÃtu ¼,, Awk. ftkE ytðz,wk ™Úte. nwk ËÕS™™Úte. {ntŒwsò™ Awk. su ƒtu÷wk ,u Ëtk¼¤e ÷tòu. su fnwk Awk ,u Ët[wk s fnwk Awk. fu{ fu nðu ¼ú{ ¼tk,e ,Þtu Au. nðu yk,hk, ËŒT yÕt ..h rðñtË Au. yíÞth ËwÄe yuk÷ðtz fŒÕt ¾tðtÚte htu,tu ÚtÞt n,t, nðu yt yuk÷ðtz Atuzât. rðõtÞtu™tk yuk÷ðtzÚte yt¤{t™tk htu,tu Ú,t n,t; ƒnth™k yuk÷wk-sq¼wk ¾tðtÚte þheh ..h Vtuzt ð¸uhu Ú,t n,t; rhL,w yt ƒtÕt htu,tu fiLËh ð¸uhuÚte {he™u Sð ™nr{tk s òÞ yuðtu ftuÞtu ™ma ..ý,- ft{ ¢tuÄtrŒ ,Útt ÷tu¼, ÿtun, R»Þto ð¸uhu ytÇnk,h htu,tuÚte {he™u ™nr{tk s òÞ. yux÷u nðu ..qðo™tk ¼ú{ Œeþ ÚtðtÚte yu htu,tu ytuAt ÚtÞt, yux÷u «¼w nðu Ëh¤,ýu fnwk Awk fu, {™u yt.. nðu þhýwk yt.tu. «¼w ! yt.. s {tht ,thýnth Atu. {nty.htÄe™u ..ý yt.u ,tÞto Au, ,tu {™u ..ý ,thtu, yswo™{t÷e™u [kzftuþþt suðt™u yt.ýu þhýwk ytÃÞwk ,tu {™u ..ý «¼w ! þhýwk yt.tu.'

su{ ..u÷tu ÿ{f ..nu÷tk ,tu yt Ä{o,whw 'Ä{oftuÄfh™u „÷, yr¼«tÞÚte ùu,tu n,tu, ..ý ßÞthu Ä{oftuÄfu ..htýu ..ý ..h{ÿt ytÃÞwk ,tu yu™t Ëuð™Úte ,u™t htu,tu ytuÄt ÚtÞt. ißthu frð ðt, ffu Au fu, 'yt.. s {tht ..h{,thf Atu. ,{tht rËõtÞ ƒeò ftuE {™u ,th™tht ™Úte. yt.. {tht ..h{r{ºt Atu, ..ý {U ..t.eyu ..h{r{ºt yuðt yt..™u ðihe {t™u÷t ! ,tu nðu {™u {tV fhtu.'

,u{ ¼ú{ ¼tkoÞtu ißthu «¼w ËtÚtu ðt, fhðt™e fu, 'yt.. s ,thýnth Atu, «tÚto™eÞ ..ý yt.. Atu, y™u rðiE™eÞ ..ý yt.. s Atu, {t,oE,t ..ý yt..;' nwk fÛÕt ..h rðiitË ht¾™thtu fw{r,{tk ,ýtÞu÷tu y™u yt..™t ..h yrðiitË fh™thtu n,tu, ..ý yt.u f].t fhe {™u ,¥ðk«er,fh ..týe ..tE™u, rð{÷t÷tuf ytkS™u ,Útt [trhºtY.. ..h{ÿt yt.e™u {tht ..h y.hk.th W.fth fÞtuo, {™u ûtwý r¾¾the{tkÚte ËÕs™ {tyE ƒ™tÔÞtu.'

Ët[e ðt, Au fu yt..ýu ËnÞ ™Úte ƒLÞt, ,uÚte s nS ..ý ¼,ðt™ ..h yuðtu ¼tð ™Úte. {txu ,tu rŒ÷ ¾tu÷e™u ðt, fh,t ™Úte. yt.y™u nsw ..iËt ðnt÷t ÷t,u Au, ..ý ..h{tí{t yuðt ðnt÷t ™hª; ½h™e r,ùhe ™tufh™u ™ ËtU.tÞ, fu{ ? r,ùhe yu ®f{,e Au, ,u™tu ht,, ¼ÞtuoAu. ..ý ¼,ðt™ ™tufh™u ËtU.tÞ ? ..oÞhe™u ,{u ¼,ðt™ ËtUÃÞt. ..Ae ,u ¼,ðt™ ..h „{u ,u{ ðtºtfcÞ[e™t ½Et½E fhe «ût÷ fhu. „{u ,u{ ht¾u, yu ,{thu ™¾u Au. ½h{tk yuf™tu yuf ™t™tu ƒtƒtu ntuÞ ,tu ,u™u fuðe he,u ò,u ™ðtðtu ? ™u ¼,ðt™™u fuðe he,u Lnðý ÚttÞ? yu {txu ™tufh™u ËtU.e Ctu ? {cÞ ðt, yt Au fu ßÞtk Ëw¼e rð»tÞtu™u ðnt÷t fÞto Au iÞtk Ëw¼e ¼,ðt™ ðuX ÷t,ðt™t, yfth ÷t,ðt™t.

rð»tÞtu™u yfth fhtu ,tu ¼,ðt™ ðnt÷t ÷t,u.

yu{ ,tu ..u÷t Sð-r¾¾theyu [trhºt Ä{o ËeÄu ËeÄtu ÷eÄtu ™Úte. fÛÕt™tk «u{{tk Ä{oftuÄfh ,whw™e ðtýe ..ý ft™ ..h Ähe ™Úte. ..ý Ä{oftuÄfu W.tÔÞu ..htýu ytð,tu fÞtuo ,u™e yÚto ft{™e fÚtuÚte Ä{ofÚtt ..h ÷E ,Þt y™u Ä{o yu {tuût y™u Mð,o ..ý yt..™th Au ,u{ ytf»toý fhtÔÞwk. ..Ae Sð ŒÞprðhr, Ä{o{tk ÷toÞtu. ,u™tu MðtŒ ,Ætu ,tu Ëðorðhr, [trhºt ..tBÞtu. yu÷u yukXt {t÷ ..h™tu ht,, Ëðoú÷tt Atuztâtu. þt|{tk yuf yLÞ r¾¾the™Wk áütk, ytðu Au.

r¾¾the™u r™Þ{ : yuf ËtuLÞ, yuf þtf, yuf rð,E :-

r¾¾the™tk þheh Vtuzt ™u ƒeò htu,tu ÚtÞu÷t. ,u{ ¾E™u ¾ws÷eÚte ..ý ¼thu ..ezt,tu n,tu, ËtÄw {ÕÞt. ËtÄw™u fhu 'Ëtnuƒ ! {he hÌttu Awk. yt ºttË Ën™ Út,tu ™Úte. ftkEf ƒ,tðtu.' ,tu ËtÄwyu iÞt,, Ä{o ƒ,tÔÞtu. htus™t {txu

yuf ËtuLÞ. yuf þtf y™u yuf rð,E™tu r™Þ{ fÞtuo. r™Þ{™t «¼tðu Vtuzt Ëwfðt÷ ÷tðÞt, ¾E¾ws÷e ytuAe ÚtE. ®f{Þt {Et÷t ..h yu{ htu,tu yukXðtz ..h fQE,t n,t. ,u {ðt™tk ƒkÄ ÚtÞt ,tu htu,, ½xât y™u iÞt,Úte ..wÛÞ ðÄÞwk ,tu Ëthe r¼ütt {¤ðt ÷t,e.

ftuE sI™ þuXu ™tufhe y.tðe. iÞtk ÂÑÚtr, Ëthe ÚtE. nðu ,tu yuf ™Ym, ..ý y™uf yL™ {¤u Au; ..ý ÷eÄu÷tu r™Þ{ ™ Atuzâtu. þuX Ëthe he,u ¼tus™™tu Útt¤ s{ðt yt.u ..ý 'yuf ËtuLÞ'... yt {¤,tu {t÷ ËtÄw-Ëtaðe™u ðntuhtðu sÚte ÷¾¾ux ..wÛÞ f{tÞtu. iÞtkÚte {]íÞw ..t{e™u WŒth sI™fw¤{tk þuX™u iÞtk sL{ ÚtÞtu. su „t{{tk ƒt¤f™tu sL{ ÚtÞtu ,u „t{ rðþu r™r{Â¥tÞyu htð™u fnu÷ fu 'fth ð»tt™tu CwŒt¤ ..zþu.' y»ttZ ËwŒ 9™t rŒðËu ðesŒe Útþu ..ý ðhËtŒ ™hª ðhËu.' yt{ fnu÷wk ..ý ðhËtŒ {ðþÄth ðhMÞtu. yt{ fu{ ÚtÞwk ? r™r{¥tþt† ¾tuxwk ÚttÞ ™Yn. ™u yt{ fu{ ? þwk r™r{¥tþt† ¾tuxwk ? iÞtk fuðe ¼,ðk, ..ÄtÞto. ißthu htòyu ..qAÞwk. ,tu ¿tt™eyu sðtƒ ytÃÞtu fu y{wf þuX™u iÞtk ..wº™tu sL{ ÚtÞtu Au, ,u™tk yr, «ƒ¤ ..wÛÞu yt CwŒt¤ VuztE ,Þtu !

yt r¾¾the ytx÷e WL™r, ..tBÞtu. þu™tk «,t.u ! r™Þ{™t.

yna ..ý yt Sð-r¾¾the ..nu÷tk ,tu htu,™u htu,, ™hª ..ý Ëw¾ {t™,tu n,tu. yÿÞò™e ¼tð¾ ÷t,u ,tu Ët[e ¼tð¾ ÷t,e Au ,u{ {t™,tu. þhehu Ëtuò [zât ,tu 'þheh, òxwk ÚttÞwk' yu{ {t™tu n,tu ..ý nðu Ä{oftuÄfh ,wh™tu W.fth {t™u Au fu ..h{tL™ ðtu htu,Úte {wõ, ÚtÞtu ™u ,uÚte ¾h¾h Ëw¾ ..tBÞtu.

©e ™ÞrðsÞ rðƒwÄ ..Þ Ëuðf, ðt[fsþ fnu Ët[wk S;

'ftuze f.x ùu ftuE rŒ¼tðu ,turn «¼w rðý ™rð yLÞ ht[wkS.'6

rððu[™ : yu÷u frð þu¾h ðt[fðÞo ..q. ÞþturðsÞS {. fnu Au fu, nðu ¼,ðt™™tk ,¥ðtu ðûÞt. ¼,ðt™™tk ,¥ðtu fnu Au fu 'MÞte-{t÷-r{÷f, yu ƒÄwk s„™tk yukXðtz Ë{t™ Au, htu,, ðÄth™th Au.' «¼w ! yt.u yt ƒÄwk ƒ,tÔÞwk Au; ðe nu «¼w ! yt..™e f].tÚte s {™u f{rðð™ CeŒtÞ™u sI™þtE™™t hsðtzt{tk «ðuþ ytÃÞtu Au. yt..™e f].tÚte s Ä{oftuÄfh ,whwyu {™u ËB»,Ûþo™, ¿tt™ y™u [trhºt ytÃÞt Au. nðu ftuE fhtuztu ftiw,f CtE¾tzu, ft{ý fhu ,tu ..ý yt..™e Ëuðt-y¿tt nwk Atuzw™th ™Úte. nðu {thu yt..™t rËõtÞ yLÞ CeŒtÞ-CeŒtÞe ¾..t ™Úte yt {thtu áZ r™ÄthA Au.

frð Ë{L,¼ýu ..ý ¼,ðt™™e yt M,wr, fhe fu '¼,ðt™ ! y{u ,{™u

fu{ ðoøÞt Aeyu ? ,{tht{tk [{íftthtu fu ŒwLÞðe ytùÞoftthf ½x™t Au {txu ™rª, ..ý ,{thwk Sð™-fð™ ðe,ht,,,t{Þ Au, yt..™e ðtýe ™Þ,Š¼, Au. ÞÚttÚto ðtýe yt..™e Au, {txu s yt..™u ½Syu Aeyu. 1444 ÞtM°ttu™t h[rÞ,t yt[tÞo ¼,ðt™ ..q. mrh¼,ÿËqrhS {nthtsu ..ý «¼w™u yu s fÌtwk fu, ‘,{u ftkE y{tht ftft, {t{t Út,t ™Úte fu y{u ,{™u ½Syuu; ..ý yt..™wk ð[™ Þwô,Þwõ, Au, ,ÚUte y{u ,{thwk Þhýwk ÷eÄwk Au. {txu yt....ý {™u Þhý yt..tu.’

‘Ëuðtu ¼rðÞt ! rð{÷ rsýkËh !’ yt ,tu ƒeõ™u fnuðtk ntuÞ itthu ‘Ëuðtu ¼rðÞt’ ƒtu¤eyuu, ..ý ò, {txu ,tu ‘Ëuðtk ¼rðÞt !’ yu{ ƒtu¤eÞ. nwk Ëuðtk Awk ,u s,,™e Ëtûteyu Ëuðtk Awk. Þt {txu s,,™e Ëtûteyu ? {tÚtu ¼th hnu {txu fu ‘{thu ¼,ðt™™u ytðe he,u Ëuððt Au. ðú,-{ntðú, ÷u,e ð¾,u ..ý ..k[™e Ëtûteyu ÷u Au yux÷u ..tÞð™e ËtðÅ™e hnu Au. ¼,ðt™™u nwk Ëuðtk Awk yux÷u ¼,ðt™™tu nwk Ëuðf Awk. Ëuðf ftu™u fnuðtÞ ? ¼,ðt™™tu ÞuX ™ ƒ™u ,u™u. ytsu ,{u ÞuX ƒLÞt {txu ¼,ðt™ ,{u ..ophe™u ËtUÃÞt, ®f{,e r,òhe su{ ™tufh™u ™ ËtU.tÞ ,u{ {nt®f{,e yuðt ¼,ðt™ ..ophe™u ËtU.tÞ ?’ ™ ËtU.tÞ. frð fnu Au fu ‘nðu ,,{u ,ux÷e ftuE ÷t÷[yt..u, ftuE f..x fhu, ,tu ..ý nðu nwk ðe,ht,, rËðtÞ yLÞ™u ™rª ½sw. s,,™tk r{ÚÞt ŒuðŒuðeytuÚte nðu nwk ÚttfeÞ ,Þtu Awk. nðu ,tu ,tht [hýtu{tk Xhðtk Au yux÷u nðu {U ,{thwk Þhý ÷eÄwk Au.’

(Ër, ©e rð{÷™tÚt rs™ M,ð™)

©e y™k,™tÚt rs™ M,ð™-14

©e y™k,™tÚt rs™Þwk fhtu, Ëtnu÷rzÞt,
[tu¤{rsX™tu hk,,,, ,wýðu÷rzÞt,
Ët[tu hk,, ,u Ä{õ™tu, Ëtnu÷rzÞt,
ƒeòu hk,, ...,k,,,, ,wýðu÷rzÞt...1
ËtuÄwk ,u rðÿËu ™rn, Ëtnu÷rzÞt,
½tx½zt{ý òÞ hu, ,wýðu÷rzÞt-2
ºttkÿw su hË ð²rÄÞwk, Ëtnu÷, ,u ntuðu òÞw nu{, ,wýðu÷,
Vhe ºttkÿw ,u ™rð nwyu, Ëtnu÷rzÞt,
yuðtu s,,,whw «u{, ,wýðu÷rzÞt...3

W¥t{ ,wý y™wht,Úte, Ëtnu÷rzÞtk,
÷neyu W¥t{ Xt{ hu, ,wýðu÷rzÞtk;
W¥t{ r™s {rn{t ðÄu, Ëtnu. Œe.u W¥t{ Ät{ hu, ,wý.
WŒf®ƒŒw Ëtíh ¼¤Þtu, Ëtnu÷;
rs{ ntuÞ y¾Þ y¼k,, hu, ,wýðu÷...4
ðt[f sË fnu «¼w ,wýu, Ëtnu÷.
r,{ {ws «u{ «Ëk,, hu, ,wý. 5

©e y™k,™tÚt M,ð™-rððu[™t-14

©e y™k,™tÚtrs™Þwk fhtu, Ëtnu÷rzÞt,
[tu¤{rsX™tu hk,,,, ,wýðu÷rzÞt,
Ët[tu hk,, ,u Ä{õ™tu, Ëtnu÷rzÞt,
ƒeòu hk,, ...,k,,,, ,wýðu÷rzÞt...1

¼tðtÚto : [tÌŒ{tk ©e y™k,™tÚt ¼,ðt™™e ËtÚtu fu Ëtnu÷tu [tu¤{S™tu ..tftu hk,, s{tðtu, (..ý yu òu òufu) «¼w ËtÚtu ytðtu hk,, ,u Ä{õ™tu ntuðtu òuEyu, ƒtfe Ä{o rËðtÞ™tu ƒeòu ƒÄtu hk,, ...,k,, suðtu ft[tu Au ,u Qze s,tk ðth ™rn ÷t,u.

rððu[™t : frð {nt{ntu.tæÞtÞ ©e{ŒT ÞþtuðrðsÞS {nthts ,uh{tk ©e rð{÷™tÚt «¼w™t M,ð™{tk yu fne ytÔÞt fu, «¼w suðt {¤u÷t yr,Œw÷o¼ ðe,ht,, ËtÚt™™tu Ëk, ËtÄe ÷tu, y™u yu{™e Ëuðt W.tË™t fhe ÷tu, yu{tk Auðxu yu fÌtwk fu, {txu ,tu rð»tÞtu{tk Ëw³™tu ¼u{ ¼tk,e sðtÚte {™ ðe,ht,, «¼w{tk s Ëw¾u,w,t Œ¾tðtÚte nðÚte “«¼w rƒ™ yLÞ ™rð ht[wk S” nwk «¼w rËðtÞ ƒeò ftuE{tk ht[eÞ ™rª, nwk ,tu ðe,ht,, ,eÚtOfh ¼,ðt™{tk s Xhðt™tu.

«¼w{tk Xhðt™tu yt y™¼ð fuðe he,u {u¤ððtu ? yu {txu [tÌŒ{tk ©e y™k,™tÚt «¼w™t M,ð™{tk fnu Au fu, nu M™uneytu y™u Ëtnu÷tu ! ,{u ©e y™k,™tÚt ¼,ðt™™e ËtÚtu «u{™tu [tu¤{S™Þtu hk,, s{tðtu, ,u Ä{õ™tu, Ä{õ™e áÂ™t «u{™tu hk,, s{tðtu; fu{ fu Ä{õ™tu hk,, yu Ët[tu hk,, Au. ÂMÚth MÚttÞe xfu yuðtu hk,, Au, ƒtfe Ä{o rËðtÞ ƒeò hk,, ...,kr,Þt hk,, Au. shtf{tk Qze òÞ yuðt.

…,kr,Þt hk,, yux÷u : (1) …,kr,Þwk Þt™u VkGw. ÍtÍwk xfu ™ rn, fu{ fu yu™e …tk¾tu yux÷e ƒÄe ™tsw f ntuÞ Au fu ðÞtkf ™u ðÞtkf ¼e™tÞ™u òu yu …tk¾ yze ,E ,tu ¾÷tË ÚtE òÞ, Þt s{e™ …h ƒÚtÞk ntuÞ ™u ftuEf™t Ëns …,, ™e[u fu …iztt ™e[u ytðe òÞ ,tu Þ ¾÷tË ÚtuÞ. {tyË™t Ëns ntÚt{tk ÷t,,,tk Þ ¾÷tË ÚtE òÞ, yu{tk …,kr,Þwk yÕ.ft¤ {txu hk,, ƒ,tðu, …ý xqkft Ë{Þ{tk yu rƒ[thwk n,«n, ! {txu …,kr,Þtu hk,, ÍtÍtu ™rn xf™thtu.

(2) …,k,, Atufht W¥thtÞý{tk [,tðu Au ,u …ý ûtýSðe Au, fu{ fu …,k,™u [,tÔÞt …Ae yu™t Gtuh …h ƒeò™tu Gtuh …zu, yux÷e s ðth, …,k,, f…tE òÞ Au yu{ yrª ƒeò ºteò™tu hk,, …ý f…tE s,t ðth ™rn.

ïÞthu Ä{õ™tu hk,, xfðtðt¤tu Au, fu{ fu Ä{o þti, Au. yt.ýe ËkÞtu, …rhÂMÚtr, ,,{u ,ux÷t Vhu …hk,w Ä{o Vhðt™t ™Úte, Ä{o …nu÷tk ,hefe n,e yÞ™u Ä{õ™tu hk,, n,tu, …ý …Ae @e{k,tE ytðe ,tu þwk Ä{õ™tu hk,, Vhe òÞ ? ™t, Q÷xwk ðÄe òÞ. {™™u yu{ ÚttÞ fu {tht …qðo¼ð™t fhu÷tk Ä{õ™tu fuðtu «,t… fu yuýu {™u yrªk @e{k,tE ÷tðe yt.e !

«§ : …ý ytsu fux÷wkf yuðwk GE¼tÞ Au fu …tËu ƒu …ïËt ÚtÞt …Ae Ä{õ™tu hk,, Q,he òÞ Au, ïÞtk Ä{õ™tu hk,, ðÞtk xðÞtu ?

W¥th : ïÞtk òuðwk …zu fu …nu÷tk Ä{õ™tu hk,, fuðtuf n,tu yÞ™u þt {txu n,tu fu …iËt {ðÞt yux÷u Ä{õ™tu hk,, Qze ,Þtu ?

,,hefe{tk …iËt ™ntu,t yux÷u ƒnth™e «ð]Â¥t yÞ™u htufýtu ytuAt n,tk, ,ÚÞte Ä{õ™tu hk,, Ëhtu n,tu, …Ae …iËt ytÔÞt yux÷u ƒtÌt™e «ð]Â¥tytu yÞ™u htufýtu ðÄe ,Þt, ,ÚÞte Ä{õ™tu hk,, {tuÞtu …ze ,Þtu, yt{tk …ý Ä{õ™t hk,, fh,tk ƒtÌt™e «ïÞu hk,, ™Úte ,Þtu, …Ae yu ðÄ,tk Ä{chk,, {tuÞtu …ze òÞ, yu{tk ™ðtE ™Úte, ,ÚÞte yrª fÌtwk, ‘Ët[tu hk,, ,u Ä{õ™tu’ yÚtto,T yË÷e hk,, Ä{õ™tu òuEyu.

yrª hk,, yux÷u þwk ? yuðtu «§ ÚttÞ ,tu hk,, yux÷u hË, WfËtn, «u{tuÕ÷tË, mitÞwk, ,L{Þ,t… ð,uhu ÷E þftÞ, «¼wS{tk [tuÞ{SX™tu hk,, s{tðtu yux÷u fu ãZ ,L{Þ,t s{tðtu, «u{tuÕ÷tË s{tðtu yu{ fÌtwk, …hk,w nðu fnu Au yu ,tu ‘Ët[tu hk,, Ä{õ™tu’ yÚtto,T ,{u «¼w «u{ fhtu ,tu Ä{õ™t ½h™tu fhòu, {tun™t ½h™tu ™rn.

fux÷tf fnu Au fu “yt.yÞ™u þk¾uihGEGE …h @Ðt ƒnw, Gh …q™{u Þt Gh ƒuË,u {rn™u fu Gh ðtE Gþ{u yt.ýu GEGE™e Þtºtt fhðt™e” …ý …Ae …qAe swytu ‘fu{ ¼tE ! ytx÷e ƒÄe @Ðt ?’

,tu fnuþu fu ‘ytuntu ! þwk …qAtu Atu ! GEGE™u ¼ðt {tkâu ïÞthÚte ÷û{eGtuðe™e {nuh Q,he Au …Ae @Ðt ™ ÚttÞ ?’

yt «¼w …h «u{ þt™t ½h™tu ? fnuðwk …zu fu …iËt™t {tun™t ½h™tu.

yu Ët[tu «u{hk,, ™Úte, yu ƒnw xfu ™rn, ßÞtk ™Ëe{™e Þthe Vhe, ðu.th{tk ÷t¼u ƒE™u ™WË™ GE¼tðt {tkâwk, ïÞtk GEGE …h …u÷tu «u{™u nGEhÞtu hk,, Qze s,tk ðth ™rn ! {txu fnðyu yrª Ä{õ™tu hk,, Þt™u Ä{o …h™tu hk,, yÞ™u s{tððt fÌtwk ‘su hk,, fGe Qze ™ òÞ.’

yrª Ä{õ™tu hk,, fÌtwk ,u ƒu «fthu :–

(i) «¼w™tu Ä{o …h™tu «u{hk,,

(ii) yt.ýt rGE÷{tk hnu÷t «¼w™t Ä{õ™tu «u{hk,,

«¼w™tu Ä{o …h™tu «u{hk,, òuðt yu òuðt™wk fu «¼w{tk fuðt fuðt «fth™t Ä{o n,t fu yu æÞt™{tk ÷u,tk yt.ýwk miÞwk yu{™t …h ytuðthe òÞ. GE.,.

«¼w{tk rðhðÄ Ä{o :

(1) ðihtdÞÄ{o : «¼w{tk …nu÷tu ,tu ðihtdÞÄ{o ,,s™tu ntuÞ Au. fr÷ft÷Ëðo¿t fnu Au –

“Þt {hw™T ™hui@e, ïÞt ™tÚtu¼wßÞ,u,
ÞºÞt ,ºt hr,™to{ rðhõ,ïk ,Gtr… ,u.”

nu ™tÚt ! ßÞthu ,{u GEðhts fu ™hts™wk yiïÞo ¼tu,ðtk ntu Atu, ïÞthu …ý ,{™u Ëns yt™kŒ ,tu ßÞtk ïÞtk ™t{™tu ntuÞ Au …hk,w yu yiïÞo™t ¼tu,ðxt ð¾,u …ý ,{ht{tk ðihtdÞ Äf f,tu ntuÞ Au.

«§ : yux÷t {tuxt GEuð,tE yiïÞo{tk ðihtdÞ ?

W¥th : nt, fu{ fu «¼w™u ytí{t™e áÂüyu yu ƒÄtu ytí{t™tu MðÞ¼tð ™rn …ý rð¼tð Þt™u f{osr™, ¼q,-ðo,,tz suðtu ÷t,,u Au, Þt f{chtu,ÚÞte Ë™u.t,™t [t¤t suðtu GE¼tÞ Au. ¼÷tÏ™u ,u rGËÞ Ë{]ÂØ ntuÞ fu yt s,,™e [¢ð,eo™e Ë{]ÂØ {¤e ntuÞ. yt «¼w™t ßð÷k, ËB¤,,TGþo™™tu-,¥ðGþo™™tu «¼tð Au fu «¼w yu Ë{]ÂØ™u f{osr™, {t™u Au.

yux÷u ,tu «¼wyu ßÞthu AÕ÷t ¼ð{tk {t,t™t WËh{tk ytðe™u hnuðwk …zu Au ïÞthu ïÞtk ,tu ¼tuh ykÄthwk yÞ™u ƒÄu ,kŒtz Au. ¾tðt™wk …ý fuðwk ? {t,tyu ¾tÄu÷t™e ƒ™u÷e hËe [txðt™e, ïÞtkÞ «¼w™u fþe Ëq,, ™rª, Wfi,, fkxt¤tu ™rn ! yu «,t… ðihtdÞ™tu ! ËB¤,,TGþo™™tu-,¥ðGþo™™tu !

,ÚÞte yt.yÞ™u «¼w™t yt ðihtdÞÄ{o …h ytuðthe sðt™wk {™ ÚttÞ. «¼w

..h yt.ýtu «u{ «¼w™t yt ßÕ÷k, ðihtÞ™t fthýu hmu.

(2) fhýtÄ{o : «¼w™tu ƒeòu Ä{o fhýt™tu, yu ..ý ßÕ÷k, fuðtu fu SÕ™u ,½o{tk hmuðk ..zu ,u sfztE™u, yu sfzt{ý{tk þneh fkÃÃt fhu ,tu s SÕ™u ftkEf htn, ÷t,µ, htòyu yuðe Ëòúte ftuEf ¾kÄt [tuh™u Ctuhzúte ..qhu.qhtu xtEx ÷.uxe ..Ae fwxâtu ntuÞ ,tu yu™u ðuŒ™t ¼the, yufurLÿÞ SÕtu™u ƒeòSÕtu fh,tk ¼÷kfh ..ezt fu{ ? yts fthýu fu yufurLÿÞ SÕtu™u Mútuðh ™t{f{õ™t WŒÞúte ¼thu sfzt{ý™u shtÞ fk.e ™ þfu ,úte ðuŒ™t ¼thu ÚtE þfu, y™k,-,ný ! yux÷t s {txu yufurLÿÞ SÕtu™u Gw¾ y™k„ýuk fÌtwk, yt™k fthý yt fu Mútuðh ™t{f{õ™t WŒÞ™u ÷eÄu yu fk..™ fhe þf,t ™Úte, yu{™k þneh yuðwk sz fu fk.e s ™ þfu.

nðu {ntðeh «¼w™u ,½o{tk hÌtt hÌtt ÷tðwk fu mwk fkÃÃt fhwk Awk yu{tk {t,t™u fü ÚttÞ Au, ,úte yurÕth {t,t ..h™e y™wfk.t ¼Âõ,úte {t,t™u fü ™ ..zu yu {txu fk.ðt™wk ƒkÄ fhe ÂMÚth ÚtE òô yu{ fhe™u ÂMÚth ÚtE ,þt. ºÞ÷u {™u ðuŒ™t ,,{u ,ux÷e ðÄu’ yu ¼tð htÏtÞtu, yn ,tu ,½o{tk y1þk, Ëwftu{¤ þneh yux÷u yt ÂMÚth Útðwk fÿý Au, yu{tk fü ðuÃðwk ..zu A,tk «¼wyu ðuÃâwk. ..hk,w {t,t™u yu Q÷xwk ..zâwk ! {t,t™u fü ytuAw Útðt™u ƒE÷u {t,t™t {™™u fü ðÄe ..zâwk ! {t,t™u ÷tðwk fu ‘yt yk©™tu ,½o fk..,tu Ë÷ðô,tu ntuÞ yuðwk ÷t,„wk ™Úte, ,úte ,½o ,pe ,þtu ÷t,µ Au, {he ,þtu ÷t,µ Au ! ntÞ ! yt þwk ÚtÞwk ! yúte {t,t rºtþ÷t ..thðth þturÃtk ..zât, yu ,tu yk©{tk hmu÷t «¼wyu yðrÄ¿tt™Úte {t,t™wk yt fü (Gw¾) òýe fk.ðt™wk þY fhwÕ, i1Þthu {t,t™u htn, ÚtE, y÷ƒ¥t yt fhýt {t,t ..h™e yÚtt„ þÂõ,™t ½h™e n,e, ‘rƒ[the™u fux÷wk Gw¾.’ yu{ {t,t™e CÞt.tºt,t rð[thðt™e ™ ntuÞ, «¼w ..h yÚtt„ ¼Âõ, Q¼ntðð™e n,e, yt ,tu «¼w™e Ët{tLÞ fhýt, ..hk,w «¼w{tk rðþu»t fhýt ,tu «¼w™u A {rn™t ËwÄe ¼÷kfh W.ÿðtu fh™th Ëk„{ CtuÕ,t ßÞthu nthe Útturé™u òÞ Au iÞthu «¼wyu ntþ fhðt™e ,tu ðt, ™ñn ..ý «¼w™e ytk¾{tk fhýt™t ƒu ytkËw ytðe ,þt™wk yt.ý™u òýðt {¤u Au. iÞthu Ct¥tÞ Au fuðef fhýt ! yhuhu ! yt rƒ[thtu CÞt.tºt Sð {thwk r™r{¥t ..t{e fuðef ½tuh ™nfturÉ™e ¼÷kfh ..ezt yt..™thtt f{o ƒtkÄe ,þtu, ..tu,t™u ºtuË ÚtÞtu yu rnËtƒ{tk ™ñn ..ý «¼w™u yuðt y.htÄe™e CÞt ytðu Au. «¼w™t yt fhýtÄ{o ..h ytuðthe sE yt.ý™u «¼w ..h «u{™tu ¼thu hk„ òu{u.

(3) {i°te ðtuËÕÞ Ä{o :

«¼w™tu {i°te¼tð™tu ðtuËÕÞÄ{o ysƒ-„sƒ™tu ! {ntðeh «¼w™t ft™{tk „tuðtr¤Þt™u ¾e÷t Xtufðt n,t, yn « § ÚttÞ -

«§ : „tuðtr¤Þtu yuf÷u ntúu ¾e÷t fuðe he,u Xtufe þõÞtu? fu{ fu yuf ntúu ¾e÷tu ..fze ƒeòu ntúu ..Úth suðwk ..fze™u ¾e÷t ..h Xtufðt òÞ iÞthu yðt ytÞtËúte ,tu «¼w™wk {túwk nt÷e òÞ, yux÷u ¾e÷tu ft™™e yk¤h ½qËe þfu fuðe he,u? nt, ƒeS ƒtsw ƒeòu ftuE {tÿË {túu™u Ëtsz ..fze ht¾e™thtu ntuÞ ,tu ¾e÷tu yk¤h ½qËe òÞ, ..ý yn ,tu ƒeòu ..fze ht¾™th ™Úte, Þt ¼ª™wk ytuXwkÞ ™Úte, fu yu™t ..h {túwk Ëtsz [tux÷wk CÃtðe h¾tÞ, ,tu ..Ae Ëtt÷ yt Au fu iÞthu «¼w™t ft™{tk ¾e÷tu ½qMtu fuðe he,u ?

W¥th : ¾e÷tu ½qMtu Au yu nfef, Au yux÷u {t™ðwk ..zu fu „tuðtr¤Þt ..h ¾e÷tu ½qËtzðt{tk «¼wyu Ëntþ,t fhe, «¼w™u „tuðtr¤Þt ..h fuðwkf nu,-ðtuËÕÞ Q¼ntÞwk ! ÷u ½E÷t ! ,thu {tht ft™{tk ¾e÷tu ½qËtzðtu Au ™u ? ÷u, yt mwk {thwk {túwk ¼ª™e su{ ËÕsz ÂMÚth fhe ht¾wk Awk, Xtufu÷t ¾e÷t™t yt½t,úte yuf ,÷ sux÷wk ..ý ™ nt÷u yuðwk ËÕsz ÂMÚth òuE ÷u ½E÷t ! nðu [÷tð ,thwk ft{, yt{ «¼wyu ..tu,t™t {tút™u ¼ª, fu Úttk¼÷t suðwk ËÕsz ÂMÚth fhe htÏÞwk, yux÷u „tuðtr¤Þtu «¼w™t ƒk™u ft™{tk Ëu÷tËúte ¾e÷t XuX Ÿztý{tk ½qËtze þõÞtu.

nðu rð[thtu ! «¼w™tu yt {i°te ðtuËÕÞÄ{o fuðtuf ? ysƒ-„sƒ™tu, ƒË «¼w™t yu Ä{o ..h yt.ýu ytuðthe sEyu. {txu «¼w™u «¼w™t Ä{o ..h yt.ýu «u{™tu hk„ [tuh{SX suðtu ÷t,e òÞ.

(4) yk,hú{¼tð™tu Ä{o : ,eúOfh ¼,ðt™{tk yk,hú{¼tð™tu Ä{o ..ý fux÷tu ƒÄtu WÂ[fturx™tu ! fu «¼w ËkÞ{ ÷E ËtÄ™t fhðt ™efzu ..zât iÞthu yu{ýu {t°t ..tu,t™t ‘ËÔðk Ët.ðsk òu„k ..å[f¾tr{’ yu ..å[f¾ty™t ..t÷™™tu s rð[th htÏÞtu y™u ÷,¼„ ..tt™{tk hÌttk, ftkE ytzwkyðwk zt.tur¤Þwk ™ñn fu ƒeòu fÞtu rð[th Þt « § ™ñn.

Sh¢puX 4-4 {rn™t ËwÄe rð™k,e fhe ,þt Au. nðu «¼w [tu{tËe ..thýu „tu[he ™efÂÞt, Sh¢puX ½hu htn òu,tk ¼tð™t ¼trð hÌtt Au fu, ‘ðtn ! yts ,tu «¼w ..thýt {txu ..Ätþu. y{u Ët{t sE™u «¼w™u rð™k,e

fne™u ½hu ,uze ÷tÕpwk, «¼w™u ¾of ¼tÕÚte ðtuhtðe ..tð™ ÚtEpwk, ..Ae «¼w™u ðtuÃtðt sEpwk,'... yt{tk ¼tð™t{tk yt,¤ ðÄ,tk ðÄ,tk W.h W.h™t Ctuð÷tuf™wk ..wÛÞ ƒtkÄe hÌtt Au yux÷t{tk „„™{tk ,hsu÷e CtuðtEwkCtw²¼tu ™tCE ËtkÄ÷tu iÞtk '«¼w™wk ..thýwk ÚtE ,Þwk,' òye Shy]puX™e ¼tð™t ðÄ,e yxfe ,E y™u 12{tk Ctuð÷tuf™wk ytÞw»Þ r™ftr[, fÞwo. ¼tð™t yux÷e ƒÄe ðÄ,e [t÷e n,e fu òu CtuðtEwkCtw²¼ Úttuze {tuze ðt,e ntu, ,tu yux÷t{tk ,tu yu ¼tð™t{tk yt,¤ ðÄ,tk þwõ÷æÞt™ y™u ût.f@rý ..h [ze fuð¤¿tt™ ..t{e ò, ! iÞthu yn² nðu «§ yu ÚttÞ Au fu-

«§ : ,tu ..Ae ¼,ðt™u r¼Út ðtuhtðt{tk yux÷tu rð÷kƒ fu{ ™ fÞtuo ? yðrÄ¿tt™Úte ¼,ðt™ yux÷wk ™ òýe þfu yuðwk ™ntu,wk, yt s {ntðeh ¼,ðt™ [kzftirþf Ët..™t hmuXty™t hM,u ytð,tk n,t ™u ,tuð¤tuyu htuÞt fu "ƒt.S ! yt hM,u ¼÷u xqkftu (Short cut) Au rfL,w yt hM,u {nt¼Þkfh Ët.. hnu Au, ,tu yt hM,u {, òytu, Vhe™u sht ÷tkƒt hM,u òytu." ,tu iÞtk ÷t,u Au fu «¼wyu yðrÄ¿tt™Úte òuÞwk fu 'yt Ët.. ftuý Au ?' yu{tk CtÞ¼Þwk fu "yt ,tu ..qðo™tu {nt™ ,..Mðe Ëk»{e ËtÄw, ..ý f»ttÞÚte ¼q÷tu ..zu÷tu Au." yux÷u rð[thÞwO fu, '÷tð, ¼q÷t ..zu÷t™u {t,uo ÷tðõt™wk fne òuô ™u yu rð[the™u «¼w iÞtk s [kzftirþf™t NÚtt™ ..tËu [t÷e ytÔÞt, nðu «§ yt Au fu su{ yn² Ët..™wk òuÞwk ,u{ Shy]puX™t ËkƒkÄ{tk rð[the þf, ™u ? fu mwk ðtuhtðt™wk sht {tuzwk fhwk ,tu yt ¼tðÞðt™ Shy]puX fuð¤¿tt™ ..t{e òÞ ,uðwk Au. ..AeÚte yt s ¼ðu Shy]puX™tu {tuût ÚttÞ yuðwk Au. su{ [kzftirþt™wk fÕtýtý rð[thÞwO yu{ fu{ yn² Shy]puX™wk ™ rð[thÞwO ?

W•th : yn² s ¼,ðt™™tu yk,htÍ{¼tð™tu yk,{wo¾,t™tu Ä{o yt,¤ ytðu Au, – ¼,ðt™ ËtEt yk,htÍ{¼tð{tk ËtEt ÷e™ hnu,t n,t, ,uÚte s Shy]puX™tu rð[th ™ fÞtuo fu yt rƒ[thtu 4-4 {nr™t ËwÄe ,tu[he™e rð™k,e fh,tu hÌttu n,tu y™u nðu ytsu ..thyt™e htn òu,tu Wå[¼tð{tk [ze hÌttu Au ,tu mwk ..thýwk shtf {tuzwk ðtuhtmwk, ,tu yt fuð¤¿tt™ ..t{e òÞ yuðwk Au {t°t ytx÷wk s òuÞwk ™Úte yu{ ™rn, rfL,w Shy]puX 4-4 {nr™t htus rð™k,e fh,t n,t ,u ..ý «¼w òu,t ™ntu,t, fu{ fu ,¥ð[,™{tk s ,L{Þ hnu,t, yux÷u {™ yu{tk s yuðwk [tuk÷wk hnu,wk fu ƒeò ftuE rð[th {txu ™ðwk s ™ntu,wk.

ßÞtk «¼w™t Ëok„ 4-4 {nr™™t W.ðtËtu ËwÄe Shy]puX™e htus™e rð™k,e ..h «¼wyu yuf rCtðË ..ý {™ ÷,tÔÞwk ™Úte; iÞtk nðu ..thýt™t rCtðËu Shy]puX™tu rð[th ffu s þe he,u?

«§ : ,tu ..Ae «¼w rðntht{tk ..ý ..tu,t™t ËkÞ{™tu s rð[th hn¾,t ntuÞ, «¼w™wk {™ yu{tk s ÷t,u÷wk ntuÞ, ,tu iÞtk [kzftirþf™t rð[th{tk {™ þe he,u ÷,tÔÞwk ?

W•th : iÞtk ,tu ,tuð¤tuyu rð[th™wk r™r{¥t ytÃÞwk, «¼w™u htuf,tk fÌtwk '«¼w ! yt xqkft hM,u ™ sþtu, iÞtk ¼Þkfh ¼tu®þ, hnu Au.' yn² yt r™r{¥tÚte yuf ¼q÷t ..zu÷t Sð™e fhwýt fhðt™t nu,wÚte «¼wyu yðrÄ¿tt™{tk òuÞwk nþu fu 'yt ¼tu®þ, ftuý Au ?' ™u yu{tk yuf ,..Mðe ËkÞ{e ËtÄw™u CtuÄ-f»ttÞÚte ¼q÷tu ..zu÷tu ™u C§o yn² ¼tu®þ, ÚtÞu÷tu CtuÌÞtu, ,uÚte «¼w Cðt r™r{¥tu Ë.o™t NÚtt™ ..tËu ytÔÞt, yt{ ,tuð¤tuyu r™r{¥t ytÃÞwk, ,uÚte «¼w™u [kzftirþf™tu rð[th ytÔÞtu.

iÞthu «¼w yn¼™puX™u iÞtk ..thýu ðtuhtðt ..ÄtÞto y™u ðtuhtÞwO yu{tk ftuE yuðwk r™r{¥t ™Úte {èÞwk fu, su™t ÷eÄu «¼w™u Shy]puX™tu rð[th fhðt™e ,f QÌe ÚttÞ, «¼w™e yk,htÍ{¼tð{tk ™u yk,{wo¾Ctpt{tk ÷e™,t yuðe, fu ytswƒtsw™wk ™u ƒeò-ºteð™wk rð[thðt™u yðftþ s ™Úte, {™ ™ðwk s ™Úte.

«¼w™t yt yk,htÍ{¼tð-yk,{wo¾,t™t Ä{o ..h yt.ýwk {™ ytuðthe òÞ, yuÚte «¼w ..h yt.ýtu «u{™tu-[tu¤{SX™tu hk,, ÷t,e òÞ, ™u yu «¼w™t Ä{o ..h™t yt.ýt Ët[t «u{hk,u ƒLÞwk fnuðtÞ.

'@e y™k,rs™þwk fhtu [tu¤{SX™tu hk,,' yu{tk aÞt™ htºðt™wk Au fu - yu «¼w ..h «u{hk,„ «¼w™t Ët[t Ä{o™ hk,™t mnËtƒu ÷,tðt™tu Au-"ytuntu ! {tht «¼w ytðt ytðt Wíf]ü Ä{oðt¤t ! ,tu ,tu {thu «u{ ƒesu þt ÷,tðt™t n,t ! «u{ ÷,twk ,tu ytðt ytðt Wíf]ü Ä{oðt¤t «¼w ..h !"

«¼w™t yuðt Wíf]ü y™u y™w.{ Ä{o{tk ðihtøÞÄ{o, fhwýtÄ{o, ðtiËÕÞÄ{o y™u yk,htÍ{ð-yk,{wo¾,t™tu Ä{o rð[thÞtuo, nðu «¼w™t ËkÞ{Ä{o™u rð[theyu.

(5) ËkÞ{Ä{o™tu hk,, :

ËkÞ{Ä{o yux÷u – 'ËÔðk ËtðßSk òu,k ..å[fT¾tr{, r,rðnk r,ðunuÞk' yÚtto,T {™-ð[™-fÞtÚte fhwk ™rn, fhtðwk ™rn ™u y™w{tuCwk ™rn, yu he,u Ë[M, ..t.Ôt.thu™t (..t.<ð]Â¥t™t) iÞt„™tu r™Þ{, ..å[fT¾tý, «r,¿tt, «¼w™u yu™e ËtðÄt™e yux÷e ƒÄe fu yuf ûtý ..ý Ëqû{ ..ý {t™rËf rð[th s ™rn fu 'ytsu Xkze ðÄw ..ze...' fu{ fu yux÷tu ..ý rð[th yu ðÄw Xkze «¼tu îu»t-..t..™tu rð[th Au.

yu{ ¼Þkfh W.Ë,o{tk ..ý 'yt ftuý {™u W.ÿð fhu Au?' yu™tuÞ rð[th ™Þ™, 'yt W.Ë,o™k fü ¼thu ! ntÞ ! yu ðÞtk ËwÄe [t÷þu !' ð¿Jhu ..ý rð[th ™Þ™, fu{ fu yu îu»t-yhr,™t ½Ë™tu ..t.rð[th Au. yt{ ytðt ,tu fuE ..t.rð[th Au su{tk yt.ÿ™u fþwk ..t.Y.u ÷t„wk ™Úte ! yuðt ftuE.ý ..t.rð[th ytðu ™Þ™, ,úte ftuE ht,trcE rðfth ™Þ™, «¼w yuðt r™Šõfõ.. ™u r™Šõfth n,t.

yuf ht,{tk Cwü Ëk„{Cuð,t™t 20 ¼Þkfh W.Ë,o ,tu yuðt ÚtÞt fu yu{tkÞ yuf ûtý ..ý 'yt fü ¾htf' yuðtu Þ yËkÞ{™tu-Cun{{,t™tu rð[th ..ý ™Þ™, yux÷t fÄt «¼w ËkÞ{r™c n,t ! ¼,ðt™™tu ËkÞ{Ä{o fux÷tu fÄtu yCE¼w, fu ht,½h yuðt MÚt¤{tk ¼,ðt™™u ,Æ™ ð|hm, yt¾t |heh ..h Z„÷tu {åAhtu ftxu ,tu ..ý ÷tp{tºt ¾uE ™Þ™ ! nðÚte {åAh rð™t'Wk MÚtt™ ..ËkCE fhðt™tu rð[th ..ý ™Þ™, «¼w™t ËkÞ{Ä{o{tk ¢tuÄ ..h ËkÞ{, {t™ ..h ËkÞ{ ð¿JhuÞ Ä{o ÷uð™t, ýÚtto,T ût{t, r™hkfth ð¿Jhu ..ý ÷uð™t Au, Ct.,. rð[thð™Wk fu, ytu «¼w ! ,{the ût{t fux÷e „sf ! Ëk„{Cuð,tyu {tuxwk 5000 {ÿ™t ¼thðt¤wk ÷tu¾kze ft¤[¢ Ÿ[Úte yt..™t {tÚtu Cuð,tE fºÚte ..Atzâwk, iÞthu Ähýe Äúps,e n,e, ..hk,w «¼w ! yt.. yztu÷ n,t, yt..™e ût{tÚte yze¾{ n,t, ¼÷u yu [¢™t òuËÚte s{e™ Vtxe™u «¼w ! yt.. s{e™{tk Zª[ý ËwÄe ¾q{k[e ,Þt ! A,tk yt.u [¢ ..h fu [¢ {qf™th ..h ÷up{tºt ..ý ,wMËtu ™Úte fÞtuo. yt..™e Ët{u y{u fuðt ..t{h ,hefzt y™u htu,z fu ftuE™e shtf ftuýe ðt,µ ,tu ¾¼¼e Q¥eyu Aeyu !

yu{ «¼™u EUytu™tk ËL{t™ {ßu Au ! A,tk «¼™u yk,h{tk ÷up ..ý yu™tu yrkfth ™Úte fu ËL{t™™e ytËÃõ, ™Úte. «¼w{tk yuðt Wå[ftur×™t r™hkfth y™u y™tËÃõ,™t Ä{o Au. «¼w™t ût{trcE Ä{o™u ËkÞ{Ä{o™t hk,™t rnËtfu «¼w ..h yt.ýtu «u{hk„ òu{u, yu ftÞ{e xfu yuðwk fhðt™wk.

frð fhu Au, 'Ët[tu hk„ ,u Ä{o™tu' «¼™t ytðt Wuf]ü ËkÞ{-ût{trcÄ{o™t rnËtfu @e y™k,™tÚt Mðt{e ..h áZ «u{hk„ fhtu.

(6) «¼™tu ftÞtuÉ,oÄ{o : @e ,útCftCuð™t ftÞtuÉ,oÄ{o™wk ,tu ..qAðwk s |wk ? yux÷tu fÄtu „sf™tu Ä{o ! fu yu{tk „tu[he-ytnth-r™nth rËõtÞ™t fÄt Ë{Þ ftÞtuÉ,o {wýtyu hme aÞt™{tk ,¥®[,™ fhðt™wk, ™u yu{tkÞ {tt™..ýu ,¥®[,™, yu{tkÞ W.ðtË yux÷u „tu[he sðt™wk ™Þ™, ytnth fhðt™tu ™Þ™ {ntðeh ¼,ðt™ f{{tk f{ Aê-Aê „.. fh,t n,t. ..thýwk ºtesu rCðËu {åÞtnT™u

fÞto ..Ae aÞt™{tk Q¼t ™u ftfe™tu yu rCðË ht„, ™u ..Ae ..qht fu rCðË-ht, W.ðtË, ™u W.hÚte ºteò rCðËu yzÄtu rCðË, yt fÄtu Ë{Þ ftÞtuÉ,o{tk ! ..Ae ..thýu „tu[he sðt™wk. rð[thtu, ftÞtuÉ,o™tu Ë{Þ fux÷tu ? yt Aê ,tu ytuAt{tk ytuAtu Ë{Þ; ..ý 15 rCË™t, {rn™™t,1»-2» {tË™t y™u 6 {tË™t W.ðtË, yu{tk ftÞtuÉ,o fux÷tu fÄtu ÷tkftu ! yu{tk ..÷tkMe {tkze s{e™ ..h fuÚtðt'e ..ý ðt, ™Þ™, ,tu Ëwðt'e ,tu ðt,uÞ ðÞtk ? Útuf ™ ÷t,µ ? ÷t,µ iÞthu s{e™ ..h „tuCEtumft ytË™u Q¼zf ..„µ Úttuzwk fuËe ..tAt Q¼t ÚtE sðt™wk !

ftÞtuÉ,o{tk y™tze {tyË™t W.ÿðtu ytðu, ..ý iÞtkÚte ¾ËðtWk ™Þ™ ! ¼t,ðt™Wk ™Þ™ !

«¼™u ¼thu f{o ¾..tððt n,t ,u fu ðth 6-6 {rn™t y™tÞo CUuþ{tk rð[Þto ! ,u yt s..Ør,yu.. „tu[he{tk rðnth{tk Vhu iÞtkÞ W.ÿðtu ! y™u |u»t Ë{Þ ftÞtuÉ,o{tk Q¼t hu„, iÞtk ..ý W.ÿðtu ! A,tk ftÞtuÉ,o Atuzðt™tu ™Þ™ !

rð[thòu, ¼,ðt™™tu ftÞtuÉ,oÄ{o fuðtuf W„ú ! «¼w ..h yt.ýu [tu¤{SX™tu «u{hk„ @Øthk„ ÷„tðeyu ,u «¼™t ytðt ytðt Wuf]ü Ä{o™t rnËtf {™{tk ÷tðe™u.

yuÚte |wk yt.ÿ™u ..iËt {ßu ? Cw™Þt{tk {t™ {ßu ? ™t, yu fþwk s òuE,wk ™Úte. «¼™tu Ä{o yux÷tu fÄtu Wuf]ü Au fu Ëns Au fu «¼w ..h yt.ýwk nÞwk ytuðthe ,Þ÷wk hu„. 'ðtn, {tht ðnt÷t «¼w ! |e ,sf™e ,{the Ä{oËtÄ™t ! ™út ! {tht{tk ftkEf ytðwk ytðtu; ,tu nwk ..ý yt..™t ðe,ht„™t {t,µo Ëk[hwk !'

yt yt.ýtu Ä{ohk„ Ët[tu, ™u ,u ftÞ{ xfe hu„ yuðtu. ftfe feò ÷t÷[™t Ä{ohk„ ft[t, ..„kr,Þt hk„ ! rnCUrhÞt hk„ !

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૪૧, અંક-૨૨, તા. ૬-૩-૧૯૯૩

feS he,u Ä{ohk„ : yt ,tu «¼™t Ä{o™t rnËtfu rð[thýt fhe fu yu Ä{ohk„ òuE yt.ýt{tk «¼w «iÞu «u{™tu hk„ ytðu, ,u [tu¤{SX™tu hk„ òuEyu; {txu «¼w ..h [tu¤{SX™tu «u{hk„ s{tððt™tu. ..qAtu,-

«§ : yt{tk ,tu yt.ýu Ä{o™tu hk„ yux÷u fu, Ä{o ..h hk„ s{tððt™tu Au. yu{tk «¼w ..h «u{™tu hk„ |tÚte ytðu ?

W¥th : «¼w ..h «u{™tu hk„ yux÷t {txu òu{u fu {™™u ÚttÞ fu, 'yntu?

{tht Œt¤w «¼wyu ytðtu ËwkŒh Ä{o ƒ,tÔÞtu Au, yu «¼w™e fu¤e Œt ! ,tu s mwk Ä{o ËtÄe þfwk Awk.’ yu{ fne™u «¼w ..h «u{™tu hk,, ò{u. yuðe he,u {™™u ÚttÞ, ‘{tht «¼wyu ,tu fu¤t ƒÄt Ÿ[t ,…æÞt™-Ût{t ð¾uhu™t Ä{o ËtæÞt Au ! ,tu yu{™t yt¤k¼™u yÚtto,T ‘yu{™u ™Sh Ët{u ht¾e™u s ™t™t-™t™t Ä{o mwk Ëthe he,u ËtÄe þfwk Awk.’ yu{ fne «¼w ..h «u{hk,, ò{u, y™u yt.ýu Ä{o ythtÄeyu.

«§ : yu{ ,tu y½ðe-Œw½ðe suðt Wtíf]ü [trhºtÄ{o ythtÄe ™ð ,,úiðuÞf-Œuð¤tuf ËwÄe òÞ Au, ,tu þwk yu{™u ..ý Ët[tu Ä{ohk,, ?

W¥th : ™t, yu{™u su Ä{ohk,, Œt¼tÞ Au ,u ŒwLÞðe Wå[fturx™t Ëw¾e ÷t÷Útúe Au, yux÷u yu{™t y®Ët-Ëk¼{-..Ä{o™t {¢{tk rð»tÞht,, ..zâtu Au. ‘Ä{o s ƒw ËtË Au {txu Ä{o fhwk.’ yu{ ™m, rfL,w ‘Ä{úte ŒwLÞðe rð»tÞËw¾ {¤u Au {txu Ä{o fhwk,’- yu{ yu{™e ÷uÞt ntuÞ Au.

Ä{o fh,tk yt.ýu yt rð[thðt™Wk Au fu, ‘{tht «¼wyu fu¤e ƒÄe Œt fhe fu {tht rn, {txu yt Ä{o ƒ,tÔÞtu ! ƒË, Ä{o {tht yrhnk, «¼wyu Vh{tÔÞtu Au {txu Ä{o fhðt™tu. yt{ ‘rs™™e yt¿tt Au {txu Ä{o fhwk’ yu{ fhe Ä{o ..h ..ý «u{hk,, ò{u y™u rs™ ..h ..ý «u{hk,, ò{u.

Ä{ohk,, ytðtu ŒwLÞðe Ëw¾-{t™..t™™e ÷t÷[rð™t™tu ntuÞ, ,u ftÞ{ xfu, ..ý yu òu ŒwLÞðe Ëw¾-{t™..t™™e ÷t÷[ðtu ntuÞ, ,tu fŒt[yu ™ {¤,tk fu ytuAwk {¤,tk yu hk,, Qze òÞ. yÚtðt yu Ëw¾-{t™..t™ {¤e ,Þt ..Ae, ‘,hs Ëhe ðiã ðuhe™e su{ Ä{ohk,, Qze òÞ yuðtu Ëk¼ð Au.

{txu yt ytÔÞwk fu ¼,ðt™ ..h «u{ þt {txu ? ¼,ðt™, ¼,ðt™™tu Ä{o Ëk.Â¥t yt..u, ÷tzðt-..týe yt..u, {txu ¼,ðt™ fu ¼,ðt™™t Ä{o ..h «u{ ™m; fu{fu yu ƒÄwk ,tu ht,, fhtðe ËkËth ðÄthe yt..™thwk Au rfL,w ¼,ðt™ Ë{,t-Ë{trÄ yt..u Au, ht,,îu»t-{turn™tu r™,,ún yt..u Au, {txu ¼,ðt™ ..h «u{, ¼,ðt™ ..h «u{ fhtu Atu ™u ? yt {txu fhtu, «¼w Ë{,t-Ë{trÄ-ðihtøÞ yt..u Au {txu.

yÚtðt fntu, ¼,ðt™{tk ðihtøÞ, fhwýt, ût{t, r™hkfth, r™M..]nt ytrŒ ƒÄt Ä{o Wå[fturx™t Au. fntu, ¼,ðt™ Ä{o{¢Š, Au, Ä{o™rÄ Au, su{tkúte {™u ,u ,u Ä{o™e «uhýt {¤u Au {txu Ä{o™t hk,Úte ¼,ðt™ ..h «u{.

«¼w ..h™tu «u{hk,, yt Ä{ohk,,™t rnËtfu ÚttÞtu ™u yu ftÞ{e xfu ,úte nðu fnu Au, –

“Ä{ohk,, Shý ™m, Œun ,u Shý ntuÞ.”

Œun Sýo ÚttÞ ..ý Ä{ohk,, Shý ™ ÚttÞ, þheh™u ½z..ý ytðu, ..ý Ä{ohk,™u ½z..ý ™ ytðu. þheh ™tþðk, Au, ..hk,w Ä{o þtï, Au. þheh™u ,,{u ,ux÷t {t÷-{Ët÷t-Ët÷{..tf ¾ðztðtu, ,,{u ,ux÷t ..V-..tðzh-rŒ{ ÷,tztu, ..hk,w þheh ™ƒwk ..zu Au, rV¼wk ..zu Au. yk,u {hu Au, ßtthu Ä{o™tu hk,, ðÄthtu ,tu yu Ä{o ..wü ÚttÞ Au, yuðtu fu yrª ðÄ,tu ðÄ,tu XXX fuðr¿tt™u ..ntu[tzu ! yÚtðt yux÷wk ™ ƒ™u ,tu ..h÷tuf{tk ,tu Ëtút [t÷u s. swytu, –

(1) {ntðeh ¼,ðt™ ..h su{ su{ fü ytð,t ,Þt ,u{ ,u{ yu{yu þheh Ëw¼tfuhnf,t ..h ™ òuÞwk; fu{ fu yk,u ,tu þheh ™tþðk, Au, ..ý «¼wyu r,r,ûtt (Ën™»ýw,t-Ën™ð]Ä¥t) Ä{o ¾qf s ¾qf ðÄtÞtuo. y™tze ÷ufutyu «¼w™u hkòzðt{tk, fü yt..ðt{tk ƒtfe ™ htÏÞwk, «¼w™u ðÄw ™u ðÄw fü yt..,t ,Þt; ..ý yu{tk «¼w™wk þwk ƒ,zâwk ? fþwk s ™m, «¼w™tu r,r,ûttÄ{o-Ën™»ýw,tÄ{o-ût{tÄ{o ðÄ,tu [tÕÞtu. yt{{t™t f»ttÞtu Œrƒt ..z,t [tÕÞt, ,u Þtð,T Ëtzt ƒth ð»to y™u ..kŒh rŒðË™t yk,u «¼w ,Æ™ f»ttÞhn, ÚtE ,Þt ! ðe,ht,, Ëðo¿t ƒ™e ,Þt !

fŒt[yt.ýÚte yrª yux¤e ÂMÚtr,yu ™ ..ntU[tÞwk ,tu..ý,

(2) yrª™tu Ä{ohk,, ..h÷tuf{tk Ëtútu [t÷u ™u ßtük Ä{ohk,, ðÄe òÞ, su{ ™t,fuw™u. ™t,fuw™u òýtu Atu ™u ? ftuý ? s™{,tk òr,M{hýÚte Wífx Ä{ohk,Úte yê{ fh™th ! ..Ae ÄhýuLy™t ytŒuþÚte htòe htòþtne Ëk¼t¤¤ ..h {tuxtu Út,tk yu #rýþrðsu,t ƒ™™th y™u ..Ae Ä{o,usÚte Œuð™u {nt, fh™th !

«§ : ™t,fuw{tk s™{,tk yux÷u ƒÄtu Ä{ohk,, þe he,u ytÔÞtu ?

W¥th : ™t,fuw ..qðo¼ð{tk ..xu÷.wºt, ,u Ëtðfe {t,t yu™u ºttË yt..,e n,e. ßtthu ©tðfr{º™t Ë÷trúte Ëtðfe {t,t ..h™tu îu»t Atuze ŒeÄtu y™u îu»t ..tu,t™t ybw¼ f{o ..h Q¼tu fhe yþw¼ f{o™u nxtððt yê{ ,..™t «thk¼.qðof ƒeò ,… fhðt™e Ík¾™t Q¼e fhe, òu òu yu sL{u si™ ™Úte, ..ý si™ r{º™e Ëtu™he Ë÷tn yuýu ..tu,t™t ,,¤u W,the ŒeÄe.

swytu, nS ,… fhðt ..tËÞtu ™Úte, ..ý ,..™e {tºt Ík¾™t Q¼e fhe Au; ..hk,w Ët[e Ík¾™t™tu «¼tð yrª s fuðtu ..zâtu fu yurðth ,h{e™e É,w{tk ¾u,h{tk ytðu÷e Íwk.ze{tk yu Ÿ½e ,Þtu Au. ßttk ytðu÷e Ëtðfe {t,tyu îu»tÚte ÷t,, òuE Íwk.ze [thu ƒtsw-Úte Ë¤,tðe ! yrª ..xu÷.wºt™u [thuƒtsw™e yt,Úte Sð,t Ë¤,e {hðt™Wk ytÔÞwk, ..hk,w ßttk yu ¼tkfh ..ezt™u ¼tþe yu™u ®[,t ÚtE

fu, ‘ntÞ ! {thu yê{ fhõt™u hme ,Þtu ?’

swytu, ™t,fu,w™u ..qþõ¼õ{tk Ä{õ™tu hk,, fuõtuf ÷tuõtu npu ‍íÞthu Sõ,t Ë¤,e {hõt™e ¼tkfh ðut™t ð¾,u ‘ntÞ ! fÞtu? {Þtuo ! ntÞ fux÷e fÄe ðut™t ?’ yu ffpwk {™{tk ™Úte ytõ,wk, ..hk,w ‘{thu yê{ fhõt™u hme ,Þtu,’ yu ®[,t ÚttÞ Au ! ,tu Ëm»ýw,t™u hk,, fuõtu ? ™n´,h ytõt ftuE™t ðtkfuSõ,t fºe {hõt™t yõËhu ,tu yuõwk htiÿæt™ ytõu, fu su Sõ™u ™hf{tk s ÷E òÞ. yu™t fŒ÷u ..xu÷.w°t™u Sõ,t Ë¤,e sõt™t sL{ ..Ae ËeÄtu [h{þnehe ™t,fu,w™tu sL{ {¤u Au ! yu þt™t «,t.u ? þneh™e {{,t™u fŒ÷u Ä{õ™t hk,™tu «,t.. ! ,tu yu Ä{o {{,tyu yü™u fw¤ ..ý fuõwkf yŒ¼w, Ëwkü{h ytÃÞwk !

“Ä{õhk,, Shý ™m, Ou|n ,u Shý ntuÞ.”

Ä{õ™tu hk,, Shý ,tu ™ ÚttÞ f÷fu ðÄ,tu [t÷u, yu yn´ ™t,fu,w{tk Ou¾tÞ Au. s™{,tk òr,M{hý ¿tt™ Útõtúte ..qþõ¼õ ™sh Ët{u ytõe ,Þtu, yu{tk òuÞwk ‘yê{ ðtÞOu {qu÷tu {ÞxÞu fhõt™u ,w{tõ÷tu, ,tu nõu ðtÞOE™tu ðu.th ™m. ntsh™tu Ët¤Otu fhõt Ou,’ fhe™u yê{ ÷,tÔÞtu. ..qþuo yk,ft¤u yê{™e ¼tõ™t{tk su Ä{õ™tu hk,, n,tu ,u yn´ ðÄe s,tk Ä{o{tk Ëu¤Þ,t ytõe ,E. ðe ..qþõ¼õu Ëtõfe {t,t™t «.k{[{tk Sõ,t fºe {hõt™wk ytÔÞwk. ,tu fºe™u {hõt™e ..ezt, yu M.þo™urLÿÞ™u Au, yu™u {h,e ð¾,u ™ „ýfth,tk yÚtto,T M.þo™urLÿÞ™u S,e ÷E yê{ Ä{õ™e ®[,t ht¾e, yu™tu hk,, fuõtu ðÄÞtu fu ™t,fu,w™t ¼õ{tk yu M.þo™urLÿÞ™t rðsÞúte {nt™ ErLÿÞ rðsu,t fLÞt.

Ä{õ™tu hk,, ðÄu yux÷u {tÞË{tk Ä{õ™wk ,us ðÄu Au, suõe he,u fºtËõ{w™ yuõt {i°te fhwýt™e yt¼tõtot n,t fu yu{™e ..tËu ytõ™th {tuh, ®Ën, õt½, Ë.o, ffhe ð,uhu òr,ðu.h ¼q÷e òÞ.

,us yux÷u fu su{ Ëqþo™e ytË.tË sw™wk ð,wo¤ ntuÞ Au yu{ Ä{õ™t hk,õtot Ä{toí{t™e ytË.tË «¼tõf Ä{õ™t ,us™wk yuõwk ð,wo¤ ò{e òÞ Au fu yu{tk «ðuþ fh™th yÄ{eo ytí{t™tu yÄ{o r™M,us f™e òÞ !

™t,fu,w™t Sõ™{tk Ä{õ™t ,usúte ytõwk f™u Au.

htõ™t yLÞtÞúte yuf rf™ ,w™u,th™u VtkËe™e Ëo {¤u÷e, yu {he™u Oeõ,t ÚtÞtu, ,u yuýu ,íft¤ yt¾t ™,h™u Oetxe Oeõt W.h ytftþ{tkÚte {tuxe rþ÷t ™e[u ™e[u W,thõt {tkze yu Ëkfu÷e ÷uõt htò ,Útt s™,t™e «tÚtotÞt™t {t™õt fu{tÞ ,íÞth ™m ! íÞthu ™t,fu,wyu yt{tk {krOh™tp y™u Ëk½™tp òuE ..tu,u {krOh™t rþ¾h ..h [ze rþ÷t yxftõõt ytk,ºe Ÿ[e fhe. yn´ ™t,fu,w™wk

Ä{õ™wk ,us yuõwk ÍøtÞwk fu yu Ä{õ™t ,us™t Ëe{tzt{tk ytõ,t s Ouõ,t z¤ðtE ,Þtu ! r™M,us n,«n, ÚtE ,Þtu, rþ÷t ..tAe Ëkhe ÷eÄe, y™u ..tu,u ™t,fu,w™t ..„{tk ..ze sE ût{t {t,u Au.

Ä{o,us þtÚte ytÔÞwk ? :– ™t,fu,w{tk yt Ä{õ™wk ,us ðÞtkÚte ytÔÞwk ? yu™t Ët[t Ä{õ™t hk,™tu «¼tõ Au. yu Ä{õhk,, þtü, hme þfu Au íÞthu Oun þtü, ™Úte hme þf,tu, yu™u „{u ,ux÷t hËtÞý-ðËtýt ¾ðztõtu ,tuÞ yu ™tþõk, fLÞtu hmu Au.

Ëtu™wk ,u rðýËu™m, Ëtnu÷rzÞt,½tx½zt{ý òÞ hu, „wýðu÷rzÞt-2

½tx½zt{ý ÚttÞ :–

Ä{õ™tu hk,, yu Ët[t Ëtu™t suõtu Au. Ëtu™¥™tu Ot,e™tu f™u. Ot.,. Ëtu™¥™e ÷,ze{tkÚte fzwk f™tÔÞwk, ..ý .Ae {™ Vhõtúte fzt{tkÚte fkxe f™tõe, ,tu yu{tk Ëtu™wk ,tu su ÷,ze{tk nwk ,u fkxe{tk ytÔÞwk s, .Ae su fkxe{tk ytÔÞwk ,u s Ëtu™wk ftÞ{ hmu Au. {t°t ..qþõ™tu fzt™tu ½tx f™tÔÞtu yu{tk su ½zt{ý ÷tuõwk nwk ,u .Ae fkxe f™tõ,tk hOE ,Þwk, ™u ™õwk fkxe™wk ½zt{ý ÷tuõwk yux÷wk s. Ëtu™t{tk ffpu VuhVth ™m. yu fÄe yõMÚtt{tk ,OeMÚt þwØ Ëtu™w s hmu Au.

yu{ Ët[tu Ä{õhk,, ™õt s™{{tk Oun fŒ÷,tk yÚtto,T sõ|™tu Oun s,tk ™u ™õtu ytõ,tk, [t÷w hmu Au. ½tx½zt{ý™e sõÞtyu sõ|™t Oun™e «õ]Ä¥ytu hOE ÚttÞ Au, ™u ™õt Oun{tk ™õe «õ]Ä¥ytu fhõe ..zu Au. ftfe Ä{õhk,, sõ|™tu Oun Sýo Útu,tu ,úte Sýo ™Úte Út,tu. fnu Au ™u ‘{tÞË ½ztu ÚttÞ, ..ý ,]»ýt ½ze (Sýo) ™Úte Út,e ! O÷xwk’ ½zt™u ÍtÍuhe {tÞt fnuõtÞ Au. {tÞt yux÷u {{,t, ,]»ýt, ½z.ýu yu ,]»ýt Þwõ,e suõe fºt™ Oõe hmu Au. fË, Ä{õhk,, ytõtu fºt™ ÚtE ðÄ,tu hmu Au. ÷r÷,-rõM,ht{tk ¼,õt™™t ‘Ä{õ™tÞf’ rðþu»tý .OE ÔÞtÏt{tk yt fÌtwk Au fu ¼,õt™ Ä{õ™tÞf fu{ Au ? ,tu fu yu{ýu ûttrÞf Ä{o rËØ fÞtuo Au.’ ‘ûttrÞf’ yux÷u f{ûtÞs™,. {txu þtü, hmu yuõtu. yt fuõe he,u fLÞtu ? ,tu fu ¼,õt™ MõÞkfwØ fLÞt Au {txu. ‘MõÞkfwØ’ yux÷u ftuE™e «uhýtúte ™m, ftuE™t W.Ou|túte ™m, ..ý yt.{¤u ftuÄ ..t{u÷t. ,úte yu{™t [trh°t-Ä{o.t÷™{tk ™ ftuE Ëtuf,e–ËntÞf, fu ™ ðt÷-..t°t ËntÞf, MõÞk ytí{f¤ W.h Ä{õ™u ËtÄ™tht, Ou|r™Þt™t ftuE rVhM,t{tk ™m yuõtu íÞt„ yuõtu ,.., yuõt W.Ë,o-.rh»tn Ët™, «¼w™tu Ä{õhk,, y,w÷, {txu s yu Ä{õ™t Ëthúte fLÞt Au. ‘Ëthúte’ yi™wk ..t÷™-«ð,o™-OE™ fhu yu{ «¼w ..tu,u Ä{o-ËtÄf™wk ..t÷™-«ð,o™-OE™ fhu Au. «¼w ..tu,u Ä{o{Š, Au ,úte ¼õ™u

Ä{ö«uhf f™u Au.

yt{tk {öÞ fthý ,hefu ¼õ,™t rŒ÷{tk hnu÷ «¼tðu{ Au. «¼w Au yu «u{ fuðtu yrð™tþe Au, ,u nðu f,tðu Au.

ºttkf÷w su hË ð»rÄÞwk, Ëtnu÷ ,u ntuðu ò»wk nu{, ,wýðu÷,
Vhe ºttkf÷w ,u™ rðnwyu, Ëtnu÷rzÞt, yuðtu s,,,whw «u{, ,wýðu÷rzÞt. 3

¼tðtÚto : yÚtto,T Ëwðý»rËÚ»Ëúte su ,tkf÷w ®ÞðÄtÞ Au, ,u ‘ò»Þ nu{’ yÚtto,T yË÷e Ëtu™w f™e òÞ Au ..Ae ,u Vhetúte ,tkf÷w ™Úte f™,wk (Ëtu™w f™e ,Þwk ,u ftÞ{ Ëtu™w s hnu Au.) yuðtu s,Œ,whw ,eÚtOfh W.h yt.ýtu «u{ ftÞ{ f™ðtu òuEyu.

rððu[™ : ..cþo,tÚtt{tk fÌtwk «¼w ..h yt.ýtu «u{hk,, Ä{ö™t ½ï™tu ntuÞ ,uÚte yu fŒe Sýo ™ ÚttÞ, «§ ÚttÞ –

«§ : s,,™e ðå[u hnuðwk Au yux÷u ftuEfõth ŒuÕ,tE suðt Ëw¼ËtÄ™ {ëu, ,tu iÞtk ..Ae Ä{õhk,, «¼w«u{™tu hk,, {tuÞtu fu{ ™ ..zu ?

W¥th : yux÷t {txu ™ ..zu fu òu Ä{ö y™u «¼w «iÞu™tu «u{ yt.ýt yti{t™t «Œtþu «Œtþu Ôªt.e òÞ yuðtu Q¼tu fhtÞ. ynª frð áütL,Úte f,tðu Au.

su ,tkf™u Ëwðý»rËÚ»Ëu ð»Äe ™tÞwk ntuÞ, yÚtto,T ,h{ ,.tðu÷t ,tkf™t ..,ht ..h Ëwðý»rËÚ»Ë™wk yuf ®ÞŒw ™®ðt{tk ytðu, ,tu ,u ,tkf™u ð»Äe ™®¼u Au yÚtto,T ,tkft ..h «Ëhe sË™u ,tkf™u òuÞ Ëtu™w Ët[wk Ëtu™w yÚtto,T Ëtu x[™wk Ëtu™w f™ðe Œu Au. ..Ae yu Ëtu™w fLÞwk ,u fLÞwk, nðu fŒe ,tkf÷w ™ ÚttÞ; fu{ fu Ëwðý»rË ®ÞŒw™t yr,Ëöû{ fý fý ,tkf™t yýw yýw{tk Ôªt.e ,Þt, ™u yu™u Ëwðý™t yýw yýw f™ðe ŒeÄt. yu «{týu yt.ýt yti{t{tk Ä{ö™tu hk,, y™u «¼w «iÞu™tu «u{ òu yti{t™t «Œtþu «Œtþu{tk Ôªt.e òÞ ,tu yu ftÞ{e ÚtE òÞ Au.

‘s,,™t «÷tu¼f Ëk»tu,,tu™e Ët{u yt fu{ f™u ?’ yuðe þkft ™m fhðe, fu{ fu ¼tir,f «u{{tk ,tu yt y™¼ð Au fu «÷tu¼f Ëk»tu,, ytð,t ð»ttuð™tu «u{ Wze òÞ Au. 20-20 ðhË Ëw¼Äe {t,t-r..,tyu Œefht™u fnw ðnt÷Úte WAuÞtuo yux÷u Œefht™u yu{™t ..h yÚtt,, «u{ ntuÞ Au ..hk,w Œefhtu òu ..cþoL{™t ,uðt ËkMfthtuÚte yr,ft{tLÄ Au, ,tu ÷ö™ ..Ae «÷tu¼f ..íe™tu «u{ yu™u yuðtu MðtÍ{™t «Œtþu «Œtþ{tk Ôªt.e òÞ Au fu nðu yu™u {t,t-r..,t™tu «u{ Wze òÞ Au yu ..íe™ rË»tÞ yu™u fesw fþwk ŒÕ,wk ™Úte. 20-20 ðhË™t ðnt÷t fhu÷t {t,t-r..,t™uÞ nðu ,,ýfth,tu ™Úte. ..íe™{tk s ..tu,t™wk fÄwk Ëw¾ y™u ËðMð

swyu Au. ..hk,w yuðwk «¼w ..h™t «u{{tk ™m fu{ fu su fthýtuyu «¼tðu{ ÚtÞtu Au yu™e W.hõx Út™th Œw™ÞtÞ™e ftuE [es ™Úte.

«¼w ..h ytí{ «Œtþu «Œtþu «u{ fu{ ÚttÞ ? :–

(1) òu yt.ý™u «¼w ..h ytí{rn,™e áÂüyu

(2) ..h÷tufrn,™e áÂüyu

(3) «¼wþhý rð™t y™k,tuftÞ Ëk»Ëth{tk ¼xõÞt. ,u nðu ..cþoð,T ¼xfðt™wk fkÄ Útþu yu áÂüyu

(4) «¼w{tk yt.ý™u Rü ðihtøÞ-{iºte-fhwýt-ûtt{t ð,uhu y™w.{ Wtif]ü ,wýtu Au ð,uhu ð,uhu áÂüyu «¼w ..h «u{ ÚtE òÞ, ,tu ,u yt.ýt yti{t™t «Œtþu «Œtþ{tk Ôªt.e òÞ yu Ëwðý¼rð, Au. yu{,

(5) ,,ti,{Mðt{e, [kŒ™ftøt, þtr÷¼ÿ, y¼Þfw{th ð,uhu suðt fnw Wå[yti{tytuyu «¼w ..h yrðnz y«r,{ «u{ fÞtuo ,tu yt.ýu «¼w ..h yuðtu «u{ fhðt{tk þt fe òu rð[th fhðt™t ntuÞ ?

(6) yt.ý™u Sð™{tk þtkr,-Ë{trÄ-ðihtøÞ-ûtt{t ð,uhu yt..™th yuf {tºt ðe,ht,, «¼w™wk yt÷kf™ Au. ,uÚte ..ý «¼w ..h yrð[÷ «u{ ÚttÞ, yt.ýt yti{t™t «Œtþu «Œtþu «u{ Ôªt.e òÞ. ‘yuðtu s,,whw «u{’ ytðe he,u su s,,,whw ,eÚtOfh ¼,ðt™ ..h «u{ ÚttÞ ,u ftÞ{e «u{ ÚtE òÞ, ðt, yu Au fu «¼w ..h «u{ ¼Âõ,¼tð yÚtt,, ò,ðtu òuEyu, {™™u yu{ ÚtE òÞ. fu ‘òu s,, ..h «u{ fhðt™tu ftswyu ht¾e «¼w ..h «u{¼Âõ,¼tð ÚttÞ ,tu yu Sð™ Au. ™u yu ™ ntuÞ, ,tu {]íÞw Au. ,tu «¼w ..h yu ¼Âõ,¼tð ™u yrðnz «u{ Q¼tu fhe yt.u.’

ŒuÕð.t÷™tu yrð[¤ «¼tðu{ :– ..u÷t Ztuh[thw ŒuÕð.t÷™u sk,÷{tk ¼,ðt™ {Œe ,Þt ,tu yu™u yu{ ÚtE ,Þwk fu ‘ytuntu ?’ {tht þuX ,tu ¼tøÞþtøe fu yu{™u ¼,ðt™ {Œe ,Þt Au, ..hk,w nwk y¼t,Þtu, ..ý nðu {™u yt ¼,ðt™ {éÞt ? ðtn «¼w! ,u™u yux÷tu fÄtu ¼Âõ,¼tð WAéÞtu fu iÞtk yu Ëkfõ.. fhu Au fu ‘«¼w ! htus ,{tht Œþo™-.cs™ rð™t {tu{tk ..týe™wk xe.wk ™ ™®¼wk.’ þwk yt ? «¼w ..h yrðnz «u{.

Ëwþe÷ fLÞt™u ,wrýÞ÷ y™u «u{t¤ ..r, {éÞtu ntuÞ ,tu yu™t ..h yux÷tu fÄtu «u{ fkÄtE òÞ Au fu ..r,™t sÞÞt rð™t s{u ™m, Ëq,t rð™t Ëqðu ™m, ..r,™t Ëw¾u Ëw¾e ™u Œw:¾u Œw:¾e. ..tu,t™t ytŒþo hw[ð,uhu ¼qÕe sË™u ..r,™t ytŒþo, ..r,™e hw[ytu, ..r,™e y™wfqÞ,tytu ð,uhu fÄw y..™tðe ÷u Au. íÞthu ,tu

'..r, Au yu s mk Awk.'

..r,™u ,,{u ,u {™u ,,{u, yu{™u ™ ,,{u ,u {™u ™t ,,{u.

..r, s {tht «tý, ..r, s {thwk Sõ™, ƒË «¼w ..h yt ¼tõtu Q¼t fheyu ,tu s,Œ,whw «¼w ..h yt.ý™u yrõ[¤ «Œtpu «Œtpu ÔtÃ, «u{ Q¼tu ÚtE òÞ, {txu yrª áütk, ¾h¾hwk ytÃwk fu Ewõýo‹ËÃtËÚte ðªwk ,tkƒw yýw yýw{tk Ewõýo{Þ,t ..t{e òÞ Au.

yt.ýu «¼w ..tËÚte ytõtu «u{ {tk,eyu Aeyu ¾ht ..ý ..nu÷t yt.ýu «¼w ..h yuõtu «u{ Äneyu Aeyu ¾ht ? ,tus yt.ýu yu {tk,õt™u yrÄftheAeyu, ..tïo«¼w™t M,õ™{tk {tur™ rõsÞ frõ fru Au :–

"sunõe ,w{þwk {trhe {tÞt, ,unõe ,w{u ..ý Äròu,
{tur™ fru frõ Y.. rõƒwÄ™tu, «ûÛt fhwýt fhòu."

frõyu yt{tk ..nu÷e õt, «¼w «ïÞu ..tu,t™t «u{™e fne, ..Ae {tchwk fu '«¼w ! ,{u ..ý {tht ..h yuõtu «u{ Äròu ™u; yu {txu yt ,hef Eüõf ..h «ïÛt fhwýt yu÷u fu ËtÛtt,T fhwýt fhòu õtÞŒ™e ™rn, ..ý ntsh™e fhwýt fhòu. {thu ,tu ,{the ,ïft÷ fhwýt òuEyu Au.' «¼w ..tËu fhwýt {t,õt™tu yt.ý™u n¥ õÞthu ? ..nu÷t yt.ýu yt.ýt ÓŒÞ{tk {tun{tÞt™e {{,t {qfe «¼w™e {tÞt {{,t õËtõeyu, {tun{tÞt™u fne ŒEyu, ',wk nõu {thu Ëõuõtto ™ª. {tht «¼w {thu Ëõuõtto.' '{tun{tÞt' yu÷u ËtkËtrhf Mõtüto Ë,t M™ne y™u yu{™e Ëtkf¤Y.. sz™e ÷e÷t.

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૪૧,અંક-૨૩,તા.૧૩-૩-૧૯૯૩

@e{k, þurXÞt™u Atufhtu ™Œ™tu n,tu ™u ..ï™e {he ,E, yu™u ,tu fLÞt yt..™tht ½ýt, yu÷u yu fhth Œ¼zu Au, 'òu ,thu yt {tht Œefht™u ,thtu s Œefhtu ,,ýõtu ntuÞ, ,thu '{tht ..nu÷t ¾tuÞt™tu yt Œefhtu' ,,ýõtu ntuÞ, yt s ,thu ËõoMõ, ..Ae ƒeò ™kƒu ,thtu Œefhtu, yuõwk mtÞu õËtõõwk ntuÞ, ,tu s ,thu ™u {thu Ëkƒ¤Ä hmþu, yu{tk òu Vhf Œ¼¤Þtu ,tu ,™u ,tht ƒt..u ïÞtk hõ™t fhep," ™u su fLÞt yu fhth ..h Ëne fhe yu™u ..hýu Au, yu ..AeÚte yu þtuõÞ™t Œefht™u fuõtu Ët[õu ? Ë,e {t Ët[õu yu™t fh,t ..ý õÄthu ! mïÞt™u yu fhe ŒE Au fu ,thu nõu yt þtuõÞ™tu Œefhtu yu s ,thtu ..nu÷t ™kƒh™t Œefht ,hefu Ët[õõ™tu Au. yt Œefhtu yt s ,thwk ËõoMõ. yu{ yrª yt.ýu

{tun{tÞt™e {tÞt ƒeò ™kƒhu W,the yt.ýt mtÞt{tk «¼w™e {tÞt ..nu÷t ™kƒhu õËtõõt™e Au.

«§ : ïÞthu yrª Ëõt÷ ÚttÞ fu '{tun{tÞtÚte ,tu Sõ™ [÷tõõwk ntuÞ Au ™u yu™u rõËthe «¼w ..h yuõe y™Þ {tÞt þe he,u òz{u ? «¼w Úttuzt s ntkõ÷e{tk ¾e[ze ..ftõe yt.u Au? fu r,òuhe{tk Yr.Þt ¼he yt.u Au ? yt™tu W¥th fh,tk frõ W.tÞ ƒ,tõu Au,–

W¥t{ ,,wý y™whtt,Úte, Ëtnu÷rzÞtk, ÷neyu W¥t{ Xt{ hu, ,,wý.

W¥t{ r™s {rn{t õÄu, Ëtnu Œe.u W¥t{ Ät{ hu, ,,wý.

¼tõtÚto : yÚtto,T W¥t{ ..whw»ttu™t ,,wýtu™t y™whtt,Úte yt.ý™u W¥t{ ,,wýÚtt™f {¤u Au y™u yu{tk yt.ýt ytí{t™wk {r¥õ õÄu Au, ,uÚte ,,wýtu™t Ät{¼q, ÚtE yt.ýu ytí{t ,,wýtuÚte ŒtŒtÃÞ{t™ ƒ™u Au.

rõõu[™ : W.he™t ,Útt{tk fÌtwk, ..thE hË õªtw ,tkƒw Ëtu™wk ÚtE ,Þt ..Ae fŒe ™ ..÷xu, ,u{ s,Œ,whw ..h{tí{t ..h yt.ýu Ä{ohk,,-õªtÞtu «u{ ..Ae fŒe ™ ..÷xu. yÚtto,T ..h{tí{t ..h™tu ht,, {xe™u ¼tir,f Ë[ÂØ-ËL{t™ ..h™tu ™ ÚtE òÞ, òu rõ»tÞhk,Úte «¼w ..h «u{ fÞtuo ntu, ,tu ,u «u{ Mõtütuo Ëhe ,Þt ..Ae hŒ Útõt™e þõÞ,t n,e. yÚtõt Sõ™ ..qhwk Út,tk Ë{trÄ hŒ ÚtE sõt™e þõÞ,t n,e, ..hk,w Ä{ohk,™t ½h™tu r™:Mõtüto «¼w«u{ ntuõtÚte yu r[h:MÚttÞe, Sõ™Ôt.e y™u ..h÷tuf™wÞtÞe ƒLÞtu hnu Au. ,tu «§ ÚttÞ,

«§ : ytõtu Ä{ohk,™t ½h™tu «¼w«u{ þe he,u ƒ™u ?

W¥th : Ëõtu¥t{ «¼w™t ,,wýtu yÚtõt «¼w™t Ëõtu¥t{ ,,wýtu ..h™t y™whtt,Úte Ä{ohk,, ÂMÚth ƒ™e òÞ y™u yu™t Þtu,,u «¼w ..h™tu «u{ ..ý ÂMÚth ƒ™e òÞ Au, yu™wk fthý yu Au fu W¥t{,,wýtu™t y™whtt,Úte Sõ™u Ä{ohk,, õÄ,t yu Ÿ[t ,,wýMÚtt™f ..h [zu Au. Œt..,. ™õfth{kºt ÞtŒ fh,tk yt.ý™u ..k[..h{uce™t ,,wýtu™e y™w{tuŒ™t ÚttÞ Au. yu ..k[..h{uce™t ,,wýtu W.h™t y™wht,,-«u{-ƒnw{t™™u ÷eÄu yt ÚttÞ Au yu ÚttõtÚte ..h{uce™u ™{Mfth Y.. Ä{o™tu hk,, õÄu Au, {™™u yu{ ÚttÞ fu, "yntuntu ! yt yrhrk, rËØ õ,uhu ..k[..h{uce fuõt fuõt W¥t{,,wýtu™t ¼kzth ! yu {™u {ehtt ! {tht ¼t,Þ™e yõÄ ™Úte. yt ..t{õt™wk fuõwk {thwk Ëtı¼t,Þ ! ÷tõ, yu{™u mwk Íqfe Íqfe™u õkŒ™t-™{Mfth fhwk ! ÷e÷e ÷e÷e™u yu{™t ..tÞu ÷t,wk !" yu{ fne™u yu{™u ™{Mfth ÓŒÞ™t WÕ¤t, ¼tõÚte ÚttÞ yu ™{Mfth Ä{o™tu hk,, õªtÞtu ,,ýtÞ; y™u yuÚte '÷neyu W¥t{ Xt{' yÚtto,T Sõ™u ËËÞ,,ŒþO™wk W¥t{ [tuÚtwk ,,wýMÚtt™f

«tÃ, ÚttÞ; ™u ..qÌuo «tÃ, Úttw ntuÞ ,tu ÈBÞ;ÌÇÞo™ r™{o¤ ÚttÞ ™u yu{tk Ë[rf,™t [tuÚtt ,wÞMÚtt™f{tk ..ý ™e[uÚte Ÿ[e Ÿ[e fûtt Q½e ÚttÞ.

yuf aÞt™ ht¢ðt™Ÿk Au, fu W¥t{,wý-yÚ™ht,Úte {t°t ™{Mfth Ä{o™tu s hk,, ðÄu yu{ ™rn rfL,w feò ..ý yÚ™uf Ä{o™t hk,, ðÄu Au. Ët{tLÞÚte «¼w™t ,.Ä{o™t «u{Úte yt.ý™u ,.Ä{o™tu hk,, ðÄu, «¼w™t ût{t ,wý™t «u{Úte ût{t Ä{o™tu hk,, ðÄu, yu{™t {i°te ,wý™t yÚ™ht,Úte yt.ýt{tk {i°te Ä{o™tu hk,, ðÄu, {o¤ ðt, yu Au, fu ¼,ðt™ ,,{u Au ? nt ! ¼,ðt™ Gw™Þt™Ÿk fÄwk Ëthwk Ëthwk yt.u Au {txu ,,{u Au ?

¼,ðt™ ,,{u Au; fu{ ,,{u Au ?

¼,ðt™{tk Wíf]ü ût{t n,e. Wíf]ü Ërn»ýw,t n,e {txu «¼w ,,{u Au. þwk Ë{ßÞt ? ,tuðtr¢Þtyu ft™{tk ¾e÷t Xtuõþt ™u {ntðeh «¼wyu Ëne ÷eÄwk, ,u{s Ëk,{u ½tuh W.Ë,tuo fÞto ,u ¼,ðt™u Ëne ÷eÄt ..ý yu™tu Ët{™tu fu ò,™tu f[tð ™ fÞtuo {txu ¼,ðt™ yt.ý™u ,Bþt. yt òu ntuÞ ,tu yt.ý™u ¼,ðt™™t ût{t-Ë{,t-Ërn»ýw,t ð,uhu ,wý ..h yÚ™ht,, ÚtÞtu ,,ýtÞ, rfL,w ynª òu ût{trŒ ,,{u Au, ,tu yux÷e Ëtðæt™e hnuðe òuEyu fu ..Ae yt.ý™u {{,t ytrŒ fu Ëkf÷uþ, h,zt-Í½zt ytrŒ ™ ,,{ðt òuEyu, fŒt[Ëtkëtrhf Sð™{tk yt.ý™u yux÷e Ërn»ýw,t ™ ntuÞ yÚ™u Í½ztu fhðtu ..zu ,tu ..ý {™Úte yu ,,{ðtu ™t òuEyu, {™ fnu "fhðe ,tu ût{t s òuEyu, Í½ztu ™rn' «¼w™t ût{trŒ ,wý ..h òu Ët[tu yÚ™ht,, Au, fnw{t™ Au, ,tu þwk ytx÷wk ..ý ™ ytðu ? fu Í½ztu fhðt ÷tÞf ™Úte, yu ,tu ût{t s fhðt ÷tÞf' yuðwk {™™u ntuntunz Xëe ,þwk ntuÞ !

fË nuÞ{tk ¿tt™fwÂØ ™u W.tŒuÞ{tk ytŒhfwÂØ ytðe íÞtk ÈBÞ,ÌÇÞo™ ntuÞ, ™u yu ,wÞMÚtt™f{tk MÚtt™ {éwk ,ýtÞ.

¼,ðt™ Mð,o™t Ëw¾ yt.u Au yux÷t {txu ¼,ðt™ ..h «u{ ™rn, ..ý ¼,ðt™ Wíf]ü fturx™t ût{trŒ Ä{tuo™e {oŠ, Au {txu ¼,ðt™ ..h «u{ fhðt™tu Au. fu{ fu ¼,ðt™ ..tu,u suðt ,wý Ëk.L™ Au ,uðt feò™u ,wý Ëk.L™ fh™tht Au. {txu "™{wÚtwÞk"{tk fÌtwk Au, "rsýtyk òÞtyk, r,Õtyk ,thÞtyk, fwØtyk ftuÞtyk, {w¥ttyk {tuy,tyk..." yÚtto,T ¼,ðt™ ..tu,u rs™ f™u÷t Au yÚ™u rs™ f™tð™th Au yu{ y¿tt™-Ët,h™u ,hu÷t Au yÚ™u Sðtu™u y¿tt™-Ët,hÚte ,th™tht Au. yu{ ¼,ðt™ fwØ Þt™u fuð¿tt™e f™u÷t Au yÚ™u Sðtu™u {wõ, f™tð™tht Au. yux÷u s "™{wÚtwÞk"™e yt 4 ..Œ™e Ëk.Œt™u ..tu,t™t V¤ suðwk

feò{tk V¤™Ÿk f,]oíð ,hefu 'r™sV÷-.hV÷ f,]oíð' ™t{ ytÃÞwk Au. yu ..nu÷t ¼,ðt™™u 'y¼Þ-Þtyk...' ð,uhu fÌtt, yÚtto,T «¼w 'y¼Þ' (r[¥tMðtMÚÞ) yt.™tht, '[ûtw' (Ä{o ytf»toý) yt.™tht, '{t,o' (r[¥t™e yðõ,t) yt.™tht, 'þhý' (Ä{o¥tð™e rs¿ttËt) yt.™tht, 'ftuÄ' (@v,-Ä{o) yt.™tht, ™u 'Ä{o' ([trh°t-Ä{o) yt.™tht ð,uhu «¼w Au ,uÚte ¼,ðt™ ,,{u Au.

yt fÄwk þe he,u f™u Au ? ,tu fu ¼,ðt™™t ,wýtu W.h™t yt.ýt yÚtt,, yÚ™ht,-«u{-fnw{t™Úte f™u Au yux÷t {txu fÌtwk Au, "W¥t{™t ,wý ,,tð,tk, ,wý ytðu r™s yk,..." yt rnËtfu ¼,ðt™ ..h™t yÚ™ht,u yt.ý™u r™®u, f™tðe ŒeÄt fu, ',{u Ä{o™t òuhŒth ht,Úte s,Œ,wh W.h yuðt ytuðthe òytu. yÚtto,T «¼w ..h yÚ™u «¼w™t ,wýtu ..h yuðtu «u{ òuhŒth s{tðe Œtu fu ..Ae yu Ä{ork,{tk yÚ™u «¼w«u{{tk fÞtu VuhVth ðÞthuÞ ™ ÚttÞ. ..Ae ,{thtu {tuût r™®u,. 'Ëe,t™u {™ yuf ht{, ,u{ {thu {™ yuf yrhnk,...' yuðwk mÞu ..tftu r™Ätoh ÚtE òÞ, 'Ët{u r{°t fu þ°tw ytðtu Þt Ëw¾ fu Gw¾ ytðtu ,tu Þ {the ™Sh s,Œ,wh™e W.h s ntuÞ fu, '{tht «¼wyu yt{tk þwk fhu÷wk ?' ytðwk {™ f™tððwk òuEyu.

¼,ðt™™tu y™tËõ, ,wý fuðtu, fu ..nu÷tk W.ÿð fh™th ,,tuþt÷tu ..tËu hnu,tu n,tu ,tu ..ý yu™t ..h îu»t-yhw[™rn, ,u{s fuð¿tt™..AeÚte {nt yt¿ttkrf, y™u ËðuËðto Ë{Š.., ,,ti,{ {nthts ..tËu ™u ..tËu hnu,t n,t A,tk yu{™t ..h ÷uþ{t°t {{,t ht,-«er, ™rn. þ°tw-r{°t «íÞu yufËh¾tu y™tËõ, ¼tð. ytðtk ,wýðt¤tk r'VhM,tk Gw™Þt{tk ðÞtk òuðt {¤u ? yux÷t s {txu frðyu fÌtwk,

"Ëtuh {t™ ,u Ëtuh Ëhh¾tu, r,{ ,w r..ý ,wk suðtu."

Ë{wÿ fuðtu ? yu™e W.{t ™ {¤u, ,uÚte fnuðtÞ fu 'Ë{wÿ Ë{wÿ suðtu' yu{ yrhnk, ¼,ðt™ fuðt ? ,tu yu s fnuðwk ..zu fu 'yu{™e W.{t ™ {¤u, 'yrhnk, yrhnk, suðt.' ytðt «¼w yt.ý™u {éÞt Au ! yu™t yntu¼tð{tk «¼w™tu y™tËõ, ¼tð™tu ,wý yt.ý™u ,,{u, yux÷u «¼w ,,{u.

'W¥t{ ,wý yÚ™ht,Úte ÷neyu W¥t{ ft{.'

W¥t{ ..wÛÞ ,eúttfhfu™t ,wýtu ..h™t yÚ™ht,Úte ÈEË,r, ,tu {¤u s Au, W.htk, W¥t{ ,wÞMÚtt™f {¤u Au; fu{ fu yu{tk yno,T-«u{ ðÄe sðtÚte ÈBÞfÌtð «trÃ, ÚttÞ Au ™u yrÄf r™{o¤ f™u Au. yt ,wýt™ht,{tk ¾tË aÞt™ ht¢ðt suðe ftf, yt Au fu «¼w™t ,wý ,Bþtk yux÷u yu™t «r,.ûte Œtu»t ™ ,,{ðt òuEyu ,tu s ,wýt™ht,, Ët[tu. Œt.,.

@ef]»ý y™u yswo™ : @e É÷t¼Gtð y™u 98 ..w°ttu :–

«¼w™tu ,wý Au ‘Gw÷{™™u ..ý Ãtºth yt.ðtu’ ,tu ìÞtk Gw÷{™™u îu»t r,hMfth yt.ðtu yu Gtu»t Au yu yt.ÿ™u ™ „{ðtu òuEyu. ,úte r{Þtîtîe™u yu{ òÿðt {ºu fu ‘yu{ýu Gw÷{™™u fâ[h½ý ftZe ™tÏtu’ ,tu ìÞtk yt.ýwk rG÷ ™ Xhu. su{ fu, “,e,t{tk @ef]»ýu ÷ztEúte ròht,e f™,t ysw™™u “t M{ f÷içtk „{: ..túto !’… **‘nu ysw™ ftÞh ™ f™, f,cÔÞ fÔð** ð,uhu W.Gtþ yt.e ÞwØ {txu Eâs fÞtuo ™u ¾q[¼th ÞwØ ÚtÞwk. ÷tune™e ™Ueytu ðne.” ,tu yt Ëtk¼e™u yt.ÿ™u yuðwk Útðwk òuEyu fu ½ó™u ytðtu W.Gtþ Gtuðt™wk ft{ y™u ½ó™u ntÚtu {t™ðEknth fhtððt™wk ft{ ðe,ht„ ¼,ðt™™wk ™n. „]nMúttu yu{™wk Vtuze ÷u yu sw©e ðM,w, ftfe ¼,ðt™™u ,tu ¼Ôh Sðtu™u ht,–îu»t {qfðt™tu s W.Gtþ fhtÞ. su{ fu swytu,– É÷t¼Gtð ¼,ðt™ ¼h, [¢ð,eo™e yuÞtÞ™e ½t ™t¾,tk ytðu÷t 98 ..w°ttu™u yuÞtÞe ¼h, Ët{u ÷zðt™tu W.Gtþ ™ ytÃÞtu rfL,w ¼h,™u Gw÷{™ ™ Gt¾,tk yk,h{tk y™k, y™k, fteúte ¼htE fÍu÷t ,]»ýt-ht,–îu»t-ft{-¢tuÄ ð,uhu ¾h¾ht Gw÷{™tu™u ytu¤¾e ÷uðt y™u yu ytk,hGw÷{™tu™tu s fâ[h½ý ftZðt W.Gtþ ytÃÞtu, ,tu yu 98 ..w°ttuyu ìÞtk s ËkËth ìÞS ËtÄw f™e ,Þt. ,tu yt™wk ..hýt{ fuðwk fuðwk ËwkGh ytÔÞwk fu 98 ,tu fuð¤Ëtt™ ..t{e ,he ,Þt ..ý Gw÷{™ {t™u÷t ¼h,™u Þ ..th rð™t™tu ..M,ðtu ÚtÞtu y™u ût{t {t„tu Gtuz,tu ytÔÞtu. ,úte ¾q[™e ™Ueytu ðnuðt™e yxfe ,E. ,túÞo, ‘Gw÷{™™u Ãtºth’ yu ¼,ðt™™tu ,wý òu yt.ÿ™u „{u Au, ,tu ‘Gw÷{™ ..h îu»t’ yt.ÿ™u ™ „{ðtu òuEyu, yt.ÿ™u fwhtu ÷t,ðtu òuEyu.

yt.ÿ™u «¼w fu{ „{u Au ?

yu{, ¼,ðt™™tu ,wý yk,{w©¾,t-ytk,h½tð, yu òu yt.ÿ™u „{u Au, ,tu frn{w©¾,t-fÌt¼tð yt.ÿ™u „{u ? ™ „{ðtu òuEyu, yt.ýu þwk fheyu Aeyu ËkËth fu yk,{w©¾,t ? yu ðt, ..Ae ..ý yt.ÿ™u „{ðwk þwk òuEyu ? yu ..nu÷wk rð[thðt suðwk Au. ..Ae yt.ÿ™u frn¼toð™e «ð]Â¥ytu ½ýe fÄe fh,t ntuEyu ,tu ..ý yÇh{tk yu{ Útt Þ fu ‘yt fÄwk ¾tuxwk Au. ¾hwk ,tu ytk,h½tð{tk h{ðt suðwk Au y™u yu ytk,h½tðúte fnw «ð]Â¥ytu fhðt suðe Au.’ ,tu Þ yt.ÿ™u «¼w™t ,wý ,Bþt ™u «¼w ,Bþt, yu{ fne þftÞ.

«¼w™t ,wý ,Bþtk ,tu s «¼w ,Bþt fnuðtÞ.

{ntðeh ¼,ðt™u ,… fnw fÞto, ..çþ½ðu ™KE™htsŠ»t ,hefu, yu ftu yt¤w»Þ {tuxt, ,úte yuf ÷t¾ ðhË ËwÄe {tË¼{ýÿ™u ..thýu {tË¼{ý yu{

11,80,645 {tË¼{ýtu fÞtO. ,u{s AuÕ÷t ¼ðu Ëtzt fth ðhË™t AÈMút [trh°ftº{tk Ëtzt yr,þth ð»to sux÷t W.ðtË fÞto. «¼w™tu yt ¼,ehÚt ,..wý òu „{u Au ,tu ¾tðwk ¾tuxwk ÷t,ðwk ™ òuEyu. ,… Atuze™u ¾t,tk ..e,tk hwuðwk y™u fqhwk ÷t,ðwk ™ òuEyu. {™™u yu{ ÚttÞ fu {tht ¼,ðt™u fqe ftÞt™u sk,e ,..úte fqe, ,tu þwk mwk {rn™t ºteÉu rGðË Þt ðhË™t ºtyÉtu ËtXu rGðË ¾t,tu ..e,tu fÚe hwk ! rÄ÷th Au {tht {™¼t™u ! þn{ Au {tht yt {ntðeh ¼,ðt™™e @Ø¤tðt¤t si™fw¤™t yð,th™u !

,wý™t Ët[t y™wht„-«u{úte ÷neyu W¥t{ Xt{ yux÷u fu W.h™wk ,wýMútt™ ..t{eyu yux÷wk s ™fª, rfL,w

‘W¥t{ r™s {rn{t ðÄu’

yÚtto,T yt.ýt ..tu,t™t ytí{t™tu {rn{t ðÄu, «¼tð ðÄu, yt.ýt{tk ,wý ..Ae ytðtu ,wýMútt™f ..Ae ðÄtu ..hk,w ,wýt™wht„ Ët[tu «u{ ,tu ..nu÷tu ytððtu s òuEyu, ,tu s yð,wýtu÷Gtu»t W.h îu»t nìÞt{tk Ífª,tu hnuþu. W.h™t ,wýMútt™f™e «trÃ, Úttþu y™u yt.ýt ytí{t™tu {rn{t «¼tð ðÄþu. {ntðeh ¼,ðt™u ™t÷tÞf W.h ..ý ût{t ht¾e, ¼,ðt™™tu yu ût{t ,wý òu yt.ÿ™u „{u Au ,tu ¢tuÄ yð,wý ™ s „{ðtu òuEyu ..Ae ßÞtk ™u ìÞtk shtf {™™wk ÄtÞwO ™ Út,t yt.ýu ,wMËt{tk ytð,t ntuEyu ,tu yu yt.ýu {™{tk ¾÷fu. yu{ ÚtÞt fhu fu mwk {rt ût{t{þe÷ {ntðeh «¼w™tu Ëk,t™ ™u mwk Ët{tÞ ftf,u Þ ,wMËtu ÷tðwk Awk ? {tht «¼wyu ¼tkfh W.ÿðtu{tk Þ ,wMËtu ™ fÞtuo ,tu {thúte ™Sðe ftf,u ,tu ,wMËtu fu{ s fhtÞ? «¼wyu ût{t fhwýt fuðef ht¾e fu yu™úte «¼w™t ,wýMútt™f ðÞt y™u yu™tu «¼tð yuðtu ðÄe ,Þtu fu «¼w™e ytË.tË{tk ût{t fhwýt™wk ðt,tðhý f™e ,Þwk. Ë{ðËh{tk yu™t «¼tðu ®Ën ™u rhýe-ÞUwk ËtÚtu fÚ,t, {tuh-Ët.. ËtÚtu fÚ,t. Ÿ[t ,wýMútt™f™e «trÃ,úte {t°t «¼w™u s yt ..tu,t™t ytí{t™tu «¼tð ðÄu yu{ ™n rfL,w fe©™u ..ý ðÄu. f¢tuÄ{w™ rG÷{tk yt sfhGM, ût{t-fhwýt ht¾e sk,÷{tk hnu,t ,tu yu™e yËh sk,÷e ..þwytu ..h ..ý ..z,e y™u {w™..wk,ð™t Ëe{tzt{tk ®Ëh-ð½ ð,uhu ¢qh «týeytu ..ý ¢qh,t ¼q÷e sE ftu{¤,tðt¤t f™e ,Þt.

‘fwð÷Þ{tºt’ [rn°t{tk ytðu Au fwð÷Þ[kÿ fw{th™u yuføth sk,÷{tk {qftE sðt™tu «Ëk, ytðu Au, ..Ae yu yt,¤ ðÄu Au ìÞtk òuÞwk ,tu sL{ðihe ..þwytu ËtÚtu ËtÚtu [t÷,t n,t. yu™u ÷tÞwk fu ™Sf{tk ût{t fhwýt™t ¼kzth ntuðt òuEyu y™u yt,¤ ðÄtu ìÞtk yuf Ítz ™e[u yuf {nŠt y™u yu{™e Ët{u yuf

Œuõ,t y™u ®Ëën ƒuXu÷t n,t. yu fwõÞfw{tn™u «r,ƒtuÄ fhõt s iÞtk ytÔÞt n,t. õt, yt Au fu ,wÌMútt™f õÃõtúte ytí{t™tu «¼tð õÄu Au. yúte þwk ÚtÞ ? ,tu frõ fnu Au –

‘Œe.u W¥t{ Ät{’

yÚtto,T ,wÿ™t Ät{¼q, ytí{t ŒeŒeÃÞ{t™ ƒ™u Au. fuðtu Ëwk Œh ¢{ ƒ,tÔÞtu ? «¼w™t W¥t{ ,wÿtu™t y™Ëht,Úte W¥t{ ,wÌMútt™f «tÃ, ÚttÞ. ,wÌXtýt™e ..,Útt¤eyu W.h [ztÞ fu{ fu ,wÿtu ..h «u{ ÄÞtuo. yu{tk «¼w™tk Wßsõ¤ ËBÞ,Œþo™ ,Útt y..rh,ún y™u y™thk¼ ,wý ..h ..ý yÚtt,, «u{ ytÔÞtu, yux÷u r{ÚÞtíð ,Útt ..rh,ún y™u ythk¼ Ë{thk¼ yÚtto,T Ä™t Z,÷t y™u ƒk,÷t ƒ,e[t ..h ,eðú yhwr[Q¼e ÚtE, ,úte Ënusu yrõh,e ËBÞ,TãÂu™tk [tuÚtt ,wÌMútt™f ..h [ze òÞ. yu [zu yux÷u yu s «¼w ..h™t õÄ,t ,wÿt™Ëht,Úte ..tu,t™t ytí{t™tu «¼tð õÄe òÞ y™u yu õÄu yux÷u ytí{½h ŒeŒeÃÞ{t™ ÚtE òÞ. su{ ™t,fu,w™u rs™ŠLÿŒuð™t ,wÿt™Ëht,Úte y™u yu{™t þtË™ ..h y..th ¼Âõ,Úte ytí{«¼tð õÄe ,Þtu ,tu ytí{t yux÷tu ƒÄtu ŒeŒeÃÞ{t™ ÚtE ,Þtu fu yúte r{ÚÞtâÄ Œuð {nt, ÚtE ,Þtu, ykŠE sË™u MðÞk r™M,us ÚtE ,Þtu, yu{ ..w»..ou fh,tk fh,tk Ë.ŒŠuþ ÚtÞtu ,tu «¼w™t ,wÌM{ý-,wÿt™Ëht,Úte ,wÌMútt™f™e @u/e ÷t,e; ™u ytí{t™tu «¼tð yux÷tu ƒÄtu õÄe ,Þtu fu ytí{Ä™ fuð¤¿t™Úte ŒeŒeÃÞ{t™ ÚtE ,Þwk.

WL™r,™tu {¤ ..tÞtu ,wÿt™Ëht,,.

«¼w™t ,wÿtu™tu y™Ëht,, Ët[tu õÞthu ÚttÞ ? yt.ÿ™u «¼w yt,,¤ yt..™e ÷½w,t Œ¢{tÞ. Œ¢{tÞ yux÷wk s ™n ÷½w,t™tu Ëfnth fhtÞ; “«¼w ! ,wk ,wÿ™tu Œrh¥tu, nwk yõ,wÿ™tu ¼nuÞtu ,wk õe,ht,e, nwk Ëht,e, ,wk Ëf¤ f{Úte {wõ,. nwk y™k, f{Úte f[ztÞu÷tu’ ytõt ÷½w,t™t Ëfnth ..Ae «¼w ..h su y™Ëht,, ò{u yu «¼w™t y™Ëw,ún™u ¾u[e ÷tðu. «¼w™t y™Ëht,, y™u y™w,ún™e ÔÞtrÃ, Au. yÚtto,T «¼w ..h Ët[tu y™Ëht,, ÚttÞ ,tu «¼w™tu yt.ÿ™u y™w,ún {¤u, f].t {¤u. yu f].tÚte yt.ýwk ,wÌMútt™f õÄu. fu{ fu **«¼w™e f].t rõ™t yt.ýwk yufuÞ Ëthwk ft{ ËeÍ,wk ™Úte; y™u «¼w ..h™t yt.ýt ,wÿt™Ëht,, rõ™t «¼w™e f].t yt.ÿ™u {¤,e ™Úte,** yux÷u ,wÿt™Ëht,, ÚtÞtu fu f].t ytõe {¤e s Ë{¤u. ..AeÚte ,tu

(1) yt.ýt ,wÌMútt™f{tk «,r, Út,e hnu;

(2) yt.ýt ytí{t™tu «¼tð õÄu,

(3) yt.ýwk ytí{Ät{ ŒeŒeÃÞ{t™ ,usMðe ƒ™u.

,wÿt™Ëht,™e ytx÷e ƒÄe ,tft, yux÷t {txu Au fu «¼w ..h ,wÿt™Ëht,, ÚtÞt ..Ae ¼tir,f ÉÂØ rÉÂØ «r,ct y™u Ëk.Â¥t-Ë¥t-ËL{t™ fþt™ýk {qÛÞ fu ytf»toý yt.ýt {™ ..h hnu,wk ™Úte. {™ ŒwLÞõe ..ŒtÚto™u {t÷ rõ™t™t ,ýu yux÷u {™ ..h yu™tk ƒkÄ™ Ze÷t ÚttÞ, ,úte {™™e yu ,hV™e ..htÄe™,t ™ƒe ..ze òÞ, y™u «¼w™t ,wý ..h {™™wk ytf»toý Ë,us ÚttÞ. ..Ae ,tu {™™u yu ,wÿtu s ,,{u, ƒeswk ™ ,,{u, yux÷u ytí{t™e yÇÞL,h Ëk.Â¥t ¾¤÷,e òÞ yu{tk ™õtE ™Úte.

fÚtñý #ƒ¼q, ,,ti,{™u õeh¼wÚte ÓŒÞ™t ,wÃ, ËkþÞ «,x fhtÞtu, yux÷t ..hÚte «¼w™t yu ,wý ..h ,,ti,{ yuõt ytf»ttÞt fu «¼w ..tËÚte ËkþÞ™tk Ë{tÄt™ {¤,t «¼w™tk þhý Mðefthe «¼w™u yuõt Ë{Š., ÚtE ,Þt fu «¼w r™õtoý ..t{,tk yu ,,ti,{Mðt{e Ëõo¿t,t MðÞ.. ..htftct™e «¼w,t ..tBÞt.

«§ : ,wÿt™Ëht,{tk yuõtu þtu [{ífth Au fu ytx÷e ƒÄe Ÿ[e fÛttyu yu [ztðe þfu ?

W¥th : [{ífth yt Au fu ..nu÷tk ,tu yu rõ[thtu fu ,wÿt™Ëht,, õÞthu ytðu Au ? rŒ÷{tkÚte R»Þto ™ef¤e òÞ íÞthu Ët[tu ,wÿt™Ëht,, ytðu Au. ,wÿõt™ {tyË ,,{u ,ux÷t {tuxt ntuÞ, ..hk,w òu yu{™t ..h R»Þto ntu ,tu yu{™t ,wÿtu ..h «u{ ™nª ÚttÞ. yuõwk ƒ™u Au fu Œt..,. A,™¼tE™u {,™¼tE ..h R»Þto Au, nðu ftuEyu ytðe™u A,™¼tE™u fÌtwk, ‘swytu swytu ..u÷t {,™¼tEyu Yt. ..kŒh nòh ¾[eo™u Ëwk Œh ytuåÄõ fÞtuo,’ íÞthu E»Þtow A,™¼tE ,tzofe Q¢þu ‘òuÞtu òuÞtu yu™tu ytuåÄõ ! yu ytuåÄõ þwk fhu ? ƒt..™k ƒwÄõthwk fhu ? ..ËËt ftuE™t ,VtzÔÞt fu ,Vtzðõt ntu yux÷u ytuåÄõ™tu Œ¢{tð fÞtuo’ yÚtõt ‘swytu Atu ™u yu™tu Atuftu {tuxtu ZtkZ ÚtE ,Þtu Au, ftuE fËt Œu,wk ™Úte, ,u ƒth Œ¢{tz fhõtu ntu fu {the ..tËu ..ËËt Au, yux÷u ytuåÄõ fhe™u Œ¢{tz fÞtuo; ƒeswk þwk ?’

‘‘દિવ્ય-દર્શન’’-‘‘પ્રવચન મહોદધિ’’ વર્ષ-૪૧,અંક-૨૪,તા.૨૦-૩-૧૯૯૩

fntu, nòÞu ytðe R»Þto ¼he ntuÞ yu A,™¼tE™u ò»tkÚte {,™¼tE™t «¼w¼Âõ,,wý Þt WŒth,t,wý ..h «u{ ÚttÞ?

Œrh»Þtð rŒ÷ –

{txu ,wÿt™Ëht,, ÷tðõtu ntuÞ ,tu E»Þto nxtðõe òuEyu. E»Þto õÞthu

nxu ? rŒ÷ŒrhÞt suðwk f™ðe yu{tk Ët’™u «u{Úte ðËÔt ntuÞ ,tu R»Þto ìÞtk MÚtt™ ™rª ..t{u y™u ,,wýt™wht,, Ënusu MÚtt™ ..t{pu. yt{tk ŒrhÞtðrŒ÷ yu [{íifth Au. ðŒw Au. yt ŒrhÞtðrŒ÷ Sð™u Ÿ[e fûttyu ÷E òÞ yu{tk ™õtE ™Úte.

nðu ŒrhÞtðrŒ÷™e yt ,tft, Ë{sðt ÷tkçfwk rððu[™ òuEyu. yíÞthu ynª Ë{Þ ™Úte, ..hk,w swŒe swŒe âÂüyu ‘ŒrhÞtðrŒ÷™u’ rð[theyu ,tu ½ýt ½ýt ÷t¼ òýðt {¤pu.

..nu÷wk ,tu ŒrhÞtð rŒ÷ðtÕt™u ,,{u ,uðt Ëk»tu,tu{tk ..tu,t™u þtkr,-Ë{trÄ hnupu. Œt.,. ..tu,t™e ftuE ®Œt fhu Au, ,tu yu™u ŒrhÞtðrŒ÷{tk Ë{tðe ÷E rð[thpu fu ‘ntuÞ, s,,{tk y™uf «fth™t Sðtu ntuÞ Au y™u su{ {™u ,u{ Œhuf™u ..tu,t™e âÂüyu òuðt™tu n¬ Au.’ ytðwk rð[thu yu÷u ..tu,t™t {™™u yþtkr,-Wf¤tx ™ Úttu.

ŒrhÞtð rŒ÷™t ðze÷™e A°tAtÞt{tk ™t™rzÞtyu™u ÷t,u Au fu yt ,tu y{™u ŒuÕð™t Œq, suðt ðze÷ {éÞt Au, y{the ¼q÷tu™u ..tu,u ,,e ¾tÞ Au y™u Ët{Úte fhu Au, ‘yt{tk ftkE ™Úte, ytðe ,tu {U y™ufðth ¼q÷tu fhe ™t¾e.’ ðM,w f,,zu ,uÚte ..tu,t™t r[¥t™u f,,tzÞtu ™rn. r[¥t f,,tzðt{tk yt.y™u f»ttÞ yt,,œÞt™, yþw¼ f{ofkÄ, ¼rðÞ {txu ¾htçf ËkMfth™tu ðthËtu ð,,hu ½ýtk ™wfËt™ Au, yu™e yt,,¤ ðM,w f,,zðt™wk ™wfËt™ ,tu {t{q÷e Au. f,,zu÷e ðM,w nS ËwÄthe þftÞ, ..hk,w f,,zu÷wk r[¥t ËwÄthðwk fnw {w&fu÷ Au fu{ fu r[¥t f,,tzðt W.h ..tAwk yr¼{t™ ™zu Au fu ‘nwk ,tu fntf rð[thwk Awk, {thu þwk ËwÄthðt™wk ntuÞ ?’ ŒrhÞtð rŒ÷ðtÕt™u yt ..k[t,e ™rn.

ŒrhÞtð rŒ÷ðtÕt™u ..ux Xkze {tx÷e, ..iËt ,,w{tÔÞt ,tu Þ ftkE ™rn, ™u ..iËt f{tÞt ,tu Þ ftkE ™rn, Ë{su Au fu ËkËth Ët,,h™t Sð™{tk ¼h,e-ytux ytÔÞt fhu. fte ..iËt ytÔÞt-,,Þt ,u ,tu r,ònu™t. {thu ,tu þw¼-yþw¼ f{o ðUe ÷uðt™t.

yu{ ŒrhÞtð rŒ÷ðtÕt™u Œwsð™™tu Þtu,, ÚttÞ ,tu Þ Ë{su Au fu ‘{thwk ..wÛÞ yux÷wk Ÿ[wk ðÞtk Au fu fÄwk Ëthwk s {¤u ? ..wÛÞ™t ™tÞtk «{týu {t÷ {¤u.’ yu{ Ë{S™u yu™u ..tu,t™t ŒrhÞt suðt rŒ÷{tk Ë{tðe ÷u Au. **..Âu{™t ®[,f ËtuÞtuxË™u** ¼tÞto ffqþt {¤e n,e. A,tk yu™t ŒrhÞtð rŒ÷{tk Wf¤tx ™ntu,tu. yufðth M°teyu ,,wMËt{tk fnw yt,, suðt ftu÷™e ßðt¤tyu ftZe. ìÞthu ËtuÞtuxËu Xkzu f÷usu Ëtk¼¤e ÷E ..tye™tu ÷tuxtu yu™t {t{u ZtuéÞtu ! ..ue fnu, ‘yt þwk fhtu Atu ?’ ìÞthu ËtuÞtuxË fnu ‘ftkE ™rª yt ,tu shtf yt,, fnw ™ Vu÷tE òÞ

yux÷t {txu yu™u Xkze ..tzwk Awk.’ yufðth ..ï™e™t fnw Wf¤tx ..Ae ËtuÞtuxË fnth sðt ™ef¤éÞtu ìÞthu ..u÷eyu {uze W.hÚte ™e[u yu™t {tÚtt ..h yuXðtrzÞt ..tye™wk fqkzwk Zturéwk. fe÷ytu ËtuÞtuxË™u ..qAu ‘yt þwk ?’ ìÞthu yt rV÷tuËtuV Xkzu f÷usu fnu Au ‘ftkE ™rª, yt ,tu fnw ,t..t Wf¤tx ..Ae™tu ðhËtŒ Au.’

ŒrhÞtð rŒ÷ðtÕt™u fÄu fÄe ò,™tk Ë{tÄt™ {¤u. yM,w.

fnð fhu Au, yt.yt «¼w ..h™t ,,wýt™wht,Úte yt.yt ytí{t™wk ytusË ðÄu Au. ytí{t ŒuŒtuÕÃÞ{t™ f™u Au. yux÷wk s ™rn, yt.yu yûtÞ-y¼k,, f™eyu Aeyu. yu fuðe he,u ? ,tu fhu Au,–

WŒf®fŒw ËtÞh¼éÞtu, Ëtnu÷. rs{ ntuÞ y¾Þ y¼k,, hu, ,,wý.
ðt[f sË fnu «¼w ,,wýu Ëtnu÷. r,{ {ws «u{ «Ëk,, hu, ,,wý. 5

¼tðtÚto : yÚtto,T ..tye™wk xe.wk òu Ë{wÿ{tk ¼¤e òÞ, ,tu suðe he,u yu yûtÞ y¼k,, f™e òÞ Au, yu{ **ðt[f ËþturðsÞ** {nthts fnu Au, {thu «¼w™t ,,wýtu W.h y™whtˆ™tu yðËh f™e ytÔÞtu Au (,uÚte nwk ..ý yûtÞ y¼k,, f™e sEþ).

rððu[™ : fnð ynª «thk¼u fne ytÔÞt Au fu ‘©e y™k, rs™þwk fhtu [tu¤{SX™tu hk,,’ yÚtto,T ‘y™k,™tÚt rs™uìh ŒuÕð ËtÚtu [tu¤{SrXÞtu «u{hk,,’ s{tðtu; nðu ynª yk,u fhu Au fu yu «u{hk,, yûtÞ-y¼k,, f™tðu, þe he,u? ,tu fhu Au su{ ..tye™wk xe.wk òu Ë{wÿ{tk ¼¤e òÞ, ,tu nðu yu ðÞthu ™tþ ..t{pu? ßÞthu Ë{wÿ ™tþ ..t{pu ìÞthu; fu{ fu ..tye™tu Mð¼tð Au fu yu™t yýw yýw feò ÞturÞ ÿÔÞ ËtÚtu ¼¤e òÞ. {tuxt [tuð¾t ..tye™t ,,u÷t{tk hk,,e™ ..tye™wk yuf xe.wk ™tðt{tk ytðu ,tu ,u Ë{,,ú ,,u÷t{tk «Ëhe òÞ Au yu{ {tuxt Ë{wÿ{tk ..zu÷wk yuf s÷rfŒw yt¾t Ë{wÿ{tk «Ëhe òÞ yu{tk ™õtE ™Úte. nðu yu ®fŒw ðÞthu ™tþ ÚtðtÞ™wk ? fntu, Ë{wÿ ™tþ ÚttÞ ìÞthu-Ë{wÿ ,tu yrð™tþe Au ,tu yu™e ËtÚtu ®fŒw ..ý yuðwk s yrð™tþe-yûtÞ-y¼k,, f™e ,,Þwk.’

fË, yu s he,u, fnð ðt[f ËþturðsS {nthts fnu Au, «¼w™t ,,wýtu{tk {thtu «u{ ËkÞtkÄ ..ý yuðtu s yûtÞ-y¼k,, f™e ,,Þtu Au, ..qAtu –

«§ : ynª «¼w™t ,,wýtu yûtÞ-y¼k,, Au, yu{tk yt.ýtu «u{ þe he,u yûtÞ f™u ?

W¥th : «u{ yu÷u ftuE swŒe ðM,w ™Úte, «u{ ytí{t™tu ,,wý Au. òu yt.ýtu ytí{t «¼w{tk Ë{Š.., ÚtE òÞ Au, ,tu yu™t ,,wýtu ..ý ™u yu™tu «u{ ..ý «¼w{tk Ë{Š.., ÚtE òÞ Au Ëns Au.

ðt, yu Au fu «¼w ..h yt.ÿ™u «u{ Au, «¼w yt.ÿ™u „{u Au ,tu þtÚte ? yux÷t s {txu fu {tuÛt ût{t-Ë{,t rð™t {¤,tu ™Úte, ÿ™u ût{t-Ë{,t™t ¼kztht™k yt÷kf™ òuEyu, ™u ,uðe ût{t-Ë{,t™t W.Œtþf òuEyu ÿ™u ,uðtk yt÷kf™ ™u ,uðt W.Œtþf «¼w Au, {txu «¼w yt.ÿ™u „{u Au. «¼w ..h yt.ýtu r™:Mðtúto «u{ Au. yux÷u yt ytÔÞtk fu -

«¼w yt.ÿ™u fu{ „{u Au ?

Ëk„{ Œuð,t ºttË-swÕ{™e Ízeytu ðhËtðe òÞ, f{X Œuð f™e™u {dþ¤Äth ðhËtŒ, ðesºe™t fztft ËtÚtu ðhËe òÞ, A,tk «¼w Ë{,t¼tðÚte yu Ëh™ fhe ÷u Au {txu «¼w yt.ÿ™u „{u Au.

yuðtk, Äný‚Lÿ ÿ™u ËtLÄ{uLÿ Œtuz,t ytðe ¼Âõ,-ËL{t™u ðhËtŒ ðhËtðe òÞ A,tk {tht «¼w™u rh¾-htS.tu ™Úte yuðt Ë{,t¼tð{tk Íe÷u Au {txu «¼w {™u „{u Au. ºttË-ËL{t™ ƒk™u ÂMÚtr,{tk «¼w r™htËõ,-ÿ™tËf, Au {txu {™u «¼w ..h «u{ W¼htÞ Au.

«§ : ..ý «¼w{tk ÿ™k, ,wý Au, iÞthu ,{thu «u{ õÞtk ÿ™k, Au ? ,tu ..Ae þe he,u «u{ «¼w™t ÿ™k, ,wýtu™u ..ntU[e ðõðt™u n,tu ?

W¥th : su{ sº™k yuf ®ÚŒw y{t.. Ët,h{tk ¼¤e òÞ Au ,u{ ®ÚŒw,wÕÞ {thu «u{ ..ý «¼w™t Ët,h,wÕÞ ÿ™k, ,wýtu{tk ¼¤e sE yûtÞ f™u Au. ®ÚŒw Ët,h{tk ¼¤u iÞthu yu™u {tºt yu™k y÷„ ÔÞÂõ,íð ,w{tðtk ..zu yux÷wk s, ftfe yu™k yÂM,íð Ë{wÿ™e nthtunth ftÞ{ hnu Au; yuðe he,u «¼w™t ,wýtu{tk ¼¤e s,tk yt.ýu {tºt yt.ýwk yrkíð ,w{tðtk ..zu yux÷wk s, ftfe Ë,T-r[Œ-yt™kŒ MðÁ..™k yÂM,íð «¼w™e nthtunth ftÞ{ hnu Au.

‘ðt[fsþ fnu «¼w ,wýu, r,{ {ws «u{ «Ëk„’-

yt™uyufhe,uòuÞwkfu«¼w™t,wý-Ë{wÿ{tk{thwkyuf«u{-®ÚŒw..ý(,wýt™wht„™k ®ÚŒw..ý)¼¤e™uyûtÞ-y¾k„,ÚtE sþu, „wýt™wht„¾wŒ,wýË{wÿf™e sþu;

yu{ fes he,u òuEyu ,tu þt† fnu Au ‘,{thu su ,wý, su Ä{o-Ëwf], òuË,wk ntuÞ, ytí{ûtuºtu ,u™t fes™k ðtðu,h fhtu, ,tu ftºtL,hu yu™t ..h ¢{þ: yu ,wÿ™u-Ëwf],™tu ..tf W,hþu. {ntðeh ¼„ðt™™e ût{t ÷tððe Au ? ,tu yu ût{t™t fes™k ðtðu,h fhtu.’

fes ftuý Au ? **‘fesk ËŠ«þkËtrŒ.’**

ftuE.ý ,wý fu Ëwf],™e ËBÞfT «þkËt yu ,u ,wý fu Ëwf],™t ..tf {txu fes Au. ‘ËBÞfT «þkËt’ yux÷u ftuE ŒwLÞðe ÷t÷[rð™t yu ,wý-Ëwf],™k ytf»toý,

yu™t ..h «u{, yntu¼tð, ,wýt™wðtŒE. ŒE..,. Ët{™tu fhðt™e y{t.. þÂõ, A,tk òu ftuE Œwsð™™tu yuf y.þçŒ..ý ytðu ,tu ,u rË,t Ëne ÷u Au ! ,tu yt.ÿ™u yu™t {txu {t™ W.su Au, ,tu {ntðeh ¼„ðt™™u ,tu Ët{™tu fhðt™e yÚtt„ þÂõ, A,tk ft™{tk „tuðtrºÞt™t ¾e÷t Xtuftðt™k Ëh»to Ëne ÷eÄwk. iÞtk yt.ÿ™u ‘yntu ! yntu ! fuðe yŒT¼w, ût{t ! fuðtu yŒT¼w, Ë{,t¼tð !’ yu{ ût{t-Ë{,t ..h yntu¼tð ÚttÞ; yu ût{t™t ,wýt™wðtŒ fheyu, yu™k ™t{ ‘Ët«þkËt’.

‘«þkËtrŒ{tk’ ‘ytrŒ’ ..Úte «u{-ytf»toý-,wýt™wðtŒ... yt fÄwk ÷uðt™k. yu Ëwf],™k fes Au. ..Ae yu™e ‘®[,t’ ÚttÞ, yÚtto, yu™e yux÷u fu yu ût{trŒ Ëwf],™e ,eðú yr¼÷t»tt ÚttÞ, yu ‘ykfwh’ Au. yu™t ..h ‘yu ût{trŒ fuðe he,u ytðu ?’ ð,uhu™k ‘þt†-©ðý’ ÚttÞ, yu ..Ae ût{trŒ™tu yÇÞtË ..tzð{tk ytðu, ¼÷u ,tu,ze-ftufze ..ý ût{t-Ë{,t ytrŒ™e «ð]Âît ÚttÞ, ÞtŒ™u yu™tu ÷¢÷tu-÷k,ztu y{÷ fhtÞ... yu fÄwk fes™t ykfwh W.h ™t¤, ..ºt, ..w»..ð,uhu Q,ðt fhtfh Au, yt{ fh,tk fh,tk ½ðtu™t yÇÞtË ..Ae Sð™{tk Ëns ût{t-Ë{,t rËØ ÚttÞ, yu ..tf Au.

™t,fu,w™u «¼w™t ðe,ht„,t ,wý ..h yntu¼tð òøÞtu. ..Ae «ð]Âît{tk #rÞtu™t rð»tÞtu™tu ht„, Atuzðt rð»tÞtu ..h ËkÞ{™ fh,t [tÕÞt, ,tu yuftºth «¼w™e ..w».-..çò fh,tk fh,tk ðe,ht„ f™e ,Þt.

ðt[f þtuŠðtsþS {nthts fnu Au ‘{thu «¼w™t ,wýtu ..h ytðtu «u{«Ëk„ fLÞtu Au, yuðtu yntu¼tð òøÞtu Au...’ yu ,wýtu™t fešÂt™ MðÁ.. Au, yu™e ,eðú yr¼÷t»tt, þt†-©ðý ÿ™u «ð]Âît îtht ..htftctyu ,wýrËÂØMðÁ.. ..tf™u r™..òðþu.

(Ëwr, ©e ÿ™k,™tÚt ¼„ðt™ M,ð™ rððu[™t)

©e Ä{ó™tÚt rs™ M,ð™-15

થાશું પ્રેમ બન્યો છે રાજ, નિરવહેશો તો લેખે.
મેં રાગી થેં છો નિરાગી, અણ જુગતે હોય હાંસી,
એક પખો જે નેહ નિરવહેવો, તેમાં કી શાબાશી...૧
નીરાગી સેવે કાંઈ હોવે, ઇજા મનમાં નવિ આણુ,
ફળે અચેતન પણ જિમ સુરમણિ, તિમ તુમ ભક્તિ પ્રમાણું...૨
ચંદન શીતલતા ઉપજાવે, અગ્નિ તે શીત મિટાવે,
સેવકનાં તિમ દુઃખ ગમાવે, પ્રભુ ગુણ પ્રેમ સ્વભાવે...૩
વ્યસન ઉદય જે જલધિ અનુહરે, શશીના તેજ સંબંધે,
અણ સંબંધે કુમુદ અનુહરે, શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રબંધે...૪
દેવ અનેરા તુમથી છોટા, થે જગમેં અધિકેરા,
જસ કહે ધરમ જિનેસર થાશું, દિલ માન્યા હૈ મેરા...૫

©e Ä{ó™tÚt rs™ M,ð™-rðåu[™t-15

થાશું પ્રેમ બન્યો છે રાજ, નિરવહેશો તો લેખે.
મેં રાગી થેં છો નિરાગી, અણ જુગતે હોય હાંસી,
એક પખો જે નેહ નિરવહેવો, તેમાં કી શાબાશી...૧

અર્થાત્ હે દેવાધિદેવ ! તમારી ઉપર મારો પ્રેમ ઊભો થયો છે, હવે એને નભાવશો, ટકાવશો તો મારો પ્રેમ કર્યો લેખે છે.

વિવેચન : કવિ પૂર્વના ૧૪માં અનંતનાથ ભગવાનના સ્તવનમાં અંતે એ કહી આવ્યા કે જેવી રીતે સમુદ્રમાં પડેલું જળબિંદુ એમાં ભળી જઈને અક્ષય-અભંગ થાય છે, એવી રીતે પ્રભુના ગુણોમાં ભળેલો મારો પ્રેમ અક્ષય-અભંગ થઈ જવાનો. ભલે પ્રેમ બિંદુ જેટલો છે, પરંતુ પ્રેમની પાછળ પાગલ છું તેથી પ્રભુની પાછળ દોડું છું તો એ કેમ અક્ષય-અભંગ નહીં થાય ?

"પ્રભુ ગુણ પ્રેમે, ભવ દુઃખ શમે."

પરંતુ આમાં હે પ્રભુ ! મારે તમારી સહાયતાની જરૂર છે. તમારા પર પ્રેમ તો ઊભો થઈ ગયો, કિન્તુ આ મારા પ્રેમને નભાવવાનું-ટકાવવાનું કામ તમારું છે. તમે એને નભાવશો તો મારો પ્રેમ કર્યો લેખે છે, તો જ મારા સમસ્ત દુઃખો શમી

જવાના.

પ્રશ્ન : પ્રભુના પ્રેમથી દુઃખ શમે ? કે પ્રભુના ગુણના પ્રેમથી દુઃખ શમે ?

ઉત્તર : પ્રભુના ગુણનો પ્રેમ પ્રભુ પર પ્રેમ ઊભો કરે છે, ગુણનો અનુરાગ છે તો ગુણી પર અનુરાગ થવો સહજ છે. સીતાજીને રામના ગુણો ગમતા હતા, તો રામ પણ ગમતા હતા. માણસને કેરીનો રસ ગમે છે, તો કેરી પણ ગમે જ છે. એમ આપણને એ પ્રભુની વીતરાગતા બહુ ગમે છે, તો વીતરાગ પ્રભુ પણ બહુ ગમે. આમ પ્રભુ પર અત્યન્ત પ્રેમ થાય તો પ્રભુ પર પ્રેમ થયા પછી એને ટકાવવો જોઈએ, તો આગળ જતાં એ પ્રેમ ક્ષાયિક યાને અવિનાશી પ્રેમ બની જાય; એટલે આત્મા પણ ભગવાનની જેમ અવિનાશી બની જાય, કાયમને માટે સિદ્ધ-બુદ્ધ-મુક્ત બની જાય.

અવિનાશી ભગવાન પર પ્રેમ આત્માને અવિનાશી કરે છે.

ભગવાનનો સ્વભાવ એવો છે કે ભક્તને પણ એવા બનાવે છે. પોતે જેમ જિન-તીર્ણ-બુદ્ધ-મુક્ત બન્યા છે એમ ભક્તને પણ જિન-તીર્ણ વગેરે બનાવનારા છે. માટે 'નમુત્થુણં'માં ભગવાનની સ્તુતિ કરતાં જિણાણં-જાવયાણં, તિન્નાણં-તારયાણં... વગેરે કહ્યું છે.

માનવ જીવન જીવવાની મજા આ છે કે આપણે અનાદિના વિપરીત જ્ઞાનને મિટાવી સમ્યગ્જ્ઞાન પામીએ, અને ભગવાન દ્વારા આપણે પણ જિન-તીર્ણ-બુદ્ધ-મુક્ત યાને રાગ-દ્વેષને જીતનારા, અને અજ્ઞાનને તરી જનારા કેવળજ્ઞાની અને મુક્ત બનીએ. પાણી વલોવવાથી માખણ ન નીકળે. દહીં વલોવવાથી માખણ નીકળે. એમ, જેમ તેમ જીવન જીવવાથી અર્થાત્ વિષય-કષાય-મિથ્યાત્વાદિનું જીવન જીવવાથી માખણતુલ્ય સમ્યગ્જ્ઞાન-સમ્યક્ચારિત્ર અને સમત્વભાવ ન મળે, તો એ ન મળે ત્યાં સુધી ભવભ્રમણના મહાદુઃખનો અંત પણ ક્યાંથી આવે ?

સમત્વ ભાવ ઉપર 'કેસરી ચોર' નું દૃષ્ટાંત :

એક સમત્વભાવ કેવો ચમત્કાર સર્જે છે એના પર શાસ્ત્રમાં **કેસરી ચોર**નું એક દૃષ્ટાન્ત આવે છે. મૂળ તો એ શ્રાવક શેઠનો દીકરો, પણ કુસંગતથી વ્યસની થઈ ગયેલો, તેથી બાપ એને વારંવાર શિખામણ આપતો; પણ એ સુધરતો નહોતો; એટલે બાપે ખાનગીમાં રાજાને કહ્યું, 'આપ આને કાંઈક શિખામણ આપો, તો એ સુધરે'. રાજાએ કેશરીને બોલાવી કહ્યું "તું કેટલો બધો પુણ્યશાળી છે કે તને ઉત્તમ જૈનકુળમાં જન્મ મળ્યો છે. તું હોશિયાર પણ છે અને આગળ પર તારા કુળની કીર્તિ વધારે એવો છે. ફક્ત, લોકમાં જરાક તારા માટે કહેવાય છે કે આ વ્યસની થઈ ગયો છે. તે તું સુધારી લે, વ્યસન છોડી દે, તો બહુ સુખી થઈ જાય...!"

આ સાંભળીને કેસરી અભિમાની હોવાથી શાનો સ્વીકારી લે ? એ તો રાજાની સામે જેમ તેમ બોલવા લાગ્યો, 'તમે મોટા રાજા થયા એટલે બીજા પર ખોટા આરોપ મૂકવાનો તમને અધિકાર મળી ગયો ?' રાજાએ જોયું કે 'આ નાલાયક છે, ઘરે રહીને પણ એના બાપને નુકસાન કરશે,' એમ વિચારી એને કહે છે, "નાલાયક ! સુધરવાને બદલે મારી સામું બોલે છે ? નીકળી જા મારા નગરમાંથી બહાર, ખબરદાર જો પાછો આવ્યો તો ?" સિપાહીને બોલાવી કેસરીને દેશનિકાલની સજા કરી નગર બહાર હાંકી કાઢવા કહી દીધું.

સિપાહી કેસરીને જંગલમાં મૂકી આવ્યો, કેસરી આગળ આગળ જતાં એક જોગીને ઉપર આકાશમાંથી જંગલમાં નીચે ઊતરતો જુએ છે. તેથી એક ઝાડની ઓથે છૂપાઈને જુએ છે કે જોગી શું કરે છે ? જોગી નીચે એક સરોવર આગળ ઊતરી, પગમાંથી પવનપાવડી બહાર મૂકી સરોવરમાં સ્નાન કરવા પેઠો. કેસરીએ લાગ જોઈ જ્યાં પેલાએ પાણીમાં ડૂબકી મારી કે દોડીને પવનપાવડી પગમાં પહેરી શહેરની બીજી બાજુ જવા સંકલ્પ કર્યો કે ઉડ્યો આકાશમાં ! પેલો જોગી બહાર મોઢું કાઢતાં આ જુએ છે પણ હવે શું કરે ?

કેસરી પછી તો એવી રીતે ચોરીઓ કરે છે કે પકડાય જ નહીં, કેમકે રાતના ઉપરથી સીધો અગાસીમાં ઉતરી મકાનની અંદર જઈ ચોરી કરી લઈ પાછો અગાસીમાંથી ઉપર ઊડી જાય છે ! સિપાઈઓ નીચે ને નીચે ફાંફાં માર્યા કરે, પણ એ ક્યાંથી પકડાય ? એની લાંબી કથા છે...

એને પકડી લાવવાનું બીડું ઝડપનાર વેશ્યા, ફોજદાર, દીવાન, રાજા... બધાને કેશરી બનાવી જાય છે. છેવટે રાજા બીજીવાર જંગલમાં અંદર જઈ મંદિરમાં દેવીને સોના-રૂપાના ઘરેણાં ચડાવેલા જોઈ પૂજારીને પૂછતાં રાજાને ખબર પડી કે 'કોઈ માણસ અહીં આવી ચડાવી જાય છે' તેથી શંકા પડતાં રાજા ત્યાં અંદર બારણાંની પાછળ છુપાઈ જાય છે, કેસરી ત્યાં બહાર પવનપાવડી કાઢી અંદર જઈ જેવો દેવી પાસે પ્રાર્થના કરવા જાય છે કે તરત જ રાજા એને પકડવા બહાર નીકળે છે, એટલામાં તો પેલો ભાગી એક પાવડી ઉઠાવી રાજાના મોઢાં સામે ફેંકે છે, અને પોતે ભાગે છે.

રાજાને લલાટમાં લાગવાથી બેસી જાય છે, પછી સહેજ કળ વળી ત્યારે ઊઠીને બહાર નીકળી એ અને એના ઈશારાથી ઝાડીમાં છૂપાઈ બેઠેલા સિપાઈઓ ચોરની પાછળ દોડે છે, ચોર બહુ આગળ નીકળી ગયો છે. પરંતુ એને પાછળથી માણસો દોડવાનો અવાજ આવે છે. એટલે એ ખૂબ ઝડપથી દોડે છે. ત્યાં આગળ એક મહાત્માને ધ્યાનમાં ઊભેલાં જોઈ વિચારે છે કે 'હવે મારે બચવાનો બીજો

ઉપાય નથી, મને બચાવે તો આ મહાત્મા બચાવે; નહીંતર તો છેવટે 'હું પકડાઈ જવાનો; અને રાજા મને ભયંકર સજા ફટકારશે.'' એમ વિચારી મહાત્માને પગે પડી કેસરી વિનંતી કરે છે, "પ્રભુ ! મહાભયમાં છું, મને બચાવો."

એ વખતે મહાત્મા એને કહે છે, 'સામાયિકના સમત્વ ભાવમાં હોય એને કશો ભય નથી.'

કેસરી પોતે પૂર્વ ભવે સામાયિક-ચારિત્રનો જબરદસ્ત આરાધક હતો. પણ એમાં જરાક વિરાધનાની ભૂલ કરેલી, તેથી અહીં આ સ્થિતિમાં આવેલો. તેમજ અહીં બાપને ઘેર અવાર-નવાર-ધર્મનો પરિચય સાંભળેલો, તેથી... હવે અહીં મહાત્માને જોઈ અને એમની સામાયિક-સમત્વભાવના વચન સાંભળી, એ પર ઊંડો ઉહાપોહ કરતાં એને પૂર્વ જન્મનાં સામાયિકનું સ્મરણ થઈ આવ્યું, એટલે ત્યાં જ જીવનભરનું સામાયિક સ્વીકારી લઈ, કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાનમાં એ ઊભો રહી ગયો અને સમત્વભાવની ભાવના પર ચડ્યો, 'મારે શત્રુ કોણ ? અને મિત્ર કોણ ?' 'એગોઽહં નત્થિ મે કોઈ' 'મારો આત્મા એકલો જ છે, ને મારું કોઈ જ નથી, મારું કશું જ નથી,' 'આ શરીર પણ મારું નથી, એને કોઈ ફૂલહાર કરે કે માર મારે, મારે કશી લેવા દેવા નથી; મારે હાર-માર બધું જ સમાન છે. ખરું તો **'એગો મે સાસઓ અપ્પા નાણ-દંસણ સંજુઓ,'** મારે તો જ્ઞાન-દર્શનથી યુક્ત એક શાશ્વત આત્મા જ મારો છે... બાકી બધા મારે મન બાહ્યભાવો તરીકે સમાન છે, ચાહે શત્રુ હો કે મિત્ર હો...' એમ કેસરી સમત્વની ભાવનામાં ચડતાં ત્યાં જ વીતરાગ બની કેવળજ્ઞાન પામી ગયો !

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૪૧,અંક-૨૫,તા.૨૭-૩-૧૯૯૩

હવે જુઓ અહીં કેવી મજા થઈ, કે એક બાજુ રાજા દૂરથી જ એને ઊભેલો જોઈ, એ સિપાઈઓને 'પકડો પકડો ચોરને,' એમ કહી દોડાવે છે ! ત્યારે બીજી બાજુ આકાશમાંથી દેવતાઓ કેવળજ્ઞાનની ઉજવણી કરવા ઝનનન ઝનનનના અવાજ કરતા વાજિંત્રો અને જયનાદ સાથે નીચે ઊતરી રહ્યા છે ! આ જોતાં રાજા અને સિપાઈઓ થંભી જાય છે ! હવે કોની મજાલ છે કે દેવતાઓની સામે દોડીને કેશરીને પકડી શકે ?

દેવતાઓએ નીચે ઊતરી 'જય હો, જય હો, કેવળજ્ઞાની કેસરી મહર્ષિનો જય હો,' એમ કહી એમને સાધુવેશ આપ્યો, અને કેવળજ્ઞાનીને સોનાના કમળ પર બેસાડી એ વંદના કરે છે, અને વિનંતી કરે છે, 'પ્રભુ ! દેશના આપો.'

દેવતાઓ દેશના સાંભળવા કેવળજ્ઞાનીની સામે ગોઠવાઈ ગયા, ત્યારે ચમત્કાર પામેલો રાજા અને સિપાઈઓ પણ દેવોની પાછળ ગોઠવાઈ ગયા. અરે ! પેલા મહાત્મા મુનિ પણ ત્યાં બેસી ગયા અને કેવળજ્ઞાની કેશરી મહર્ષિએ પોતાનો અહેવાલ કહેવા સાથે સામાયિકના સમત્વભાવ ઉપર દેશના લલકારી... ! ચોર કેવળજ્ઞાની બને અને ધર્મદેશના આપે એના પર બીજાઓ ધર્મ પામે એનું પૂછવું જ શું ?

વાત આ હતી કે સમ્યગ્જ્ઞાન-સમ્યક્ચારિત્ર સાથે સમત્વભાવ આવી જાય તો ભવભ્રમણના દુઃખ મટી જાય. એ માટે સમત્વભાવના રાજા અરિહંત ભગવાનનું આલંબન પકડવું જોઈએ. તેથી કવિ અહીં કહે છે,-

'થાશું પ્રેમ બન્યો છે રાજ, નિરવહેશો તો લેખે.'

પ્રભુ ! મારે તમારા પર પ્રેમ લાગ્યો છે, કેમ કે તમે સમત્વના ધણી, ને સમત્વના દાતાર છો. એટલે તમને વળગવાથી, તમારું આલંબન લેવાથી, મારે પણ સમત્વ સિદ્ધ થશે. અને એ સિદ્ધ થવાથી મારા ભવનાં દુઃખ ભાગી જશે, એવો મને વિશ્વાસ છે. એ યુક્તિયુક્ત વાત છે કે -

વીતરાગ ભગવાનનું પ્રેમપૂર્વક આલંબન કરાય તો આ અનંતકાળથી ચાલ્યાં આવતાં 'જન્મો-જીવો-મરો...' 'જન્મો-જીવો-મરો'નાં મહાદુઃખ મીટે.

કેમકે, ભગવાન પોતે એનો અંત લાવનારા બન્યા છે, અને અનંત અવ્યાબાધ સુખના સ્વામી થયા છે. એવા વીતરાગ ભગવાનને આપણે ભાવથી નમવું-ભજવું જોઈએ, 'ભાવથી એટલે કે એમની આજ્ઞા (જિનાજ્ઞા) જ તારણહાર છે' માટે એ જ સેવવા યોગ્ય છે.' એવી દૃઢ શ્રદ્ધાથી અને જિનાજ્ઞાના શક્ય સેવનપૂર્વક તેમજ હૈયે મૈત્રી-કરુણા-પ્રમોદ-માધ્યસ્થ્યના પવિત્ર ભાવ રાખવા પૂર્વક. નહીંતર એક બાજુ ભગવાનને ભજીએ-પૂજીએ અને બીજી બાજુ એમની આજ્ઞા (જિનાજ્ઞા)ની વિરાધના કરીએ, અથવા મૈત્રી આદિ પવિત્ર ભાવને બદલે હૈયે વૈર-વિરોધ આદિ મલિન ભાવો રાખીએ તો એમાં ભગવાનને સાચાં ભજ્યા-પૂજ્યા ન ગણાય. એથી કાંઈ ભગવાનની કૃપા ન મળે. ને **વીતરાગ ભગવાનની કૃપા વિના કાંઈ સીઝે નહીં.**

કવિ કહે છે, **'તુજ કરુણાની લહેરે રે મુજ કારજ સરે'** ભગવાન પર આપણો પ્રેમ અને આપણા પર ભગવાનની કરુણા આવી જાય તો કામ બની જાય.

હવે અહીં મુસીબત એ છે કે આપણે તો રાગી છીએ એટલે ભગવાન પર રાગ યાને પ્રેમ કરી શકીએ; પરંતુ ભગવાન પોતે તો વીતરાગ છે એટલે એ રાગ વિનાના હોઈ આપણા પર કરુણા ક્યાંથી કરવાના ? કરુણા-દયા એ પણ પ્રશસ્ત કોટિનો રાગ છે. વીતરાગને એ હોય નહીં. આમ, જેમ મિંયા-મહાદેવનો મેળ ન ખાય, એમ રાગી-વીતરાગનો મેળ શી રીતે મળે ? કવિ એ જ કહે છે-

મૈં રાગી થૈં છો નિરાગી, અણજુગતે હોય હાંસી;
એક પખો જે નેહ નિરવહેવો, તેમાં કી શાબાશી... થાશું...૧.

અર્થ : પ્રભુ ! હું રાગી છું ને તમે રાગરહિત વીતરાગ છો. (આપણાં બેના આવા) અજુગતાં સંબંધમાં તો મશ્કરી થાય છે. (પછી મારે જે) એક પાક્ષિક સ્નેહ નભાવવો પડે છે. આપનો સ્નેહ નથી પામી શકતો એમાં મારી શી બડાઈ છે ? (અથવા આપ સ્નેહ નથી કરતા છતાં હું તમારા પર સ્નેહ કરું છું એટલી મારી શાબાશી છે.)

વિવેચન : ભગવાન આપણા પર પ્રેમ-રાગ નથી કરતા કેમકે પોતે વીતરાગ છે અને આપણે રાગી હોઈ ભગવાન પર પ્રેમ કરીએ છીએ, એ અજુગતો સંબંધ થાય છે. વહેવારમાં કહેવાય છે કે, ''કોઈ વેંત નમે તો કોઈ હાથ નમે'' પણ અહીં તો પ્રભુ રાગ કરતા જ નથી તો અમારે શી રીતે રાગ કરવો ? આમાં હાંસી થાય છે; જેમકે મિત્ર-મિત્રમાં એકને બિલકુલ પ્રેમ જ ન હોય અને બીજો એને બહુ પ્રેમથી વળગવા જાય તો પાછો પડે છે અને લોક એની સામે હસે છે કે, 'લ્યો મોટા ઉપાડે વળગવા ગયા હતા, તે પાછા પડ્યા !' એમ પ્રભુ ! લોક મારી હાંસી કરે છે માટે મારા પર પ્રભુ કરુણા કરો.

આટલી મારી વિનંતી છતાં જો પ્રભુ ! આપ કરુણા નથી કરતા, પ્રેમ નથી દર્શાવતા, તો પછી મારો રાગ એક પાક્ષિક બનશે. એવો એક પાક્ષિક રાગ મારે ટકાવવો **'તેમાં કી શાબાશી' 'તે માંકી શાબાશી'** ના બે અર્થ,

(૧) તેમાં કી (શી) શાબાશી ?

(૨) તે માંકી (મારી) શાબાશી.

(૧) તેમાં શી શાબાશી છે ? અર્થાત્ પ્રભુ હું તમારા પર પ્રેમ કરું છું પરંતુ જો મારા પર તમારા પ્રેમને નથી ખેંચી શકતો, તો પછી એ સ્થિતિમાં મારી અને મારા પ્રેમની શી બડાઈ રહી ? એનાથી કયું મારું મુક્તિનું કાર્ય સીઝવાનું હતું ?

કવિ અહીં પોતાના પ્રભુ-પ્રેમ પર નિરાંત વાળીને નથી બેસતા કે, ''ચાલો હું ભગવાન પર પ્રેમ-ભક્તિ રાખીને ભગવદ્ભજન કરું છું એટલે, 'ભગવાનની કૃપા મારા પર ઊતરી કે નહીં' એ કાંઈ મારે જોવાની જરૂર નથી. ભગવાનની કૃપા કરુણા વિના પણ મારા ભગવત્-પ્રેમથી મારો ઉદ્ધાર થઈ જશે.'' કવિ એમ કાંઈ માંડવાળ નથી કરતા, એ તો સમજે છે કે 'ભગવાન મારા પર કરુણા કરે એ તો મારે ખાસ જોઈએ છે.' એટલે તો સંભવનાથ ભગવાનના સ્તવનમાં એમણે કહ્યું,

''કાળ-લબ્ધિ' મુજ મત ગણો, ભાવલબ્ધિ તુમ હાથે રે.'

'કાળ-લબ્ધિ' યાને 'આત્માના ઉદ્ધાર માટે આ કાળમાં મળવી શક્ય શાસ્ત્રો અને રત્નત્રયીનાં અનુષ્ઠાનાદિની સામગ્રી.' એ તને જે મળી છે એનાથી તારું કામ સીઝી જશે, એવું હે પ્રભુ ! તમે ગણશો નહીં, તમે એવું માનશો નહીં; કેમકે એ

બધા તો સાધારણ કારણો છે, પરંતુ એ બધાં ઉપરાંત જે અસાધારણ કારણની જરૂર છે, તે છે તમારી ભાવકરુણા... એના વિના બધાય સાધારણ કારણ નિષ્ક્રિય થઈને પડ્યાં રહે; કાર્યસિદ્ધિ ન કરી શકે. કાર્યસિદ્ધિ થાય તો તે અરિહંતની ભાવકરુણાથી જ થાય. માટે હે નાથ ! હું તમારી પાસે ભાવકરુણાની યાચના કરું છું. મારા પર ભાવકરુણાની મહેર વરસાવો.

અહીં 'ભાવ-કરુણા એટલે શું ?' એ પ્રશ્ન થવો સહજ છે. ઉત્તર એ છે કે :-

"અરિહંત પ્રભુની ભાવકરુણા એટલે અરિહંત ભગવાનનો અચિન્ત્ય પ્રભાવ."

આ અચિન્ત્ય પ્રભાવ શું છે ? એ આગળની ગાથામાં સમજાશે. 'તેમાં કી શાબાશી ?' એ વિચાર્યું. એમાં અહંત્વ બાજુએ મૂકવાની વાત આવી. અને પ્રભુની કરુણાની અગત્યતા બતાવી. હવે-

(૨) **"તે માંકી શાબાશી" નો વિચાર કરીએ.**

આનો અર્થ એ છે કે 'પ્રભુ ! હું તો રાગી છું અને તમે નિરાગી છો, વીતરાગ છો. એટલે રાગ એક પક્ષે કરવાનો રહ્યો, એટલે કે રાગ મારે કરવાનો રહ્યો, ને તમે તો રાગ (પ્રેમ) કરવાના નથી; તો પછી આ મારો તમારા પર રાગ ટકે ખરો ? સામો જરાય પ્રેમ ન દેખાડે તો એના પર આપણો પ્રેમ કેવી રીતે ટકે ? બચ્ચું માતા પર પ્રેમ કરે છે, કેમકે માતાનો પોતાના પર પ્રેમ દેખે છે. જો માતાનો જરા પણ પ્રેમ ન દેખે તો ક્યાં સુધી બચ્ચું પ્રેમ કરશે ? એમ, પ્રભુ જો આપનો ભક્તપર રાગ-પ્રેમ ન હોય તો ભક્ત તમારા પર રાગ-પ્રેમ ક્યાં સુધી ટકાવી શકે ? છતાં જો ભક્ત પ્રેમ ટકાવે તો એ એની શાબાશી ગણાય.

મહાવીર ભગવાનને ગૌતમ પર રાગ નહોતો, છતાં ગૌતમસ્વામીએ પ્રભુ પર અખંડ રાગ રાખેલો. એટલે તો ગુરુ-ભક્તિ માટે દૃષ્ટાન્ત ગૌતમ મહારાજનું અપાય છે કે ગુરુની ભક્તિ કેવી કરો ? તો કે જેવી ગૌતમ મહારાજે કરી તેવી. આમાં ગૌતમ મહારાજની વડાઈ ગણાય.

પતિ પવનંજયનો ૨૨-૨૨ વર્ષ સુધી પત્ની અંજનાસુંદરી પર રાગ નહોતો છતાં અંજનાસુંદરીએ ૨૨-૨૨ વર્ષ સુધી પવનંજય પર રાગ અખંડ રાખ્યો હતો. એ અંજનાની વડાઈ ગણાય.

રામચંદ્રજીએ સીતાજી પરનો રાગ છોડી એમને જંગલમાં ધકેલ્યા ! છતાં સીતાજીએ રામચંદ્રજી પર રાગ ન તોડ્યો. એટલે દીકરા લવણ-અંકુશ જ્યારે કહે છે "મા ! અમારા બાપુજી ને કાકા શું સમજે છે ? 'સીતાનો કોઈ રખેવાળ-બેલી નથી માટે એમને જંગલમાં ધકેલી શકાય છે એમ ?' અમે હવે રખેવાળ તૈયાર થઈ ગયા છીએ; જઈએ છીએ એમની સાથે લડીને બતાવી આપવા; તું અમને આશીર્વાદ આપ;" ત્યારે સીતાજી કહે છે "ગાંડાઓ ! તમારા બાપુ સાથે લડવા જવું છે એમાં હું આશીર્વાદ આપું ? એમના દર્શન કરવા અને પગે પડવા જવું હોય તો જાઓ,

મારા તમને આશીર્વાદ છે." પતિ પર રાગ વિના આવું બોલાય ?

તાત્પર્ય, આ બધાએ એક પાક્ષિક સ્નેહ જાળવ્યો હતો, એ એમની વડાઈ હતી, તો કવિ પ્રભુને કહે છે, 'પ્રભુ ! ભલે આપ રાગ ન કરો, હું તો એક પાક્ષિક રાગ ધરવાનો, એ માંકી (મારી) શાબાશી છે.'

કવિને પ્રભુ પર કેવો નિઃસ્વાર્થ પ્રેમ થઈ ગયો હશે ? કેવો બિનશરતી સ્નેહ થઈ ગયો હશે કે આમ કહેતા હશે ? પ્રભુ પરના પોતાના પ્રેમનો કશો બદલો ન મળો, પણ પોતાને પ્રભુ પર પ્રેમ કરવો છે, ને એને અખંડ નભાવવો છે.

માણસને જીવનમાં જ્યારે બીજી-ત્રીજી એષણાઓ મરી જાય ત્યારે દેવાધિદેવ અને ગુરુ પર આવો નિઃસ્વાર્થ પ્રેમ જાગે છે. **જીવનમાં આ જ કરવા જેવું છે, 'સ્વાર્થ ગૌણ, પરાર્થ (પરોપકાર) મુખ્ય.'**

કુદરતનો હિસાબ જોઈએ તો પણ આ જ દેખાય છે કે આપણી આંખો પોતાનું મોં નથી જોઈ શકતી, છતાં બીજાઓનાં મોં ખુશખુશાલ જોઈ શકે છે. એ સૂચવે છે કે **પોતાનું મોં એટલે પોતાનો સ્વાર્થ જોવાની દરકાર ન રાખો, બીજાનાં મોં એટલે કે બીજાનાં હિતને, બીજાના કાર્યને ધ્યાનમાં લો.** આપણે જાનવર નથી, માનવ છીએ, જાનવર માત્ર પોતાનો સ્વાર્થ જુએ, માનવ ઊંચી કક્ષા પર છે, એ બીજાનું ભલું જુએ. માટે તો અહિંસા અને કરુણા પાયાનો ધર્મ છે એમાં પણ ઊંચા સ્તરના આર્ય માનવીની આ વિશેષતા છે કે પોતાની કરુણાથી સામાએ બદલામાં પોતાને કઈ લાભ કરાવ્યો કે નહીં એ ન જુએ. એ તો માને કે મારું કામ એક જ, કે આ નાશવંત જિંદગીમાં મારાથી બીજાનું ભલું જેટલું થાય એટલું કરી જવું. મારે બદલામાં કશું જોઈતું નથી. ઊંચી કક્ષાના આર્ય માનવે આ જ જીવનમંત્ર બનાવ્યો હોય.

એવું જ અહીં કવિ કહે છે 'હું જાણું છું ભગવાન મારા પર રાગ પ્રેમ નથી કરતાં, પરંતુ ભક્ત તરીકે 'એક પખો જે નેહ'... મારી વડાઈ આ છે કે મારે ભગવાન પર પ્રેમ કરવાનો અને એ પ્રેમને ટકાવવાનો-વધારતા જવાનો.' **'એક પખો જે નેહ નિરવહેવો, તે માંકી શાબાશી.'**

ભક્ત હૃદય કદી નિરાશા અનુભવે નહીં, તે એક જ વિશ્વાસ પર કે, "મારે આદર્શ પરમાત્મા ભક્તિ કરવા મળ્યા છે, માટે મારે કશી ન્યૂનતા નથી, હું શા માટે નિરાશ થાઉં ? મારે તો ભક્તિ એ જ જીવન છે, એ જ હું જીવી રહ્યો છું. ભક્તિ ન હોય એ મૃત્યુ છે."

એમ ભક્ત હૃદય કદી બદલાની અપેક્ષા રાખે નહીં, પછી 'ભગવાને મારી ભક્તિના બદલામાં મારા પર દયા કરી કે નહીં ?' એ શું કામ જોવા બેસે ? એને તો એકમાત્ર ભક્તિની કામના છે, એના કોઈ ફળની કામના નહીં; કેમકે એ સમજે છે કે 'ભગવાને મને ઠેઠ નિગોદમાંથી કાઢી આટલે ઊંચે માનવભવના થાળે લાવી

મૂક્યો, ઉપરાંત મોક્ષપ્રાપક જિનશાસન આપી દીધું; એટલે કે ભગવાને તો મારું ઘણું કર્યું, હવે મારી વારી છે કે ભગવાનનું હું કરું. ભગવાને તો મને ઘણું ઘણું આપ્યું છે, હવે મારી વારી છે કે ભગવાનની ભક્તિમાં મારા મન-વચન-કાયાના યોગો સોંપું.'

આવી નિષ્કામ જિનભક્તિ એ ભક્તનું લક્ષણ છે, અને એ જિનભક્તિ અચિંત્ય કાર્ય સિદ્ધ કરી આપે છે.

આચાર્ય શ્રી માનતુંગસૂરિજી મહારાજને રાજાએ પરીક્ષાર્થે હાથે-પગે ને આખા શરીરે ૪૪ બેડીઓથી જકડી ઓરડામાં બેસાડ્યા. આચાર્ય મહારાજે અર્હદ્-ભક્તિના બળે એમાંથી મુક્ત થઈ બહાર આવવાનું હતું, તો એમણે શું કર્યું ? 'ભક્તામર સ્તોત્ર' ગાઈ એ તદ્દન બંધન-મુક્ત બન્યા, ને બહાર ચાલી આવ્યા. એ સ્તોત્ર રચવામાં શ્લોકે શ્લોકે ભગવાનના ગુણ ગાયા, પણ એમાં ક્યાંય 'પ્રભુ મારાં આ બેડીના બંધન કાપજો,' એવી પ્રાર્થના ન કરી, કેમ ન કરી ? કહો-

સાધના વખતે સાધનાનો જ વિચાર રાખો, ફળનો વિચાર ન કરો, નહિતર સાધના લૂલી થઈ જશે.

અર્ણિકાપુત્ર આચાર્ય મહારાજને કેવળજ્ઞાની બનેલા એમના જ પ્રતિબોધિત અને સાધ્વી થયેલ પુષ્પચૂલા મહર્ષિણીએ, 'ગંગા પાર કરતાં કેવળજ્ઞાન પામશો,' એમ કહેલું તેથી તરત જ ચાલ્યા ગંગા પાર કરવા, પરંતુ નાવડામાં બેઠા પછી જ્યાં વૈરી દેવતાનો ઉપદ્રવ આવ્યો, અને ડોલમ્ડોલ થયેલ નાવડાના પ્રવાસીઓએ એમને ઊંચકીને વિરાટ ગંગામાં ફેંક્યા, ત્યાં આચાર્ય ભગવંતે મોક્ષનો વિચાર ન કર્યો કે "સાધ્વીજીએ મને તો અહીં કેવળજ્ઞાન પામવાનું કહેલું, અને હાય ! અહીં તો આ ઉપદ્રવ આવ્યો !" એમ ન વિચાર્યું એ તો પોતાની સંયમ-સાધનાનો જ વિચાર રાખી એને વધુ તેજસ્વી બનાવવાની આ રીતે ભાવના કરે છે.-

"અરે ! મારે તો સંયમ છે, ત્રિવિધે ત્રિવિધે સમસ્ત જીવોને અભયદાન છે, ને આ શું આવ્યું ? નાવડાના લોકો બિચારા મારા શરીરનું જ નિમિત્ત પામી મને ઉછાળવાનું પાપ કરી રહ્યાં છે ! એમ આ ભાલો ભોંકનારો બિચારો પણ મારાં શરીરનું જ નિમિત્ત પામી નરકનાં પાપ બાંધી રહ્યો છે ! તેમ નીચે નદીના પાણીમાં અસંખ્ય અપ્કાય જીવો અને બીજા ત્રસ જીવો બિચારા મારા લોહીથી જ મરણાન્ત કષ્ટ વેઠી રહ્યા છે ! ક્યાં મારું સંયમ ? અને ક્યાં આ જીવવિરાધના ?" આમ સાધનાની જ વિચારણામાં અંતે કેવળજ્ઞાન અને મોક્ષ પામી જાય છે.

તમારી સાધનાને બળવાન-જોરદાર કરો, સિદ્ધિ તો સહજ ભાવે આવવાની જ છે.

ગુરુની સેવા કરતી વખતે જો એ જોયા કરે કે 'ગુરુ આનાથી મારા પર રાજી થયા કે નહીં ?' તો એ સેવા જોરદાર નહીં બને, એ તો સેવા એટલે સેવા

જ કરવાની, સારામાં સારી સેવા કરવાની. 'ગુરુ બીજા પર નહીં, પણ મારા પર વધારે રાજી થાય' એવું કશું જોવાનું નહીં, તો જ જોરદાર સેવા થાય.

અહીં કવિએ પણ આ જ રાખ્યું છે કે પ્રભુ મારા પર ભલે રાગ ન કરે, મારે તો પ્રભુ પર રાગ રાખવાનો જ છે; ને એમાં જ મારી વડાઈ યાને સમયજ્ઞતા છે.

'તેમાં કી શાબાશી' અને 'તે માંકી શાબાશી' આ બન્ને પ્રકારમાં સારાંશ.-

'પહેલામાં પ્રભુની મહેર લઈને જંપીશ' એ આશય છે અને બીજામાં, 'મારે તો, પ્રભુ રાગ ન કરે તો પણ, પ્રભુ પર નિઃસ્વાર્થ રાગ કરવાનો છે.'

નિરાગી સેવ્યે કાંઈ હોવે ? ઇમ મનમાં નવિ આણું;
ફલે અચેતન પણ જિમ સુરમણિ, તિમ તુજ ભક્તિ પ્રમાણું...થાશું...૨.

અર્થાત્ 'રાગ વિનાનાને સેવવાથી શું કાંઈ મળતું હશે ?' એવું હું મનમાં લાવતો નથી. કેમકે જેમ અચેતન (જડ) ચિંતામણિ આરાધ્યાથી ફળે છે તેમ તારી પણ ભક્તિ-આરાધના (જરૂર) ફળે એમ હું પ્રમાણ સિદ્ધ માનું છું.

વિવેચન : પૂર્વ ગાથામાં એમ કહ્યું કે, 'હું તો પ્રભુ પર રાગ કરું છું, પરંતુ પ્રભુ વીતરાગ હોઈ મારા પર રાગ કરતા નથી,' તો સવાલ થાય કે 'પછી એવા રાગ વિનાનાને સેવવાથી શું વળે ? શું એવા નિરાગીને સેવવા-આરાધવાથી કંઈ ફળ મળતું હશે ?' અર્થાત્ નિરાગીની સેવા-આરાધના તો નિષ્ફળ જ જાય ને ? જેમને આપણા પર રાગ નહિ, પ્રેમ નહિ, સ્નેહ નહિ, એ શું કામ આપણા તરફ ખેંચાય ? શું કામ બીજાને મૂકી આપણું વાંછિત સિદ્ધ કરી આપે ? અને જો આપણું એમનાથી કશું ભલું ન થતું હોય તો આપણે એમના પર રાગ-પ્રેમ કરવો નકામો ઠરે છે.

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૪૧,અંક-૨૬,તા.૩-૪-૧૯૯૩

વહેવારમાં પણ દેખાય છે કે ગાયને દોહનાર ક્યારેય એની લાત પણ ખમી લે છે. પણ ક્યારે ? જો એ ગાય દૂઝણી છે. અર્થાત્ દૂધ આપનારી છે. સારાંશ, 'વીતરાગ તો કૃતકૃત્ય થઈ ગયા, વીતરાગ આપણું કશું કરે નહીં, આપણને સેવા-ફળ આપે નહિ. માટે વીતરાગ પર પ્રેમ અને વીતરાગની સેવા નિષ્ફળ છે; માટે એ સેવવા યોગ્ય નથી,' આવી કુમાન્યતા ધરનારા આજે વીતરાગ પારસનાથને મૂકી સરાગી ભૈરવ-પદ્માવતી દેવીની આરાધના કરવા લાગે છે, આદીશ્વર દાદાને બદલે ચક્રેશ્વરી દેવીની આરાધના કરવા બેસી જાય છે.

ત્યારે તમે કહોને કે, વીતરાગને મૂકી દેવી-દેવતાને આરાધે એ શું ખોટું કરે છે ? જેની પાસેથી ધન-માલ વગેરેનાં સુખ મળે એને જ ભજે ને ?

વીતરાગ ભગવાનને મૂકી સરાગી દેવી-દેવતાને આરાધે એ આટલી ભૂલો કરી રહ્યાં છે.

(૧) ઊંચા આર્ય મનુષ્ય જન્મમાં તો મોક્ષ અને મોક્ષનાં સાધન જે મેળવવા યોગ્ય છે, એના બદલે ધનમાલ કે જે જનમ પૂરો થતાં ઊડી જવાના છે, એને મેળવવા યોગ્ય માનવા એ જ મોટી ભૂલ કરી રહ્યા છે. ધનમાલ મેળવવા યોગ્ય છે એમ માનવાનો ભ્રમ સમકિતને મલિન કરી રહ્યો છે.

(૨) સરાગી દેવી-દેવતા અને ધનમાલને સારભૂત માની, અનંત અનંત કાળના એવા કુસંસ્કારોને દૃઢ કરી રહ્યા છે.

(૩) સરાગી દેવી-દેવતાને આગળ કરી, વીતરાગ પરમાત્માનું અવમૂલ્યાંકન કરી રહ્યા છે.

(૪) ભવાંતરમાં પણ વીતરાગ દેવાધિદેવને પ્રાપ્ત કરવાની લાયકાત ગુમાવી રહ્યા છે.

(૫) અહીં પણ પોતાના આશ્રિતોને અને બીજાઓને ખોટો ધડો આપી, એમને પણ સંસારના રાહે (ચડાવવાનું) ચડવાનું નિમિત્ત આપી રહ્યા છે.

વીતરાગ ભગવાનને ભજવાનું મૂકી સરાગી દેવી-દેવતાને વળગવામાં જો આટ-આટલાં ખોટાં કરવાનું થતું હોય, તો શા માટે એમને પડતા મૂકી વીતરાગ ભગવાનને જ વળગ્યાં ન રહેવું ? તો પૂછો-

પ્રશ્ન : સંસારમાં રહ્યા ત્યાં સુધી અમારે ધનમાલની જરૂર તો પડતી હોય અને વીતરાગ દેવ એ આપણને ધનમાલ આપતા ન હોય ને દેવી-દેવતા આપતા હોય, તો દેવી-દેવતાને વળગવું જ પડે ને ?

ઉત્તર : વીતરાગ આપણું કશું કરે નહિ એમ માનવું એ જ મોટી ભ્રમણાં છે. એટલા માટે કવિ કહે છે કે,-

ફળે અચેતન પણ જિમ સુરમણિ, તિમ તુજ ભક્તિ પ્રમાણું.

અર્થાત્ ચિંતામણિ અચેતન છે, જીવ નહીં જડ છે, ને એને એના આરાધક ઉપર રાગ નથી હોતો, છતાં એની આરાધના કરનારને એ ફળે છે, ઈચ્છિત આપે છે, તો પછી વીતરાગ ભગવાન તો પરમ ચેતન છે, તો એ એમની ભક્તિ કરનારને ફળે, ઈચ્છિત આપે, એમાં ક્યાં વાંધો આવે છે ? અહીં કદાચ એમ શંકા થાય કે,-

પ્રશ્ન : વીતરાગની ભક્તિ કરવાથી સારું ફળ મળે એમાં તો ફળ વીતરાગની ભક્તિએ આપ્યું ! વીતરાગે ક્યાં આપ્યું ?

ઉત્તર : તો આવું કહેવું એ અજ્ઞાનદશા છે; જેમકે ચિંતામણિરત્નની આરાધનાથી ઈચ્છિત ફળ મળ્યું 'એ ફળ તો આરાધનાએ આપ્યું, ચિંતામણિએ નહિ' એવું માનવું એ અજ્ઞાનદશા છે. ચિંતામણિ ચિંતિત આપે છે, એવો જ શિષ્ટ વ્યવહાર છે, ને એ યુક્તિયુક્ત પણ છે 'આરાધના તો બીજા કોઈ રત્નની કરો ને ? ચિંતિત-વાંછિત ફળ નહીં મળે; જ્યારે ચિંતામણિ રત્નની આરાધના કરો તો ચિંતિત

ફળ મળશે' એ સૂચવે છે કે મહત્ત્વ આરાધનાનું નહીં, કિન્તુ ચિંતામણિ રત્નનું છે.

'આરાધેલાં બીજાં રત્ન ફળે નહીં પણ આરાધેલું ચિંતામણિ રત્ન જ ફળે' એ આરાધનાની નહીં પણ ચિંતામણિ રત્નની મહત્તા સૂચવે છે. માટે લોકમાં પણ જેની પાસે ચિંતામણિ રત્ન છે એ ભાગ્યશાળી મનાય છે.

ભાગ્યશાળીપણું શાના ઉપર ? પાસે ચિંતામણિ રત્ન હોવા પર નહિ કે એની આરાધના હોવા પર. એટલે ચિંતામણિની આરાધના કરી અને ઈચ્છિત ફળ મળ્યું એ ફળ આરાધેલાં ચિંતામણિ રત્ને જ આપ્યું કહેવાય.

બસ, એવી જ રીતે બીજા દેવી-દેવતાની નહીં પણ વીતરાગ ભગવાનની જ ભક્તિ આરાધના કરો તો અચિન્ત્ય ફળ મળે ત્યાં પણ એ ફળ આરાધેલા વીતરાગ ભગવાને જ આપ્યું કહેવાય.

પ્રશ્ન : કિન્તુ વીતરાગ ભગવાન કશું કરતા તો દેખાતાં નથી, પછી એ ફળદાતાર શી રીતે ?

ઉત્તર : એમ તો ચિંતામણિ રત્ન પણ કશું કરતું દેખાતું નથી, તો પછી એ ફળદાતાર શી રીતે ? કહેવું પડે કે, ચિંતામણિ રત્નનો સ્વભાવ છે કે એ ઈચ્છિત ફળ આપે. જગતમાં વસ્તુ-વસ્તુના તેવા તેવા સ્વભાવ હોય છે. દા.ત. અગ્નિનો સ્વભાવ બાળવાનો, પાણીનો સ્વભાવ ઠારવાનો; સ્વભાવમાં પ્રશ્ન ન કરાય કે 'અગ્નિનો સ્વભાવ એવો કેમ ?' એવું એ બાળવાનું કામ કરે છે. એ બાળતો દેખાય છે, માટે માનવું પડે કે એનો બાળવાનો સ્વભાવ છે. પાણી ઠારવાનું કામ કરે છે માટે પાણીનો ઠારવાનો સ્વભાવ માનવો જ પડે છે. એમ ચિંતામણિ રત્ન ઈચ્છિત આપે છે માટે કહેવાય કે, ચિંતામણિ રત્નનો એવો સ્વભાવ છે કે એ ઈચ્છિત ફળ આપે. ત્યાં ચિંતામણિમાં ફળ આપવાની શી ક્રિયા થાય છે, એ જોવા ન બેસાય. બીજા રત્ન નહીં અને ચિંતામણિ જ ઈચ્છિત આપે છે માટે ચિંતામણિ રત્નનો ઈચ્છિત દાનનો સ્વભાવ જ માનવો પડે.

એવી રીતે વીતરાગ અરિહંત દેવમાં એવો સ્વભાવ છે કે એ અચિન્ત્ય ફળ-દાન કરે. સ્વભાવમાં પ્રશ્ન ન કરાય કે 'એ ક્યાં કાંઈ ક્રિયા કરે છે ?' અથવા 'એવો જ સ્વભાવ કેમ ?' આવા પ્રશ્ન ન કરાય. બસ, ફળ પરથી કારણભૂત સ્વભાવનું અનુમાન થાય; અગ્નિથી વસ્તુ બળે છે, વસ્તુ બળવાનું ફળ દેખાય છે, માટે મનાય કે અગ્નિનો સ્વભાવ બાળવાનો.

એમ વીતરાગ અરિહંત દેવને ભજવાથી અચિન્ત્ય ફળ મળતું દેખાય છે, માટે માનવું જ પડે કે વીતરાગ અરિહંત દેવમાં ભક્તિ દ્વારા અચિન્ત્ય ફળ દેવાનો સ્વભાવ છે. એમનો એવો સ્વભાવ જ છે કે એમને વિધિપૂર્વક આરાધો તો એ અચિન્ત્ય ફળ આપે જ, ચિંતામણિ તો ચિંતિત જ ફળ આપે, ત્યારે વીતરાગ અરિહંતદેવ ચિન્તાતીક્રાન્ત અચિન્ત્ય ફળ દેનારા છે.

'અચિન્ત્ય' એટલે જેની કલ્પના આપણને ન આવે એવાં. દા.ત. વીતરાગ અરિહંત ભગવાન મોક્ષ આપે છે, એ મોક્ષમાં અનંત સુખ કેવાં ? એની આપણે કલ્પના કરી શકતા નથી. અરે ! વીતરાગ સ્વર્ગના ય કેવાં સુખ આપે છે, એની પણ આપણે કલ્પના કરી શકતા નથી. એમ વીતરાગનું ધ્યાન કરીએ તો આપણાં આત્મામાં કેવી કેવી કર્મ-નિર્જરા થતી આવે, કેવાં કેવાં પુણ્યાનુબંધી પુણ્ય ઉપાર્જાતા જાય, એની પણ આપણે કલ્પના નથી કરી શકતા. એવાં અચિંન્ત્ય ફળને આપનાર વીતરાગ ભગવાન છે. એ જ શી રીતે આપે છે ? કહો, એ આપવાનો એમનો સ્વભાવ છે.

ચિંતામણિમાં આ સ્વભાવ, આ સામર્થ્ય, આ શક્તિ નહીં એ તો માત્ર આ ભવની જ સમૃદ્ધિઓ આપી શકે, પરલોકની નહીં. એટલે વીતરાગ અરિહંતદેવ ચિંતામણિ કરતાં લાખો કરોડો અબજો અરે ! અનંતગુણા ઊંચા છે. આપણે ફક્ત એમને શ્રદ્ધા અને પ્રેમથી આરાધવા જોઈએ.

શ્રદ્ધા મોટી ચીજ છે. "ભગવાન તો વીતરાગ છે, મોક્ષમાં જઈ બેઠા છે, એ આપણું ભલું શી રીતે કરી શકે ?" એવી અશ્રદ્ધા ન કરાય, શંકા ન કરાય, અશ્રદ્ધા-શંકા એ તો ઝેરનો કણિયો છે. ઝેરનો કણિયો મોટા તપેલા ભરેલા દૂધપાકને ય બગાડી નાખે. એમ થોડી પણ શંકા એ શ્રદ્ધાને બગાડી નાંખે છે, માટે કશી શંકા રાખ્યા વિના એવી દૃઢ શ્રદ્ધા રાખવી જોઈએ કે 'અરિહંત ભગવાનનો સ્વભાવ જ એવો છે કે એ આરાધાયા થકા અચિંન્ત્ય સિદ્ધિ કરી આપે; માત્ર હૃદયથી એમની તેવી જોરદાર ભક્તિ કરવી જોઈએ.'

માત્ર ધારેલા જ કાર્ય નહિ, કિંતુ નહિ ધારેલા યાને ધારણા બહારના પણ કાર્યો થવામાંય અરિહંત ભગવાન અસાધારણ કારણ છે.

પ્રશ્ન : જિનશાસનમાં તો કાર્યમાત્રની પ્રત્યે આ પાંચ કારણ કહ્યાં છે, - ભવિતવ્યતા, કાળ, સ્વભાવ, કર્મ અને પુરુષાર્થ આત્માનો મોક્ષ થાય તો આ પાંચ કારણથી થાય; આમાં કારણ તરીકે અરિહંત ક્યાં આવ્યા ?

ઉત્તર : એ પાંચ કારણ સાધારણ કારણ છે, ત્યારે અરિહંત એ કાર્ય પ્રત્યે અસાધારણ કારણ છે. માટે ભગવાનના સ્તવનમાં કહ્યું -

'મુખ્ય હેતુ તું મોક્ષનો, ભવિતવ્યતાદિ તુજ દાસો રે.'

અર્થાત્ હે પ્રભુ ! મોક્ષ માટે તું અસાધારણ કારણ છે, અને ભવિતવ્યતા વગેરે પાંચ કારણ તો તારા દાસ છે, તારા પ્રભાવ પ્રમાણે કામ કરનારા સાધારણ કારણ છે, 'સાધારણ' એટલે કાર્ય માત્રમાં જરૂરી કારણ છે; પરંતુ પ્રભુ તું એમના પર વર્ચસ્વ ધરાવનાર, માટે તું અસાધારણ કારણ છે. એટલે જેણે અરિહંતને અનુકૂળ કરી લીધા, એને એ બધા કારણ અનુકૂળ થઈ જાય છે.

શ્રીપાળકુમારે પ્રવાસમાં એક માત્ર નવપદ (સિદ્ધચક્ર) ને આધાર રાખ્યા

હતા, તો જ્યાં ગયા ત્યાં એમને સુખમાં ભવિતવ્યતાદિ કારણો અનુકૂળ થઈ આવતા. ધવલશેઠે જહાજમાં વગર ખીલાના અટકણે રાખેલા ઝરુખા પર શ્રીપાલને ચડાવ્યા, તો ઝરુખો નીચો લચી પડતાં શ્રીપાલ નીચે પડ્યાં દરિયામાં ! પરંતુ એ જ વખતે શ્રીપાલ પાસે 'નમો નમો નવપયાણં' તૈયાર હતું, તો એના પ્રભાવે ત્યાં નીચે એક મોટા મગરમચ્છની પીઠ તરાપાની જેમ જ ગોઠવાઈ ગઈ, ને શ્રીપાલ એના પર આરામથી બેસી ગયા, પછી મગરમચ્છ થાણા બંદરના કિનારા નજીક પહોંચ્યો ત્યાં શ્રીપાલ કિનારે ઊતરી ગયો ! કેમકે, નવપદનો અચિંન્ત્ય પ્રભાવ ! - ત્યાં એમના નવપદના ધ્યાનથી ઉદીર્ણ કર્મના ઉદયે એક થાણાના રાજાની રાજકુંવરીને એમની વેરે વરાવવા માટે રાહ જોવાઈ રહી હતી. શ્રીપાલનો પુરુષાર્થ કેટલો ? માત્ર મગરમચ્છ ઉપર બેસી જવાનો, ને કિનારે ઊતરી જવાનો, તે એમને મગરમચ્છની બીક ન લાગી, કે 'આ ઊલટો થઈ જશે તો ?' શું કામ લાગે ? પોતાની પાસે હૈયામાં નવપદની શ્રદ્ધાનું પ્રચંડ બળ છે, કે 'મારા દિલમાં નવપદ છે ત્યાં સુધી મારું કશું ન બગડે' માટે તો કાળ પણ અનુકૂળ થઈ ગયો. પોતે કિનારે ઊતરી જરાક ઝાડ નીચે વિસામો કરે છે, એ જ કાળમાં એમને માનભેર તેડી જવા માટે સિપાઈ ઘોડા સાથે ત્યાં ખડો છે ! બધું નવપદ અરિહંતના અચિંન્ત્ય પ્રભાવે અનુકૂળ ! આટલું બધું પ્રબળ અસાધારણ કારણ નવપદ છે, અરિહંત છે. કેમ જાણે નવપદમાં મુખ્ય અરિહંતે આખી મશીનરી ગોઠવી દીધી કે થાણાનો રાજા પોતાની કુંવરી વરાવવા તમારી રાહ જુએ છે. માટે ધવલના પ્રપંચથી તમે પડો દરિયામાં, ને મગરમચ્છ તમને થાણાબંદરે લઈ આવે, ત્યાં તમે આરામ કરો, ને સિપાઈ તમને લઈ જાય, ને રાજકુંવરી પરણાવે ! આ નવપદમાં મુખ્ય અરિહંત ભગવાનનું પદ છે. એટલે એમાં આઠે પદ સમાઈ જાય છે. તેથી અરિહંત યાદ કરો. એમાં નવપદ આવી ગયા સમજો. જેટલો નવપદનો પ્રભાવ એટલો અરિહંતપદનો પ્રભાવ, માટે તો જેમ -

'એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો' કહેવાય છે. એમ કહેવાય છે -

'અરિહંત - નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો' શું ?

એકલા અરિહંતદેવને નમસ્કાર એ પણ સર્વ પાપોનો નાશક છે.

એ શી રીતે કામ કરે છે ? એ કાંઈ પૂછશો નહિ, અરિહંતનો સ્વભાવ જ છે કે એમને ક્ષણવાર પણ ધ્યાનમાં લાવ્યા એટલે અચિંન્ત્ય સિદ્ધિ કરી આપે, માટે સ્તુતિકાર આ સ્તુતિ કરે છે,-

"જિનેન્દ્ર ! પૂજિતો ભક્ત્યા, સંસ્તુતઃ પ્રસ્તુતોऽથવા;
ધ્યાતસ્ત્વં યૈઃ ક્ષણં વાપિ, સિદ્ધિસ્તેષાં મહોદયા."

હે અરિહંતદેવ ! તમે જેમના વડે ભક્તિથી પૂજાયા, તેમને મોટી ઉન્નતિ લાવનારી સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે, જેમના વડે તમે સારી રીતે સ્તવાયા, અથવા

પરિચય કરાયા, એમને ક્ષણવારમાં મોટી સિદ્ધિ થઈ જાય છે. જેમના વડે પ્રભુ ! તમે પ્રસ્તુત કરાયા, પુરસ્કૃત કરાયા અર્થાત્ કાર્યમાત્રમાં આગળ કરાયા, 'બધું કરવું તે પહેલાં અરિહંતને યાદ કરીને કરવું,' એવી ધાટીવાળા બન્યા, એમને ક્ષણવારમાં મોટા ઉદયવાળી સિદ્ધિ થાય છે. અથવા પ્રભુ ! જેમના વડે તમે ક્ષણવાર પણ ધ્યાનમાં લવાયા, તેમને મોટા ઉદયવાળી સિદ્ધિ થાય છે; અર્થાત્ તમે એમને મોટી સિદ્ધિ કરી આપો છો.

'ફળે અચેતન પણ જિમ સુરમણિ, તિમ તુજ ભક્તિ પ્રમાણું.'

જેમ ચિંતામણિનો સ્વભાવ કે એ આરાધાયો થકો ચિંતિતને સાધી આપે, તેમ અરિહંતનો સ્વભાવ કે ભક્તિ કરાયા થકા એ અચિન્ત્ય સિદ્ધિ કરી આપે.

નમિ-વિનમિને પ્રભુ ફળ્યા :

નમિ-વિનમિને રાજા ઋષભદેવે પુત્ર જેવા માનેલા. એ પરદેશથી આવ્યા ત્યારે જોયું કે 'ભગવાને રાજ્યના સો ભાગ કરી સો દીકરાઓને વહેંચી આપેલા, પણ પોતાનો ભાગ રાખેલો નહિ,' ત્યાં ભરત કહે છે કે 'મારા ભાગમાંથી હું તમને રાજ્ય આપું.' તો આ કહે છે 'ના અમારે તારું ન જોઈએ, અમારે તો ભગવાનનું આપેલું જોઈએ, તેથી અમે તો જવાના ભગવાન પાસે.'

ભગવાન ચારિત્ર લઈ પૃથ્વી ઉપર વિચરતા હતા, તે નમિ-વિનમિ શોધતાં પહોંચ્યા ભગવાન પાસે, અને ભાગ માગે છે. ભગવાનને તો મૌન છે, તે શાના કાંઈ બોલે ? ત્યારે આ નમિ-વિનમિ બે બોડી-ગાર્ડની જેમ ભગવાનની સાથે ને સાથે વિચરે છે, ને ભગવાન કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાને ઊભા રહે ત્યાં ભગવાનની પાસે માગણી કરી રખેવાળી કરે છે. 'અરિહંતની તમે ભક્તિ કરો, અરિહંત અચિન્ત્ય સિદ્ધિ કરી આપે છે.' - એવું અહીં નમિ-વિનમિને બન્યું ! એકવાર ધરણેન્દ્ર પ્રભુને વંદન કરવા આવે છે, અને નમિ-વિનમિને પ્રભુનો 'સર્વત્યાગ' ધર્મ સમજાવી ૪૮,૦૦૦ વિદ્યાઓ આપી જઈ વૈતાઢ્ય પર્વત પર ઉત્તર-દક્ષિણ શ્રેણિના વિદ્યાધર સમ્રાટ રાજા બનાવી જાય છે.

ઋષભદેવ ભગવાને સીધું સીધું સો દીકરાને કેટલું આપ્યું ? ને ભગવાનના અચિન્ત્ય પ્રભાવે નમિ-વિનમિને અહીં કેટલું મળ્યું ? વૈતાઢ્યના રાજ્ય ઉપરાંત વિદ્યાધરની ૪૮૦૦૦ વિદ્યાઓ ! એમાં આકાશગામિની વિદ્યા, રૂપપરાવર્તની વિદ્યા વગેરે કેઈ વિદ્યાઓ આવે ! શાના પ્રભાવે મળ્યું ? કહો, અરિહંતના અચિન્ત્ય પ્રભાવે. તમારે માત્ર આ અરિહંતદેવની ઉપાસનામાં લાગવાનું, અરિહંત ચિંતામણિ-રત્નની જેમ ફળે છે.

નમિ-વિનમિ આ ઉપાસનામાં લાગ્યા હતા, શાના માટે ? મોક્ષ માટે ? ના, રાજ્યભાગ માટે. શું મોક્ષ સિવાય સંસારની વસ્તુ માટે ભગવાનની ઉપાસનામાં લગાય ?

જુઓ, અહીં નમિ-વિનમિ રાજ્યભાગ માટે જ ભગવાનની ઉપાસનામાં લાગ્યા છે એ હકીકત છે, અને એથી એમનો સંસાર નથી વધી ગયો, એ જ ભવમાં એ મોક્ષે જાય છે.

આ હકીકતનો અપલાપ કરીને જે કહેતા હોય કે 'સંસારના કાર્ય માટે ધર્મ જ ન થાય બીજું બધું થાય,' એમને પૂછજો કે 'સંસારના કાર્ય માટે જો ધર્મ ન થઈ શકે, તો શું પાપ થઈ શકે ?'

'સાંસારિક કાર્ય માટે શું પાપ કરવાની છુટ ?'

'શું એવું છે કે સાંસારિક કાર્ય માટે શ્રાવક અરિહંતને ભજે, ધર્મ કરે તો ભયંકર પાપ બાંધી દુર્ગતિઓમાં વધુ રખડતો થઈ જાય ? ને ષટ્કાય જીવ સંહારમય પાપમય વેપારો કરે તો દુર્ગતિઓમાં એટલો રખડતો ન થાય ?'

ઊંધા વેતરણ કરશો નહિ, નહિતર શાસ્ત્ર-અપલાપનું ભયંકર પાપ બાંધશો.

'શ્રાદ્ધવિધિ' શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે, "શ્રાવકને જો મોટો ક્રય-વિક્રય કરવો હોય તો એ પહેલાં મંગળરૂપે નવકારસ્મરણ કરે, અરિહંતભક્તિ કરે...વગેરે" આમાં નવકારસ્મરણાદિ ધર્મ શા માટે કરવાનો કહ્યો ? અરિહંતભક્તિ શા માટે કરવાની કહી ? સુલસાશ્રાવિકાએ પુત્રપ્રાપ્તિ માટે અરિહંતભક્તિ વધારેલી, એ શું એથી ભવમાં ભટકતી થઈ ગઈ ?

હિસાબ એક જ કે, **ધર્મારાધના કરવાની તે મોક્ષ માટે કરવાની; પરંતુ સાંસારિક કાર્ય આજીવિકા આદિ માટે જરૂર પડી તો શું કરવાનું ? ધર્મ કરવાનો, પાપ નહિ; અરિહંત-દેવને ભજવાના, અન્ય દેવી-દેવતાને કે અન્યાય-અનીતિને નહિ.**

અહીં એવો પ્રશ્ન થાય છે કે શું વસ્તુના સ્વભાવમાત્રથી કાર્ય થતા હશે ? એના ઉત્તરમાં કહે છે :-

ચંદન શીતલતા ઉપજાવે, અગ્નિ તે શીત મિટાવે
સેવકનાં તિમ દુઃખ ગમાવે, પ્રભુ-ગુણ-પ્રેમ સ્વભાવે... થાશું...૩.

અર્થ : જેમ ચંદન (સ્વભાવથી) શીતલતા ઉત્પન્ન કરે છે, જેમ અગ્નિ (સ્વભાવથી) ઠંડી દૂર કરી દે છે, તે પ્રમાણે (સેવકના દિલમાં રહેલો) પ્રભુના ગુણનો પ્રેમ-અનુરાગ સ્વભાવે સેવકનાં દુઃખ દૂર કરે છે.

વિવેચન : પૂર્વ ગાથામાં ચિંતામણિ-રત્નના દૃષ્ટાંતથી એ બતાવ્યું કે જેમ ચિંતામણિ આરાધાવા દ્વારા ચિંતિત આપે છે, તેમ વીતરાગ અરિહંત પ્રભુ આરાધાવા દ્વારા અચિન્ત્ય સિદ્ધિ આપે છે. 'અચિન્ત્ય' એટલે આપણી કલ્પનામાં ન આવે એવી. માટે જ વીતરાગ જે આપી શકે છે તે આપવાની તાકાત બીજા કોઈ દેવી-દેવતામાં નથી. અલબત્ત એ પ્રભુ આપણી ભક્તિ દ્વારા જ ઠેઠ મોક્ષ સુધીની અચિન્ત્ય સિદ્ધિમાં કારણભૂત બને છે, તેથી ભક્તિ જરૂરી છે. માટે તો ભગવદ્-

ભક્તિને મોક્ષનું બીજ કહ્યું છે, અને આ જ જૈનશાસ્ત્રોનો નિચોડ છે.

કહ્યું છે,

सारमेतन्मया लब्धं श्रुताब्धेरवगाहनात् ।
भक्तिर्भागवती बीजं परमानन्दसम्पदाम् ॥

મોટા શ્રુતસાગર યાને જૈનશાસ્ત્ર-સમૂહરૂપી મહાસાગરના અવગાહનથી મને આ સારરૂપે મળ્યું છે કે વીતરાગ ભગવાનની ભક્તિ એ મોક્ષનાં અનંત સુખરૂપી સંપત્તિનું બીજ છે, મુખ્ય કારણ છે.

એટલે જ ભગવાનની ભાવથી ત્રિકરણ યોગે ભક્તિ કરનાર ક્રમશઃ અનંતસુખ અનંત આનંદના ધામભૂત મોક્ષ સુધી પહોંચી જાય છે; એટલે કે આ ભગવાન તો એવા છે કે ભક્તને પોતાના સમાન ફળવાળા બનાવે છે. માટે કહ્યું 'જિણાણં-જાવયાણં... મુત્તાણંમોઅગાણં' પોતે જિન બનેલા અને ભક્તને જિન બનાવનાર... પોતે અનંત સુખના ધામભૂત મોક્ષને પામેલા અને ભક્તને મોક્ષ પમાડનારા છે. 'નમુત્થુણં' સૂત્રની આ સંપદા (પદ-સમૂહ)ને 'નિજફલ સમ પરફલ કર્તૃત્વ' નામની સંપદા કહે છે. અર્થાત્ અરિહંતપ્રભુ કેવા ? તો કે "બીજામાં પોતે પ્રાપ્ત કરેલ ઉત્કૃષ્ટ ફળનાં સમાન ફળના ઉત્પાદક." દુનિયામાં આવા કોઈ ફિરસ્તા ન મળે કે જે ભક્તને પોતાની સમાન બનાવી દે. મૂળ પાયામાં બીજા કોઈ એવા ઉત્કૃષ્ટ ગુણોના સ્વામી જ નથી કે જે ભક્તને વીતરાગ સર્વજ્ઞ બનાવી શકે. એ તો પોતાના સમાન વીતરાગ સર્વજ્ઞ બનાવનાર ભગવાન એક જ વીતરાગ સર્વજ્ઞ તીર્થંકર (અરિહંત) ભગવાન.

આવા અનન્ય દાતાર ભગવાન માટે કહેવું કે 'ભગવાન તો વીતરાગ છે, હવે એમને કશું કરવાપણું રહેતું નથી, એટલે આપણું ભલું આપણે જ પુરુષાર્થથી કરવું પડે, ભગવાન કાંઈ આપણું ભલું કરે નહિ' - આવું કહેવું એ સરાસર અજ્ઞાનતાનું કથન છે.

અરિહંત ભગવાન જેવું જગતનું ભલું કરનાર બીજો કોઈ નથી.

પ્રશ્ન : પણ ભગવાન પોતે તો હવે કૃતકૃત્ય અર્થાત્ સમાપ્ત-કર્તવ્ય થયા છે, એ શી રીતે બીજાનું ભલું કરે ?

ઉત્તર : અહીં ભલું કરવું તે કોઈ પોતે ક્રિયા કરીને નથી કરવાનું, પરંતુ અરિહંત ભગવાનના પરમાત્મદ્રવ્યનો સ્વભાવ જ એવો છે કે એ એમને આરાધનારનું અચિન્ત્ય ભલું કરે.

જેમકે ચંદનનો સ્વભાવ જ એવો કે એને ઘસીને વાપરનારમાં ઠંડક ઠંડક ઊભી કરી દે. અગ્નિનો સ્વભાવ જ એવો કે એને વિધિપૂર્વક સેવનારમાં અર્થાત્ એનું તાપણું કરનારમાં શરદી મિટાવી દઈ ગરમી ગરમી ઊભી કરી દે. અહીં આવા પ્રશ્ન ન કરાય કે 'બીજા કાષ્ઠમાં આ ઠંડક કરવાનો સ્વભાવ નહીં ને ચંદનના કાષ્ઠમાં જ

આ સ્વભાવ કેમ ?' સ્વભાવ અંગે પ્રશ્ન ન હોય કે 'આનો જ આવો સ્વભાવ કેમ ?' કારણ કે બીજા કાષ્ઠનું આ ઠંડક કરવાનું કાર્ય નથી દેખાતું ને ચંદન કાષ્ઠનું દેખાય છે એ જ બતાવે છે કે ચંદનનો જ એવો સ્વભાવ છે.

ખાઈએ તો ભૂખ મટે એવું કેમ ? પાણી પીએ તો તરસ મીટે એવું કેમ ? ત્યાં એમ જ કહેવાય કે આહારગ્રહણનો સ્વભાવ જ એવો છે કે એ ભૂખ મિટાવે, જલગ્રહણનો સ્વભાવ જ એવો છે કે એ તૃષા શમાવે. એમ, પ્રભુનો સ્વભાવ જ એવો છે કે એમના ગુણોનો પ્રેમ થાય તો સર્વ દુઃખ શમે. એ ગુણપ્રેમ દ્વારા પ્રભુથી દુઃખ શમ્યા ગણાય. ચિંતામણિ કરતાં પ્રભુમાં આ વિશેષતા છે કે પ્રભુ પરમ વિશુદ્ધ પરમાત્મપદ પામ્યા છે. અને સર્વોચ્ચ સકલ ગુણના નિધિ છે; જડ ચિંતામણિ એવું નહિ; તેથી એ આલોક-પરલોકના સર્વદુઃખ ન મિટાવી શકે.

માટે જ વિવેકી માણસનું આ ડહાપણ (સજ્ઞાનદશા) છે કે શ્રદ્ધા બીજે ત્રીજે નહિ પરંતુ અરિહંત પ્રભુના અચિન્ત્ય સ્વભાવમાં જ શ્રદ્ધા રાખો, એમના ગુણોનો જ એકમાત્ર પ્રેમ રાખો. આ શ્રદ્ધાવાસિત પ્રેમ દ્વારા અચિન્ત્ય સિદ્ધિઓ થાય. કોઈક કહે છે,

પ્રશ્ન : એમ તો આપણને મોક્ષ પ્રભુ શું આપે ? આપણે જ આપણો મોક્ષ ઊભો કરી લેવાનો છે.

ઉત્તર : આ અભિમાન ખોટું છે. પ્રભુના સહારે જ આપણે મોક્ષ પામી શકીએ.

મોક્ષ શી ચીજ છે ?

આપણામાં પ્રચ્છન્ન ગુપ્તપણે રહેલા અનંતજ્ઞાનાદિ ગુણોનું પ્રગટીકરણ એ જ મોક્ષ.

આ કાર્ય આપણે અરિહંત પ્રભુના આલંબને જ કરી શકીએ. 'પ્રભુએ પ્રખર પુરુષાર્થથી પોતાનું અનંતજ્ઞાનાદિમય પરમાત્મપણું પ્રગટ કર્યું છે,'- એ પ્રભુ આપણી નજર સામે હોય તો આપણે સહી (સાચા) રસ્તે અને ઉલ્લાસથી એ પ્રગટ કરી શકીએ. માટે આ આલંબનરૂપે આપણા ઉપર અરિહંત પરમાત્માનો સર્વોત્તમ ઉપકાર છે.

પ્રભુ પર સોદાબાજીનો પ્રેમ નહિ :

એક વાત છે કે પ્રભુ સાથે પ્રેમ કરીએ કે પ્રભુનું આલંબન લઈએ, એમાં સોદાબાજી ન જોઈએ કે, - 'પ્રભુ ! હું તમારી આટલી ભક્તિ કરું અને તમારે મને આટલું આપી દેવાનું.' કેમકે આ સોદાબાજીમાં ખરેખર પ્રેમ પ્રભુ ઉપરનો નહિ, પરંતુ જે આપણે ઈષ્ટ ધન-માલ જોઈએ છે એના પરનો પ્રેમ ગણાય. આ સોદાબાજી ન હોય તો આપણે એ પણ જોવા ન બેસીએ કે 'આપણે તો પ્રભુ પર પ્રેમ કર્યો, પરંતુ પ્રભુ આપણા ઉપર ક્યાં પ્રેમ કરે છે ?'

સતી પતિ પર કેમ પ્રેમ કરે ? :

સુશીલ સતી સ્ત્રીઓ પતિવ્રતા ધર્મ કેવો બજાવે છે ? સોદાબાજીના પ્રેમનો

નહિ કે 'હું તો પતિ ઉપર પ્રેમ કરું છું, પરંતુ પતિ મારા ઉપર એવો પ્રેમ ક્યાં દેખાડે છે ?' ના, એ તો એક જ જુએ છે કે, "મારા શીલની રક્ષાર્થે માતાપિતાએ એક પતિ સ્થાપી આપ્યો; બસ, મારે એમની જ પ્રેમપૂર્વક નિઃસ્વાર્થભાવે સેવા કરવાની. જગતમાં એમને જ દેખું એટલે બીજા ગમે તેવા રૂપાળા પણ પુરુષ પર મારી દૃષ્ટિ ય ન જાય."

ખરું જોતાં પ્રેમના દેખાડ કરતા પ્રેમનું કાર્ય મહાન છે.

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૪૧,અંક-૨૭,તા.૧૦-૪-૧૯૯૩

જેમ દુકાનમાં ચાર નોકર બોનસ અને પગારવધારો માગ માગ કરતા હોય અને એક નોકર ન માગતો હોય, એને શેઠ પૂછે કે 'તું કેમ નથી માગતો ?' ત્યારે એ કહે છે, 'શેઠ મારી લાયકાત કરતાં તમે મને ઘણું આપો છો, એટલે માગવાનું રહેતું નથી.' ત્યાં શેઠ કદાચ આના ઉપર બીજાઓના જેવો પ્રેમનો દેખાડ નહિ કરે, કિન્તુ અવસર આવે ત્યારે આની વગર કહ્યે, વગર માગ્યે ભીડ ભાંગે છે. એ સૂચવે છે કે શેઠના દિલમાં આની મોટી લાયકાત વસી ગયેલી છે. બસ, ભગવાન આપણને પ્રેમ ન દેખાડે, પરંતુ આપણી એમના ઉપરની પ્રેમ-ભક્તિથી આપણી કાર્યસિદ્ધિ કરી દે, એ જ ભગવાનનો આપણા ઉપર પ્રેમ છે, અર્થાત્ ભગવાનના જ્ઞાનમાં આપણી મોટી લાયકાત વસેલી હોય એ જ ભગવાનનો આપણા પર પ્રેમ છે, ભગવાનની દયા છે.

અર્જુનમાળી-રોહિણિયા પર વીરપ્રભુનો પ્રેમ શો ?

અર્જુનમાળી જેવા રોજના છ પુરુષ અને એક સ્ત્રીની હત્યા કરનાર મહા હત્યારાને મહાવીર પ્રભુએ પોતાના જ્ઞાનમાં યોગ્ય દેખ્યો, તેથી એવાને પણ ચારિત્ર આપ્યું, અને એનો ઉદ્ધાર કર્યો. વીતરાગ પ્રભુએ અર્જુનમાળી ઉપર ક્યાં રાગ કર્યો ? કશું જ નહિ. પ્રભુના જ્ઞાનમાં એની યોગ્યતા ભાસી એ જ પ્રભુનો એના ઉપર પ્રેમ.

એવું **રોહિણિયા**ને બન્યું. હતો ત્યારે એ અઠંગ ચોર હતો. પરંતુ અભયકુમારે એને પકડ્યા પછી એની પાસે ગુનો કબૂલ કરાવવા માટે પેંતરો રચ્યો. પહેલાં તો એને 'જુઓ મથુરભાઈ શેઠ ! આ તો અમારા રાજકારભારના હિસાબે શંકા પડે એને તપાસ માટે પકડવા એટલે તમને પકડેલા ખરા; પરંતુ તમે કહો છો કે હું રોહિણિયો નહીં પણ મથુરભાઈ છું, એ હિસાબે તમને છોડી દઈએ છીએ. પરંતુ બહારમાં જરા તમારી ઈજ્જત હલકાઈ થઈ, એના વારણ માટે તમે પધારો મારે ત્યાં અને જમીને જાઓ,' એમ કરી રોહિણિયાને ઘરે લઈ જઈ સારી રીતે જમાડ્યો. પરંતુ ભોજન ઉપર ચંદ્રહાસ દારૂવાળું દહીં ખવડાવ્યું. તે ચોરને બહુ ભાવી ગયું,

એટલે ડબલત્રબલ ઠોક્યું. 'હવે તમે તડકામાં ક્યાં જશો ? અહીં જ થોડો આરામ કરીને પછી જાઓ.' એમ કરીને એને સુવાડ્યો. એમાં દારૂનું જોરદાર ઘેન ચડ્યું એટલે એને ત્યાંથી ઉંચકાવી પહેલેથી જ તૈયાર કરેલ દેવવિમાન જેવા ઉપરના ઓરડામાં પલંગ પર ફૂલની શય્યામાં સુવાડ્યો અને ત્યાં દેવદેવીઓના વેશવાળા યુવાન યુવતીઓ ગાય છે, નાચે છે, મધુરા વાજિંત્ર બજાવે છે. ચાર પાંચ કલાકે જ્યાં એ જાગ્યો ત્યાં જ કૃત્રિમ દેવીઓ કહે છે કે, 'જય જય નંદા, જય જય ભદ્દા... હે સ્વામિનાથ ! તમે હવે દેવલોકમાં ઉપન્યા છો. અમને એ બતાવો કે પૂર્વ જન્મમાં તમે શું શું કરેલું ?'

રોહિણિયાને પ્રભુના ત્રણ વચન ફળ્યાં :

રોહિણિયો ક્ષણભર તો તરતમાં દારૂનું ઘેન ઉતર્યાથી ભૂલો પડી ગયો, એને લાગ્યું કે, 'નક્કી હું મરીને દેવલોકમાં આવ્યો છું. તો હવે અહીં ક્યાં અભયકુમાર પકડવા આવવાનો છે, માટે મારી ચોરીની ચાલાકીઓ કહી દઉં.' એમ વિચારમાં હતો અને દેવીઓ કહે, 'કહોને સ્વામિનાથ ! વિચારમાં શું છો ?' ત્યાં એને પૂર્વે મહાવીર ભગવાનના ત્રણ વચન પરાણે સંભળાઈ ગયેલા તે યાદ આવ્યા, - '(૧) દેવતાની આંખ પલકારા ન લે; (૨) દેવતા જમીનને અડીને ન ઊભા રહે; અને (૩) દેવતાના ગળાની પુષ્પમાળા કરમાય નહીં.' ત્યારે અહીં તો જોયું તો કૃત્રિમ દેવીઓની આંખો મચક મચક પલકારા લે છે, એ જમીનને ચોંટીને ઊભી છે, અને એના ગળામાં માળા ૭-૮ કલાક થયાથી કરમાઈ ગયેલી છે. એટલે આ જોતાં એના મનને ખાત્રી થઈ ગઈ કે 'મારી પાસે ચોરીઓ કબૂલ કરાવવા અભયકુમારનો આ પેંતરો છે, પરંતુ ભલું થજો ભગવાનના ત્રણ વચનનું કે અહીં કબુલાત કરતા અટકી ગયો.' પછી તો કહે છે કે "પૂર્વજન્મમાં મેં મોટા દાન દીધેલા, તપસ્યાઓ કરેલી, જીવોને બચાવેલા, મારે મોઢે બહુ મારું સારું બોલવું યોગ્ય નહિ. આટલામાં સમજી જાઓ. બાકી દેવલોક એમ ને એમ થોડો મળે છે ?" ખાનગીમાં માણસોએ અભયકુમારને આ હકીકત કહેતાં અભયકુમારે એને છોડી દીધો.

રોહિણિયો વિચારે છે - "જો ભગવાનનાં ત્રણ વચન મને જીવિતદાન આપી શકે છે તો જીવનભર ભગવાનના વચનની ઉપાસના મને અમરપણું યાને જન્મમરણનો અંત કેમ ન આપી શકે ?" - એ વિચારથી એ સીધો પહોંચ્યો મહાવીર પ્રભુ પાસે અને શરણ માગ્યું, એટલે પ્રભુએ એને ચારિત્ર-દીક્ષા આપી.

અહીં પણ શું વીતરાગ ભગવાનને રોહિણિયા પર પ્રેમ-રાગ થઈ ગયો ? ના, ભગવાને પોતાના જ્ઞાનમાં રોહિણિયાની યોગ્યતા જોઈ, એ જ પ્રભુનો એના પર પ્રેમ-રાગ-કૃપા થઈ.

કવિ અહીં કહે છે કે, જેમ ચંદન અને અગ્નિનો સ્વભાવ કે એક ઠંડક અને બીજો ગરમી આપે; એટલે ચંદનથી ગરમીનું દુઃખ જાય, અગ્નિથી ઠંડીનું દુઃખ

જાય; એ એના સ્વભાવથી થાય; એમ પ્રભુના ગુણો પર અનુરાગ થઈ જાય તો પ્રભુ સેવકનાં દુઃખ મિટાવી દે એમાં વડાઈ ગુણની છે, એટલે કે ગુણવાળા પ્રભુની વડાઈ છે.

અહીં દુઃખ ત્રણ જાતનાં સમજવાના છે. -

(૧) આધિભૌતિક, (૨) આધિદૈવિક, અને (૩) આધ્યાત્મિક.

(૧) આધિભૌતિક દુઃખ એટલે કે મનુષ્ય કે તિર્યંચ તરફથી જે અપમાન, ગાળ, મારપીટ વગેરે આવે તે, અથવા જડવસ્તુથી દુઃખ આવે તે. દા.ત. અંધારામાં ભીંત કે થાંભલા સાથે માથું અફળાયું, યા કોઈએ પત્થર ફેંક્યો અને આપણને વાગ્યું. અથવા બીજાં ભૂખ-તરસ વગેરેનાં દુઃખ, એ બધાં આધિભૌતિક દુઃખ.

(૨) આધિદૈવિક એટલે દેવતાએ ઉપદ્રવ કરવાથી આપણને દુઃખ આવ્યું તે.

(૩) આધ્યાત્મિક એટલે કે માનસિક એવી કલ્પનાથી દુઃખ લાગે તે.

દા.ત. મનને કલ્પના થઈ કે, 'મોંઘવારી વધી જશે તો કેટલી બધી મુશ્કેલી થશે?'

આમ દુઃખી થાય તે આધ્યાત્મિક દુઃખ. એમ ઈર્ષ્યા, ચિંતા આદિ આધ્યાત્મિક દુઃખ છે. અથવા દુઃખ ત્રણ પ્રકારે (૧) માનસિક, (૨) વાચિક, (૩) કાયિક.

(૧) માનસિક-આગલા દિવસે મીઠાઈ બનાવી, પણ બીજે દિવસે અતિનિકટના સગાનું મૃત્યુ થયું, ને મીઠાઈ ખાવાની રહી ગઈ ત્યા મનને ખેદ થાય એ માનસિક દુઃખ.

(૨) વાચિક દુઃખમાં બીજાના ટોણાં-મેણાં-તિરસ્કારનાં વચન સાંભળવા પડે તે.

(૩) કાયિક દુઃખમાં રોગ-પરાધીનતા, માર વગેરે કેટલાય પ્રકારના કાયાને દુઃખ આવે તે.

પ્રભુ ગુણ પ્રેમ સ્વભાવે, સેવકના દુઃખ શમાવે...

હવે એ જોઈએ કે, 'પ્રભુગુણ પ્રેમ સ્વભાવે' આ દુઃખો કેવી રીતે મટે ? પ્રભુ પર પ્રેમ છે એટલે પ્રભુના ગુણો પર પ્રેમ છે કેમકે પ્રભુ ગુણોની મૂર્તિ છે. ગુણો પર પ્રેમ એટલે પ્રભુના સર્વોચ્ચ કરુણા-સત્ત્વ-સહનશીલતા, ઔદાર્ય, ગાંભિર્ય-ક્ષમા-નિરહંકાર-નિસ્પૃહતા વગેરે વગેરે ગુણો ઉપર પ્રબળ અનુરાગ. ભક્તને પ્રભુના આ ગુણો ઉપર અનુરાગ એટલા માટે છે, કે ભક્તને એ જ ગમે છે, દોષો નથી ગમતા, અને પોતાને પણ પોતાના આત્મામાં એ ગુણો લાવવાની અભિલાષા છે. આમ હોવાથી દા.ત. આધિદૈવિક યાને દેવોના ઉપસર્ગ-ગ્રહ-પીડા કોઈ આવ્યા તો ત્યાં પ્રભુના સત્ત્વ-સહિષ્ણુતા ગુણને નજર સામે લાવે અને મનમાં વિચારે કે 'મારા પ્રભુએ આથી પણ ભયંકર દેવતાઈ ઉપસર્ગ પોતાની પાસે એને નિવારવા કે એનો સામનો કરવા અનંત શક્તિ છતાં સાત્ત્વિકતાથી સામે મોઢે સહર્ષ સહન કર્યા છે, તો મારે એના કરતાં મામૂલી ઉપસર્ગ-ઉપદ્રવમાં નિઃસત્ત્વ શું થવાનું ? થવાનું શું ? આ જીવનમાં જેટલું સહર્ષ સહન કરીએ એટલો કર્મનો નિકાલ થાય. તો શાંતિથી સહી લેવાનું. આવા વિચારથી દુઃખ નહિવત્ થઈ જાય છે. આનું જ નામ **પ્રભુગુણ પ્રેમ સ્વભાવે, સેવકના દુઃખ શમાવે...'**

પ્રશ્ન : આ તો ભક્તે સહન કર્યું એ તો પોતાની વિશુદ્ધ ભાવનાથી સહન કર્યું અને દુઃખ શમાવ્યું એમાં પ્રભુનો ઉપકાર ક્યાં આવ્યો ? પ્રભુએ શી રીતે દુઃખ શમાવ્યું કહેવાય ?

ઉત્તર : ભક્તે જે સહન કર્યું એ પ્રભુનો સત્ત્વ અને સહિષ્ણુતા ગુણનું આલંબન કરીને કર્યું એટલે મુખ્ય બળ પ્રભુનું મળ્યું. પોતાની વિશુદ્ધ ભાવનામાં પ્રભુ વિષય બન્યા, એ જ પ્રભુનો અચિન્ત્ય પ્રભાવ. તો જ સેવકના દુઃખ શમ્યા. એવી રીતે કાયિક દુઃખો શમાવવામાં પણ પ્રભુના અને પ્રભુગુણના આલંબનથી શાંતિથી સહવાનો ફોર્સ મળે છે.

મારા પ્રભુએ ભયંકર કાયિક ત્રાસ સહન કર્યા છે તો મારે મામૂલી દુઃખ-વેદનામાં શું રોવું હતું ? એમ કરી સમતાભાવે દુઃખ સહી લેવાય છે. એ પ્રભુના અને પ્રભુગુણના માર્મિક પ્રેમના પ્રભાવે બન્યું.

આધ્યાત્મિક યાને માનસિક દુઃખ જેવાં કે ઈર્ષ્યા, દીનતા, વાતવાતમાં મનને ઓછું આવવું, ખોટી ચિંતા-સંતાપ-વલોપાત, આગામી મોટા દુઃખની કલ્પના પર ભય... વગેરે વગેરે નબળા પડી જાય, અગર આપણી દૃષ્ટિ પ્રભુના દરિયાવ દિલ, મૈત્રી, સર્વજીવ વાત્સલ્ય, ઉત્કૃષ્ટ સત્ત્વ આદિ અનુપમ ગુણ પર રહ્યા કરે, દૃષ્ટિમાં પ્રભુના ગુણો જ આવ્યા કરે તો એ બધા આપણા માનસિક દુઃખ નબળા પડી જાય છે. દા.ત.

માણસમાં સો ગુણમાં એક અવગુણ ઈર્ષ્યાનો મોટો છે, જેની પર પોતાને પ્રેમ નહીં હોય એનું કાંઈપણ સારું જોવા મળતાં ઈર્ષ્યાથી બળે છે, અથવા પોતે કમાયો એમાં તો પોતે ખુશી, પરંતુ સાંભળ્યું કે બીજો કોઈ સવાયું કમાયો તો એ સાંભળતાં ખુશી તો નહીં કે 'એ પણ મારો ભાઈ છે એ સવાયું કમાયો તો સારું થયું' - આવો પ્રમોદભાવ નહીં, કિન્તુ "હં ? એ માળો શાનું આટલું બધું કમાઈ જાય ? એનામાં શી મોટી લાયકાત બળી છે ?"... આવી આવી રીતે ઈર્ષ્યાથી જ્વલન થયા કરે છે. પણ ત્યાં જો આવા વિચારને બદલે "અરિહંતા મે શરણં, સિદ્ધા મે શરણં" એમ કરી પ્રભુનું શરણું યાદ કરાય, મારા પ્રભુના કેવલજ્ઞાનમાં જીવોની કેટલાયે પ્રકારની મહાનાલાયકતાઓ દેખાય છે તે છતાં જીવોના એક યા બીજા પ્રકારના ઉત્કર્ષ-ઉન્નતિ પર પ્રભુને ઈર્ષ્યા થતી નથી કે 'આવા નાલાયકને આવી ઉન્નતિ ?' પ્રભુના આવા દરિયાવદિલ પર ઓવારી જવાનું થાય, પ્રભુના એ ગુણના પ્રેમનો એવો સ્વભાવ છે કે ભક્તને પોતાના ઈર્ષ્યા વગેરે કેટલાય આધ્યાત્મિક દુઃખો શમાવી દે.

પ્રભુનો એક ગુણ 'અવિકૃત મન,' એવો જો આપણને સાચો પ્રેમ લાગી જાય તો પણ આપણે જે કર્મજનિત દુઃખને આપણી મલિન અજ્ઞાન અવળી કલ્પનાથી

વધારી દઈએ છીએ, તે વધારવાનું ન બને; પણ સદ્‌વિચારથી ઘટાડવાનું થાય. દા.ત. પ્રભુને ચારિત્રપાલન વખતે ગમે તેવા કષ્ટ-દુઃખ આવ્યા, તો પણ પ્રભુએ મન બગાડ્યું નહિ, મન વિકૃત ન કર્યું. અવિકૃત રાખ્યું. ચંદનબાળાનો અભિગ્રહ કરીને છ મહિના સુધી ગોચરીએ ફર્યા પણ ક્યાંય અભિગ્રહ પૂરો થયો નહીં, અને ગોચરી ન મળી, તો એકેય દિવસ પ્રભુએ મન ન બગાડ્યું કે "હાય ! આજે પણ અભિગ્રહ પૂરો ન થયો ? એમ સંગમદેવ છ મહિના સુધી પ્રભુની પૂંઠે પડ્યો અને અનેક કષ્ટો આપ્યા તો પણ પ્રભુએ મન ન બગાડ્યું કે હાય ! કેટલાં દુઃખ ? ક્યાં સુધી આ કષ્ટ ?"

પ્રભુના આ અવિકૃત મન નામના ગુણ ઉપર જો આવો સાચો પ્રેમ થાય કે 'પ્રભુએ મન ન બગાડ્યું એ સારું જ કર્યું, એ જ કરવા જેવું.' એવો જો ગુણ-પ્રેમ થઈ જાય તો આપણને પણ અવસરે મન ન બગાડવાનું બળ મળે; અને એમાં ઉપકાર પ્રભુનો અને પ્રભુના ગુણનો મનાય.

આ અવિકૃત મનનો પ્રભાવ જુઓ, - દા.ત. તાવ આવ્યો અને સાધુ કહે છે 'શાંતિ રાખો, પ્રભુનું નામ લો, પ્રભુના પ્રતાપે સૌ સારા વાના થશે,' તો ત્યાં પ્રશ્ન કરવાનું મન થાય છે,-

પ્રશ્ન : તો શું પ્રભુના નામથી તાવનું દુઃખ ચાલ્યું જવાનું હતું ?

ઉત્તર : અરે ! મૂરખ છે, તાવ એ દુઃખ નથી, તાવ દુઃખરૂપ લાગે છે એ દુઃખ છે, તાવ દુઃખરૂપ ન લાગે તો કોઈ દુઃખ નથી. દા.ત. જેઠાણી બડી શેઠાણી બની રહેતી હોય અને દેરાણીને બધો કામનો ઢસરડો કરવો પડતો હોય, ત્યાં જો દેરાણીને તાવ આવે, તો એ મનમાં ખુશી થાય છે કે, 'હાશ ! ભલે આ તાવ આઠ દા'ડા ચાલે. મારે કામનો ઢસરડો કરવો મટ્યો.' બોલો, અહીં દેરાણીને મન તાવ એ દુઃખરૂપ છે ? ના, દુઃખ કલ્પનાનું છે. જો દુઃખની કલ્પના ન હોય તો કોઈ દુઃખ નથી, જેમકે પેલી દેરાણીને.

એવી રીતે આયુર્વેદ શાસ્ત્રના નિયમ મુજબ તાવ એ રોગ નથી, પણ અંદરના દોષ પકડવા માટેની દવાઈ છે. આ જો મનમાં વસી જાય તો તાવ દુઃખરૂપ નહીં લાગે. એમ,

ભગવાનના સિદ્ધાંત મુજબ તાવ કે કોઈપણ આફત એ પાપકર્મનો ક્ષય થવામાં નિમિત્ત છે. ભગવાન પોતે પણ એ સમજીને કષ્ટ-આફતમાં મન બગાડતા નથી, ઊલટું કષ્ટ-આફતમાં કર્મક્ષય થતો જોઈ સંતુષ્ટ રહેતા હોય છે. ભગવાનના એ અવિકૃત મનના ગુણ ઉપર પ્રેમ રાખી પ્રભુનું આલંબન લઈ આપણે પણ તાવ વગેરે કષ્ટ ઉપર મન ન બગાડીએ, તો તાવ ઊતરી ગયા જેવું જ છે.

તાવ અંગે વૈદનું સાયન્સ :

૨૦૧૩ની સાલમાં અમદાવાદમાં ફ્લુનો વાયરો વાયો. સાધુસમુદાયમાં આજ

બેને, ચાર દિવસ પછી બીજા ત્રણને, ત્રણ દિવસ પછી બીજા ચારને તાવ આવ્યો. તે વખતે જૈનેતર પણ આયુર્વેદાચાર્ય સોમાભાઈ ગુરુ મહારાજ શ્રી વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ પાસે ગુણાનુરાગથી આવતા. એમને પૂછ્યું 'વૈદરાજ ! શું કરવું ?' વૈદરાજ કહે, 'છઠ્ઠ અઠ્ઠમ કરાવો. પારણે પણ ત્રણ ચાર દિવસ મગનું નીતરતું પાણી, - પછી ગાઢું પાણી, - પછી ગળી ગયેલા મગ, અપાવજો; તાવ મૂળમાંથી જતો રહેશે.' વૈદને પૂછ્યું,-

પ્રશ્ન : એમાં તો બહુ અશક્તિ ન આવી જાય ?

ઉત્તર : વૈદરાજ કહે, તાવ અંદરના દોષને લીધે છે. એ વખતે જો ખોરાક ખાઓ તો એ દોષોને પોષણ મળે છે, જો હડતાલ પાળો તો એ દોષોનું શોષણ થઈ જાય. પછી તાવ ક્યાં ઊભો રહે. તાવ-મિંયા મસાલા ઉપર કૂદે છે. મસાલા બંધ, તો તાવના ટાંટિયા ઢીલા... એટલે દોષ ખતમ થતાં આહાર સારો પચે, એમાંથી રસ-રુધિર વગેરે સાત ધાતુઓ પોષાય, એટલે શક્તિ આવે એ સ્વાભાવિક છે. દોષ અંદર ભરેલા પડ્યા હોય તો આહારમાંથી રસ નહિવત્ થાય, અને ખળ-મળ ઘણો થાય.

પછી વૈદરાજને પૂછ્યું 'તાવ તદ્દન મટી ગયા પછી શક્તિ લાવવા દૂધ-ઘી કેટલા લેવાના ?'

વૈદરાજ કહે, 'કશું જ નહિ, ચાલુ ખોરાકથી શક્તિ આવી જશે. એનું કારણ એ છે કે તમારું શરીર શેમાંથી બન્યું છે ? માતાના ખોરાકમાંથી. માતા તમારી શું ખાતી હતી ? દૂધના કટોરા પીતી ? અને ઘીના લોંદા ખાતી હતી ? ના, ચાલુ રોટલી-દાળ-ભાત-શાક, એમાંથી તમારું શરીર બન્યું. એટલે એ જ ખાઓ. શક્તિ આવી જાય એ સ્વાભાવિક છે. સારાંશ તાવ એ દુઃખ નથી. એ તો રોગ પકવવાની દવા છે. છતાં એમાં દુઃખની કલ્પના થાય એ દુઃખ છે. એમ આફત એ કર્મ પાકવાની દવા છે. એથી કર્મક્ષયનો લાભ થાય પછી ત્યાં મન શું કામ બગડે ?'

આપણી વાત આ હતી, - પ્રભુનો ગમે તેવા સંયોગોમાં પણ 'અવિકૃત મન' નામનો જે ગુણ છે. એ ગુણના પ્રેમથી આપણાં આધ્યાત્મિક-માનસિક દુઃખ, ખોટી કલ્પનાનાં દુઃખ ટળે.

ધર્મચક્રનો પ્રભાવ :

તીર્થંકર ભગવાન વિહારમાં ચાલે ત્યારે એમની આગળ ઊંચે આકાશમાં ધર્મચક્ર ચાલે છે. ધર્મચક્ર એ હજાર આરાનું સૂર્યથી અધિક તેજસ્વી ચક્ર છે. સૂર્ય ત્યાં ફિક્કો લાગે. ધર્મચક્રને તેજ-વર્તુલ હોય છે. દૂર દૂરથી લોકો એને જોઈ આશ્ચર્ય પામે છે, અને જોવા માટે દોડતા દોડતા આવે છે. ધર્મચક્ર એ પ્રભુનો ગુણ છે. અરિહંતના બારગુણમાં ભામંડલ, ચામર, છત્ર, વગેરે આઠ પ્રાતિહાર્ય એ ગુણ છે

ને ? તેમ ધર્મચક્ર એ પણ ગુણ છે. એ ગુણનો પ્રભાવ કેવો ? તો કે ધર્મચક્રનું પ્રેમથી, ભાવથી ધ્યાન કરે એનાં દુઃખ ટળે. પ્રભુના આવા અચિન્ત્ય પ્રભાવક ગુણના પ્રેમનો સ્વભાવ જ એવો અર્થાત્ અરિહંતપ્રભુનો જ સ્વભાવ એવો કે એમના ધર્મચક્રાદિ ગુણના પ્રેમ દ્વારા એ અચિન્ત્ય સિદ્ધિ કરી આપે.

અરિહંતપ્રભુના આવા સ્વભાવમાં દૃષ્ટાન્ત ચિંતામણિરત્નનું આપ્યું કે ચિંતામણિ કશું કરે નહીં, એના આરાધક પર રાગ પણ કરે નહીં, છતાં એને આરાધ્યાથી એ ચિંતિત આપે, એવો એનો સ્વભાવ, એમ ચંદનનો સ્વભાવ કે એ ઠારે, શીતલતા જ આપે; અગ્નિનો સ્વભાવ કે એ બાળે, તાપ જ આપે; એમ **અરિહંતનો સ્વભાવ જ એવો કે એમના ગુણોનો જે પ્રેમ કરે, એમને ગુણ-પ્રેમથી જે સેવે, એનાં દુઃખ મિટાવી આપે.**

જગતના અમુક અમુક વસ્તુના સ્વભાવની કેવી બલિહારી છે તે હવે કહે છે,

"દિવ્ય-દર્શન"-"પ્રવચન મહોદધિ" વર્ષ-૪૧,અંક-૨૮,તા.૨૪-૪-૧૯૯૩

વ્યસન ઉદય જે જલધિ અનુહરે, શશીના તેજ સમ્બન્ધેઃ
અણસમ્બન્ધે કુમુદ અનુહરે, શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રબંધે...૪.

ભાવાર્થ : સમુદ્રમાં સમયે સમયે ભરતી ચડે છે, તે ચંદ્રમાના પ્રકાશના સમ્બન્ધથી ચડે છે, પરંતુ એવા કોઈકના સમ્બન્ધ વિના પણ કુમુદ (રાત્રિ વિકાસી કમળ) રાત્રે વિકસે છે, તે એના શુદ્ધ સ્વભાવના સમ્બન્ધથી (વિકસે છે.)

વિવેચન : કવિ અહીં સમુદ્ર અને કુમુદના દૃષ્ટાન્તથી બતાવે છે કે સમુદ્રમાં ચોક્કસ સમય સમય પર ભરતી ચડે છે, તેમજ કુમુદ-કમળ રાત પડે એટલે વિકસ્વર થાય છે પરંતુ સમુદ્ર અને કુમુદમાં ફરક છે. સમુદ્રમાં ભરતી ચડે છે તે ચંદ્રના ઉદયના હિસાબે; કેમકે લૌકિક માન્યતાથી સમુદ્ર ચંદ્રનો પ્રકાશ જોઈ હિલોરે ચડે છે. તેથી રોજના રોજ જેમ ચંદ્રનો ઉદય જુદા જુદા સમયે, તેમ સમુદ્રમાં ભરતી ચડવાનું પણ જુદા જુદા સમયે. ઉપર ચંદ્ર જ્યાં આકાશમાં ઉદય પામે, ત્યાં નીચે સમુદ્રમાં બરાબર એ સમયે ભરતી શરૂ થાય. એ સૂચવે છે કે સમુદ્રમાં ભરતી ચડે યા કહો કે સમુદ્ર વિકાસ પામે તે ચંદ્રના પ્રકાશના સમ્બન્ધથી થાય, પરંતુ કુમુદને તો ચંદ્રના પ્રકાશનો કે બીજા કોઈનો સમ્બન્ધ છે નહીં, છતાં કુમુદ કેમ રાત્રે વિકાસ પામે છે ? ત્યાં કહેવું પડે કે કુમુદમાં એવા સ્વભાવની ગોઠવણ છે કે એ રાત્રે વિકસે.

કવિએ પહેલાં કહ્યું છે કે પ્રભુ નીરાગી છે, છતાં પ્રભુની સાથે મેં પ્રેમ જોડ્યો છે તે સમજીને જ કે ચિંતામણી નીરાગી છતાં એની આરાધનાથી એ ફળે છે, એ ચિંતિત પૂરે છે; કેમકે એનો સ્વભાવ જ એવો છે કે ચિંતિત પૂરે. પણ બીજા મણિરત્નના એવા સ્વભાવ નહીં તેથી એ એવા ફળે નહીં, ચિંતિત પૂરે નહીં, એ તો ચિંતામણીરત્ન જ ચિંતિત પૂરે, એ જ ફળે, એમ અરિહંત પરમાત્મા

નીરાગી છતાં આરાધાયા થકા એ ફળે જ એવો એમનો સ્વભાવ જ છે.

સ્વભાવના ઉપર દૃષ્ટાન્ત આપ્યું કે કુમુદ રાત્રે વિકસે, એવો દિવસ-વિકાસી કમળનો સ્વભાવ નહીં કે એ રાત્રે વિકસે. એમ અહીં અરિહંત વીતરાગનો સ્વભાવ એવો કે એ અચિન્ત્ય સિદ્ધિ આપે. એવો બીજા દેવી-દેવતાનો સ્વભાવ નહીં. તેથી હવે કવિ કહે છે, -

દેવ અનેરા તુમથી છોટા, થેં જગમેં અધિ કેરા;
'જસ' કહે ધરમ જિનેસર થાશું, દિલ માન્યા હે મેરા...૫

ભાવાર્થ : હે દેવાધિદેવ ! માટે જ બીજા દેવો તમારાથી નાના છે, અને તમે મોટા છો. તેથી હે ધર્મનાથ જિનેશ્વર ભગવાન ! મારું (ઉપાધ્યાય શ્રી યશોવિજયજીનું) મન તમારી સાથે મળી ગયું છે.

વિવેચન : કવિએ ભક્તના દુઃખ દૂર કરવાના અરિહંતના અચિન્ત્ય સ્વભાવ પર પોતાની ભારે શ્રદ્ધા વ્યક્ત કરી. કવિ મોટા ન્યાયવિશારદ છે. એમનું ભેજું તાર્કિક છે, છતાં અહીં કોઈ તર્ક-દલીલ વિના પ્રભુનો એવો સ્વભાવ માની લે છે, એ સૂચવે છે કે તો પછી આપણે તો અરિહંત પ્રભુના તેવા સ્વભાવ ઉપર કેટલી બધી શ્રદ્ધા રાખવી જોઈએ ?

'દેવ અનેરા તુમથી છોટા, થેં જગમેં અધિ કેરા.'

કવિ અરિહંત ભગવાનને બીજા સર્વ દેવો કરતાં સુપ્રિમ-ચડિયાતા તરીકે સ્થાપે છે. એનું કારણ એ નથી કે પોતે અરિહંતને ઈષ્ટદેવ તરીકે માનનારા કુટુંબમાં જન્મેલા છે માટે એમને સર્વશ્રેષ્ઠ દેવ તરીકે સ્થાપે છે. કિન્તુ અરિહંત વીતરાગ સર્વજ્ઞ છે; અનંતગુણ-સંપન્ન છે, માટે એમને દેવાધિદેવ તરીકે સ્થાપે છે; તેમજ પોતાને પણ એવી સર્વોત્કૃષ્ટ આત્મસ્થિતિએ પહોંચવું છે માટે અરિહંતને ઈષ્ટદેવ તરીકે માથે ધર્યા છે એટલે તો કહે છે **'જસ કહે ધર્મજિણેસર થાશું દિલ માન્યા હૈ મેરા'** અર્થાત્ હે ધર્મજિનેસર ભગવાન ! મારું દિલ તમારામાં ઠરે છે; કેમકે મારે જે ગુણો જોઈએ છે, યાવત્ એમાં આગળ વધતાં જે સ્વાત્માની સર્વેસર્વા શુદ્ધ અવસ્થા યાને પરમાત્મ-અવસ્થા જોઈએ છે, એનો આદર્શ અરિહંત પરમાત્મામાં જ દેખાય છે. ઈતર દેવોમાં રાગ-દ્વેષ-ક્રોધ-અભિમાન વગેરે સળવળતાં હોય છે, એ વાત એમને માનનારા શાસ્ત્ર કહે છે. વળી એમને પત્ની સાથે હોય છે. અને એની સાથે સંસારી જેવા વ્યવહાર હોય છે. દા.ત.

શંકર ભગવાનને પાર્વતી પત્ની સાથે હતી. એકવાર એ રીસાઈ ગઈ, તો શંકર ભગવાન જાણે એની પરવા મૂકી જંગલમાં જઈ ધ્યાનમાં બેસી ગયા. ત્યાં પાર્વતી એમને બીજી સ્ત્રી પર મોહ થાય છે કે નહીં એ જોવા બહુ રૂપાળી ભરવાડણનો વેશ સજી શંકરજીની પાસેથી પગના ઝાંઝર ખણખણ થાય એ રીતે ઠમક ઠમક ચાલે પસાર થાય છે. આગળ જાય, પાછી આવે. આગળ જાય પાછી

આવે, એમાં જુએ છે કે શંકરજીના નેત્ર પણ એજ પ્રમાણે એને જોવા માટે ફરતાં રહે છે. આમ શંકરજીનો પરસ્ત્રી પર રાગ જોઈ પછી એ સામે આવી પાર્વતીનું રૂપ પ્રગટ કરે છે ત્યાં શંકરજી ભોંઠા પડે છે. આ શું છે ? સંસારીના વ્યવહાર.

વિષ્ણુ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ પણ કેવા રાગ-દ્વેષ કરે છે એ વસ્તુ કુરૂક્ષેત્ર પર પાંડવ-કૌરવનું યુદ્ધ થયું ત્યાં જોવા મળે છે. એમાં પહેલાં તો અર્જુને યુદ્ધભૂમિ ઉપર સામે પક્ષે દાદા ભીષ્મ પિતામહ, વિદ્યાગુરુ દ્રોણાચાર્ય... વગેરેને જોઈ એ વૈરાગ્ય પામી શ્રીકૃષ્ણને કહે છે કે ''આવી વિભૂતિઓનો જેમાં નાશ છે એવું યુદ્ધ મારે નથી લડવું. મારે આ બધાને મારી આતતાયી નથી બનવું.'' ત્યાં શ્રીકૃષ્ણે ગીતાનો ઉપદેશ આપી એવો પાનો ચડાવ્યો કે અર્જુન ખુનખાર યુદ્ધ લડવા તૈયાર થઈ ગયો. ત્યારે આમાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને પાંડવો પર કેટલો બધો રાગ અને કૌરવો પર કેટલો બધો દ્વેષ આવ્યો હશે ત્યારે અર્જુનને મહાયુદ્ધ માટે પ્રેર્યો હશે ? એ સમજાય એવું જ છે.

એમ બીજા બીજા બ્રહ્માદિ દેવોમાં પણ રાગ-દ્વેષ વગેરેની પરવશતા જોવા મળે છે. ત્યારે અરિહંત ભગવાનમાં લેશ પણ રાગ નહીં કે દ્વેષ નહીં ! કામ નહીં કે ક્રોધ નહીં ! માટે જ અરિહંત ભગવાન વીતરાગ સર્વજ્ઞ ખરેખર પરમાત્મા બનેલ છે. તેથી સંસારી જીવો માટે અરિહંત તીર્થંકર જિન એ આદર્શ છે. એમને નજર સામે રાખવાથી આપણો આત્મા વીતરાગતાના પંથે આગળ વધે છે.

એટલે જ ઈતરો જે રામચંદ્રજીને ભગવાન માને છે એ પણ પાછલી વયમાં કેવી સુંદર ભાવના કરે છે એ એમના 'યોગવાશિષ્ટ' નામના શાસ્ત્રમાં જોવા મળે છે.

'યોગવાશિષ્ઠ' શાસ્ત્ર રામાયણનો ઉત્તરકાંડ છે એમાં રામની ભાવના આ રીતે લખી છે -

'नाहं रामो न मे राज्यं, न च भावेषु मे मनः ।
शान्तिमास्थातु मिच्छामि, स्वात्मन्येव जिनो यथा ॥'

અર્થાત્ ''હું રામ નથી. મારે રાજ્યાદિ પરિગ્રહ નથી. તેમ આત્મા સિવાયના બાહ્ય પદાર્થોમાં મારું મન નથી. હું તો જિનની જેમ મારા પોતાના આત્મામાં જ શાંતિથી ઠરવા ઈચ્છું છું.''

આ જ બતાવે છે કે પોતાના ઈષ્ટદેવ રામના પણ ઈષ્ટદેવ 'જિન' - જિનેંદ્ર ભગવાન છે માટે જિનેંદ્ર ભગવાન વીતરાગ સર્વજ્ઞ એ 'થેં જગમેં અધિ કેરા' હે વીતરાગ અરિહંત પ્રભુ ! તમે સર્વદેવોના પણ પૂજ્ય સર્વોપરિ દેવ છો.

એટલે જ કવિ કહે છે 'થાશું દિલ માન્યા હૈ મેરા !' મારું દિલ પ્રભુ તમારામાં લાગી ગયું છે. તમારામાં ઠરે છે. તમારામાં જ શ્રદ્ધાવાળું બન્યું છે; તમને જ ત્રાણ-પ્રાણ-શરણ્ય-નાથ તરીકે સ્વીકારે છે.

(ઈતિ શ્રી ધર્મનાથ જિન સ્તવન વિવેચના)

મહામંત્રમાં પૂરક તત્ત્વ : એક ચમત્કારિક ઘટના-૧

શ્રી નમસ્કાર મહામંત્રની આરાધના કરનાર કેટલાકને આજે એમ લાગે છે કે 'અમે એનું સ્મરણ અને જાપ તો કરીએ છીએ પરંતુ એ કાંઈ સચોટ ફળ નથી બતાવતો, તેમ એમાં મનની સ્થિરતા પણ નથી રહેતી.' આ માન્યતા એક પ્રકારની વિચિકિત્સા નામના દૂષણ તરફ લઈ જાય છે, તેથી નવકાર પ્રત્યેનું શ્રદ્ધાબળ જર્જરિત થાય છે.

પરંતુ અહીં એ સમજવાની જરૂર છે કે 'આ શું, કે બીજી આરાધના શું, એની સાથે એની સફલતામાં પૂરક તત્ત્વોને આમે જ કરવાની (ઉમેરવાની) અત્યંત આવશ્યકતા રહે છે. દા.ત. શ્રી નવપદજીની આરાધના માટે કહ્યું છે કે શમ અર્થાત્ કષાયોનું ઉપશમન. દમ, ઈન્દ્રિઓનું દમન, વગેરે ગુણોવાળા બનીને એ આરાધના કરવાની. તો નવકારમંત્રની આરાધનામાં સાથે મૈત્રી અને વિશ્વકલ્યાણની ભાવનાનું તત્ત્વ આરાધવું જોઈએ. આના પર પ્રસ્તુતમાં એ તત્ત્વનો વિચાર એક વર્તમાનમાં બનેલી ચમત્કારિક ઘટનાના આધારે અહીં બતાવીએ છીએ.'

જામનગરમાં એક વીસા ઓશવાલ જ્ઞાતિના ભાઈ રહે છે. આજથી પંદરેક વર્ષ પૂર્વે વિ.સં. ૨૦૦૧માં એમને માથામાં અત્યંત દુખાવો ઉપડ્યો. લગભગ છ મહિના સુધી દવા ઉપચાર કરવા છતાં દુખાવો શમ્યો ય નહિ અને ડાક્ટર એનું નિદાન પણ ન કરી શકયા પરંતુ જ્યારે એમનું ગળું સંકોચાવા લાગ્યું, ગળા બહાર ગાંઠ નીકળી, બળખામાં લોહી પડવા લાગ્યું, રોટલીનું બટકું પણ પાણીના ઘૂંટડાની સહાયથી ઉતારવાનું બન્યું, ત્યારે ડાક્ટરે કેન્સરનું દર્દ હોવાનું કહ્યું, પણ એટલામાં તો ગળાની બહાર અને અંદર એટલો બધો સોજો વધી ગયો કે પાણીનું ટીપું પણ ઉતારવું મુશ્કેલ બન્યું, અને મુંબઈમાં ડૉ. કપૂર તથા ડૉ. મોદીએ પણ હવે દર્દ અસાધ્ય કહી કિરણોના ઉપચાર પણ અશક્ય હોવાનું કહ્યું અને બે એક દિવસના જ આ મેમાન હોવાનું માન્યું.

કુટુંબીઓ એમને ઘેર લઈ આવી ભગ્ન હૃદયે અંતિમ આરાધના કરાવવા પુણ્ય પ્રકાશનું સ્તવન, નવકારમંત્ર વગેરે સંભળાવવા લાગ્યા. અહીં આ ભાઈને તૃષા પણ એવી અસહ્ય લાગેલી કે જાણે માટલું પાણી પી જાઉં; છતાં વિ.સં. ૧૯૯૬માં પૂ.પં.શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી મહારાજના ચાતુર્માસમાં ધર્મ તરફ વળેલા, તેથી હવે અસહ્ય વેદનામાં પણ ધર્મમાં ચિત્ત પરોવ્યું. આરાધનાનું શ્રાવણ કરતાં કરતાં એમના મનમાં એ સ્ફુરી આવ્યું કે

ગુરુમહારાજાઓએ કહ્યું છે કે જીવે જીવનભર કદાચ ધર્મ ન કર્યો હોય છતાં જો અંતકાળે સર્વ જીવોને ખમાવવા સાથે નવકારમંત્રના ધ્યાનમાં જીવ લીન બને તો એની સદ્‌ગતિ થાય છે; માટે અત્યારે જો હું ભયંકર તરસ અને વ્યાધિઓની વેદનામાં મન રાખીશ તો મારી સદ્‌ગતિ નહિ થાય, ને દુર્ગતિઓમાં હું રઝળી પડીશ. તેથી હવે તો એ વેદનાઓને ભૂલી ક્ષમાપના અને નવકારમાં ચિત્ત પરોવી દઉં.'

આ વિચાર કરીને કુટુંબીઓને કહી દીધું કે 'તમે બારણા બંધ કરી દો જેથી બહારના ઘોંઘાટ કે બીજું કોઈ આવીને મને ધ્યાનમાં વિક્ષેપ ન કરે. હું મારે નવકારના ધ્યાનમાં બરાબર તત્પર થાઉં છું.' એ પ્રમાણે બારણાં બંધ કરવામાં આવ્યાં, અને ભાઈએ પોતે આ પ્રમાણે આરાધના શરૂ કરી,

'સર્વ જીવોને હું ખમાવું છું. મારા જે કોઈ અપરાધો થયા હોય તેની મને ક્ષમા આપો. મારે કોઈ જ દુશ્મન નથી. કોઈની સાથે મારે વૈર વિરોધ નથી.'

'જગતના સર્વ જીવો સુખી બનો, સુખી બનો, સુખી બનો.'

'જગતના સર્વ જીવો નિરોગી થાઓ, નિરોગી થાઓ, નિરોગી થાઓ.'

'જગતના સર્વ જીવો મોક્ષ પામો, મોક્ષ પામો, મોક્ષ પામો.'

'કોઈ જીવ પાપ ન કરો, પાપ ન કરો, પાપ ન કરો.

કોઈ જીવ દુઃખ ન પામો, દુઃખ ન પામો, દુઃખ ન પામો. જગતના સર્વ જીવોનાં પાપ અને દુઃખ નાશ પામી આ સંસારથી મુક્ત બનો, મુક્ત બનો, મુક્ત બનો.'

'વિશ્વનું કલ્યાણ થાઓ, કલ્યાણ થાઓ, કલ્યાણ થાઓ.'

આ પ્રમાણે ગદ્‌ગદ હૃદયે ભાવના કરીને પછી નવકારમંત્ર રટવા શરૂ કર્યા. ૨૫-૫૦ વાર નવકાર સ્મરણ કરીને પાછી ઉપરોક્ત મૈત્રી ભાવના ભાવી. પાછા ૨૫ ૫૦ નવકાર જાપ, પાછી ભાવના, પાછા નવકાર... એમ ચાલુ રાખ્યું.

તૃષા અને વ્યાધિની વેદના અપરંપાર હતી, પણ હવે ચિત્ત આરાધનામાં લાગી જવાથી એ વિસારે પડી. હવે તો 'મારી ગતિ ન બગડો, સદ્‌ગતિ થાઓ.' એજ એક તમન્નામાં ભાવના અને નવકારની તન્મયતા થઈ. બે-ત્રણ કલાકને અંતે, એમને છેલ્લા પાંચ-છ દિવસથી કાંઈ ખોરાક નહિ છતાં, એકાએક તપેલું ભરીને ઊલટી થઈ. તે ભાઈ બેહોશ થઈ ગયા. ઘરવાળા પણ ગભરાઈ ગયા અને માન્યું કે હવે ભાઈ ઉપડ્યા. જોરશોરથી નવકાર સંભળાવવા માડ્યાં. બેશુદ્ધ ભાઈને પછી શુદ્ધિ આવતાં મોં સાફ કરવા પાણી માગ્યું. પાણી આપવામાં આવ્યું અને એનાથી કોગળા કરતાં મનને થયું કે 'લાવ, તરસ અને એનાથી કોગળા કરતાં મનને થયું કે 'લાવ, તરસ ભારે છે તો જોઉં ટીપું પણ પાણી ગળે ઉતરે છે,' એમ કરીને

પાણી પીવા જતાં પાણી ગળે ઉતર્યું તે બે લોટા પાણી પી ગયા. ત્યાં માતાના કહેવાથી થોડું દૂધ પણ પીધું, પણ હજી લગની તો મૈત્રીભાવના અને નવકારની ચાલુ જ હતી; એમાં એમને ઊંઘ આવી ગઈ. છેલ્લા ૫-૭ દિવસથી ઊંઘ આવેલી નહિ તે અત્યારે ઘસઘસાટ ૫-૬ કલાક ઊંઘ આવી ગઈ.

ઘરના માણસો તો હજી આ જીવનના અંતિમ ખેલ સમજે છે, ત્યાં ભાઈ સ્વસ્થતાથી જાગ્યા. દાતણ પાણી કરી દૂધ લીધું. પછી તો બબ્બે કલાકે પ્રવાહી લેતા ગયા. દરમિયાન ભાવના અને નવકાર સ્મરણ કરતા રહ્યા. ફેમીલી ડોક્ટરને આશ્ચર્ય થયું, મોટી ડોક્ટર પાસે લઈ ગયા, એને પણ આશ્ચર્ય થયું, પૂછે છે 'આ શી રીતે બન્યું ?'

ભાઈ કહે છે, 'મને એકાએક ઊલટી થઈ તે પછી આમ બન્યું છે.'

'પણ તમે કોઈ દવા લીધી હોય તો કહો, અમારે કેન્સરના બીજા દર્દીઓમાં એ કામ લાગે !'

'તે પછી ડોક્ટરે જોઈને થોડા કિરણ લેવાની આવશ્યકતા બતાવી. ભાઈને તો નવકાર મહામંત્ર અને મૈત્રી તથા વિશ્વકલ્યાણની ભાવના પર પૂર્ણ શ્રદ્ધા પ્રગટી ગઈ હતી, અને રોગ જવાની ખાતરી થઈ ગઈ હતી. છતાં ડાક્ટરના કહેવાથી ૨૮ સીટીંગ કિરણ લીધા. ખાવા પીવાનું બધું જ ચાલુ થઈ ગયું. રોગનું નામ નિશાન ન રહ્યું.'

બસ, આરાધનાનો પ્રત્યક્ષ પડચો જીવનમાં અનુભવ્યો ! જાણે નવું જીવન મળ્યું, એટલે એમણે તો હવે ધંધામાંથી લગભગ નિવૃત્તિ લઈ લીધી અને વર્ષોથી આરાધનાનો આ દૈનિક કાર્યક્રમ આચરી રહ્યા છે. જામનગરમાં એકાંતરૂમમાં સવારે ૩II-૩III વાગે ઉઠી બરાબર ૪ વાગે પદ્માસને બેસી પ્રારંભે પૂર્વોક્ત મૈત્રી ભાવના અને નવકાર મંત્રની રટણા કરે છે. પછી હૃદયમાં સિદ્ધચક્ર યંત્રની ધારણા કરી એમાં ૧-૧ ખાનામાં ૧-૧ વાર નવકારમંત્ર ગણે છે, તે એવી રીતે કે યંત્રમાં પહેલી વાર શ્રી ઋષભદેવ બિરાજમાન ધારીને નવે ખાનામાં ૯ નવકાર ગણે છે. બીજી વાર શ્રી અજિતનાથ પ્રભુ બિરાજમાન ધારીને ૯ નવકાર ગણે છે, એમ બારમા શ્રી વાસુપૂજ્ય સ્વામીની ધારણા કરીને ૯ નવકાર પૂરા ગણાતાં કુલ ૧૦૮ નવકાર નવકારવાળી લીધા વિના એકાગ્રતાથી ગણે છે. નવકાર ગણતાં અરિહંત, સિદ્ધ, વગેરે પરમેષ્ઠીને માનસિક નમસ્કાર કરતા ચાલે છે. પછી ચોવીસ ભગવાનના નામાક્ષરને જાણે સામે વાંચતા હોય એવી રીતે યાદ કરે છે.

આમ પાંચ વાગે સમાપ્ત કરી પછી પ્રતિક્રમણ કરે છે. છ વાગે ઉઠીન નીચે ઉતરી દેવદર્શનાદિ કરી નવકારશી, પૂજા તથા વ્યાખ્યાન શ્રાવણ કરે છે. પછી શ્રી

પાર્શ્વનાથના દેરાસરમાં ૧૦ાા થી ૧૧ાા વાગ્યા સુધી સવારના ૪ થી ૫ ના જેવો કાર્યક્રમ કરે છે. તે પછી જમીને બપોરે એકાંત રૂમમાં ધાર્મિક વાંચન, નવસ્મરણ વગેરે સ્વાધ્યાય કરે છે. સાંજના નીચે ઉતરી જમી દેવદર્શનાદિ કરી પ્રતિક્રમણ કરે છે. તે પછી મૈત્રી ભાવના, નવકારમંત્ર સ્મરણ, વગેરે કરી સૂઈ જાય છે, તે સવારે ૩ાા-૩ાા વાગે ઉઠી જાય છે.

ભાઈ કહે કે, 'પ્રારંભમાં જ્યારે મારે કોઈની સાથે જરા મનોભેદ જેવું થાય તો બીજે દિવસે બરાબર ધ્યાન લાગતું નહિ, એટલે હું એજ દિવસે ભાઈ પાસે જઈ કહું કે 'ભાઈ પેલું બન્યું તેમાં મનમાં તમને ખોટું લાગ્યું હશે, તો તે કાઢી નાખજો. મનમાં રાખશો નહિ, અને હું ક્ષમા માગું છું.' આમ ચિત્તમા ઉપશમન થાય એટલે બીજે દિવસે નવકાર ભાવના વગેરેમાં સારી તન્મયતા લાગે. એથી પછી તો મેં આખો દિવસ મન પર ચોકી રાખવાનું કર્યું છે. અડધા એક અડધા એક કલાકે હું તપાસ રાખ્યા કરું છું કે મનમાં શી વિચારણા ચાલી રહી છે, સહેજ પણ કોઈના માટે હલકો ભાવ, કે બીજો કોઈ અપવિત્ર વિચાર મનમાં ન ઘૂસી જાય એની તકેદારી રાખું છું. એમાં ય કયારેક કોઈને મન દુભાવવાનું બની ગયું હોય તો બીજે દિવસે ધ્યાન ભંગ થતાં ખબર પડી જાય છે, તેથી તે જ દિવસે એની પાસે જઈને ક્ષમા માગી એને પ્રસન્નતા કરી લઉ છું. તેથી આરાધના બહુ જ ભાવભરી અને એકાગ્રતાવાળી ચાલી રહી છે.'

ખોરાકમાં તેમણે બહુ સાદુ ભોજન અને નિયમિત રાખ્યું છે. ગુરુમહારાજ સિવાય બનતા લગી કોઈના સંસર્ગમાં આવવાનું રાખતા નથી. એમના ભાઈઓનો એમના પર પ્રેમ, વિનય બહુ છે. એ મુંબઈમાં સ્વદેશી માર્કેટ અને મૂલજી જેઠા મારકીટમાં દુકાન ચલાવે છે. એ એમને મુંબઈ રહેવા આવવા બોલાવે છે, અને જાય તો વિશેષ અર્થલાભ થવા સંભવ છે. પણ આમને હવે એવો લોભ નથી, માત્ર આરાધનાનો મહાન આનંદ છે, તેથી જામનગર ખાતે જ રહે છે.

મૈત્રી ભાવના, પવિત્ર હૃદય અને શ્રી નવકાર મહામંત્રની આરાધનાના ચમત્કારિક ફળ એમને કેટલીયવાર અનુભવમાં આવ્યા છે. કેન્સર રોગની એકાએક શાંતિ, અને મરણ-પથારીએથી નવાં જન્મ જેવી પરિસ્થિતિ તો આપણે ઉપર જોઈ પણ તે પછી કોઈ કોઈ વ્યાવહારિક ગૂંચ વખતે એમને વિચાર થાય કે તરત સમાધાન મળી ગયેલ અનુભવ્યો છે.

આ ઘટનામાંથી જણાશે કે શ્રી નવકારમંત્રનું સ્મરણ અને વિશ્વકલ્યાણ-વિશ્વમૈત્રીની ભાવના કેવું ચમત્કારિક કાર્ય કરે છે. અલબત, આ જીવનના ચમત્કારિક લાભ લેવાના ઉદ્દેશમાત્રથી આ આરાધના નથી કરવાની; કેમકે તો તો પછી

તેજીના બજારમાં સોદો અધુરો કાપી મામૂલી નફામાં વેચાણ કરી દેવા જેવું, અને લૌકિક લાભથી સંતોષ માની પૌદ્ગલિક વાસનાના કુસંસ્કાર દૃઢ કરવાનું થાય છે. એથી આત્મશુદ્ધિ અને આત્મોન્નતિ, ભવકાપ અને મોક્ષનિકટતા, વગેરે પ્રશસ્ત ઉત્તમ લોકોત્તર લાભો ગુમાવાય છે; અને ભૌતિક આકર્ષણો ભવાંતરે પણ ઊભાં રહે છે. તેથી માત્ર ઐહિક ભૌતિક લાભના ઉદ્દેશથી આરાધના નથી કરવાની, પરંતુ પારલૌકિક આત્મહિત અને ઐહિક શુભ અધ્યવસાય-પરિણતિનું જ એક માત્ર મુખ્ય ધ્યેય રાખી આરાધના કરવાની છે.

''દિવ્ય-દર્શન'' વર્ષ-૮,અંક-૧૨,તા.૫-૧૨-૧૯૫૯

મહામંત્રમાં પૂરક તત્ત્વ : એક ચમત્કારિક ઘટના-૨

ઉક્ત જામનગર નિવાસી જૈન ભાગ્યવાન એ રીતે જ મોક્ષના ઉદ્દેશથી આરાધના કરી રહ્યા છે, અને એમાં વર્તમાન જીવનમાં કશો લાભ ન થાય, કે ગૃહસ્થ અવસ્થામાં આવતા કેઈ વિઘ્નો અગવડો દૂર ન થાય એવું નથી. નળ-દમયંતીના ચરિત્રમાં તો સાંભળીએ છીએ કે દમંયતી વનમાં એકલી પડી ત્યાં ચોર, પિશાચ વગેરેના કેઈ ઉપદ્રવો આવ્યા ત્યારે એ મહાસતીએ નવકાર ભણી હુંકારા કરવા બરાબર ઉપદ્રવ દૂર થઈ ગયા; પરંતુ આ ભાઈના જીવનમાં પણ વિશ્વ કલ્યાણની સતત ભાવના, પવિત્ર હૃદય અને નવકારના પ્રભાવે કેટલીક એવી ઘટનાઓ બનેલી છે, તે અહીં જોઈએ તે પહેલાં જુઓ કે,

એ ભાઈ કહે છે કે શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર વગેરેની આરાધના હું કેવળ મોક્ષ માટે મારા આત્માનો આ જન્મ-મરણ આદિ દુઃખો ભર્યા સંસારથી છૂટકારો કેમ થાય એ ઉદ્દેશથી જ કરું છું. બીજી મને કોઈ કામના નથી, છતાં આ આરાધનાએ મને કેટલીક ચમત્કારિક અનુકૂળતાઓ કરી આપી છે. એ બદલ નમસ્કાર મહામંત્ર-પંચ પરમેષ્ઠીનો હું અત્યંત ઋણી છું, અને જેટલો આભાર માનું તેટલો ઓછો છે. મને પરિપૂર્ણ ખાતરી છે કે જો આ જ રીતે શ્રી નમસ્કાર મંત્રનું શરણ, વિશ્વકલ્યાણની ભાવના, મૈત્રીભાવના, પાપવિચાર પર અંકુશ વગેરે બરાબર ટકી રહ્યું તો એ ટૂંક સમયમાં મને મારાં ધારેલા મોક્ષ મુકામે પહોંચાડી દેશે. કોઈને ય યાદ રાખ્યા વિના સમગ્ર વિશ્વના કલ્યાણની ભાવનાથી મને સારી શુદ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ છે; અને આંતરશુદ્ધિ થવાથી શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર ઉપર મને ઘણું જ બહુમાન, પ્રેમ તથા અડગ શ્રદ્ધા વધ્યા છે. એ વધવા સાથે થતી મહામંત્રની આરાધના મૈત્રી ભાવના અને પવિત્રતાને ઓર વિકસાવે છે. સવારના ૪ થી ૫ વાગ્યા સુધીની નવકાર સાધનામાં એટલો

બધો આનંદ આવે છે કે એ મૂકવી ગમતી નથી, અને એવો સમય દિવસના બીજો ક્યાંથી આવે ? એમ થાય છે.

આ એમનો સાચો ઈકરાર છે. શુદ્ધ મોક્ષાભિલાષામય એમની પવિત્ર પરિણતિ ફેરફાર બોલવા દે એમ નથી. મોક્ષ સિવાય બીજી વસ્તુની ઈચ્છા નહિ છતાં જુઓ કે એમની સ્મરણે કેવી કેવી અનુકૂળતાની સિદ્ધિ અને વિઘ્નોનું નિવારણ કરી આપ્યું છે.

કેન્સર જેવા મહારોગથી મુક્તિ મળ્યાનું પહેલાં જોઈ આવ્યા છીએ.

એકવાર એવું બન્યું કે બહોળા કુટુંબના હિસાબે મુળજી જેઠા મારકિટમાં **બીજી દુકાન** કરવાની જરૂર લાગી. પરંતુ ત્યાં તો આજના કાળે રૂા. ૫૦ હજારની પાઘડી અને રૂા. બે લાખ જેવી તો મૂડી જોઈએ. પરંતુ એમાંનું કશું નહિ છતાં ત્યાં એક સુંદર ખાતું ઊભું થઈ ગયું.

એમજ બહોળા કુટુંબ માટે **રહેવાની વધારે જગા** જોઈએ. ત્યાં આજે તો પરામાં પણ વગર પાઘડીએ મામૂલી પણ જગા કયાં છે ? ત્યાં એમને પવિત્ર આરાધનાના પ્રભાવે એકાએક મલાડમાં થોડી પણ પાઘડી આપ્યા વિના સુંદર જગા મળી ગઈ.

એમના **બેનને** કેટલાય વરસથી ઉગ્ર **દમનો** ભારે વ્યાધિ હતો. કેટલાય વૈદ-ડોક્ટરોના ઉપચાર કરવા છતાં એ શમતો જ નહોતો. બેન કંટાળી ગઈ હતી. એમણે એને આ શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર અને વિશ્વકલ્યાણની મૈત્રી ભાવના પર જ શ્રદ્ધા રાખી એની આરાધના કરવા કહ્યું. બીજા સગાંઓને તેવી શ્રદ્ધા નહિ કે એમ આ રોગની પીડા જાય, પરંતુ બેને શુદ્ધ શ્રદ્ધા પૂર્વક આરાધના શરૂ કરી, અને ભાઈએ પોતાની સવારની આરાધનામાં એ રોગ-શાંતિની વિશેષ ભાવના કરી અને ખરેખર ! દમ મટી ગયો.

એકવાર પોતે પરોઢિયે ઉઠવાના સમય લગભગમાં પગે કંઈક જંતુનો સળવળાટ લાગવાથી જાગી ગયા. પોતે બ્રહ્મચર્યમય જીવન જીવે છે અને સુવાના રૂમમાં દીવાબત્તીનો આરંભ સમારંભ રાખતા નથી. એટલે ખબર ન પડી કે કયું જંતુ છે, એની ચિંતા કર્યા વિના પોતે તો પોતાની આરાધનામાં બેસી ગયા. સવારના છ વાગે પ્રકાશ થતાં ગાદી ઉંચકવા જાય છે ત્યાં એક મોટો વીંછી ચાલી જતો જોયો.

એકવાર એવું બન્યું કે મુંબઈ મરીન ડ્રાઈવ સ્ટેશન પર આવ્યા, અને મલાડ જવા માટેની **ગાડી ઉપડી.** ગાડી પકડાય એવી નહોતી. શિયાળાનો દિવસ હતો એટલે પછીની બીજી ગાડી પકડે પાલવે એમ નહોતું કેમકે ચોવિહારનો સમય થઈ જતો હતો. સવારના નવ વાગે ઘરેથી જમીને નીકળેલ એટલે ભૂખ પણ ઘણી લાગેલી હતી. બાંકડે બેસીને ત્રણ નવકાર ગણ્યા અને વિચાર કર્યો કે હવે શું

કરવું ? ત્યાં તો જુએ છે તો ગાડી થોડેક જઈને ઊભી રહી. એ કહે છે કે શા માટે ઊભી રહી તેની કોઈ ખબર ન પડી, પણ હું જઈને ગાડીમાં બેસી ગયો; નવકાર મંત્રે જ મને સહાય કરી.

એકવાર એમના નાના ભાઈની પત્ની મલાડમાં બપોરે સ્ટવ સળગાવતાં દાઝી ઉઠ્યાં. બાઈ **ગર્ભવતી** હતા. પાસે ઘરના આદમી કોઈ નહિ. મુંબઈ ટેલીફોન કરવામાં આવ્યો. ભાઈ આવ્યા; જોયું, તરત બોમ્બે હોસ્પીટલમાં લઈ જઈ દાખલ તો કર્યા, પણ ઈજા વધારે થયેલી તેથી ચિંતા ઘણી હતી. છતાં નવકાર ઉપર અટલ શ્રદ્ધા હતી કે 'સારું થશે તો નવકારથી જ થશે' એનું સ્મરણ કરવા માંડ્યું, અને ચમત્કારિક રીતે સુખ પૂર્વક બેબીનો જન્મ પણ થયો અને બાઈની તબીયત પણ સુધરી ગઈ, આ શ્રી નવકાર મંત્રને જ આભારી છે, નહિતર પરિણામ સારું લાગતું નહોતું.

એકવાર અંધેરી ઈરલા બ્રીજ કરમચંદ જૈન પૌષધશાળાએ મહારાજશ્રીને વંદન કરી ભાઈ અંધેરી સ્ટેશને જવા મોટરબસ સારુ સ્ટેન્ડ ઉપર જઈ રહ્યા હતા એટલામાં બસ આવી અને ઉપડી ય ગઈ, ભાઈ દોડ્યા પણ બસ પકડી શકાય નહિ. હવે તો અડધા કલાકે બસ આવે, પછી સ્ટેશને પહોંચતાં ગાડી પણ મોડી મળે. દુકાનનું ખાસ કામ હતું. એમને ચિંતા થઈ પડી પણ આ તો 'મારો મંત્ર ભલો નવકાર'વાળા હતા એટલે હવે પહેલાં આકુળતા વ્યાકુળતા કર્યા વિના ત્રણવાર શ્રી નવકાર મંત્રનું સ્મરણ એમણે કર્યું. પછી વિચારે છે કે 'હવે મારે શું કરવું,' ત્યાં તો અણધારી રીતે એક એન્જીનીયર અપટુડેટ મોટરકાર લઈને ત્યાં આવ્યો, અને એમને કહે છે, 'કેમ, તમારે અંધેરી સ્ટેશને જવું છે ને ? ચાલો તમને હું ત્યાં મૂકી દઉં. મારે પણ તે બાજુ જવું છે ?' એનો આભાર માની ભાઈ કારમાં બેસી ગયા અને સ્ટેશને વહેલા પહોંચી પણ ગયા. પરંતુ પેલા સાથે કોઈ ઓળખાણ પિછાણ નહિ, કે પોતાની માગણી પણ નહિ તેમ મારે સ્ટેશને જવું છે એમ કહેલું ય નહિ છતાં આ બધું બની ગયું તેથી તેમાં નવકાર ભગવાનનો જ ચમત્કાર માન્યો.

એકવાર એક **કિંમતી કાગળ** કયાં મુકાઈ ગયો કે આઘો પાછો થઈ ગયો તેની ખબર નહિ, શોધ બહુ કરી પણ અવસર પડ્યે કાગળ મળ્યો નહિ. ચિંતા થઈ, બેઠા તારણહાર શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર ગણતાં. ગણીને વિચારે છે કે હવે કયાં શોધવો ? પછી ઉઠીને એક સ્થાને જોતાં એ કિંમતી કાગળ મળી ગયો !

એકવાર નાના **ભાઈના વિવાહના** વિચારમાં એક સારા ઘરની કન્યા પર ધ્યાન હતું. પરંતુ એના પિતાના સ્વભાવ અને ઘરની મોટાઈના હિસાબે થવું

અસંભવિત લાગતું હતું. ત્યાં અણધારી પળે સામેથી કહેણ આવ્યું અને નક્કી થયું. એમને લાગ્યું કે આપણે જો માત્ર નવકાર-પંચ પરમેષ્ઠીની જ ચિંતા કરીએ તો એ આપણી કેટલી બધી ચિંતા કરે છે !

એક સુખી શ્રીમંત ગૃહસ્થ જામનગર આવેલા, ઓળખાણના હિસાબે એમને મળવા જવું જોઈએ, નહિતર ખરાબ લાગશે એમ લાગ્યું. પણ એક બે સંબંધીઓને વાત કરતાં સલાહ ન મળી અને રોજના ૧૦ાા થી ૧૧ાા ના સમય મુજબ શ્રી ભાભા પાર્શ્વનાથના દેરાસરે જઈ સ્તુતિ-વંદના કરી પ્રભુ આગળ વિચાર કર્યો કે **'હે નાથ ! આપ તીર્થંકર ભગવંત મને મળ્યા છો, આપનાથી આ જગતમાં કોઈ મોટું નથી, અને મેં તો આપનું શરણ સ્વીકાર્યું છે. તો હવે બીજા કોઈને મોટા કરવાની મારે જરૂર નથી.'**- આમ વિચાર કરી મન વાળી લઈ દિલ હળવું બનાવી દૈનિક આરાધના કરી. પછી ત્યાંથી ઘરે જતાં ઉપર ગેલેરીમાંથી કોઈએ એમને બોલાવ્યા, 'ઉપર આવો. તમને શેઠ બોલાવે છે.' આશ્ચર્ય સાથે એ ઉપર ગયા અને શેઠે સારી વાતચીત કરી. પછી ભાઈ ઉઠીને જવા જાય છે ત્યાં શેઠે ઘણો જ આગ્રહ કરીને રોક્યા અને જમાડ્યા ! પ્રસંગ સામાન્ય છે, પણ નિરાશંસ મનથી અરિહંત પરમાત્મા અને નવકાર સાથે વિશુદ્ધ ભાવનાબળનો જ એક આશરો લેવામાં અનુકૂળતાઓ સામે આવી ભેટે છે. એનો કેવો બોધક છે ! કહે છે ને **'જે શિર જિનવરને નમ્યું તેને નમે છે વિશ્વ હો !'**

કોઈ કોઈ અજબ પ્રસંગો એવા બનેલા છે કે દા.ત. એકવાર ધંધા માટે રૂા. દસ હજારની જરૂર પડી. કોઈની પાસે લેવા જવા જેવું લાગ્યું નહિ. નવકાર સ્મરણ કરે છે ત્યાં અજબ અજાયબી વચ્ચે આ ભાઈને એક ગૃહસ્થ આવીને કહે છે કે 'મારી થોડીક અંગત રકમ તમારે વ્યાજે રાખવી પડશે. વ્યાજ તમારે જોઈએ તે આપજો પણ ચોપડામાં મારા નામથી જમા થાય તેમ નથી.' એમ કહી મોટી રકમ દઈ ગયા.

થોડા ટાઈમ પહેલાં મલાડમાં ત્રણ નાની ઉંમરની બેનોની દીક્ષાનો અભિનંદન મેળાવડો હતો. આગલે દિવસે ભાઈને વિચાર થયો કે 'મારે પણ એમાં બે શબ્દ બોલવા જોઈએ. પણ નાની સભામાંય બોલવાનો કોઈ અભ્યાસ નથી, તો આવી મોટી સભામાં કેમ બોલાશે !' પણ પછી ત્રણ નવકાર ગણ્યા અને વિચાર્યું કે શું બોલવું, ત્યાં તો બોલવાનું મનમાં સ્ફુરતું ગયું. બીજે દિવસે મેળાવડો યોજાયો. મેદની ત્રણ હજાર માણસોની હશે. વિવિધ કાર્યક્રમો થયા. ભાઈને તો ત્યાં જતાં જ પ્રમુખે બાજુમાં બેસાડ્યા, અને પૂછ્યું 'કેમ તમે કાંઈક બોલશો ને ?' એમણે ઉત્તર દીધો કે 'મને બોલવાનો અભ્યાસ નથી પરંતુ બે શબ્દ બોલીશ.' પછી માઈક

પર જાહેર થયું કે 'આ ભાઈ બોલશે,' અને ભાઈ બોલવા ઊભા થયા. શ્રી નવકારની આરાધનાનો કેવો અદ્ભુત પ્રભાવ કે મનમાં નવકાર સ્મરણ કરી જરાય ક્ષોભ વિના અસ્ખલિત ધારાએ ત્યાગ માર્ગના અભિનંદન પર બોલવા માંડ્યું. સમયાનુસાર ૨૦-૨૫ મિનિટ બોલ્યા. પણ શ્રોતાઓ અને બાજુના ઉપાશ્રયમાં રહેલ મુનિઓ પણ એ વધારે સારું કહેવાયું એમ પ્રશંસા કરવા લાગ્યા ! ત્યારે ભાઈએ કહ્યું કે 'આ કેવી રીતે બોલાયું એની મને ખબર નથી; અને આવી બીનાઓ મારા જીવનમાં ઘણી ઘણી બનતી આવી છે.' ભાઈને પોતાને લાગે છે કે હું પોતે અજાયબ થાઉં છું કે મારી શક્તિ શું છે ? મારી ગુંજાયશ શું છે ? કાંઈ જ નહિ. તેમ આવી ચમત્કાર પમાડે તેવી ઘટનાઓ સર્જવાની મને કોઈ લાલસા પણ થતી નથી. છતાં આ જે બની આવે છે એમાં તો મને એક જ અટલ શ્રદ્ધા છે કે મારી પાછળ જબરદસ્ત હાથ નમસ્કાર મહામંત્રનો છે. મારું સર્વસ્વ એ મહામંત્ર જ છે એ મારી માગણી કે ઈચ્છા આશંસા વિના એમજ અકલ્પિત કાર્યો કરી દે છે. નમસ્કાર મહામંત્રનો ઉપકાર આ જીંદગીમાં તો હું ભૂલી શકું નહિ તેમજ શ્રી નમસ્કાર મહામંત્ર બતાવનાર મૂળ પં. શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી મ. નો ઘણો ઉપકાર છે તે બદલ એમનો હું ઋણી છું.

''દિવ્ય-દર્શન''-''શાસન પ્રભાવના'' વર્ષ-૮,અંક-૧૪,તા.૧૯-૧૨-૧૯૫૯

મહામંત્રમાં પૂરક તત્ત્વ-૩

આ બધા પ્રસંગો જોતાં દેખાશે કે નમસ્કાર મંત્ર એક સર્વ કલ્યાણપ્રદ દેવતા છે. સર્વવ્યાપી પ્રભાવ ધરાવે છે, દુન્યવી હિતો સિદ્ધ થવાનું કે અનર્થો દૂર થવાનું મહામંત્ર પાસે માગવું પડતું નથી. એની આશંસા ધરવી પડતી નથી. આશંસા તો માત્ર આ ભવચક્રથી મુકાવાની અને એને અનુકૂળ સમાધિ અને વિશુદ્ધ અધ્યવસાયની કરવાની રહે છે. પરંતુ એથી પુણ્ય વધી જાય છે, અને જાણે એક વિશિષ્ટ સિદ્ધિ શક્તિ ઊભી થાય છે.

પૂર્વ-ઉક્ત જામનગર-નિવાસી ભાઈની આરાધના સારરૂપે કહી હતી, પણ હવે વિસ્તારથી એ એમના જ શબ્દમાં અહીં રજૂ કરવામાં આવે છે. જેથી બીજાને ભાવના કરવાનો એક રસ્તો મળે. આમાં એટલું ધ્યાનમાં લેવાનું છે કે નીચે બતાવેલ ભાવનામાં એ ભાઈ સામાયિકમાં રહીને શ્રી આદીશ્વર પ્રભુની દ્રવ્યપૂજા વગેરેની ભાવના ચિંતવે છે. તે સામાયિકની મર્યાદા બહારની છે. માટે તે સામાયિકની બહાર ચિંતવી શકાય.

હવે જુઓ તે ભાઈ કહે છે કે 'હું લગભગ પરોઢિયે ૩ા-૩ાા વાગે જાગી જાઉં છું, ઉઠીને તરત જ આઠ નવકાર ગણું છું. પછી 'મંગલં ભગવાન વીરો' આદિ, પછી 'નમસ્કાર સમો મંત્ર નહિ, શેત્રુંજય સમો ગિરિ નહિ' એ યાદ કરું છું. પછી 'આજ દેવ અરિહંત નમું' નું ચૈત્યવંદન બોલ્યા બાદ, લઘુશંકા ટાળી શુદ્ધ ધોતીયું પહેરી, ભગવાનના ફોટાના દર્શન કરી, શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું વાસક્ષેપથી પૂજન કર્યા બાદ, સામાયિક લઈ પદ્માસને બેસું છું.'

ત્રણ નવકાર તથા એક ઉવસગ્ગહરં ગણી આત્મ-રક્ષા કરી ચોવીસ તીર્થંકરના નામ બોલી, અતીત-અનાગત તથા વર્તમાન ચોવીસીને મારા અનંતી અનંતવાર વંદન હોજો કહી નવપદજીને યાદ કરી શ્રી ગૌતમ સ્વામીને યાદ કરી, ચક્રેશ્વરી માતાજી જૈન શાસનની રક્ષા કરજો એમ કહું છું. પછી આનંદઘનજીને યાદ કરી ગુરુ મહારાજ પૂ.પં. ભદ્રંકરવિજયજીને યાદ કરી, ચતુર્વિધ સંઘને યાદ કરી, માતા પિતાને યાદ કરું છું.

પછી 'ખામેમિ સવ્વજીવે' આદિ બોલી સર્વને ખમાવી જગતના સર્વે જીવો સુખી થાઓ, સુખી થાઓ, સુખી થાઓ. જગતના સર્વે જીવો નિરોગી બનો, નિરોગી બનો, નિરોગી બનો, જગતના સર્વે સંસારથી મુક્ત થાઓ, મુક્ત થાઓ, મુક્ત થાઓ, કોઈ જીવો પાપ ન કરો કોઈ પણ દુઃખી ન થાઓ, જગતના સર્વે જીવો કર્મથી અને દુઃખથી મુક્ત થાઓ, વિશ્વના સર્વે જીવોનું કલ્યાણ થાઓ, કલ્યાણ થાઓ, કલ્યાણ થાઓ. એવી ભાવના કરું છું. બાદ મંગલં ભગવાન વીરો આદિ, નમસ્કાર સમો મંત્ર નહિ આદિ બોલી મનમાં સંકલ્પ કરું છું, કે આ મારી આરાધના વિશ્વના કલ્યાણ માટે હોજો.

ત્યારબાદ હૃદયમાં નવપદજીને સ્થાપન કરી શ્રી અરિહંત ભગવાનની જગ્યાએ શ્રી ઋષભદેવ ભગવાન સમજી એક એક પદ ઉપર એક નવકાર બરાબર ધ્યાનપૂર્વક ગણું છું એટલે નવ નવકાર ગણાય. ત્યારબાદ બીજી વખતે એવી જ રીતે ગણું પરંતુ બીજી વખતે અરિહંત ભગવાનની જગ્યાએ બીજા અજિતનાથ ભગવાનને કલ્પું. ત્રીજી વખત સંભવનાથ. આવી રીતે બારમા વાસુપૂજ્ય સુધી ૧૦૮ નવકાર પૂરા થઈ જાય.

ત્યાર પછી બાર નવકારના અક્ષરનું ધ્યાન કરું છું.

બાદ ચોવીસે તીર્થંકરના નામનું અક્ષરથી ધ્યાન કરું છું.

પછી શ્રી સિદ્ધચક્રજીના વર્ણ સાથે ધ્યાન કરું છું.

ત્યાર બાદ મનથી શ્રી સિદ્ધગિરિની જાત્રા કરવા જાઉં છું.

નીચે આગમ મંદિરથી ક્રમસર દાદાની ટુંક સુધીનું ધ્યાન કરું છે. દાદાની આંગીના દર્શન કરી દાદાને વાસક્ષેપની પૂજા કરું. ત્યારબાદ દૂધ પાણીનો પ્રક્ષાલ,

ત્યાર બાદ મુખારવિંદ ઉપર અત્તરની પૂજા, શરીરે બરાસનું વિલેપન-નવ અંગે કેશરની પૂજા, ફુલ તથા હાર ચડાવી ધુપ-દીપ-ચામર-સાથિઓ, નિવેદ-ફુલ મુકી પાંચ સોના મહોર મુકવાની કલ્પના કરું છું. ત્યારબાદ દાદાનું જરાક ધ્યાન કરું છું. ત્યારબાદ મહાવીર સ્વામી ધ્યાનસ્થ દશાના ફોટાનું ચિંત્વન કરી, શ્રી ભાભા પાર્શ્વનાથનું ચિંત્વન કરી, શ્રી સિદ્ધચક્રજીના પૂજનમાં આખો સંઘ બેઠો છે અને હું પૂજન કરું છું એમ ધારી, પૂજન પછી શાંતિ કલશ થયા બાદ એ કુંભ લઈને ક્રમસર સાધુ-સાધ્વી, શ્રાવક-શ્રાવિકા અને ચૌદ રાજલોકના જીવો ઉપર છાંટું છું. અને પછી સુખીની ભાવના થાઓ."

તો વિશ્વમૈત્રી, વિશ્વકલ્યાણની ભાવના સાથે શ્રી નમસ્કાર મહામંત્રની આરાધનામાં આ જીવનમાંના વિઘ્નો અને અગવડો દૂર કરવાનું પણ અજબ સામર્થ્ય છે, તેમજ આપણી મૂળ વાત,-નવકારની આરાધનાને બરાબર સફળ થવા માટે કયું તત્ત્વ સાથે જરૂરી છે,- એ ખૂબ લક્ષ્યમાં રહે. 'જગતના સર્વ જીવો સુખી થાઓ, વિશ્વના પ્રાણીઓને સદ્‌બુદ્ધિ મળે, જીવ માત્ર દુઃખથી મુકાઓ, પાપથી રહિત બનો, વિશ્વનું કલ્યાણ મોક્ષ થાઓ.'- આ શુભ ભાવના સાથે રાખવાની છે. એમાં આપણો કોઈ દુશ્મન હોય, વિરોધી હોય, આપણને દુઃખદાતા હોય તો ય એને આ ભાવનામાંથી બાદ નહિ કરવાનો, બલ્કે એના માટે વિશેષ પ્રકારે આ ભાવના ભાવવાની. વહેલી પ્રભાતે આ ભાવના ભાવવાથી એની ચમત્કારિક શુભ અસર દેખાય છે.

'જગતના જીવમાત્ર મારા મિત્ર છે, મારા પ્યારા બંધુ છે,'-એ ભાવના વાસ્તવિક તો જ બને છે કે એ જીવો પ્રત્યે આપણા હૈયામાંથી આપણા ઉપકારી મિત્ર માફક સ્નેહ ઉભરાય અને એને આરોગ્ય, સદ્‌બુદ્ધિ, દુઃખનાશ, પાપમુક્તિ... યાવત્ અનંત કલ્યાણ અને મોક્ષ પ્રાપ્ત થવાની શુભેચ્છા-મંગળ કામનાના તરંગો આંદોલિત રહ્યા કરે.

અલબત વિષયવૈરાગ્ય, ઈન્દ્રિયદમન, કષાયોની શાંતિ, ક્ષુદ્રતા ત્યાગ વગેરે તત્ત્વોની જરૂર તો છે જ. પરંતુ એ બધાં કરતાં આ ભાવના પહેલા તબક્કે અભ્યાસ કરી શકાય એવી સરળ છે, તેમજ અદ્‌ભુત સામર્થ્ય-સંપન્ન છે, માટે અહીં એનો ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો છે. એની સાથે સદાનું પવિત્ર હૃદય જોઈએ અને પાપી વિચારો પર ભારે ચોકી પૂર્વક અંકુશ પણ એટલો જ જરૂરી છે. ખરાબ વિચારોના મારાથી મન ઘણું નિઃસત્ત્વ અને તામસી બને છે; ને એ મનમાં પરમ પવિત્ર પંચ પરમેષ્ઠિ મહાપ્રીતિ-ભક્તિભર્યું સ્થાન નથી પામી શકતા.

પ્રાંતે આ લેખમાં જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ કાંઈ પણ લખાયું હોય તેનો મિચ્છામિ દુક્કડં.

—હરિલાલ શાહ.